

Holy Bible

Aionian Edition®

Gurbetsko dijalekt Srbija

Gurbet Bible

Holy Bible Aionian Edition ®

Gurbetsko dijalekt Srbija

Gurbet Bible

Language: Romani Vlax, Gurbet

Balkans

Creative Commons Attribution 4.0 International, 2018-2025

Source text: eBible.org

Source version: 9/10/2025

Source copyright: Creative Commons Attribution 4.0

Pioneers.org, 2018

Formatted by Speedata Publisher 5.3.10 (Pro) on 12/3/2025

100% Free to Copy and Print

TOR Anonymously and <https://AionianBible.org>

Published by Nainoia Inc, <https://Nainoia-Inc.signedon.net>

All profits are given to <https://CoolCup.org>

We pray for a modern Creative Commons translation in every language

Translator resources at <https://AionianBible.org/Third-Party-Publisher-Resources>

Volunteer help and comments are welcome and appreciated!

Celebrate Jesus Christ's victory of grace!

Preface

Gurbet Romani at AionianBible.org/Preface

The *Holy Bible Aionian Edition* ® is the world's first Bible *un-translation*! What is an *un-translation*? Bibles are translated into each of our languages from the original Hebrew, Aramaic, and Koine Greek. Occasionally, the best word translation cannot be found and these words are transliterated letter by letter. Four well known transliterations are *Christ*, *baptism*, *angel*, and *apostle*. The meaning is then preserved more accurately through context and a dictionary. The Aionian Bible un-translates and instead transliterates eleven additional Aionian Glossary words to help us better understand God's love for individuals and all mankind, and the nature of afterlife destinies.

The first three words are *aiōn*, *aiōnios*, and *aīdios*, typically translated as *eternal* and also *world* or *eon*. The Aionian Bible is named after an alternative spelling of *aiōnios*. Consider that researchers question if *aiōn* and *aiōnios* actually mean *eternal*. Translating *aiōn* as *eternal* in Matthew 28:20 makes no sense, as all agree. The Greek word for *eternal* is *aīdios*, used in Romans 1:20 about God and in Jude 6 about demon imprisonment. Yet what about *aiōnios* in John 3:16? Certainly we do not question whether salvation is *eternal*! However, *aiōnios* means something much more wonderful than infinite time! Ancient Greeks used *aiōn* to mean *eon* or *age*. They also used the adjective *aiōnios* to mean *entirety*, such as *complete* or even *consummate*, but never infinite time. Read Dr. Heleen Keizer and Ramelli and Konstan for proofs. So *aiōnios* is the perfect description of God's Word which has *everything* we need for life and godliness! And the *aiōnios* life promised in John 3:16 is not simply a ticket to *eternal* life in the future, but the invitation through faith to the *consummate* life beginning now!

The next seven words are *Sheol*, *Hadēs*, *Geenna*, *Tartaroō*, *Abyssos*, and *Limnē Pyr*. These words are often translated as *Hell*, the place of *eternal punishment*. However, *Hell* is ill-defined when compared with the Hebrew and Greek. For example, *Sheol* is the abode of deceased believers and unbelievers and should never be translated as *Hell*. *Hadēs* is a temporary place of punishment, Revelation 20:13-14. *Geenna* is the Valley of Hinnom, Jerusalem's refuse dump, a temporal judgment for sin. *Tartaroō* is a prison for demons, mentioned once in 2 Peter 2:4. *Abyssos* is a temporary prison for the Beast and Satan. Translators are also inconsistent because *Hell* is used by the King James Version 54 times, the New International Version 14 times, and the World English Bible zero times. Finally, *Limnē Pyr* is the Lake of Fire, yet Matthew 25:41 explains that these fires are prepared for the Devil and his angels. So there is reason to review our conclusions about the destinies of redeemed mankind and fallen angels.

The eleventh word, *eleēsē*, reveals the grand conclusion of grace in Romans 11:32. Please understand these eleven words. The original translation is unaltered and a highlighted note is added to 64 Old Testament and 200 New Testament verses. To help parallel study and Strong's Concordance use, apocryphal text is removed and most variant verse numbering is mapped to the English standard. We thank our sources at eBible.org, Crosswire.org, unbound.Biola.edu, Bible4u.net, and NHEB.net. The Aionian Bible is copyrighted with creativecommons.org/licenses/by/4.0, allowing 100% freedom to copy and print, if respecting source copyrights. Check the Reader's Guide and read at AionianBible.org, with Android, and with TOR network. Why purple? King Jesus' Word is royal and purple is the color of royalty! All profits are given to CoolCup.org.

History

Gurbet Romani at AionianBible.org/History

- 06/21/75 - Two boys, P. and J., wonder if Jesus saves all and pray.
- 04/15/85 - Aionian Bible conceived as B. and J. pray.
- 12/18/13 - Aionian Bible announced as J. and J. pray.
- 06/21/15 - Aionian Bible birthed as G. and J. pray.
- 01/11/16 - AionianBible.org domain registered.
- 06/21/16 - 30 translations available in 12 languages.
- 12/07/16 - Nainoia Inc established as non-profit corporation.
- 01/01/17 - Creative Commons Attribution No Derivatives 4.0 license added.
- 01/16/17 - Aionian Bible Google Play Store App published.
- 07/01/17 - 'The Purple Bible' nickname begins.
- 07/30/17 - 42 translations now available in 22 languages.
- 02/01/18 - Holy Bible Aionian Edition® trademark registered.
- 03/06/18 - Aionian Bibles available in print at Amazon.com.
- 09/15/18 - Aionian Bible dedicated as J. and J. pray again.
- 10/20/18 - 70 translations now available in 33 languages.
- 11/17/18 - 104 translations now available in 57 languages.
- 03/24/19 - 135 translations now available in 67 languages.
- 10/28/19 - Aionian Bible nursed as another J. and J. pray.
- 10/31/19 - 174 translations now available in 74 languages.
- 02/22/20 - Aionian Bibles available in print at Lulu.com.
- 05/25/20 - Illustrations by Gustave Doré, La Grande Bible de Tours, Felix Just.
- 08/29/20 - Aionian Bibles now available in ePub format.
- 12/01/20 - Right to left and Hindic languages now available in PDF format.
- 03/31/21 - 214 translations now available in 99 languages.
- 11/17/21 - Aionian Bible Branded Leather Bible Covers now available.
- 12/20/21 - Social media presence on Facebook, Twitter, LinkedIn, YouTube, etc.
- 01/01/22 - 216 translations now available in 99 languages.
- 01/09/22 - StudyPack resources for Bible translation study.
- 01/23/22 - Volunteers celebrate with pie and prayer.
- 02/14/22 - Strong's Concordance from Open Scriptures and STEPBible.
- 02/14/23 - Aionian Bible published on the TOR Network.
- 12/04/23 - Eleēsē added to the Aionian Glossary.
- 02/04/24 - 352 translations now available in 142 languages.
- 05/01/24 - 370 translations now available in 164 languages.
- 08/05/24 - 378 translations now available in 165 languages.
- 08/18/24 - Creative Commons Attribution 4.0 International, if source allows.
- 10/20/24 - Gospel Primer handout format.
- 11/24/24 - Progressive Web Application off-line format.
- 01/28/25 - All profits are given to CoolCup.org.
- 03/12/25 - 382 translations now available in 166 languages.
- 06/21/25 - 468 translations now available in 230 languages.
- 09/01/25 - 538 translations now available in 291 languages.

Table of Contents

NEW TESTAMENT

Matej	1
Marko	25
Luka	41
Jovan	68
Buća e Apostolurenđe	88
Rimljanurenđe	114
1 Korinćanurenđe	125
2 Korinćanurenđe	136
Galačanurenđe	143
Efescurenđe	147
Filipljanurenđe	151
Kološanurenđe	154
1 Solunjanurenđe	157
2 Solunjanurenđe	160
1 Timotejese	162
2 Timotejese	165
Titose	167
Filimonese	169
Jevrejendje	170
Jakoveso	179
1 Petreso	182
2 Petreso	185
1 Jovaneso	187
2 Jovaneso	190
3 Jovaneso	191
Judaso	192
Otkrivenje	193

APPENDIX

- Reader's Guide
- Glossary
- Maps
- Destiny
- Illustrations, Doré

NEW TESTAMENT

Tegani o Isus vaćarda: "Dade! Oprosti lendje, golese kaj ni džanen so čeren." Pale gova e vojnikura čhudije i kocka te ulaven maškar peste leso fostano.

Luka 23:34

Matej

1 Kava si spisko tare kuštika e Isuseso savo si Hrist, savo sasa potomko e Davideso thaj potomko e Avraameso. **2** E Avraame se bijandilo o Isaak. A e Isaakose bijandilo o Jakov. A e Jakovese bijandile o Juda thaj lese phrala. **3** A e Judase i Tamara bijanda e Fareso thaj e Zare. A e Faresese bijandilo o Esrom. A e Esromese bijandilo o Aram. **4** A e Aramese bijandilo o Aminadav. A e Aminadavese bijandilo o Naason. A e Naasonese bijandilo o Salmon. **5** A e Salmonese i Raava bijanda e Vooze. A e Voozese i Ruta bijanda e Jovide. A e Jovidese bijandilo o Jesej. **6** A e Jesejese bijandilo o caro o David. A e Davidese, e Urijasi romni bijanda e Solomone. **7** A e Solomonese bijandilo o Rovoam. A e Rovoame se bijandilo o Avija. A e Avijase bijandilo o Asaf. **8** A e Asafese bijandilo o Josafat. A e Josafatese bijandilo o Joram. A e Joramese bijandilo o Ozija. **9** A e Ozijase bijandilo o Joatam. A e Joatamese bijandilo o Ahaz. A e Ahazese bijandilo o Ezekija. **10** A e Ezekijase bijandilo o Manasija. A e Manasijase bijandilo o Amos. A e Amosese bijandilo o Josija. **11** A e Josijase bijandile o Jehonija thaj lese phrala. Sasa gova ano vreme kana e Izraelcuren indarde ano Vavilon. **12** A palo džajipe ko ropstvo ano Vavilon, e Jehonijase bijandilo o Salatiilo. A e Salatiilose bijandilo o Zorovavel. **13** A e Zorovavelese bijandilo o Avijud. E Avijudase bijandilo o Elijakim. A e Elijakimese bijandilo o Azor. **14** A e Azorese bijandilo o Sadok. A e Sadokase bijandilo o Ahim. A e Ahimese bijandilo o Elijud. **15** A e Elijudase bijandilo o Eleazar. A e Eleazarese bijandilo o Matan. A e Matanese bijandilo o Jakov. **16** A e Jakovese bijandilo o Josif, o rom e Marijako, savi bijanda e Isuse akhardo Hrist. **17** Golese e kuštika taro Avraam dži o David, dešuštar kuštika, a taro David dži ko džajipe ko ropstvo ano Vavilon, dešuštar kuštika, a taro džajipe ano Vavilon dži o Hrist, dešuštar kuštika. **18** A o bijandipe e Isuseso e Hristeso sasa gija: Kana i Marija lesi dej sasa mangli romnjače taro Josif thaj vadži ni lije pe thaj voj sasa čhej, ačhili khamni taro Svetu Duxo. **19** A o Josif lako rom, golese so sasa pravedno manuš thaj kaj ni manglia te ladžarol la, manglia čorale te ačhavol la. **20** Thaj kana gija dija godi golestari, zasuta thaj ano suno iklilo lese o andelo e Gospodeso savo vaćarda: "Josife, čhaveja e Davideso! Ma te dara te le e Marija romnjače. O čhavore save voj adućarol si taro Svetu Duxo. **21** Ka bijanol čhave, a tu de le alav Isus golese kaj ka iklol pe manušen tare grehura lende." **22** A sa kava sasa

te čerdol kova so o Dol vaćarda prekalo proroko: **23** "Akh, i čhej ka ačhol khamni, thaj ka bijanol čhave thaj von ka den le alav Emanuel" so gova značil: "O Dol si amencar." **24** Kana o Josif uštito taro sojipe, čerda sar so vaćarda lese o andelo e Gospodeso – anda e Marija pe čhereste thaj lija la romnjače. **25** Al vov ni suta lasa sa dži kaj ni bijanda murše čhave thaj dija le alav Isus.

2 A kana bijandilo o Isus ano Vitlejem ani regija i Judeja, ko vreme e caroso e Irodeso, gothe avile e mudrakura taro istok ano Jerusalim, **2** thaj pučje: "Kaj si o jevrejsko caro savo tek bijandilo? Golese kaj dikhlijam lesi čereni kaj iklili ko istok thaj aviljam te pera lese ke koča." **3** Kana gova šunda o caro o Irod, vov but uzinemirisajlo thaj savore ano Jerusalim. **4** Golese akharda sa e bare sveštenikuren thaj e učiteljuren e narodose tare Mojsijaso zakon thaj pučja len: "Kaj trubul te bijandol o Hrist?" **5** A von vaćarde lese: "Ano Vitlejem o Judejsko, golese kaj o proroko pisisada: **6** 'A tu Vitlejeme, ani phuv e Judaći, naj san nevažno maškar e Judejska thana, golese kaj tutar ka iklol vladari savo ka inđarol pe manušen ano Izrael, sar o pastiri pe bakren.'" **7** Thaj o Irod čorale bičhalda te den vika e mudrakuren thaj pučja len kana tačno iklili i čereni. **8** Tegani bičhalda len ano Vitlejem, vaćarindoj: "Džan tumen thaj pučen šukar bašo čhavoro. Kana ka aračhen le, aven vaćaren mande, te džav i me te perav angle leste ke me koča." **9** Von šunde e caro thaj đele. Thaj akh, i čereni sava dikhlije sar iklol deli angle lende sa dži kaj ni ačhili upre ko than kaj sasa o čhavoro. **10** Kana dikhlije i čereni, sesa baxtale, a lende ile sesa pherde. **11** Đele andre ano čher, dikhlije e čhavore thaj lesa sasa lesi dej i Marija. Pele tele ke pe koča thaj poklonisajle lese. Pale gova putarde pe kutije thaj dije le pe darura: zlato, tamjano thaj smirna. **12** Thaj ano suno upozorisada len o Dol te ma irin pe ko Irod, golese avere dromesa đele ani piri phuv. **13** Kana đele e mudrakura, dikh, avilo o andelo e Gospodeso e Josifese ano suno thaj vaćarda lese: "Ušti, le e čhave thaj lese dejia thaj naši suno Egipat thaj av odori dok me ni vaćarav tuče, golese kaj o Irod ka rodol e čhavore te mudarol le." **14** Vov uštito goja rat lija e čhavore thaj lese da thaj našlo suno Egipat. **15** Thaj odori ačhilo dži o meripe e Irodeso, te bi pherdola so o Gospod vaćarda prekalo proroko: "Taro Egipat dijem vika me čhave." **16** Kana o Irod dikhlije kaj e mudrakura xoxade le, holajlo but thaj bičhalda e vojnikuren te mudaren ano Vitlejem thaj ane pašutne thana e muršane čhavoren dži e

duj berš, palo vreme kana iklili i čereni tare savi avilo ki len o Jordan te bi krstila le o Jovane. 14 O dodžanglia tare mudrakura. 17 Gija pherdilo kova Jovane ni manglia thaj vaćarda lese: "Tu trubul man so vaćarda o proroko o Jeremija: 18 "O glaso ano te krsti, a tu aviljan mande?" 15 A o Isus vaćarda foro Rama šundilo, o rojipe thaj o kukipe baro. Gova lese: "Ačhav akana gova, golese kaj gija trubul te i Rahilija rovol pe čhavoren, thaj naštiti te ačhol laći phera sa o pravednost." Tegani o Jovane krstisala le. dukh, golese kaj naj la vadži čhave." 19 A palo meripe 16 Thaj kana o Isus krstisajlo, iklilo sigate andaro paj, e Irodeso, avilo o anđelo e Gospodeso e Josifese thaj dikh, o nebo putajlo thaj dikhlija sar e Devleso ano Egipat ko suno 20 thaj vaćarda lese: "Ušti, le Duxo uljol sar golubo thaj mukhljape pe leste. 17 Thaj e čhave thaj lese da, pa dža ani phuv i Izraelsko, dikh, o glaso taro nebo vaćarda: "Kava si mo Čhavo golese so mule kola save manglie te mudaren e o manglo, savo si palo mingro manglipe!" čhavore." 21 O Josif uštilo, lija e čhavore thaj lese
da, pa avilo ani phuv i Izraelsko. 22 A kana o Josif Šunda kaj o Arhelaj, o čhavo e Irodeso savo vladil ami Judeja umesto lesu dad, darajlo te džal odori. Tegani
ano suno upozorisada le o Dol, te džal ani phuv i Galilejsko. 23 Thaj kana avilo odori pe familijasa, ačhilo te bešol ano foro savo akhardola Nazaret. Gija pherdilo gova so e prorokura vaćarde: "Ka akharen e Hriste Nazarećanino."

3 Aane gola dívesa avilo o Jovane o Krstitej thaj foro o Jerusalim thaj čhuta le ko emupruno than propovedila ani Judejsko pustinja. 2 Thaj vaćarda: e Hrameso 6 pa vaćarda lese: "Te san e Devleso "Pokajin tumen, golese kaj sigate avol o Carstvo Čhavo, čhude tut katar tele, golese kaj si pisimo: e nebos!" 3 Golese kaj si o Jovane gova kastar 'E andelurende ka naredil baše tute, thaj ka len tut vaćarda o proroko Isaja: "Vov si glaso so dol vika ke vasta te ma čalave tut ko bar će pingresa." 7 ani pustinja: "Pripremin o drom e Gospodese! Ravni O Isus vaćarda lese: "Ano Sveti lili si pisimo: 'Ma lese o drom!" 4 A po Jovane sesa šeja khuvde tare iskuši e Gospode, e Devle cire!" 8 Pale gova o beng kamilače bala thaj kuštik tari morčhi, a lesu xape sasa indarda le upre ko but učo brego thaj sikada lese sa e skakavcura thaj divljo avđin. 5 But manuša avena e carstvura tare kava sveto thaj lendi slava. 9 thaj ke leste taro Jerusalim thaj tari sa i phuv i Judeja vaćarda lese: "Sa ka dav tut kava ako pere ke koča thaj tare trujale thana paši len o Jordan, 6 vaćarena thaj pokloni tut mande." 10 Tegani vaćarda lese o pe grehura, a o Jovane krstila len ani Jordansko Isus: "Dža mandar, Satano! Golese kaj ano Sveti lili len. 7 Al kana dikhlij o Jovane bute farisejen thaj ačhol: "Pokloni tut e Gospodese e Devleso cirese thaj e sadukejen kaj avena te krstin pe vaćarda lendje: lese jekhese služi." 11 Tegani o beng ačhada e Isuse, "Tumen e sapese čhave! Ko vaćarda tumende kaj šaj a sigate e andelura avile thaj služisade le. 12 Kana te našen tare Devlesi holi so avol? 8 Sikaven tumare šunda o Isus kaj si o Jovane o Krstitej ano phanglipe, džuvdimasa thaj tumare bućencar kaj iridaljen taro đelo ani Galileja. 13 Thaj ačhada o Nazaret pa đelo greh thaj aviljen anglo Dol! 9 Ma mislin kaj dovoljno thaj bešlo ano Kafarnaum, pašo Galilejsko jezero ke te phenen: 'Amaro paradađi si o Avraam!' Golese Zavuloneso thaj e Neftalimeso krajo, 14 te bi pherdola vaćarav tumende kaj o Dol šaj tare kala bara te kova so vaćarda o proroko o Isaja: 15 "Ani phuv vazzdol čhaven e Avraame. 10 Golese kaj o tover e Zavulonesi thaj ani phuv e Neftalimesi, o drom tare Devleso sudo ačhol pašo koreno e kašteso thaj savo inđarol pašo more, tari aver rig e Jordanesi, ani dži jekh kaš savo ni bijanol šukar bijandipe ka čhino Galileja ani phuv savi si e abandžijendi, 16 manuša pe thaj ani jag ka čhudol pe. 11 Me tumen krstiv save bešen ano kalipe ka dičhen svetlost baro, e pajesa te bi sikavena tumaro pokajanje. Al kova savo manuša save bešen ano mrako, o svetlost pe lende avol pale mande, po baro si mandar – me naj sem ka sijaji." 17 Tare gova vreme o Isus lija te propovedil dostoјno ni lese sandale ke pingre te inđarav. Vov ka thaj te vaćarol: "Pokajin tumen, golese kaj si paše krstil tumen e Svetone Duxosa thaj jagasa. 12 Le isi o Carstvo e nebos." 18 Thaj dži kaj o Isus phirda vila ane vasta thaj ka čistil o gumno i ka čidol o div pašo Galilejsko more, dikhli duje phralen, e Simone ane piro ambari, a i pleva ka phabarol jagasa savi ka kas akharen Petar thaj e Andrija lese phrale, sar phabol thaj ni ka ačhol." 13 Tegani o Isus tari Galileja čhuden e mreže ano more, golese kaj sesa ribara.

1

19 Thaj vaćarda lende: "Aven mancar thaj ka čerav prorokureng. Na, ni aviljem te čhinavav, nego aviljem tumen ribara e manušende." 20 Von sigate ačhade e te pherav len. 18 Golese čače vaćarav tumende dži mreže thaj đele pale leste. 21 Gothar kana đelo po kaj ačhen o nebo thaj i phuv, ni ka načhol ni emcikno dur zala, dikhlija avere dujen phralen, e Jakove thaj e slovo il nesavi critica tare Mojsijaso zakon dži kaj sa Jovane e Zevedejevese čhaven, sar pe dadesa e ni avol gija. 19 Golese, te phaglja khoni jekh tare Zevedejesa ano čamco prećeren pe mreže thaj dija emcikne zapovestura i gija sikavol, emcikno ka avol len vika. 22 Von sigate ačhade o čamco thaj pe dade ano Carstvo e neboso. A ko sikavol len thaj cerol thaj đele palo Isus. 23 O Isus phirda ani sa i Galileja, gija, ka avol baro ano Carstvo e neboso. 20 Golese, sikada ane jevrejska sinagoge thaj vaćarda o Lačo vaćarav tumende: ako tumaro pravednost ni avol Lafi taro Carstvo e neboso thaj sastarda dži jekh pobaro tare učiteljeno tare Mojsijaso zakon thaj tare nasvalipe thaj bilačipe so sasa ano narodo. 24 Thaj fariseja, našti te den ano Carstvo e neboso." 21 O sa gova so čerola šundilo ani sa i Sirija thaj angle Isus vadži vaćarda: "Šunden sar si vaćardo amare leste ande e nasvalen tare dži jekh nasvalipe thaj puranende: 'Ma mudar', golese ko mudarol, mora te muke, e manušen ane save sesa e bilačhe duxura, ikljol ko sudo. 22 A me vaćarav tumende: Ko holjavol kolen so sasa paraliza, kola so naštine te phire thaj pe piro phral, mora te ikljol ko sudo. A savo vaćarol vov sastarda len. 25 Pale leste phirena but džene tari pe phrales 'Budalo', mora te ikljol anglo Baro sudo, Galileja, taro Dekapolis, taro Jerusalim, tari Judeja a savo vaćarol pe phrales 'Dileja', zasluzil te phabol thaj tari phuv savi si ki aver rig e Jordanesi. ani jag savi ni ačhol. (Geenna g1067) 23 Gija, kana ačhe

5 Kana o Isus dikhlija kaj čidije pe but manuša, iklilo ko brego, bešlo thaj avile lese sikade paše leste. 2 A vov lija te sikavol len, vaćarindo: 3 "Blagoslovime si kola save si čorore duxosa, golese kaj si lengo o Carstvo e neboso. 4 Blagoslovime si kola save roven, golese kaj ka utešin pe. 5 Blagoslovime si e kovle ilende, golese kaj von ka nasledin i phuv. 6 Blagoslovime si e bokhale thaj e trošale bašo pravednost, golese kaj von ka čaljon. 7 Blagoslovime si e milostiva, golese kaj o Dol ka smiluilpe pe lende. 8 Blagoslovime si kola save si čistone ilencar, golese kaj e Devle ka dičhen. 9 Blagoslovime si kola save čeren mir, golese kaj ka akhardon e Devlese čhave. 10 Blagoslovime si kola save si tradime pašo pravednost, golese kaj lengo si o Carstvo e neboso. 11 Blagoslovime sen kana zbog mande ka ladžaren tumen thaj traden tumen thaj xoxavne bilačhe buća čhuven pe tumende! 12 Radujin tumen thaj aven baxtale, golese kaj tumari plata si bari ko nebo, golese kaj gija e prorokuren tradije angleder tumende!" 13 O Isus vadži vaćarda: "Tumen sen sar lon e manušende ki phuv, te nakhlo leso londipe, sose šaj te koristil pe? Naj khančese, samo te čhudol pe thaj avral te uštaven e manuša pe leste. 14 Tumen sen o svetlo kale svetoso. Našti garavol pe o foro savo si ko brego. 15 Ni phabaren i svetiljka te bi čhuvena la talo čaro, nego čhuvol la ko than e svetiljako te svetil savorende ano cher. 16 Gija te svetil tumaro svetlost angle manuša, te dičhen tumare šukar buća thaj te slavin tumare Dade savo si ano nebo." 17 O Isus vadži vaćarda: "Ma te den godi kaj me aviljem te čhinavav e Mojsijaso zakon thaj o vaćaripe e

prorokureng. Na, ni aviljem te čhinavav, nego aviljem tumen ribara e manušende." 20 Von sigate ačhade e te pherav len. 18 Golese čače vaćarav tumende dži mreže thaj đele pale leste. 21 Gothar kana đelo po kaj ačhen o nebo thaj i phuv, ni ka načhol ni emcikno dur zala, dikhlija avere dujen phralen, e Jakove thaj e slovo il nesavi critica tare Mojsijaso zakon dži kaj sa Jovane e Zevedejevese čhaven, sar pe dadesa e ni avol gija. 19 Golese, te phaglja khoni jekh tare Zevedejesa ano čamco prećeren pe mreže thaj dija emcikne zapovestura i gija sikavol, emcikno ka avol len vika. 22 Von sigate ačhade o čamco thaj pe dade ano Carstvo e neboso. A ko sikavol len thaj cerol thaj đele palo Isus. 23 O Isus phirda ani sa i Galileja, gija, ka avol baro ano Carstvo e neboso. 20 Golese, sikada ane jevrejska sinagoge thaj vaćarda o Lačo vaćarav tumende: ako tumaro pravednost ni avol Lafi taro Carstvo e neboso thaj sastarda dži jekh pobaro tare učiteljeno tare Mojsijaso zakon thaj tare nasvalipe thaj bilačipe so sasa ano narodo. 24 Thaj fariseja, našti te den ano Carstvo e neboso." 21 O sa gova so čerola šundilo ani sa i Sirija thaj angle Isus vadži vaćarda: "Šunden sar si vaćardo amare leste ande e nasvalen tare dži jekh nasvalipe thaj puranende: 'Ma mudar', golese ko mudarol, mora te muke, e manušen ane save sesa e bilačhe duxura, ikljol ko sudo. 22 A me vaćarav tumende: Ko holjavol kolen so sasa paraliza, kola so naštine te phire thaj pe piro phral, mora te ikljol ko sudo. A savo vaćarol vov sastarda len. 25 Pale leste phirena but džene tari pe phrales 'Budalo', mora te ikljol anglo Baro sudo, a savo vaćarol pe phrales 'Dileja', zasluzil te phabol ani jag savi ni ačhol. (Geenna g1067) 23 Gija, kana ačhe anglo žrtveniko ano Hram te ane žrtva thaj tari jekh drom dijan tut godi kaj si nesavo phral protiv tute, 24 ačhav gothe e žrtva anglo žrtveniko thaj angleder pomiri tut cire phralesa, tegani av thaj de e žrtva e Devlese. 25 Dikh sigate te miri tut cire dušmanesa dok phire lesa po drom, te ma dol tut e sudijase, a o sudija te dol tut e slugase, savo ka čhudol tut ano phanglipe. 26 Čače vaćarav tuće: ni ka iklje gothar dok ni počine dži i zadnjo parava." 27 O Isus vadži vaćarda: "Šunden sar si vaćardo: 'Ma čeren preljuba!' 28 Al me vaćarav tumende ko dičhol ani aver džuvli te bi sovola lasa, već čerda preljuba ano po ilo lasa. 29 Ako inđarol tut ano greh ciri desno jakh, ikal la thaj čhude la tatar. Po lačhe te hasare jekh kotor tatar, nego sa ciro telo te avol čhudimo ani jag savi ni ačhol. (Geenna g1067) 30 Ako inđarol tut ciro desno va ano greh, čhin le thaj čhude le tatar. Po lačhe te hasare jekh kotor tatar, nego sa ciro telo te džal ani jag savi ni ačhol." (Geenna g1067) 31 O Isus vadži vaćarda: "Gija šunden: 'Ako neko mučhol pe romnja, nek dol la ili kaj ačhada la.' 32 Al me vaćarav tumende: sa ko mučhol pe romnja – sem te voj čerda blud – čhuvol la te čerol blud. Thaj savo lol ačhade džuvlja, čerol blud." 33 O Isus vaćarda: "Vadži šunden sar si vaćardo amare puranende: 'Ma phag i sovli thaj čer okova so e Gospodese xaljan sovli.' 34 Al me vaćarav tumende: Ma xan sovli nisar! Ma xan sovli ni e nebosa, golese kaj si presto e Devlese, 35 ni phuvasa, golese kaj si tale pingre lese, ni e Jerusalimesa, golese kaj gova foro preperol e Devlese, e bare carose. 36 Ni cire šoresa ma xa sovli, golese kaj ni jekh bal našti čere parno il kalo. 37 Gija, tumaro 'Va' čače te avol 'Va', tumaro 'Na'

čače te avol 'Na'. Thaj so si pobut taro kava, taro alav. 10 Te avol čiro Carstvo. Te avol čiri volja, sar bilačho si." 38 O Isus vadži vaćarda: "Šunden sar ko nebo, gija ki phuv. 11 Mangro savo trubul amen, si vaćardo: 'Jakh jakhaće, dand dandese!' 39 Al me de amen adive 12 thaj oprosti amare grehura, sar vaćarav tumende: Ma brani tut taro bilačho manuš. amen so oprosti kolende so grešin premal amende. Ako ko čalavol tut tari desno čham, iri lese i aver 13 Thaj crde amen taro iskušenje, al ikal amen taro čham. 40 Thaj ko mandol te sudil pe tusa thaj mandol bilachipe. [Golese kaj si čiro Carstvo, thaj zor, thaj i te lol čiro fostano, de le i čiro ogrtaci. 41 Thaj ako slava ane sa e divesa. Amin.] 14 Golese ako oprostin čhoven tut e rimska vojnikura te indare lendi oprema e manušende save grešin premal tumende, i o Dad jekh kilometro, indar la duj. 42 Ko rodol tutar, de le tumaro o nebesko ka oprostil tumende. 15 Al ako thaj ma iri čiro dumo taro okova so rodol tutar." 43 O ni oprostin e manušende lende grehura, ni o Dad Isus vadži vaćarda: "Šunden sar si vaćardo: 'Mang tumaro e grehura tumare ni ka oprostil.' 16 O Isus čire pašutne' thaj ma mang čire dušmane! 44 Al me vadži vaćarda: "Thaj kana postin, ma aven sar e vaćarav tumende: manden tumare dušmanuren thaj dujemujende so čeren pe žalosna, golese so von molin tumen paše kola save tumen progonin! 45 čeren žalosna muja te dičhen len e manuša kaj postin. Ako čeren kava ka aven sar prava čhave tumare Čače vaćarav tumende kaj aver nagrada ni ka dobin Dade savo si ko nebo, golese kaj pe khamesa sem goja tare manuša. 17 Al tu kana posti, makh tatarol e bilačhen thaj e šukaren thaj bičhalol bršnd čo šoro uljesa thaj thov čo muj, 18 te ni dičhen e kolenđe save si čaćutne thaj nepravedna. 46 Thaj ako manuša kaj posti, nego samo čiro Dad, savo si ano manden samo kolen save tumen manden, savi plata garajipe. Thaj čo Dad savo dičhol ano garajipe, ka isi tumen? Ni li čeren gova e carincura? 47 Thaj ako počinol tuče." 19 O Isus vadži vaćarda: "Ma čiden pozdravin samo tumare phralen, so čere po šukar averendar? Ni li čeren gova e manuša save ni pačan e Devle? 48 Thaj tumen aven gija savršena, sar so si tumaro Dad ko nebo savršeno."

6 O Isus vadži vaćarda: "Pazin te ma čeren tumare buća taro pravednost angle manuša von te dičhen tumen thaj te divin pe tumende. Te čerden kava, ni ka avol tumen plata ke tumaro Dad savo si ko nebo. 2 Golese kana de e čororende, ma galami angle tute, sar so čeren e dujemujende ani sinagoga thaj pe droma te bi hvalina len e manuša. Čače vaćarav tumende, aver nagrada ni ka dobin sem goja tare manuša. 3 Thaj kana de e čororende, te ni džanol čo levo va so čerol o desno. 4 Gija te de garandoj e čororen thaj čo Dad te dičhol kaj gova čere čorale, a vov ka počinol tuče." 5 O Isus vadži vaćarda: "Thaj kana molin tumen, ma te aven sar kola dujemujende, save but manden ke sinagoge thaj ke angline droma ačhen thaj molin pe te dičhen len e manuša. Čače vaćarav tumende, aver nagrada ni ka dobin sem goja tare manuša. 6 A tu, kana moli tut, dža ani či soba kaj ka ave korkoro, phande čo vudar thaj moli tut če Devlese savo si ano garajipe thaj čo Dad savo dičhol ano garajipe, ka počinol tuče. 7 Thaj kana molin tumen, ma vaćaren but lafura sar kola save ni džanen e Devlese, golese so von den godi kaj ka aven uslišime paše but lafura. 8 Ma aven sar von, golese kaj tumaro Dad džanol so trubul tumende i angleder nego so molin le. 9 Gija molin tumen: 'Dade amareja, savo san ano nebo, nek svetil pe čo

"I jakh si sar i svetiljka e telose. Ako si gija čiri jakh sasti, sa čo telo ka avol phero svetlosa. 23 Te si či jakh bilačhi, sa čo telo ka avol ano kalipe. Gijate, ako si o svetlost ane tute kalipe, tegani o kalipe ka avol but po baro ane tute!" 24 "Ni jekh našti služil tari jekh drom dujen gospodaren. Il jekhe ka mrzil, a e dujtone ka mandol, il jekhe ka šunol, a e dujtone ni ka podnosil. Našti služin e Devle thaj o barvalipe." 25 O Isus vadži vaćarda: "Golese vaćarav tumende: Ma brinin tumen za tumaro džuvdipe, dal ka avol tumen so te xan il so te pijen, ni tumare telose so ka uraven! Naj li o džuvdipe po važno taro xape a o telo tare šeja? 26 Dičhen e čirikjen ko nebo! Ni sejin, ni čiden thaj ni čhoven ane ambara thaj tumaro Dad ko nebo parvarol len. Naj li sen tumen po vredna lendar? 27 A šaj li neko tumendar golesa so brinil pe te baravol po džuvdipe za jekh dive? 28 Thaj sose brinin tumen šejende? Dičhen šukar e luluđa ko polje sar baron. Khanči ni čeren thaj ni suven šeja. 29 A vaćarav tumende kaj ni o Solomon ani pi slava ni indarda gija lačhe šeja sar kala luluđa. 30 A ako o Dol uravol e biljke ko polje, so adive si gothe, a theara ani kubava čhuden pe, kobor tek tumen ka uravol? Sose gaći zala pačan? 31 Golese, ma vaćaren ki dar: 'So ka x? il 'So ka pija?' il 'So ka urava?' 32 Gija roden e manuša save ni džanen e Devlese, a tumaro Dad ano

nebo džanol kaj sa kava trubul tumende. 33 Golese čeren o manglipe me Dadeso. 22 But ka vaćaren ane angleder tare sa roden o Carstvo thaj o pravednost gova đive ko sudo: 'Gospode, Gospode! Na li ane čo e Devleso thaj o Dol sa kava ka dol tumen. 34 Ma alav prorokuisadam? Ćire alavesa e benden ikaldam brinin tumen e thearaće, i thearin nek brinil pe pese. 23 I tegani me ka phenav lende: 'Nikad ni džanglijem tumen. Džan mandar tumen save phađen e Devleso zakon.' 24 Ađivesutni muka si dovoljno za adive."

7 A o Isus vadži vaćarda: "Ma sudin, te ma aven sudime. 2 Golese so o Dol ka sudil tumen sar so tumen sudin averen. Thaj save merasa ka merin averen, gasava merasa tumen ka meril o Dol. 3 Sose dičhe i treska ane če phralesi jakh, a o kaš ani čiri jakh ni dičhe? 4 Thaj sar šaj vaćare če phralease: 'Ačh te ikalav i treska tar čiri jakh', a dikh, čiro kaš ani jakh si po baro. 5 Dujemujengo! Ikal angleder čiro kaš andari čiri jakh, tegani po šukar ka dičhe te ikale če phralease i treska andari jakh. 6 Ma den o svetipe e džuklende, golese so e džukle irindoj ka pharaven tumen ke kotora! Thaj ma čhuden e bisera angle bale, te ma uštaven len." 7 O Isus vadži vaćarda: "Manden thaj ka dol pe tumende! Roden thaj ka aračhen! Maren thaj ka putavol tumende!" 8

Golese kaj savore save manden, dol pe lende, save

roden aračhen, save maren, putavol pe lende. 9

Ko tumendar pe čhavese ka dol bar kana bi rodola

mangro? 10 A te manglia mačhe dal ka dol le sape?

11 Kana tumen, bišukar manuša, džanen šukaripe te

12 "Gija, sa so manden e manuša te čeren

tumende, tumen čeren lende, golese kaj gova si o

sikajipe tare sa e Mojsijaso zakon thaj e lila save

pisisade e prorokura." 13 O Isus vadži vaćarda:

"Den o Isus avilo ano Kafarnaum, avilo paše leste jekh

ko tesno vudar! Golese kaj o bulo vudar thaj o bulo

drom inđarol ano propast thaj but džene džan gole

14 But si tesno o vudar thaj o drom savo

15 O Isus vadži vaćarda: "Aračhen tumen tare

xoxavne prorokura, save aven urade ane bakresi

16 Palo lengo bijandipe ka pindžaren tale mande vojnjkura. Kana vaćarav jekhese: 'Dža',

len. Dal tare kangre šaj čide drakha il tare čičke šaj

17 Ke gasavo način e lačhe kašta Kana vaćarav mingre slugase: 'Ćer', thaj vov čerol

bijanen lačho bijandipe, a e bilačhe kašta bijanen gova." 10 A kana o Isus šunda kava, čudisajlo taro

bilačho bijandipe. 18 Našti e šukar kašta te bijanen kapetano thaj vaćarda kolende so džana pale leste:

bilačho bijandipe thaj bilačhe kašta te bijanen lačho

19 Gija, sa e kašta save ni bijanen lačho Izrael kas isi gači pačajipe. 11 A vaćarav tumende,

bijandipe, čhinen pe thaj čhuden pe ani jag. 20 kaj but manuša taro sa o sveto, taro istok thaj taro

Gijate palo lengo bijandipe ka pindžaren e xoxavne zapad, ka aven thaj ka bešen ko astali ki bari gozba e

prorokuren." 21 O Isus vadži vaćarda: "Ni ka dol dži Avraamesa, e Isaakosa thaj e Jakovesa ano Carstvo

jekh savo vaćarol 'Gospode, Gospode', ano Carstvo e neboso, 12 a e čhave taro Carstvo ka aven čhudime

e neboso, nego ka den samo kola save šunen thaj

22 But ka vaćaren ane alav prorokuisadam? Ćire alavesa e benden ikaldam

thaj čire alavesa but čuda čerdam?" 23 I tegani me ka phenav lende: 'Nikad ni džanglijem tumen. Džan

mandar tumen save phađen e Devleso zakon.' 24

O Isus vadži vaćarda: "Golese, dži jekh savo šunol kala mingre lafura thaj čerol len, vov si but džanglo, sar manuš savo čerol po čher ko temelji taro bar. 25 Golese kana perol o bršnd thaj aven e paj a thaj phurden e balvalja thaj čalaven ane gova čher, vov ni perol, golese kaj si o temelji po bar. 26 A dži jekh savo šunol kala mingre lafura, a ni čerol len, vov si sar dilo manuš, savo čerol po čher pi pošik. 27 Golese kana perol o bršnd thaj aven e paj a thaj phurden e balvalja thaj čalaven ane gova čher thaj o čher perol dži ko temelji." 28 Kana završisada kava vaćaripe o Isus, but manuša čudisajle so šunde leso sikajipe, 29 golese kaj sikada sar kova savo isi le zuralipe, a na sar e učitelja tare Mojsijaso zakon.

8 A kana o Isus ulilo taro brego, pale leste phirena

but manuša. 2 Tari jekh drom o gubavo manuš

avilo thaj pelo ke pe koča thaj vaćarda: "Gospode!

Ako mande, šaj te sastare man!" 3 O Isus vazdija po

va, dolda le thaj phenda: "Mangav. Av thodo!" Thaj

den tumare čhavem, kobor tumaro Dad savo si ko o manuš sigate thodilo tari guba. 4 Tegani vaćarda

lese o Isus: "Dikh te ma vaćare khanikase, nego tu

lestari." 5 A kana o Isus avilo ano Kafarnaum, avilo paše leste jekh

dža i sikav tut e sveštenikose. Inđar žrtva sar so

zapovedisada o Mojsije ano zakon bašo čiro thodipe,

te bi avola tut svedočanstvo angle lende." 5 A kana

o Isus avilo ano Kafarnaum, avilo paše leste jekh

rimsko kapetano thaj rodija lestar pomoć. 6 Vaćarda

drom inđarol ano propast thaj but džene džan gole

lese: "Gospode, mo sluga pašljol paralizovan čhere

dromesa. 7 A o Isus phenda lese: "Me ka

inđarol ano džuvdipe thaj zala si gola save aračhen

avav te sastarav le." 8 Thaj o kapetano vaćarda:

le!" 15 O Isus vadži vaćarda: "Aračhen tumen tare

"Gospode! Naj sem dostoјno te ave tali mi streja.

Samo vaćar jekh lafi thaj mo sluga ka sastol. 9 Golese

morčhi, al andral ane ile si divlja ruva save manden kaj sem i me manuš tale nekasao autoritet thaj isi man

te xan tumen. 16 Palo lengo bijandipe ka pindžaren tale mande vojnjkura. Kana vaćarav jekhese: 'Dža',

len. Dal tare kangre šaj čide drakha il tare čičke šaj

thaj džal. Kana vaćarav dujtone: 'Av', thaj avol.

čide smokve? 17 Ke gasavo način e lačhe kašta Kana vaćarav mingre slugase: 'Ćer', thaj vov čerol

bijanen lačho bijandipe, a e bilačhe kašta bijanen gova." 10 A kana o Isus šunda kava, čudisajlo taro

bilačho bijandipe. 18 Našti e šukar kašta te bijanen kapetano thaj vaćarda kolende so džana pale leste:

bilačho bijandipe thaj bilačhe kašta te bijanen lačho

19 Gija, sa e kašta save ni bijanen lačho Izrael kas isi gači pačajipe. 11 A vaćarav tumende,

bijandipe, čhinen pe thaj čhuden pe ani jag. 20 kaj but manuša taro sa o sveto, taro istok thaj taro

Gijate palo lengo bijandipe ka pindžaren e xoxavne zapad, ka aven thaj ka bešen ko astali ki bari gozba e

prorokuren." 21 O Isus vadži vaćarda: "Ni ka dol dži Avraamesa, e Isaakosa thaj e Jakovesa ano Carstvo

jekh savo vaćarol 'Gospode, Gospode', ano Carstvo e neboso, 12 a e čhave taro Carstvo ka aven čhudime

e neboso, nego ka den samo kola save šunen thaj

22 But ka vaćaren ane alav prorokuisadam? Ćire alavesa e benden ikaldam

thaj čire alavesa but čuda čerdam?" 23 I tegani me ka phenav lende: 'Nikad ni džanglijem tumen. Džan

mandar tumen save phađen e Devleso zakon.' 24

thaj ka škripin dandencar." 13 E kapetanose vaćarda 9 Tegani o Isus dija ano čamco thaj nakhlo ki aver rig o Isus: "Dža! Nek avol gija sar pačajan!" Thaj o sluga e jezerosi thaj irisajlo ane po foro. 2 Tegani nesave e kapetano ane gova sato sastilo. 14 Thaj kana murša ande anglo Isus e manuše savo pašljola, avilo o Isus ano čher e Petreso, dikhlija e Petrese golese so naštine te phirol. Thaj kana dikhlija o Isus sasuja sar pašljol thaj tresil i a groznička. 15 O Isus lengo pačajipe, vaćarda e manušese savo pašljol: dolda la taro va thaj tari jekh drom e Petrese sasuja i "Ma dara, mo čhavo, oprostin pe će grehura." 3 jag mukhlja. Voj ušteli thaj služisada e Isuse. 16 A Tegani nesave učitelja tare Mojsijaso zakon vaćarde kana peli i rat, anglo Isus ande pherdo manušen ane ake peste: "Kava manuš hulil po Dol." 4 O Isus kaste sesa e bilačhe duxura. A vov pe lafesa tradija džanglij so mislin thaj vaćarda lende: "Sose mislin e bilačhe duxuren thaj sastarda sa e nasvalen, 17 bilačhe ane tumare ile? 5 Gija, so si poločhe te phenol te pherdl kova so vaćarda o proroko Isajia: "Vov pe: 'Oprostime si čire grehura', il te phenol pe: 'Ušti e slabostura amare lija thaj sa amaro nasvalipe thaj phir?' 6 Ka sikavav tumendē mi zor, te džanen indarda." 18 Thaj kana dikhlija bute manušen paše kaj isi man vlast, me o Čhavo e manušeso, ki phuv peste, o Isus vaćarda pe sikadende te načhen ki te oprostiv e grehura." Irisajlo premalo manuš savo aver rig taro jezero. 19 Thaj avilo jekh učitelji taro našti phirol thaj phenda lese: "Ušti, le čo than kaj Mojsijaso zakon thaj phenda: "Učitelju, ka džav tusa pašljilan thaj dža tuće čhere." 7 Thaj o manuš savo kaj tu ka dža." 20 Thaj o Isus vaćarda lese: "E lisicen naštine te phirol uštito thaj delo pese čhere. 8 A kana isi jazbine thaj e čirklija e nebeska isi len gnezdura: gova dikhlije e manuša, but darajle thaj lije te hvalin Me o Čhavo e manušeso naj man kaj mo šoro te e Devle, so dija gasavo vlast e manušende. 9 Sar pašljarav." 21 A aver tare sikade lese vaćarde lese: delo o Isus gothar, dikhlija jekhe manuše sar bešlo ki "Gospode! Mukh ma angleder te džav te prahov me carina, kaso alav sasa Matej thaj vaćarda lese: "Av dade." 22 A o Isus vaćarda lese: "Av pale mande, a pale mande!" O Matej uštito thaj delo pale leste. 10 ačhav e mule, nek prahon pe mulen!" 23 Tegani delo Thaj kana o Isus xalja mangro ano čher e Matejeso, o Isus ano čamco thaj pale leste dele lese sikade. but carincura thaj grešnikura avile thaj xalje mangro e 24 Bari balval tari jekh drom phurdija ko jezero thaj Isusesa thaj lese sikadencar. 11 Kana gova dikhlije e talasura pherde o čamco pajesa. A o Isus suta. fariseja vaćarde lese sikadende: "Sose tumaro učitelji 25 A e sikade avile paše leste, vazdije le taro sojipe xal e carincurencar thaj e grešnikurencar?" 12 A o thaj vaćarde lese: "Gospode! Ikal amen! Ka tasival!" Isus šunda gova thaj vaćarda: "Ni trubul e sastende 26 O Isus vaćarda lende: "Sose but daraljen, sose doktori, al e nasvalende trubul. 13 Nego dičhen te gaći zala pačan?" Tegani uštito thaj naredisada e sikljon so značil: 'O milosrđe mangav a na samo balvaljače thaj e pajende thaj avilo baro bišundipe. 27 žrtva.' Golese, ni aviljem te akharav e pravednikuren A e manuša čudisajle thaj vaćarde: "Savo si kava kaj nego e grešnikuren." 14 Tegani avile e Jovanese e šunen le e balvalja thaj e paja?" 28 A kana avilo ki Krstiteljese sikade pašo Isus thaj pučje: "Sose čire aver rig e jezerosi ani phuv i gadarinsko, arakhlije e sikade ni postin sar so posti amen thaj e fariseja?" 15 Isuse duj manuša ane kaste sesa e bilačhe duxura, O Isus lende vaćarda: "Šaj li kola so avile ko abav te save ikljona andare limora. Sesa gaći opasna te aven žalna kana si lencar o džamutro? Al ka avol o naštine khoni te načhol gole dromestar. 29 Gola dive kana lendar ka len e džamutre thaj tegani ka duj džene dije vika: "So mande amendar, Čhaveja postin. 16 Khoni ni suvol nevo kotor e šejengo te e Devleso? Akari aviljan angleder o vreme te muči učharol i rupa ko purano fostano. Golese kaj ka čidol amen?" 30 A po dur lendar čarona pherdo bale. 31 pe kana ka thovol pe thaj pobari rupa ka avol pale Thaj e benga molisade e Isuse vaćarindoj: "Te tradijan gova. 17 Thaj khoni ni čhorol nevi mol ane purane amen, bičhal amen ane kola pherdo bale." 32 A o mehura, golese kaj e mehura ka pharadon a i mol ka Isus vaćarda lende: "Džan!" Thaj e benga iklike tare čhordol. Nego nevi mol čhuvol pe ane neve mehura i kala duj džene thaj dele ane bale. Thaj tari jekh drom gija i mol thaj e mehura ka araćhen pe." 18 Dok gija o sa e bale taro breg čhudije pe ano jezero thaj sa Isus vaćarda lencar, jekh šorutno e sinagogako avilo tasile. 33 A e manuša save araćena e balen našle, paše leste thaj pelo ke pe koča thaj vaćarda lese: avile ano foro thaj sa so dikhlije odori vaćarde so sasa "Mi čhej akana muli, al tu av, čhuv čo va pe late thaj e manušencar ane kaste sesa e bilačhe duxura. 34 voj ka avol džuvdi." 19 Tegani uštito o Isus thaj delo Thaj savore andaro foro avile pašo Isus, pa kana palo šorutno pe sikadencar. 20 A nesavi džuvli savi dikhlije le, molisade le te džal andaro lengo than. dešuduj berš sasa nasvali taro thavdipe o rat, nakhli pale Isuseso dumo thaj dolda le taro teluno kotor taro

ostano. 21 Golese kaj vaćarda ane peste: "Samo thoven, e bendeñ traden. Badava dobisaden, badava te dolav man pe lesu fostano, ka sastivav." 22 A o den. 9 Ma čhuven te inđaren tumencar ni zlatna, ni Isus irisajlo thaj dikhlija e džuvlja thaj vaćarda laće: srebrna, ni bakarna parave ane tumare kuštička, 10 ni "Ma dara, mi čhej, čo pačajipe sastarda tut." Thaj i trasta ko drom, ni dujto gad ni duj para sandale, ni džuvli sastili ane gova sato. 23 Kana avilo o Isus ane rovli, golese kaj si o bućarno dostojoñe pe plataće. 11 Šorutneso čher, dikhlija e bašalnen thaj e manušen Ane savo foro il gav aven, roden ko ka primil tumen, save den vika zurale. 24 Thaj vaćarda: "Crdnen tumen! gothe ačhen sa dži kaj ni džan tar gova than. 12 A Golese so i čhejori ni muli, nego sovol." Al von marde kana džan ano čher, vaćaren: 'Mir kale čhereste.' 13 muj lesa. 25 Kana tradija e manušen avral, o Isus delo Thaj te primisade tumen, ka avol tumaro mir ane gova andre, dolda la taro va thaj voj uštili. 26 A tare gova čher. Te ni primisade tumen, o mir tumaro ka iril pe so sasa šundilo o lafi ani sa goja phuv. 27 Kana o tumende. 14 A kaj ni manden tumen, niti šunen tumen Isus delo gothar, pale leste đele duj kore manuša thaj so phenen lende, iklijen taro gova čher il foro em tresin dije vika: "Smilui tu pe amende, Čhaveja e Davides!" 28 A kana avilo ano čher, avile paše leste e kore thaj o praho tare tumare pingre, te ma bi avola tumen khanči lencar. 15 Čače vaćarav tumende, ko Sudnjo pučlja len o Isus: "Pačan li kaj me šaj te čerav gova?" 29 Tegani dolda dive po ločhe ka avol e manušendje ani Sodoma thaj A von vaćarde lese: "Va, Gospode." 30 Tegani dolda ani Gomora nego e manušendje ane thana save ni lende jakha thaj vaćarda: "Palo tumaro pačajipe nek šunde tumen!" 16 O Isus vadži vaćarda: "Dičhen, me avol tumende!" 30 Thaj putajle lende jakha. Thaj o bičhalav tumen sar bakren maškare ruva. Golese Isus zurale pretisada len: "Dičhen te ma vaćaren aven but džanglje sar sapa, a birumime sar o golubo. khanikase." 31 Al von kana iklike, vaćarde savorenje 17 Aračhen tumen, golese kaj nesave manuša ka den ani sa goja phuv. 32 Kana von iklike, ande anglo Isus tumen ke sudura thaj ke sinagoge ka aven bičujime. manuše lalore ane savo sasa o bilačho duxo. 33 Thaj 18 Baše mande ka ikalen tumen angle vladara thaj o Isus ikalda e bende, tegani lija te vaćarol o laloro. angle carura te bi svedočina lende thaj kolende save Thaj but džene sesa oduševime thaj vaćarde: "Kava si abandžije. 19 A kana ka phanden tumen, ma daran ni dikhlijam vadži ano Izrael." 34 A e fariseja vaćarena: tegani sar thaj so ka vaćaren, golese ane gova sato "Vov tradol e bendeñ ano pomoć e Šorutnesa tare ka dol pe tumende so te vaćaren. 20 Golese so tumen benga." 35 O Isus delo pe sa e forura thaj e gava ni ka vaćaren, nego ka vaćarol andar tumende o thaj sikada e manušen ane lende sinagoge. Sikada Duxo tumare Dadeso savo si ko nebo! 21 O phral e taro Lačho Lafi taro Carstvo thaj sastarda tare svako phrale ka dol te mudarol pe thaj o dad e čhav. E nasvalipe thaj bizuralipe ane manuša. 36 A kana čhave ka ušten pe dada thaj pe dej, a von ka den te dičhola e manušen sasa le žal lende, golese kaj sesa mudaren len. 22 Thaj khoni ni ka mandol tumen me hasarde thaj mukhle sar bakre bizo pastiri. 37 Tegani 19 A kana ka phanden tumen, ma daran alavese, a ko ačhol dži ko krajo pačavno, ka spasil vaćarda pe sikadene: "Ćidipe si but baro al bućarne pe. 23 Thaj kana traden tumen ane jekh foro, našen si zala. 38 Molin tumen e gospodarese taro ćidipe te ane aver! Golese kaj vaćarav tumende čače: Ni ka bičhalol bute bućarnen ke piro ćidipe."

10 O Isus dija vika pe dešuduje sikaden thaj dija len zuralipe te traden e bilačhe duxuren, te sastaren sa o nasvalipe thaj sa o bizuralipe. 2 A kava si e alava tare dešuduj apostolura: Angluno o Simon savo akharol pe Petar thaj o Andrija lesu phral, o Jakov e Zevedejeso čhavo thaj lesu phral o Jovan, 3 o Filip thaj o Vartolomej, o Toma thaj o Matej o carinco, o Jakov e Alfejeso čhavo thaj o Tadej, 4 o Simon o Zilot thaj o Juda o Iskariotsko, so izdajisada e Isuse. 5 Bičhalda o Isus kale dešudujen sikaden thaj naredisada lende: "Ma džan ke abandžije thaj ma džan ki ni jekh foro o Samarijansko. 6 Nego džan ke hasarde bakre tare Izraelska manuša. 7 Džan thaj propovedin: 'Sigate avol o Carstvo e neboso.' 8 E nasvalen sastaren, e mulen vazden, e gubavonen

dok ni avav me, o Čhavo e manušeso. 24 Ni jekh sikado naj po baro tare po učitelji, ni sluga upreden po gospodari. 25 Dosta si e sikadese te avol sar po učitelji thaj o sluga sar po gospodari. Kana man e šorutne e čhereso akharen "Veelzevul", kobor po bilačhe ka akharen tumen, mingre čherutnen?" 26 O Isus vadži vaćarda: "Ma daran tare manuša, golese so naj gova so si garado a so ni ka avol putardo thaj naj gova so si čorale so ni ka šundol. 27 So vaćarav tumende ano mrako, vaćaren ano svetlo. Thaj so vaćarav tumende po zala ko kan, tumen vaćaren zurale pe krovura. 28 Ma daran kolendar so mudaren o telo a i duša našti mudaren. Daran kolestar sostar šaj i duša thaj o telo te uništio pe an jag savi ni ačhol. (Geenna g1067) 29 Ni li bičindol i čirikli emcikne paraće? Thaj ni jekh našti perol ki phuv bizo

dopuštenje tumare Dadeso savo si ko nebo. 30 A Carstvo e neboso si po baro lestar! 12 A taro vreme tumare sa e bala ko šoro si džinde. 31 Ma daran, e Jovanese o Krstiteljeso dži akana, o Carstvo e golese kaj sen tumen but po vredna tare čiriklja." 32 neboso trpil nasilje thaj e nasilna manuša grabin te O Isus vadži vaćarda: "Gija, ko man prznajil angle len le. 13 Golese, kaj sa e prorokura thaj e Mojsijaso manuša kate ki phuv, me ka prznajiv le anglo mo zakon prorokujisade taro Carstvo dži o Jovane. 14 Dad savo si ano nebo. 33 A ko odreknil pe mandar Thaj te manglijen te pačan, vov si kova Ilijia savo angle manuša kate ki phuv, me ka odrekni man trubuja te avol. 15 Kas isi kana te šunol nek šunol." lestar anglo mo Dad savo si ko nebo." 34 O Isus vadži 16 "A kasa te uporediv e adivesutne manušen? Von si vaćarda: "Ma te den godi kaj me aviljem te anav mir sar čhavore save bešen ko trgo e foroso thaj den ki phuv. Ni aviljem te anav mir nego mačo. 35 Aviljem vika jekh avere: 17 'Bašaldam tumende vesela đilja, a te ulavav: 'e manuše taro dad lesi thaj e čheja tari tumen ni čhelden. Đilabijam tumende žalna đilja, a dej laći thaj e bora tari susuj laći. 36 E manuše tumen ni rujen.' 18 Golese kaj, avilo o Jovane, savo dušmanura ka aven e čherutne lese.' 37 Ko po but ni xalja šukaripe thaj ni pijola mol, a von vaćaren: 'O mandol pe dade thaj pe da mandar, naj dostojo te beng si ane leste.' 19 Tegani aviljem me, o Čhavo avol mo sikado. Thaj ko mandol pe čhaye il pe čheja e manušeso, savo xav šukaripe thaj pijav mol, a po but mandar, naj dostojo te avol mo sikado. 38 tumen vaćaren: 'Dikh manuš xalano thaj mato! Amal e Ko ni lol po krsto i ni džal pale mande, naj dostojo carincurengi thaj avere grešnikurengi!' Al e Devleso te avol mo sikado. 39 Ko mandol te aračhol piro mudrost ka opravdilpe pe bućencar." 20 Tegani lija o džuvdipe, ka hasarol le, al ko hasarol piro džuvdipe Isus te koril e manušen ane forura ane save čerda paše mande, ka araćhol le." 40 O Isus vadži vaćarda: embare čudura, golese so von ni pokaisajle: 21 "Pharo "Ko tumen primil, man primil, a ko primil man, primil e Devle so man bičhalda. 41 Ko primil e proroko golese manušalen taro Horazin! Pharo tumende manušalen, tari Vitsaida! Golese kaj e Tirose thaj e kaj si proroko, plata proročko ka primil. Ko primil e Sidonese manušenđe te avena gasave čudesura sar pravedniko golese so si pravedno, pravedničko plata ka primil. 42 Ko dol samo jekh tahtaj šudre pajesa emcikne manuše golese so si mingro sikado, čače vaćarav tumende, lesi nagrada ni ka hasardol."

11 Kana o Isus završisada te sikavol pe dešduje sikkaden, delo gothar te sikavol thaj te vaćarol e Devleso Lafi ane forura e Galilejska. 2 A kana o Jovan o Krstitelj sasa phanglo, šunda e Hristese buća thaj bičhalda pe sikaden 3 te pučen le: "Tu li san gova savo trubul te avol, il te adućara avere?" 4 A o Isus vaćarda e Jovanese sikadendje: "Džan i vaćaren e Jovanese so šunen thaj so dičhen: 5 'E kore dičhen, e bande phiren, e gubava thodon, e kašuće šunen, e mule ušten, a e čororenđe vaćarol pe o Lačho Lafi. 6 Blago kolese savo ni sablaznil pe mandar!" 7 A kana e Jovanese sikade đele, lija o Isus te vaćarol e manušende taro Jovane: "So iklijen te dičhen ki pustinja? I trska, savi bandol ki balval? Na. 8 Il so iklijen te dičhen? Manuše savo urado ane barvale šeja. Na, kola save inđaren barvale šeja bešen ke carska čhera. 9 Il so iklijen te dičhen? E proroko? Va, me vaćarav tumende, po but taro proroko. 10 Golese so si o Jovane manuš kastar o Dol vaćarda ane piro Sveti lili: 'Akh, me bičhalav angle tute me glasniko, savo ka pripremil tuće o drom.' 11 Čače vaćarav tumende: nijekh maškare sa save si bijande naj po baro taro Jovane o Krstitelj, a emcikno an-

A tumen manušalen taro Kafarnaum! Dži o nebo li ka ušten? Na! Dži o than kaj si e mule ka peren. Golese te avena gaći čudura ani Sodoma kober sesa maškar tumende thaj von bi pokajina pe, pa bi ačhola i Sodoma sa dži adive. (Hadēs g86) 24 A vaćarav tumende kaj po ločke ka avol e manušende tari phuv i Sodoma ko đive e bare sudose nego tumende!" 25 Ane gova vreme vaćarola o Isus: "Hvaliv tut, Dade, Gospode taro nebo thaj tari phuv, so kava garadan tare but gođavera thaj tare haljarde a sikadan gova e ciknende. 26 Va, Dade, gova sasa čiro manglipe te cere gija. 27 Mande mo Dad dija sa. Khoni ni džanol e Čhabe dži o Dad, ni e Dade ni džanol khoni dži o Čhavo thaj kase o Čhavo mandol te sikadol. 28 Aven mande savore save sen umorna thaj tovarime, me ka odmoriv tumen. 29 Len mingro jaram pe tumende thaj siklijon mandar golese kaj sem kovlo thaj ponizno anio ilo thaj ka aračhen mir ane tumare duše. 30 Golese kaj mingro jaram si lokho thaj mo pharipe naj pharo."

12 Ane gova vreme phirola o Isus pe sikadencar ko savato maškaro điv, a lese sikade bokhajle thaj lije te čhinen o điv thaj te xan. 2 A nesave fariseja

dikhle gova thaj vaćarde lese: "Dičhe, e sikade čire čače, te Veelzevulesa tradav e benden, kasa traden čeren so naj dozvolimo ko savato!" 3 A o Isus vaćarda tumare čhave e benden? Golese von ka aven sudije lende: "Džanav kaj čitisaden so čerda o David, kana tumare. 28 Al ako li me e Devlese Duxosa tradav bokhajlo vov thaj lese amala. 4 Kana delo andre e benden, tegani o Carstvo e neboso avilo maškar ano Čher e Devleso, e mangre save čhuvena pe sar tumende. 29 Il sar šaj khoni te avol ano čher e zurale žrtva von xalje, a naj sasa šukar te xan ni vov ni manuše se thaj te čorol lesa barvalipe, te angleder kola so sesa lesa. Gola mangre šajine te xan samo e ni phandol e zurale manuše? Thaj tegani sa andaro sveštenikura. 5 Džanav kaj čitisaden ane Mojsijaso čher šaj te čorol. 30 Savo naj mancar, protiv mande zakon kaj e sveštenikura ano Hram o savato savo si si. Savo ni čidol mancar, čhorol. 31 Golese vaćarav sveto phađen, gija so služin ane gova dive a palem tumende, sa e grehura thaj i hula šaj oprostil pe e naj bande. 6 Me vaćarav tumende kaj si kate kova manušende, al i hula po Svetu Duxo ni ka oprostil savo si po baro taro Hram! 7 Kana bi samo džanena pe e manušende. 32 Thaj savo vaćarol bilačho lafi so si gova: 'O milosrđe mangav a na samo žrtva', po Čhavo e manušeso, šaj oprostil pe lese, a savo nikad ne bi osudina kolen save naj grešna. 8 Golese vaćarol bilačhe po Svetu Duxo ni ka oprostil pe lese, kaj man, e Čhave e manuše, isi man vlast po ni ke kava ni ko aver sveto.' (aiōn g165) 33 O Isus savato." 9 Pale gova delo o Isus gothar thaj avilo vadži vaćarda: "Sadi lačho kaš thaj leso bijandipe ane lendi sinagoga. 10 A sasa gothe manuš šuće ka avol šukar thaj te sadisadan kaš bilačho, leso vastesa. E fariseja pučlje e Isuse: "Šaj li ko savato te bijandipe ka avol bilačho. Golese kaj palo bijandipe sastarol pe?" Gija von rodije khanči te tužin e Isuse. pindžarol pe o kaš. 34 Tumen, e sapese čhave! Sar 11 A vov vaćarda lende: "Savo tumendar ako isi le šaj te vaćaren šukar, kana sen bilačhe? Golese kaj o jekh bakri pa ako voj ko savato perol ani rupa ni ka muj vaćarol sosa si pherdo o ilo. 35 Šukar manuš tari lol te ikalol la? 12 A kobor si o manuš po baro taro šukar riznica e ilesi ikalol šukaripe, a bilačho manuš bakro! Gija si mukhlo ko savato šukar te čerol pe." 13 tari bilačhi riznica e ilesi ikalol bilačhipe. 36 A phenav Tegani o Isus vaćarda gole manuše: "Pruži čiro tumende: e manuša, baše dži jekh bikorisno lafi savo va!" I vov pružisada piro va thaj leso va sastilo sar o vaćaren, ka den računo ko sudnjo Đive. 37 Čače, će dujto va. 14 A e fariseja iklile te dogovorin pe sar te lafesa ka ave opravdime il će lafurka ka osudin tut." mudaren le. 15 A o Isus gova dodžanglia thaj delo 38 Pale gova nesave učitelja tare Mojsijaso zakon gothar. Pale leste đele but manuša thaj e nasvalen thaj e fariseja vaćarde: "Učitelju! Amen manga te maškar lende sastarda. 16 A naredisada lende te ma dikha tatar nesavo znako." 39 A vov vaćarda lende: vaćaren ko si vov. 17 Gija pherdiло kova so vaćarda "O bilačho thaj preljubničko bijandipe rodol znako thaj o proroko o Isaija: 18 "Dikh, kava si mingro manglo ni ka dol pe aver znako samo o znako savo sasa Sluga, save me birisadem. Mingro manglo, Vov si mo e prorokose e Jonase. 40 Sar o Jona so sasa ano radujipe. Mo Duxo ka čhuvav pe leste. Vov ka objavil vođi e bare mačheso trin dive thaj trin rača, gija i i pravda sa e manušende. 19 Ni ka čerol čingara, ni me, o Čhavo e manušeso, ka avav ani phuv trin dive ka vazdol po glaso, ke droma khoni ni ka šunol leso thaj trin rača. 41 E murša tari Niniva ka ušten ko glaso. 20 Ni uštadi trska ni ka phadol, ni ka ačhavol o Sudo kale bijandimasa thaj ka osudin len, golese žaro savo pozala phabol, sa dži kaj ni anol i pravda kaj pokaisajle kana šunde e Jonaso sikajipe. Thaj dži ki pobeda. 21 Ane leso alav ka avol nada sa e dikh, kate tumencar si po baro taro Jona! 42 I Carica manušende." 22 Tegani ande angle leste manuše ane taro Jug ka uštol ko Sudo kale bijandimasa thaj ka kaste sasa bilačho duxo thaj gova manuš sasa koro osudil len, golese kaj avili voj tar aver rig e phuvaći thaj laloro. O Isus sastarda le, gija gova manuš lija te odural te šunol o mudrost e Solomoneso. Thaj dikh, vaćarol thaj te dičhol. 23 Sa e manuša so gova dikhle, kate tumencar si po baro taro Solomon!" 43 "Kana o sesa zadivime thaj pučlje pe: "Naj li gova o Čhavo e bilačho duxo ikljol andaro manuš, džal ke šuće thana Davideso?" 24 A kana gova šunde e fariseja, vaćarde: te rodol than pašo odmor thaj ni aračhol le. 44 Tegani "Kava tradol e bende ano pomoć e Veelzevuleso, vaćarol: 'Ka irima ano čher kotar ikliljem.' Kana avol, savo si šorutno tare bilačhe duxura." 25 A o Isus dičhol o čher kaj si čučo, šulaldo thaj lačhardo. 45 džanglia so mislin thaj vaćarda: "Dži jekh carstvo Tegani o bilačho duxo džal thaj anol pesa efta averen savo ulavol pe korkoro pestar, ka ačhol pusto thaj duxuren po bilačhe pestar. Savore aven andre te svako foro il familija savi ulavol pe korkori pestar, ka bešen thaj e manuše kastar iklilo o bilačho duxo, properol. 26 Thaj te o Satana e Satane tradol, korkoro akana si but po bilačhe nego so sasa lese. Gijate ka pes ulavol, sar ka ačhol o carstvo leso? 27 Thaj avol e bilačhe bijandimasa." 46 Dži kaj o Isus vaćarola

e manušenđe, lesi dej thaj lese phrala avile, ačhile sigate ano radujipe lol pese gova. 21 Al naj le koreno avral thaj manglje te vaćaren lesa. 47 Thaj khoni ane peste thaj ni ačhol but. Kana avol o bilačhipe il vaćarda lese: "Akh či dej thaj če phrala ačhen avral. Manden te vaćaren tusa." 48 A vov vaćarda kolese so phenda lese: "Ko si mi dej? Ko si me phrala?" 49 Thaj sikada vastesa premal pe sikade thaj vaćarda: "Akh mi dej thaj me phrala. 50 Dži jekh savo čerol o manglje me Dadeso savo si ko nebo, vov si mo phral, mi phen thaj mi dej."

13 Ane gova dive iklilo o Isus taro čher thaj bešlo pašo jezero te sikavol. 2 But manuša čidje pe paše leste, golese đelo ano čamco, bešlo a von ačhile ki obala. 3 Thaj but vaćarda lende ane paramiča sar kaja: "Dikh, iklilo o manuš savo sejil. 4 Thaj kana sejisada, nesave semenura pele ko drom, thaj avile e čiriklja thaj sa xalje len. 5 A avera pele pe barale thana, kaj ni sasa but phuv thaj o seme sigate barilo, golese kaj ni sasa duboko phuv. 6 Thaj kana o kham sasa zuralo, i biljka phabili thaj šućili golese kaj ni sasa la duboko koreno. 7 Nesavo seme pelo ane kangre, al barile kangre thaj i biljka tasadili. 8 A nesavo seme pelo ki šukar phuv thaj anda bijandipe savo sasa tranda, šovardeš thaj šel droma po baro taro kova so sejisade. 9 Kas isi kana te šunol nek šunol." 10 Tegani avile pašo Isus lese sikade thaj pučlje le: "Sose tu vaćare lende ane paramiča?" 11 A vov vaćarda: "Tumenđe dija pe te džanen so si garajipe taro Carstvo e neboso, a lende ni dija pe. 12 Golese, kas isi džanglje ka dol pe lese thaj ka avol le po but. A kas naj džanglje, ka lol pe i kova so isi le. 13 Golese me vaćarav lende ane paramiča, golese kaj e manuša dičhen a ni dičhen thaj šunen a ni šunen thaj ni haljaren. 14 Thaj gija pherdol o proroštvu savo o Dol dija e Isajase, savo vaćarol: 'Ka šunen thaj ka šunen, al ni ka haljaren, ka dičhen thaj ka dičhen, al ni ka shvatin. 15 Golese kaj zurajle e ile kale manušende, phareste šunen pe kanencar, thaj phanglje pe jakha, te ni dičhen jakhencar, thaj kanencar te ni šunen, thaj ilesa te ni haljaren, thaj te ni irin pe premal mande te sastarav len.' 16 A blago tumare jakhendje golese so dičhen thaj tumare kanende so šunen. 17 Čače vaćarav tumende, kaj but prorokura thaj čaćutne sa e ilesa manglje te dičhen so tumen dičhen, a ni dikhlije thaj te šunen so tumen šunen, a ni šunde. 18 Šunen akana, so značil i paramič taro manuš savo sejil. 19 Kana khoni šunol o Lafi taro Carstvo thaj ni haljarol, avol o beng thaj chorol so si sejimo ano leso ilo. Gova si o seme so si po drom sejimo. 20 A o seme savo si sejimo ko baralo than si gova savo šunol o Lafi e Devleso thaj

sigate ano radujipe lol pese gova. 21 Al naj le koreno traden le pašo Lafi, sigate perol. 22 Kova seme savo si sejimo ane kangre si gova savo šunol o Lafi, al e brige kale svetose thaj o xoxaipe e barvalimaso tasaven o Lafi thaj ačhol bizo bijandipe. (aiōn g165) 23 A o seme savo si sejimo ki lačhi phuv si gova savo Šukar šunol o Lafi thaj haljarol le. Tegani čače anol Šukar bijandipe a jekh seme anol po šel semenura, nesavo seme anol po šovardeš semenura thaj nesavo seme bijanol po tranda semenura." 24 O Isus vaćarda lende aver paramič: "O Carstvo e neboso si sar manuš savo sejisada lačho seme ane po polje. 25 A kana e manuša sute, avilo leso dušmano, sejisada kukolj maškarlo điv thaj đelo. 26 Kana barilo o điv thaj anda bijandipe, sikadilo thaj o kukolj. 27 Tegani avile e manuša save služin e manuše kaso sasa o polje thaj vaćarde lese: 'Gospodarona, na li šukar seme tu sejisadan ani čiri njiva? Kotar akana kukolj?' 28 A vov vaćarda lende: 'O dušmano gova čerda.' A e manuša save služin vaćarde lese: 'Mande li akana te dža te ikala o kukolj?' 29 A vov vaćarda: 'Na, te ikalden o kukolj, šaj te ikalen o điv. 30 Ačhaven nek baron katane dži ko čidipe thaj ko vreme e čidimaso ka vaćarav kolendje so čiden: Čiden angleder o kukolj thaj phandem le ke snopura te phabarav le, a o điv čhoven ane than kaj čhuvav mingro điv.' 31 O Isus vaćarda lende vadži jekh paramič: "O Carstvo e neboso si sar jekh seme tari gorušica, savo lol o manuš thaj sejil ki piri njiva. 32 A vov si čače emcikno tare sa e semenura, al kana barol, po baro si tare sa e biljke ano vrt thaj kana čerdol kaš, e čiriklja e nebose aven thaj čeren gnezdura thaj bešen pe lese granke." 33 Pale gova vaćarda vadži jekh paramič: "O Carstvo e neboso si sar kvasaco savo lol i džuvli thaj čhuvol ane biš kile aro sa dži kaj ni uštol o humer." 34 Sa kava o Isus vaćarola e manušende ane paramiča. Thaj bize paramiča khanči ni vaćarda lende. 35 Gijate pherdilo gova so o proroko vaćarda: "Ka putrav ane paramič mo muj, ka vaćarav kova so si garado taro postanko e svetoso." 36 O Isus ačhada e manušen thaj delo ano čher. Avile paše leste lese sikade thaj vaćarde: "Sikav amen so si i paramič taro kukolj ani njiva." 37 A vov vaćarda lende: "Gova savo sejil lačho seme si o Čhavo e manušeso 38 thaj i njiva si o sveto. Lačho seme si e čhave e Devlese carstvose, a o kukolj si e čhave e bendese. 39 A o dušmano savo sejisada len si o beng, a o čidipe si o kraj e svetoso, a kola so čiden si e andelura. (aiōn g165) 40 Sar o kukolj čidol pe thaj jagasa phabarol pe, gija ka avol ko krajo e svetoso. (aiōn g165) 41 Me o Čhavo e manušeso

ka bičhalav me andeluren thaj von ka cíden tare Irodijači angle leste thaj angle gostura. E Irodese mingro Carstvo sa e manušen save čhuvena averen sasa šukar. 7 Golese xalja sovli kaj ka dol la sa so pe grehura thaj save phađena e Devleso zakon. 42 mandol. 8 A voj, sikadi tari pi dej vaćarda: "Dema Thaj ka čhuden len ani jagali kubava. Thaj gothe ko čaro o Šoro e Jovaneso e Krstiteljeso." 9 Thaj o but ka roven thaj ka škripin dandencar. 43 Tegani e caro sasa ožalostime, al golese kaj ni manglia te pravedna manuša ka sjajin sar o kham ano Carstvo phađol i sovli savi dija angle gostura, naredisada pe pe Dadeso. Kas isi kana nek šunol." 44 O Isus vadži slugende te čeren sa so voj mandol. 10 Thaj bičhalda vaćarda: "O Carstvo e neboso si sar barvalipe garado te čhinen e Jovaneso Šoro ano phanglipe. 11 E sluge ano polje. Kana o manuš arakhlija le, palem garada le ande e Irodese e Jovaneso Šoro ko čaro, dije le e thaj radosno džal thaj biknol sa so isi le te bi činola chejače thaj voj dija le pe daće. 12 Pale gova avile e gova polje." 45 O Isus vaćarda: "Vadži si o Carstvo e sikade e Jovanese, lije lesi telo thaj prahosade le. neboso sar trgovco savo rodol šukar bisera. 46 Pa Tegani avile thaj vaćarde gova e Isusese. 13 Kana kana aračhol jekh but kuč biseri, džal sa biknol so isi šunda o Isus so sasa e Jovanesa e Krstiteljesa, delo le thaj činol le." 47 O Isus vaćarda: "Vadži o Carstvo e gothar čamcosa ko pusto than, te bi avola korkoro. neboso si sar mreža savi čhudol pe ano more thaj Thaj kana gova šunde e manuša, đele pale leste dolol tare sa e vrste mačhe. 48 Kana pherdol, ikalen i phirindo tare forura. 14 Kana o Isus ikilo andaro mreža upre pi obala thaj bešen. E lačhe mačhen save čamico, dikhlija bute manušen, pelo lese žal lende thaj ikalde čhoven ane čare, a e bilačhen čhuden palal. 49 Gija ka avol ko krajo e svetoso. Ka ikljen e andelura, sastarda lende nasvalen. 15 Angli rat avile lese sikade ka crden e bilačhe manušen tare čačutne (aiōn g165) thaj vaćarde lese: "Kava si pusto than, a akana si kasno. Mukh e manušen, nek džan ane gava te činen 50 thaj ka čhuden len ani jagali kubava. Gothe but pese xamase!" 16 A o Isus vaćarda lende: "Ni trubun ka roven thaj ka škripin dandencar." 51 Pučlja len te džan. Den len tumen te xan!" 17 A von vaćarde o Isus: "Haljarden li sa kava?" Vaćarde lese: "Va, lese: "Akate isi amen samo pandž mangre thaj duj Gospode." 52 A vov vaćarda lende: "Golese svako mačhe!" 18 A vov vaćarda lende: "Anen mande gova učitelji taro Mojsijaso zakon savo avol sikado taro akari!" 19 Thaj e manušende vaćarda te bešen ki Carstvo e neboso, ka avol sar čerutno savo ikalda čar. Lija kola pandž mangre thaj e duj mačhe, dikhlija andari pi riznica o nevo thaj o purano barvalipe." 53 ano nebo, zahvalisada e Devlese bašo xape thaj Thaj kana o Isus vaćarda sa kala paramiča, đelo phaglja o mangro. Tegani o Isus dija len e mangre gothar. 54 Đelo ano than kaj barilo, sikada ani lendi a e sikade ulade e manušende te xan. 20 Savore sinagoga e manuša sesa but zadivime thaj vaćarde: xalje thaj čalile. A pale gova e sikade čidje dešuduj "Kotar lese gasavo džanglipe thaj zuralipe? 55 Naj li korpe pherde kotora so ačhile. 21 A kola so xalje kava e kaštunaleso čhavo? Naj li lesi dej i Marija thaj sesa pandž milje manuša, a gothe ni sesa đinde e lese phrala o Jakov, o Josif, o Simon thaj o Juda? 56 romnja thaj e čhavore. 22 Pale gova sigate, terisada Lese pheja naj li akate maškar amende? Kotar lese o Isus pe sikaden te den ano čamco thaj te džan sa kava?" 57 Thaj golese ni prihvatisade le. A o Isus angle leste ki aver rig e jezerosi, dži kaj vov mučhol vaćarda lende: "O proroko si bizo čast samo ano than e manušen te džan pe dromesa. 23 Kana mukhlja kaj barilo thaj ano čher piro." 58 Thaj ni čerda but e manušen, uštivo ko brego te avol korkoro te molil čudura gothe golese kaj sesa bipačavne.

14 Ane gova vreme avilo o glaso dži ko vladari o Irod o Antipa taro Isus, 2 thaj vaćarda pe manušende save služin le: "Gova si o Jovane o Krstitelj; vov uštivo tare mule thaj golese šaj čerol kala čudesura." 3 Golese o Irod čhuta angleder te dolen e Jovane, phanglije le thaj čhudija le ano phanglipe baši Irodijada i romni e Filipesi savo sasa e Irodeso phral, 4 golese kaj o Jovane but droma vaćarda lese: "Premalo zakon, našti la te le romnjače." 5 O Irod manglia te mudarol e Jovane, al darajlo tare manuša golese so smatrisede le sar proroko. 6 A kana sasa bijandodive e Irodeso, čhelda i čhej e

pe. Thaj ki rat gothe sasa korkoro. 24 A o čamco e sikadencar sasa dur tari obala thaj e talasura čalade ano čamco, golese so premal leste phurdija bari balval. 25 A maškare trin em šov o sato sabalje, delo o Isus premal lende phirindo po paj. 26 Thaj kana dikhlije e sikade sar phirol po jezero premal lende, darajlo thaj vaćarde: "Gova si omaja!" Darajlo thaj lije te den vika. 27 A o Isus sigate phenda lende: "Šukar si! Me sem, ma daran!" 28 A o Petar vaćarda lese: "Gospode! Ako san tu, vaćar mande te phirav po paj!" 29 A o Isus vaćarda lese: "Phir!" O Petar ikilo taro čamco thaj phirda po paj thaj đelo premalo Isus. 30 Al kana dikhlija i bari balval, darajlo thaj lija te properol ano paj thaj dija vika: "Gospode, pomoži

mande!" 31 Thaj sigate o Isus pružisada po va te 22 Thaj dikh, i džuvli i Hanaanejka savi bešola ane dolol e Petre thaj vaćarda lese: "Sose gaći zala pača, gola thana, avili ko Isus thaj po but droma dija vika: sose sumnjisadan?" 32 Thaj kana dije ano čamco, "Smilui tut pe mande, Gospode, Čhaveja e Davideso! i balval ačhili. 33 Kola save sesa ano čamco, pele Me čheja but mučil o bilačho duxo thaj but patil!" 23 A ke pe koča thaj vaćarde: "Čače tu san o Čavo e vov khanči ni vaćarda e Hanaanejkaće. Gija avile Devleso!" 34 Thaj kana nakhle o paj, avile ani phuv i lese sikade paše leste thaj molisade le vaćarindo: Genisaretsko. 35 Kana pindžarde le e manuša tare "Mukh la te džal, golese kaj bizo ačhipe dol vika gova than, vaćarde ani sa goja phuv kaj avilo o Isus pale amende." 24 A vov vaćarda lende: "Me sem thaj ande paše leste e nasvalen. 36 Thaj molisade le bičhaldo te pomoživ samo e hasarde bakrende tare samo te dolen pe taro teluno kotor tare lesostano. Izraelska manuša." 25 A voj avili, peli angle leste ke Thaj savore save dolde le, sastile.

15 Tegani avile ko Isus e fariseja thaj e učitelja tare

Mojsijaso zakon taro Jerusalim thaj pučlje le:

2 "Sose čire sikade phađen e adetura tare amare purane? Ni ićaren o adeti te thoven pe vasta angleder so ka xan mangro!" 3 A o Isus vaćarda lende: "Sose tumen baše tumare adetura phađen e Devleso zakon? 4 Golese kaj o Dol vaćarda: 'Poštuj će dade thaj će da,' thaj 'ko akušol pe dade il pe da te avol kaznimo merimasa!' 5 A tumen vaćaren: 'Vaćarol li khoni pe dadese il pe daće: O pomoć mandar so trubul te dav tumen, xaljem sovli, kaj ka dav sar daro e Devlese,' 6 naj dužno te sikavol poštujipe gija so ka dičhol so trubul e dade em e dej. Gija zanemarin e Devleso Lafi paše tumare adetura. 7 Dujemujende! Šukar prorokujisada tumendar o Isaija, kana vaćarda: 8 'Kala manuša poštujin man samo vuštencar, a lende ile si dur mandar. 9 Džabe poštujin man golese kaj si lengo sikajipe manušikane pravilura.'" 10 Pale gova o Isus dija vika e manušen thaj vaćarda lende: "Šunen thaj haljaren, 11 ni meljarol e manuše anglo Dol kova so dol lese ano muj, nego e manuše meljarol kova so iklijol lese andaro muj." 12 Tegani avile lese sikade thaj phende: "Džane li kana šunde e fariseja gova lafi, uvredisajle?" 13 A vov phenda lende: "Svako biljka savi ni sadisada o Dad mingro ko nebo, ka ikalol pe andari phuv. 14 Mučhen len! Von si kore manuša thaj vodin e koren. A o koro našti iñdarol e kore, golese kaj solduj ka peren ani rupa." 15 A o Petar vaćarda lese: "Vaćar amende so manglijan te vaćare kale paramičasa taro kova so meljarol e manuše." 16 A o Isus vaćarda: "Tumen li sen vadži bihaljare? 17 Ni li džanen, so dol ano muj, ano vođi džal thaj iklijol avral?

18 A e lafura save iklijen andaro muj, iklijen andaro ilo thaj gova meljarol e manuše anglo Dol. 19 Andaro ilo iklijol bilačho gođaveripe, mudaripe, preljube, blud, čoripe, xoxavno svedočanstvo thaj vredipe. 20 Gova meljarol e manuše, a te xal pe bithode vastencar ni meljarol e manuše anglo Dol." 21 O Isus iklijo andari Galileja thaj crdija pe ane tirska thaj sidonska thana.

22 Thaj dikh, i džuvli i Hanaanejka savi bešola ane dolol e Petre thaj vaćarda lese: "Sose gaći zala pača, gola thana, avili ko Isus thaj po but droma dija vika: sose sumnjisadan?" 23 A ke pe koča thaj vaćarde: "Čače tu san o Čavo e vov khanči ni vaćarda e Hanaanejkaće. Gija avile Devleso!" 24 A vov vaćarda lende: "Me sem thaj ande paše leste e nasvalen. 25 A voj avili, peli angle leste ke koča thaj vaćarda: "Gospode, pomogni mande!" 26 A o Isus vaćarda laće: "Naj šukar te lol pe o mangro tare čhave thaj te dol pe e džuklorende." 27 A voj vaćarda: "Va, Gospode, golese so i e džuklore xan e troške so peren taro astali lende gospodarende." 28 Tegani o Isus vaćarda laće: "O, džuvlje, baro si čiro pačajipe! Nek avol sar so tu mande!" Thaj sastili lači čhej ane gova sato. 29 O Isus đelo gothar thaj avilo pašo more o Galilejsko. Uštilo ko bregu thaj bešlo gothe te sikavol. 30 Avile pašo Isus but manuša thaj ande pesa banden, koren, sakatonen, laloren thaj bute avere nasvalen. Siđarde te čhoven e nasvalen paše Isusese pingre thaj vov savoren sastarda. 31 Gijate e manuša sesa zadivime, kaj dikhle e lalore so vaćaren, e sakata so saston, e bande so šukar phiren thaj e kore so dičhen thaj hvalisade e Devle e Izraelese. 32 O Isus akharda pe sikaden thaj phenda lende: "Žal mande kale manušende golese kaj trin đive si kate paše mande thaj naj len so te xan. Ni mangav te mukhav len te džan bokhale te ma malaksin ko drom." 33 A e sikade vaćarde lese: "Kotar amende ke kava than gaći mangro te čaljon kala manuša?" 34 Thaj o Isus pučlja: "Kobor mangre isi tumen?" A von vaćarde lese: "Efta mangre thaj zala mačhe." 35 A o Isus vaćarda e manušende te bešen ki phuv. 36 Lija kola efta mangre thaj e mačhen, dija hvala e Devlese, phaglja thaj dija pe sikadende a e sikade dije e manušende. 37 Savore xalje thaj čalile. E sikade pale gova lije so ačhilo thaj perde efta bare korpe. 38 Xalje štar milje murša, a gothe ni sesa đinde e džuvlja thaj e čhavore. 39 Tegani o Isus mukhlia e manušen, čhuta pe ano čamco thaj avilo pašo than o Magadansko.

16 Avile pašo Isus e fariseja thaj e sadukeja thaj manglje te iskušin le. Thaj rodije te sikavol lende nesavo znako taro nebo. 2 A o Isus vaćarda lende: "Džanen te vaćaren kana perol i rat: 'Ka avol lačho vreme, golese kaj si o nebo lolo.' 3 A ki sabalin vaćaren: 'Ađive ka avol o bilačho vreme, golese kaj si o nebo lolo thaj mutno.' Znakura e nebose šaj

tumačin, a e znakura kale divesenđe našti te tumačin? ko mandol piro džuvdipe te aračhol, ka hasarol le, a 4 O bilačo thaj preljubničko bijandipe rodol znako thaj ko hasarol piro džuvdipe baše mande, ka aračhol aver znako ni ka dol pe lende, samo o znako savo le. 26 Savo šukaripe ka avol e manuše savo sa o sasa e prorokoso e Jonaso." Pale gova o Isus ačhada sveto dobil a hasarol po džuvdipe? So šaj o manuš te len thaj đelo pese. 5 Thaj kana nakhlie ki aver rig e dol ani zamena baše piro džuvdipe? 27 Golese kaj jezerosi, e sikade bistarde te anen pesa o mangro. 6 me, o Čhavo e manušeso, sigate ka avav mingre O Isus vaćarda lende: "Aračhen tumen taro kvasaco andelurencar ani slava mingre Dadesi, tegani ka o farisejsko thaj o sadukejsko!" 7 A von maškar peste nagradiv thaj ka kazniv dži jekhe pale lese buća. 28 vaćarde: "Gova si golese so ni andam mangro." 8 A Čače vaćarav tumende: nesave kate save si maškar o Isus džanglij sostar vaćaren thaj phenda lende: tumende ni ka okusin o meripe sa dok ni dičhen man, "Sose gači zala pačan? So vaćaren maškar tumende, e Čhave e manušese, sar avav mingre Carstvosa."

17 Pale šov dive inđarda o Isus e Petre, e Jakove thaj e Jovane lese phrale upre ko baro brego, kaj sesa korkore. 2 Gothe angle lende menjisada pe thaj leso muj sijajisada sar o kham a lese šeja sesa parne sar o svetlo. 3 Thaj dikh, sikadi lo lende o Mojsije thaj o Ilijia, save lije te vaćaren lesa. 4 A o Petar vaćarda e Isusese: "Gospode! Šukar kaj sam kate. Ako mande te čerav trin senice, jekh tuće, jekh e Mojsijase a jekh e Ilijase." 5 I dok vov vaćarda, dikh, sjajno oblako učharda len thaj taro oblako šunde glaso: "Kava si mingro Čhavo o manglo, savo si palo mingro manglipe! Le šunen!" 6 Kana kava šunde e sikade, pele mujesa dži i phuv thaj darajle but. 7 A o Isus avilo, dolda len thaj vaćarda lende: "Ušten! Ma daran!" 8 Kana von vazdije pe jakha, ni dikhlije khanika sem e Isuse. 9 Thaj kana ulile taro brego, o Isus naredisada lende: "Ma vaćaren khanikase so dikhlijen sa dok me, o Čhavo e manušeso, ni uštav tare mule." 10 E sikade pučlje e Isuse: "Sose tegani e učitelja tare Mojsijaso zakon vaćaren kaj angleder trubul te avol o Ilijia?" 11 A o Isus vaćarda lende: "O Ilijia čače ka avol angleder thaj sa ka čhuvol ke po than. 12 Al me vaćarav tumende kaj o Ilijia već avilo, a von ni pindžarde le, nego čerde pese lesa so manglje. Gija i me, o Čhavo e manušeso, ka pativ lendar." 13 Tegani haljarde e sikade kaj vaćarol lende taro Jovane o Krstitelj. 14 A kana avile paše but manuša, avilo nesavo manuš anglo Isus, pelo angle leste ke koča 15 thaj vaćarda lese: "Gospode! Smilui tut me čhavese, golese kaj isi le padavica thaj but patil. But droma perol ani jag thaj ano paj. 16 Andem le ke će sikade, a naštine te sastaren le." 17 A o Isus vaćarda lende: "Tumen, o bipaćavno thaj rumimo bijandipe! Dži kana ka avav tumencar? Dži kana ka trpiv tumen? Anen le akari!" 18 Gija o Isus naredisada e bilačhe duxose thaj vov sigate iklilo andro čavoro, a vov sastilo ane gova sato. 19 Tegani avile e sikade dži ko Isus thaj korkore pučlje le: "Sose amen naštine te trada e bilačhe duxo?" 20 O Isus vaćarda lende: "Golese

so isi tumen zala pačajipe. Čače vačarav tumende, ko nebo. 11 [Golese kaj me o Čhavo e manušeso ako isi tumen pačajipe sar o seme tari gorušica, šaj aviljem te rodav thaj te spasiv e hasarden.]” 12 “So vačaren kale bregose: ‘Nakh akatar odori’, thaj ka den god? Ako e manuše isi šel bakre thaj jekha načhol. Khanči ni ka avol tumende nemoguće. 21 [Al hasarol, ni li ačhavol vov enjavardeš thaj enja po kaja vrsta tare bilache duxura šaj tradol pe samo e brego thaj džal te rodol kola so hasardili? 13 Thaj ako molitvasa thaj e postimasa.]” 22 Kana e sikade čidje arachol la, čače vačarav tumende, vov pobut radujil pe ani Galileja, vačarda lende o Isus: “Me, o Čhavo pe kala jekha so arakhija, nego kolende enjavardeš e manušeso, sigate ka avav predajimo ane vasta thaj enja so ni hasajle. 14 Gijate ni mandol tumaro e manušikane, 23 ka mudaren man, a trito dive ka Dad ko nebo te hasarol ni jekhe tare kala cikne.” 15 uštav tare mule.” Thaj e sikade sesa but bibaxtale. 24 “Ako čerol greh čiro phral, dža thaj ukori le kana sen Kana e sikade avile ano Kafarnaum, avile pašo Petar korkore. Ako šunol tut, palem dobisadan cire phrale. e poreznikura taro hram, save čiden po duj drahme 16 Ako ni šunol tut, le tusa vadži jekhe li dujen, ‘palo thaj vačarde e Petrese: “Na li tumaro učitelji počinol svedočanstvo duje il trine svedokureng te dokažil o hramsko porezi?” 25 O Petar vačarda: “Počinol.” pe svako optužba.’ 17 A ako i len ni šunol, vačar e Thaj kana dija ano čher, o Isus angleder pučlja le: khandirače. A ako odbil te šunol e khandira, te avol “So misli, Simone? Kastar e carura e phuvače čiden i tuče sar o bipačavno thaj carinco. 18 Čače vačarav carina thaj o porezi? Tare pire čhave il tare avera tumende, sa so phanden ki phuv, ka avol phanglo ko čhave?” 26 A o Petar vačarda lese: “Tare avera.” A o nebo thaj sa so putren ki phuv, ka avol putardo ko Isus vačarda lese: “Gija, e čhave ni počinen. Von si nebo. 19 Čače vačarav tumende vadži, ako duj džene oslobodime. 27 Al te ma uvredi len, dža thaj čhude tumendar ki phuv katane molin pe thaj roden bilo so, i udica ano paj. Save mačhe angleder dole, putar ka dol len o Dad mingro savo si ko nebo. 20 Golese lesu muj thaj ka aracha štar drahme. Le thaj počin o kaj si duj il trin čidime ane mingro alav, me sem porezi mande em tuče.”

18 Ane gova sato avile dži ko Isus lese sikade thaj pučlje le: “Ko si embargo ano Carstvo e neboso?” 2 O Isus dija vika jekhe cikne čhavore, čhuta le maškare lende 3 thaj vačarda lende: “Čače vačarav tumende, ako ni promenin tumen thaj ni aven sar cikne čhavore, nisar našti džan ano Carstvo e neboso! 4 Savo gija ponizil pe sar gova čhavore, vov si embargo ano Carstvo e neboso. 5 Thaj ko primil jekhe gasave čhave zbog mande, man primil. 6 Te khoni inđarda ano greh jekhe tare kala cikne save pačan ane mande, pošukar si lese te phanden baro bar tari vodenica ke lesi kor thaj te avol tasado ani dubina e moresi. 7 Pharo e manušende ano sveto golese so čeren te perol pe ano greh! Golese kaj trubul te aven e iskušenjura save inđarenano greh, al pharo kole manušese pe kaste e iskušenjura aven. 8 Ako čo va il čo pinglo inđarol tut ane grehura, čhin le thaj čhude le tutar. Pošukar si tuče te ulje ano džuvdipe bizo meripe sakato il bango, nego duje vastencar thaj duje pingrencar te čhuden tut ani jag savi ni ačhol. (aiōnios g166) 9 Thaj ako či jakh inđarol tut ano greh, ikal la thaj čhude la tutar. Pošukar si tuče te ulje ano životo jekhe jakhasa, nego duje jakhencar te čhuden tut ani jag savi ni ačhol. (Geenna g1067) 10 Pazin te ma dičhen barikane nijekhe tare kala ciknen, golese me vačarav tumende kaj e anđelura lende ko nebo stalno ačhen anglo mo Dad savo si

kaj si duj il trin čidime ane mingro alav, me sem gothe maškar lende.” 21 Tegani avilo o Petar pašo Isus thaj vačarda: “Gospode! Ako mo phral grešil premal mande, kobor droma te oprostiv lese? Dži efta droma li?” 22 O Isus lese vačarda: “Ni vačarav tuče samo efta, nego eftavardeš thaj efta droma. 23 Golese vačarav kava, o Carstvo e neboso si sar caro savo manglia te ravnili po računo e manušencar save služisade le. 24 Kana lija te dinol, ande angle leste manuše savo duguil lese deš milje kese zlatosa. 25 Sar vov naštine te iril gola pare, o caro vačarda te biknen le, lese romnja, lese čhaven thaj sa so sasa le, te bi počinola o dugo. 26 O manuš savo služila le, pelo angle leste mujesa premali phuv thaj molisada le: ‘Adućar man thaj sa ka počinav tuče.’ 27 E carose pelo žal, oprostisada gole slugase o dugo thaj mukhlja le. 28 A kana ikliči o manuš savo služil, arakhija pe amale, avere sluge, savo duguisada lese šel grošura. Dolda le, lija te tasavol le thaj vačarda lese: ‘Iri so duguji mande!’ 29 Pelo lesu amal, averse sluga, angle leste mujesa premali phuv thaj molisada le thaj vačarda lese: ‘Adućar man thaj ka počinav tuče!’ 30 A vov ni manglia te adućarol le, inđarda le thaj čhudija le ano phanglipe sa dok ni ka počinol o dugo. 31 Kana kava dikhlije avara amala, avara sluge, uznemirisajle but. Đele thaj javisade e carose sa kava so dikhlije. 32 Tegani o caro lesu dija vika e sluge kase oprostisada o dugo thaj vačarda lese: ‘Bilačheja slugo! Sa o dugo me oprostisadem tuče, golese kaj molisadan ma. 33 Na li trubujan i tu te smilui tut cire

amalese, e slugase, sar me so smiluisaljem tuće?' 34 vadži trubul?" 21 O Isus vaćarda lese: "Ako mande O caro lesa holajlo thaj dija le ke mučitelja sa dži kaj savršeno te ave, dža bićin sa so isi tut, e pare de e ni ka poćinol o dugo. 35 Gija i mo Dad ko nebo ka čororende thaj ka avol tu barvalipe ko nebo. Tegani av thaj dža pale mande." 22 Kana šunda gola lafura o terno, delo gothar bibaxtalo, golese kaj ni manglia te biknol sa so sasa le taro baro barvalipe. 23 Tegani o Isus vaćarda pe sikadenje: "Čače phenav tumende, but pharo ka avol e barvalese te džal ano Carstvo e neboso!" 24 Pale vaćarav tumende: "Po ločhe si e kamilače te načhol maškare suvaće kana, nego o barvalo te avol ano Carstvo e Devleso!" 25 Kana šunde gova lese sikade, but čudisajle thaj pučlje: "Pa ko šaj onda te spasil pe?" 26 O Isus dikhlija šukar premal lende thaj vaćarda lende: "So si nemoguće e manušende, gova si e Devlese moguće." 27 Tegani o Petar phenda: "Akh, amen ačhadam sa thaj pale tute deljam. So golesa ka dobi?" 28 A o Isus vaćarda lende: "Čače vaćarav tumende ano sveto savo ka obnovil pe, kana me, o Čavo e manušeso, ka bešav ke mingro slavno presto, a tumen save džan pale mande ka bešen ke dešduj prestola thaj ka sudin pe dešduj plemenura e Izraelese. 29 Thaj dži jekh, savo zbog mo alav ačhavol po čher, il pe phralen, il pe phejen, il pe dade, il pe da, [il pe romnja.] pe čhaven, il pi phuv, ka lol šel droma gači thaj ka nasledil džuvdipe bizo meripe. (aiōnios g166) 30 Al, kola so si akana anglat odori ka aven empalal, a kola save si empalal odori ka aven emanglat."

19 Kana o Isus završisada kava vaćaripe, delo andari Galileja thaj avilo ane Judejska krajura ki aver rig e Jordanesi. 2 Đele pale leste but manuša thaj vov gothe sastarda e nasvalen. 3 Thaj avile dži ko Isus e fariseja te iskušin le thaj pučlje le: "Šaj li o manuš te mučhol pe romnja paše bilo so?" 4 O Isus phenda lende: "Džanav kaj čitisaden ano Sveti lili kaj o Stvoritelji ko anglinipe 'stvorisada murše thaj džuvlja'. 5 Thaj vadži vaćarda: 'Golese o manuš ka ačhavol pe dade thaj pe da thaj ka phandol pe pe romnjasa thaj duj ka aven jekh telo.' 6 Gijate naj akana duj, nego jekh telo. So o Dol phanglia o manuš te ma ulavol!" 7 Pe gova von pučlje le: "Pa, sose o Mojsije zapovedisada o rom te dol pe romnja rastavimaso lili kaj mučhol la?" 8 O Isus vaćarda lende: "O Mojsije ačhada tumende te mučhen e romnjen pale tumare zurale ile, al ko anglinipe ni sasa gija. 9 A me vaćarav tumende: Te khoni mučhol pe romnja, sem pašo lako blud, a lol avera, čerol preljuba [thaj ko lol raspuštenica romnjače čerol preljuba]. 10 E sikade lese vaćarde: "Te si gija maškar o rom thaj i romni, tegani po šukar si te ma ženil pe!" 11 A o Isus vaćarda e sikadenje: "Naštī savore te prihvatin kava akana so vaćarden, sem kola kase dija pe. 12 Golese kaj isi murša saven taro lengo bijandipe naštī te aven len čhave, a isi kola saven avera čeren te aven gasave. A isi nesave save ni manden te len romnjen zbog o Carstvo e neboso. Ko šaj te prihvativ, nek prihvativ!" 13 Tegani anglo Isus e manuša ande čhavoren te čhuvol po va pe lende thaj te molil pe. A e sikade bransade len. 14 A o Isus vaćarda: "Mučhen e čhavoren thaj ma ačhavlen len te aven ke mande, golese kaj gasavende si o Carstvo e neboso!" 15 Gija čhuta po va pe lende, a pale gova đelo gothar. 16 Thaj dikh, nesavo terno manuš avilo pašo Isus thaj pučlje le: "Učitelju! Savo šukaripe te čerav te avol ma džuvdipe bizo meripe?" (aiōnios g166) 17 A o Isus vaćarda lese: "Sose puče man bašo šukaripe? Samo jekh si šukar, o Dol! Ako mande te de ano džuvdipe bizo meripe, ičar tut ke zapovestura!" 18 O terno pučlje le: "Save zapovestura?" A o Isus vaćarda: "Kala zapovestura: 'Ma mudar, ma čher preljuba, ma čor, ma svedoči xoxavne, 19 poštuji čire dade thaj čire da,' thaj 'mang čire pašutne sar korkore tut.'" 20 O terno phenda lese: "Pe sa kava ićardem man. So

vadži trubul?" 21 O Isus vaćarda lese: "Ako mande O caro lesa holajlo thaj dija le ke mučitelja sa dži kaj savršeno te ave, dža bićin sa so isi tut, e pare de e ni ka poćinol o dugo. 22 Kana šunda gola lafura o terno, delo gothar bibaxtalo, golese kaj ni manglia te biknol sa so sasa le taro baro barvalipe. 23 Tegani o Isus vaćarda pe sikadenje: "Čače phenav tumende, but pharo ka avol e barvalese te džal ano Carstvo e neboso!" 24 Pale vaćarav tumende: "Po ločhe si e kamilače te načhol maškare suvaće kana, nego o barvalo te avol ano Carstvo e Devleso!" 25 Kana šunde gova lese sikade, but čudisajle thaj pučlje: "Pa ko šaj onda te spasil pe?" 26 O Isus dikhlija šukar premal lende thaj vaćarda lende: "So si nemoguće e manušende, gova si e Devlese moguće." 27 Tegani o Petar phenda: "Akh, amen ačhadam sa thaj pale tute deljam. So golesa ka dobi?" 28 A o Isus vaćarda lende: "Čače vaćarav tumende ano sveto savo ka obnovil pe, kana me, o Čavo e manušeso, ka bešav ke mingro slavno presto, a tumen save džan pale mande ka bešen ke dešduj prestola thaj ka sudin pe dešduj plemenura e Izraelese. 29 Thaj dži jekh, savo zbog mo alav ačhavol po čher, il pe phralen, il pe phejen, il pe dade, il pe da, [il pe romnja.] pe čhaven, il pi phuv, ka lol šel droma gači thaj ka nasledil džuvdipe bizo meripe. (aiōnios g166) 30 Al, kola so si akana anglat odori ka aven empalal, a kola save si empalal odori ka aven emanglat."

20 "Golese o Carstvo e neboso si sar vlasniko savo ki sabalin rano uštol te rodol bućarnen te čeren bući ane lesa vinograd. 2 Pazarisajlo e bućarnencar po jekh dinari, so sasa dnevница jekhe divesesi thaj bičhalda len ane po vinograd. 3 Kana sasa paše enja o sato, pale iklilo thaj dikhlija averen sar ačhen ko trgo bibućako. 4 Vaćarda lende: "Džan i tumen ane mo vinograd thaj čeren bući, a kober si pravedno me ka poćinav tumen." 5 Thaj von đele. Palem iklilo paše ke dešduj o sato. Poslepodne ke trin o sato čerda isto gova. 6 Kana iklilo paše o pandžo sato poslepodne, arakhlija averen sar ačhen bibućako thaj pučlje len: 'Sose ačhen celo dīve gothe bizi bući?' 7 Von vaćarde lese: 'Golese kaj khoni ni dija amen bući.' Gija phenda lende: 'Džan i tumen ane mo vinograd thaj čeren bući.' 8 Kana pelo o mrako, vaćarda o gospodari e vinogradese pe angline slugase: 'De vika sa e bućarnen thaj poćin angleder kolen save avile empalune dži kola so avile te čeren bući angleder.' 9 Gija avile angleder kola so avile te čeren bući ko pandžo sato thaj lije po jekh dinari. 10 Thaj kana avile kola save angleder lije te čeren bući, dije godi kaj ka

len po but, al i von lije po jekh dinari. 11 Kana lije e pare, lije te bunin pe po vlasniko e vinogradeso. 12 Phende: 'Amen čerdam bući celo đive thaj mučisaljam thaj phabiljam, al kola so avile emposlednja save čerde bući samo jekh sato thaj i len poćindan sar amen!' 13 A vov vaćarda jekhese lendar: 'Manušeja! Me tuće ni čerav nisavi nepravda. Na li pazarisaljem tusa jekh dinari? 14 Le so si čiro thaj dža. Me mangav te dav kole empalune sar so poćinav i tut. 15 Naj li man pravo te čerav so me mangav me parenkar? Il si či jakh bilačhi so sem me šukar premal lende?' 16 Gija, kola so si akana empalal odori ka aven anglal, a kola save si anglat odori ka aven empalal." 17 Kana đelo o Isus ano Jerusalim, lija pe dešduje sikaden korkoren thaj odrumal vaćarda lende: 18 "Akh dža ano Jerusalim thaj man, e Čhave e manušese, ka den e šorutne sveštenikurende thaj e učiteljende tare Mojsijaso zakon a von ka osudin man ko meripe. 19 Ka den man e abandžijende, te maren muj mancar, te bičujin man thaj te čhuyen man ko krsto thaj o trito đive ka uštav tare mule." 20 Tegani avili dži ko Isus i dej e Zevedejevase čhavendži, katane pe čhavencar thaj peli mujesa premali phuv angle leste te šaj khanči mandol. 21 O Isus pučlja la: "So mande?" Voj phenda lese: "Obeći mande kaj me duj čhave ka bešen ke čire duj riga, ane čiro Carstvo, jekh tari či desno rig, a dujto tari či levo rig." 22 A o Isus vaćarda: "Ni džanen so manden. Šaj li pijen o tahtaj so me ka pijav? [Thaj šaj li aven krstime krstimasava se sem me krstimo?]" Vaćarde lese: "Šaj." 23 O Isus vaćarda lende: "Čače, o tahtaj e patimaso savo me pijav ka pijen [thaj e krstimasava se sema krstimo, ka aven krstime i tumen], al te bešen mande ki desno thaj ki levo rig našti dav me. Gola thana preperen kolende kase pripremisa mo Dad." 24 Kana šunde avera deš sikade, holajle pe kala duj phrala. 25 O Isus akharda len paše peste thaj phenda: "Džanen kaj e abandžijende vladara isi len zuralipe pe manuša thaj e gospodara manden te vladin pe lende. 26 Al maškar tumende te ma avol gijate! Ko mandol te avol embaro maškar tumende, nek služil tumen. 27 Thaj ko mandol te avol emangluno, nek avol tumaro robo. 28 Golese ni me, o Čhavo e manušeso, ni aviljem te služin man, nego aviljem te služiv tumen thaj mo džuvdipe te dav te bi poćinava butendje." 29 Kana ikli o Isus thaj lese sikade andaro foro o Jerihon, dele pale leste but manuša. 30 Thaj dikh, duj kore bešle pašo drom. Kana šunde kaj načhol o Isus, vaćarde: "Smilui tut amende, Gospode, Čhave ja Davideso!" 31 A e manuša dije vika pe lende te ma bi vaćarena khanči, al von po zurale dije vika

pale leste: "Smilui tut amendē Gospode, Čhaveja e Davideso!" 32 O Isus ačhilo, dija len vika thaj pučlja len: "So manden te čerav tumende?" 33 Phende lese: "Gospode, manga te dikhla." 34 E Isuseso pelo žal thaj dolda lendē jakha. Tari jekh drom dikhlije thaj dele pale leste.

21 Kana avile pašo Jerusalim thaj avile anglo gav i Vitfaga ki Maslinsko gora, o Isus bičhalda angla duje sikaden 2 thaj vaćarda lende: "Džan ano gav angle tumende, ka aračhen hernja kaj si phangli thaj terne here lasa. Putaren len thaj anen len mande. 3 Te pučlja tumen khoni bilo so, vaćaren: 'Trubun e Gospodese' thaj sigate ka mučhen len." 4 A kava sasa te bi pherdola so vaćarda o proroko: 5 "Vaćaren e manušende ano Jerusalim: 'Ake, čiro Caro avol tute, ponizno thaj uklico po her, thaj po terno her, po čhavo e hernjako.'" 6 Thaj e sikade dele, i čerde sar vaćarda lende o Isus. 7 Ande lese e hernja em e terne here thaj čhute pe fostanura pe lende te šaj o Isus te bešol. 8 But manuša buljarde pe fostanura, a avera čhindre cikne raja thaj buljarde po drom. 9 A e manuša save dele angle leste thaj pale leste, dije vika vaćarindoj: "Hosana e Čhavese e Davideso! Blagoslovimo si kova savo avol ano alav e Gospodeso! Hosana e Devlese ko učipe!" 10 Kana o Isus dija ano Jerusalim, uzbunisajle sa e manuša ano foro thaj pučlje: "Ko si kava?" 11 A pherdo manuša vaćarde: "Kava si o proroko o Isus taro Nazaret ani Galileja." 12 O Isus dija ano Hram thaj tradija savoren so bičinena thaj činena ano Hram. Perada e astalura kolende so menjina e pare thaj e klupe kolende kaj bićinde goluburen. 13 Thaj vaćarda lende: "Ano Sveti lil ačhol: 'O čher mingro nek akhardol čher e molitvako', a tumen lestar čerden 'čher kaj garaven pe e čora.'" 14 Thaj avile ano Hram pašo Isus e kore thaj e bandje thaj vov sastarda len. 15 Kana dikhlije e šorutne sveštenikura thaj e učitelja tare Mojsijaso zakon e čudura save vov čerda thaj Šunde e čhavene kaj den vika ano Hram: "Hosana e Čhavese e Davideso," holajle but 16 thaj phende lese: "Šune li kala so vaćaren?" A o Isus vaćarda lende: "Va! Džanav kaj čitsadenano Sveti lil: 'Čerdan te slavin tut e čhavore thaj e cikne čhavje save pijen čući?'" 17 Pale gova ačhada len, ikliko taro foro ani Vitanija thaj presuta gothe. 18 Kana o Isus sabalje irisajlo ano Jerusalim, bokhajlo. 19 Thaj dikhlije jekh smokva pašo drom, avilo paše late, al ni arakhlja khanči, samo patrna. Golese phenda laće: "Nikad vadži ma te avol bijanipe pe tute ko džuvdipe." Sigate i smokva šučili. (aiōn g165) 20 Kana gova dikhlije e sikade, čudisajle

thaj vaćarde: "Sar gija sigate šućili i smokva?" 21 A vinograd avral thaj mudarde le." 40 Tegani o Isus o Isus phenda lende: "Čače vaćarav tumende, ako pučja: "Kana ka avol o manuš sasa o vinograd, pačan thaj ni sumnjin, ka čeren na samo kava so me so ka čerol kolende so čerde bući ano vinograd?" 41 čerdem e smokvosa, nego te vaćarden kale bregose Vaćarde lese: "Ka mudarol len bizo milost golese kaj te čhudol pe ano more, gija ka avol. 22 Te pačajen, sesa bilače thaj o vinograd ka dol ano zakup avere ka dol pe tumende sa so ka manden ani molitva." 23 vinogradarende, save ka den o bijanipe ano vreme Kana o Isus delo ano Hram, lija te sikavol. Avile leste e čidimaso." 42 Vaćarda lende o Isus: "Džanav kaj e šorutne sveštenikura thaj e starešine e narodose čitisaden ano Sveto lili: 'O bar savo čhudije e manuša thaj pučje le: "Save vlastesa kava čere? Ko dija tut save vazden e duvara čerdilo emglavno bar taro cher. kava autoritet?" 24 A o Isus phenda lende: "Thaj me Gova čerda o Dol thaj čudesno si ane amare jakha.' ka pučav tumen khanči. Te vaćarden mande, i me 43 Golese phenav tumende kaj tumendar ka lol pe o ka vaćarav tumende save vlastesa kava čerav. 25 Carstvo e Devleso thaj ka dol pe manušende save O Dol li vaćarda e Jovanese te krstil e manušen, il ka anen čačukano bijandipe. 44 Thaj ko perol ke e manuša vaćarde lese gova te čerol?" A von dije gova bar ka phađol; a pe kaste gova bar perol, ka pe godi maškar peste vaćarindoj: "Te vaćardam: 'O zgnječil le.' 45 Kana Šunde e šorutne sveštenikura Dol vaćarda lese,' ka pučol amen: 'Sose ni pačajen thaj e fariseja lese paramiča, haljarde kaj kava lendar e Jovane?' 26 Al te vaćardam: 'E manuša vaćarde vaćarol. 46 Thaj dikhlije sar te dolen le, al darajle tare lese gova te čerol', ka dara tare manuša, golese kaj savore dikhlije e Jovane sar proroko." 27 Thaj kaj savore dikhlije e Jovane sar proroko." 27 Thaj irisade vaćarindoj e Isuseso: "Ni džana." Tegani o Isus vaćarda lende: "Ni me onda ni vaćarav tumende save vlastesa me čerav kava." 28 "So den godi tare kava? Jekh manuš sasa le duj čhave. Avilo ki jekh thaj vaćarda lese: 'Mo čhavo! Dža thaj čer bući adive ane mo vinograd.' 29 A vov vaćarda lese: 'Ni mangav.' Al pale gova predomislisajlo thaj delo. 30 Avilo e dujtonese thaj vaćarda isto gova. A vov vaćarda: 'Mangav, gospodarona.' Al ni delo. 31 Savo tare kala duj čerda o manglipo e dadeso?" A von vaćarde lese: "O angluno." O Isus vaćarda: "Čače vaćarav tumende, kaj e carincura thaj e bludnice angleder tumendar ka džan ano Carstvo e Devleso. 32 Golese kaj avilo o Jovane o Krstitelj te sikavol tumende o pravedno drom taro džuvdipe, a ni pačajen le, al e carincura thaj e bludnice pačaje le. Tumen gova dikhlijen, al ni predomislisajlen thaj ni pačajen le." 33 "Šunen i dujto paramič: Sasa manuš čherutno savo sadisada po vinograd, nakhada le ke riga ogradasa, honda than kaj gazil pe i drakh thaj vazdija stržarsko kula. Tegani dija le ano zakup e vinogradarende thaj delo ko drom. 34 Kana avilo o vreme te čidol pe i drakh, bičhalda e slugen te len leso kotor taro bijanipe e drakhako. 35 E vinogradara dolde e slugen thaj jekhe marde, avere mudarde, a pi jekh čhudije bara thaj mudarde le. 36 Tegani bičhalda averen slugen, po bute dženen nego angleder, a gija i lende čerde. 37 Ko krajo bičhalda lende pe čhave vaćarindoj: 'Ka poštujin me čhave.' 38 Al kana e manuša save čerde bući ano vinograd dikhlije lese čhave, phende maškar peste: 'Kava si o nasledniko. Aven te mudara le thaj sa amenđe te ačhol.' 39 Thaj dolde le, ikalde le taro

22 O Isus vaćarda lende palem ane paramiča: 2 "O Carstvo e neboso si sar kana nesavo caro čerda abav pe čhaveso. 3 O caro bičhalda pe slugen te den vika kolen so sesa akharde ko abav, al khoni ni manglia te avol. 4 Palem bičhalda avere slugen thaj vaćarda lende: Phenen e akhardendje: 'Akh o xape čerdilo, čhindem e guruven thaj me tvovime stoka thaj sa si čerdo. Aven ko abav.' 5 A von ni šunde thaj dele jekh ki pi njiva a aver delo te biknol. 6 Avera dolde lese slugen, marde len thaj mudarde len. 7 Thaj o caro holajlo, bičhalda pe vojska te mudaren gole ubicen thaj te phabaren lengo foro. 8 Tegani vaćarda pe slugende: 'Akh, o abav si čerdo, a e akharde ni sesa dostoja te aven. 9 Golese, džan ke droma save ikljen taro foro thaj kas aračhen, akharen ko abav!' 10 E sluge đele pe droma thaj čidije sa kas arakhlije, bilačen thaj šukaren, gija i dvorana e abavesi pherdili. 11 Kana avilo o caro te dičhol e gosturen, dikhlija manuše savo ni sasa urado ane abavesi šeja. 12 Pučja le: 'Amala, sar aviljan akari bize abavesi šeja?' Al vov khanči ni vaćarda. 13 Tegani vaćarda o caro pe slugende: 'Phanden lese vasta thaj lese pingre thaj čhuden le avral em dur ano embargo mrako, gothe but ka roven thaj ka škripin dandencar.' 14 Golese kaj but si akharde a zala odabirime." 15 Tegani e fariseja đele thaj dogovorisaće sar te dolen e Isuse ano lafi. 16 Bičhalde ko Isus pe sikaden thaj e Irodese manušen thaj phende lese: "Učitelju! Džana kaj vaćare čačipe thaj sikave e Devleso drom ano čačipe, ni obaziri tu pe khanikaste, golese kaj ni dičhe ko si ko. 17 Vaćar amendje so tu misli: Trubul li te da porezi amen e Jevreja e rimske

carose il na?" 18 Haljarda o Isus so von bilache dije godi thaj phenda lende: "Tumen dujemujende! Sose čeren mande zamka? 19 Sikaven mande i poresko thaj e fariseja bešle ko than e Mojsijaso zakon parava." Thaj von ande lese dinari. 20 O Isus pučlja o zakon. 3 Golese, aven pažljiva te čeren sa so len: "Kaso si muj thaj alav ke kala pare?" 21 Vaćarde vaćaren tumende. Al ma čeren kova so von čeren, lese: "E caroso." Tegani vov vaćarda lende: "Den e golese so von ni čeren so vaćaren. 4 Phanden but carose so si e caroso, a e Devlese so si e Devleso." baro phariepe savo jedva šaj inđaren thaj čhoven e 22 Kana šunde le, divisajle, ačhade le thaj dele. 23 manušende pe dume, a najesa ni manden te mrdin Gova dive avile paše leste e sadukeja save vaćaren te pomožin lende. 5 Gija, sa so čeren, čeren te kaj naj uštipe tare mule thaj pučlje le: 24 "Učitelju! bi dičena len e manuša. Bararen pe e kutijice e O Mojsije amendē dija zakon: Ako merol murš kas lafurencar taro Sveto lil ko čikat thaj ke vasta a čeren sasa romni a naj len čhave, trubul te lol o phral lese bare rese pe pe fostanura. 6 Manden počasna thana romnja thaj te bi voj bijanola murše savo ka nasledil ke abava thaj anglune thana ke sinagoge. 7 Manden pe dade thaj te inđarol lesa alav. 25 Ke amende sasa e manuša sa poštovanje te pozdravin len ke javna efta phrala. Angluno lija romnja thaj mulo thaj golese thana thaj te akharen len 'Učitelju!' 8 Ma tumen te kaj naj sasa le čhave, ačhada pe romnja pe phralese. akhardon 'učitelj,' golese kaj isi tumen samo jekh 26 Gija mulo i o dujto pa i o trito, sa dži ko eftato Učitelji, a tumen sen sa phrala thaj pheja. 9 Thaj phral. 27 Thaj ko krajo i romni muli. 28 Ko uštipe tare 'Dade' ma akharen nikas ki phuv, golese kaj isi tumen mule, kasi romni ka avol tare efta phrala, golese kaj samo jekh Dad, savo si ko nebo. 10 Ma tumen te savorendi sasa romni?" 29 O Isus vaćarda lende: akhardon 'vođa', golese kaj isi tumen samo jekh "Ano xoxaipre sen, golese kaj ni haljarden o Sveto Voda, o Hrist. 11 A embaro maškare tumende te avol lil ni o zuralipe e Devleso! 30 Ane aver džuvdipe, kova savo služil! 12 Golese so, ko pes vazdol, ka kana ka ušten tare mule e manuša, ni ka len pe niti avol ponizimo, thaj ko pes ponizil, ka avol vazdimo. ka den pe, al ka aven sar anđelura ano nebo. 31 13 Pharo tumende učiteljuralen tare Mojsijaso zakon A pašo uštipe tare mule, džanav kaj čitisađen ano Svetu lil so vaćarda tumende o Dol: 32 'Me sem Dol vudara e manušende taro Carstvo e neboso. Korkore e Avraameso, Dol e Isaakoso thaj Dol e Jakoveso' ni den andre, niti den avera te džan save manden. 14 a von mule odavno. O Dol naj Dol e mulengo, al [Pharo tumende učiteljuralen tare Mojsijaso zakon thaj farisejalen, dujemujende! Golese kaj phanden e vudara e manušende taro Carstvo e neboso. Korkore e Avraameso, Dol e Isaakoso thaj Dol e Jakoveso' ni den andre, niti den avera te džan save manden. 14 a von mule odavno. O Dol naj Dol e mulengo, al [Pharo tumende učiteljuralen tare Mojsijaso zakon thaj farisejalen, dujemujende! Golese kaj xan e čhera manuša, čudisajle lese sikajmasa. 34 Kana e fariseja e udovicende thaj molin tumen but te bi ačhavena šunde kaj o Isus phanglja e muja e sadukejende, lačho utisko pe manuša. Golese o Dol ka osudil čidije pe katane. 35 Jekh tare učitelja taro Mojsijaso tumen pobut.] 15 Pharo tumende učiteljuralen tare zakon mangija te čerol lese zamka thaj pučlja le: 36 Mojsijaso zakon thaj farisejalen, dujemujende! Golese "Učitelju! Savo si emvažno zapovest ano zakon?" 37 kaj načhen o more thaj i phuv te bi prelena jekhe O Isus vaćarda: "Mang e Gospode, čire Devle sa čire manuše ani tumari vera, savo ka džal pale tumende ilesa, sa čire dušasa thaj sa čire godasa!" 38 Kava si thaj kana len le, čeren le te avol čhavo taro pakao duj angluno thaj emvažno zapovest. 39 A o dujto si slično droma po bilačho nego so sen tumen! (Geenna g1067) sar angluno zapovest: 'Mang čire pašutne sar korkore tut!' 40 Pe kala duj zapovestura ačhen sa avera 'Ako khoni xal sovli e Hramesa gova naj khanči. A ako zapovestura ano zakon thaj ane lila save pisisade e khoni xal sovli ano zlato e Hrameso, dužno si te ičarol prorokura.' 41 Dži kaj sesa e fariseja katane, pučlja goja sovli.' 17 Tumen e dile thaj e kore! So si po baro, len o Isus: 42 "So den godi pašo Hrist? Kaso si o zlato il o Hram, savo čerol o zlato te avol sveto? 18 čhavo?" E fariseja vaćarde lese: "E Davideso." 43 A Thaj vaćaren: 'Ako khoni xal sovli po žrtveniku, gova vov phenda lende: "Sose o David ano Duxo akharol naj khanči. A ako khoni xal sovli e darosa so anal pe e Hriste, pe Gospode kana vaćarol: 44 'Vaćarda o ko žrtveniku, dužno si te ičarol goja sovli.' 19 Tumen Gospod e Gospodese mingrese: Beš mande ki desno e kore! So si po baro, o daro il o žrtveniku ke savo rig, sa dži kaj ni čhuvav čire dušmajen tale pingre?' čerol pe o sveto daro? 20 Ko xal sovli e žrtvenikosa, 45 Gija kana o David akharol le 'Gospode', sar šaj te xal sovli e žrtvenikosa thaj sa so si pe leste. 21 Thaj avol leso čhavo?" 46 Thaj khoni naštine te iril lese ke ko xal sovli e Hramesa, xal sovli e Hramesa thaj e kava pučipe. Thaj tare gova dive ni tromajte te pučen Devlesa savo bešol ane leste. 22 Thaj ko xal sovli e le khanči.

svetlij ko zapad, gasavo ka avol o sikajipe mingro, e ka dol le plata sar kole dujemujenje, gothe but ka Čaveso e manušeso. 28 Gova ka avol jasno gija sar roven thaj ka škripin dandencar.”

29 A sigate palo bilačipe gole divesengo, ‘o kham ka kaljol, thaj o čhon ka hasarol po svetlost, thaj e čerenja ka peren taro nebo, thaj e zora e nebose ka tresin pe.’ 30 Tegani ka sikadol o znako e Čaveso e manušeso ko nebo thaj but ka roven sa e plemenura ki phuv thaj ka dičhen e Čhave e manušese sar avol pe oblakura e zuralimasa thaj e bara slavasa. 31 Vov ka bičhalol pe andeluren bare glasosa tare trube thaj ka čiden e birimen tare štar balvalja, taro jekh krajo dži o dujto krajo e neboso.” 32 O Isus vadži vaćarol: “Sikljon kaja paramič tari smokva: Kana pe lače raja ikljen pupoljkura thaj mučhen patrna, džanen kaj si o milaj paše. 33 Gija i tumen kana ka dičhen sa kava so phendem tumende, te džanen kaj si o vreme paše, anglo vudar. 34 Čače vaćarav tumende: Kava bijandipe ni ka načhol, dži kaj sa kava ni avol. 35 O nebo thaj i phuv ka načhol, al me lafura ni ka načhen.”

36 “Al khoni gova dive thaj gova sato ni džanol kana gova ka avol. Ni džanen ni e andelura taro nebo, pa ni me, o Čavo. Džanol samo o Dad. 37 Golese sar so sasa ano vreme e Nojaso, gija ka avol kana me, o Čavo e manušeso, ka avav. 38 Golese, sar so ane gola divesa anglo potop e manuša xalje thaj pilje, lije pe thaj dije pe dži kova dive kana o Noja delo ano brodo 39 thaj ni džanglie khanči so ka avol dži kaj ni avilo o potop thaj indarda sa, gija ka avol i kana me, o Čavo e manušeso, ka avav. 40 Tegani duj ka aven ki njiva, jekh ka lol pe, a jekh ka ačhol. 41 Tare duj džuvlja katane so meljin ko mlin, jekh ka lol pe a jekh ka ačhol. 42 Aven džungade, golese kaj ni džanen ane savo dive ka avol tumaro Gospod. 43 Al kava te džanen: Kana bi džanola o čherutno ane savo sato ka avol o čor, vov bi avola džungado te ne bi dola te avol andre ano čher. 44 Gija i tumen aven pripravna, golese kaj me, o Čavo e manušeso, ka avav kana ni adućaren man.” 45 O Isus vadži vaćarol: “Verno thaj džanglo sluga si kova kas o gospodari čhuta pe sa aver sluge te dol len xamase ane šukar vreme. 46 Blago gole slugase, kana avol leso gospodari e čhereso thaj aračhol le kaj gija čerol! 47 Čače vaćarav tumende: Ka čhuvol le te upravil sa kolesa so isi le. 48 Ako si gova sluga bilačo ka vaćarol ane peste: ‘Ni ka avol mo gospodari e čhereso vadži but vreme’, 49 thaj lol te marol avere slugen thaj xal thaj pijol e matencar, 50 ka avol o gospodari e čhereso gole slugaso ano dive kana vov ni adućarol le thaj ane sato kana vov ni ka džanol. 51 Ka čhinol le ke opaš,

ka dol le plata sar kole dujemujenje, gothe but ka Čaveso e manušeso. 28 Gova ka avol jasno gija sar roven thaj ka škripin dandencar.”

25 O Isus vadži vaćarda: “Tegani o Carstvo e neboso ka avol sar deš čheja save lije pe lampe thaj iklile anglo mladoženja. 2 Pandž sesa bigodaver a pandž godaver. 3 E bigodaver lije e lampe al indarde pesa zala ulje 4 a e godaver lije pesa ulje ane čare pe lampencar. 5 A sar o mladoženja kasnisada, e čhejendje jakha phanglile thaj gija zasute. 6 A ki opaš i rat šundilo: ‘Ek avol o mladoženja! Ikljen angle leste!’ 7 Tegani uštile sa e čheja thaj lije te lačharen pe lampe. 8 E bigodaver čheja vaćarde e godaverende: ‘Den amen zala ulje tumaro, golese kaj amare lampe ka ačhadon.’ 9 A e godavera čheja vaćarde lende: ‘Našti! Te ma bi ačhasa i amen i tumen, pošukar džan ke manuša save biknen thaj činen tumende ulje.’ 10 A kana e bigodaver čheja đele te činen ulje, avilo o mladoženja thaj e čheja save sesa spremna đele lesa andre ko abav, a e vudara phanglile. 11 Posle avile i avera čheja vaćarindoj: ‘Gospodaron! Gospodarona! Putar amende!’ 12 A o mladoženja phenda e bigodaverende: ‘Čače phenav tumende: Ni pindžarav tumen.’ 13 Golese, aven džungade, kaj ni džanen o dive thaj o sato kana me, o Čavo e manušeso, ka avav!” 14 “O nebesko carstvo si sar o manuš savo pojdisada ko drom thaj dija vika pe slugen thaj mukhlja lende po barvalipe te aračhen le. 15 Thaj jekhese mukhlja pandž kese zlatosa, dujtonese duj, a e tritonese jekh, svakonese pale leso sposobnost. Pale gova, đelo ko drom. 16 Kova so lija pandž kese zlatosa, đelo sigate thaj čerda bući lencar thaj zaradisada vadži pandž. 17 Gija i kava so lija duj zaradisada vadži duj. 18 A savo lija jekh kesa zlatosa, đelo thaj hunda rupa ani phuv thaj garada o zlato pe gospodareso. 19 Pale but divesa avilo o gospodari gole slugengo thaj manglia te dičhol so čerde lese parenkar. 20 Thaj avilo kova so lija pandž kese zlatosa, anda vadži pandž thaj vaćarda: ‘Gospodarona! Dijan man pandž kese zlatosa. Akh, me zaradisadem tuće vadži pandž.’ 21 A o gospodari vaćarda lese: ‘Šukar, slugo šukareja thaj pačavneja! Ane cikno sana mande verno, golese ka čhuvat tut te upravi ke but. Av te raduji tut će gospodaresa.’ 22 Avilo i kova so lija duj kese zlatosa thaj vaćarda: ‘Gospodarona! Dijan man duj kese zlatosa. Akh, me zaradisadem tuće vadži duj.’ 23 A o gospodari vaćarda lese: ‘Šukar, slugo šukareja thaj pačavneja! Ane cikno sana mande verno, golese ka čhuvat tut te upravi ke but. Av te raduji tut će gospodaresa.’ 24 Avilo kova so lija jekh kesa zlatosa thaj vaćarda:

'Gospodarona! Džanav kaj san tu zuralo manuš, cíde kaj ni sejisadan, a le kaj ni vejisadan. 25 Golese daraljem thaj deljem thaj garadem cí kesa e zlatosa phunda pe sikadendé: 26 "Džanen kaj paše duj dive si i Pasha. Tegani man, e Čhave e manušese, ka ani phuv. Ake tuče cí kesal!" 27 A o gospodari leso den man thaj ka čhoven ko krsto." 3 Tegani cídiye pe e vačarda: 'Bilačheja thaj bibučarneja slugo! Džangljan šorutne sveštenikura thaj e starešine e narodose ani kaj cídav kaj ni sejisadem thaj lav kaj ni vijisadem? 28 Golese, len lestar goja kesa o narodo bunila pe." 6 Kana sasa o Isus ani Vitanija zlatosa thaj den kolese so isi le deš! 29 Golese so, ano cher e Simoneso o gubavo, 7 avili ke leste svakone kas isi, ka dol pe lese vadži thaj ka avol le jekh džuvli thaj sasa la šiši taro mermerno bar ane ano izobilje, a kole so naj le, ka lol pe i gova so isi savo sasa jekh mirisno ulje savo sasa but kuč thaj le. 30 Thaj o sluga savo naj korisno čhuden avral gova miris čhorda lese po šoro dži kaj bešlo pašo emdur, ano embaro mrako. Gothe but ka roven thaj astali. 8 Kana dikhle lese sikade gova, holajle but ka škripin dandencar." 31 "Kana ka avol o Čhavo e thaj pučje: "Sose čerol pe gasavi šteta? 9 Šajine manušeso ani pi slava thaj lese anđelura, tegani ka kava te biknol pe bute parende thaj e pare te den bešol ke piro slavno presto. 32 Thaj ka cíden pe angle pe e čororende." 10 A o Isus džanglia so vačaren leste sa e narodura, a vov ka crdol e manušen jekh thaj vačarda lende: "So manden latar? Čerda mande averendar, sar o pastiri so crdol e bakren tare buznja. Šukar bući! 11 Golese kaj čorore ka aven uvek maškar 33 Thaj ka čhuvol e bakren ki desno rig, a e buzen ki tumende, a me ni ka avav uvek tumencar. 12 Voj levo rig. 34 Tegani o Caro ka vačarol kolende save čhorda o mirisno ulje pe mo telo thaj čerda gova te ačhen ki desno rig: 'Tumen, saven blagoslovizada pripremil man pašo mingro prahope. 13 Čače vačarav mo Dad, len o Carstvo savo si tumende čerdo taro tumende: Dži kaj ka vačarol pe kava Lačho Lafi pe postanko e svetoso! 35 Golese so, dijen man te sa o sveto, ka vačarol pe za ko spomen thaj voj xav kana bokhalo sema; dijen man te pijav kana so čerda." 14 Tegani jekh tare Dešduj apostolura, trošalo sema; mukhljen ma andre kana abandžija savo akhardilo Juda Iskariotsko, delo ke šorutne sema. 36 Nango sema thaj uraden man; nasvalo sveštenikura 15 thaj pučija len: "Kobor ka den ma ako sema thaj aviljen te dičhen man; ano phanglipe izdajiv e Isuse?" A von dije le tranda srebrenjakura. sema, aviljen mande.' 37 Tegani ka phenen lese e 16 Tare gova vreme o Juda rodija lačhi prilika sar te čačutne: 'Gospode! Kana gova dikhlijam tut bokhale, izdol e Isuse. 17 Ko angluno dive taro prazniko e parvardam tut, il trošale, dijam tut te pije? 38 Kana bikvasacose mangrengovo avile e sikade ko Isus thaj gova dikhlijam tut sar abandžija, mukhljam tut andre, pučje le: "Kaj mande te čera tuče pashalno večera il nande thaj uradam tut? 39 Kana gova dikhlijam tut te xa?" 18 Vov vačarda lende: "Džanano Jerusalim nasvale il ano phanglipe, aviljam li ke tute?" 40 A koleste thaj koleste thaj vačaren lese: 'O učitelji o Caro ka vačarol lende: 'Čače phenav tumende, amaro vačarol: Mo vreme si paše. Ane čiro cher ka kana čerden gova jekhese tar me emcikne phralende, slavi i pasha mingre sikadencar." 19 E sikade čerde mande čerden!' 41 Tegani ka vačarol kalende kaj si sar so o Isus vačarda thaj pripremisade i pasha. 20 tari levo rig: 'Džan mandar, prokletonalen, ani jag sawi Kana peli i rat, o Isus bešlo pašo astali pe Dešduje ni ačhol, so si čerdi e bendese thaj lese anđelurende! apostolurencar. 21 Kana xalje, vačarda lende: "Čače (aiōnios g166) 42 Golese kaj me sema bokhalo, thaj ni vačarav tumende, jekh tumendar ka izdajil man!" 22 dijen man te xav, sema trošalo, ni dijen man te pijav. Von sesa dukhade but thaj jekh pale avereste lije te 43 Abandžija sema, ni mukhljen man andre, nango pučen le: "Te naj sem me gova, Gospode?" 23 O Isus sema, ni uraden man, nasvalo thaj ano phanglipe vačarda: "Ka izdol man kova so bolda mangro mancar sema thaj ni aviljen te dičhen man." 44 Tegani i von ano čaro. 24 Čače me, o Čhavo e manušeso, mora te ka vačaren lese: 'Gospode! Kana gova dikhlijam tut merav sar so si pisimo mandar ano Sveti Ili, al but bokhale il trošale, abandžija il nande, nasvale il ano pharo kolese ko izdol e Čhave e manušese! Pošukar phanglipe, a te ni pomožisadam tut?' 45 Tegani vov bi avola lese te ma bijandol!" 25 Tegani o Juda, o ka vačarol lende: 'Čače vačarav tumende, kana ni izdajniko lesu, pučja: "Naj li sem gova me, učitelju?" čerden kava i emciknese tar me phrala, ni čerden ni O Isus vačarda lese: "Tu vačardan korkoro." 26 Thaj mande!' 46 Thaj kala ka džanani večno kazna, a e kana xalje, lija o Isus o mangro, dija hvala, phaglia le čačutne ano džuvdipe savo ni ačhol." (aiōnios g166)

26

Kana o Isus završisada sa kava vačaripe, phenda pe sikadendé: 2 "Džanen kaj paše duj šorutne sveštenikura thaj e starešine e narodose ani kaj cídav kaj ni sejisadem thaj lav kaj ni vijisadem? 4 Dogovorisaje sar te dolen e Isuse ko xoxaipe thaj menjin e pare, a me kana ka avav, lava bi mingro te mudaren le. 5 A phende: "Na ko prazniko, te ne bi zlato kamatasa. 6 Kana sasa o Isus ani Vitanija zlatosa thaj den kolese so isi le deš! 7 Kana dikhle lese sikade gova, holajle but ka škripin dandencar." 8 Kana ka avol o Čhavo e thaj pučje: "Sose čerol pe gasavi šteta? 9 Šajine manušeso ani pi slava thaj lese anđelura, tegani ka kava te biknol pe bute parende thaj e pare te den bešol ke piro slavno presto. 10 A o Isus džanglia so vačaren leste sa e narodura, a vov ka crdol e manušen jekh thaj vačarda lende: "So manden latar? Čerda mande averendar, sar o pastiri so crdol e bakren tare buznja. Šukar bući! 11 Golese kaj čorore ka aven uvek maškar 12 Voj levo rig. 13 Čače vačarav mo Dad, len o Carstvo savo si tumende čerdo taro tumende: Dži kaj ka vačarol pe kava Lačho Lafi pe postanko e svetoso! 14 Tegani jekh tare Dešduj apostolura, trošalo sema; mukhljen ma andre kana abandžija savo akhardilo Juda Iskariotsko, delo ke šorutne sema. 15 Kana gova dikhlijam tut sar abandžija, mukhljam tut andre, pučje le: "Kaj mande te čera tuče pashalno večera il nande thaj uradam tut? 16 Tare gova vreme o Juda rodija lačhi prilika sar te čačutne: 'Gospode! Kana gova dikhlijam tut bokhale, izdol e Isuse. 17 Ko angluno dive taro prazniko e parvardam tut, il trošale, dijam tut te pije? 18 Vov vačarda lende: "Džanano Jerusalim nasvale il ano phanglipe, aviljam li ke tute?" 19 E sikade čerde mande čerden!' 20 A koleste thaj koleste thaj vačarav tumende, jekh tumendar ka izdajil man!" 21 Kana xalje, vačarda lende: "Čače (aiōnios g166) 22 apostolurencar. 23 O Isus sema, ni uraden man, nasvalo thaj ano phanglipe vačarda: "Ka izdol man kova so bolda mangro mancar sema thaj ni aviljen te dičhen man." 24 Tegani i von ano čaro. 25 Tegani o Juda, o ka vačarol lende: 'Čače phenav tumende, amaro vačarol: Mo vreme si paše. Ane čiro cher ka kana čerden gova jekhese tar me emciknese tar me phrala, ni čerden ni O Isus vačarda lese: "Tu vačardan korkoro." 26 Thaj mande!' 27 Tegani vov bi avola lese te ma bijandol!" 28 Tegani o Isus o mangro, dija hvala, phaglia le čačutne ano džuvdipe savo ni ačhol." (aiōnios g166)

telo mingro." 27 Pale gova lija o tahtaj, dija hvala thaj lese: "Amala! Ćer kova, sose aviljan kate!" Tegani dija len vaćarindoj: "Pijen savore lestar! 28 Golese kaj kola manuša avile, grabisade thaj dolde e Isuse. 51 kava si mingro rat taro Savez, savo ka čhordol pašo Tari jekh drom jekh savo sasa e Isusesa, dolda pe oprostipe e grehura bute manušendje. 29 Vaćarav tari bari čhuri, ikalda la thaj čhinda o kan jekhese tumende: Od akana ni ka pijav mol dži kova dive, tare sluge e bare sveštenikose. 52 O Isus tegani kana ka pijav tumencar nevi mol ano Carstvo mingre vaćarda lese: "Iri i bari čhuri ko than lako, golese ko Dadeso." 30 Pale gova dīlabije psalmura thaj dele ko dolol pe pi čhuri, tari čhuri ka merol. 53 Dal de godi Maslinsko brego. 31 Tegani vaćarda lende o Isus: kaj me našti te moliv me Dade, te bičhalol mande "Savore tumen ka ačhavem man kaja rat, golese sigate pobut tare dešdudj vojske e anđelurende? 54 kaj ano Sveti lili ačhol: 'Ka čalavav e pastire thaj e Al te čerdem gova, sar bi pherdona e Sveta lila save bakre taro stado ka našen.' 32 A palo mo uštipe tare vaćaren kaj mora gija te avol?" 55 Ane gova sato mule ka džav angle tumende ani Galileja." 33 A o vaćarda o Isus e manušendje: "Sar palo razbojniko Petar vaćarda lese: "Te ačhade tut savore, me ni ka ikliljen čhurencar thaj kaštencar teolen man? Svako ačhavav tut!" 34 O Isus vaćarda lese: "Čače vaćarav dive bešljem thaj sikademano Hram thaj ni dolden tuće: Ki akaja rat angleder so o bašno ka dīlabol, man. 56 Al sa kava sasa te bi pherdona e Sveta lila trin droma ka vaćare kaj ni pindžare man." 35 A o e prorokurenđe." Tegani sa e sikade ačhade le thaj Petar vaćarda lese: "Te trubuju te merav tusa, ni ka našle. 57 Kola so dolde e Isuse inđarde le ko baro vaćarav kaj ni pindžarav tut!" A gijate vaćarde sa e svešteniko, ko Kajafa, kaj čidje pe e učitelja tare sikade. 36 Tegani avilo o Isus pe sikadencar ano Mojsijaso zakon thaj e starešine e Jevrejende. 58 O than savo akhardol Getsimanija thaj vaćarda lende: Petar odural pratisada e Isuse, dži ki avlin e bare "Bešen gothe, dok me džav odori te molima!" 37 Lija sveštenikosi. Dija andre thaj bešlo e stražarencar te pesa e Petre thaj solduje čhaven e Zevedejevese thaj bi dīchola so ka avol. 59 E šorutne sveštenikura thaj dolda le o žalostipe thaj phariepe. 38 Tegani vaćarda o sa o Baro Sudo rodije xoxavne svedočanstvura po Isus: "Mi duša si dži o meripe žalosno. Adućaren kate Isus te bi mudarena le. 60 Al ni arakhlije len, iako thaj aven džungade mancar." 39 Thaj đelo po dur, avile but xoxavne svedokura. Thaj arakhlije nesar duje pelo mujesa dži i phuv thaj molisajlo: "Dade mingreja, xoxavne svedokuren 61 save vaćarde: "Kava manuš te šaj te nakhavol man kava tahtaj tari patnja! Al gija phenda: 'Me šaj phagav o Hram e Devleso thaj paše te ma avol so me mangav nego sar so tu mande.' 40 trin dive te vazdav le." 62 Pale gova uštilo o baro Kana o Isus irisajlo ke pe trin sikade, dikhla len sar svešteniko thaj pučlja le: "Sose khanči ni odgovori pe soven. Gija vaćarda e Petrese: "Pa naštine li ni jekh kava so kala manuša svedočin tutar?" 63 A o Isus sato mancar te aven džungade? 41 Aven džungade khanči ni vaćarda. O baro svešteniko vaćarda lese: thaj molin tumen te ma peren ano iskušenje, golese "Xav tut sovli po džuvdo Dol te vaćare amende tu li kaj o duxo tumaro mandol te čerol so si šukar, al o san o Hrist, Čhavo e Devleso?" 64 O Isus vaćarda telo tumari si slabo." 42 Palem o dujto drom đelo thaj lese: "Tu vaćardan korkoro. Al me vaćarav tumende: molisajlo: "Dade mingreja, te našti te nakhavol man Od akana ka dičhen man, e Čhave e manušese, kava tahtaj te ma pijav lestar, nek avol čiro manglipo!" sar bešav ki desno rig ko počasno than e Zurale 43 Kana irisajlo, palem arakhlija lese sikade sar soven, Devlese thaj avav pe oblakura taro nebo." 65 Tegani golese kaj lende jakha korkore phanglile. 44 Gija o baro svešteniko pharada pe fostanura thaj vaćarda: ačhada len, palem đelo thaj trito drom molisajlo "Hulil po Dol! So trubun amen avera svedokura? vaćarindo ista lafura. 45 Tegani irisajlo paše pe sikade Akana šunden lesi hula. 66 So den godi?" A von thaj vaćarda lende: "Vadži soven thaj odmorin? Ahk, irisade lese vaćarindoj: "Trubul te merol!" 67 Tegani avilo o sato thaj me, o Čhavo e manušeso, ka avav čhungarde le po muj thaj čalade le dumukhencar. A predajimo ane vasta e grešnikurenđe. 46 Ušten te avera šamarisade le 68 thaj vaćarde lese: "Prorokuji dža! Ahk, kate si mo izdajniko!" 47 Thaj dži kaj o Isus amende, Hriste, ko čalada tut!" 69 O Petar bešlo avral vaćarda, avilo o Juda, jekh tare Dešdudj sikade thaj ani avlin. Avili paše leste jekh sluškinja thaj vaćarda: "I lesa pherdo manuša čhurencar thaj kaštencar, save tu sana e Isusesa tari Galileja!" 70 A vov odreknisajlo sesa bičhalde tare šorutne sveštenikura thaj tare angle savorende: "Ni džanav sostar vaćare." 71 Kana starešine e Jevrejende. 48 A o izdajniko e Isuseso dija o Petar avilo paši kapija, dikhla le aver sluškinja len znako vaćarindoj: "Kas čumidav, gova si. Dolen thaj vaćarda kolende so sesa gothe: "I kava sasa e le!" 49 Thaj sigate avilo pašo Isus thaj phenda lese: Isusesa taro Nazaret!" 72 Thaj palem odreknisajlo "Zdravo, učitelju!" Thaj čumidija le. 50 O Isus phenda thaj xalja sovli: "Ni pindžarav gole manušel!" 73 Pale

gova avile manuša save ačhena gothe thaj vaćarde O Pilat pučlja: "Kas manden te mukhav tumende e Petrese: "Čače tu san jekh lendar. Čo vaćaripe tare kala duj džene?" Von phende: "E Varava!" 22 gova sikkaval!" 74 Tegani o Petar lija te dol pe armaja A o Pilat pučlja len: "A so te čerav e Isusesa so si thaj te xal sovli: "Me ni džanav gole manuše!" Thaj akhardo Hrist?" Savore vaćarde: "Čhuv le ko krsto!" sigate dīlabija o bašno. 75 Tegani dija pe godi o Petar 23 A o Pilat pučlja: "Sose? Savo bilačhipe čerda?" e lafurende so vaćarda lese o Isus: "Angleder so o Von andare sa o glaso dije vika: "Čhuv le ko krsto." bašno ka dīlabol, trin droma ka vaćare kaj ni pindžare 24 Al kana dikhlija o Pilat kaj khanči ni pomožil thaj sa man." Iklilo avral andari avlin thaj lija zurale te rovol. pobut bunin pe, lija o paj thaj thoda pe vasta angle manuša vaćarindoj: "Me naj sem bango pašo rat kale manušeo! Pe tumende ačhol gova odgovornost." 25

27 A rano sabalje dogovorisajle e šorutne sveštenikura thaj e starešine e narodose sar te mudaren e Isuse. 2 Gija phanglie le, indarde le thaj predije le ko rimske upravitelji o Pontije Pilat. 3 Kana dikhlija o Juda, kova so izdajisada e Isuse, kaj osudisade le ko mudaripe, pokajisajlo thaj irisada e tranda srebrenjakura e šorutne sveštenikurenđe thaj e starešinende. 4 Vaćarda: "Grešisadem! Izdajisadem e nevinone manuše!" Von phende lese: "So amende tičil pe gova? Pe tute ačhol gova odgovornost." 5 Vov čhudija e srebrenjakura ano sveto than e hrameso thaj iklilo. Tegani delo thaj obesisada pe. 6 E šorutne sveštenikura lije e srebrenjakura thaj phende: "Naj šukar te čhuva len ani hramsko kasa, golese kaj si kale parencar poćindo o rat." 7 Dogovorisajle te činen gole srebrenjakurencar i njiva e lončaresi thaj gothe te aven limora paše abandžije. 8 Golese i njiva dži adive akhardol "Ratvali njiva". 9 Gija pherdilo kova so vaćarda o proroko Jeremija: "Lije e tranda srebrenjakura, gaći e Izraelcura odlučisade te počinen paše leso džuvdipe, 10 thaj dije len baši njiva e grnčaresi, sar so zapovedisada mande o Gospod." 11 O Isus ačhilo anglo rimske upravitelji o Pilat save pučlja le: "Tu li san o caro e Jevrejengo?" O Isus vaćarda lese: "Tu vaćare korkoro." 12 Kana tužisade le e šorutne sveštenikura thaj e starešine, o Isus khanči ni vaćarda. 13 Tegani pučlja le o Pilat: "Šune li so vaćaren protiv tute?" 14 A o Isus ni vaćarda ni jekh lafi, gija o rimske upravitelji o Pilat but čudisajlo. 15 Ko prazniko i Pasha sasa adeti o upravitelji te mučhol andaro phanglipe po jekhe phangle save e manuša manden. 16 E Isusesa sasa jekh phanglo so akhardola Varava kas savore džanen. 17 Kana e manuša čidije pe, o Pilat pučlja len: "Kas manden te mukhav tumende? E Varava il e Isuse so si akhardo Hrist?" 18 Vov džanglia kaj dije le e Isuse tari ljubomora. 19 Kana o Pilat bešlo ki sudska stolica, e Pilatesi romni bičhalda haberi lese: "Ačhav tut taro sudo gole pravednikostar, golese kaj erat ano suno but mučisajem paše leste!" 20 A e šorutne sveštenikura thaj e starešine pherde e manušen te roden te mučhol e Varava a e Isuse te mudarol. 21 O Pilat pučlja: "Kas manden te mukhav tumende e Petrese: "Čače tu san jekh lendar. Čo vaćaripe tare kala duj džene?" Von phende: "E Varava!" 22 gova sikkaval!" 74 Tegani o Petar lija te dol pe armaja A o Pilat pučlja len: "A so te čerav e Isusesa so si thaj te xal sovli: "Me ni džanav gole manuše!" Thaj akhardo Hrist?" Savore vaćarde: "Čhuv le ko krsto!" sigate dīlabija o bašno. 75 Tegani dija pe godi o Petar 23 A o Pilat pučlja: "Sose? Savo bilačhipe čerda?" e lafurende so vaćarda lese o Isus: "Angleder so o Von andare sa o glaso dije vika: "Čhuv le ko krsto." bašno ka dīlabol, trin droma ka vaćare kaj ni pindžare 24 Al kana dikhlija o Pilat kaj khanči ni pomožil thaj sa man." Iklilo avral andari avlin thaj lija zurale te rovol. pobut bunin pe, lija o paj thaj thoda pe vasta angle manuša vaćarindoj: "Me naj sem bango pašo rat kale manušeo! Pe tumende ačhol gova odgovornost." 25 Sa e manuša phende lese: "Leso rat nek perol pe amende thaj pe amare čhave!" 26 Tegani mukhlja lende o Pilat e Varava, a e Isuse dija te šibin thaj dija te čhoven le ko krsto. 27 Tegani e vojnikura e Pilatesi indarde e Isuse ke upraviteljesi palata thaj trujal leste čidije celo četa vojnikura. 28 Von uljarde le thaj učharde le aro lolo ogtači, 29 khuvde lese venco tare kangre thaj čhute lese po šoro. Dije le trska ano desno va, pele ke koča angle leste thaj marde muj lesa vaćarindoj: "Te ave sasto, carona e Jevrejengo!" 30 Čhungarde le, lije i trska thaj marde le po šoro. 31 Kana ačhade te maren muj lesa, uljarde lestar o lolo ogtači thaj urade le ane leso fostano. Tegani indarde le te čhoven le ko krsto. 32 Kana iklile, resle jekhe manuše andari Kirina save akhardola Simon thaj terisade le te indarol o krsto e Isuseso. 33 Avile dži ko than so akhardola Golgota, so si "Kokalo e šoreso." 34 Dije le te pijol mol mešimo khančesa so si čerko. Al kana probisada, ni manglia te pijol. 35 Kana čhute le ko krsto, [čhudije kocka te bi ulavena lese fostanura maškar peste.] 36 Tegani bešle gothe te aračen le. 37 Upral pe leso šoro čhute tabla kaj pisil lesi krvica: "Kava si o Isus, o Caro e Jevrejengo." 38 Tegani čhute lesa dujen razbojnuren, jekhe tari desno rig thaj dujtome tari levo. 39 E manuša save nakhle, vredisade le thaj vrtisade šorencar 40 vaćarindoj: "Tu so phade o Hram thaj paše trin dīve vazde le, spasi korkoro tut! Te san Čhavo e Devleso, ulji taro krsto!" 41 A gijate marde muj e Isusesa i e šorutne sveštenikura, e učitelja tare Mojsijaso zakon thaj e starešine. Vaćarde: 42 "Averen spasisada a korkore pes našti? Vov si o caro e Izraeleo! Nek uljol akana taro krsto thaj ka pača ane leste! 43 Pouzdisajlo ano Dol, akana vov nek spasil le, te manglia le. Golese kaj phenda: "Me sem e Devleso Čhavo!" 44 Gijate vredisade le i e razbojnukura save sesa lesa ke krstura. 45 A tare opaš o dīve dži ke trin o sato ki sa i phuv učharda o kalipe. 46 A paše o trito sato dija vika o Isus andaro baro glaso: "Eli! Eli! Lama sabatani?" (So značili: "Devla mingreja! Devla mingreja! Sose mukhljan man?") 47 Kana nesave save ačhile gothe

šunde gova, phende: "Vov akharol e proroko e Ilij!" e Isuse save čhute ko krsto. 6 Naj kate, golese kaj 48 Thaj sigate jekh lendar prastija thaj lija o sunđeri, uštilo tare mule, sar so vaćarda. Aven dičhen o than bolda le ano šut, čhuta pi trska thaj kanisada e Isuse kaj pašlilo. 7 Sigate džan te vaćaren lese sikadende: te pijol. 49 A avera vaćarde: "Ačh te dikha, da li 'Uštilo tare mule thaj akana angle tumende džal ani ka avol o Ilij te spasil le." 50 A o Isus vadži jekh Galileja. Odori ka dičhen le.' Akh, gova sasa man drom dija vika andaro baro glaso thaj mukhlja pi te vaćarav tumende!" 8 Gija e džuvlja sigate iklike duša. 51 Thaj tari jekh drom i zavesa pharadili ano andaro limori, darandoj thaj bare radujimasa siđarde sveto than e hrameso, ke opaš odupral natele. I phuv te vaćaren gova e sikadende. 9 Tari jekh drom avilo tresisada thaj e stene pharile. 52 E limora putajle lende o Isus thaj phenda lende: "Zdravo!" A von thaj but telura e Devlese manušende uštile andare avile, dolde le tare pingre lese thaj pele ke pe koča. mule. 53 Thaj kana iklike andare limora palo uštipe e 10 Tegani vaćarda lende o Isus: "Ma daran. Džan Isuseso, avile ano sveto foro o Jerusalim thaj sikadile vaćaren mingre phralende te džan ani Galileja. Odori pherdonende. 54 Kana o rimsko kapetano thaj kola ka dičhen man." 11 Kana e džuvlja đele dromesa, so lesa arakhle e Isuse dikhlije kaj i phuv tresil pe nesave tare stražara avile ano foro thaj vaćarde e thaj sa so sasa, darajle but thaj vaćarde: "Čače kava šorutne sveštenikurende sa so sasa. 12 Gija von manus sasa Čhavo e Devleso!" 55 Gothe sesa but čidje pe e starešinencar thaj dogovorisajle te den e džuvlja, save gova dikhlije odural. Von džana palo vojnikuren but pare. 13 Phende lende: "Vaćaren, 'E Isus tari Galileja thaj služina le. 56 Maškare lende sikade lese avile račasa thaj čorde e Isuseso telo sesa i Marija Magdalena, i Marija i dej e Jakovesi kana amen sutam.' 14 Thaj te šunda gova o Pilat, thaj e Josifesi thaj i dej e Zevedejese čhavendi. 57 amen ka vaćara lesa a tumende khanči ni ka avol." Kana peli i rat, avilo jekh barvalo manus taro foro 15 Gija e vojnikura lije e pare thaj čerde sar si lende Arimateja, so akhardola Josif, savo i korkoro sasa phendo. Gija kaja paramič vaćarol pe svugde maškar sikado e Isuseso. 58 Vov delo ko Pilat thaj molisada e Jevreja thaj trajil dži adive. 16 Tegani e Dešujekh le pašo telo e Isuseso. Tegani o Pilat naredisada sikade đele ani Gallileja ko brego kaj zapovedisada te den le o telo. 59 O Josif lija o telo, paćarda le lende o Isus. 17 Kana dikhlije le, pele pe koča, al ano nevo laneno čaršafi 60 thaj čhuta le ano piro nesave posumnjisade. 18 O Isus avilo paše lende nevo limori savo sasa čhindo ani stena. Phanglia o vaćarindoj: "Dija pe mande sa o vlast ko nebo thaj vudar taro limori bare baresa thaj delo. 61 Gothe sesa ki phuv. 19 Džan gija thaj čeren e manušen tare sa i Marija Magdalena thaj i dujto Marija, save bešle e nacije te aven mingre sikade, krstин len ko alav anglo limori. 62 A theara dive, ko savato, čidje pe e Dadeso thaj e Čhaveso thaj e Svetone Duxoso šorutne sveštenikura thaj e fariseja ko Pilat 63 thaj 20 thaj sikaven len te ićaren sa so zapovedisadem phende lese: "Gospodarona! Dijam amen godi kaj tumende! Te džanen, me sem tumencar ane sa e kava xoxavno dok sasa džuvdvo, vaćarda: 'Pale trin divesa dži ko kraj e svetoso.' (aiōn g165)

dive ka uštav tare mule.' 64 Golese vaćar te arachol pe o limori dži ko trito dive, te ma aven lese sikade, te čoren le thaj te vaćaren e manušende kaj uštilo tare mule. Te gova desisajlo o poslednjo xoxaipe ka avol po baro tare anglune!" 65 O Pilat vaćarda lende: "Isi tumen stražara! Džan thaj araćen o limori sar džanen." 66 Von đele thaj osigurade o limori gija so čhute pečato po bar thaj čhute stražaren.

28 Palo savato, rano sabalin ko angluno dive ko kurko avili i Marija Magdalena thaj i dujto Marija te dičhen o limori. 2 Tari jekh drom i phuv tresisajli but, golese so o anđelo e Gospodeso ulilo taro nebo. Avilo, crdija o bar tare vudara e limoreso thaj bešlo pe leste. 3 Vov sijajisada sar munja a lese šeja sesa parne sar iv. 4 E stražara tresisade tari dar e anđelosi thaj sesa sar mule. 5 A o anđelo phenda e džuvljenđe: "Tumen ma daran! Džanav kaj roden

Marko

1 Gija počnil o Lačho Lafi taro Isus Hrist, tare Devleso Čavo. 2 Ano Sveti līl e prorokoso e Isajjaso pisil gija: "Akh, bičhalav angle tute me glasniko, savo ka pripemil tuče o drom. 3 Vov si glaso so dol vika ani pustinja: 'Pripemim o drom e Gospodese! Ravnin lese o drom.'" 4 Pojavisajlo o Jovane o Krstitelj, savo sasa glasniko ani pustinja thaj propovedisada kaj e manuša trubun te irin pe tare pumare grehura thaj te aven ko Dol te oprostil lenđe thaj te krstin pe. 5 Sa e manuša tari Judejsko phuv thaj taro Jerusalim đele leste ani pustinja te šunen le. E manuša vaćarena sa pe grehura a vov krstila len ki len o Jordan. 6 E Jovanese šeja sesa tare kamilaće bala, pe leste sasa morčhikani kuščik thaj xalja skakavcuren thaj divljo avdin. 7 O Jovane propovedisada: "Pale mande sigate ka avol khoni po baro mandar. Me naj sem dostoyno te bandivav thaj te putrav e dora tar lese sandale. 8 Me krstiv tumen pajesa, a vov ka krstil tumen e Svetone Duxosa." 9 Ane gola divesa avilo o Isus taro foro Nazaret ani Galileja thaj o Jovane krstisada le ani len o Jordan. 10 Thaj samo so o Isus iklilo andaro paј, dikhlij sar putajlo o nebo thaj sar o Svetu Duxo odupral uljol pe leste sar golubo. 11 A andaro nebo šundilo glaso e Devleso: "Tu san mo Čavo o manglo! Tu san mingro manglipe!" 12 Sigate pale gova o Duxo indarda e Isuse ani pustinja 13 thaj odori sasa saranda đive thaj gothe o beng iskušisada le. Sasa maškare divlja životinje thaj e andelura služisade le. 14 Pale gova so o caro o Irod phanglij e Jovane, o Isus đelo ani Galileja thaj propovedila taro Lačho Lafi e Devleso. 15 Vaćarda: "Avilo o vreme savo o Dol obećisada kaj si paše o Carstvo e Devleso! Pokain tumen thaj pačan ano Lačho Lafi." 16 Jekh đive kana o Isus phirda pašo Galilejsko jezero, dikhlia e Simone thaj lese phrale e Andrija sar čhuden e mreže ano jezero, golese kaj sesa ribara. 17 O Isus phenda lende: "Aven mancar thaj ka čerav tumen te dolen e manušen sar e mačhen." 18 Von sigate ačhade e mreže thaj đele pale leste. 19 Kana o Isus đelo zala po dur, dikhlia e phralen e Jakove thaj e Jovane, e Zevedejevese čhaven, sar ano čamco prećeren pe mreže. 20 Sigate akharda o Isus i len thaj von ačhade pe dade e Zevedeje ano čamco e manušencar save čeren bući lende thaj đele pale leste. 21 O Isus thaj lese sikade avile ano foro o Kafarnaum. Thaj gova savato delo ani sinagoga thaj lija te sikavol e narodo. 22 Savore save šunde e Isuse, divisajle baše leso sikajipe, golese

kaj sikada len gija sar kova savo isi le zuralipe, a na sar e učitelja tare Mojsijaso zakon. 23 Ani sinagoga sasa jekh manuš ane kaste sasa o bilačho duxo, savo lija tari jekh drom te dol vika: 24 "So mande amendar, Isuse taro Nazaret? Aviljan li te mudare amen? Džanav ko san tu: Sveco e Devleso!" 25 A o Isus vaćarda lese po zurale: "Phande čo muj thaj ikli andar leste!" 26 Tegani o bilačho duxo but tresisada e manuše, dija vika andare sa o glaso thaj iklilo lestar. 27 Savore save dikhlij sa kava but čudisajle thaj lije jekh avere te pučen: "So si kava? Savo si kava nevo thaj zuralo sikajipe? Vov zapovedil e bilačhe duxonende, a von šunen le!" 28 Thaj o lafi lestar sigate šundilo ani sa i Galilejsko phuv. 29 Samo so iklile o Isus thaj lese sikade tari sinagoga, đele e Jakovesa thaj e Jovanesa ano čher e Simoneso thaj e Andrijaso. 30 E Simonesi sasuj pašljola golese so sasa la groznička thaj sigate vaćarde e Isusese latar. 31 O Isus avilo paše late, dolda la taro va thaj pomožisada la te uštol. I groznička nakhli thaj voj lija te služil len. 32 Kana peli i rat, kana zanakhlo o kham, angle leste ande sa e nasvalen thaj kolen ane kaste sesa e bilačhe duxura. 33 Sa e manuša andaro foro čidije pe anglo vudar. 34 O Isus sastarda e nasvalen taro dži jekh nasvalipe. Ikalda i bute benden thaj ni dija len te vaćaren, golese so von džanglij ko si vov. 35 Aver sabalin o Isus uštilo rano dok vadži sasa mrako thaj iklilo avri. Đelo ki jekh than kaj naj khoni thaj odori molisajlo. 36 Al o Simon thaj kola save sesa lesa iklile te roden le. 37 Kana arakhlij le, vaćarde lese: "Rodeni tut savore!" 38 O Isus vaćarda lende: "Ajde te dži i ane avera pašutne gava thaj e forura te vaćarav i odori. Golese aviljem!" 39 Đelo ki sa i Galileja, vaćarda ane lenđe sinagoge thaj ikalda e benden tare manuša. 40 Tegani jekh gubavco avilo pašo Isus, pelo ke pe koča thaj molisada le vaćarindo: "Te manglijan, tu šaj te sastare man!" 41 E Isusese pelo žal, pružisada po va, dolda le thaj vaćarda: "Mangav, av sasto!" 42 Samo so vaćarda gova, i guba deli lestar thaj o manuš sasa sasto. 43 Angleder so o Isus mukhlja te džal avral, strogo phenda lese: 44 "Dikh te ma vaćare khanikase. Al tu dži i sikav tut e sveštenikose thaj inđar žrtva sa so zapovedisada o Mojsije ano po zakon bašo čiro thodipe, te bi avola tut svedočanstvo angle lende." 45 Al kova manuš iklilo gothar thaj lija butendje te vaćarol sa so sasa, pa golese o Isus naštine putarde te džal ane forura, nego ačhola sa ke pusta thana. Al e manuša avena ke leste tare sa e riga.

2 Nekobor đive pale kava o Isus irisajlo ano čerda gova, o nevo kotor ka čidol pe kana ka thovol Kafarnaum thaj šundilo kaj si čhere. **2** A čidje pe pe, a taro purano ka čerdol pobari rupa. **22** A khoni ni gothe pherdo džene thaj ni sasa than čak ni ke vudara čhorol i nevi mol ane purane morčha. Golese kaj i te ačhol pe. A vov vaćarola lende o Lafi e Devleso. **3** nevi mol ka pharavol e morčha thaj bi rumila pe i mol Tegani avile nesave štar džene thaj ande e manuše thaj e morčha. Golese nevi mol trubul te čhorol pe savo naštine te phiro. **4** Golese kaj gothe sesa but ane neve morčha.” **23** Jekh savato o Isus thaj lese manuša a von naštine te aven dži o Isus, čerde rupa sikade phirde maškar div. Lese sikade odrumal lije ko tavano upreder e Isuseso šoro thaj mukhlje tele e te čhinjen o div. **24** E fariseja vaćarde lese: “Dikh! manuše sa lese thanesa kaj pašljola. **5** Kana o Isus Sose von čeren kova so naj dozvolimo ko savato?” dikhla lengo pačajipe, vaćarda e nasvalese: “Čhaveja **25** A o Isus phenda lende: “Džanav kaj čitisaden ano mingreja, oprostime si će grehura!” **6** Gothe bešena Sveti lil so čerda o David kana ni sasa len so te nesave učitelja tare Mojsijaso zakon thaj ane peste xan a sesa bokhale, vov thaj kola so sesa lesa! **26** pučlje pe: **7** “So kava vaćarol? Hulil po Dol? Ko šaj Dija ano Čher e Devleso, ano vreme e Avijatareso e oprostil e grehura sem jekh Dol?” **8** O Isus sigate bare sveštenikoso thaj xalja e mangre save čhute pe duxosa haljarda so von ane peste dije godi thaj pe sar žrtva, save khoni ni tromaje te xan sem e vaćarda lende: “Sose gija den godi ane tumare ile? **9** sveštenikura, a vov dija i kolende save sesa lesa.” **27** So si poločhe? Te phenol pe kolese savo našti phiro! **10** Al te džanen kaj Tegani vaćarda lende o Isus: “O savato naj čerdo te ‘Oprostime si čire grehura’, il te phenol pe ‘Ušti, le bi o manuš služila lese, nego si savato čerdo te služil čiro than e pašljimaso thaj phir?’ **11** Al te džanen kaj e manuše. **28** Golese me, o Čhavo e manušeso, me, o Čhavo e manušeso, isi man vlast ki phuv te sem Gospodari thaj taro savato.”

oprostiv e grehura.” Gija o Isus phenda e manuše se so naštine phiro: **11** “Tuće vaćarav! Ušti, le čo than kaj pašljilan thaj dža čhere.” **12** Gova manuš uštivo, sigate lija po than kaj pašlilo thaj iklilo avri angle jakha savorende. Savore divisajle, slavisade e Devle thaj vaćarde: “Ni dikhlijam dži akana gija khanči!” **13** Tegani o Isus đelo palem pašo Galilejsko jezero. But manuša čidje pe paše leste thaj vov sikada len. **14** Sar načhola, dikhla e Levi, e Alfejevese čhave, sar bešol ki carina thaj vaćarda lese: “Phir pale mande!” Thaj o Levi uštivo thaj delo pale leste. **15** Pale gova delo o Isus te xal mangro ano čher e Levijaso. But carincura thaj grešnikura avile thaj xalje lesa thaj lese sikadencar. Gothe sesa but gasave manuša save phirena palo Isus. **16** Kana nesave učitelja tare Mojsijaso zakon save sesa fariseja dikhla kaj xal e grešnikurencar thaj e carincurencar, pučlje lese sikaden: “Sose tumaro učitelji xal e carincurencar thaj e grešnikurencar?” **17** Kana gova šunda o Isus, vaćarda lende: “Ni trubul lekari e sastende, nego e nasvalenđe. Me ni aviljem te akharav te pokajin pe e pravednikura, nego e grešnikura.” **18** E sikade e Jovanese e Krstiteljese thaj e fariseja postisade. Nesave avile ko Isus thaj pučlje le: “Sose čire sikade ni postin sar so postin e sikade e Jovanese thaj e sikade e farisejende?” **19** A o Isus vaćarda lende: “Saj li postin kola save avile ko abav kana o terno si lencar? Sa dži kaj si o terno lencar, von našti te postin. **20** Al ka aven e divesa kana ka len lendar e terne. Ane gova đive ka postin. **21** Khoni ni suvol po purano foštano nevo kotor e šejjengo. Golese te

3 Kana o Isus palem đelo andre ani sinagoga, sasa gothe manuš šuće vastesa. **2** Nesave so gothe sesa dičhena po Isus da li ka sastarol e manuše ko savato te bi šaj optužinasa le. **3** Thaj o Isus vaćarda e manuše e šuće vastesa: “Ava akari thaj ačh ano maškar!” **4** Tegani o Isus pučlja len: “Troma li ko savato te cera šukar il bilačhe, o džuvdipe te araćhol pe il te mudarol pe?” Al von khanči ni vaćarde. **5** O Isus dikhla len holjasa thaj sasa žalno golese so lende ile zurajle. Tegani vaćarda e manuše: “Pruži čiro val!” I vov pružisada piro va thaj leso va sastilo. **6** E fariseja sigate iklike thaj lije te planirin e Irodese manušencar sar te mudaren e Isuse. **7** O Isus đelo pe sikadencar ko Galilejsko jezero, a lencar đele but manuša tarí Galileja thaj i Judeja, **8** taro Jerusalim thaj tari Idumeja thaj aver rig tari len o Jordan thaj tari okolina e Tirosi thaj e Sidonesi. Sa kola manuša avile ko Isus golese kaj šunde so vov čerola. **9** Tegani o Isus vaćarda pe sikadendje te pripremin o čamco, te ma bi e manuša čićidena le. **10** Golese so gova dive buten sastarda, e nasvale gurisajle premal leste te dolen le te bi sastona. **11** Kana bi dičhena le e bilačhe duxura, perena bi ke koča angle leste thaj bi dena vika: “Tu san e Devleso Čhavo!” **12** Thaj o Isus vaćarda lende po zurale te ma šunjaren ko si vov. **13** Pale gova o Isus uštivo ko brego thaj dija vika kolen saven manglia thaj von avile leste. **14** Lendar birisada dešudujen thaj akharda len apostolura, te aven lesa thaj te bičhalol len te propovedin **15** thaj te avol len zuralipe te ikalen e benden. **16** A kava si e

alava tare Dešuduji saven birisada o Isus: O Simon so ni sasa len duboko koren. 7 Nesavo seme pelo (save o Isus dija alav Petar), 17 o Jakov thaj leso ane kangre. E kangre barile thaj tasade le, gija o phral o Jovane, e Zevedejevese čhave (len dija vika seme ni anda nisavo bijandipe). 8 A nesavo seme Voanirges, so si e "Čhave e gromose"), 18 thaj o pelo pi Šukar phuv, bijanda, barilo thaj lija te dol lačho Andrija, o Filip, o Vartolomej, o Matej, o Toma, o bijandipe, so sasa tranda, šovardeš thaj šel droma po Jakov e Alfejeveso čhavo, o Tadej, o Simon o Zilot, but nego so sasa sejime." 9 Tegani o Isus vaćarda: 19 thaj e Juda o Iskariotsko (savo izdajisada le). 20 "Kas isi kana te šunol, nek šunol." 10 Kana o Isus Tegani o Isus ulilo ano čher thaj čidije pe gaći but ačhilo korkoro e dešuduje sikadencar thaj kolencar džene kaj naštine ni mangro te xan. 21 Kana Šunde so ačhile lesa, von pučlje e Isuse so značin kala kava e Isusese cherutne avile pale leste te inđaren paramiča. 11 Vov phenda lende: "Tumende dija pe le golese kaj vaćarde: "Kava iklilo tari godi." 22 A te džanen so si garajipe taro Carstvo e Devleso, a e učitelja tare Mojsijaso zakon save avile andaro kalendje save si avral taro Carstvo e Devleso, sa Jerusalim vaćarde: "Ane leste si o Veelzevul savo vaćarol pe ane paramiča. 12 golese sar so pisil ano si vladari e bendengo! Vov lese zuralimasa tradol Svetu lili: 'Ka dičhen thaj ka dičhen, al ni ka shvatin, a e benden.' 23 Gija o Isus akharda len paše peste ka šunen thaj ka šunen, al ni ka haljaren, inače bi thaj lija te vaćarol lende ane paramiča: "Sose bi o obratina pe thaj o Dol bi oprostila lende." 13 Tegani o Satana tradola e Satana? 24 Te si o carstvo korkoro Isus vaćarda lende: "Ni haljaren kaja paramič? Sar pestar ulado, gasavo carstvo ne bi šajine te ačhol. 25 ka haljaren sa avera paramiča? 14 O sejači si kova Te ani familija avol dži ulaipe, gasavi familija našti savo sejil e Devleso Lafi. 15 Nesave manuša si sar ačhol. 26 Te o Satana uštol korkoro pe peste thaj seme ko drom kaj si sejimo e Devleso Lafi. Kala ulavol pe, našti te ačhol, nego ka properol. 27 Al manuša šunen le, al avol o Satana thaj lol lendar so khoni našti te dol ano čher e zurale manušeše thaj si sejimo ande lende ile. 16 Avera manuša si sar o te inđarol leso barvalipe angleder so ni phandol le. seme so si sejimo pe barale thana. Kala šunen o Tegani šaj te čorol sa andaro čher. 28 Čače vaćarav Lafi thaj sigate prihvatim le radujimasa, 17 al naj len tumende: sa e grehura e manušende šaj oprostini pe thaj i hula savi phenen. 29 Al dži jekh savo hulil koren ane peste thaj ičaren pe nesavo vreme. Kana po Svetu Duxo, nikad ni ka oprostil pe lese. Nego si bango za ke sa e divesa paše akava greh." (aiōn g165, aīōnios g166) 30 Gova vaćarda lende o Isus golese kaj e učitelja tare Mojsijaso zakon vaćarde: "Ane leste si o bilačho duxo." 31 Tegani avili e Isusesi dej thaj lese o bilačho duxo. 32 Trujal leste bešle but manuša thaj phende lese: "Akh, avral si či dej thaj će phrala thaj roden tut." 33 A šovardeš thaj šel droma po but nego so sasa sejime." o Isus pučlja len: "Ko si mi dej thaj me phrala?" 34 21 O Isus pučlja len: "Ko bi tumendar anola i svetiljka Tegani dikhla pe manuša so bešle trujal leste thaj thaj bi čhuvola la talo čaro il talo than e sojimas? Ni vaćarda: "Dičhen, von si mi dej thaj me phrala! 35 li čhuvol pe i svetiljka ke lako than? 22 Golese, sa so Golese, dži jekh savo čerol e Devleso mangliple, gova si garado ka ikljol ko dičhipe thaj sa so si učhardo ka si mo phral, mi phen thaj mi dej."

4 O Isus palem lija te sikavol pašo Galilejsko jezero. Čidije pe pherdo manuša paše leste, gija vov dija ano čamco po jezero thaj bešlo ane leste. A e manuša ačhile pašo jezero ki obala. 2 Vov sikada len ane pherdo paramiča. Dži kaj sikada len, phenda: 3 "Šunen! Jekh dīve iklilo o sejači te sejil o seme. 4 Dži kaj sejisada, nesavo seme pelo ko drom. Avile e čiriklja thaj sa xalje o seme. 5 Nesavo seme pelo pe barale thana kaj ni sasa but phuv. Sigate lija te barol, golese kaj i phuv ni sasa duboko. 6 Al kana o kham sasa zuralo, e biljke phabile thaj sigate šučile, golese

ćidipe.” 30 Palem o Isus vaćarda: “Sar ka vaćara brego ano more. Gothe sesa paše duj milje bale thaj savo si o Carstvo e Devleso? Save paramičasa te sa tasile. 14 E manuša save arakhle e balen, našle sikava le? 31 Vov si sar o zrno tari gorušica, savo si thaj kalestar vaćarde ano foro thaj ane pašutne thana. emcikno tare sa e semenura savo sejil pe ani kaja Gija e manuša avile te dičhen so sasa. 15 Kana phuv. 32 Al kana si sejimo, barol thaj ačhol po baro avile pašo Isus, dikhle e manuše ane kaste sasa taro sa o povrće savo mečhol raja, gaći bare kaj ane i vojska e bilačhe duxurencar sar bešol urado thaj leso lade e čiriklja e neboše šaj čeren gnezdruda.” 33 saste godasa. Gova darada len. 16 Kala save dikhle Gasave bute paramičencar vaćarola o Isus lende o sa gova vaćarde sa so sasa e manušesa ane kaste Lafi e Devleso thaj sikavola gaći kober šajine von te sesa e bilačhe duxura thaj so sasa e balencar. 17 E šunen le. 34 Bize paramiča ni vaćarola lende khanči. manuša lije te molin e Isuse te džal andari lendi phuv. A kana sasa e sikadencar korkoro, sa gova objasnila 18 Kana đelo o Isus ano čamco, molisada le kova lende. 35 Gova dive, kana peli i rat, o Isus vaćarda pe manuš ane kaste sesa e bilačhe duxura te šaj džal sikadende: “Ka nakha ki aver rig e jezerosi.” 36 Gija lesa. 19 O Isus ni mukhlja le, al vaćarda lese: “Dža mukhlje e manušen. E sikade čhute pe ano čamco čhere thaj vaćar čirende so sasa tusa thaj so čerda kaj o Isus već sasa. Pale lende sesa i avera čamcura. tuće o Gospod i kober sasa milostivno tuće.” 20 Gija o 37 Tegani avili zurali balval thaj e talasura čalade ano manuš đelo thaj lija te vaćarol ano Dekapolis so čerda čamco, gjijate da o čamco lija te pherdol paj. 38 A o lese o Isus. Thaj savore divisajle. 21 Kana o Isus đelo Isus suta ki paluni rig e čamcosi ko šerand. Džungade e čamcosa ki aver rig e jezerosi, čidiye pe but manuša le thaj vaćarde lese: “Učitelju! Tuće sa jekh kaj amen paše leste. Dži kaj ačhilo pašo jezero, 22 avilo jekh ka tasiva?” 39 O Isus uštijo thaj vaćarda pozurale e starešina tari sinagoga, kaso alav sasa Jair. Kana balvalače thaj naredisada e pajese: “Ačh, smiri tut!” dikhla e Isuse, pelo ke pe koča mujesa premali phuv I balval ačhili thaj khanči ni šundilo. 40 Thaj pučlja angle leste 23 thaj but molisada le: “Mi mangli čhejori pe sikaden: “Sose gaći daraljen? Vadži li naj tumen si dži o meripe. Moliv tut, av thaj čhuv će vasta pe pačajipe?” 41 Dolda len bari dar thaj jekh averese late, te sastol thaj te živil.” 24 Gija o Isus đelo lesa, a vaćarde: “Ko si kava, kaj i balval thaj o more šunen pale leste đele i but manuša thaj čicidije le. 25 A gothe le?”

5 O Isus thaj lese sikade avile ki aver rig e jezerosi paši Gerasinsko phuv. 2 Kana iklilo o Isus taro čamco, sigate avilo premal leste andare limora manuš kas sasa bilačho duxo. 3 Kava manuš bešola ane limora thaj khoni naštine te phandol le ni sindirencar. 4 But droma sasa phanglo sastrnencar thaj sindirencar, al vov phaglja e sastrna thaj čhinola e sindira. Khoni naštine te smiril le. 5 Bizo ačhipe, dive thaj rat, o manuš ane kaste sasa o bilačho duxo, phirola maškare limora thaj ane bregura dola vika thaj čalavola pe barencar. 6 Kana odural dikhla e Isuse, prastija thaj pelo angle leste ke pe koča. 7 Dija vika andare sa o glaso: “So mande mandar, Isuse Čhaveja Embare Devleso? Xav tu sovli e Devlesa te ma muči man!” 8 Golese kaj o Isus angleder phenda lese: “Iklji andar kava manuš, bilačheja duxona!” 9 O Isus pučlja le: “Sar si čo alav?” O manuš vaćarda lese: “Mo alav si Legion, golese kaj sam but, sar vojska.” 10 Thaj but molisada e Isuse te ma bičhalol e bilačhe duxuren avral tare kaja phuv. 11 A gothe, ko brego, xana čar pherdo bale. 12 Gija e bilačhe duxura molisada e Isuse: “Bičhal amen te dža ane kala bale.” 13 Thaj o Isus mukhlja len. E bilačhe duxura iklile taro manuš thaj dije ane bale. Sigate e bale lije te našen taro

sasa džuvli, savi sasa nasvali dešuduj berš taro thavdipe o rat. 26 Voj but patisada thaj trošisada sa so sasa la tare lekara, al khanči ni pomognisade la thaj sasa laće sa po bilačhe. 27 Kana šunda taro Isus, nakhli palal tare lese dume maškar gola but manuša thaj dolda le tare lesu ogrtići. 28 Golese kaj vaćarda ane peste: “Samo te dolav man pe lese šeja, ka sastivav!” 29 Thaj sigate ačhilo latar te thavdol o rat thaj osetisada ane po telo kaj sastili taro piro pharo nasvalipe. 30 Tari jekh drom o Isus džanglja kaj i zor iklili lestar. Irisajlo premal e manuša thaj pučlja: “Ko dolda pe tare me šeja?” 31 E sikade phende lese: “Tu dičhe kaj gaći manuša čiciden amen, a tu puče ko doldape pe tute?” 32 A o Isus dičhola trujal peste te aračhol kola savi čerda gova. 33 A i džuvli darajli thaj izdraja, golese kaj džanglja so sasa, gija avili thaj peli mujesa premali phuv angle leste thaj vaćarda lese sa o čaćipe. 34 O Isus vaćarda laće: “Čo pačajipe sastarda tut, mi čhej. Dža ano mir thaj av sasti taro čiro pharo nasvalipe.” 35 Thaj kana vadži vaćarola o Isus, avile nesave manuša andaro čher e Jaireso savo sasa starešina ani sinagoga thaj vaćarda lese: “Jaire, či čhej muli! Sose vadži muči e učitelje?” 36 Al o Isus ni dija pažnja ke kala lafura thaj vaćarda e Jairese: “Ma dara! Samo pača!” 37 Ni dija khoni te džal lesa samo o Petar, o Jakov thaj o Jovane, e

Jakoveso phral. 38 Kana resle ko čher e Jaireso savo golese šaj čerol kala čudesura." 15 Avera vaćarde: sasa starešina ani sinagoga, o Isus dikhlij a kaj but "Gova si o proroko o Ilija." A nesave vaćarde: "Vov manuša gothe roven thaj but den vika. 39 Dija ano si proroko sar jekh tare prorokura andare purane čher thaj pučlja len: "Sose den vika thaj roven? I čhej vremenura." 16 Kana o Irod šunda kava, phenda: ni muli, nego sovol!" 40 Von lije te asan lese. Al vov "Gova si o Jovane kasno šoro me čhindem. Vov uštio ikalda len savoren avri, lija e dade e čhejače thaj laće tare mule!" 17 Golese kaj o Irod sasa kova savo da thaj e trine sikaden save sesa lesa thaj đele andre angleder naredisada te dolen e Jovane, te phanden ani soba kaj pašljola i čhej. 41 Vov lija e čhejako va le thaj te čhoven le ano phanglipe. O Irod gova čerda thaj vaćarda laće: "Talita, kumi!" (So značil: "Čhejorije, baši Irodijada, i romni lese phralesi e Filipesi, golese tuće vaćarav, uštli!"). 42 I čhejori sigate uštli thaj lija te phirol. Sasa la dešdudj berš. Savore sesa začudime so dikhlij kava čudo. 43 Al o Isus strogo naredisada lendje, ma te vaćaren khanikase kava thaj vaćarda te kaj o Irod lija la romnjače. 18 Golese kaj o Jovane angleder vaćarola e Irodese: "Našti le romnjače će phraleso romnja!" 19 I Irodijada holajli po Jovane thaj manglia te mudarol le, al naštine, 20 golese kaj o Irod darajlo taro Jovane thaj džanglja kaj si vov pravedno thaj sveto thaj golese zaštitala le. Thaj kana o Irod šunola e Jovane, avola bi but zbumine, al manglia te šunol le. 21 Tegani sikadili šukar prilika kana sasa e Irodeso bijando đive thaj vov čerda bari gozba e bare manušende ani piri avlin, e anglunende tari vojska thaj e anglunende tari Galileja. 22 Avili andre i Irodijači čhej thaj čhelda. Gova sasa šukar e Irodese thaj savorende save beše gothe. Gija o caro o Irod vaćarda laće: "Rode mandar sa so mande. Me ka dav tut." 23 Thaj xalja sovli: "Sa so ka mande mandar, ka dav tut, pa i ako si gova opaš tare mingro carstvo!" 24 Voj iklili thaj pučlja pe da: "So te mangav?" A voj phenda laće: "Rode o šoro e Jovaneso e Krstiteljeso!" 25 Sigate i čhej avili ko caro thaj vaćarda: "Mangav te de ma akana ko čaro o šoro e Jovaneso e Krstiteljeso!" 26 O caro o Irod sasa but žalosno, al golese kaj xalja sovli angle gostura, ni manglia te odbil la. 27 Gija o caro sigate bičhalda e dželato thaj naredisada lese te anol e Jovaneso šoro. Vov delo thaj čhinda leso šoro ano phanglipe. 28 Tegani anda leso šoro ko čaro thaj dija le e čhejače, a i čhej dija le pe daće. 29 Kana e Jovanese sikade šunde kava, avile, lije leso telo thaj prahosade le ano limori. 30 E apostolura irisajle tare po drom, avile ko Isus thaj vaćarde lese sa so čerde thaj so sikade. 31 Thaj o Isus phenda lende: "Te dža ko nesavo mirno than korkore, te odmorin tumen zala." Gova phenda lende golese kaj avena thaj džana pherdo manuša thaj von naštine ni te xan. 32 Gija đele čamcosa ko mirno than, te aven korkore. 33 A but manuša so dikhlij len sar džan, pindžarde len thaj prastaje dromesa odori andare sa e forura thaj resle angleder lende. 34 Kana o Isus iklilo taro čamco thaj dikhlij kaj si but manuša, pelo lese žal, golese kaj sesa sar bakre bizo pastiri. Gija lija te sikavol len tare but buća. 35 Sar sasa kasno, e sikade avile pašo Isus thaj vaćarde: "Ke kava than naj khanči thaj kasno

6 O Isus iklilo gothar thaj đelo ano Nazaret, ano foro kaj barilo. Lese sikade đele lesa. 2 Kana avilo o savato, o Isus lija te sikavol ani sinagoga. But džene so šunde le, divisajle thaj pučlje: "Kotar kale manušese sa kava? Savo si gova mudrost so dija pe lese? Sar pe vastencar čerol kala čudura? 3 Naj li kava samo kaštarutno, čhavo e Marijako thaj phral e Jakoveso, e Josijaso, e Judaso thaj e Simoneso? Naj li lese pheja amencar kate?" Golese sesa but razočarime thaj ni manglia te prihvatim le. 4 Tegani o Isus vaćarda lendje: "O proroko si bizo čast samo ano foro kaj barilo, maškar pi familija thaj ane po čher." 5 Thaj naštine ni jekh čudo te čerol, samo čhuta pe vasta pe zala nasvale thaj sastarda len. 6 Thaj čudisajlo o Isus kaj e manuša ni pačaje. Tegani o Isus phirda maškare pašutne gava thaj sikada e manušen. 7 Dija vika paše peste e dešduje sikaden, dija len zuralipe te traden e bilačhe duxuren thaj bičhalda pe sikaden te džan duj po duj ke različita thana. 8 Thaj vaćarda lende: "Ma te len khanči tumencar, ni mangro, ni trasta, ni bakarna parave ane tumare poske, samo jekh rovli. 9 Al uraven tumen sandale thaj samo jekh gad, a na duj." 10 Thaj vadži vaćarda lende: "Kana džan ane nesavo than, bešen ane jekh čher, dži kaj ni pojdin ane aver than. 11 A te khoni ni prihvatisada tumen thaj ni manglia te šunol tumen, iklijen gothar thaj tresin o praho tare tumare pingre sar svedočanstvo so ni lije o Lafi e Devleso. [Čače vaćarav tumende: 'Po ločhe ka avol e Sodomače thaj e Gomorače ko Sudnjo đive nego kale forose.]" 12 Gija đele e sikade thaj vaćarena savorende kaj trubun te pokajin pe tare pe grehura. 13 Buten benden ikalde tare manuša thaj makhlje bute nasvalen uljesa thaj sastarde len. 14 O caro o Irod šunda bašo Isus golese kaj savore vaćarena lestar. Nesave manuša phenena: "Gova si o Jovane o Krstitelj savo uštio tare mule,

si. 36 Mukh e manušen, nek džan ane pašutne gava 3 Golese kaj e fariseja thaj sa e Judejcura ičarena thaj thana te činen pese khanči te xan!" 37 A o Isus pe ke paradadengo adeti a ni xana dok ni thovena vaćarda lende: "Den len tumen te xan!" E sikade pe va dži e kuja. 4 Thaj kana irina pe taro trgo, ni pučje le: "Sosa? But pare trubul amende te čina xana dok ni thovena pe. A sesa gasave vadži but mangro te bi parvarasa sa kale manušeni!" 38 A o adetura e paradadende save ičarena, sar so sasa Isus pučja len: "Kobor mangre isi tumen? Džan thaj o adeti te thoven e tahtaja, e čare thaj e bakarna dičhen!" Kana dodžanglje, vaćarde: "Pandž mangre loncura. 5 Golese e fariseja thaj e učitelja tare thaj duj mačhe." 39 Tegani o Isus zapovedisada e Mojsijaso zakon pučje e Isuse: "Sose će sikade ni sikadende te bešljaren e manušen ke kupe pi zeleno čeren pale adetura so dije amende e starešine, a xan čar. 40 Gija e manuša bešle ane kupe po šel thaj po mangro bithode vastencar?" 6 A o Isus vaćarda lende: pinda. 41 Tegani o Isus lija kola pandž mangre thaj "Dujemujende! Šukar tumendar prorokujisada o Isaija e dujen mačhen, dikhlija ano nebo thaj zahvalisada kana pisisada ano Svetu lil kaj o Dol vaćarda: 'Kala e Devlese. Phaglia e mangre thaj dija e sikadende manuša samo vuštencar poštujin man, a lende ile si te den e manušende. Gija ulada i e duje mačhen. dur mandar. 7 Khanči ni vredil lengo slavipe premal 42 Savore xalje thaj čalile. 43 Thaj e sikade čidije mande, golese kaj sikaven manušikane zapovestura.' dešuduj kotora pherde korpe taro kova so ačhilo tare 8 Ačhadan e zapovestura e Devlese, a iċaren tumen mangre thaj tare mačhe. 44 Kola save xalje e mangre ke manušikane adetura." 9 Thaj vadži vaćarda sesa pandž milje murša. 45 Sigate pale gova o Isus lende: "Šukar čhinaven e Devlese zapovestura, te bi naredisada pe sikadende te džan ano čamco thaj te aračhena tumare manušikane adetura! 10 Golese so džan angleder leste ki aver rig e jezerosi, premali o Mojsije vaćarda: 'Poštuji će dade thaj će da' thaj 'Ko Vitsaida, dži kaj vov ni mukhlja e manušen čhere. 46 akušol pe dade il pe da te avol kaznimo merimasa!' Kana oprostisajlo e manušencar, đelo ko brego te 11 Al tumen vaćaren, kaj o manuš šaj te phenol pe molil pe. 47 Kana peli i rat thaj o čamco e sikadencar dadesi il pe daće: 'Kova so šaj pomogniv tumende, sasa maškaral o jezero, o Isus sasa korkoro ki phuv. gova si te dav žrtva' (so značil prinos e Devlese), 48 Dikhlija kaj naštine te veslin, golese kaj i balval 12 gija ni mučhen vadži khanči te dol pe dadesi em phurdola premal lende. Maškare trin em šov o sato pe daće. 13 Gija tumen čhinaven o Lafi e Devleso sabalje avilo o Isus dži lende phirindojo po jezero. Vov paše tumare adetura savencar sikaven averen, a but manglia te načhol paše lende, 49 al kana dikhlije le gasave buća vadži nesave čeren save naj šukar." 14 sar phirol po jezero, dije godi kaj si omaja thaj lije te O Isus palem dija vika te čiden pe po but manuš den vika. 50 Savore dikhlije le thaj but darajle. A o paše leste thaj vaćarda lende: "Šunen man savore Isus sigate phenda lende: "Šukar si! Me sem, ma thaj haljaren mal! 15 Khanči so dol ano manuš od daran!" 51 Tegani avilo lencar ano čamco thaj i balval 16 [Te isi khanika kana te šunol, nek šunol!] golese so lende ile sesa zurale sar bar. 53 Kana 17 Kana o Isus crđia pe tare manuša thaj avilo ano nakhle ki aver rig e jezerosi, avile ano Genisaret thaj čher, lese sikade pučje le tari kaja paramič. 18 O gothe phanglje o čamco. 54 Kana iklile taro čamco, e Isus pučja len: "Tumen li vadži ni haljaren? Dal ni manuša odma pindžarde e Isuse. 55 Thaj prastije dičhen kaj sa kova so dol ano manuš od avral našti maškaro sa gova krajo te vaćaren averende so o Isus meljarol le? 19 Golese kaj ni džal gova are leso ilo avilo, a e manuša lije ke nosiljke te anen e nasvalen nego džal gova are leso vođi thaj ikljol avral!" (A gija odori kaj šunde kaj si o Isus. 56 Thaj kaj god te džala, o Isus sikada kaj sa o xape si thodo anglo Dol.) 20 ane gava il forura il po cikne thana, e manuša ke Thaj vadži vaćarda: "So ikljol andaro manuš gova trgura čhuvena e nasvalen. Molinasa le te dolen pe meljarol e manuše anglo Dol. 21 Golese, andral, bar tare leso teluno kotor e fostanoso, thaj savore andaro manušeso ilo, ikljol bilačhe mislura, o blud, save doldepe pe leste, sastile.

7 Jekh dīve čidije pe pašo Isus nesave fariseja thaj nesave učitelja tare Mojsijaso zakon save avile andaro Jerusalim. 2 Von dikhlije kaj nesave tare sikade lese lije te xan mangro bithode vastencar – so značil kaj ni thode pe vasta palo adeti e farisejengo.

Nesavi džuvli sava sasa čhejori thaj ane savi sasa o 11 Nesave fariseja avile ko Isus thaj lije te čeren bilačho duxo, šunda e Isusesese thaj sigate avili thaj čingara lesa. Rodije lestar nesavo čudesno znako peli mujesa premali phuv, angle lese pingre. 26 A taro nebo, te bi iskušina le. 12 O Isus ane peste goja džuvli sasa abandžika, bijandi andi Sirofinija zurale uzdahnisada thaj pučlja: "Sose akana kava thaj molisada le te ikalol e bilačhe duxo andari lači bijandipe rodol znako? Čače phenav tumende, ni ka čhejori. 27 O Isus vaćarda lače: "Mukh angleder te dol pe nisavo znako kale bijandimase." 13 Pale gova čaljon e čhavore, golese kaj naj šukar te lol pe o ačhada len thaj palem đelo ano čamco thaj nakhija ki mangro tare čhave thaj te čhudol pe e džuklorende." aver rig e jezerosi. 14 E sikade bistarde te anen pesa 28 A voj vaćarda lese: "Va, Gospode, i e džuklore xan dovoljno mangro, a sasa len ano čamco samo jekh talo astali e troške so peren e čhavorende." 29 Tegani cikni bokoli. 15 Dok nakhije o jezero, vaćarda lende o o Isus vaćarda lače: "Zbog kava so vaćardan saj dža Isus: "Aračhen tumen taro kvasaco o farisejsko thaj o čhere. Iklilo o bilačho duxo andari či čhejori." 30 Thaj kvasaco e Irodeso!" 16 A von maškar peste vaćarde kana avili čhere, dikhija kaj lači čhejori pašljol ko than so kava značil, pa phende: "Kava vaćarol kaj naj e pašljimaso thaj kaj iklilo o bilačho duxo latar. 31 Pale amen mangro." 17 O Isus džanglijia sostar vaćaren thaj gova o Isus đelo andare Tirska krajura, pa prekalo pučlja len: "Sose vaćaren kaj naj tumen mangro? Sar Sidon reslo dži ko Galilejsko jezero ano Dekapoljsko ni anen ani godi thaj ni haljaren? Dal vadži si tumare krajo. 32 Gothe nesave manuša ande paše leste ile zurale sar o bar? 18 Jakha isi tumen thaj ni dichen. jekhe savo sasa kašuko thaj phareste vaćarola thaj Kana isi tumen thaj ni šunen. Dal bistarden? 19 Kobor molisade e Isuse te čhuvol po va pe leste. 33 O pherde korpe so ačhile čidjen kana phagljem pandž Isus crđja pe lesa tare manuša, te bi avena korkore. mangre thaj čalile pandž milje murša?" Vaćarde lese: Tegani čhuta pe naja ane lese kana, čhungarda thaj "Dešuduj." 20 "A kana phagljem efta mangre ke štar dolda lesi čhib. 34 Tegani o Isus dikhija upre ko nebo, milja murša thaj von čalile, kobor pherde bare korpe zurale uzdahnisada thaj vaćarda: "Efata," so značil: ačhile so čidjen?" E sikade vaćarde lese: "Efta." 21 "Putar tut!" 35 E manušese kana sigate putajle, putajli Tegani resle ani Vitsaida. Nesave manuša ande e lesi phangli čhib thaj lija te vaćarol šukar. 36 O Isus Tegani resle ani Vitsaida. Nesave manuša ande e vaćarda e manušendje ma khanikase te vaćaren. A Isusesese jekhe kore manuše thaj molisade le te čhuvol sar po but vaćarola lende te ma vaćaren, von po po va pe leste. 23 O Isus lija e kore taro va thaj ikalda but vaćarde. 37 E manuša baš but čudisajle thaj le andaro gav. Čhungarda lese ke jakha, čhuta pe vaćarena: "Vov sa so čerol si but šukar! Vov čerol e kašuće te šunen thaj e lalore te vaćaren!"

8 Ane gola divesa palem čidje pe pherdo manuša pašo Isus, a ni sasa len so te xan. Gija dija vika o Isus pe sikaden thaj vaćarda lende: 2 "Žal mandje kale manušendje, golese kaj trin đive ačhen mancar kate a naj len so te xan. 3 Ako mukhav len bokhalen te džan čhere, ka malaksin ko drom, golese kaj nesave džene avile odural." 4 E sikade pučlje le: "Šaj li khoni ani kaja pustinja te aračhol gaći but xamase baše sa kala manuša?" 5 A o Isus pučlja len: "Kobor mangre isi tumen?" E sikade phende: "Efta." 6 Tegani o Isus vaćarda e manušendje te bešen pi phuv. Lija kola efta mangre, zahvalisada e Devlese, phaglja len thaj dija pe sikadende te ulaven thaj von ulade e manušendje. 7 Sasa len i zala mačhe. O Isus zahvalisada baše mačhe, pa vaćarda i len te čhoven angle manuša. 8 Savore xalje thaj čalile thaj čidje okova so ačhilo efta korpe. 9 Gothe sesa paše štar milje murša. Pale gova mukhija len o Isus te džan pese 10 thaj sigate bešlo ano čamco pe sikadencar thaj avilo pašo Dalmanutsko krajo.

11 Nesave fariseja avile ko Isus thaj lije te čeren drom o Isus čhuta pe vasta ke lese jakha thaj vov dikhija, lesi dčhipe irisajlo thaj sa šukar dikhija. 26 Tegani o Isus bičhalda le čhere thaj vaćarda lese: "Ma dža ano gav thaj ma vaćar khanikase." 27 Pale gova o Isus thaj lese sikade đele ane gava paši Kesarija e Filipesi. I odrumal pučlja e sikaden: "So vaćaren e manuša, ko sem me?" 28 Von vaćarde lese: "Nesave vaćaren kaj san o Jovane o Kristitelj, avera o proroko o Ilja, a nesave vaćaren kaj san jekh tare prorokura." 29 Pučlja len: "A so tumen vaćaren, ko sem me?" O Petar vaćarda lese: "Tu san o Hrist!" 30 Tegani o Isus vaćarda zurale lende khanikase te ma vaćaren lestar gova. 31 Pale gova o Isus lija te sikavol len kaj vov, o Čhavo e manušeso, trubul but te patil. Ka odbacin le e starešine, e šorutne sveštenikura thaj e učitelja tare Mojsijaso zakon thaj ka mudaren le, al vov o trito đive ka uštol tare mule. 32 O Isus putarde vaćarda lende tare kava, a o Petar crđja le ki rig thaj lija te iril le ma golestari te vaćarol. 33 A o Isus irisajlo, dikhija pe sikaden thaj korisada e Petre:

"Dža mandar, Satano, golese kaj tuće ani godi naj e gothar tare manuša vaćarda lese: "Učitelju! Andem Devlikane buća, nego e manušikane!" 34 Pale gova tute me čhave savo si laloro, golese kaj si ane leste dija vika o Isus e manušen te aven paše leste thaj bilačho duxo. 18 Kana dolol le gova duxo, peravol le, paše lese sikade thaj vaćarda lende: "Ko mandol te mučhol spume thaj dandencar marol thaj kočil pe. džal pale mande, nek ačhavol korkoro pes, trubul Vaćardem će sikadenje te traden le, al von naštine." te lol o krsto piro thaj nek džal pale mande. 35 Ko 19 O Isus phenda lende: "O, bipačavno bijandipe! mandol piro džuvdipe te aračhol, ka hasarol le, al ko Kobor ka avav tumencar? Kobor ka trpiv tumen? hasarol piro džuvdipe baše mande thaj bašo Lačho Anen e čhavore mande." 20 Gija ande e čhavore Lafi, ka aračhol le. 36 Golese, savo Šukaripe ka avol e angle leste. Kana o bilačho duxo dikhlija e Isuse, manuše ako sa o sveto dobil a hasarol po džuvdipe? 37 So vredil po but tare čiro džuvdipe? 38 A ko ladžal mandar thaj tare me lafura angle kava neverno thaj grešno bijandipe, tegani i me, o Čhavo e manušeso, ka ladžav lestar kana ka avav ani slava me Dadesi thaj e svetone anđelurencar."

9 O Isus vaćarda lende: "Čače vaćarav tumente, kaj

nesev maškar tumente save kate ačhen čače ni ka meren sa dok ni dičhen o Carstvo e Devleso sar avol ani zor!" 2 Pale šov dive lija o Isus e Petre, e Jakove thaj e Jovane thaj anda len ko baro brego thaj gothe sesa korkore. Gothe angle lende menjisada pe. 3 Lese šeja čerdile blistava thaj gaći parne kaj ni jekh manuš ki phuv našti te čerol len gaći parne. 4 Thaj tari jekh drom angle lende sikadile o proroko o Ilija thaj o Mojsije save lije te vaćaren e Isusesa. 5 A o Petar vaćarda e Isusese: "Učitelju, Šukar si kaj sam kate! Ka čera trin senice, jekh tuće, jekh e Mojsijase thaj jekh e Ilijase." 6 O Petar ni džanglja so te vaćarol aver, golese kaj savore but darajle. 7 Tegani pojavisajlo o oblako thaj učharda len em šundilo lestar glaso: "Kava si mingro manglo Čhavo! Le šunen!" 8 Tari jekh drom, kana dikhlije paše peste, khanika ni dikhlije samo e Isuse. 9 Sar uljena taro baro brego, o Isus zapovedisada lende khanikase ma te vaćaren so dikhlije, sa dži kaj vov, o Čhavo e manušeso, ni uštol tare mule. 10 Von ačhade gova ane peste, al pučije jekh avere so značil "ka uštol tare mule." 11 E sikade pučije e Isuse: "Sose vaćaren e učitelja tare Mojsijaso zakon kaj o Ilija trubul te avol angleder o Mesija?" 12 O Isus vaćarda lende: "Čače, o Ilija ka avol angleder thaj sa ka obnovil. Sose tegani si pisimo ano Sveto lili taro Čhavo e manušeso, kaj but ka patil thaj ka avol odbacimo?" 13 Al me vaćarav tumente, kaj o Ilija već avilo thaj čerde lesa sa so manglje, sar so sasa pisimo paše leste." 14 Kana irisajle ke avera sikade, dikhlije paše lende but džene thaj e učitelja tare Mojsijaso zakon sar čeren čingara lencar. 15 Kana e manuša dikhlije e Isuse, but iznenadisajle thaj siđarde te pozdravin pe lesa. 16 O Isus pučija len: "Sose čeren čingara lencar?" 17 Jekh

gothar tare manuša vaćarda lese: "Učitelju! Andem tute me čhave savo si laloro, golese kaj si ane leste dija vika o Isus e manušen te aven paše leste thaj bilačho duxo. 18 Kana dolol le gova duxo, peravol le, paše lese sikade thaj vaćarda lende: "Ko mandol te mučhol spume thaj dandencar marol thaj kočil pe. džal pale mande, nek ačhavol korkoro pes, trubul Vaćardem će sikadenje te traden le, al von naštine." te lol o krsto piro thaj nek džal pale mande. 35 Ko 19 O Isus phenda lende: "O, bipačavno bijandipe! mandol piro džuvdipe te aračhol, ka hasarol le, al ko Kobor ka avav tumencar? Kobor ka trpiv tumen? hasarol piro džuvdipe baše mande thaj bašo Lačho Anen e čhavore mande." 20 Gija ande e čhavore ljeta te iril pe thaj mukhlja spume. 21 O Isus pučija lese dade: "Kobor si vov gasavo?" O dad vaćarda: "Taro ciknipe. 22 O bilačho duxo but droma čhudol le ani jag thaj ano paj te mudarol le. Golese ako šaj te cere khanči, smilui tut amende thaj pomogni amen!" 23 O Isus vaćarda lese: "Sose puče: 'Ako šaj?' Sa šaj kolese savo pačal." 24 O dad e čhavoreso sigate dija vika: "Pačav! Pomogni mande po but te pačav." 25 Kana dikhlija kaj but manuša lije te prasten premal lende, o Isus korisada e bilačhe duxo vaćarindoj: "Duxona so čere laloripe thaj kašučipe, vaćarav tuće: Iklji lestar thaj ma te ave ane leste više nijekh drom!" 26 O duxo dija vika, zurale tresisada e čhavore thaj ikliko o duxo lestar. O čhavoro ačhilo te pašljol tele sar mulo, pa but džene dena godi kaj si mulo. 27 A o Isus dolda le taro va, vazdija le thaj o čhavo uštilo. 28 Kana o Isus delo ano čher thaj sasa pe sikadencar korkoro, von pučije le: "Sose amen naštine te ikala e bilačhe duxo?" 29 O Isus phenda lende: "Gasavo duxo šaj ikalol pe samo molitvasa [thaj postimasa]." 30 O Isus thaj lese sikade đele gothar thaj nakhle maškari phuv i Galileja. O Isus ni manglja khoni te džanol 31 golese kaj manglja ko miro te sikavol pe sikaden. Vaćarda lende: "Man, e Čhove e manušese, ka den man e bilačhe manušendje ane vasta thaj von ka mudaren man. A kana ka mudaren man, pale trin dive ka uštar." 32 Al e sikade ni haljarde kala lafura, a darajle te pučen le so manglja te phenol golesa. 33 O Isus thaj lese sikade pale gova avile ano foro Kafarnaum. Kana resle ano čher, o Isus pučija len: "Sostar raspravisaden odruma?" 34 Von khanči ni vaćarde lese golese kaj odrumal čerde čingara ko si lendar embargo. 35 O Isus bešlo thaj dija vika paše peste e dešudujen apostoluren thaj vaćarda lende: "Ko mandol te avol angluno, trubul te avol poslednjo thaj te služil savoren!" 36 Tegani lija jekhe čhavore, čhuta le maškare lende thaj lija le ane pe vasta e čhavore thaj vaćarda lende: 37 "Ko primil jekhe gasave čhavore ane mingro alav, man primil. Thaj ko primil man, ni primil samo man nego primil thaj e Devle savo bičhalda man." 38 O

Jovane vaćarda e Isusese: "Učitelju, dikhlijam nesave manuše sar ikalol e benden ane čiro alav. Phendam te lese te ma čerol gova, golese kaj naj jekh amendar." 39 A o Isus vaćarda lende: "Ma branin le! Golese kaj khoni ko čerol čuda ane mingro alav našti bilače thaj vaćarda lende: "Mučhen e čhavoren te aven ke te vaćarol mandar. 40 Golese ko naj protiv amende, vov si amencar! 41 Golese ko dol tumen te pijen samo tahtaj e pajesa, golese kaj sen e Hristese, phanden baro bar tari vodenica ke lesi kor thaj te čhuden le ano more. 42 Ko indarol ano greh jekhe tare kala cikne save pačan ane mande, pošukar si lese te jag savi ni ačhol, (Geenna g1067) 43 Ako indarol tut čo va greh, čhin le! Po lačhe si tuće te dža ano džuvdipe bizo meripe sakato, nego te dža duje vastencar ani jag savi ni ačhol. 44 [kaj e čerme save xan len ni meren odori, thaj i jag ni ačhol]. 45 Ako indarol tut čo pingro ano greh, čhin le! Po lačhe si te dža ano džuvdipe bizo meripe bango, nego te ave čhudimo solduj pingrencar ani jag savi ni ačhol (Geenna g1067) 46 [kaj e čerme save xan len ni meren odori, thaj i jag ni ačhol]. 47 Ako indarol tut či jakhano greh, ikal la! Po lačhe si te dža jekhe jakhasa Carstvo e Devleso, nego te ave čhudimo duje jakhencar ani jag savi ni ačhol (Geenna g1067) 48 kaj e čerme save xan len ni meren odori, thaj i jag ni ačhol. 49 Golese kaj dži jekh ka avol čistimo jagasa sar so o žrtva čistil pe e lonesa. 50 O lon si šukar. Al, o lon te hasarda po londipe, sosa ka irin o londipe? Te avol lon ane tumende thaj te živin ano mir jekh averesa."

10 Tegani o Isus iklilo taro Kafarnaum thaj đelo ani phuv i Judeja thaj prekali len o Jordan. Pale čidije pe pferdo manuša paše leste, al vov, sar so čerola uvek, sikavola len. 2 Avile nesave fariseja te iskušin le thaj pučije le: "Šaj li o rom te mučhol pe romnja?" 3 A o Isus pučija len: "So o Mojsije zapovedisada tumende ano zakon?" 4 A von phende: "O Mojsije dozvolisada e romese te dol pe romnjaće rastavimaso lil kaj mučhol la i gija šaj te razvedil pe latar". 5 Al o Isus vaćarda: "O Mojsije pisisada tumende gasavo zapovest golese kaj tumare ile si zurale. 6 Al ko anglunipe taro čeripe 'o Dol čerda murše thaj e džuvlja. 7 Golese o manuš ka ačhavol pe dade thaj pe da thaj ka phandol pe pe romnjasa 8 thaj duj ka aven jekh telo.' Gija, von naj više duj, nego jekh telo. 9 Golese, so o Dol phandol, o manus ma te ulavol!" 10 Kana palem sesa ano čher, e sikade pučije le kalestar. 11 O Isus vaćarda lende: "Ko mučhol pe romnja thaj lol avera, čerol preljuba premali angluni romni. 12 A gija i voj, ako mučhol pe rome thaj lol areve, čerol preljuba." 13 Jekh đive ande e manuša pe čhavoren anglo Isus te čhuvol pe vasta pe lende te blagoslovil len. Al e sikade korisade len golese. 14 Kana o Isus dikhija gova, holajlo ke pe sikade mande. Ma ačhavlen len, golese kaj gasavende si o Carstvo e Devleso! 15 Čače vaćarav tumende, ko ni samo tahtaj e pajesa, golese kaj sen e Hristese, primil o Carstvo e Devleso sar čavoro, čače ni ka dol čače vaćarav tumende, gova manuš čače ka dobil pi nagrađa." 16 Thaj lija e čhavoren ani pi angali thaj čhuta pe vasta pe lende thaj blagoslovisada len. 17 Kana o Isus iklilo ko drom, prastija jekh manuš angle leste thaj pelo ke pe koča thaj pučija e Isuse: "Učitelju šukareja, so trubul te čerav te avol ma džuvdipe bizo meripe?" (aiōnios g166) 18 O Isus pučija le: "Sose man de vika šukareja? Khoni naj šukar, samo jekh si šukar – o Dol. 19 E Devlese zapovestura džane: 'Ma mudar', 'Ma čer preljuba', 'Ma čor', 'Ma svedoči xoxavne', 'Ma prevari', 'Poštuj če dade thaj če da!'" 20 Al vov vaćarda lese: "Učitelju! Sa kala zapovestura ičarav taro mo ternipe." 21 Tegani o Isus dikhija le bute manglimasa thaj vaćarda lese: "Jekh trubul tuće. Dža i bićin sa so isi tut, ulav e pare e čororende thaj ka avol tut barvalipe ko nebo. Tegani av thaj dža pale mande." 22 Kana šunda o manuš kala lafura, sasa but žalosno thaj đelo dukhado, golese kaj sasa but barvalo i ni manglia te bićinol sa so isi le. 23 O Isus dikhija trujal peste thaj pe sikadenje vaćarda: "Kobor si pharo e barvalende te den ano Carstvo e Devleso!" 24 A e sikade čudisajle tare e lafura lese, al o Isus pale vaćarda lende: "Čhavoralen, sar si pharo kolende save uzdajin pe ane piro barvalipe te džal pe ano Carstvo e Devleso! 25 Po ločhe si e kamilače te načhol maškare suvaće kana, nego o barvalo te dol ano Carstvo e Devleso!" 26 A e sikade sesa vadži pobut čudime thaj maškare peste pučije pe: "Ko šaj onda te avol spasime?" 27 O Isus dikhija pe lende thaj vaćarda: "E manušende si nemoguće, al e Devlese si sa moguće." 28 Tegani o Petar vaćarda e Isusese: "Akh! Amen sa ačhadam thaj pale tute dža." 29 O Isus phenda: "Čače vaćarav tumende, dži jekh savo zbog mande thaj pašo Lačho lafi ačhada po čher, il pe phralen, il pe phejen, il pe da, il pe dade, il pe čhaven, il pe njive, 30 čače ka primil akana, ane kava vreme šel droma pobut čhera, phralen, phejen, dejen, čhavlen thaj njive – ano progostvo – a ane aver buduće sveto ka lol džuvdipe bizo meripe. (aiōn g165, aiōnios g166) 31 But save si akana anglat odori ka aven empalal, a kola save si empalal odori ka aven emanglal." 32 Kana đele po drom ano Jerusalim, o Isus đelo angle lende. E sikade lese čudisajle so džal ano Jerusalim thaj kola so džana pale lende

sesa darade. Tegani o Isus palem crdija ki rig pe dešudujen sikaden thaj lija te vaćarol lende so ka avol lesa: **33** "Akh, dža ano Jerusalim thaj man, e Čhave e Maslinsko brego, o Isus bičhalda anglal pe dujen manuše, ka den e šorutne sveštenikurende thaj e sikaden. **2** Vaćarda lende: "Džan ane kava gav so učiteljende tare Mojsijaso zakon thaj ka osudin man si angle tumende. Samo so ka resen ane leste, ka ko meripe thaj ka den man e abandžijende. **34** Von araćhen terne here phangle, pe savo vadži khoni ka maren muj mancar, ka čhungaren man, ka šibin ni uklico. Putren le thaj anen le! **3** Te pučlja tumen man thaj ka mudaren man, al pale trin dive me ka khoni, 'Sose gova čeren?', vaćaren lese, 'Trubul e uštav tare mule.' **35** Tegani ko Isus avile o Jakov thaj Gospodese, al sigate ka iril le." **4** Gija von đele, o Jovane, e Zevedejevese čhave thaj vaćarde lese: arakhije e terne here phangle ko vudar pašo nekas "Učitelju, manga te čere amendě sa so roda tutar." **36** čher avri ko drom thaj putarde le. **5** Nesave manuša O Isus pučlja len: "So manden te čerav tumende?" **37** save ačhile gothe, pučlje e sikaden: "So čeren? Sose Von phende lese: "Mukh amen te beša tusa kana ka putaren e terne here?" **6** A kana e sikade vaćarde so ave ane čiri nebesko slava, jekh ki čiri desno rig, a o Isus vaćarda lende, e manuša mukhlje len. **7** Gija o dujto ki čiri levo rig." **38** A o Isus vaćarda lende: ande e terne here ko Isus, čhute po her pe ogrtacura, "Ni džanen so manden. Šaj li pijen o tahtaj savo me a o Isus uštilo po terno her. **8** But džene buljarde pe pijav? Šaj li krsttin tumen krstimsa savesa me ka ogrtacura po drom a nesave čhinde zelena raja save krstiv man?" **39** Von vaćarde: "Šaj." Tegani o Isus čhinde ko polje. **9** Gola save đele angle leste thaj vaćarda lende: "O tahtaj e patimaso savo me pijav ka pale leste, dije vika: "Hosana! Blagoslovimo si kova pijen i tumen. I o krstipe e patimaso savesa me krsti so avol ano alav e Gospodesol!" **10** Blagoslovime man, i tumen ka krsttin tumen. **40** Al te bešen mande si o carstvo amare dadeso e Davideso savo avol! ki desno thaj ki levo rig našti dav me. Gola thana 'Hosana e Devlese ko učipe!' **11** Tegani o Isus dija preperen kolendje kase o Dol pripremisada." **41** Kana ano Jerusalim thaj đelo ano Hram. Odori sa dikhla gova šunde e avera deš sikade, lije te holjavon po thaj golese kaj sasa kasno, đelo e dešudujencar Jakov thaj po Jovane. **42** A o Isus dija len vika paše apostolurencar ani Vitanija. **12** Theara dive, kana peste thaj vaćarda lende: "Tumen džanen kola save džana tari Vitanija, o Isus bokhajlo. **13** Odural dikhla i vladin e abandžijencar, sikaven po zuralipe pe lende patrnali smokva, pa đelo paše late te araćhol khanči thaj lende vođe manden te gospodarin pe lende. **43** Al te xal. Al kana avilo paše late, ni arakhija khanči maškar tumende te ma avol gija! Ko mandol te avol samo patrna, golese kaj naj sasa o vreme te bijanol i maškar tumende baro, nek služil tumen, **44** thaj ko smokva. **14** Tegani o Isus vaćarda e smokvače: "Khoni mandol te avol maškar tumende angluno, nek služil više te ma xal tar čo bijanipe ane sa e vremenura!" savoren. **45** Golese kaj ni me, o Čavo e manuše, **Thaj** šunde gova e sikade lese. (*aiōn g165*) **15** Kana ni aviljem te služin man, nego aviljem te služiv thaj mo resle ano Jerusalim, o Isus đelo ani avlin e Hramesi džuvdipe te dav te bi počinava butendje." **46** Tegani thaj lija te tradol kolen save andre biknena thaj činena. resle ano foro Jerihon. Kana o Isus pe sikadencar Irisada e astalura kolendje save menjina e pare thaj thaj pherdo manušencar save phirde pale leste, iklico irisada e klupe kolende save biknena goluburen. **16** andaro Jerihon, bešlo pašo drom jekh koro savo Ni dija khanikase te nakhaven khanči so si bičinimase prosil, o Vartimej, e Timejeso čavo. **47** Kana vov thaj činimase maškari avlin e Hramesi. **17** Sikada šunda kaj avilo o Isus o Nazarećanino, lija te dol len: "Naj li pisimo ano Sveti ili: 'O čher mringro nek vika: 'Isuse, Čhaveja e Davideso, smilui tut mandel!' akhardol čher e molitvako sa e manušende?' A tumen **48** But džene korisade le te ma dol vika, al vov dija lestar čerden 'čher kaj garaven pe e čora'." **18** Kana vika vadži po zurale: "Čhaveja e Davideso, smilui tut šunde gova e šorutne sveštenikura thaj e učitelja tare mande!" **49** O Isus ačhilo thaj vaćarda: "Akharen le." Mojsijaso zakon, lije te roden sar te mudaren e Isuse. Gija von akharde e kore thaj vaćarde lese: "Ma dara! Darajle lestar, golese kaj sa e manuša divisajle taro Ušti, vov akharol tut." **50** O Vartimej čhudija o ogrtaci lesi sikajipe. **19** Kana peli i rat, o Isus thaj lese sikade pestar, hutija ke pe pingre thaj avilo ko Isus. **51** O iklike andaro foro. **20** Sabalje kana o Isus thaj e sikade Isus pučlja le: "So mande te čerav tuće?" O koro nakhle paši smokva, dikhla kaj šućili sa dži o koreno. vaćarda lese: "Učitelju, mangav te dikhav." **52** O Isus **21** Tegani o Petar dija pe godi thaj vaćarda e Isuse: vaćarda lese: "Dža, čiro pačajipe sastarda tut!" Thaj "Učitelju dikh! I smokva sava dijan armaja, šućili!" **22** tari jekh drom o Vartimej predikhla thaj pojdisada e Vaćarda lende o Isus: "Nek avol tumen pačajipe ano dromesa palo Isus. **23** Čače vaćarav tumende: Te khoni vaćarol kale Dol.

bregose: 'Ušti thaj čhude tut ano more,' a ni sumnjil vinogradaren savende dija o vinograd ano najam thaj ane po ilo, nego pačal kaj so vačarol ka avol, gova ka dol ano najam o vinograd averende. 10 Džanav čače ka avol. 24 Golese vačarav tumende: 'Paše sa kaj čitisaden ano Sveti lil kava: 'O bar savo čhudije so ka molin thaj so roden, pačan kaj ka primin thaj e manuša save vazden e duvara čerdilo emglavno ka avol tumen gova. 25 A kana len te molin tumen, bar taro čher. 11 Gova čerda o Dol thaj čudesno si oprostин ako isi tumen khanči protiv nekaste, te bi o ane amare jakha!'" 12 Tegani e učitelja tare Mojsijaso Dad savo si ano nebo oprostil tumare grehura. 26 [A zakon dikhlije te dolen le, golese kaj džanglje kaj si tumen te ni oprostisaden averende, ni tumaro Dad kaja paramič lendar. Al darajle tare manuša, golese ano nebo ni ka oprostil tumende tumare grehura.]"
Mukhlje le thaj dele. 13 Pale gova bičhalde ko Isus 27 O Isus thaj lese sikade palem avile ano Jerusalim. nesaven farisejen thaj Irodese manušen te bi dolena Thaj kana o Isus phirda ani avlin e Hramesi, avile e Isuse kaj vačarol khanči bilačhe. 14 Avile leste paše leste e šorutne sveštenikura, e učitelja tare thaj vačarde lese: "Učitelju! Džana kaj vačare čačipe Mojsijaso zakon thaj e starešine. 28 Gija pučlje le: thaj ni obaziru tu pe khanikaste, golese kaj ni dičhe "Ane kaso vlast sa kava čere? Ko dija tut gova vlast ko si ko. Thaj čačimasa sikave e manušen tare te čere kava?" 29 O Isus phenda lende: "I me ka Devleso drom. Trubul li amen e Jevreja e carose te pučav tumen khanči. Te vačarden mande, i me ka da porezi il na? Te počina il na?" 15 Al o Isus džanglja vačarav tumende save vlastesa kava čerav. 30 O Dol kaj si von dujemujende, gija vačarda lende: "Sose li vačarda e Jovanese te krstil e manušen, il e manuša čhoven mande zamka? Anen mande jekh srebrenjako vačarde lese gova te čerol? Vačaren mande!" 31 A savesa počinen o porez, te dikhav." 16 Von ande lese von lije te raspravin pe maškar peste: "Te vačardam: srebrenjako a o Isus pučlja len: "Kaso si kava muj thaj 'O Dol vačarda lese,' ka pučol amen: 'Sose tegani ni alav?" Von vačarde lese: "E caroso." 17 Tegani o Isus pačajen e Jovane?" 32 Al te vačardam: 'E manuša vačarda "Den e carose so si e caroso, a e Devleso se vačarde lese gova te čerol..."' Darajle tare manuša, si e Devleso." Thaj von but čudisajle lestar. 18 Tegani golese kaj sa e manuša pačaje kaj si o Jovane o Krstitelj čače proroko. 33 Gija phende e Isusese: "Ni džana." Tegani o Isus vačarda lende: "I me ni ka vačarav tumende ane savo vlast kava čerav!"

12 Tegani lija o Isus te vačarol lende ane paramiča sar so si kaja: "Jekh manuš sadisada drakha ano vinograd. Čhuta ograda trujal leste, honda than kaj te uštaven i drakh thaj vazdija stražarsko kula. Tegani dija le ano zakup e vinogradarenđe thaj đelo ani aver phuv. 2 Kana avilo o vreme te čidol pe i drakh, o gospodari e vinogradreso bičhalda pe sluga te lol lesu kotor savo preperol lese taro bijandipe e drakhako. 3 Al e vinogradara dolde e sluga thaj marde le thaj bičhalde le čuće vastencar te đzial pese. 4 Tegani o gospodari bičhalda duitone sluga ke lende. E vinogradara phaglje lesu šoro thaj ladžarde le. 5 Thaj bičhalda tritone sluga thaj gole mudarde. Bičhalda thaj buten averen slugen, al e vinogradara nesaven marde thaj nesaven i mudarde. 6 E manuše kaso sasa o vinograd, ačhilo te bičhalol samo pe jekhe čhave, save but manglja. Ko krajo bičhalda pe čhave ke lende, golese kaj dija godi: 'Ka poštuin me čhave.' 7 Al kana dikhlije le e vinogradara jekh averese vačarde: 'Kava si o nasledniko. Aven te mudara le thaj sa amendje ka ačhol!' 8 Thaj dolde le, mudarde le thaj čhudije le avral taro vinograd. 9 So akana ka čerol o manuš kaso si o vinograd? Ka avol, ka mudarol e

samo si vov Gospod. 30 Mang e Gospode, će Devle, lende: "Aračhen tumen khoni te ma xoxavol tumen! 6 sa će ilesa, sa će dušasa, sa će godasa thaj sa But ka aven ane mingro alav thaj ka vačaren: 'Me će zorasa.' [Kava si angluno zapovest.] 31 A dujto sem o Hrist.' Thaj buten ka xoxaven. 7 Kana ka zapovest si kava: 'Mang cire pašutne sar korkore Šunen maripe thaj glasura taro maripe save si dur, tut!' Avera zapovestura po bare naj tare akala." 32 O ma daran! Golese kaj trubl gjate te avol, al gova naj učitelji taro Mojsijaso zakon vačarda lese: "Učitelju, krajo. 8 Golese so ka uštol o narodo po narodo thaj o čače si gova. Isi tu pravo kana vačare kaj isi jekh carstvo po carstvo. I phuv ka tresil pe ke but thana Dol thaj naj aver lestar. 33 A te manga e Devle sa thaj ka aven bune thaj bokhalipe. Gova si anglunipe e ilesa, sa e godasa thaj sa e zuralimasa thaj te tare bare muke, sar kana i romni trubl te bijanol. 9 manga e pašutnen sar amen korkoren, kava si po Kana ka avol sa gova, aračhen tumen! Golese kaj baro zapovest nego sa e phabarade thaj sa avera ka indaren tumen ke sudura thaj ke sinagoge. Ka žrtve." 34 Kana o Isus dikhija sar godaver phenol maren tumen thaj zborg mande angle vladara thaj o učitelji taro Mojsijaso zakon, vačarda lese: "Naj angle carura ka ačhen, te svedočin lende mandar. 10 san dur taro Carstvo e Devleso." Pale kava khoni ni Al angleder, o Lačho Lafi sa e manušende trubl te tromaja te pučol le khanči aver. 35 Kana o Isus sikada propovedil pe. 11 Kana ka phanden tumen thaj ka ano Hram, pučja: "Sar e učitelja tare Mojsijaso zakon indaren tumen ko sudo, ma angleder te brinin tumen šaj vačaren kaj o Hrist si samo e Davideso čhavo? 36 so ka vačaren. Vačaren gova so dol pe tumende te O David korkoro vačarda ano Svetu Duxo: 'Vačarda vačaren ane gova sato. Golese kaj ni ka vačaren o Gospod e Gospodese mingrese: Beš mande ki tumen, nego ka vačarol o Svetu Duxo. 12 O phral desno rig te caruji mancar, sa dži kaj ni čhuvav cire e phrale ka dol te mudarol pe thaj o dad e čhave. dušmajen tale pingre.' 37 Gijate korkoro o David dol E čhave ka ušten pe dada thaj pe dej, a von ka vika e Hriste Gospode. Sar onda šaj te avol o Hrist den te mudaren len. 13 Thaj savore ka dičhen tumen leso čhavo?" Thaj but džene šunde le oduševime. bandeste paše mande. Al ko ka ačhol dži ko krajo 38 Kana o Isus sikavola, vačarda lende: "Aračhen pačavno, ka spasil pe. 14 Kana ka dičhen i 'grozota tumen tare učitelja tare Mojsijaso zakon. Von barikane savi anol uništipe', sar ačhol odori kaj naj lako than, phiren ane kućale fostanura thaj roden e manuša te [sar vačarol o proroko Danilo] – savo čitil kava, nek pozdravin len sar uvažimen ke trgura. 39 Manden te haljarol – tegani kola save si ani Judeja nek našen pe bešen ko emvažno than ane sinagoge a ke gozbe bregura. 40 Ko si po čher, ma te uljol tele te džal ano ko emangluno than. 40 Ko xoxaipe len o imanje čher te lol khanči andra! 16 Thaj ko si ano polje ma te e udovicengo, a garaven pe ane dugačka molitve iril pe te lol po fostano! 17 Pharo e khamnjende thaj e Devlese. Gasave ka aven po but osudime nego kole džuvljende save den čuči e čhavorende ane gola avera!" 41 O Isus bešlo prekalo drom i Hramsko kutija divesa! 18 Molin tumen o našipe tumaro te ma avol kaj cíden pe pare thaj dičhola sar pherdo manuša ano jevend! 19 Golese kaj ane gola divesa ka avol čhuvena pare gothe. A but barvale čhuvena but. 42 A gasavo bilačhipe savo ni sasa taro anglunipe kana o jekh čori romni kasno rom mulo, avili thaj čhuta duj Dol čerda o sveto, pa dži akana thaj niti ka avol. 20 Al bakarna pare, save ni vredina but. 43 Tegani o Isus o Dol te ma kratila o dinipe gole divesengo, khoni ne dija vika pe sikaden paše peste thaj vačarda lende: bi ačhola džuvdo. O Dol e divesa kratisada paše kola "Čače vačarav tumende kaj kaja čori romni kasno rom manuša saven vov birisada. 21 Te phenda tumende mulo, čhuta ani kutija embut savorendar. 44 Golese tegani khoni: 'Akh kate si o Hrist!', il 'Ek okori si!', kaj savore lendar dije so sasa len pobut, al voj gija ma pačan. 22 Golese kaj ka iklijen xoxavne hristura thaj xoxavne prorokura thaj ka sikaven znakura thaj čudesura te bi xoxavena, te šaj, čak i e Devlese birimen. 23 Aračhen tumen! Sa vačardem tumende angleder so ka avol!" 24 "Al ane gola divesa, pale gova bilačhipe, 'o kham ka kaljol thaj o čhon ni ka sijajil. 25 E čerenja ka peren taro nebo thaj e zora e nebose ka tresin pe.' 26 Tegani e manuša ka dičhen man, e Čhave e manušese, sar avav pe oblakura e zuralimasa thaj e bara slavasa. 27 Me ka bičhalav me andeluren thaj von ka cíden e birimen tare štar balvalja, taro krajo e phuvako dži o krajo e neboso."

13 Kana iklilo o Isus andaro Hram, jekh tare lese sikade vačarda: "Učitelju, dikh save lačhe bara thaj kala lačhe građevine!" 2 O Isus vačarda lese: "Dičhe li gola građevine? Ni bar po bar ni ka ačhol. Sa ka avol crdimo." 3 Kana o Isus bešlo ko Maslinsko brego prekal o drom taro Hram, o Petar, o Jakov, o Jovane thaj o Andrija korkore pučje e Isuse: 4 "Vačar amende kana gova ka avol? Save znakosa ka sikadol gova so ka čerdol sa gova?" 5 A o Isus lija te vačarol

28 O Isus vadži vaćarol kaja paramič: "Tari smokva kava sikljon: Kana pe laće raja ikljen pupoljkura thaj mučhen patrna, džanen kaj si o milaj paše. **29** Gija i tumen kana ka dičhen kaj kava avol, džanen kaj si o leste. **30** Čače vaćarav tumende, vreme paše, anglo vudar. **31** Čače vaćarav tumende, kaj kaja generacija ni ka načhol dok sa kava ni avol. **32** O nebo thaj i phuv ka načhen, al me lafura nikad ni džanol kana gova ka avol, ni e anđelura taro nebo, pa ni me, o Čhavo. Džanol samo o Dad. **33** Aračhen ni džanen kana ka avol gova vreme. **34** Gova si sar o manuš, savo džal ko drom. Ačhada po čher thaj pi bući thaj e manušese so ačhol ko vudar vaćarda golese kaj ni džanen kana ka avol kova kaso si čher, il o bikičacose mangreng. E šorutne sveštenikura thaj e učitelja tare Mojsijaso zakon rodije sar šaj te dolen e Isuse ki prevara thaj te mudaren le. **2** Al vaćarde: "Na ko baro dive, ma te bunil pe o narodo." **3** Kana sasa o Isus ani Vitanija, ano čher e Simoneso o gubavo thaj bešlo pašo astali, avili jekh džuvli savi sasa la šiši taro mermerno bar pherdo kuč mirisnone uljesa taro čisto nardo. Thaj putarda o šiši thaj čhorda o ulje e Isuseso po šoro. **4** Nesave holajle thaj vaćarde maškar peste: "Sose čerol pe uljesa gasavi šteta? **5** Šajine te lol pe trišel dinara pašo gova ulje thaj e pare te den pe e čororende." Thaj lije te den vika pe late. **6** Al o Isus vaćarda: "Mučhen la! Sose uznemirin la? Voj čerda mande šukarie!" **7** Golese kaj čorore ka aven uvek maškar tumende thaj šaj čeren lende šukaripe kana manden. Al me ni ka avav uvek tumencar. **8** Voj čerda so šajine. Angleder makhlja mo telo te pripremil le pašo prahope. **9** Čače vaćarav tumende: Dži kaj ka vaćarol pe o Lačho lafi pe sa o sveto, ka vaćarol pe za ko spomen thaj voj so čerda." **10** Tegani o Juda o Iskariotsko, jekh tare dešuduj apostolura, đelo ke šorutne sveštenikura te izdol e Isuse. **11** Kana von šunde gova, sesa baxtale thaj obećisade lese kaj ka den le pare. Gija o Juda lija te rodol sar šaj te izdol e Isuse. **12** Ko angluno dive taro prazniko e bikičacose mangreng, kana čhinol pe o pashalno bakroro palo adeti, pučlje e sikade e Isuseso: "Kaj mande te dža te čera tuće pashalno večera te xa?"

13 Tegani o Isus bičhalda dujen pe sikaden. Vaćarda lende: "Džanano foro thaj gothe ka aračhen jekh sikavol tumende bari upruni soba savi si sa lačhardi ka načhen!" **14** Ano čher ane savo vov džal, vaćaren gole vreme paše, anglo vudar. **15** Vov ka vaćarda lende o Isus thaj čerde pashalno večera. **17** tumen! Aven džungade [thaj molin tumen]! Golese kaj Kana peli i rat, o Isus avilo odori pe sikadencar. **18** ni džanen kana ka avol gova vreme. **19** Gova si sar Kana bešena pašo astali thaj xana, o Isus vaćarda: o manuš, savo džal ko drom. Ačhada po čher thaj "Čače vaćarav tumende, jekh tumendar ka izdol man, naredisada e slugendje so te čeren. Svakonese dija kova savo xal mancar!" **19** Von sesa dukhade thaj pi bući thaj e manušese so ačhol ko vudar vaćarda jekh pale avereste lije te pučen le: "Te naj sem me te avol džungado te pazil. **35** Gija aven džungade, gova?" **20** A o Isus vaćarda lende: "Jekh tumendar golese kaj ni džanen kana ka avol kova kaso si čher, il tare dešuduj sikade, savo bolol mancar o mangro angleder i rat, il ki opaš i rat, il kana e bašne đilaben, ano čaro. **21** Čače me, o Čhavo e manušeso, mora te il ki sabalin. **36** Ako ka avol tare jekh drom, ma te merav sar so si pisimo mandarano Svetoo lilo, al but araćhol tumen sar soven. **37** So vaćarav tumende, pharo kolese ko izdol e Čhave e manušesel! Pošukar vaćarav savorende: Aven džungade!"

14 Sasa vadži duj dive dži i Pasha thaj o prazniko e bikičacose mangreng. E šorutne sveštenikura thaj e učitelja tare Mojsijaso zakon rodije sar šaj te dolen e Isuse ki prevara thaj te mudaren le. **2** Al vaćarde: "Na ko baro dive, ma te bunil pe o narodo." **3** Kana sasa o Isus ani Vitanija, ano čher e Simoneso o gubavo thaj bešlo pašo astali, avili jekh džuvli savi sasa la šiši taro mermerno bar pherdo kuč mirisnone uljesa taro čisto nardo. Thaj putarda o šiši thaj čhorda o ulje e Isuseso po šoro. **4** Nesave holajle thaj vaćarde maškar peste: "Sose čerol pe uljesa gasavi šteta? **5** Šajine te lol pe trišel dinara pašo gova ulje thaj e pare te den pe e čororende." Thaj lije te den vika pe late. **6** Al o Isus vaćarda: "Mučhen la! Sose uznemirin la? Voj čerda mande šukarie!" **7** Golese kaj čorore ka aven uvek maškar tumende thaj šaj čeren lende šukaripe kana manden. Al me ni ka avav uvek tumencar. **8** Voj čerda so šajine. Angleder makhlja mo telo te pripremil le pašo prahope. **9** Čače vaćarav tumende: Dži kaj ka vaćarol pe o Lačho lafi pe sa o sveto, ka vaćarol pe za ko spomen thaj voj so čerda." **10** Tegani o Juda o Iskariotsko, jekh tare dešuduj apostolura, đelo ke šorutne sveštenikura te izdol e Isuse. **11** Kana von šunde gova, sesa baxtale thaj obećisade lese kaj ka den le pare. Gija o Juda lija te rodol sar šaj te izdol e Isuse. **12** Ko angluno dive taro prazniko e bikičacose mangreng, kana čhinol pe o pashalno bakroro palo adeti, pučlje e sikade e Isuseso: "Kaj mande te dža te čera tuće pashalno večera te xa?"

13 Tegani o Isus bičhalda dujen pe sikaden. Vaćarda lende: "Džanano foro thaj gothe ka aračhen jekh sikavol tumende bari upruni soba savi si sa lačhardi ka načhen!" **14** Ano čher ane savo vov džal, vaćaren gole vreme paše, anglo vudar. **15** Vov ka vaćarda lende o Isus thaj čerde pashalno večera. **17** tumen! Aven džungade [thaj molin tumen]! Golese kaj Kana peli i rat, o Isus avilo odori pe sikadencar. **18** ni džanen kana ka avol gova vreme. **19** Gova si sar Kana bešena pašo astali thaj xana, o Isus vaćarda: o manuš, savo džal ko drom. Ačhada po čher thaj "Čače vaćarav tumende, jekh tumendar ka izdol man, naredisada e slugendje so te čeren. Svakonese dija kova savo xal mancar!" **19** Von sesa dukhade thaj pi bući thaj e manušese so ačhol ko vudar vaćarda jekh pale avereste lije te pučen le: "Te naj sem me te avol džungado te pazil. **35** Gija aven džungade, gova?" **20** A o Isus vaćarda lende: "Jekh tumendar golese kaj ni džanen kana ka avol kova kaso si čher, il tare dešuduj sikade, savo bolol mancar o mangro angleder i rat, il ki opaš i rat, il kana e bašne đilaben, ano čaro. **21** Čače me, o Čhavo e manušeso, mora te il ki sabalin. **36** Ako ka avol tare jekh drom, ma te merav sar so si pisimo mandarano Svetoo lilo, al but araćhol tumen sar soven. **37** So vaćarav tumende, pharo kolese ko izdol e Čhave e manušesel! Pošukar bi avola lese te ma bijandol!" **22** Kana xana, lija o Isus o mangro, dija hvala, phaglja le thaj ulada e sikadendje vaćarindojo: "Len! [Xan!] Kava si o telo mingro." **23** Pale gova lija o tahtaj, zahvalisada e Devleso, dija len thaj savore pilje. **24** Thaj vaćarda lende: "Kava si mingro rat so čerol [nevo] savez, savo ka čhordol paše but džene. **25** Čače vaćarav tumende, kaj ni ka pijav više mol dži kova dive kana ka pijav nevi mol ano Carstvo e Devleso." **26** Pale gova đilabije psalmura thaj iklike ko Maslinsko brego. **27** Tegani vaćarda lende o Isus: "Savore ka ačhavem kaja rat, golese so o Dol vaćarolano Svetoo lilo: 'Ka peravav e pastire thaj e bakre ka našen.' **28** A palo mo uštipe tare mule ka džav angle tumende ani Galileja thaj odori ka adjućarav tumen." **29** O Petar vaćarda e Isuseso: "Te ačhade tut savore, me na!" **30** O Isus vaćarda lese: "Čače vaćarav tuće, kaj adive, vadži ani akaja rat angleder so o bašno duj drom ka đilabol, trin droma ka vaćare kaj ni pindžare man." **31** Al o Petar po zuraleste vaćarda: "Te trubuja te merav tusa, ni ka vaćarav kaj ni pindžarav tut!" Gijate vaćarde sa e sikade. **32** O Isus thaj lese sikade avile ano than kaj isi but masline a savo akhhardo Getsimanija thaj o Isus vaćarda lende: "Bešen kate dok me moli man." **33** Lija pesa e Petre, e Jakove thaj e Jovane. Thaj e Isuse dolda baro nemir thaj pharipe. **34** Vaćarda lende: "Žalosno si but mo ilo dži o meripe. Adjućaren kate thaj aven džungade." **35** Đelo zala po dur, pelo mujesa pi phuv thaj molisada pe te šaj te nakhavol le o vreme tari patnja. **36** Thaj vaćarda: "Abba! Dade! Tuće si sa moguće! Crde kava

tahtaj tari patnja mandar! Al gija te ma avol so me ni vaćarda. Gija o baro svešteniko palem pučlja le: mangav, nego sar tu mande." 37 Pale gova irisajlo "Tu li san o Hrist, Čhavo e Blagoslovimeso Devleso?" ke sikade thaj arakhlij len sar soven. E Petrese 62 O Isus vaćarda: "Me sem. Thaj ka dičhen man, e vaćarda: "Simone! Tu li sove? Našti li jekh sato te Čhave e manuše, sar bešav ko počasno than e ave džungado? 38 Aven džungade thaj molin tumen Zurale Devlese ki desno rīg thaj sar avav pe oblakura te ma peren ano iskušenje. Golese kaj o duxo tumaro taro nebo." 63 O baro svešteniko pharada pe šeja tari mandol te čerol so si šukar, al o telo tumari si slab." holi thaj vaćarda: "So trubun amen avera svedokura? 39 Palem o Isus delo thaj molisada pe gola ista lafura. 64 Šunden lesi hula. So den godi?" Thaj von savore 40 Kana irisajlo, arakhlij len palem sar soven, golese osudisade le kaj trubul te merol. 65 Tegani nesave kaj lendje jakhende sasa pharo thaj ni džanglie so lije te čhungaren le. Učharde lesi muj, čalade le te vaćaren lese. 41 Kana irisajlo trito drom, vaćarda dumukhencar thaj vaćarde lese: "Prorokui, ko čalada lendje: "Tumen vadži soven thaj odmorin? Dosta sasa! tut!" Thaj e stražara lije te maren le po muj. 66 Dok Avilo o sato! Akh, man, e Čhave e manuše, den sasa o Petar tele ki avlin, avili jekh terni džuvli savi ane vasta e grešnikurenđe. 42 Ušten te dža! Akh, mo služila ko baro svešteniku. 67 Kana dikhija e Petre izdajniko si paše!" 43 Sar o Isus vadži vaćarda, avilo sar tatol paši jag, avili po paše thaj po lačhe dikhija o Juda, jekh tare dešuduj sikade thaj lesa e manuša ane leste thaj vaćarda: "I tu sana e Nazarećaninesa, čhurencar thaj kaštencar save sesa bičhalde tare e Isusesa!" 68 Al vov odreknisajlo thaj vaćarda: "Ni šorutne sveštenikura thaj učitelja tare Mojsijaso zakon džanav thaj ni haljarav so tu vaćare." Tegani iklilo thaj tare starešine. 44 A o izdajniko angleder vaćarda ano angluno kotor e avljako thaj o bašno dilabija. 69 e stražarendje savo znako ka dol len: "Kas čumidav, Palestim dikhija le koja terni džuvli savi služila thaj lija gova si. Dolen le thaj inđaren le tali straža." 45 Kana te vaćarol kalende so ačhena gothe: "Kava manuš o Juda avilo, sigate đelo pašo Isus thaj vaćarda: si jekh lendar!" 70 Al o Petar palem odreknisajlo. "Učitelju!" Thaj čumidija le. 46 Tegani kola manuša Pale nesavo vreme, e manuša save ačhile gothe, grabisade e Isuse thaj phanglie le. 47 A jekh tare vaćarde e Petrese: "Čače san jekh lendar golese kola so ačhena gothe, ikalda pi čhuri thaj lasa čhindia kaj san i tu Galilejco čo vaćaripe si gasavo!" 71 Vov o kan jekhese tare sluge e bare sveštenikoso. 48 Ilij te dol pe armaja thaj te xal sovli: "Me ni džanav Tegani o Isus vaćarda lendje: "Sar palo razbojniko gole manuše kastar vaćarem!" 72 Sigate dilabija o ikilijen čhurencar thaj kaštencar te dolen man? 49 bašno dujto drom. Tegani o Petar dija pe godi so o Svako đive sema tumencar thaj sikadem ano Hram Isus vaćarda lese: "Angleder so o bašno duj drom ka al tumen ni dolden man. Al kava sasa golese te bi pherdola kova so si pisimo mandar ane Sveta lila." Thaj lija but te rovol.

50 Tegani sa e sikade ačhade le thaj našle. 51 Palo Isus phirda nesavo terno čhavo so inđarda laneno čaršafi po nango telo. Kana le dolde, 52 vov čhudija o čaršafi thaj nango našlo lendar. 53 Tegani ande e Isuse anglo baro svešteniko, kaj čidije pe sa e šorutne sveštenikura, e starešine thaj e učitelja tare Mojsijaso zakon. 54 O Petar odural džala palo Isus dži ke bare sveštenikosi avlin. Gothe bešlo e stražarendcar thaj tatilo paši jag. 55 E šorutne sveštenikura thaj sa o Baro sudio rodije nesavo dokaz te bi mudarena e Isuse, al ni arakhlij. 56 Golese kaj but džene vaćarde xoxaipe pe leste, al lengo vaćaripe ni sasa isto. 57 Pale gova uštije nesave manuša thaj svedočisade xoxavne lestar: 58 "Amen šundam le sar vaćarol: 'Me ka phagav kava Hram savo si vastencar čerdo thaj ka vazdav paše trin đive nevo savo ni ka avol čerdo vastencar.'" 59 Al ni ane kava vaćaripe ni sasa ista. 60 Tegani uštijo o baro svešteniku, ačhilo maškaral thaj pučlja e Isuse: "Sose khanči ni odgovori pe kava so kala manuša svedočin protiv tute?" 61 Al o Isus khanči

15 Sigate sabalin čidije pe e šorutne sveštenikura, e učitelja tare Mojsijaso zakon, e starešine thaj savore taro Baro sudio. Phanglie e Isuse, inđarde le thaj predije le ko rimsко upravitelji ko Pilat. 2 O Pilat pučlja e Isuse: "Tu li san o caro e Jevrejengo?" O Isus vaćarda e Pilatese: "Tu vaćare korkoro." 3 A e šorutne sveštenikura tužisade le paše but buća. 4 Tegani o Pilat palem pučlja le: "Dal naj tu khanči te vaćare ke kava? Dičhe li paše so sa tužin tut?" 5 Al o Isus khanči ni vaćarda, golese sasa o Pilat but začudime. 6 O Pilat ko vreme e Bare đivesengo mučhola jekhe phangle save e manuša manden. 7 Tegani ano phanglie sesa pobunjnikura save mudarena ani pobuna, a maškar lende sasa i jekh manuš kasao alav sasa Varava. 8 But manuš avile te roden taro Pilat te mučhol jekhe phangle sar obično čerola ko Baro đive. 9 O Pilat pučlja len: "Manden li te mukhav tumendje kole caro e Jevrejengo?" 10 Vaćarda kava golese kaj džanglia kaj e šorutne

sveštenikura predije e Isuse taro zavist. 11 Al e e Isuse te pijol vačarindojoj: "Ačh te dikha, da li ka šorutne sveštenikura čhute e manušen te roden taro avol o Ilijia te uljarol le." 37 A o Isus andaro baro Pilat te mučhol lende e Varava. 12 A o Pilat palem glaso dija vika thaj mulo. 38 I zavesa pharadili ano pučlja len: "A so te čerav kalesa so den le vika caro sveto than e hrameso ke opaš odupral natele. 39 e Jevrejengo?" 13 A von lije te den vika: "Čhuv le Kana o rimska kapetano savo ačhilo gothe pašo Isus ko krsto!" 14 Tegani o Pilat pučlja: "Savo bilačipe dikhija sar mulo, vaćarda: "Čače, kava manuš sasa čerda?" Al von vadži po zurale dije vika: "Čhuv le ko Čhavo e Devleso!" 40 Gothe sesa nesave džuvila, krsto!" 15 O Pilat manglja te avol Šukar e manušencar, save gova dikhilje odural. Maškare lende sasa i Marija golese mukhlja lende e Varava. A e Isuse dija te šibin Magdalena, i Marija i dej e Jakovesi e ternesi thaj thaj dija te čhuchen le ko krsto. 16 Tegani e vojnikura e Josijasi, thaj i Saloma. 41 Von phirde palo Isus inđarde e Isuse ki palata so si pretorijum thaj dije vika thaj služisade le, kana sasa ani Galileja. Sesa gothe četa vojnikuren. 17 Urade e Isuse skerletno ogtači, i avera džuvila save avile lesa ano Jerusalim. 42 khuvde lese venco tare kangre thaj čhute lese po Kana lija te perol i rat, a sar sasa dive paši Priprema, Šoro. 18 Tegani lije te maren muj lesa vačarindojo: "Te so si dive anglo savato, 43 đelo o Josif taro foro ave sasto, carona e Jevrejengo!" 19 Čalade le po Arimateja bidarako ko Pilat thaj molisada le pašo šoro e trskasa, čhungarde le thaj pele ke pe koča te telo e Isuseso. O Josif sasa pošteno člano taro Baro klanjin pe lese – te bi asana lesa. 20 Kana ačhade te sudo thaj i vov adućarda te avol o Carstvo e Devleso. maren muj lesa, uljarde lestar o skerletno ogtači thaj 44 Al o Pilat čudisajlo kaj gaći sigate mulo o Isus. urade le ane leso fostano. Tegani ikalde le te čhuchen Dija vika e rimskone kapetano thaj pučlja le: "Da li le po krsto. 21 A nesavo manuš o Simon tari Kirina, odavno mulo?" 45 Kana dodžanglia o Pilat taro rimska o dad e Aleksandreso thaj e Rufoso, nakhlo gothar kapetano kaj mulo o Isus, dija o telo e Josifese. 46 kana irisajlo andari njiva thaj e vojnikura terisade le te Gija o Josif činda laneno čaršafi, uljarda e Isuseso inđarol o krsto e Isuseso. 22 E Isuse andre ko than telo taro krsto, paćarda le ano čaršafi thaj čhuta le savo akhardola Golgota, so značil "Kokalo e šoreso". 47 A i Marija Magdalena 23 A nesave odori kanisade le te pijol mešimi mol e taro limori savo sasa čhindo ani stena. Tegani o vudar smirnasa, te bi ačhola lesi dukh, al vov ni manglja. 24 thaj i Marija e Josijasi dej dikhilje kaj o Josif čhuta e E vojnikura čhute le ko krsto, ulade maškar peste Isuse.

lese šeja thaj čhudije kocka te dičhen ko so ka lol.

25 Sasa enja o sato sabalinasa kana čhute le ko krsto. 26 O natpis paše lesi krivica sasa: "O Caro e Jevrejengo." 27 A e Isusesa ke avera krstura čhute i dujen razbojnikuren, jekhe tari lesi desno rig thaj e duitone tari lesi levo rig. 28 [Golesa pherdilo so si pisimo ano Svetu lili: "Dikhilje le sar jekhe tare kola save čeren bilačipe.]" 29 E manuša save nakhle gothar, vredisade le thaj vrtisade šorencar vačarindojo: "Ej tu, so phađe o Hram thaj paše trin dive vazde le, 30 spasi korkoro tut! Ulji akana taro krsto!" 31 A gijate marde muj e Isusesa i e šorutne sveštenikura thaj e učitelja tare Mojsijaso zakon. Jekh averese vaćarde: "Averen spasisada, a korkore pes našti te spasili? 32 Hriste! Carona e Izraelsko! Ulji akana taro krsto te dikha thaj te pača." Marde lesa muj thaj kola razbojnikura so sesa po krsto lesa. 33 Ane opaš dive učharda o kalipe pi sa i phuv, sa dži ko trito sato. 34 Ko trito sato dija vika o Isus andaro baro glaso: "Eloi! Eloi! Lama sabahanti?" (So značil: "Devla mingreja! Devla mingreja! Sose mukhljan man?") 35 Nesave save ačhile gothe, kava šunde thaj vaćarde: "Dičhen, akharol e proroko e Ilijia!" 36 Jekh manuš prastija, pherda o sunđeri šutesa, čhuta pi trska thaj kanisada

16 Kana nakhlo o savato, i Marija Magdalena, i Marija e Jakovesi dej thaj i Saloma činde mirisura te bi džana te mačhen e Isuseso telo. 2 Rano sabalje ko angluno dive ano kurko kana ikliko o kham, avile ko limori. 3 Odrumal pučlje pe maškare peste: "Ko ka crdol o bar taro vudar e limoreso?" 4 Al kana resle thaj dikhilje, o bar savo sasa but baro, sasa crdimo taro limori. 5 Gija dije andre ano limori thaj dikhilje terne manuše savo sasa urado ano parno fostano te bešol ki desno rig thaj von darajle. 6 Vov phenda lendje: "Ma daran! Tumen roden e Isuse e Nazarećanine, save čhute ko krsto. Naj kate, golese kaj uštilo tare mule! Dičhen o than kaj čhute le. 7 Al tumen džan thaj vaćaren lese sikadende thaj e Petrese: 'O Isus džal angle tumende ani Galileja. Odori ka dičhen le, sar so vaćarda tumende.' 8 Tegani e džuvila iklike thaj prastije andaro limori, golese kaj sesa zbunime thaj tresisade. Al čače Khanikase Khanči ni vaćarde, golese kaj darajle. 9 (note: The most reliable and earliest manuscripts do not include Mark 16:9-20.) [Kana o Isus uštilo tare mule rano ko angluno dive ano kurko, angleder sikada pe e Marijače e Magdalenače, andar savi vadži angleder

ikalda efta bendeń. 10 Voj ċeli thaj vaćarda kava kolende save angleder sesa lesa thaj save akana ruje thaj pharo sasa lende palo Isus. 11 Kana šunde kaj si o Isus džuvdo thaj kaj voj dikhla le, ni pačaje la. 12 Pale gova o Isus sikadilo dujenđe tare lese sikade kana ċele ano gav, al ni izgledisada gija sar ane po džuvdipe. 13 Kana pindžarde le, von ċele thaj vaćarde kava averenđe. Al khoni ni pačaje len. 14 Pale gova o Isus sikadilo e dešujekhe apostolurenđe save bešle te xan mangro. Korisada len kaj naj len pačajipe thaj kaj si zurale lende ile, golese kaj ni pačaje kolen so dikhla le pale leso uštipe tare mule. 15 Vaćarda lende: "Džan ano sa o sveto thaj vaćaren taro Lačho lafi sa e manušenđe. 16 Ko ka pačal thaj krstil pe, ka spasil pe. Al ko ni ka pačal, ka avol sudimo. 17 Kala čudesna znakura ka pratin kolen save pačan: me alavesa ka ikalen e bendeń thaj ka vaćaren neve čhibencar, 18 ka dolen e sapen vastencar thaj ako i khanči otrovno pijen, khanči ni ka avol lende, pe nasvale ka čhoven pe vasta thaj von ka saston." 19 Kana o Gospod o Isus vaćarda lende kava, sasa vazdimo ano nebo thaj bešlo e Devlese ki desno rig. 20 Tegani e sikade ċele thaj vaćarde o Lačho lafi ke sa e thana. O Gospod pomognisada lende thaj e čudesnone znakurencar potvrdisada o Lačho lafi savo von propovedisade. Amin.]

Luka

1 Mangleja Teofile, sar so džane, but džene lije te pisin tare kova so sasa, so o Dol obecisada prekale prorokura, a čerdilo maškar amende. **2** Pisisade amenđe kola save korkore dikhlije vadži tare anglune divesa thaj čerdile sluge e Devlese Lafese, **3** gija i me, mangleja Teofile, tuće pisiv sa redasa, golese so sa taro anglunipe ispitujisadem, **4** te šaj ave uverimo kaj si čaćipe kova so sikade tut. **5** Kana sasa o Irod caro ani Judeja, nesavo manuš savo akhardola Zaharija sasa svešteniko tare Avijineso redo. Lesi romni sasa tari kuštik e Aaronesi thaj akhardola Jelisaveta. **6** Solduj džene sesa čaćutne anglo Dol thaj živisade pale zapovestura thaj palo Zakon e Gospodeso bizo nisavo bilačhipe. **7** Al len ni sesa čhave, golese kaj i Jelisaveta naštine te ačhol khamni, a solduj džene sesa već purane. **8** Jekh đive, o Zaharija služisada e Devle ano Hram golese kaj palo dužnost sasa lesu redo, **9** golese so, palo adeti e sveštenikurengo birisade le kockasa te džal ano Hram e Gospodeso te kadił. **10** Kana o Zaharija dija ano Hram te kadił, but manuša molisajle avral. **11** Tegani e Zaharijase sikadilo o andelo e Gospodeso savo ačhilo ki desno rig taro žrtveniku e kadimaso. **12** Kana o Zaharija dikhlija le, uznenimirisajo thaj but darajlo. **13** Al o andelo vaćarda lese: "Ma dara, Zaharije! Ćiri molitva sasa šundi. Ćiri romni i Jelisaveta ka bijanol murše thaj tu ka de le alav Jovan. **14** Tu ka ave radosno thaj baxtalo thaj but džene ka aven blagoslovime lese bijandimasa, **15** golese kaj vov ka avol baro anglo Gospod. Nikad ni ka pijoł mol ni zuralo pijipe. Vov ka pherdol e Svetone Duxosa dok si ano vođi pe dako. **16** O Jovane bute Izraelcuren ka iril anglo Gospod, angle lengo Dol. **17** Vov ka džal anglo Gospod sar glasniko ano Duxo thaj ano zuralipe e prorokoso e Iljaso. Ka miril e ile e dadende premale e čhave thaj ka iril kolen save ni šunen ano godaveripe e pravednikurengo. Sa kava ka čerol te pripremil e manušen te šaj aven spremna e Gospodese avimase." **18** O Zaharija vaćarda e andelose: "Pale soste me gova ka džanav? Golese kaj sem purano thaj mingri romni si bute beršendi." **19** O andelo phenda lese: "Me sem o Gavrilo, o andelo savo ačhol anglo Dol. Bičhaldo sem te vaćarav tuće kava lačho lafi. **20** Akh, ka ave laloro thaj ni ka vaćare dži gova đive dži kaj sa gova ni čerdol, golese so ni pačajan ane mingre lafura save ka pherdon ano pravo vreme." **21** E manuša ađučarde e Zaharija thaj čudisajle sose gaći majisajlo ano Hram. **22** Al

kana o Zaharija iklilo, naštine te vaćarol. Vov dija len znakura golese kaj sasa laloro. Gija e manuša haljarde kaj sasa le vizija ano Hram. **23** Kana nakhle e divesa lese služimase ano Hram, o Zaharija đelo čhere. **24** Pale kala divesa i Jelisaveta lesi romni ačhili khamni thaj ni iklili avral taro čher pandž čhon. **25** Golese i Jelisaveta vaćarda: "Gija čerda mande o Gospod! Ane kala divesa sikada mande po milost thaj uljarda mandar i ladž maškare manuša kaj ni sasa man čhave." **26** Kana i Jelisaveta sasa šovto čhon khamni, o Dol bičhalda e andelo e Gavrilo ano Galilejsko foro o Nazaret **27** ki čhej i Marija savi sasa mangli romese e Josifese savo sasa tari kuštik e carosi e Davidesi. **28** Kana o andelo o Gavrilo avilo late, phenda: "Av radosno, tu so arakhlijan milost. O Gospod si tusa. [Blagoslovimi san maškare džuvlja!]" **29** I Marija but darajli tare lese lafura thaj dija godi savo sasa kava pozdrav. **30** Al o andelo o Gavrilo phenda lače: "Ma dara, Marijo! Golese kaj arakhlijan milost anglo Dol. **31** Akh, ka ačhe khamni, ka bijane čhave thaj ka de le alav Isus. **32** Vov ka avol baro thaj ka akhardol Čhavo e Embare Devleso. O Gospod o Dol ka dol le o presto lese paradadeso e Davideso. **33** Vov ka caruij ane kuštika e Jakovese ane sa e divesa thaj lese carstvose ni ka avol krajo." (aiōn 9165) **34** Tegani i Marija pučlja e andelo: "Sar ka avol gova kana sem me vadži čhej?" **35** O andelo o Gavrilo vaćarda lače: "O Svetu Duxo ka avol pe tute thaj o zuralipe e Embare Devleso ka učharol tut. Golese kaj o čavoro so ka bijandol ka avol sveto thaj ka akhardol Čhavo e Devleso. **36** Akh, i čiri bibi i Jelisaveta ačhili khamni ane purane berša thaj ka bijanol murše. E manuša vaćarde kaj voj naštine te ačhol khamni, al akana si šov čhon khamni. **37** Golese kaj o Dol šaj te čerol sa so phenol!" **38** I Marija phenda: "Ake, me sem sluškinja e Gospodesi. Nek avol mande palo čiro lafi!" Thaj o andelo đelo latar. **39** Pale gola divesa i Marija spremisajli thaj siđarda anı bregali phuv ano foro e Judejako. **40** Kana resli odori, deli ano čher e Zaharijaso thaj pozdravisajli e Jelisavetas. **41** Kana i Jelisaveta šunda e Marijako pozdrav, čhelda o čhavo ane lako vođi thaj i Jelisaveta pherdili Svetone Duxosa. **42** Andare sa o glaso vaćarda e Marijače: "Emblagoslovimi san maškare sa e džuvlja thaj blagoslovimo si o čhavo ane čiro vođi. **43** Kotar mande kava čast kaj tu, i dej mingre Gospodesi, aviljan ke mande? **44** Golese dikh, kana šundem čiro pozdrav, taro radost čhelda o čhavoro ane mingre vođi. **45** Blagoslovimi san tu so pačajan kaj ka pherdol kova so vaćarda tuće o Gospod!" **46** Tegani i Marija vaćarda: "Slavil mingri duša e

Gospode! 47 Mingro duxo veselil pe ano Dol, ane drom. 77 Ka sikave lese manušen sar te pindžaren o mingro Spasitelji, 48 golese so sasa milostivno e spasenje prekalo oproštenje tare lendje grehura. 78 poniznove sluškinjače. Golese dikh, od akana ka akharen man blagoslovimi sa e kuštika. 49 Golese avol amende o svetlost e sabalinako tari visina, 79 te so čerda mande baro šukaripe o Zuralo Dol. Sveti svetlil kolende so bešen ano kalipe thaj ani sena e si lesi alav! 50 Vov si milostivno sa e manušende merimasi, a amare pingre te usmeril ko drom taro tari kuštik dži i kuštik, kolende save daran lestar. 51 mir." 80 A o čavoro o Jovane barilo thaj zurajlo Pe vastesa sikada piro zuralipe, čhudija pestar kolen duxosa. Kana barilo, ďelo ani pustinja sa dži kaj ni save si barikane ane ile thaj ani godi. 52 Čhudija e iklilo angle Izraelcura te propovedil.

vladaren taro lengo presto, thaj vazdija e poniznonen.

53 E bokhalem čaljarda šukarimasa, a e barvalen mukhlja čuće vastencar. 54 Pomožisada e Izraele, čire sluga, golese kaj dol pe godi taro milost, 55 sar so obečisada amare paradadende, e Avraame se thaj lese potomkurende ane sa e divesa." (aiōn g165) 56 I Marija bešli i Jelisaveta paše trin čhon thaj pale gova irisajli čhere. 57 Kana i Jelisavetač avilo o sato te bijanol, bijanda čhave. 58 Lače pašutne thaj lačni familija šunde kaj o Gospod sikada lače baro milost thaj radujisajle lasa. 59 Kana e čavore sesa ohto dive, avile te čeren lese suneti thaj manglje te den le alav lese dadeso – Zaharija. 60 Al i Jelisaveta vaćarda: "Na, lesi alav ka avol Jovan!" 61 Von phende lačhe: "Naj tut khoni ani čiri familija gole alavesa!" 62 Tegani vastencar pučlje e dade e Zaharija sar bi vov mandola te avol lesi alav. 63 Thaj o Zaharija manglja khanči pe soste šajine te pisil thaj pisisada: "Jovan ka avol lesi alav." Thaj savore čudisajle. 64 Tare jekh drom putardilo lesi muj thaj lesi čhib, tegani o Zaharija lija te vaćarol thaj lija te slavil e Devle. 65 I dar e Devlesi avili ane sa lende pašutne thaj ki sa i bregali Judeja vaćarda pe tare kava so sasa. 66 Savore so šunde gova, dije godi tare gova thaj phende: "So ka avol tare kava čhavo? Golese so o va e Gospodeso sasa pe leste." 67 O Zaharija, e Jovaneso dad, pherdilo e Svetone Duxosa thaj prorokujisada: 68 "Blagoslovimo si o Gospod o Dol e Izraeleno, golese so avilo thaj otkupisada e manušen! 69 Vazdija amende e zurale Spasitelje, tari kuštik e carosi e Davidesi, pe slugase, 70 sar so vaćarda ano purano vreme andare muja tare pe sveta proroku, (aiōn g165) 71 kaj ka ikalol amen tare amare dušmanura thaj tare vasta savorende save mrzin amen. 72 Sasa milosno amare paradadende, thaj ispunisada piro sveto savez, 73 savez savo dija e Avraame se amare paradadese, 74 te ikalol amen tare vasta amare dušmajende, te šaj služi e Devle bizi dar, 75 ano svetost thaj ano pravednost angle leste sa dok sam džuvde. 76 A tu Jovane, čhaveja mingreja, ka ave akhardo proroko e Embare Devleso, golese so ka dža anglo Gospod te pripremi lese o

2 Ane gola divesa kana bijandilo o Jovane o Krstitelj, iklilo o vaćaripe e caroso e Avgustineso te popisin pe sa e manuša ano Rimsko carstvo. 2 Kava sasa angluno popis kana o Kvirinije vladisada ani Sirija. 3 Thaj savore dele te pisin pumare alava ko spisko – dži jekh ane gova foro kaj bešle lende kuštika. 4 Gija o Josif, golese so sasa tari familija thaj tari kuštik e Davidesi, ďelo taro Nazaret, so si ani Galileja, ano foro e Davideso savo akhardol Vitlejem thaj si ani phuv Judeja. 5 Ďelo gothe te pisil piro alav ko spisko e Marijasa, savi sasa mangli lese thaj sasa khamni. 6 Kana sesa ano Vitlejem, avilo o vreme i Marija te bijanol. 7 Thaj bijanda pe anglune čhave. Paćarda le thaj čhuta le ani jaslica, golese kaj naj sasa than ani gostonica. 8 Ane goja phuv pašo Vitlejem sesa nesave čobanura, save arakhlije pe bakren račasa ke poljura. 9 Tari jekh drom o andelo e Gospodeso ačhilo maškare lende thaj e Gospodesi slava svetlisada len thaj von but darajle. 10 Al o andelo vaćarda lende: "Ma daran! Dikh, anav tumendje radosno lafi so ka avol sa e manušende! 11 Golese kaj ano foro e Davideso adive bijandilo o Spasitelj. Vov si o Hrist o Gospod. 12 Kava ka avol tumendje znako pale savo ka pindžaren le: ka arachen čavore savo si paćardo thaj pašljol ani jaslica." 13 Tari jekh drom pašo andelo sikadili bari vojska e andelurendi, save hvalina e Devle vaćarindo: 14 "Slava e Devlese ko učipe, thaj ki phuv mir maškare manuša save si pale Devleso manglipe." 15 Kana e andelura dele lendar ano nebo, e čobanura phende jekh averese: "Ka dža dži o Vitlejem, te dikha gova so sasa odori sar so vaćarda amende o Gospod." 16 E čobanura dele sigate thaj arakhlije e Marija, e Josife thaj e čhave sar pašljol ani jaslica. 17 Kana dikhlije le, savorende vaćarde so o andelo lende vaćarda taro čavoro. 18 Savore save šunde so phende e čobanura, divisajle. 19 Al i Marija dija godi tare kala lafura thaj čhuta len ane piro ilo. 20 E čobanura irisajle, slavisade thaj hvalisade e Devle paše sa so šunde thaj dikhlije, golese so pherdile sa e lafura sar so sasa lende phendo. 21 Ohtoto dive palo bijandipe e čhaveso avilo

o vreme te čeren lese suneti. Dije le alav Isus, sar so Isus maškare avera manuša save putujisade lencar, vaćarda o anđelo angleder so i Marija ačhili khamni. 22 Kana avilo o vreme pašo adeti i dej te thodol sar ki familija thaj ke pe pindžarutne manuša. 45 Kana ni so si pale Mojsijaso zakon, o Josif thaj i Marija ande arakhlike le, irisajle ano Jerusalim te roden le. 46 O e Isuse ano Jerusalim te preden le e Gospodese ano trito dive arakhlike le ano Hram sar bešol maškare Hram, 23 sar so si pisimo ane Gospodeso zakon: "Dži učitelja, sar šunol len thaj pučol len. 47 Savore save jekh angluno murš te posvetil pe e Gospodese", 24 šunena e Isuse divisajle lese džanglimasa thaj sar thaj te anen žrtva "duj grlice il duj terne golubura" sar odgovorila ko pučipe. 48 Kana lesi dej thaj leso dad so si phendo ane Gospodeso zakon. 25 Tegani sasa dikhlike le, čudisajle. Lesi dej vaćarda lese: "So ĉere ano Jerusalim manuš kaso alav sasa Simeon. Gova amencar kava, mo čhavo? Akh, me thaj ciro dad manuš sasa pravedno thaj devlikano. Adućarda o daraljam thaj rodijam tut!" 49 O Isus vaćarda lende: Mesija te ikal o Izrael taro ropstvo thaj o Svetu Duxo "Sose rodijen man? Ni li džanen kaj trubul te avav ano sasa pe leste. 26 O Svetu Duxo sikada lese angleder čher mingre Dadeso?" 50 Al von ni haljarde so vov kaj ni ka merol sa dži kaj ni dičhol e Gospode e manglijia te phenol lende. 51 Tegani irisajlo lencar ano Hriste. 27 O Duxo vaćarda lese te džal ano Hram. Nazaret thaj ane sa šunola len. Lesi dej sa kala lafura Tegani o Josif thaj i Marija ande e čhave e Isuse garada ane piro ilo. 52 O Isus barola ano godaveripe, ano Hram te čeren o adeti pale Mojsijaso zakon. 28 Kana o Simeon dikhlija e Isuse, lija le ke pe vasta, hvalisada e Devle vaćarindoj: 29 "Gospode, akana mukh ano mir te merol ciro sluga, pale kova sar so phendan. 30 Golese so mingre jakha dikhlike ciro spasenje, 31 savo pripremisadan angle sa e manuša. 32 Vov si svetlo savo ka avol pe abandžije, thaj vov ka anol slava čire manušenđe, e Izraelcurenđe." 33 E Isusesi dej thaj leso dad čudisajle golesa so vaćarda o Simeon taro Isus. 34 Tegani blagoslovisada len o Simeon thaj vaćarda e Marijače, e Isusesi daće: "Dikh, kava čavoro si odredimo bute manušen taro Izrael te peravol thaj te vazdol. Vov si odredimo te avol e Devleso znako, al but džene ka odbacin le. 35 Gija ka sikadol so garandoj den ane pumare goda. A tut i bari čhuri ka pusavol ani duša." 36 Sasa gothe thaj i Ana, e Devlesi proročica, e Fanuilosi čhej, tari kuštik e Asiresi. Voj sasa but purani. Efta berš živisada pe romesa thaj lako rom mulo, 37 thaj pale gova sasa udovica ohtovardeš thaj štar berš. Ni iklili andaro Hram, nego, ano post thaj ani molitva služisada e Devle i rat thaj o dive. 38 I voj avili gothe ane gova vreme, hvalisada e Devle thaj vaćarda taro čavoro savorenđe save adućarde o Dol te ikal o Jerusalim. 39 Kana o Josif thaj i Marija čerde sa pale Gospodeso zakon, irisajle ani Galileja, ane pumaro foro ano Nazaret. 40 A o čavoro barilo thaj zurajlo. Pherdilo godaveripe thaj o milost e Devleso sasa ane leste. 41 E Isusesi dej thaj leso dad đele svako berš ano Jerusalim ko prazniko i Pasha. 42 Kana sasa e Isuse dešuduj berš, i vov đelo palo adeti te svetkujil lencar kava prazniko ano Jerusalim. 43 Kana nakhlo gova prazniko, o Josif thaj i Marija đele čhere. O čavoro o Isus ačhilo ano Jerusalim, al lesi dej thaj leso dad gova ni džanglje. 44 Sar dije godi kaj si o

3 Kana o cezar o Tiberija vladisada po rimsko carstvo dešupandžto berš, o Pontije o Pilat vladisada ani Judeja, o Irod vladisada ani Galileja, o Filip lesophral vladisada ani Itureja thaj ani Trahonitida thaj o Lisanije vladisada ani Avilina, 2 a kana o Ana thaj o Kajafa sesa šorutne sveštenikura, o Lafi e Devleso avilo e Jovanese, e Zaharijase čhavesi, ani pustinja. 3 O Jovane o Krstitelj đelo taro than dži ko than tare solduj riga tari len e Jordanesi thaj propovedisada kaj e manuša trubun te irin pe tare pumare grehura thaj te aven ko Dol te oprostil lende thaj te krstini pe. 4 Sar so angleder pisisada o proroko o Isaija: "O glaso koleso so dol vika ani pustinja: 'Pripremin o drom e Gospodese! Ravnin lese o drom!' 5 Sa e doline te pherdon, thaj sa e gore thaj e bregura te ravnin pe! Sa e bande droma te aven prava, a e bilačhe droma te aven ravnime. 6 Thaj sa e manuša ka dichen e Devleso spasenje!" 7 O Jovane vaćarda bute manušenđe save avena ke leste te krstil len: "Tumen e sapese čhave! Ko vaćarda tumende kaj šaj te našen tare Devlesi holi savi avol? 8 Sikaven tumare džuvdimasa thaj tumare bućencar kaj irisajlen tare tumare grehura! Ma xoxaven tumen golesa so vaćaren: 'Amaro parabad si o Avraam!' Golese kaj, me vaćarav tumende kaj o Dol šaj i tare kala bara te vazdol čhaven e Avraame. 9 Golese kaj o tover taro sudo e Devleso ačhol pašo koreno e kašteso thaj dži jekh kaš savo ni bijanol šukar bijandipe ka chinol pe thaj ka čhudol pe ani jag." 10 E manuša pučije e Jovane: "So te čera?" 11 O Jovane vaćarda lende: "Kas isi duj gada, nek dol jekh kolese so naj le nijekh, thaj kas isi xamase, nek dol kole kas naj." 12 Avile te krstini pe thaj i nesave carincura thaj

pučlje le: "Učitelju, so te čéra amen?" 13 O Jovane O Eliakim sasa čhavo e Melejaso. O Meleja sasa phenda lende: "Ma manden pobut nego so si tumende čhavo e Menaso. O Mena sasa čhavo e Matateso. O vaćardo taro vlast." 14 I nesave vojnirkura pučlje le: "A Matata sasa čhavo e Nataneso. O Natan sasa čhavo amen so te čera?" Vov vaćarda lende: "Khanikastar e Davideso. 32 O David sasa čhavo e Jesejeso. O ma len silasa e pare thaj ma čeren xoxaipre pe nikaste. Jesej sasa čhavo e Jovideso, O Jovid sasa čhavo Aven baxtale kolesa kobor počinēn tumen." 15 E e Voozeso. O Vooz sasa čhavo e Salmonesos. O manuša adućarde e Mesija thaj savore pučlje pe ane Salmon sasa čhavo e Naasoneso. 33 O Naason pumare ile naj li o Jovane o Mesija. 16 Al o Jovane sasa čhavo e Aminadaveso. O Aminadav sasa čhavo vaćarda savorenje: "Me krstiv tumen pajesa, al avol e Adminesos. O Admin sasa čhavo e Arnijeso. O khoni savo si po baro mandar. Lese naj sem dostojo Arni sasa čhavo e Esromesos. O Esrom sasa čhavo ni e dora tare sandale te putrav. Vov ka krstil tumen e e Fareseso. O Fares sasa čhavo e Judaso. 34 O Svetone Duxosa thaj e jagasa. 17 Le isi vila ane vasta Juda sasa čhavo e Jakoveso. O Jakov sasa čhavo te čistil o gumno thaj te čidol o div ane piro ambari, al e Isaakoso. O Isaak sasa čhavo e Avraameso. O i pleva ka phabarol jagasa savi ka phabol thaj ni ka Avraam sasa čhavo e Taraso. O Tara sasa čhavo ačhol." 18 Gija o Jovane opomenisada e manušen e Nahoreso. 35 O Nahor sasa čhavo e Seruheso, bute lafurencar thaj propovedisada lende o Lačho O Seruh sasa čhavo e Ragaveso. O Ragav sasa Lafi. 19 Al o Jovane prekorisada e vladare e Irode čhavo e Falekeso. O Falek sasa čhavo e Evereso. O golese so lija romnjače pe phralese romnja e Irodijada Ever sasa čhavo e Salaso. 36 O Sala sasa čhavo e thaj paše but bilačhe buća so čerda. 20 Pale sa gova Kainameso. O Kainam sasa čhavo e Arfaksadeso. O o Irod čerda vadži jekh bilačipe: čhuta e Jovane ano Arfaksad sasa čhavo e Simeso. O Sim sasa čhavo e phanglipe. 21 Kana o Jovane krstisada sa e manušen, Nojaso. O Noja sasa čhavo e Lameheso. 37 O Lameh krstisajlo i o Isus. Thaj dok o Isus molisajlo, putajlo o sasa čhavo e Matusaleso. O Matusal sasa čhavo e nebo 22 thaj o Svetu Duxo ulilo pe leste ano oblik sar Enoheso. O Enoh sasa čhavo e Jareteso. O Jaret golubo. A taro nebo šundilo glaso: "Tu san mingro sasa čhavo e Malaleileso. O Malaleil sasa čhavo e čhavo o manglo! Tu san palo mingro manglipes!" 23 Kainameso. 38 O Kainam sasa čhavo e Enoseso. E Isuse sasa paše tranda berš kana počnisada piri O Enos sasa čhavo e Siteso. O Sit sasa čhavo e služba. E manuša smatrisade kaj o Isus si čhavo e Adameso. O Adam sasa čhavo e Devleso.

Josifeso. O Josif sasa čhavo e Ilijaso. 24 O Ilijia sasa čhavo e Matataso, O Matat sasa čhavo e Levijaso. O Levi sasa čhavo e Melhijaso. O Melhi sasa čhavo e Janejeso. O Janej sasa čhavo e Josifeso. 25 O Josif sasa čhavo e Matatijaso. O Matatij sasa čhavo e Amoseso. O Amos sasa čhavo e Naumeso. O Naum sasa čhavo e Esljaso. O Eslja sasa čhavo e Nangejeso. 26 O Nangej sasa čhavo e Maateso. O Maat sasa čhavo e Matatijaso. O Matatij sasa čhavo e Semeinaso. O Semein sasa čhavo e Josiheso. O Josih sasa čhavo e Jodaso. 27 O Joda sasa čhavo e Joananaso. O Joanan sasa čhavo e Risanoso. O Risa sasa čhavo e Zorovaveleso. O Zorovavel sasa čhavo e Salatiilaso. O Salatiil sasa čhavo e Nirijaso. 28 O Niri sasa čhavo e Melhijaso. O Melhi sasa čhavo e Adijeso. O Adija sasa čhavo e Kosamaso. O Kosam sasa čhavo e Elmadameso. O Elmadam sasa čhavo e Ireso. 29 O Er sasa čhavo e Isuseso. O Isus sasa čhavo e Eliezereso. O Eliezer sasa čhavo e Jorimaso. O Jorim sasa čhavo e Matatoso. O Matat sasa čhavo e Levijaso, 30 O Levi sasa čhavo e Simeoneso, O Simeon sasa čhavo e Judaso. O Juda sasa čhavo e Josifeso. O Josif sasa čhavo e Jonameso. O Jonam sasa čhavo e Eliakimeso. 31

4 O Isus pherdo Svetone Duxosa irisajlo tari len o Jordan. O Duxo inđarda le ani pustinja, 2 kaj iskušisada le o beng saranda đive. Ane gola divesa o Isus khanči ni xalja thaj kana nakhle saranda đive, bokhajlo. 3 Tegani vaćarda lese o beng: "Te san e Devleso Čhavo, phen kale barese te avol mangro." 4 O Isus phenda lese: "Ano Svetu lil si pisimo: 'O manuš ni ka avol džuvdo samo taro mangro [nego tare dži jekh Lafi e Devleso]'" 5 Pale gova ikalda le o beng ko učo than thaj tari jekh drom sikada lese sa e carstvura ki phuv. 6 O beng vaćarda e Isuses: "Tuće ka dav sa kava lengo zuralipe thaj i slava, golese kaj mande dija pe thaj me ka dav la kase mangav. 7 Ako pere pe koča angle mande, sa ka avol čiro." 8 O Isus vaćarda lese: "Ano Svetu lil si pisimo: 'Per ke koča e Gospodese e Devlese čirese thaj lese jekhese služi.'" 9 Pale gova inđarda le o beng ano Jerusalim, čhuta le najučeste po Hram thaj vaćarda lese: "Te san e Devleso Čhavo, čhude tu katar tele. 10 Golese kaj ano Svetu lil si pisimo: 'Vov ka phenol pe anđelurende te arachen tut,' 11 thaj: 'Von ka len tut ke vasta te ma čalave tut ko bar čire pingresa.'" 12 O Isus vaćarda lese: "Ano Svetu lil si pisimo: 'Ma iskuši e Gospode,

e Devle cire.” 13 Kana o beng završisada sa lese autoritet thaj ano zuralipe vačarol e bilače duxurende iskušenjura, đelo lestar dži aver nesavo vreme. 14 O te ikljon thaj von ikljen!” 37 Thaj đelo o lafi lestar ane Isus irisajlo ano zuralipe e Duxoso ani Galileja thaj o sa e pašutne thana. 38 O Isus uštito gothar andari lafi lestar đelo ane sa e phuva. 15 Sikada ane lendे sinagoga thaj avilo ano čher e Simoneso. E Simonese sinagoge thaj savore šukar lestar vačarde. 16 Tegani sasuja sasa la bari jag thaj rodije lestar te sastarol la. avilo o Isus ano foro Nazaret kaj barilo thaj ko savato 39 O Isus ačhilo paše late, pretisada e jagae thaj palo piro adeti, đelo anि sinagoga thaj uštito te čitil. 17 i jag mukhlja la. Sigate uštiti thaj služisada len. 40 Dije le o Lil e prorokoso e Isajiso, vov putarda o Kana pelo o kham, ande angle leste savoren saven Lil thaj arakhlijia than kaj sasa pisimo: 18 “O Duxo sesa nasvale manuša tare dži jekh nasvalipe. Vov pe e Gospodeso si pe mande, golese kaj pomazisada man te anav o Lačho Lafi e čororende, [bičhalda man te sastarav len, saven isi dukhade ile], thaj te vačarav man e phanglende kaj ka aven oslobođime, thaj e korende kaj ka dičhen, thaj e mučime kaj ka aven slobodna, 19 vov o Hrist. 42 Kana divesajlo, o Isus iklilo thaj đelo te vačarav taro lačho berš taro milost e Gospodeso.” 20 Tegani phanglja o Lil, dija le e slugase thaj bešlo. manglje te ačhavene le te ma džal lendar. 43 Al o Isus Savore ani sinagoga dikhlije ane leste 21 thaj o Isus lija te vačarol lende: “Ađive perdile kala lafura so vačarda lende: “Trubui i ane avera forura te vačarav akana šunden.” 22 Savore lestar vačarde šukar thaj o Lačho Lafi taro Carstvo e Devleso, golese kaj sem sesa zadivime gole šukar lafurencar so iklilo andaro paše gova bičhaldo.” 44 Thaj ni ačhada te vačarol leso muj thaj pučlje pe: “Naj li kava e Josifeso čhavo?” ane sinagoge ani Judeja.

23 O Isus vačarda lende: “Čače tumen mande ka vačaren kaja poslovica: ‘Lekarona, sastar korkore tut!’ So šundam kaj čerdan ano Kafarnaum, čer i kate ane čiro than kaj bariljan.” 24 Tegani vačarda: “Čače vačarav tumendje, nijekh proroko naj manglo ane piro than kaj barilo. 25 A čače vačarav tumendje: But romnja kase rom mulo ke abandžijengo foro Sarepta pašo Sidon. 27 Thaj but gubava sesa ano Izrael ko vreme e prorokoso e Jelisejoso. Thaj khoni lendar ni thodilo, nego thodilo o Neman o Sirijancu.” 28 Savore ani sinagoga perdile holi kana kava šunde. 29 Uštite thaj tradije le avral taro foro. Inđarde le ko brego najuče kaj sasa čerdo lengo foro te čhuden le odupral natele. 30 Al o Isus nakhlo maškar lende thaj đelo pe dromesa. 31 Pale gova o Isus ulilo ano Kafarnaum ano Galilejsko foro thaj sikada ko savato. 32 E manuša čudisajle lese sikajmisa, golese kaj ane lese lafura sasa vlast. 33 Gothe ani sinagoga sasa manuš ane kaste sasa o bilačho duxo thaj dija vika zurale: 34 “So mande amendar, Isuse taro Nazaret? Aviljan li te uništi amen? Džanav ko san tu: Sveco e Devleso!” 35 O Isus pretisada le: “Phande čo muj thaj iklji lestar!” Tegani o beng perada e manuše angle sa e manuša, iklilo lestar thaj khanči ni čerda lese bilačne. 36 Ane savorenje avili i dar thaj čudisajle thaj jekh averese vačarde: “Savo si kava sikajpe! Ano

5 Jekh drom kana o Isus ačhilo pašo Genisaretsko jezero, čidje pe paše leste but manuša, te šunen o Lafi e Devleso. 2 Tegani dikhlija duj čamcura kaj ačhen ki obala. E manuša save dolen mačhe iklile lendar thaj thode e mreže. 3 O Isus dija ano čamco savo sasa e Simoneso thaj pučlja le te crden le zala ano paj. Pale gova bešlo thaj taro čamco sikada e manušen. 4 Kana ačhilo te vačarol e manušende, vačarda e Simonese: “Dža ko duboko paj thaj čhude e mreže thaj dol mačhen.” 5 O Simon vačarda lese: “Gospodaron! Celo rat dijam zor thaj khanči ni doldam, al ako tu phene, ka čhudav e mreže.” 6 Kana čerde gova, dolde bute mačhen thaj e mreže lije te pharadon. 7 Tegani vastesa dije vika pe amalen save sesa ane aver čamco te aven te pomožin lende. Von avile thaj perde solduj čamcura gija so lije te perdon paj taro pharipe e mačhengo. 8 Kana gova dikhlija o Simon Petar, pelo ke koča angle Isusese pingre thaj vačarda: “Dža mandar, Gospode! Me sem grešno manuš.” 9 Golese kaj i dar dolda le thaj savoren save sesa lesa, tare but mačhe so dolde. 10 Gija dolda i dar e Jakove thaj e Jovane, e čhavene e Zevedejevese, so sesa amala e Simonesa. Tegani o Isus vačarda e Simonese: “Ma dara, od akana ka dole e manušen.” 11 Kana ikalde e čamcura ki obala, ačhade sa thaj đele pale leste. 12 Kana sasa o Isus ane jekh foro, avilo paše leste jekh manuš so sasa but gubavo. Kana dikhlija e Isuse pelo angle leste mujesa dži ki phuv thaj molisada le vačarindoj: “Gospode! Ako mande, šaj te sastare man!” 13 O

Isus vazdija piro va, dolda le thaj phenda: "Mangav. e Devlese, gija čeren thaj e farisejska sikade, al čire Av thodo!" Thaj i guba tare lesi koža sigate crdija pe. sikade xan thaj pijen?" 34 O Isus pučlja len: "Šaj li 14 Tegani o Isus naredisada lese: "Ma vačar gova čhuve e gosturen save avile ko abav te postin, dok khanikase, nego dža thaj sikav tut e sveštenikose! slavin e mladoženjasa? 35 Al ka avol o đive kana Indar žrtva sar so zapovedisada o Mojsije ano zakon ka len lendar e mladoženja. Ane gova đive i von ka pašo čiro thodipe, te bi avola tut svedočanstvo angle postin." 36 Thaj vaćarda lende i paramič: "Khoni ni lende." 15 O lafi taro Isus sa pobut šundilo. E manuša čhuvol kotor taro nevo fostano po purano fostano, sa pobut čidje pe te šunen le thaj te sastarol len tare golese kaj i o nevo ka pharadol thaj o kotor taro nevo lengo nasvalipe. 16 Al o Isus đelo ko than kaj naj fostano ni ačhol šukar ko purano. 37 Thaj khoni ni khoni thaj molisajlo. 17 Jekh đive o Isus sikada ano čhorol nevi mol ane purane morčha, golese kaj i nevi jekh čher thaj gothe bešle e fariseja thaj e učitelja mol ka pharavol e morčha thaj i mol ka čhordol, a e tare Mojsijaso zakon save avile tare sa e gava andari morčha ka pharadon. 38 Golese i nevi mol čhuvol pe Galileja, andari Judeja thaj andaro Jerusalim. A o ane neve morčha [thaj gija solduj ka arakhdon]. 39 Isus sastarola e Gospodese zorasa. 18 Thaj nesave Thaj khoni ko pilja i purani mol ni mandol nevi, golese manuša ande ano than e pašljimaso jekhe manuše kaj phenol: "I purani si pošukar."

savo naštine te phirol. Thaj rodje sar te anen le thaj te mučhen le anglo Isus. 19 Kana ni arakhlij kotar te anen le andre tare but manuša, uštile po čher thaj taro tavano mukhlje le sa e thanesa e pašljimaso, ko maškar anglo Isus. 20 Kana dikhlij lengo pačajipe, vaćarda lese: "Manušeja, oprostime si će grehura!" 21 E fariseja thaj e učitelja tare Mojsijaso zakon lije ane peste te den godi: "Ko si kava savo hulil po Dol? Ko šaj oprostil e grehura sem jekh Dol?" 22 Kana o Isus haljarda so von den godi ane peste, vaćarda lende: "So den godi ane tumare ile? 23 So si poločhe, te phenol pe: 'Oprostime si čire grehura', il te phenol pe kolese savo našti phirol: 'Ušti thaj phir?' 24 Al te džanen kaj isi man, o Čavo e manušeso, vlast ki phuv te oprostiv e grehura, me ka sikavav tumende mingri zor." Tegani irisajlo premalo manuš savo naštine te phirol thaj phenda: "Tuće phenav! Ušti thaj le čiro than e pašljimaso thaj dža čhere." 25 Sigate kova manuš uštito angle lende thaj lija piro than e pašljimaso thaj đelo pese čhere hvalindoj e Devle. 26 Savore sesa zadivime thaj hvalisade e Devle. Pherdile dar thaj vaćarde: "Baro čudo dikhlij adive!" 27 Pale gova iklilo o Isus thaj dikhlij e carinco savo akhardola Levi sar bešol ki carina thaj vaćarda lese: "Av pale mande." 28 Thaj o Levi uštito, ačhada sa gothe thaj đelo pale leste. 29 O Levi čerda e Isusese ane piro čher baro xape. Sesa gothe but carincura thaj avera manuša save bešle lesa ko astali. 30 E fariseja thaj e učitelja tare Mojsijaso zakon lije te bunin pe vaćarindoj e Isusese sikadende: "Sose xan thaj pijen e carincurencar thaj e grešnikurencar?" 31 O Isus vaćarda lende: "Ni trubul e sastende doktora, nego e nasvalende. 32 Me ni aviljem te akharav ko pokajipe e pravednikuren, nego e grešnikuren." 33 E fariseja thaj e učitelja tare Mojsijaso zakon pučlje e Isuse: "Sose e Jovanese sikade postin thaj molin pe

6 Ke jekh savato o Isus nakhlo maškar o điv. Lese sikade lije o điv, morde vastencar thaj xalje. 2 Nesave fariseja pučlje: "Sose čeren kova so ni trubul ko savato pale Mojsijaso zakon?" 3 O Isus vaćarda lende: "Ni li čitisanenano Sveti lil so čerda o David kana bokhajlo vov thaj i kola so sesa lesa? 4 Dija ano čher e Devleso thaj lija e mangre save sesa posvetime, save šajine te xan samo e sveštenikura. O David xalja thaj dija i kolende so sesa lesa." 5 Tegani o Isus vaćarda lende: "Me, o Čavo e manušeso, sem o gospodari e savatoso." 6 Ko aver savato o Isus dija ani sinagoga thaj lija te sikavol. Gothe sasa jekh manuš kaso desno va sasa šuko. 7 E učitelja tare Mojsijaso zakon thaj e fariseja dikhlij palo Isus, na li ko savato ka sastarol, te bi čerena le bande. 8 Al o Isus džanglja so von den godi thaj vaćarda e manušese kaso va sasa šuko: "Ušti thaj ačh akari ko maškar!" O manuš uštito thaj ačhilo angle lende. 9 Tegani o Isus vaćarda lende: "Te pučav tumen: Ko savato li šaj čerol pe šukar il blačhe? Te arachol pe o đžuvdipe il te mudarol pe?" 10 Thaj dikhlij savoren so sesa gothe thaj vaćarda e manušese: "Pruži čo va." I vov pružisada po va thaj leso va sastilo. 11 E fariseja thaj e učitelja tare Mojsijaso zakon pherdile bari holi thaj lije te vaćaren jekh averese so te čeren e Isusesa. 12 Ane gola đivesa o Isus iklilo ko brego te molil pe e Devlese thaj sasa celo rat ano molipe e Devlesa. 13 Kana sasa đive, akharda pe sikaden, lendar birisada dešudujen thaj akharda len apostolura: 14 e Simone kas akharda Petar, thaj lese phrale e Andrija, e Jakove thaj e Jovane, e Filipe thaj e Vartolomeje, 15 e Mateja thaj e Toma, e Jakove e Alfejevese čhave thaj e Simone savo sasa Zilot, 16 e Juda e Jakoveso thaj e Juda e Iskariotskone, savo izdajisada le. 17 O Isus ulilo taro brego pe Dešudujencar thaj ačhilo

ka aven sudime. Ma osudin thaj ni ka aven osudime. manuša andari sa i Judeja, andaro Jerusalim, andare Oprostinstaj ka avol oprostimo tumende. **38** Den thaj Tirska thaj Sidonska krajura thaj tare pašutne thana ka dol pe tumende. Pobari mera thaj popherdi ka save si pašo more. **18** Von avile te Šunen le thaj te dol pe tumende ane tumare vasta. Golese kaj, save sastardon tare piro nasvalipe. Sastardile i kola save merasa merin, gači ka iril pe tumende.” **39** Thaj o sesa mučime tare bilačhe duxura. **19** Sa e manuša Isus vaćarda lende paramič: “Šaj li o koro e kore te rodije te dolen pe po Isus, golese kaj lestar ikljola inđarol? Na li solduj ka peren ani rupa? **40** Nijekh zor thaj sastardona savore. **20** O Isus dikhija ane pe sikado naj pobaro tare piro učitelji. Kana ka sikljo sa, sastade thaj vaćarda: “Blagoslovime sen tumen save ka avol sar piro učitelji. **41** Sose dičhe i treska ane sen čore, golese kaj tumaro si o Carstvo e Devleso. čire phralesi jakh, al o kaš ani čiri jakh ni dičhe? **42** **21** Blagoslovime sen tumen save sen akana bokhale, Sar šaj vaćare čire phralesi: ‘Phrala, ačh te ikalav i golese kaj ka čaljon. Blagoslovime sen tumen save treska andari čiri jakh’, al o kaš ani čiri jakh ni dičhe? akana roven, golese kaj ka asan. **22** Blagoslovime Dujemujengo! Ikal angleder o kaš andari čiri jakh, pa sen kana e manuša mrzin tumen, čhuden tumen, ka dičhe te ikale i treska andari čire phralesi jakh.” ladžaren tumen thaj tumaro alav ni manden thaj **43** O Isus vadži vaćarda: “Golese kaj naj šukar kaš dičhen tumen sar bilačhen golese so pačan ane savo bijanol bilačho bijandipe, ni bilačho kaš savo mande, ano Čhavo e manušeso. **23** Radujin tumen bijanol šukar bijandipe. **44** Sa e kašta pindžardon ane gova dive thaj čhelen, golese kaj bari si tumari pale lengo bijandipe. Golese kaj i smokve ni ciden pe plata ko nebo. Golese kaj gija čerde e prorokurenđe i tare kangre thaj ni e drakha ni ciden pe tari kupina. lende paradada. **24** Al jao tumende e barvalenđe, **45** E šukare manuše isi šukar ano ilo, i gija, lestar golese so već lijen tumari uteha. **25** Jao tumende ikljol šukar. Thaj bilačho manuš andare piro ilo ikalol save sen akana čale, golese so ka bokhavon. Jao bilačhipe, golese kaj andaro muj lesi ikljol kova sosa tumende save akana asan, golese so ka tugujin thaj si pherdo lesi ilo.” **46** O Isus vadži vaćarda: “Sose ka roven. **26** Jao tumende kana sa e manuša vaćaren akharen man: ‘Gospode! Gospode!', a ni čeren kova šukar tumendar, golese kaj gija i lende paradada so vaćarav tumende? **47** Ka sikavat tumende savo si vaćarde šukar tare xoxavne prorokura!” **27** O Isus dži jekh savo avol ke mande thaj šunol mingre lafura vadži vaćarda: “Al tumende save šunen man, vaćarav: thaj čerol len. **48** Vov si sar manuš savo čerda piro Manden tumare dušmanuren! Šukar čeren kolende čher. Pa hunda rupa thaj čalada temelji ko bar. Thaj bilačhe čeren tumencar. **28** Blagoslovin kolen save den kana avile e paja, avili i bari len pe gova čher thaj tumen armaj! Molin tumen e Devlese kolende save naštine te peravol le, golese kaj si lesi temelji ko bar. **29** Kolese savo čalavol tut pi čham, iri thaj aver čham, kole savo mandol tatar o ćerda piro čher ki phuv bizo temelji. Thaj kana avilo o ogrtači, de le te lol i čo gad. **30** De svakone kova paj, gova čher sigate pelo dži o temelji.”
7 Kana vaćarda o Isus sa kava angle manuša, đelo ano foro o Kafarnaum. **2** Gothe jekhe rimske kapetano sasa jekh sluga savo sasa nasvalo dži o meripe thaj kas but manglia. **3** Kana o kapetano šunda e Isusese, bičhalda leste nesave jevrejskone starešinen te molin le te avol te sastarol lese sluga. **4** Kana avile ko Isus, but molisade le vaćarindoj: “Vov zaslužil gova te čere lese, **5** golese kaj mandol amaro narodo thaj čerda amendje sinagoga.” **6** Gija, o Isus đelo lencar. Kana ni sesa dur taro čher, bičhalda o kapetano pe amalen te vaćaren lese: “Gospode! Ma čhuv tuće gova pharipe golesa so ka de ane mingro čher, golese kaj me naj sem dostojno te ave tali mingri streja. **7** Golese ni mangljem te avav angle tute kaj naj sem dostojno. Nego vaćar samo jekh lafi thaj sigate ka sastol mingro manglo sluga. **8** Golese kaj i me sem manuš tale nekaso autoritet thaj isi man tale

-7

mande vojnikura, pa vaćarav jekhese: 'Dža', thaj vov manuša save sesa bijande tare romnja, ni sasa khoni džal. Vaćarav dujtoneše: 'Av', thaj vov avol. Vaćarav pobaro taro Jovane. Al i o emcikno ano Carstvo e mingre slugase: 'Ćer', thaj čerol gova." 9 Kana šunda Devleso pobaro si lestar." 29 Sa e manuša so šunde gova o Isus, čudisajlo thaj irisajlo e manušende save e Isuse, pa i nesave carincura, pindžarde kaj si e dele pale leste thaj vaćarda lendje: "Vaćarav tumenđe, Devleso sikajipe čačukano, golesa so krstisajle e njekhe Jevreje vadži ni arakhljem ano Izrael save Jovanese krstimasa. 30 Al e fariseja thaj e učitelja isi gaći pačajipe." 10 Tegani kola manuša so sesa tare Mojsijaso zakon čhudije o plan e Devleso savo bičhalde, irisajle čhere thaj arakhle e nasvale sluga sasa lendje thaj ni manglje o Jovane te krstil len. saste. 11 Na but pale gova, o Isus delo ano foro savo 31 O Isus vaćarda: "Kasa te uporediv e manušen akhardola Nain. Đele lesa lese sikade thaj pherdo tari kaja kušik save si akana džuvde? Sar kaste si manuša. 12 Kana avile pašo vudar e foroso, nesave von slična? 32 Von si sar čavore save bešen ko manuša ikalde jekhe terne čhave, savo mulo. Vov drom thaj akharen jekh avere vaćarindo: 'Bašaldam sasa jekhoro čhavo jekha dejako, savako rom mulo. tumenđe vesela dilija, a tumen ni čhelden! Bašaldam Pherdo manuša andaro foro džana lasa te prahon e tumende žalosna dilija, a tumen ni rujen!' 33 Golese čhave. 13 Kana dikhla la o Gospod, pelo lese žal kaj, avilo o Jovane o Krstitelj savo ni xalja mangro lače thaj vaćarda: "Ma rov!" 14 Tegani avilo paše thaj thaj ni pijola mol, a tumen vaćaren: 'O beng ane dolda pe po than kaj sasa pašjardo o mulo čhavo. E leste!' 34 Aviljem me, o Čhavo e manušeso, savo manuša save inđarena le ačhile thaj o Isus vaćarda: xav thaj pijav, a tumen vaćaren: 'Dikh, manuš xalano "Čhave! Tuće vaćarav, ušti!" 15 O mulo čhavo bešlo thaj mato, amal e carincureng thaj e grešnikureng!' thaj lija te vaćarol, a o Isus dija le lese daće. 16 35 Al, sa gola so prihvatisade gova sikajipe, phende Savore darajle thaj hvalisade e Devle vaćarindo: kaj si e Devleso mudrost čačukano!" 36 Jekh farisejo "Baro proroko si maškar amende!" Thaj: "O Dol avilo kaso alav sasa Simon dija vika e Isuse te avol te xal te pomognil pe manušenđel!" 17 Kava šundilo taro mangro ke leste. O Isus đelo ano čher e farisejeso Isus ani sa i Judeja thaj ane sa e pašutne thana. thaj čhuta pe pašo astali. 37 Thaj dikh, ane gova foro 18 E Jovanese e Krstiteljese sikade vaćarde lese sasa i džuvli savaće džanglia pe kaj si grešnica. Voj sa kava so o Isus čerda. Tegani akharda o Jovane šunda kaj si o Isus pašo astali ano čher e farisejeso, pe duje sikaden 19 thaj bičhalda len ko Gospod te i avili andre thaj anda kučalo miris ko čaro savo pučen le: "Tu li san gova save obećisada o Dol kaj sasa taro mermerno bar. 38 Voj ačhili palo Isus thaj trubul te avol, il te adućara avere?" 20 Kana avile rojindoj, peli ke pe koča paše lese pingre thaj lija te gola duj manuša ko Isus, phende lese: "O Jovane o thovol len pe jasvencar. Tegani koslja len pe balencar, Krstitelj bičhalda amen tute te puča tut: 'Tu li san gova čumidija lese pingre thaj makhlja len e mirisesa. 39 save obećisada o Dol kaj trubul te avol, il te adućara Kana gova dikhla o farisejo savo akharda le, vaćarda avere?" 21 Ane gova sato o Isus sastarda buten taro ane peste: "Te avol kava manuš proroko, bi džanola lengo nasvalipe, tare lengo pharipe thaj tare bilačke ko si kaja džuvli savi dotaknil le. Vov bi džanola kaj si duxura thaj bute koren dija dičhipe. 22 Gija o Isus grešniča!" 40 O Isus phenda lese: "Simone! Isi man phenda e Jovanese sikadende: "Džan thaj vaćaren e khanči te vaćarav tuće." Vov vaćarda: "Učitelju, vaćar!" Jovanese so dikhlijen thaj so šunden: e kore dičhen, e 41 O Isus vaćarda: "Duj džene sesa dužna jekhe bande phiren, e gubava thodon, e kašuće šunen, e manušese. Jekh sasa dužno panšel srebrenjakura a mule ušten taro meripe thaj e čororende vaćarol pe o o dujto pinda. 42 Kana len ni sasa te irin, kova manuš Lačho Lafi. 23 Blagoslovimo si kova savo mandar ni oprostisada soldujenđe. Vaćar, tare kala duj savo ka sablaznil pe!" 24 Kana đele e Jovanese sikade, o mandol le pobut?" 43 O Simon vaćarda lese: "Pa bi Isus lija te vaćarol taro Jovane bute manušende: "So phenava kolese kas sasa pobaro dugo." A o Isus iklijen te dičhen ki pustinja? I trska, savi bandol ki vaćarda lese: "Gija si, šukar vaćardan." 44 Tegani balval? 25 Il so iklijen te dičhen? Manuše ane barvale irisajlo o Isus premali džuvli thaj vaćarda e Simonese: šeja urade? Na! Kola save phiraven barvale šeja ano "Dičhe li kala džuvljia? Kana me aviljem ane čiro šukaripe bešen ane carska palate. 26 Il so iklijen te čher, ni paj ni andan te thovav me pingre, al voj pe dičhen? Proroko? Va, me phenav tumenđe, vov si jasvencar thoda len thaj pe balencar koslja len. 45 Ni pobut taro proroko. 27 Golese so, o Jovane si manuš čumidipe ni dijan man, al voj sar aviljem, ni ačhili te kastar si pisimo ano Svetu lili: 'Akh, me bičhalav čumidol mingre pingre. 46 Uljesa ni makhljan mingro mingre glasniko angle tute, savo ka pripremil tuće o šoro, al voj mirisesa makhlja mingre pingre. 47 Golese drom angle tute.' 28 Vaćarav tumenđe: maškare sa e vaćarav tuće: 'Baro manglje sikađa mande, golesa

so si laće oprostime but bare grehura. Al kase zala sojimaso. Čhuvol la ko than e svetiljkako te šaj kola oprostime, sikavol zala manglipe.” 48 A e džuvljače save den andre, dičhen o svetilo. 17 Sa so si garado vaćarda: “Oprostime si čire grehura.” 49 Tegani ane peste lije te vaćaren kola so sesa lesa pašo astali: “Ko si kava savo šaj oprostil e grehura?” 50 Al o Isus vaćarda e džuvljače: “Čiro pačajipe spasisada tut. Dža ano mir!”

8 Pale gova o Isus delo ane forura thaj ane gava.

Sikada thaj vaćarda taro Lačho Lafi taro Carstvo e Devleso. Lesa đele e dešuduj sikade 2 thaj nesave džuvlja save sesa sastarde tare benga thaj taro nasvalipe: i Marija (savi akhardola Magdalena, kastar iklike efta bilačhe duxura), 3 thaj i Jovana (romni e Huzosi savo sasa upravitelji ko Irod) thaj i Suzana thaj avera but džuvlja save pomožisade pumare parencar e Isuse thaj lese sikaden. 4 Kana čidije pe but manuša tare sa e forura thaj avile pašo Isus, vov vaćarda lende paramič: 5 “Ikli o manuš savo čhudola o seme pi phuv. Thaj kana sejisada, nesavo seme pelo po drom. Gothe uštade le e manuša thaj e čirikla sa xalje le. 6 Nesavo seme pelo pe bara. Barilo thaj šućilo, golese kaj naj sasa paj ani phuv. 7 Thaj nesavo seme pelo pe kangre. O seme barilo e kangrencar thaj e kangre tasade le. 8 Thaj nesavo seme pelo pi šukar phuv. Barilo thaj anda šel droma pobut.” Kana vaćarda kava, dija vika: “Kas isi kana te šunol, nek šunol.” 9 E Isusesekade pučlje le: “Vaćar amenđe so značil kaja paramič?” 10 Vov vaćarda: “O Dol tumenđe dija te džanen o garajipe tare lesa Carstvo, al averende vaćarav ane paramiča, te pherdol okova so ačhol ano Svetu lil: ‘Ka dičhen, al ni ka shvatin; ka šunen, al ni ka haljaren.’ 11 Kaja paramič phenol kava: O seme si o Lafi e Devleso. 12 Nesave manuša si sar o drom ke savo pelo o seme. Kana šunen o Lafi e Devleso thaj avol o beng, lol o Lafi andaro lengo ilo, te ma pačan thaj te ni aven spasime. 13 Nesave manuša si sar than kaj isi bara ke savo pelo o seme. Gova si manuša save šunen thaj len o Lafi radosno, al si sar luluđa saven naj koreno. Zala vreme pačan, a kana avol o vreme tare iskušenjura, tegani prestanin te pačan. 14 Nesave manuša si sar than maškar e kangre ke savo pelo o seme. Gola si kola manuša save šunen o Lačho Lafi, al o pharipe, o barvalipe thaj o gugliple kale svetosu tasavol len thaj ni den šukar bijandipe. 15 A nesave manuša si sar šukar phuv pe savo si sejimo o seme. Gola si manuša save šunen o Lafi thaj gova Lafi ičaren ano šukar thaj iskreno ilo, sa dži kaj ni anen šukar bijandipe.” 16 “Khoni ni phabarol i svetiljka te bi ucharola la e čaresa il te bi čhuvola talo than e sojimaso. Čhuvol la ko than e svetiljkako te šaj kola save den andre, dičhen o svetilo. 17 Sa so si garado ka avol pučardo thaj so si čerdo garandoj ka ikljol ko dičhipe. 18 Golese pazin sar šunen. Golese so, kas isi, ka dol pe lese, a kas naj, ka lol pe lestar i kova zala so dol godi kaj isi le.” 19 Avile e Isusesi dej thaj lese phrala thaj naštine tare but manuša te aven dži leste. 20 Thaj khoni vaćarda e Isusese: “Čiri dej thaj čire phrala ačhen avri thaj manden te dičhen tut.” 21 Al vov vaćarda lende: “Mingri dej thaj mingre phrala si kola save šunen o Lafi e Devleso thaj ičaren le.” 22 Jekh dive o Isus phenda pe sikadene: “Te nakha ki aver rig e jezerosi.” Dijeano čamco thaj đele. 23 Thaj kana pojdisade, o Isus zasuta. Tegani uštili bari balval, o čamco lija te pherdol paj thaj arakhije pe ano opasnost. 24 E sikade avile pašo Isus thaj lije te den vika: “Gospode! Gospode! Ka tasiva!” Vov uštilo thaj zapovedisada e balvaljače thaj e bare pajese te ačhen, thaj von ačhile thaj pale gova khanči ni šundilo. 25 A o Isus pučlja len: “Kaj tumaro pačajipe?” A e sikade darajle thaj čudisajle, pučindoj jekh averese: “Savo si kava so e balvaljende thaj e pajese zapovedil te ačhen thaj von šunen le?” 26 Tegani resle paši Gerasinsko phuv savi si ki aver rig tari Galileja. 27 Kana ikli o Isus taro čamco, avilo paše leste andaro foro jekh manuš ane kaste sesa benga. But vreme sasa nango thaj ni bešlo ano čher, nego bešlo ke limora. 28 Kana dikhija e Isuse, dija vika thaj pelo ke pe koča angle leste. Andare sa o glaso dija vika: “So mande mandar, Isuse, Čhaveja Embare Devleso? Moliv tut, ma muči man!” 29 Golese so o Isus već zapovedisada e bilačhe duxose te iklij andare kava manuš. Angleder, e manuša phandena le ane sindira thaj aračhena le. Al vov čhinola e sindira thaj o beng inđarola le ani pustinja. 30 O Isus pučlje le: “Sar si čiro alav?” Vov phenda: “Legija,” golese kaj but benga sesa ane leste. 31 Thaj e benga molisade e Isuse te ma bičhalol len ano bezdan. (Abyssos g12) 32 Paše gothar sasa jekh brego kaj sesa pherdo bale save čarona. E benga molisade e Isuse te mučhol len te džan ane gola bale. Thaj o Isus mukhlja len te džan. 33 Tegani iklike e benga andare kova manuš thaj đele ane bale. Thaj e bale lije te prasten taro brego ano jezero thaj tasile. 34 Kana e manuša save arakhije e balen, dikhije so sasa, naše thaj đele te vaćaren tare gova ano foro thaj ane gava. 35 Tegani e manuša iklike te dičhen so sasa. Kana avile pašo Isus, arakhije e manuše kastar iklike e benga, sar bešol urado paše Isusesekade pingre thaj si godaver. Thaj von darajle. 36 Kola save gova dikhije, vaćarde averenđe sar o Isus sastarda e manuše ane

kaste sesa e benga. 37 Tegani sa e manuša tari taro nasvalipe. 2 Bičhalda len te propovedin taro Gerasinsko phuv molisade e Isuse te džal lendar, Carstvo e Devleso thaj te sastaren e nasvalen. 3 golese kaj but darajle. O Isus dija ano čamco thaj Vaćarda lende: "Khanči ma len dromese: ni rovli, irisajlo palal ani Galileja. 38 O manuš kastar o Isus ni trasta, ni mangro, ni pare thaj te ma avol tumen ikalda e benden molisada e Isuse te džal lesa, al o po duj gada. 4 Kana džan ane nesavo čher, bešen Isus bičhalda le pestar vaćarindoj: 39 "Iri tut ane čiro gothe, dži kaj ni ka džan ane aver than. 5 Te ni čher thaj vačar sa so čerda tuće o Dol." Gija o manuš manglie tumen ane nesavo foro, ikljen gothar thaj delo thaj vaćarda maškaro sa o foro so čerda lese o tresin o praho tare tumare pingre sar svedočanstvo Isus. 40 Kana irisajlo o Isus tari aver rig e jezerosi, protiv lende." 6 E sikade đele thaj phirde taro gav dži e manuša sesa baxtale kana dikhlije le, golese kaj ko gav. Propovedisade o Lačho Lafi thaj sastarde savore adučarde le. 41 Thaj dikh, jekh manuš kasos e manušen ke sa e thana. 7 Kana o Irod, o vladari alav sasa Jair, starešina e sinagogako, avilo thaj pelo e Galilejako, šunda tare sa so sasa, sasa zbumimo ke koča anglo Isus thaj molisada le te avol ane lesogolese kaj nesave vaćarde kaj o Jovane o Krstitelj čher, 42 golese kaj sasa le jekhori čhej tare dešuduj uštito tare mule. 8 Thaj avera vaćarde kaj ki phuv berš thaj voj sasa dži o meripe. Kana pojdisada o Isus sikadijo o Ilija, a nesave vaćarde kaj uštito tare mule e Jairesa ane leso čher, cícidije le e manuša. 43 Thaj nesavo proroko taro purano vreme. 9 Thaj vaćarda o maškare manuša sasa jekh nasvali džuvli tare rateso Irod: "E Jovaneso šoro me čhindem. Savo si akana thavdipe već dešuduj berš. I džuvli sa piro barvalipe kava kastar gasave čudura šunav?" Thaj manglia so sasa la, dija ke lekara, al nijekh naštine te sastarol te dičhol e Isuse. 10 Kana irisajlo e apostolura, la. 44 Voj avili od palal e Isusesse thaj dolda le taro vaćarde e Isusesse sa so čerde. O Isus tegani indarda teluno kotor taro fostano thaj tare jekh drom ačhilo e sikaden pesa thaj katane đele pašo foro savo lako ratvalipe. 45 O Isus pučja: "Ko dolda pe gova pe akhardol Vitsaida te šaj aven korkore. 11 Al but mande?" Dži jekh lendar phende kaj naj von, vaćarda manuša šunde kaj đelo o Isus, thaj lije te džan pale o Petar [thaj kola save sesa lesa]: "Gospode! But leste. O Isus primisada len thaj lija te propovedil lende manuša si paše tute thaj cíciden tut [a tu puče: 'Ko taro Carstvo e Devleso thaj sastarda kolen saven dolda pe gova pe mande?']". 46 Al o Isus vaćarda: trubuja sastipe. 12 Kana lija o dive te načhol, avile e "Khoni dolda pe pe mande, golese kaj osetisadem dešuduj apostolura pašo Isus thaj vaćarde: "Mukh e zor kaj ikili mandar." 47 Kana dikhlija i džuvli kaj našti manušen. Nek džan ane pašutne gava thaj ane thana garadol, avili darandoj, peli ke pe koča angle leste kaj šaj te aračhen khanči xamase thaj kaj šaj te soven, thaj vaćarda angle sa e manuša sose dolda pe pe golese kaj sam ko than kaj naj khanči." 13 O Isus leste thaj sar tare jekh drom sastili. 48 O Isus vaćarda vaćarda lende: "Den len tumen te xan!" Von vaćarde: laće: "Mingri čhej! Čiro pačajipe sastarda tut. Dža "Amen isi samo pandž mangre thaj duj mačhe. Amen ano mir!" 49 Dok o Isus vaćarda e džuvlijače, avilo li te dža te cína sa kale manušende te xan?" 14 Gothe jekh andaro čher e Jaireso, e šorutno e sinagogako, sesa paše pandž milje murša. Tegani o Isus vaćarda thaj vaćarda lese: "Jaire, muli čiri čhej. Ma muči e pe sikadendje: "Čhuven len te bešen ane kupe po učitelje." 50 Kana Šunda gova o Isus, vaćarda lese: pinda džene." 15 E sikade čerde gija thaj bešljarde "Ma dara! Samo pača thaj voj ka uštoli." 51 Kana o len savoren. 16 O Isus lija gola pandž mangre thaj Isus avilo ano čher, ni dija khoni te džal andre, sem o gole duje mačhen, dikhlija ano nebo thaj zahvalisada Petar, o Jovane thaj o Jakov, e čhejorako dad thaj i e Devleso. Phaglia e mangre thaj e mačhen thaj dija dej. 52 Savore ruje thaj tugujisade andaro vođi pale len ke sikade te den e manušen. 17 Savore xalje late thaj o Isus vaćarda: "Ma roven. Ni muli, nego thaj čalile. Pale gova čidije dešuduj korpe kolestar sovol." 53 Al von asaje e Isusesse golese kaj džanglie so ačhilo so xalje e manuša. 18 Jekh dive o Isus so muli. 54 Vov dolda e čhejora taro va thaj dija vika molisajlo korkoro thaj lesa sesa lese dešuduj sikade. vaćarindoj: "Čhejorije, uštli!" 55 Tare jekh drom irisajlo Vov pučja len: "So vaćaren e manuša, ko sem me?" lako duxo thaj voj sigate uštli. O Isus naredisada 19 E sikade vaćarde lese: "Nesave manuša vaćaren lende te den la te xal. 56 Thaj lako dad thaj lači dej kaj san o Jovane o Krstitelj, a avera kaj san o Ilija o sesa začudime. Al vov zapovedisada lende khanikase proroko, a nesave vaćaren kaj san jekh tare purane prorokura savo uštito tare mule." 20 O Isus pučja len: "A tumen, so phenen, ko sem me?" O Petar vaćarda: "Tu san o Hrist, bičhaldo taro Dol." 21 O Isus zurale naredisada e sikadendje te ma vaćaren khanikase

9 O Isus dija vika e dešuduje apostoluren thaj dija len zor thaj vlast pe sa e benga thaj te sastaren

kaj si vov o Hrist. 22 Thaj phenda: "Me, o Čhavo e bilačhe duxose te ikljol lestar, sastarda e čhave thaj manušeso, trubul te avav but mučimo. E starešine, dija le lese dadeso. 43 Savore divisajle so dikhlije e e šorutne sveštenikura thaj e učitelja tare Mojsijaso Devleso baro zuralipe. Savore divisajle sa kolese so zakon ka čhuden man. Ka avav mudardo, al me trito o Isus čerola. Tegani o Isus vaćarda pe sikadene: 44 đive ka uštav tare mule." 23 Tegani o Isus savorenđe "Šukar šunen kala lafura: Me, o Čhavo e manušeso, vaćarda: "Ko mandol te džal pale mande, nek ačhavol trubul te avav dindo ane vasta e manušende." 45 Al e korkoro pes thaj nek lol piro krsto svako đive thaj nek sikade ni haljarde kala lafura, golese kaj sasa lendar džal pale mande. 24 Golese ko mandol piro džuvdipe garado te našti haljaren. Thaj darajle te pučen le kale te aračhol, ka hasarol le, al ko hasarol piro džuvdipe lafese. 46 E sikade lije te vaćaren maškar pumende baše mande, ka araćhol le. 25 Savo šukaripe ka avol ko si lendar embargo. 47 Al o Isus džanglia so si ane e manuše ako sa o sveto dobil, al pes hasarol il lende ile. Lija e čhavore čhuta le paše peste, 48 upropastil pes? 26 Golese, ko ladžal mandar thaj tare thaj vaćarda lende: "Savo primil kale čhavore ane mingre lafura, lestar i me, o Čhavo e manušeso, ka mingro alav, man primil. Thaj ko man primil, primil e ladžav kana ka avav ane mingri slava thaj ane slava Devle savo bičhaldia man. Golese kaj, ko si maškare mingre Dadesi thaj e svetone andelurendi. 27 Čače tumende emcikno, vov si embargo." 49 Tegani vaćarda vaćarav tumende, nesave tumendar save sen kate ni o Jovane e Isuseso: "Gospode! Dikhlijam jekhe sar ka meren dok ni dichen o Carstvo e Devleso." 28 cire alavesa tradol e benđen. Amen vaćardam lese te Kana nakhle ohto đive pale gova, o Isus lija e Petre, ma čerol gova, golese kaj ni džal amencar pale tute." e Jovane thaj e Jakove thaj iklilo ko brego te molil 50 Al o Isus vaćarda lese: "Mučhen le, golese kaj pe e Devlese. 29 Kana molisajlo, lesu muj čerdilo ko naj protiv tumende, tumencar si." 51 Kana sesa averčhande thaj lese šeja čerdile parne thaj sjajna. 30 paše e divesa te avol o Isus vazdimo ko nebo, zurale Thaj dikh, tari jekh drom iklile duj manuša thaj lije te odlučisada te džal ano Jerusalim. 52 Thaj bičhaldia vaćaren e Isusesa. Gova sesa o Mojsije thaj o Iliju. 31 glasnikuren angle peste thaj von đele thaj dije ano Sikadije ane slava thaj vaćarde tare lesu meripe savo gav ani Samarija te lačharen lese kaj te sovol. 53 Al e trubuja te avol ano Jerusalim. 32 O Petar thaj kala so manuša ni mangije le gothe, golese kaj džanglijie kaj sesa lesa, zasute thaj kana džungadile dikhlije e Isuse mandol te džal ano Jerusalim. 54 Kana dikhlije gova ani slava thaj duje manušen sar lesa ačhen. 33 Kana lese sikade o Jakov thaj o Jovane, pučlje e Isuseso: lije o Mojsije thaj o Iliju te crden pe taro Isus, o Petar "Gospode! Mande li te phena te uljoi i jag taro nebo phenda e Isuseso: "Gospode! Šukar kaj sam kate. Te thaj te phabarov len [sar so gova čerda o Iliju]?" 55 Al čera trin senice: Jekh tuće, jekh e Mojsijase thaj jekh o Isus irisajlo thaj dija vika pe lende. [Phenda: "Ni e Ilijase." Ni džanglia so te vaćarol. 34 A dok vov gova džamen tare savo duxo sen. 56 Golese kaj me, o vaćarda, avilo o oblako savo učharda len. Thaj von, Čhavo e manušeso, ni aviljem te uništiv e manušengo kana učharda len o oblako, darajle. 35 Thaj šunde džuvdipe, nego te spasiv."] Thaj đele ane aver gav. glaso andare kova oblako vaćarindoj: "Kava si mingro 57 Sar đele dromesa, nesave manuš vaćarda e Isuseso: manglo čhavo save me birisadem. Le šunen!" 36 Pale "Me ka džav tusa kaj tu dža." 58 Al o Isus phenda gova so šundilo o glaso, e sikade dikhlije samo e lese: "E lisicen isi jazbina thaj e čirikljen isi gnezdura, Isuse korkore. Thaj von khanči ni vaćarde khanikase al me, o Čhavo e manušeso, naj man kaj mingro šoro tare gova so dikhlije. 37 Theara đive kana o Isus thaj te pašljarav." 59 A o Isus avere manušese vaćarda: lese sikade ulile taro brego, but manuša avile ko "Phir pale mande." A kova manuš phenda: "Gospode! Isus. 38 Thaj dikh, tare but manuša akharda le jekh: Mukh man angleder te džav te prahov mingre dade." "Učitelju! Moliv tut, dikh pe mingro čhavo golese kaj si 60 Al o Isus vaćarda lese: "Ačhav e mule, nek prahon jekhoro." 39 O bilačho duxo dolol le thaj tari jekh drom pe mulen. Al tu dža thaj propovedi taro Carstvo e lol te dol vika thaj čhudol le ane grčura tare savi ikljol Devleso." 61 A aver manuš vaćarda: "Gospode! Me i spuma taro lesu muj thaj o duxo ni ačhavol le thaj ka džav pale tute, al mukh man te džav te oprostiv sa malaksil le. 40 "Molisadem cire sikaden te ikalen man mingre čherutnencar." 62 A o Isus phenda lese: e bilačhe duxo, al von naštine." 41 O Isus vaćarda "Kova savo čhuvol piro va ko plugo te oril a dičhol lende: "O, bipačaće thaj rumime potomkura! Vadži palal, naj pogodno pašo Carstvo e Devleso."

10 Pale gova odredisada o Gospod avere eftavardeš thaj duje sikaden thaj bičhaldia len po duj te džan angle leste ane sa e forura thaj ane

thana kaj manglia te džal. 2 O Isus vaćarda lende: "O gova čiri volja." 22 Thaj vaćarda o Isus kolende so čidipe si baro a e bućarne si zala. Golese, molin e sesa gothe: "Sa mande dija mingro Dad thaj khoni gospodare taro čidipe te bičhalol e bućarnen ke piro ni džanol ko si o Čavo, sem o Dad, thaj khoni ni čidipe. 3 Džan! Akh, bičhalav tumen sar terne bakren džanol ko si o Dad, sem o Čavo thaj kola kase o maškare ruva. 4 Ma indjaren kese parencar, ni traste, Čavo mandol te sikavol le." 23 Pale gova irisajlo pe ni sandale. Thaj dok phiren ma ačhen te vaćaren ko sikadende thaj samo lende vaćarda: "Blagoslovime drom khanikasa te ma hasaren tumaro vreme. 5 Kana si e jakha save dičhen kova so tumen dičhen. 24 ka den ane nesavo čher, angleder vaćaren: 'Mir kale Golese kaj, vaćarav tumende kaj but prorokura thaj čhereste.' 6 Te gothe bešlo o manuš savo mandol o carura manglie te dičhen kova so tumen dičhen, mir, tumaro mir ka avol pe lende. Te ni manglia o mir, al ni dikhlije, thaj manglie te šunen kova so tumen tumaro mir ka iril pe tumende. 7 Kana ka džan ane šunen, al ni šunde." 25 Tegani uštijo jekh tare učitelja nesavo čher, ma džan tare gova čher ke aver. Ačhen tare Mojsijaso zakon te iskušil e Isuse thaj pučlja le: ke gova čher thaj xan thaj pijen so isi len, golese kaj "Učitelju! So trubul te čerav te dobiv o džuvdipe bizo o bućarno dostoјno si pe plataće. 8 Kana ka den ane meripe?" (aiōnios g166) 26 O Isus phenda lese: "So si nesavo foro thaj gothe ka primin tumen, xan so anen pisimo ane Mojsijaso zakon? Sar tu gova haljare?" 27 angle tumende. 9 Sastaren e nasvalen save si gothe, Vov phenda e Isusese: "Mang e Gospod čire Devle thaj vaćaren lende: 'O Carstvo e Devleso avilo paše sa čire ilesa, sa čire dušasa, sa čire zorasa thaj sa tumende.' 10 Al kana ka džan ano nesavo foro thaj čire gođasa," thaj: "Mang čire pašutne sar korkore ni ka primin tumen gothe, ikljen ke lengo drom thaj tut." 28 O Isus vaćarda lese: "Šukar vaćardan. Čer vaćaren: 11 'Thaj o praho tare tumaro foro savo si pe gova thaj ka živi!' 29 Al kova učitelji e zakoneso amare pingre, amen kosa, sar svedočanstvo protiv manglia te opravdil pe, pa pučlja e Isuse: "Ko si lende. Al te džanen kaj paše avilo tumende o Carstvo mangro pašutno?" 30 Pe gova o Isus lija te vaćarol e Devleso." 12 Vaćarav tumende kaj e manušende kava: "Jekh manuš đelo taro Jerusalim ano Jerihon tari Sodoma ka avol poloče ko dive e Sudoso, nego manušalen taro Horazin! Pharo tumende, manušalen Slučajno gole dromesa nakhlo nesavo svešteniku. tari Vitsaida! Golese kaj, te bi čerdona ano foro Tir Kana dikhlija le, crdija pe lestar ki aver rig thaj nakhlo. thaj ano foro Sidon e čudura save čerdile tumende, 32 Gija i nesavo levito: kana avilo ke gova than thaj dumutane bi pokajina pe thaj bi bešena urade ano dikhlija le thaj nakhlo ki aver rig. 33 Tegani paše leste dorikalо čaršafi thaj ano praho. 14 Al e manušende avilo i nesavo Samarijanco savo đelo gole dromesa. taro Tir thaj e manušende taro Sidon ka avol poloče Thaj kana dikhlija le, pa pelo lese žal. 34 Avilo, koslja ko sudo, nego so ka avol tumende. 15 A tumen e manušese rane uljesa thaj moljasa thaj paćarda manušalen taro Kafarnaum! Dži o nebo li ka ušten? len. Pale gova čhuta le ke piro her thaj indjarda le Dži o than kaj si e mule ka peren!" (Hadēs g86) 16 ani mehana thaj dikhlija pe leste. 35 Theara dive o Tegani vaćarda o Isus pe sikadende: "Ko tumen Samarijanco ikalda duj srebrenjakura, dija ko manuš šunol, man šunol. Ko tumen čhudol, man čhudol. Ko kasi sasa i mehana thaj phenda lese: 'Dikh pe leste. čhudol man, čhudol e Devle savo bičhalda man.' 17 Te trošisadan pobut, me ka počinav kana ka irima." Kana irisajlo kola eftavardeš thaj duj sikade, radosno 36 Tegani o Isus pučlja: "So misli akana? Ko tare kala vaćarde e Isusese: "Gospode, e benga pokorisajle trin džene sikadijo sar pašutno kole manušese save amende ke čiro alav." 18 Vov phenda lende: "Me dolde e čora?" 37 A o učitelji e zakoneso phenda lese: dikhlijem e Satana sar pelo taro nebo sar munja. "Kova savo sikada milosrde." Tegani o Isus vaćarda 19 Akh, dijem tumen zor te ačhen pe sapa thaj pe lese: "Dža thaj i tu čer gija." 38 Kana o Isus thaj lese škorpije thaj pe sa o vlast e dušmaneso. Khanči ni ka sikade đele premalo Jerusalim, avile ane jekh gav. avol tumende. 20 Al tumen ma aven radosna paše Gothe živisada jekh džuvli savi akhardola Marta, thaj gova so e duxura pokorin pe tumende, nego aven voj primisada len ane piro čher. 39 La sasa phen savi radosna golese so si tumare alava pisime ko lil e akhardola Marija. Voj bešli paše pingre e Isusese thaj Devleso ano nebo." 21 Ane gova sato o Isus perdilo Šunda leso sikajipe. 40 Al i Marta dikhlija pobut ani radost ano Sveto Duxo thaj phenda: "Hvaliv tut, bući thaj sar emlače te služil e Isuse. Avili pašo Isus Dade, Gospode e neboso thaj e phuvako, so garadan thaj pučlja le: "Gospode! Šukar li si kava so mingri gova tare džangle thaj tare razumna a sikadan gova phen ačhada man korkora te služiv tut? Vaćar laće te kolende save si sar čhavore. Va, Dade, golese kaj si pomožil man." 41 O Gospod phenda laće: "Marto,

Marto! Sikiri tut thaj trudi tut paše but buća. **42** A me e Devlese zorasa tradav e bendeñ, onda avilo samo jekh trubul. I Marija círi phen birisada kova so si tumende o Carstvo e Devleso.” **21** O Isus vaćarda: pošukar, thaj gova ni ka lol pe latar.”

11 Jekh díve o Isus molisajlo ane jekh than. Kana ačhilo e molitvasa, jekh tare lese sikade vaćarda lese: “Gospode, sikav amen te moli amen, sar so o Jovane o Krstitelj sikada pe sikaden.” **2** O Isus vaćarda lende: “Kana molin tumen, vaćaren: ‘Dade [amareja ko nebo], te svetil pe čiro alav! Te avol čiro carstvo. [Te avol čiro manglipe ki phuv sar ko nebo.]’ **3** Xamase so trubul amen de amen svako díve. **4** Oprosti amare grehura, sar so i amen oprosti kolende so čeren grehura premal amende! [Thaj ikal amen taro bilačipe].” **5** Pale gova o Isus vaćarda: “Den godi sar bi avola kana bi khoni tumendar džala ke piro amal ki opaš i rat te rodol mangro lestar vaćarindoj: ‘Amala, de man trin mangre, pa ka irivlen tuće. **6** Golese kaj avilo ke mande taro drom mingro amal thaj naj so te čhuvar angle leste.’ **7** A vov andral te phenol: ‘Ačhav man ko miro! Mingro vudar si phanglo thaj mingre čhave si mancar ano than e pašljimaso thaj našti uštav te dav tut!’ **8** Vaćarav tumende: te ni uštito golese kaj si lesu amal, ka uštoli te dol le golese so si uporno thaj ka dol le kobor trubul le. **9** Golese vaćarav tumende: Manden thaj ka dol pe tumende! Roden thaj ka aračhen! Maren thaj ka putavol tumende! **10** Golese kaj dži jekh savo mandol, dol pe lese; thaj kova savo rodol, aračhol; thaj savo marol, putardol lese. **11** Savo dad tumendar, kana bi o čhavo rodola [mangro, vov bi dola le bar? Il bi rodol] mačhe, vov bi dola le sape? **12** Il te manglijangro, te dol le škorpija? **13** Kana tumen, bišukar manuša, džanen šukar buća te den tumare čhaven, kobor pobut tumaro Dad taro nebo ka dol Svetu Duxo kolende save molin le?” **14** Jekh drom o Isus tradija e bende taro manuš savo naštine te vaćarol. Kana iklilo o beng, kova manuš lija te vaćarol thaj e manuša sesa zadivime. **15** Al nesave lendar vaćarde: “Vov tradol e bendeñ e Veelzevulese zorasa, savo si o šorutno e bendengo.” **16** A avera iskušisade e Isuse gija so rodije znako te dičhen dal si bičhaldo taro Dol. **17** Al o Isus džanglia so den godi thaj phenda lende: “Dži jekh carstvo savo si ulado, ka properol thaj čher ane savo naj sloga, ka properol. **18** Gija, te avol o Satana ulado ane peste, sar šaj te ačhol lesu carstvo? Me phenav kava golese so vaćaren kaj me tradav e bendeñ e Veelzevulese zorasa. **19** Al te me e Veelzevulese zorasa tradav e bendeñ, save zorasa traden len tumare sikade? Golese von korkore ka dokažin tumende kaj sen bande. **20** Al te

“Kana o zuralo manuš savo naoružil pe, aračhol piro čher, lesu barvalipe si šukar arakhado. **22** Al kana avol pozuralo lestar thaj pobedil le, ka lol sa lesu oružje ane savo pačaja thaj ka ulavol pirencar gova so lija tare kova manuš. **23** Ko naj mancar, protiv mande si thaj ko mancar ni čidol, vov onda čhorol.” **24** “Kana o bilačo duxo ikljol andaro manuš, džal ke šuće phuva te rodol than kaj šaj odmoril pe. Kana ni aračhol gasavo than, vaćarol: ‘Ka irima ano čher kotar ikliljem.’ **25** Kana ka iril pe, aračhol gova čher šulado thaj lačhardo andral. **26** Tegani džal thaj aračhol efta avere duxuren, pobilačhe pestar, thaj katane aven andre thaj bešen gothe. Thaj ko kraj avol e manušese pobilačhe nego angleder.” **27** Kana gova vaćarda o Isus, jekh džuvli tare manuša dija vika zurale vaćarindoj: “Blagoslovimi i džuvli savi indarda tut ane piro vođi thaj dija tut čući!” **28** Al o Isus phenda: “Vadži po blagoslovime si kola save šunen o Lafi e Devleso thaj čeren le.” **29** Sar e manuša lije pobut te čiden pe, o Isus lija te vaćarol lende: “Kaja generacija si bilačhi. Rodol znako thaj ni ka dol pe aver znako samo o znako savo sasa e prorokose e Jonase. **30** Golese kaj, sar so o Jona sasa znako e manušendje save živisade ano foro Niniva, gija i me, o Čhave e manušeso, ka avav znako e manušendje tari kaja generacija. **31** Ko díve taro baro sudo e Devleso i carica so angleder vladisada e južnone phuvasa, ka uštoli thaj ka osudil e manušen tari kaja generacija, golese kaj avili tare empalune phuva te šunol e Solomoneso mudrost. Al akh, kate si khoni pobaro taro Solomon, a tumen ni manden te šunen le. **32** Ko díve taro baro sudo e Devleso e manuša so bešle ano purano foro Niniva, ka ušten i ka osudin e manušen tari kaja generacija, golese kaj kajisajle kana o Jona propovedisada lende. Al akh, kate si khoni pobaro taro Jona, a tumen ni pokajisaljen!” **33** “Khoni ni phabarol i svetlijka pa te čhuvol la talo garado than il talo čaro, nego čhuvol la ko than e svetlijkako te šaj dičhen o svetlost kola so den ano čher. **34** Čiri jakh si sar svetlijka e telose. Ako gija čiri jakh si sasti, sa čiro telo ka avol osvetlimo. Ako si čiri jakh bilačhi, čiro telo ka avol ani tama. **35** Golese vodi redo gova svetlost ma te avol ane tute i tama. **36** Golese, te si sa čiro telo osvetlimo thaj naj nisavo kotor ani tama, tegani sa čiro džuvdipe ka avol osvetlimo sar kana i svetlijka osvetlil tut pe svetlosa.” **37** Kana o Isus vadži vaćarola, jekh tare fariseja akharda le te xal mangro ke leste. O Isus đelo ke leste thaj bešlo ko astali. **38** Al o farisejo čudisajlo kana dikhlija so o Isus

angleder ni thoda pe vasta anglo xape. 39 Tegani lese khanči so ni ka šundol angle savorende. 3 Golese so o Gospod o Isus vaćarda: "Čače, tumen e fariseja si vaćardo ano mrako, ka šundol ko svetlo. Thaj sa thoven od avral o tahtaj thaj o čaro, al andral tumen so vaćarden čorale ko kan ane phangle sobe, tare sen pherde pohlepa thaj bilačipe. 40 Bigođaće! Naj krovura ka šundol!" 4 "Al vaćarav tumende, amalalen, li o Dol kova savo čerda e manuše od andral thaj ma daran tare kola so šaj mudaren o telo, golestар od avral? 41 Nego, den so si andral sar milostinja khanči aver naštī čeren tumende! 5 Ka vaćarav thaj sa ka avol tumende thodo. 42 Pharo tumende tumende kastar te daran. Daran taro Dol savo šaj e farisejende so den dešto kotor tari nana, tari ruta mudarol thaj isi le zor te čhudol ani jag savi ni ačhol. thaj taro sa o povrće, al ni marin te čeren averende li bićindon pandž čiriklja paše duj pare? Thaj ni jekha te den dešto kotor, al ni trubun te ačhaven e považna ni zabistrol o Dol. 7 A tumende i tumare bala ko šoro buća. 43 Pharo tumende e farisejende! Golese so si đinde. Golese ma daran! Tumen sen povredna tare volin te bešen ke anglune thana ane sinagoge thaj pherdo čiriklja." 8 "Gija vaćarav tumende: Dži jekh ko kana dičhen tumen e manuša, pherde poštujipe anglo manuša priznajil kaj pripadil mande, le i me, premal tumende, te pozdravin tumen ke trgura. 44 o Čavo e manušeso, ka priznajiv angle anđelura. Pharo tumende [učiteljuralen tare Mojsijaso zakon 9 Al ko man čhudol angle manuša, lestar i me ka thaj farisejonalen, dujemujendel!] Tumen sen sar e odrekniv man angle Devlese anđelura. 10 Dži jekh ko neprimetna limora pe save e manuša uštaven a ni vaćarol nesavo lafi protiv mande, protiv o Čavo e džanen kaj uštaven len." 45 Tegani phenda e Isusese manušeso, lese ka avol oprostimo. Al kova ko vaćarol nesavo učitelji tare Mojsijaso zakon: "Učitelju, kana bilačhe taro Svetu Duxo, lese ni ka avol oprostimo. kava phene, ladžare i amen!" 46 O Isus phenda lese: 11 Kana ka anen tumen anglo sudo ke sinagoge thaj "Pharo i tumende, učiteljuralen tare Mojsijaso zakon! angle šorutne thaj anglo vlast, ma daran sar ka branin Golese so čhoven pe manuša pharipe savo si but tumen thaj so ka vaćaren. 12 Golese kaj o Svetu pharo inđarimase, a ni tumare najesa ni manden Duxo ka sikavol tumen ane gova sato so trubul te te crden te pomožin nekase. 47 Pharo tumende! vaćaren." 13 Tegani vaćarda khoni tare manuša e Golese so čeren limora e prorokurende, saven tumare Isusese: "Učitelju, vaćar mingre phralese te ulavol paradada mudarde. 48 Golesa sikaven kaj odobrin mancar kova so ačhada amendje amaro dad." 14 gova so čerde tumare paradada: von mudarde len, O Isus phenda lese: "Manušea, ko man čhuta te a tumen vazden lende limora. 49 Golese o Dol avav sudija il delioc pe tumende?" 15 Thaj vaćarda ane lesu mudrost vaćarda tumendar: 'Ka bičhalav savorende o Isus: "Dičhen thaj aračhen tumen tari lende prorokuren thaj apostoluren. Nesaven lendar pohlepa! I sa gaći barvalipe te avol manuše, lesu ka mudaren, a e dujtonen ka progonin.' 50 Golese, džuvdipe ni avol golestар so isi le." 16 Pale gova o e manuša tari kaja generacija ka aven kaznime za Isus vaćarda lende kava paramič: "Nesave barvale ko rat savo thavdija tare sa e prorokura taro čerdipe manušesi phuv bijanda but bijandipe. 17 Dija godi e svetoso, 51 taro Aveljeso rat dži e Zaharijaso rat, ane peste vaćarindoj: 'So ka čerav? Naj ane soste savo sasa mudardo maškarо žrtveniku thaj o sveto te čidav e milajeso čidipe.' 18 Thaj vaćarda: 'Kava than e Hrameso. Va, phenav tumende, ka rodol pe ka čerav! Ka perav mingre thana taro dživ thaj ka tari tumari generacija. 52 Pharo tumende učiteljuralen čerav len pobare thaj gothe ka čidav mingro dživ thaj tare Mojsijaso zakon! Golese so garaden o ključo taro sa so isi man. 19 Tegani ka vaćarav korkoro mande: džanglipe. Korkore ni den andre, a tumen ni mukhljen Isi tut baro barvalipe bute beršenđe. Ka odmori tut, kolen save manglje te den andre." 53 Kana o Isus ka xa, ka piće thaj ka veseli tut!' 20 Al o Dol lese iklilo gothar, e učitelja tare Mojsijaso zakon thaj e vaćarda: 'Bigođaleja! Vadži kaja rat ka lol pe čiri duša fariseja lije ane bari holi te protivin pe thaj te pučen le tatar. Thaj kase ka ačhol sa gova so steknisadan?' 21 tare but buća. 54 Dikhlije te dolen le ane zamka lese Gija si kolesa savo čidol pese barvalipe ki phuv, a ni lafurencar. 22 Tegani o Isus pe sikadende phenda: "Golese vaćarav

12 Kana čidije pe but milja manuša gaći kaj lije te uštaven jekh avere, o Isus angleder lije te vaćarol pe sikadende: "Aračhen tumen taro kvasaco e farisejengo, so si dujemujengo. 2 Golese kaj naj garado khanči so ni ka pučardol, thaj naj učhardo

tumende: Ma daran za ko tumaro džuvdipe dal ka avol tumen so te xan, ni tumare telose so ka uraven! 23 Golese kaj si o džuvdipe pobut taro xape thaj tumaro telo pobut taro urajipe. 24 Dičhen e gavranuren! Sar ni sejin, ni čiden, naj len ni podrumo ni kaj čhoven o dživ,

thaj o Dol parvarol len. A kober sen tumen povredna pačan ano Dol. 47 A kova sluga savo džanglja so tare čirklja? 25 Šaj li khoni tumendar golesa so brinil leso gospodari mandol thaj naj spremno thaj ni čerda pe te baravol piro džuvdipe paše jekh dive? 26 Kana pale leso manglipe ka avol but mardo. 48 A okova našti ni gova zala te čeren, sose brinin tumen za ko sa sluga savo ni džanglja e gospodaresi volja, a čerda aver? 27 Dičhen e luludža ki livada sar baron! Ni čeren khanči sose ka avol mardo, ka marolpe zala. Kase bući, ni suven pese šeja, a me vačarav tumende kaj ni dija pe but, but ka rodol pe lestar. Kase poverimo but, o caro o Solomon ane pe barvale šeja ni sasa urado po but ka rodol pe lestar.” 49 Thaj o Isus vaćarda: sar jekh lendar. 28 Te o Dol e čara gija uravol ko polje, “Me aviljem te čhudav i jag e sodosi ki phuv. O, sar bi savi si adive thaj theara čhudol pe ani jag, dal ni ka mangava te avol već phabardi! 50 Al me trubul te brinil pe tumende vadži pobut? Sose gači zala pačan? krstima mučimasa thaj but mande pharo sa dok ni 29 Golese, ma brinin tumen isi li tumen so te xan il so čerdol gova! 51 Dal den godi kaj me aviljem te anav te pijen. Ma daran! 30 Gija čeren ke kava sveto e mir ki phuv? Na, me aviljem te anav ulaipe maškare manuša save ni džanen e Devlese. Tumaro Dad ano manuša. 52 Golese od akana ka aven ulade e pandž nebo džanol kaj sa gova trubul tumende. 31 Nego čherutne: trin manuša ka aven ke mingri rig, a duj ka roden o Carstvo e Devleso thaj aver ka dodol pe aven protiv gola trin. 53 Ka uštol o dad protiv o čhavo tumende. 32 Ma daran, mingre cikne bakre! Tumaro thaj o čhavo protiv o dad, i dej protiv i čhej thaj i čhej Dad manglia te dol tumen te aven ano Carstvo. 33 protiv i dej, i sasuj protiv i bori thaj i bori protiv piri Bičinen so isi tumen thaj den e čororenđe! Čeren sasuj.” 54 Thaj o Isus vaćarda e manušendje: “Kana tumende traste za ke pare save ni phuravon thaj dičhen kaj e kale oblakura čiden pe nakaro zapad barvalipe ko nebo savo ni ka ciknjol. Khoni našti te tumen phenen: ‘Ka dolpese bršnd’, thaj gija avol. 55 avol odori te čorol tumaro barvalipe thaj ni jekh moljco Kana dičhen taro jug phurdol, vaćaren: ‘Ka avol tatipe’ ni ka xal le. 34 Golese, kaj si tumaro barvalipe, gothe thaj gija avol. 56 Dujemujende! O muj e phuvako thaj ka avol i tumaro ilo.” 35 O Isus vaćarda lendje: “Aven neboso pindžaren, a sar ni pindžaren kala znakura so spremna thaj urade za ki bući thaj tumare svetlijke te čerdon akana? 57 Tumen korkore trubul te džanen so aven phabarde, 36 sar manuša save adućaren pe si šukar! 58 Te khoni tužil tumen zbog o dugo savo ni gospodare save iril pe taro abav, te aven spremna te irisaden thaj indarol tumen ko sudo, odrumal miri tut putren lese kana resol thaj marol ko vudar. 37 E sluge iesa, te ma vucil tut ko sudo, golese so o sudija šaj save si spremna thaj adućaren pe gospodare te iril osudili tut thaj te dol tut ke piro manuš te phandol tut pe, ka aven blagoslovime. Čače vačarav tumende, ano phanglipe. 59 A ako phandol tut vačarav tuće: Ni o gospodari korkoro ka uravol pe sar sluga thaj ka ka iklice gothar dok ni počine dži i paluni parava.”

13 Ane gova vreme odori sesa nesave save phende e Isuses tare Galilejcura savengo rat o Pilat mešisada lendje žrtvencar. 2 O Isus phenda lendje: “Tumen li den godi kaj gola Galilejcura so sesa mudarde si po grešna tare avera Galilejcura? 3 Na! Phenav tumende, al ako ni irin tumen tare grehura, sa tumen gija ka meren. 4 Il, so si kole dešohntecar pe kaste pelo o toranjano Siloam thaj mudarda len? Tumen li den godi kaj von sesa po grešna tare sa avera manuša so bešen ano Jerusalim? 5 Na! Phenav tumende, al ako ni irin tumen tare grehura, sa tumen gija ka meren.” 6 O Isus vaćarda lendje kaja paramič: “Jekhe manuše sasa smokva sadime ano vinograd. Kana avilo te dičhol dal anda bijandipe, ni arakhlija pe late khanči. 7 Tegani vaćarda e manuše save čerda bući ko vinograd: ‘Akh, trito berš sar avav te rodav bijandipe pi kaja smokva, al ni arakh khanči. Čhin la! Sose te šučarol i phuv?’ 8 Kova manuš lese phenda: ‘Gospodaron! Ačhav la vadži kava berš te hunav paše late thaj te čhudav laće

gunoj. 9 Šaj ka bijanol aver berš, te na, ka čhine la.” thaj dža akatar, golese so o caro o lrod manđol te
10 Kana o Isus sikavola ani jekh sinagoga ko savato mudarol tut!” 32 O Isus phenda lende: “Džan thaj
11 sasa gothe jekh džuvli savi sasa bandardi dumesa vaćaren gole lísicače: ‘Akh, ikalav e benden thaj
tarlo bilačho duxo thaj sasa nasvali dešohto berš thaj sastarav adive thaj theara, a trito dive ka završiv.’ 33
naštine te ispravil pe. 12 Kana o Isus dikhija la, dija la Al adive, theara thaj prektheara trubul te džav mingre
vika thaj phenda lače: “Džuvlij! Oslobodimi san tare dromesa, golese kaj o proroko našti mudardol avral
čiro nasvalipe!” 13 Čhuta pe late pe vasta, thaj voj taro Jerusalim. 34 Jerusalime, Jerusalime, tu savo
sigate ispravisajli thaj hvalisada e Devle. 14 Tegani mudare e prorokuren thaj čhude bara pe kola saven
o starešina tari sinagoga but holajlo sose o Isus bičhalda o Dol tuće! Kobor droma mangljem te cídav
sastarda ko savato thaj vaćarda e manušende: “Isi čire čhavoren sar i khanji pe pujoren tale pe phaka, al
šov dive ano kurko ke save šaj čerol pe bući! Aven ke ni manglijen! 35 Akh, tumaro čher ka avol pusto. A
gola dive te sastardon, a na ko savato!” 15 O Gospod me vaćarav tumende: Ni ka dičhen man sa dok ni
o Isus tegani phenda lese: “Dujemujendje! Tumen li ni vaćaren: ‘Blagoslovimo si kova savo avol ano alav e
putren tumare guruve il e here tari jasla thaj ni indaren
le te pijol paj? 16 A kala čheja tare Avraamesi kuštik
sava o Satana phanglia akh dešohto berš, sose te
ma avol oslobođimi ko savato?” 17 Kana kava šunde,
ladžajle savore save sesa protiv leste, al sa avera
manuša sesa baxtale baše sa e šukar buća so o Isus
ćerda. 18 Tegani o Isus vaćarda: “Savo si o Carstvo
e Devleso? Thaj sosa te uporediv le? 19 Vov si sar
seme e gorušicako, savo lol o manuš thaj čhudol le
ane piro vrt. Vov barol thaj čerdol baro kaš thaj e
čiriklja aven thaj čeren pese gnezdura ane lese raja.”
20 Thaj palem o Isus vaćarda: “Savo si o Carstvo e
Devleso? Thaj sosa te uporediv le? 21 Vov si sar
kvasaco savo i džuvli dospil ani bari vangla aresa, sa
dži kaj ni šukljol.” 22 Dok o Isus phirda pe dromesa
ano Jerusalim, nakhlo maškare forura thaj maškare
gava thaj sikavola e manušen. 23 Khoni pučlja le:
“Gospode, dal samo zala ka aven spasime?” O Isus
phenda lende: 24 “Trudin tumen te den ko tesno vudar
e neboso, golese kaj but džene, vaćarav tumende, ka
manden te den, al ni ka šaj. 25 Kana o čherutno uštol
thaj phandol e vudara tare piro čher, ka avol tumende
but kasno. Tegani ka ačhen avral, ka čalaven ko
vudar thaj ka den vika: ‘Gospode! Putar amende e
vudara!’ Al vov ka vaćarav tumende: ‘Ni pindžarav
tumen katar sen.’ 26 Tegani ka vaćaren: ‘Amen xaljam
thaj piljam tusa thaj pe amare droma sikadan!’ 27
Al vov ka phenol: ‘Vaćarav tumende: Ni pindžarav
tumen katar sen. Crden tumen mandar save bilačipe
ćeren!’ 28 Gothe ka roven thaj ka škipin dandencar,
kana ka dičhen e Avraame, e Isaako thaj e Jakove
thaj sa e prorokuren ano Carstvo e Devleso, a tumen
ka aven ikalde avri. 29 But džene ka aven taro istok
thaj taro zapad, taro sever thaj taro jug thaj ka bešen
pašo astali ano Carstvo e Devleso. 30 Thaj dikh, kola
so si akana anglavodori ka aven empalal, a kola save
si empalal odori ka aven emanglav.” 31 Ane gova
dive avile nesave fariseja te phenen e Isusese: “Iklji

14 Ke jekh savato o Isus đelo ko jekh šorutno e
farisejengo te xal mangro ke leste thaj savore
so sesa gothe dikhije ane leste so ka čerol. 2 Thaj
dikh, avilo nesavo manuš anglo Isus kase vasta thaj
e pingre sesa pherde pajesa. 3 Thaj o Isus pučlja
e učiteljuren tare Mojsijaso zakon thaj e farisejen:
“Premale Mojsijaso zakon, šaj li te sastara ko savato
il našti?” 4 Al von khanči ni vaćarde. Tegani o Isus
dolda e nasvale manuše, sastarda le thaj phenda
lese kaj šaj te džal. 5 Pale gova lende vaćarda: “So
den godi? Te perol čiro čhavo il čiro guruvano bunari,
ni li ka ikale le sigate ano savatno dive?” 6 A len ni
sasa len so te phenen ke lese lafura. 7 Kana o Isus
dikhija sar e manuša save avile te xan, roden pese
Šukar thana kaj te bešen anglav, vaćarda lende kaja
paramič: 8 “Kana akharen tumen ko abav, ma bešen
ke lačhe angljune thana. So ako si akhardo pobaro
manuš tutar? 9 Tegani kova manuš so akharda tut
ka avol thaj ka vaćarol tuće: ‘De gova than kalese.’
Tegani ka ladžare tut thaj ka crde tut te beše ko
empaluno than savo ačhilo. 10 Nego, kana khoni
akharol tut ko abav, dža thaj beš ko empaluno than.
Tegani ka avol kova so akharda tut, thaj ka vaćarol
tuće: ‘Amala! Arakhlijam tuće pošukar than.’ Tegani ka
aven tusa ko baripe kola save bešen tusa ko astali.
11 Golese so, ko pes vazdol, ka avol ponizimo, thaj
ko pes ponizil, ka avol vazdimo.” 12 Pale gova o
Isus vaćarda kolese so akharda le: “Kana de xamase
il večera, ma akhar čire amalen ni čire phralen, ni
čire familija, ni čire barvale pašutnen, golese so i
von tut ka akharen ko xape thaj gija ka irin tuće. 13
Gija kana čere gozba akhar e čororen, e banden, e
sakaten thaj e koren. 14 Tegani ka ave blagoslovimo,
golese kaj len naj sar te nagradin tut. Al o Dol ka
nagradi tut kana ka vazdol e pravednikuren taro
meripe.” 15 Kana kava šunda jekh tare manuša savo

bešlo pašo astali, vaćarda e Isusese: "Blagoslovimo peste: "Kava primil e grešnikuren thaj xal lencar." si kova savo ka xal mangro ano Carstvo e Devleso!" 3 Golese o Isus lendje vaćarda kaja paramič: 4 16 Al o Isus phenda lese: "Jekh manuš čerda bari "Te khanika tumendar isi šel bakre thaj jekh lendar gozba thaj akharda bute manušen. 17 Kana sasa hasardol, so ka čerol? Ka ačhavol e enjavardeš thaj o vreme e xamaso, bičhalda pe sluga te vaćarol e enja ki pustinja thaj ka džal te rodol gola jekha so akhardende: 'Sa si postavimo ko astali. Aven!' 18 Al hasajli sa dok ni aračhol la. 5 Thaj kana aračhol la, savore lije te vaćaren kaj našti te aven. Jekh vaćarda čhuvol la radosno ke piro piko. 6 Kana avol čhere, dol lese: 'Ćindem njiva thaj džav te dikhav savi si. Moliv vika pe amalen thaj e pašutnen vaćarindoj: 'Radujin tut, vaćar e gospodarese kaj golese našti te avav.' tumen mancar! Arakhljem mingra hasarde bakra!' 7 19 Aver phenda: 'Ćindem deše guruven thaj džav te Vaćarav tumende kaj ano nebo ka avol pobaro radost probiv len sar orin. Moliv tut, vaćar e gospodarese kaj baše jekh grešniko savo iril pe tare pe grehura nego golese našti avav.' 20 Trito vaćarda: 'Andem mande baše enjavardeš thaj enja pravedna savenđe ni trubul romnja. Golese našti avav.' 21 Thaj avilo o sluga thaj pokajipe." 8 O Isus vaćarda thaj kava: "Il, te nesavi phenda pe gospodarese so vaćarde lese. Tegani džuvli isi la deš srebrenjakura thaj hasarol jekh, so o gospodari holajlo thaj vaćarda pe slugase: 'Dža ka čerol? Ka phabarol i svetiljka thaj ka šulavol o sigate ke droma e forose thaj an akari e čororen, e čher thaj ka rodol šukar sa dok ni aračhol la? 9 banden, e sakaten thaj e koren!' 22 Kana gova čerda, Thaj kana aračhol la, akharol pe amalinjen thaj e vaćarda o sluga pe gospodarese: 'Ćerdem sar so pašutnen thaj phenol lende: 'Radujin tumen mancar! vaćardan, al isi vadži thana.' 23 O gospodari vaćarda Me arakhljem o srebrenjako so hasardem!' 10 Gija, e slugase: 'Iklji ke droma thaj pale ograde thaj ana vaćarav tumende kaj maškare andelura e Devlese kolen so ačhen odori, te aven te pherdol o čher. 24 ka avol pobaro radost baše jekh grešniko savo iril Golese vaćarav tumende kaj nijekh kole anglunendar pe tare pe grehura." 11 Thaj o Isus vaćarda: "Jekhe kas akhardem ni ka xal tari gozba." 25 E Isusesa đele manuše sesa duj čhave. 12 O ciknjeder vaćarda but manuša. Vov irisajlo thaj vaćarda lende: 26 "Te e dadese: 'Dade! De man kotor taro barvalipe so khoni mandol te avol mingro sikado, trubul te mandol preperol mande.' Thaj o dad ulada lende o barvalipe. pobut man, nego pe dade thaj pe da, pe romnja 13 Pale nekobor divesa, cídija o ciknjeder čhavo sa thaj pe čhaven, pe phralen thaj pe phejen, pobut, piro, đelo ani durutni phuv, odori xalja sa o barvalipe nego čak i piro džuvdipe. Savo ni čerol gija, našti thaj živisada dilikane. 14 Kana xalja sa e pare, sasa avol mingro sikado. 27 Golese kaj, ko mandol te avol but baro bokhalipe ane goja phuv thaj ni sasa le so te mingro sikado, mora te īndarol piro krsto thaj te džal xal. 15 Golese đelo ki jekh manuš te čerol bući. Gova pale mande. 28 Te khoni tumendar mandol te čerol manuš bičhalda le ane piro polje te aračhol e balen. baro čher, na li angleder ka đinol kobor ka trubul lese 16 O čhavo sasa gija bokhalo kaj bi xala i gova so thaj ka dičhol šaj li te završil la? 29 Te čerda samo o xan e bale, al khoni ni dija le ni gova. 17 Tegani avilo temelji thaj te ni ačhilo le pare te završil le, savore ane peste thaj vaćarda: 'Kobor e bučarne ke mingro save ka dičhen gova ka maren mijus lesa 30 vaćarindoj: dad isi len so te xan, a me kate merav bokhalo! 18 'Kava manuš lija te čerol baro čher thaj naštine te Ka džav ke mingro dad thaj ka vaćarav lese: "Dade, završil le.' 31 Il savo caro kana džal te marolpe avere grešisadem anglo Dol thaj angle tute. 19 Naj sem carosa, angleder golestari ni bešol te dičhol dal ka šaj vadži dostojno te akhardivav ciro čhavo. Le man sar pe deše miljencar te marolpe kolesa so īndarol pesa jekhe tare cire bučarne." 20 Tegani uštivo thaj đelo biš milje? 32 Te našti, ka bičhalol manušen, dok si ke piro dad. A kana sasa vadži dur, dikhla le leso kova aver caro dur thaj molil le te mirin pe. 33 Gija dad thaj pelo lese žal. Prastija ke leste, zagrlisada akana khoni tumendar savo ni mučhol sa so isi le, le thaj čumidija le. 21 Tegani o čhavo vaćarda lese: našti avol mingro sikado." 34 Tegani o Isus vaćarda: 'Dade, grešisadem anglo Dol thaj angle tute! Naj "O lon si šukar. Al kana hasarol piro londipe, sosa ka sem vadži dostojno te akhardivav ciro čhavo." 22 Al o londarol pe? 35 Naj lačho ni e phuvaće, ni gunojese, dad phenda pe slugende: 'Sigate! Ikalen emlačho gijate o lon čhudol pe avral. Kas isi kana te šunol, fostano thaj uraven le! Čhoven lese angrustik ko va thaj sandale ke pingre! 23 Anen e terne thule guruve thaj čhinen le, te xa thaj te raduji amen, 24 golese kaj mingro čhavo sasa mulo thaj džuvdilo; sasa hasardo thaj arakhadilo! Thaj lije te radujin pe. 25 O phreder čhavo sasa ano polje. Kana avilo pašo čher, šunda

15 Pašo Isus čidiye pe pherdo carincura thaj but
grešnikura te šunen so sikavol. 2 Al e fariseja
thaj e učitelja tare Mojsijaso zakon vaćarena maškar

čhelipe thaj bašalipe. 26 Tegani dija vika jekhe sluga našti služil tari jekh drom duje gospodaren. Il thaj pučlja le: 'So si gova?' 27 Vov phenda lese: 'Čiro jekhe ka mrzi, a dujtone ka mande; il jekhe ka šune, phral avilo. Čiro dad čhinda e terne thule guruve, a e dujtone ni ka šune. Našti služin thaj e Devle thaj golese so dikhla le džuvde thaj saste.' 28 Tegani o o barvalipe." 14 Sa kava Šunde i e fariseja, save sesa phureder phral holajlo thaj ni manglia te avol andre. pohlepna parende, thaj marde muj e Isusesa. 15 O Al ikliko leso dad thaj molisada le te dol ano čher. Isus phenda lende: "Tumen čeren tumen pravedna 29 Al vov vaćarda pe dadese: 'Akh, služiv tut sar angle manuša, al o Dol džanol tumare ile. So si robo gaći berša thaj nikad ni phagljem čiro lafi. Thaj vredno ane manušende jakha, si gadno ane Devlese mande ni jekh drom ni dijan ni buzore te radujiv man jakha.' 16 Tegani o Isus vaćarda: "E Mojsijaso zakon mingre amalencar. 30 Al kana avilo čiro čhavo savo thaj e lila save pisaside e prorokura, sikljona sa dži čiro barvalipe čhorda e bludnicencar, čhindan lese kaj o Jovane o Krstitelj ni avilo. Od tegani propovedil terne thule guruve.' 31 A o dad phenda lese: 'Mo pe o Lačho Lafi taro Carstvo e Devleso thaj savore čhavo! Tu san uvek mancar thaj sa so si mingro, si čiro. 32 Al trubul te radujuj amen thaj te ava baxtale, golese kaj čiro phral sasa mulo thaj džuvdilo; sasa den zor te džan ane leste. 17 Al gova ni značil kaj o nebo thaj i phuv, nego jekh slovo andaro Zakon te hasardo thaj arakhadilo."

16 O Isus vaćarda pe sikadende kaja paramič: "Jekhe barvale manuše sasa jekh upravitelji savo vodila leso barvalipe. Le tužisade kaj xalja leso barvalipe. 2 Golese o barvalo akharda le thaj vaćarda lese: 'So šunav kava tutar? Sikav mande o dñipe tare čiri bući pe mingro barvalipe, golese kaj našti vadži pe mingro barvalipe te ave upravitelji.' 3 Tegani o upravitelji vaćarda ane peste: 'So ka čerav? O barvalo gospodari mingro ka lol mandar i bući. Naj man zuralipe te hunav thaj ladžav te mangav. 4 Džanav so ka čerav te primin man savore ane pe čhera kana ka ačhav bizi bući.' 5 Thaj dija vika sa kolen save sesa lese gospodarese dužna thaj pučlja e anglune: 'Kobor duguji mingre gospodarese' 6 Vov phenda: 'Šel bačve taro maslinsko ulje.' Tegani o upravitelji vaćarda lese: 'Le čiro lil, beš thaj sigate pisi pinda.' 7 Pale gova pučlja e dujtone: 'A tu, kobor duguji?' Vov phenda: 'Šel mere điv.' Thaj vaćarda lese: 'Le čiro lil thaj pisi ohtovardeš.' 8 Tegani o barvalo gospodari hvalisada pe xoxavne upravitelje, kobor si džanglo so gija čerda. Čače, e manuša tare kava sveto po snalažljivo postupin premal kola save si slična lende thaj si po džangle, nego e manuša e svetlose. (aiōn g165) 9 Thaj me vaćarav tumende: so isi tumen barvalipe kale svetoso, upotrebin le te čeren tumende amalen. Kana ni ka avol tumende više korisno o barvalipe kale svetoso, ka avan primime ane čhera sa e dvesende ano nebo. (aiōnios g166) 10 Ko si verno ane cikne buća, vov ka avol verno i ane pobare buća; thaj ko naj verno ane cikne buća, vov ni ka avol verno ni ane pobare buća. 11 Gijate, te naj sen verna ane barvalipe kale svetoso, ko ka dol tumen čačukano barvalipe? 12 Te naj sen verna ane avereso barvalipe, ko ka dol tumen tumaro? 13 Nijekh

sluga našti služil tari jekh drom duje gospodaren. Il angle manuša, al o Dol džanol tumare ile. So si robo gaći berša thaj nikad ni phagljem čiro lafi. Thaj vredno ane manušende jakha, si gadno ane Devlese mande ni jekh drom ni dijan ni buzore te radujiv man jakha." 16 Tegani o Isus vaćarda: "E Mojsijaso zakon mingre amalencar. 30 Al kana avilo čiro čhavo savo thaj e lila save pisaside e prorokura, sikljona sa dži čiro barvalipe čhorda e bludnicencar, čhindan lese kaj o Jovane o Krstitelj ni avilo. Od tegani propovedil terne thule guruve.' 31 A o dad phenda lese: 'Mo pe o Lačho Lafi taro Carstvo e Devleso thaj savore čhavo! Tu san uvek mancar thaj sa so si mingro, si čiro. 32 Al trubul te radujuj amen thaj te ava baxtale, golese kaj čiro phral sasa mulo thaj džuvdilo; sasa den zor te džan ane leste. 17 Al gova ni značil kaj o nebo thaj i phuv, nego jekh slovo andaro Zakon te properol. 18 Dži jekh savo mučhol pe romnja thaj lol avera, preljuba čerol; thaj savo lol džuvlja sava lako rom mukhlja, preljuba čerol." 19 O Isus vaćarda vadži jekh paramič: "Sasa jekh barvalo manuš. Sasa urado ane barvale šeja thaj živisada ano barvalipe, but xalja thaj pilja svako đive. 20 Angle leso vudar pašnjola jekh phumbalo – sasa čoro thaj sasa le but čirura – leso alav sasa Lazar. 21 Vov čeznila te čajol e troškendar so perena tare barvaleso astali. Čak thaj e džukle avena thaj čarena lese phumba. 22 Kana mulo o čoro, e andelura inđarde le ani angali e Avraame. Thaj posle i o barvalo mulo thaj prahosade le. 23 Ano than kaj si e mule, ane bare muke, o barvalo vazdija pe jakha thaj odural dikhla i Lazare anि angali e Avraame. (Hadēs g86) 24 Thaj dija vika: 'Dade Avraame! Smilui tut pe mande thaj bičhal e Lazare te čhuvol piro naj ano paj, te šudarol mingri čhib, golese kaj sem but mučimo ane kaja jag.' 25 Al o Avraam phenda: 'Čhaveja! De tut godi kaj ane čiro džuvdipe sasa tut sa šukar, a e Lazare sa bilačhipe. Akana lese kate si šukar, a tu muči tut. 26 Thaj prekale sa gova, maškare amende si bari provalija. Kola save manden te načhen katar odori tumende, našti; ni gothar te načhen amende.' 27 Tegani vaćarda o barvalo manuš: 'Moliv tut, dade Avraame, te bičhale e Lazare ano čher mingre dadeso. 28 Golese kaj isi man pandž phrala. Nek vaćarol lende te ne bi i von avena ke kava than e mučimaso.' 29 O Avraam phenda lese: 'Len isi e Mojsijaso zakon thaj e lila save pisaside e prorokura. Len nek šunen.' 30 Al o barvalo vaćarda lese: 'Na, dade Avraame! Te avilo lende khoni tare mule, ka pokajin pe.' 31 O Avraam phenda lese: 'Te ni Šunde e Mojsija thaj e prorokuren, ni ka šunen ni te uštio khoni tare mule.'"

17 O Isus vaćarda pe sikadende: "O iskušenje sa so si talo nebo. 25 Al angleder trubul but te avav mora te avol, al pharo kolese prekal kaste avol mučimo thaj kala kušika mora čhuden man pestar. o iskušenje. 2 Pošukar ka avol lese te phanden baro 26 Thaj sar sasa ano vreme e Nojaso, gija i ka avol bar tari vodenica ke lesi kor thaj te čhuden le ano ane divesa kana me, o Čhavo e manušeso, ka avav. more, nego te inđarol ano greh jekhe tare kala cikne. 27 Xalje, pilje, lije pe, dije pe dži kova dive dži kana 3 Aračhen tumen! Te grešisada ciro pačavno phral il o Noja đelo ano brodo. Tegani avilo o baro paj thaj phen, vačar lende kaj gova naj šukar. A te pokajisajlo, tasile sa kola save ni sesa ano brodo. 28 Gija sasa oprosti lese! 4 Thaj te efta droma ko dive grešisada i ano vreme kana živisada o Lot. E manuša ano premal tute thaj efta droma avilo tute vaćardijo: foro i Sodoma xalje, pilje, cínde, bićinde, sadisade 'Kajiv man,' oprosti lese." 5 E apostolura vaćarde e thaj vazdije čhera. 29 Al ano dive kana ikliko o Lot Gospodese: "De amen po but pačajipe." 6 O Gospod andari Sodoma, čalada i jag thaj taro nebo pele žuta vaćarda: "Kana bi avola tumen pačajipe gaći cikno sar bara save phabon thaj mudarde sa kolen so ačhile e gorušicako seme thaj bi vaćarena kale dudinkaće: ano foro. 30 Gija ka avol i ane gova dive, kana ka 'Ikal tut taro koreno thaj sadit tut ano more!', bi šunola avav me, o Čhavo e manušeso. 31 Ane gova dive tumen. 7 Savo tumendar ka phenol pe slugase, savo ko ka avol ko krovo, a lese stvara ano cher andre, hunol i phuv il araćhol e bakren, kana iril pe andaro ma te uljol te lol len! Thaj ko si ano polje, ma te iril polje: 'Av akari, beš te xa mangro? Nijekh tumendar. pe ano foro pale pe stvara. 32 Den tumen godi so 8 Mesto gova ka vaćaren: 'Ćer mande te xav! Čhuv sasa e Lotes romnjasa! 33 Ko dičhol te araćhol piro tuće i kecjeja thaj služi man dok xav thaj pijav! A džuvdipe, ka hasarol le, al ko hasarol piro džuvdipe, pale gova šaj i tu te xa thaj te pije.' 9 E slugase ni ka araćhol le. 34 Vaćarav tumende, ane goja rat kana zahvalil pe o gospodari, golese so si gova lesi bući. ka avav, duj manuša ka pašljon ko than e pašljimaso: 10 Gija i tumen, kana čeren gova so tumende phenda jekh ka lol pe, a dujto ka avol ačhado. 35 Thaj duj o Dol, vaćaren: 'Naj sam vredna hvalače. Samo sam džuvlja ka meljin ano mlin: jekh ka lol pe, a i dujto ka sluge save čera amari bući.' 11 Kana o Isus đelo ano avol ačhadi. 36 [Duj murša ka aven ki njiva: jekh ka Jerusalim, nakhlo maškari granica ki phuv i Samarija thaj i phuv i Galileja. 12 Thaj kana dija ane jekh pučije e Isuse: "Kaj, Gospode?" Vov phenda lende: foro, arakhlije le deš gubavcura save ačhena dur. "Kaj si o mulo telo, odori čiden pe i e lešinara." 13 Von zurale dije vika vaćarindo: "Isuse, Gospode! Smilui tut pe amende!" 14 Kana len dikhlija, vaćarda: "Džan thaj sikaven tumen e sveštenikrende." I gija phirindoj sastile. 15 Jekh lendar dikhlija kaj sastilo, irisajlo thaj hvalisada e Devle andare sa o glaso. 16 Pelo angle Isusesec pingre thaj zahvalisajlo. Gova sasa Samarjanco. 17 Tegani o Isus pučija le: "Na li sastiljen deš džene? Kaj si kola enja? 18 Sar maškar lende ni arakhlija pe nijekh te iril pe te zahvalil e Devlese, nego samo kava manuš andari aver phuv?" 19 Tegani vaćarda lese: "Ušti thaj dža! Ćiro pačajipe spasisada tut." 20 Jekh dive pučije e fariseja e Isuse: "Kana ka avol o Carstvo e Devleso?" O Isus phenda lende: "O Carstvo e Devleso ni ka avol sar kova so dičhol pe jakhencar. 21 Ni ka vaćarol pe: 'Aktalo, kate si', il: 'Odori sil!' Golese kaj o Carstvo e Devleso si maškar tumende!" 22 A pe sikadende o Isus phenda: "Ka avol o vreme kana ka manden te dičhen man barem jekh dive kana me, o Čhavo e manušeso, ka vladiv sar caro, al ni ka šaj. 23 Tegani e manuša ka vaćaren tumende: 'Akh, kate si', il: 'Ek, odori!' Al ma ikljen thaj ma prasten lencar te roden man. 24 Golese so me, o Čhavo e manušeso, kana ka avav sar i munja so strefil andaro nebo, ka svetliv

thaj molisada ane peste: 'Devla! Hvaliv tut kaj naj sem sar kala avera manuša: čora, nepravdednikura, preljubnikura il sar kava o carinco. 12 Postiv duj droma ko kurko, dav tut dešto kotor tare sa so zaradiv.' 13 Al o carinco ačhilo odural. Ni manglja ni pe jakha te vazdol premalo nebo, nego čalada pe ano kolin av milostivno mande, e grešnikose!' 14 Vaćarav a na kava o farisejo. Golese so dži jekh, ko pes vaziol, ka avol ponizimo, thaj ko pes ponizil, ka avol golese so gasavende preperol o Carstvo e Devleso! 15 Ande anglo Isus i e cikne čavoren 17 Čače vaćarav tumende, ko ni primil o Carstvo e Devleso sar čavoro, ni ka dol ane leste!" 18 Jekh te aven ke mande thaj ma ačhaven len, te ahol man džuvdipe bizo meripe?" (aiōnios g166) 19 O Isus phenda lese: "Sose akhare man šukareja? Khoni naj šukar, samo o Dol. 20 E Devlese zapovestura džane: 'Ma čher preljuba', 'Ma mudar', 'Ma čor', 'Ma svedoči xoxavne', 'Poštuji će dade thaj će da!' 21 O šorutno vaćarda: "Sa kava čerdem tare mingro ternipe." 22 Kana šunda kava o Isus, vaćarda lese: "Vadži jekh trubul tut: bićin sa so isi tut, thaj e pare de e čororende thaj ka avol tu barvalipe ko nebo. Pale gova ava pale mande!" 23 Kana šunda gova o barvalo, sasa but bibaxtalo, golese kaj sasa le but barvalipe savo ni manglja te bićinol. 24 Kana dikhija o Isus kaj sasa bibaxtalo, vaćarda: "Kobor si pharo e barvalenđe te den ano Carstvo e Devleso! 25 Poločhe si e kamilac te načhol maškare kana e suvaće, nego o barvalo te dol ano Carstvo e Devleso!" 26 E manuša save šunde le, pučlje: "Onda ko šaj te avol spasimo?" 27 O Isus phenda: "So si nemoguće e manušende, e Devlese si moguće." 28 Tegani o Petar phenda: "Akh, amen ačhadam sa so sasa amen, te dža pale tute." 29 O Isus vaćarda lende: "Čače vaćarav tumende: Dži jekh savo ačhada po čher, il e romnja, il e phralen, il e dade thaj dejta, il e čhaven bašo Carstvo e Devleso, 30 ka primil akana vadži pobut te akava sveto kolestar so ačhada, thaj ka primil džuvdipe bizo meripe ko sveto savo ka avol." (aiōn g165, aiōnios g166) 31 Ćidija o Isus e dešduje apostoluren thaj vaćarda lende: "Ake, dža upre ano Jerusalim. Odori ka čerdol sa kova so e prorokura pisisade ano Svetu lil mandar, taro Čhavo e manušeso. 32 Ka den man ke manuša save ni džanen e Devlese thaj ka maren muj mancar.

Ka ladžaren man thaj ka čhungaren man. 33 Ka šibin manuš savo bešindoj mangljarola ko drom. 35 Kana o Isus reslo pašo foro Jerihon, sasa jekh koro koro šunda kaj pherdo manuša načhen, pučlja: "So si Nazaret. 38 Tegani o koro dija vika: "Isuse, Čhajeja e Davideso, smilui tut pe mande!" 39 Nesave manuša save đele anglo Isus, phende lese te ma dol vika gaći, al vov vadži pozurale dija vika: "Čhajeja e Davideso, Kana gova dikhije e sikade, vaćarde lende te ni čeren gova. 40 O Isus ačhilo thaj vaćarda te anen e kore manuše paše leste. Kana ande le, e čavoren te aven ke mande thaj ma ačhaven len, pučlja le o Isus: 41 "So mande te čerav tuće?" Vov vaćarda: "Gospode! Mangav te dikhav!" 42 O Isus phenda lese: "Dikh! Čiro pačajipe spasisada tut." 43 Thaj sigate dikhija, đelo palo Isus thaj hvalisada e Devle. Savore save kava dikhije, hvalisade e Devle.

19 O Isus dija ano foro Jerihon thaj nakhlo gothar. 2 Odori bešlo nesavo manuš so akhardola Zakej, savo sasa šorutno e carincureng thaj sasa barvalo. 3 Vov manglja te dičhol e Isuse, te dičhol ko si vov, al naštine tare but manuša, golese kaj o Zakej sasa cikno. 4 Golese prastaja po anglal, uklilo pi divljo smokva te dičhol e Isuse, golese kaj džanglja kaj ka načhol gothar. 5 Kana avilo o Isus ke gova than, dikhija le upre thaj vaćarda lese: "Zakej! Ulji sigate! Adivide trubul te avav gosto ane čiro čher." 6 O Zakej sigate ulilo taro kaš thaj anda e Isuse ane piro čher radosno. 7 Savore, save kava dikhije, vaćarde maškar peste taro Isus kaj ne bi trubula te avol ano čher e grešnikoso. 8 Al o Zakej ačhilo thaj vaćarda e Gospodese: "Gospode! Akh, opaš mingro barvalipe ka dav e čororende. A te nekas phabardem, ka iriv lese štar droma pobut." 9 O Isus vaćarda lese: "Adivide avilo spasenje ane kava čher, golese kaj i vov si čhavo e Avraameso! 10 Me, o Čhavo e manušeso, aviljem te rodav thaj te spasiv so si hasardo." 11 But manuša gova šunde thaj o Isus vaćarda lende jekh paramič, golese kaj sesa pašo Jerusalim thaj e manuša dije godi kaj akana ka avol o Carstvo e Devleso. 12 O Isus phenda: "Jekh manuš tari prešundi familija đelo ani durutni phuv te postavin le bašo caro, thaj pale gova te iril pe. 13 Angleder so delo, akharda pe deše slugen thaj dija len po deš mine thaj vaćarda lende: 'Trgujin lencar sa dži kaj ni avav.' 14 Al e manuša tare lesi phuv mrzisade le thaj bičhalde e manušen ko pobaro caro te vaćaren lese: 'Ni manga vov te

carujil pe amende.' 15 Kana kova manuš irisajlo sar caro, vaćarda te akharen kole slugen savende dija e srebrenjakura, te dičhol kober pare čerde. 16 Tegani Isus pašo Jerusalim, dikhla o foro thaj ruja lese avilo o angluno thaj vaćarda: 'Gospodarona! Čerdem vaćarindojo: "O, so bi mangava i tu adive te džane so deš droma pobut srebro, nego so dijan man.' 17 O ka anol tuće mir! Al akana si gova garado tatar. 43 caro vaćarda lese: 'But šukar. Tu san šukar sluga! Golese kaj ka aven e divesa kana cire dušmanura Golese so sana mande šukar ko cikno, dav tut te vldi pe deš forura.' 18 Pale gova avilo o dujto thaj vaćarda: 'Gospodarona! Čerdem pandž droma pobut srebro, nego so dijan man.' 19 O caro vaćarda: 'Šukar! Tu vldi pe pandž forura.' 20 Tegani avilo o trito thaj vaćarda: 'Gospodarona! Ake, ciro srebro. Garadem le ano kotor e šejjengo 21 golese kaj daraljem tatar. 22 O caro vaćarda lese: 'Pale cire lafura ka sudiv tut, bilačheja sluga! Džanglijan kaj sem zuralo manuš, kaj lav kova so naj mingro thaj cīdav so ni sejisadem. 23 Pa sose ni dijan mingro srebro e trgovcurende te cīdav gova kamatencar kana ka irima?' 24 Thaj averende so ačhile angle leste, vaćarda: 'Len gova srebro lestar thaj den le kolese so isi le pandž kile srebrenjakura.' 25 Von vaćarde lese: 'Gospodarona! Le isi već pandž kile srebro.' 26 O caro vaćarda lendje: 'Vaćarav tumende, dži jekh kas isi ka dol pe lese, al kole so naj ka lol pe lestar i kova so isi le. 27 A kolen mingre dušmajen, save ni mangije te avav lengo caro, anen len akari thaj čhinen len angle mande.' 28 Kana vaćarda lendje gova o Isus, đelo anglal thaj đelo upre ano foro Jerusalim. 29 Kana avilo pašo gav Vitfaga thaj o gav Vitanija pašo Maslinsko brego, bičhalsa duje sikaden 30 vaćarindojo: "Džan ane gova gav angle tumende. Kana ka den andre, ka araćhen cikne phangle here pe savo vadži nijekh manuš ni uklico. Putren le thaj anen le. 31 Te khoni pučlja tumen: 'Sose putren le?', vaćaren lese: 'E Gospodese trubul.' 32 Von đele thaj arakhle sa sar so vaćarda lendje o Isus. 33 Kana putarde e cikne here, pučlje len e manuša kaso sasa o cikno her: "Sose putren e cikne here?" 34 Von phende: "E Gospodese trubul." 35 Tegani ande le ko Isus thaj čhute po cikno her pe fostanura thaj bešljarde e Isuse pe leste. 36 Kana delo o Isus premal o Jerusalim, e manuša čhute pe fostanura ko drom te den čast e Isusese. 37 Kana avilo pašo than kaj počnil o Maslinsko brego, lije but sikade te radujin pe thaj te hvalin e Devle andare sa o glaso baše čudesura so dikhla. 38 Vaćarde: "Blagoslovimo si kova savo avolano alav e Gospodeso! Mir ko nebo thaj slava e Devlese ko učipe!" 39 Tegani nesave fariseja save sesa maškare manuša, vaćarde lese: "Učitelju! Vaćar cire sikadendje te ma phenen gova!"

40 O Isus vaćarda lendje: "Phenav tumende, te von ni vaćaren, e bara ka den vika!" 41 Kana avilo o srebenjakura, te dičhol kober pare čerde. 42 Tegani Isus pašo Jerusalim, dikhla o foro thaj ruja lese 42 avilo o angluno thaj vaćarda: 'Gospodarona! Čerdem vaćarindojo: "O, so bi mangava i tu adive te džane so deš droma pobut srebro, mudaren kolen save bešen ane tute. Ni ka ačhavene nego so dijan man." 43 Kana dija o Isus vaćarda: 'Ake, ciro srebro. Garadem leano Hram, lija te tradol kolen save gothe bićinera. 44 Ka peraven tut thaj ka nijekh bar ko leso than, golese kaj ni džanglijan o vreme kana avilo tute o Dol." 45 Kana dija o Isus vaćarda: 'Gospodarona! Ake, ciro srebro. Garadem leano Hram, lija te tradol kolen save gothe bićinera. 46 Vaćarda lendje: "Ano Sveti lili si pisimo: 'O čher Golese kaj san zuralo manuš. Tu le so naj ciro thaj mingro ka avol čher e molitvako', a tumen lestar cīciden tut tare sa e riga." 47 Svako đive cīrden 'čher kaj garaven pe e čora.'" 48 O Isus sikada ano Hram. E šorutne sveštenikura, e učitelja tare Mojsijaso zakon katane e manušende šorutnencar dikhlae sar te mudaren e Isuse, 48 al ni arakhle sar gova te čeren lese, golese kaj sa e manuša džana pale leste thaj šunde sa lese lafura.

20 Jekh đive kana o Isus ano Hram sikada e manušen thaj propovedisada o Lačho Lafi, avile e šorutne sveštenikura, e učitelja tare Mojsijaso zakon thaj e starešine, 2 pa pučlje le: "Vaćar amende kotar tuće pravo kava te cīre? Ko dija tut kava pravo?" 3 O Isus phenda lendje: "I me tumen ka pučav khanči. Vaćaren mande: 4 O Dol li vaćarda e Jovanese te krstil e manušen, il e manuša vaćarde lese gova te čerol?" 5 Von lije te raspravin pe maškar peste: "Te vaćardam: 'O Dol vaćarda lese,' ka pučol amen: 'Sose tegani ni pačajan e Jovane?' 6 Al te vaćardam: 'E manuša vaćarde lese gova te čerol', savore ka čhuden bara pe amende, golese kaj savore pačaje kaj o Jovane o Krstitelj sasa proroko." 7 Golese phende kaj ni džanen ko dija pravo e Jovane te krstil. 8 Tegani lendje o Isus vaćarda: "Ni me ni ka vaćarav tumende kotar mande kava pravo." 9 Tegani o Isus lija te vaćarol kaja paramič: "Jekh manuš sadisada drakha ano vinograd thaj iznajmisada e manušende i phuv te čeren bući gothe. Pale gova đelo te bešol averthe ke po but berša. 10 Kana avilo o vreme te čidol pe i drakh, bičhalsa pe sluga ke gola manuša te čidol o kotor taro bijandipe e drakhako so lese preperol. Al e vinogradara marde le thaj bičhalde le čuće vastencar. 11 Golese o gospodari taro vinograd bičhalsa avere sluga. Al i gole marde, ladžarde thaj bičhalde le čuće vastencar. 12 Palesti bičhalsa ke lende avere sluga. Al von ratvarde le thaj tradije le taro vinograd. 13 Tegani o gospodari taro vinograd vaćarda: 'So te čerav? Ka bičhalav mingre mangle

čhave. Šaj le ka poštujin.' **14** Al kana e vinogradara thaj ni ka den pe. (aiōn g165) **36** Golese kaj ni ka meren, dikhļe lese čhave, vaćarde jekh averese: 'Kava si leso ka aven sar andelura. Von si e Devlese čhave, golese nasledniko. Aven te mudara le te ačhol gova amende so o Dol ka vazdol len tare mule. **37** A kaj ka ušten e so si leso!' **15** Gija ikalde le avral taro vinograd thaj mule, golesttar thaj o Mojsije sikada ando Svetu lil, mudarde le. So den godi so ka čerol o gospodari taro odori kaj pisil taro grmo savo phabol. Gothe vov e vinograd kale manušende kana ka šunol so čerde? Gospode dol vika sar Devle e Avraameso thaj Devle **16** Ka avol thaj ka mudarol sa e vinogradaren thaj o e Isaakoso thaj Devle e Jakoveso. **38** A o Dol naj vinograd ka iznajmil averende." Kana kava šunde Dol e mulengo nego e džuvdengo, golese so si lese e manuša, vaćarde e Isuse: "Ma te dol o Dol gova savore džuvde." **39** A nesave učitelja tare Mojsijaso te avol!" **17** O Isus dikhļa ane lende thaj vaćarda: zakon vaćarde e Isusese: "Učitelju! Šukar vaćardan." "So značil kava so si pisimo ano Svetu lil: 'O bar **40** Darajle thaj khoni ni tromaja te pučol le khanči. **41** savo čhudije e manuša save vazden e duvara čerdilo Thaj o Isus pučlja len: "Sar gova šaj vaćaren kaj si o emglavno bar taro čher?" **18** Dži jekh savo perol pe Hrist čhavo e caroso e Davideso? **42** Kana korkoro o gova bar, ka phadol pe ke kotoraa; a pe kaste gova David vaćarol ane po lil tare Psalmura: "Vaćarda o bar perol, ka zgnječil le." **19** E učitelja tare Mojsijaso Gospod e Gospodese mingrese: Beš ko počasno than zakon thaj e šorutne sveštenikura dikhļe ane gova paše mande **43** dži kaj ni pašljarav e dušmanen tale sato te vazden pe vasta pe leste, al darajle tare but pingre cire." **44** O David akharda e Hriste Gospode, manuša, golese kaj haljarde kaj o Isus kaja paramič pa sar šajine te avol leso čhavo?" **45** Dži kaj sa e vaćarol lendar. **20** E učitelja tare Mojsijaso zakon thaj manuša šunena e Isuse, vov phenda pe sikadene: e šorutne sveštenikura dikhļe po Isus thaj bičhalde ke **46** "Aračhen tumen tare učitelja tare Mojsijaso zakon! leste špijunuren, save čerde pe čačutne, te bi dolena Von manden te džan ane bare fostanura thaj roden e e Isuse kaj vaćarol khanči bilačhe i te bi dena le ko manuša te pozdravin len ke trgura thaj te ačhavem rimsko upravitelji. **21** Golese kola špijunura pučlje lende anglune thana te bešen ke sinagoge thaj ke e Isuse: "Učitelju! Amen džana kaj šukar vaćare abava. **47** Ko xoxaipje len o imanje e udovicengo, thaj thaj sikave. Ni dičhe ko si ko, nego čaće sikave o molin dugačka molitve te sikaven pe sar devlikane. drom e Devleso. **22** Vaćar amende, trubul li te da Gasave ka aven embut kaznime."

21 Kana ano Hram o Isus dičhola sa e barvalen sar čhoven daro ani hramsko riznica, 2 dikhļa i jekha čora udovica sar čhuta duj emcikne pare. **3** Tegani vaćarda: "Čače, vaćarav tumende, kaja čori udovica čhuta pobut savorendar! **4** Golese kaj savore lendar čhute so sasa len pobut, al voj gija čori, dija sa so sasa la." **5** Kana nesave sikade lije te vaćaren taro Hram kaj si lačhardo lačhe barencar thaj ukrasurencar save e manuša dije e Devlese, o Isus vaćarda: **6** "Ka avol o vreme, tare sa kava so dičhen, ni ka ačhol ni bar po bar. Sa ka avol rušimo." **7** Tegani e sikade pučlje le: "Učitelju, kana ka avol gova? Save znakosa ka sikadol gova so ka avol?" **8** O Isus phenda: "Aračhen tumen ma te aven xoxade! Golese kaj but ka aven ane mingro alav i ka phenen pese: 'Me sem o Mesija,' thaj: 'Avilo o vreme!' Ma pačan ane lende! **9** A kana ka šunen za ko maripe thaj pobune, ma daran! Golese so sa gova trubul te avol, al o krajo ni ka avol sigate." **10** Tegani o Isus vaćarda lende: "Ka uštol o narodo po narodo thaj o carstvo po carstvo. **11** Ke but thana ka tresil pe i phuv thaj ka avol bokhalipe thaj nasvalipe. Ka aven bare znakura ko nebo savendar e manuša ka pherdon dar. **12** Al angleder sa golesttar ka dolen tumen thaj ka traden

tumen. Ka den tumen ke sudije e sinagogende thaj ka phanden tumen ano phanglipe. Ka indaren tumen angle carura thaj angle vladara golese so sen mingre sikade. **13** Kava ka avol tumende te bi vaćarena lende mandar. **14** Ma daran so ka phenen kana ka trubul te branin tumen. **15** Golese so ka dav tumen lafura thaj mudrost savaće naštī te protivil pe thaj te suprostavil pe nijekh manuš. **16** Ka izden tumen i tumare dada, tumare deja, tumare phrala, tumare pašutne thaj e amala. Nesaven tumendar ka mudaren. **17** Savore ka mrzin tumen golese so sen mingre sikade. **18** Al ni o bal tumare šorestar ni ka perol. **19** Ma ačhen te pačan ane mande, pa ka avol tumen džuvdipe bizo meripe.” **20** O Isus vadži vaćarda: “Kana ka dičhen kaj si o Jerusalim opkolimo e vojskasa, te džanen kaj avilo o vreme te avol gova foro pusto. **21** Tegani e manuša save si tari Judeja, nek našen ke bregura. Al e manuša save si taro Jerusalim, nek iklijen avral thaj kola save si avral, ma te irin pe ane leste. **22** Golese kaj ane gola divesa ka avol e Devlesi kazna, savasa ka pherdol sa kova so si pisimo ano Sveti lili. **23** Al pharo e khamnjende thaj kolende save den čuci ane gola divesa! Golese kaj ka avol baro bilachipe ki phuv thaj bari holi pe kala manuša. **24** Von ka mudaren kale manušen e oštrone mačosa thaj ka indaren lenano phanglipe maškare sa e manuša ki phuv. Thaj o Jerusalim ka uštaven e manuša save ni džanen e Devlese sa dok ni načhol o vreme lengo.” **25** O Isus vadži vaćarda: “Ka aven e znakura ano kham thaj ano čhon thaj ane čerenja. Ki phuv e manuša ni ka džanen so te čeren tari dar golese so o more thaj e talasura ka šundon but. **26** E manuša ka meren tari dar thaj taro adućaripe so ka avol e svetosa, golese kaj e zora e nebose ka tresin pe. **27** Tegani ka dičhen man, e Čhave e manuše, sar avav pe oblakura e zuralimasa thaj ani bari slava. **28** Kana ka lol te avol gova, ušten thaj vazden tumare Šore, golese kaj tumaro Oslobođitelji avol tumende.” **29** Tegani o Isus vaćarda lende kaja paramić: “Dičhen pi smokva thaj sa e kašta! **30** Kana dičhen kaj iklijen e luluđa lende, džanen kaj paše si o milaj. **31** Gijate i tumen, kana ka dičhen kaj sa avol gija sar so phendem, džanen kaj si paše o Carstvo e Devleso. **32** Čače vaćarov tumende, kaj kaja generacija ni ka načhol dok sa kava ni avol. **33** O nebo thaj i phuv ka načhen, al mingre lafura ni ka načhen.” **34** Pale gova o Isus vaćarda: “Aračhen tumen ma tumare ile te aven opteretime ano halanipe, matipe thaj ane brige kale svetose thaj ma gova dive te resol tumen tari jekh drom. **35** Golese so ka avol sar zamka pe sa e manuša so živin pi kaja phuv. **36** Golese aven džungade sa o vreme

thaj molin tumen te bi šaj crdena tumen tare sa o bilačipe so trubul te avol, thaj te ačhen bizi ladž anoradujipe angle mande, anglo Čhavo e manušeso.” **37** O Isus svako dive sikada ano Hram a ki rat suta ko Maslinsko brego. **38** Thaj sa e manuša avena tarisabalin ke leste ano Hram te šunen le.

22 Paše sasa o Prazniko e bikvasacose mangrende savo akhardol Pasha. **2** E šorutne sveštenikura thaj e učitelja tare Mojsijaso zakon rodije sar te mudaren e Isuse, al darajle tare manuša te ni bunin pe. **3** Tegani o Satana dija ano Juda Iskarotsko, savo sasa jekh tare dešduj apostolura. **4** Vov delo thaj vaćarda e šorutne sveštenikurencar thaj e hramese zapovednikurencar sar ka izdajil e Isuse. **5** Von radujisajle thaj vaćarde e Judase kaj ka počinen lese gova. **6** O Juda pristanisada thaj rodija Šukar vreme te predol e Isuse dok ni sesa gothe but manuša. **7** Kana avilo o angluno dive taro Prazniko e bikvasacose mangreng, ke savo trubuja te činol pe o pashalno bakroro, **8** o Isus vaćarda e Petreše thaj e Jovanese: “Džan thaj čeren amende pashalno xape te šaj te xa.” **9** Von pučlje le: “Kaj mande te čera la?” **10** O Isus vaćarda: “Kana ka den ano foro, ka aračhen manuše savo inđarol paj ano khoro. Džan pale leste ano čher ane savo ka džal, **11** thaj pučen gole čerutne: ‘O učitelji pučol ane savi soba šaj xal i Pasha pe sikadencar?’ **12** Vov ka sikavol tumende bari upruni soba savi si postavimi. Gothe sa pripremin.” **13** O Jovane thaj o Petar dele ano foro i arakhlije sa sar so vaćarda lende o Isus thaj gothe sa pripremisade o pashalno xape. **14** Kana avilo o sato, bešlo o Isus ko astali pe dešduuje apostolurencar. **15** Thaj o Isus phenda lende: “But manglijem te xav kaja Pasha tumencar angleder so ka avav mudardo. **16** Golese vaćarov tumende kaj od akana ni ka xav i Pasha dok ni pherdol ano Carstvo e Devleso.” **17** Pale gova lija o tahtaj e moljasa, dija hvala e Devlese thaj vaćarda: “Len kaja mol thaj ulaven la maškare tumende. **18** Vaćarov tumende, od akana ni ka pijav mol sa dok ni avol o Carstvo e Devleso.” **19** Pale gova lija o mangro, dija hvala e Devlese, phaglia le thaj ulada le e sikadende vaćarindoj: “Kava si mingro telo savo dol pe tumende. Kava čeren te den tumen godi mandar.” **20** A palo xape lija o tahtaj e moljasa thaj vaćarda: “Kava tahtaj si nevo savez ane mingro rat savo čhordol tumende. **21** A akh, mingro izdajniko bešol mancar kate ko astali. **22** Thaj me, o Čhavo e manušeso, mora te merav sar so si phendo, al pharo e manuše savo ka izdol man!” **23** Thaj e sikade lije maškar peste te pučen pe ko lendar bi čerola

gova. 24 E sikade lije te čeren čingara maškare peste pašo Isus thaj čumidija le. 48 O Isus pučlja le: "Judo! ko lendar si embargo. 25 O Isus vaćarda lendje: "E Čumidimasa li izdaji, man, e Čhave e manušese?" 49 carura tare kava sveto vladin pire manušencar thaj Kana e sikade dikhle so čerdol, vaćarde: "Gospode! isi len vlast pe lende. Von korkore pese vaćaren kaj Te mara amen e mačurencar?" 50 Thaj jekh lendar si 'manuša save but den šukaripe'. 26 Al tumen ma čalada e bare sveštenikose sluga thaj čhindia leso čeren gjijate! Nego ko si tumendar embargo te avol desno kan. 51 Al o Isus vaćarda: "Mučhen len! Dosta!" emcikno, thaj ko vladil nek avol kova savo služil. 27 A dolda leso kan thaj sastarda le. 52 Tegani o Isus Golese kaj ko si embargo? Kova savo bešol ko astali il vaćarda e manušende so avile pale leste, e šorutne savo služil? Naj li kova savo bešol ko astali? Al me sveštenikurende, e zapovednikurende e hramese sem maškar tumende kova savo služil. 28 Tumen thaj e starešinende: "Aviljen pale mande sar palo sen gola save ačhile mancar ane mingre iskušenjura. razbojniko, čhurencar thaj kaštencar te dolen man! 53 29 Me ačhavav tumende o carstvo sar so mingro Sose ni dolden man dok sema ano Hram? Svako đive Dad ačhada mande 30 te xan thaj te pijen ke mingro sema tumencar odori. Al akana si tumaro sato – kana astali ane mingro carstvo thaj te bešen ko tron thaj te vladil o kalipe." 54 Kana dolde e Isuse, indarde le ano sudin e dešuduje plemenuren e Izraelese." 31 O Isus čher e bare sveštenikoso. O Petar odural delo pale vaćarda: "Simone! Simone! Akh, o Satana mandol te lende. 55 E stražara phabarde jag anj avlin thaj bešle sejil tumen sar so sejil pe o điv. 32 Al me molisajem savore katane. Thaj o Petar bešlo lencar. 56 Dikhlija tuće čiro pačajipe ma te ačhol. A kana ka iri tut ke le jekh sluškinja sar bešol paši jag thaj dikhlija premal mande, te zurave círe phralen!" 33 O Petar phenda leste thaj vaćarda: "Kava sasa lesa!" 57 Al o Petar lese: "Gospode! Spremno sem ano phanglipe thaj xoxada vaćarindoj: "Džuvlje! Me ni pindžarav le!" 58 ano meripe tusa te džav!" 34 Al o Isus vaćarda lese: Nekobor pale gova pindžarda le aver thaj vaćarda: "Vaćarav tuće, Petre! Adive ni ka đilabol o bašno "Tu san jekh lendar!" Al o Petar phenda: "Manušeja, dok tu trin droma ni vaćare kaj ni pindžare man." 35 naj sem!" 59 Thaj kana nakhlo paše jekh sato, nesavo Tegani vaćarda lendje: "Kana bičhaldem tumen bize manuš uporno vaćarda taro Petar: "Čače thaj kava kese parencar thaj bize traste thaj bizo podipe, so manuš sasa lesa golese kaj si Galilejco!" 60 Al o falisada tumende?" Von phende: "Khanči." 36 O Isus Petar vaćarda: "Manušeja! Ni džanav so tu phene!" vaćarda lendje: "Al akana kas isi kesa e parencar, nek Thaj sigate dok vov vaćarda, o bašno đilabija. 61 lol la! Gijate i piri trasta! A kas naj mačo nek biknol pe Tegani irisajlo o Gospod thaj dikhlija e Petre, a o šeja thaj nek činol pese. 37 Golese vaćarav tumende Petar dija pe godi so vaćarda lese o Gospod: "Adive, kaj trubul te pheradol kova so si pisimo mandar ano angleder so o bašno ka đilabol, trin droma ka vaćare Sveti Ili: 'Dikhlije le sar jekhe tare kola save phadēn kaj ni pindžare man.' 62 O Petar iklilo avral thaj o zakon." Golese ka avol čače sa so sasa pisimo zurale ruja. 63 A e čuvara lije te maren e Isuse thaj te mandar." 38 Al e sikade phende: "Gospode! Akh, isi maren lesa muj. 64 Učharde lese jakha thaj pučlje le: amen duj mačura." O Isus vaćarda lendje: "Dosta "Prorokui, ko čalada tut?" 65 Thaj but avera bilače si!" 39 Iklindoj gothar, pale piro adeti, đelo o Isus ko lafura vaćarde lestar. 66 Kana sasa sabalin, čidje pe Maslinsko brego. Lese sikade đele pale leste. 40 e manušende starešine, e šorutne sveštenikura thaj Kana resle, o Isus vaćarda lendje: "Molin tumen te ma e učitelja tare Mojsijaso zakon. Ande e Isuse anglo peren ano iskušenje!" 41 Pale gova crdija pe lendar Baro sudio 67 vaćarindoj: "Tu li san o Hrist? Vaćar gaći kober šaj te čhudol pe o bar thaj pelo ke pe koča amende gova!" O Isus phenda lendje: "Te vaćardem thaj molisajlo e Devlese: 42 "Dade! Te manglijan le tumenđe, ni ka pačan man. 68 Te pučljem tumen mandar te ma pijav kava tahtaj tari patnja. Al nek avol khanči, ni ka phenen mande. 69 Al od akana me, o sar tu so mande, a na sar so me mangav." 43 Tegani Čhavo e manušeso, ka bešav ki desno rig ko počasno sikadijo lese o andelo taro nebo thaj zurada le. 44 than e Zurale Devlese." 70 Pe gova savore pučlje: A kana dolda le bari muka, but pozurale molisajlo, "Tu li san, čače, o Čhavo e Devleso?" O Isus phenda: a lesu znoj sasa sar kaplje taro rat save perena ki "Gija si sar tumen vaćaren. Me sem." 71 Tegani von phuv. 45 Pali molitva uštilo thaj avilo ke pe sikade vaćarde: "So trubul amen pobut dokazura? Golese thaj arakhlja len sar soven taro pharipe kober sasa kaj korkore amen šundam tare leso muj!" lende. 46 O Isus pučlja len: "Sose soven? Ušten, molin tumen e Devlese te ma peren ano iskušenje!" 47 Dok o Isus vaćarda, e manuša thaj o Juda, jekh tare dešduj sikade, avena premal leste. O Juda avilo

23 Tegani sa e manuša save sesa ano Baro sudio, uštile thaj indarde e Isuse ko Pilat, savo sasa o rimske upravniko. 2 Gothe lije te tužin e Isuse:

"Arakhlijam kale manuše sar xoxavol amare manušen nesave Simone taro foro Kirina savo avola taro polje, thaj phenol lende ma te počinen o porezi e carose, a thaj čhute pe leste o krsto te inđarol le palo Isus. **27** pese vaćarol kaj si o Hrist, caro." **3** O Pilat pučlja le: Palo Isus đele pherdo manuša thaj džuvlja save ruje "Tu li san o caro e Jevrejengo?" O Isus phenda lese: thaj žalisade le. **28** O Isus irisajlo premal lende thaj "Gija si sar so tu vaćare." **4** Tegani o Pilat vaćarda vaćarda: "Čhejalen taro Jerusalim! Ma roven pale e šorutne sveštenikurendē thaj e manušendē: "Me mande. Nego, roven pale tumende thaj pale tumare ni arakhav nisavo bandipe ane kava manuš." **5** Al čhave. **29** Golese kaj dikh, aven e divesa ane save von dije zor vaćarindoj: "Vov pe sikajimasa bunil e ka vaćaren: 'Blagoslovime kola džuvlja save našti manušen ki sa i phuv Judeja. Počnisada ki Galileja bijanen, blagoslovime e vođa save ni bijande, thaj thaj avilo sa dži kate ano Jerusalim!" **6** Kana gova blagoslovime e čuča save ni parvarde!" **30** Tegani 'ka šunda o Pilat, pučlja: "Vov li si tari Galileja?" **7** Thaj vaćaren e planinendē: "Peren pe amende!", thaj e kana šunda o Pilat kaj si o Isus tari Galileja, bičhalda bregurendē: "Učharen amen!" **31** Golese kaj, ako le ko Irod, savo vladisada ani Galileja. O Irod sasa kava e manuša čeren e zelenone kaštesa, so ka ane gola divesa ano Jerusalim. **8** Kana dikhlija o Irod e avol e šuće kaštesa?" **32** Katane e Isusesa inđarde Isuse, sasa but radujimo, golese kaj odavno manglia duje bilačhe manušen te aven mudarde. **33** Kana te dičhol le, golese kaj but šunda lestar thaj dija godi avile ke kova than savo akhardola "Kokalo e šoreso", kaj o Isus ka čerol nesavo čudo angle leste. **9** O gothe čhute ko krsto e Isuse traj lesa i e duje bilačhe Irod pučlja baše but buća, al o Isus khanči ni phenda manušen, jekhe tari lesi desno rig a avere tari levo lese. **10** Ačhile gothe i e šorutne sveštenikura thaj e rig. **34** Tegani o Isus vaćarda: "Dade! Oprosti lende, učitelja tare Mojsijaso zakon thaj von zurale vaćarde golese kaj ni džanen so čeren." Pale gova e vojnikura protiv o Isus. **11** O Irod thaj lese vojnikura ladžarde le čhudije i kocka te ulaven maškar peste leso fostano. thaj asaje e Isusese. Urade le ano carsko fostano **35** But manuša gothe ačhile thaj dikhlije sa gova, a thaj bičhalde le palal ko Pilat. **12** Ane gova dīve e manušendē šorutne marde muj lesa vaćarindoj: mirisajle o Pilat thaj o Irodo maškare peste, golese kaj "Averen spasisada, nek spasil akana korkoro pes, angleder golestara sesa dušmanura." **13** O Pilat čidija te si vov o Hrist, birimo e Devleso." **36** I e vojnikura e šorutne sveštenikuren, e manušendē starešinen marde muj lesa. Avile paše leste thaj manglijе te den thaj e manušen **14** thaj vaćarda: "Anden mande kale le te pijol šut. **37** Thaj vaćarde e Isusese: "Te san manuše thaj phenen kaj e manušen bunil. Ake, me tu caro e Jevrejengo, spasi korkoro tut!" **38** A sasa angle tumende pučljem le thaj ni arakhlijem ni jekh upreder leste ploča pe savi sesa pisime kala lafura: bandipe so tumen čhoven pe leste. **15** Ni o Irod ni "Kava si caro e Jevrejengo." **39** Jekh tare gola bilačhe arakhlija bandipe pe leste, golese kaj bičhalda le palal manuša sasa ko krsto pašo Isuse, marda muj amende. Ake, ni čerda khanči sosa bi zasluzila te thaj vaćarda lese: "Te san tu o Hrist, spasi tut thaj avol mudardo. **16** Golese ka šibi le thaj ka mukha le." amen! **40** Al taro aver krsto o dujto manuš dija vika **17** [Dži jekh berš ko prazniko, o Pilat trubača te mučhol pe leste vaćarindoj: "Tu li ni dara taro Dol? Kana san i lende jekhe phangle manuše.] **18** Tegani sa e manuša tu korkoro gija osudimo. **41** Amen sam čače osudime dije vika vaćarindoj: "Mudar akale a mukh amende e golese so gova zasluzisadam, al vov ni čerda khanči Varava!" **19** (O Varava sasa čhudimo ano phanglipe bilačhe.) **42** Tegani vaćarda e Isusese: "Isuse, kana baši pobuna thaj bašo mudaripe.) **20** O Pilat vadži ka rese ane čo carstvo, de tut godi pe mande thaj av jekh drom vaćarda lende kaj vov bi mučhola e Isuse. mande milostivno." **43** Pe gova phenda lese o Isus: **21** Al von dije vika: "Čhuv le ko krsto! Čhuv le ko "Čače vaćarav tuče: ađive ka ave mancar ano raj!" **44** krsto!" **22** Tegani o Pilat trito drom vaćarda lende: Sasa popodne kana peli i rat ki sa i phuv dži ke trin "Savo bilačipe vov čerda? Me ni dikhav khanči sosa popodne, **45** golese so kalilo o kham. A i hramsko bi zasluzila te avol mudardo. Gija ka šibiv le thaj zavesa pharadili ke opaš. **46** Tegani o Isus dija vika ka mukhav le." **23** Al e manuša ni ačhile te vazden andare sa o glaso: "Dade! Ane čire vasta mukhav piro glaso thaj manglijе taro Pilat te čhuvol e Isuse mingro duxo." Kana kava phenda, mulo. **47** Kana ko krsto. I lendi vika sasa pozurali thaj pozurali. **24** dikhlija o kapetano so sasa, lije te hvalil e Devle thaj Golese o Pilat odlučisada te čerol sar so e manuša vaćarda: "Čače kava manuš sasa čačukano pravedno manden. **25** Tegani mukhlja e Varava, savo sasa ano manuš!" **48** Kana sa e manuša čidija pe te dičhen phanglipe baši pobuna thaj bašo mudaripe, a e Isuse kava thaj dikhlije so sasa, lije te džan pese thaj marde dija e vojnikurendē te čeren lesa kova so e manuša pe ane pe kolina tari žal. **49** Sa kola so džanglijе e manglijе. **26** Kana inđarde e vojnikura e Isuse, dolde Isuse, ačhile podur. Thaj e džuvlja so avile lesa tari

Galileja, dikhle kava. 50 Sasa jekh manuš kaso alav gova?" Von phende lese: "Gova so čerdilo e Isusesa sasa Josif, savo sasa jekh tare šorutne e jevrejende. taro Nazaret. Vov sasa proroko, zuralo ano vačaripe Sasa ūkar thaj pravedno manuš 51 tari Arimateja, thaj ane buća anglo Dol thaj angle manuša. 20 Amare foro ani Judeja. Vov ni složisajlo golesa so čerde e šorutne sveštenikura thaj e starešine dije le te avol Isusesa, thaj adućarda o Carstvo e Devleso. 52 Čelo osudimo ko meripe thaj čhute le ko krsto. 21 Amen ko Pilat thaj rodija o telo e Isuseso. 53 Pale gova o nadisaljam kaj vov ka ikalol o Izrael. Al adive si gova Josif uljarda e Isuseso telo taro krsto, paćarda le već trito dive sar sasa sa gova. 22 Nesave džuvlja čaršafesa thaj čhuta le ano limori savo sasa hundo maškar amende bunisade amen. Sabalje sesa ko ani stena thaj ane savo vadži khoni ni sasa čhuto. limori, 23 al ni arakhle e Isuseso telo odori. Avile 54 Čerda gova jekh dive anglo savato, savo samo so ni avilo. 55 E džuvlja save avile e Isusesa andari Galileja, đele palo Josif i dikhle o limori thaj sar čhute gothe e Isuseso telo. 56 Pale gova irisajle čhere te čeren e mirisna čara thaj e uljura te mačhen e Isuseso telo. Kana sa spremisade, već avilo o savato i naštine te čeren gova golese kaj poštujina e Mojsijaso zakon.

24 Ko angluno dive palo savato, rano sabalin avile e džuvlja ko limori thaj ande mirisura save čerde. 2 Arakhle o bar crdimo taro limori. 3 Dije andre thaj ni arakhle o telo e Gospodeso e Isuseso. 4 Dok pučlje pe so sasa gova, dikh, duj manuša ačhile angle lende ane sjajna fostanura. 5 E džuvlja but darajle thaj perade pe šore tele dži ki phuv. Thaj e duj manuša pučlje e džuvljen: "Sose roden e džuvde maškar e mule? 6 Naj kate. Uštilo tare mule! Den tumen godi so vaćarda tumenđe dok vadži sasa ani Galileja: 7 'Me, o Čavo e manušeso, trubul te avav dindo ane vasta e grešnone manušenđe thaj te avav čhuto ko krsto, al o trito dive ka uštav tare mule.'" 8 Tegani dije pe godi so vaćarda lende o Isus. 9 Thaj irisajle taro limori thaj vaćarde sa e dešujekhe apostolurende thaj savorenđe averende. 10 Gola džuvlja sesa i Marija taro foro Magdala, i Jovana, i Marija e Jakovesi dej thaj avera save vaćarde kava e apostolurende. 11 Al e apostolurende kala lafura sesa sar dilipe thaj ni pačaje e džuvljende. 12 Al o Petar uštilo thaj prastaja dži ko limori. Kana telilo, dikhla samo o čaršafi savo ačhilo. Čelo thaj čudisajlo ane peste so sasa gova. 13 Ane gova dive duj e Isusese sikade đele ano gav savo akhardola Emaus thaj vov sasa dur taro Jerusalim dešujekh kilometra. 14 Phirindoj vaćarde maškar peste tare sa kova so sasa. 15 Thaj dok vaćarde maškar peste thaj pučlje khanči jekh avere, korkoro o Isus avilo paše lende thaj đelo lencar. 16 Al lende jakhendje ni sasa mukhlo te pindžaren le. 17 O Isus pučlja len: "Sostar gova vaćaren maškar tumende phirindoj?" Ačhile i tužnisajle 18 thaj jekh lendar savo akhardola o Kleopa, vaćarda e Isusese: "Tu li san jedino abandžija ano Jerusalim savo ni šunda so sasa kala divesa odori?" 19 O Isus pučlja len: "So sasa

gova?" Von phende lese: "Gova so čerdilo e Isusesa thaj phende amende kaj dikhle e anđeluren save phende lende kaj si o Isus džuvudo. 24 Tegani nesave amendar đele ko limori thaj dikhle kaj si o limori čučo, sar so vaćarde e džuvlja, al ni dikhle e Isuse." 25 O Isus vaćarda lende: "O bigođaće manušalen! Pharo tumende te pačan so vaćarde e prorokura ano Sveti lili! 26 Ni li von vaćarde kaj o Hrist trubul te načhol sa gova pharipe angleder so o Dol ka proslavil le?" 27 Tegani o Isus lija te objasnili lende so si ano Sveti lili pisimo taro Hrist, počnindoj taro Mojsije dži ke Prorokura. 28 Kana avile pašo gav ane savo đele, o Isus čerda pe kaj mandol te džal podur lendar. 29 Al von dije le zor te ačhol, vaćarindoj: "Ačh amencar! Nakhlo o dive thaj i rat lija te perol!" Ačhilo thaj dija lencar ano čher. 30 Kana sasa lencar ko astali, o Isus lija o mangro, zahvalisada thaj phaglja le thaj dija len. 31 Tegani lende jakha putajle thaj pindžarde le. Al vov sigate hasajlo. 32 Tegani phende jekh averese: "Ni li phabile amare ile kana o Isus phirindoj vaćarda amende ko drom thaj kana objasnislada amende o Sveti lili?" 33 Uštile vadži ane gova sato thaj irisajle ano Jerusalim. Odori arakhle e dešujekhe sikaden thaj kolen save sesa lencar, sar bešen katane. 34 E dešujekh sikade vaćarde lende: "Čače uštilo o Gospod thaj sikada pe e Simonese!" 35 Thaj kala duj sikade so sesa ko drom pašo Emaus vaćarde so sasa thaj sar pindžarde e Isuse kana phaglja o mangro. 36 Kana gova vaćarde, o Isus tare jekh drom ačhilo maškare lende thaj vaćarda lende: "Mir tumenđe!" 37 Von darajle thaj sesa bunime golese kaj dije godi kaj dičen duxo. 38 Vov vaćarda lende: "Sose daran? Thaj sose ni pačan? 39 Dičhen mingre vasta thaj mingre pingre! Me sem gova! Dolen man thaj ka dičen! Golese kaj e duxo naj telo thaj kokala, a sar so dičen man isi!" 40 Thaj dok vaćarola sa gova, sikada lende ožiljkura ke pe vasta thaj ke pe pingre. 41 Sesa gija začudime thaj radosna kaj naštine te pačan. Vov pučlja len: "Isi li tumen khanči xamase?" 42 Von dije le kotor peče mačhe. 43 O Isus lija thaj xalja angle lende. 44 Tegani lende o Isus vaćarda: "Kava si kova sostar vaćardem tumenđe kana sema tumencar, kaj trubul te avol sa so pisimo mandar

ane Mojsijaso zakon thaj ane lila save pisisade e prorokura thaj ane Psalmura.” **45** Tegani putarda lende jakha te haljaren o Sveto lil **46** thaj vaćarda lende: “Gija si pisimo ano Sveto lil, kaj o Hrist trubul te mudardol thaj te uštol tare mule ko trito dive. **47** Thaj ane leso alav ka propovedil pe sa e manušendē, počnindoj taro Jerusalim, kaj trubul te pokajin pe te bi o Dol oprostila lende grehura. **48** A tumen sen svedokura tare sa kava. **49** Thaj dikh, me ka bičhalav o Svetu Duxo pe tumende sar so obećisada mingro Dad. Al tumen ačhen ano foro Jerusalim sa dok o Dol ni ka bičhalol piri zor pe tumende!” **50** Pale gova o Isus inđarda len dži ko gav i Vitanija. Gothe vazdija pe vasta thaj blagoslovisada len. **51** Thaj sar blagoslovisada len, lija te crdol pe lendar thaj sasa vazdimo ano nebo. **52** Von pele ke koča anglo Isus. Tegani irisajle ano Jerusalim radosna. **53** Stalno sesa an Hram thaj slavisade e Devle.

Jovan

1 Ko anglunipe sasa o Lafi, thaj o Lafi sasa e Devlesa, thaj o Lafi sasa o Dol. **2** Vov sasa e Devlesa ko anglunipe. **3** Sa sasa stvorimo prekale leste thaj ni postojil khanči so sasa stvorimo bize leste. **4** Ane leste sasa o džuvdipe, thaj o džuvdipe sasa o svetlo e manušenđe. **5** O svetlo svetlij ano kalipe thaj o kalipe naštī nadvyladil o svetlo. **6** Sasa manuš kas bičhalda o Dol. Leso alav sasa Jovan savo krstila. **7** Avilo sar svedoko, te svedočil pašo Svetlo, prekale leste savore te pačan. **8** O Jovane korkoro ni sasa svetlo, nego avilo te svedočil taro Svetlo. **9** O čačukano Svetlo avilo ko sveto thaj svetlij svakone manuše. **10** Vov sasa ko sveto, o sveto sasa stvorimo prekale leste, al o sveto ni pindžarda le. **11** Avilo ano sveto savo sasa lesu, al lese manuša ni prihvatisade le. **12** A dija pravo savoren kolen save prihvatisade le, save pačan ane lesu alav, te aven e čhave e Devlese. **13** Gasave ni bijandile taro prirodno bijandipe, ni tari požuda e telosi, ni taro manglipe e manušeso, samo taro Dol. **14** O Lafi čerdilo manuš thaj bešlo maškar amende. Dikhlijam lesi slava, savi isi le, sar jekhbijando Čhavo savo avilo taro Dad, a vov si pherdo milost thaj čačipe. **15** O Jovane o Krstitelj svedočisada lestar thaj dija vika: "Kava si gova savestar vaćardem: 'Kova savo pale mande avol, po baro si mandar, golese kaj sasa angleder mande!'" **16** Vov si pherdo milost thaj čačipe thaj lestar primisadam blagoslov palo blagoslov. **17** Golese, o Zakon dija pe prekalo Mojsije thaj e Devleso milost thaj o čačipe avile prekalo Isus Hrist. **18** Khoni nikad ni dikhlij a Devle, al o jekhbijando Čhavo savo si i korkoro Dol, savo si e Dadese empaše, sikada le amende. **19** Kava sasa e Jovaneso svedočanstvo kana e Jevreja taro Jerusalim bičhalde sveštenikuren thaj e Levituren te pučen e Jovane: "Ko san tu?" **20** O Jovane phenda putarde, ni garada khanči, al priznajisada: "Me naj sem o Hrist." **21** Gija pučje le: "Pa ko san onda? Naj li san o proroko o Ilija?" A vov phenda: "Naj sem." "Tu li san kova Proroko save adjučara?" O Jovane vaćarda: "Na." **22** Tegani pučje le: "Pa ko san tu? Te šaj vaćara gova kolendje so bičhalde amen. So šaj vaćare korkoro tutar?" **23** O Jovane vaćarda lende gija sar so pisisada o proroko o Isaija: "Me sem 'glas' so dol vika ani pustinja: Ravnin o drom e Gospodese!" **24** A nesave tare bičhalde sesa fariseja. **25** Von pučje le: "Kana naj san o Hrist, ni o Ilija, ni kova Proroko save adjučara, sose onda krsti?" **26** O Jovane vaćarda lende: "Me

krstiv pajesa, al maškare tumende ačhol kova kas tumen ni pindžaren. **27** Vov avol pale mande, al me naj sem dostojno ni te putrav e dora tar lese sandale." **28** Kava sasa ani Vitanija, ki istočno rig tari len o Jordan, kaj o Jovane krstila e manušen. **29** Theara dive o Jovane dikhlij a Isuse sar avol premal leste thaj vaćarda: "Dičhen, e Devlese Bakrore! Vov crdol e grehura kale svetose!" **30** Gova si kova kastar me vaćardem: 'Pale mande avol manuš savo si po baro mandar golese kaj sasa angleder mande!' **31** Me ni pindžardem le, al me aviljem thaj krstiv pajesa, te bi e manuša taro Izrael šajine te dičhen ko si vov." **32** Tegani o Jovane svedočisada vaćarindoj: "Dikhlijem o Svetu Duxo sar avol tele taro nebo sar golubo thaj ačhilo pe leste. **33** Me ni pindžardem le, al o Dol so bičhalda man te krstiv pajesa vaćarda mande: 'Kana dičhe e manuše pe kaste perol thaj ačhol o Svetu Duxo, te džane kaj gova si manuš savo ka krstil e Svetone Duxosa.' **34** Thaj me gova dikhlijem thaj golese svedočiv kaj kava si o Čhavo e Devleso." **35** Theara dive palem sasa odori o Jovane pe duje sikadencar. **36** Kana dikhlij e Isuse kaj načhol gothar o Jovane vaćarda: "Dičhen, e Devlese Bakrore!" **37** Kana šunde e duj sikade e Jovanese so phenda o Jovane, dele palo Isus. **38** O Isus irindoj dikhlij kaj aven pale leste thaj pučja len: "So manden?" Von vaćarde lese: "Rabbi" (so si: Učitelju), "kaj beše?" **39** O Isus phenda lende: "Aven thaj ka dičhen." Gija dele dikhlij kaj bešol thaj gova dive ačhile lesa. Sasa paše štar o sato ko dive. **40** Jekh tare kala duj, save šunde e Jovanese lafura thaj đelo palo Isus, sasa o Andrija, o phral e Simoneso e Petreso. **41** Vov sigate rodija pe phrale e Simone thaj vaćarda lese: "Amen arakhlijam e Mesija" (so značil o Hrist). **42** O Andrija anda e Simone ko Isus. Thaj o Isus dikhlij pe leste thaj vaćarda: "Tu san o Simon, a čo dad akhardol Jovan. Tu ka akhardo Kifa" (so značil Petar, "baro bar"). **43** Theara dive o Isus odlučisada te džal ki regija i Galileja. Arakhlij a Filipe thaj vaćarda lese: "Phir pale mande!" **44** O Filip sasa tari Vitsaida, taro foro e Andrijaso thaj e Petreso. **45** O Filip arakhlij e Natanaile thaj vaćarda lese: "Arakhlijam kole kastar pisisade o Mojsija ano Zakon thaj e Proruka – e Isuse, e Josifese čhave, taro foro Nazaret." **46** Tegani o Natanaile pučje le: "Šaj li avol khanči šukar taro Nazaret?" O Filip vaćarda lese: "Av thaj dikh!" **47** Kana o Isus dikhlij e Natanaile sar avol premal leste, vaćarda lestar: "Akh čačukano Izraelco, ane savo naj prevara!" **48** Pučja le o Natanaile: "Kotar pindžare ma?" O Isus vaćarda lese: "Angleder so o Filip akharda tut, dikhlijem sar beše tali smokva."

49 Tegani o Natanailo phenda lese: "Rabbi! Tu san a tu paše trin đive ka vazde le?" **21** Al o Hram Čavo e Devleso! Tu san o caro e Izraeleso!" **50** O savestar vaćarda o Isus, sasa leso telo. **22** Kana Isus pučlja le: "Paća golese so vaćardem tuće kaj uštito tare mule, dije pe godi lese sikade kaj gova dikhlijem tut tali smokva? Ka điče po bare buća tare phenda thaj pačaje ano Svetu lili thaj ane lafura so kava." **51** Pale gova o Isus vadži vaćarda: "Čače, o Isus vaćarda. **23** A dži kaj sasa ano Jerusalim ko čaće vaćarav tumende: ka đichen o nebo putardo thaj prazniko e Jevrejengo – Pasha, but manuša dikhlije e Devlese anđeluren sar ušten thaj uljen po Čavo e čudesna znakura save čerda thaj pačaje ane leso Manušeo."

2 Ko trito đive sasa abav ano gav savo akhardol Kana ani Galileja. Gothe sasa thaj e Isusesi dej.

2 Ko abav sesa akharde o Isus thaj lese sikade. **3**

Kana ni ačhili mol, e Isusesi dej vaćarda lese: "Naj len mol." **4** O Isus vaćarda laće: "So isi man golesa,

džuvljije? Mingro vreme vadži ni avilo." **5** Lesi dej vaćarda e slugendje: "Čeren sa so vaćarol tumende!"

6 Gothe sesa šov bare barale khore. E Jevrejende sesa gola khore paše jevrejska adetura e thodimase thaj ane dži jekh khoro šajine te ačhol ohtovardeš dži ke šelubiš litra paj. **7** O Isus vaćarda e slugende:

"Pheren e khore pajesal!" Gija pherde len dži upre. **8** Pale gova vaćarda lende: "Akana len thaj inđaren e glavnone trpezarese." Von čerde gija. **9** O trpezari pilja o paj savo čerdilo mol. Vov ni džanglia kotar si,

al e sluge so ande gova paj džanglia. Tegani akharda o trpezari e mladoženja. **10** thaj vaćarda lese: "Sa e manuša angleder anen i lačhi mol ko abav, a kana e gostura maton, anol i bilačhi mol. Al tu garadan i lačhi mol dži akana." **11** Gija, ani Kana i Galilejsko, čerda o Isus piro angluno čudesno znako thaj sikada pi slava thaj lese sikade pačaje ane leste. **12** Pale gova đelo o Isus pe dasa, pe phralencar thaj pe sikadencar ano foro Kafarnaum. Gothe ačhile nekobor đive. **13** Paše sasa o vreme taro prazniko e Jevrejengo – Pasha thaj o Isus đelo ano Jerusalim. **14** Ane Hramesi avlin arakhlija kolen save bićinena guruven, bakren thaj goluburen. Arakhlija i kolen so menjina e pare, sar bešen gothe. **15** Gija o Isus čerda bičo tare dorika thaj sa kolen save bićinen lija te tradol andaro Hram, sa lende bakrencar thaj e guruvencar. E manušende so menjina e pare čhudija e srebrnjakura thaj irisada e astalura. **16** Kolendje save bićinena goluburen vaćarda: "Inđaren gova katar! Ma čeren pijaco taro Čher mingre Dadeso." **17** Thaj lese sikade dije pe godi kaj si pisimo ano Svetu lili: "O manglipe paše čiro čher ka phabol ane mande sar jag." **18** Tegani e Jevrejska šorutne pučlje e Isuse: "Savo čudesno znako ka sikave amende kaj tu troma kava te čere?" **19** O Isus vaćarda lende: "Phađen kava Hram a me paše trin đive ka vazdav le." **20** Al e Jevreja vaćarde lese: "Kava Hram sasa čerdo saranda thaj šov berš

a tu paše trin đive ka vazde le?" **21** Al o Hram Čavo e Devleso! Tu san o caro e Izraeleso!" **50** O savestar vaćarda o Isus, sasa leso telo. **22** Kana Isus pučlja le: "Paća golese so vaćardem tuće kaj uštito tare mule, dije pe godi lese sikade kaj gova dikhlijem tut tali smokva? Ka điče po bare buća tare phenda thaj pačaje ano Svetu lili thaj ane lafura so kava." **51** Pale gova o Isus vadži vaćarda: "Čače, o Isus vaćarda. **23** A dži kaj sasa ano Jerusalim ko čaće vaćarav tumende: ka đichen o nebo putardo thaj prazniko e Jevrejengo – Pasha, but manuša dikhlije e čudesna znakura save čerda thaj pačaje ane leso alav. **24** Al korkoro o Isus ni pačaja lende, golese kaj pindžarda sa e manušen. **25** Ni trubuja te vaćarol lese khoni pašo manuš, golese kaj korkoro džanglia so si ano manuš.

3 Maškare fariseja sasa jekh manuš, savo akhardola Nikodim. Vov sasa jekh tare šorutne e Jevrejende.

2 Jekh rat avilo ko Isus thaj phenda: "Rabbi! Amen džana kaj san tu učitelji bičhaldo taro Dol, golese kaj khoni našti čerol gasave čudesna znakura save tu čere, a te naj o Dol lesa." **3** O Isus phenda lese: "Čače, čaće vaćarav tuće: khoni našti avol

ano Carstvo e Devleso, ako ni bijandol palem." **4** O Nikodim pučlja le: "Sar šaj manuš bijandol ako si purano? Šaj li dujto drom te džal ane pe dako vođi thaj te bijandol?" **5** O Isus vaćarda lese: "Čače, čaće vaćarav tuće: te o manuš ni bijandilo pajesa thaj

Duxosa, našti džal ano Carstvo e Devleso! **6** Kova so si bijando taro manuš, manuš si, a so si bijando taro Duxo, duxo si. **7** Ma čudi tut so vaćarav tuće kaj trubul palem te bijandon. **8** I balval phurdol kaj mandol. Šaj šune la, al ni džane kotar avol ni kaj džal. Gija si kolesa kas o Duxo bijanol." **9** O Nikodim pučlja le: "Sar šaj gova te avol?" **10** O Isus vaćarda lese: "Tu san poštujimo učitelji e Izraeleso a gova ni džane? **11**

Čače, čaće vaćarav tuće: amen vaćara tare kova so džana thaj svedoči za kova so dikhlijam, al tumen ni prihvatim amaro svedočanstvo. **12** Te ni pačajen man kana vaćarav tumende tare kova so čerol pe ki phuv, sar ka pačan man te vaćardem tumende tare kova so čerol pe ko nebo? **13** Khoni ni uštito ko nebo thaj irisajlo ki phuv, sem o Čavo e Manušeso, kova savo ulilo taro nebo. **14** Thaj sar o Mojsije so vazdija e sape tari bronza ki pustinja, gija o Čavo e Manušeso trubul te avol vazdimo **15** te šaj dži jekh savo pačal ane mande te avol le džuvdipe bizo meripe." (aiōnios g166)

16 Golese kaj, o Dol gaći manglia o sveto kaj dija pe jekhebijanje Čhave te ma bi merola khoni savo pačal ane leste, nego te avol le džuvdipe bizo meripe. (aiōnios g166) **17** O Dol ni bičhalda ko sveto pe Čhave te sudil o sveto, nego o sveto prekale leste te spasil pe. **18** Ko ane leste pačal, naj osudimo, a ko ni pačal već si osudimo, golese kaj ni pačaja ano alav e Devlese jekhebijanje Čaveso. **19** A osudime

si paše kava: o svetlo avilo ko sveto, al e manuša lače: "De ma te pijav!" 8 (Tegani sasa o Isus korkoro, manglje o kalipe, a na o svetlo, golese kaj lendje buća golese kaj lese sikade đele ano gav te činen xamase.) sesa bilačhe. 20 Dži jekh savo čerol bilačipe, mrzil 9 Vaćarda e Isusesa i Samarijanka: "Sar tu, savo san o svetlo thaj ni džal ko svetlo te ma pućardon lese Jevrejo, šaj te mande mandar tari Samarijanka te buća. 21 Al savo čerol kova so si čačukanipe, džal ko dav tut te pije paj?" Golese kaj e Jevreja naj ano svetlo te dičhol pe kaj lese buća si čerde ano sklad amalipe e Samarijancurencar. 10 O Isus vaćarda e Devlesa. 22 Pale gova đelo o Isus pe sikadencar lače: "Kana bi samo džanesa e Devleso daro! Tu ni ane Judejska gava. Odori sasa lencar thaj krstisada. džane ko si kova so vaćarol tuče: 'De ma te pijav 23 A i o Jovane krstisada ano than Enon pašo gav paj!' Te džane, tu bi mandar mandesa thaj me bi dava Salim, golese kaj sasa gothe but paja. E manuša tut paj savo dol džuvdipe." 11 I džuvli phenda lese: avena ke leste te krstil len. 24 Gova sasa angleder so "Gospodarona! Naj tut ni čaro te dole o paj, a o bunari e Jovane čhute ano phanglipe. 25 Tegani maškare si xor. Kotar ka le paj savo dol džuvdipe? 12 Tu li sikade e Jovanese sasa aver Jevrejo savesa lije te misli kaj san po baro tare amaro paradad o Jakov čeren čingara pašo adeti e thodimaso. 26 E sikade savo dija amen kava bunari savestar pilja vov, lese avile ko Jovane thaj vaćarde lese: "Rabbi, kova so čhave thaj lesi stoka?" 13 O Isus vaćarda lače: "Dži sasa tusa ki istočno rig e Jordanesi thaj kastar tu jekh savo pijol tare kava paj, palem ka trošavol. 14 Al svedocišadan, dikh, krstil thaj savore džan leste." 27 O Jovane vaćarda lenđe: "O manuš našti te lol khanči kaj si džuvdo. Paj savo me ka dav le, ni ka avol trošalo dži ako naj lese gova dindo taro Dol savo si ko nebo. 28 savo dija amen kava bunari savestara pilja vov, lese izvor e pajeso savo ka dol le džuvdipe bizo Korkore sen svedokura kaj vaćardem: 'Me naj sem o meripe.' (aiōn g165, aiōnios g166) 15 I džuvli vaćarda Hrist, nego sem bičhaldo angle leste.' 29 Ko abav lese: "Gospodarona! De ma gova paj te ma trošavav samo o mladoženja ženil pe. A e mladoženjasa amal vadži ni te avav kate ko bunari te dolav paj!" 16 O Isus savo adućarol te šunol kaj avol o mladoženja, pherdo vaćarda lače: "Dža akhar čire rome thaj iri tut akaril" si radost kana šunol e mladoženjaso glaso. Golese 17 Tegani vaćarda lese i romni: "Naj man rom." Tegani gova radost si mingro thaj akana si pherdo. 30 Vov phenda o Isus: "Šukar phendan kaj naj tut rom! 18 trubul pobut te barol, a me sa pobut te ciknjivav." Golese kaj sasa tut pandž romska thaj kova so isi tut 31 Kova savo avol odupral taro nebo, pe savorende akana naj čiro rom. Gova so vaćardan si čaće." 19 I si. Kova savo si tari phuv, phuvako si thaj vaćarol romni vaćarda lese: "Gospodarona! Dikhav kaj san sar khoni tari phuv. Kova savo avol taro nebo, pe proroko. 20 Amare paradada slavina e Devle ke kava savorende si. 32 Vov svedočil paše kova so dikhla brego. Al tumen e Jevreja vaćaren kaj ano Jerusalim thaj so šunda, al khoni ni prihvatiš leso svedočanstvo. si than kaj trubul te slavil pe o Dol." 21 O Isus vaćarda 33 A ko prihvatiš leso svedočanstvo, potvrdil kaj si o lače: "Džuvlje! Pača man, ka avol o vreme kaj ni ka Dol čačukano. 34 Kova kas bičhalda o Dol, vaćarol e slavin e Dade na samo kate ko brego thaj na samo Devlese lafura, golese kaj o Dol dol po Duxo ano ano Jerusalim. 22 Tumen e Samarijancura ni džanen izobilje. 35 O Dad mandol e Čhave thaj sa dija le kas slavin. Amen e Jevreja džana kas slavi golese kaj ane vasta. 36 Ko pačal ano Čhavo, isi le džuvdipe o spasenje avol tare Jevreja. 23 Al avol o vreme kana bizo meripe. Al ko ni šunol e Čhave, ni ka dičhol o e čačukane slavljenikura ka slavin e Dade ano Duxo džuvdipe, nego i holi e Devlesi ačhol pe leste. (aiōnios thaj ano čačipe. O Dad mandol gasave pačavnjen. g166)

4 Kana o Isus dodžanglia kaj e fariseja šunde so vov pridobil thaj krstil pobut sikaden nego o Jovane 2 – iako o Isus korkoro ni krstila, nego lese sikade gova čerenia – 3 đelo andari phuv i Judeja thaj irisajlo ani phuv i Galileja. 4 Ko drom trubuja te načhol tari Samarija. 5 Gija avilo ano samarijansko gav savo akhardola Sihar, paši phuv savi dija o Jakov pe čhavesa e Josifese. 6 Gothe sasa o bunari e Jakoveso. O Isus čhindilo taro baro drom thaj bešlo pašo bunari. Sasa paše dešduj o sato. 7 Kana gothe avili jekh Samarijanka te dolol paj, o Isus vaćarda

save slavin le, mora te slavin le ano Duxo thaj ano čačipe." 25 I džuvli phenda lese: "Džanav kaj ka avol o Mesija, savo akhardol Hrist. Kana ka avol vov, sa ka objasnili amende." 26 O Isus vaćarda lače: "Vov akana vaćarol tusa. Me sem o Mesija." 27 Ane gova časo lese sikade irisade pe andaro foro thaj čudisajle so o Isus vaćarol e džuvljasa. Al ni jekh ni pučlja le: "So mande latar?", il "Sose vaćare lasa?" 28 Tegani i džuvli ačhada gothe po khoro, irisajli ano gav thaj vaćarda e manušenđe: 29 "Aven te dičhen e manuše savo mande vaćarda sa so čerdem. Šaj si vov o Hrist?" 30 Gija e manuša avile andaro gav thaj đele te

dičhen e Isuse. 31 Ane gova vreme e sikade molisade znako savo čerda o Isus ani Galileja kana irisajlo tari e Isuse: "Rabbi! Xa khanči!" 32 Al vov phenda lende: Judeja.

"Man isi xape savestar tumen ni džanen." 33 Tegani e sikade vačarde maškare peste: "Te ni anda lese khoni khanči xamase?" 34 A o Isus vačarda lende: "Mingro xape si te čerav so si volja kolesi savo bičhalsa man thaj te dovršiv lesi bući. 35 Na li vaćaren kana sejin: 'Vadži štar čhon ka avol o čidipe?' Al me phenav tumende, putren tumare jakha thaj dičhen e poljura resle čidimase. 36 Kova savo čidol već prihvati plata thaj čidol o bijandipe pašo džuvdipe bizo meripe, te šaj radujin pe katane kova so sejil thaj kova so čidol. (ačnios g166) 37 Gija čače avol i poslovica: 'Jekh sejil, dujto čidol.' 38 Me bičhalav tumen te čiden kaj ni čerden bući. Avera trudisajle, a tumen čidijen o bijandipe tari lendi bući." 39 But Samarijancura tare gova foro pačaje ane leste zbog o lafi e džuvljako savi phenda o svedočanstvo: "Vačarda mande sa so čerdem." 40 Kana avile e Samarijancura paše leste, molisade le te ačhol lencar. Thaj vov ačhilo gothe duj dive. 41 Tegani vadži pobut manuša pačaje zbog lese lafura. 42 Vačarde e džuvljace: "Akana više ni pača samo zbog gova so tu vačardan, golese kaj amen korkore šundam thaj džana kaj si čače kava manuš o Spasitelji e svetoso!" 43 Pale duj dive, o Isus delo tari Samarija ani Galileja. 44 Korkoro o Isus svedočisada kaj e proroko ni poštujin ano than kaj barilo. 45 Kana reslo ani Galileja, e Galilejcura lačhe prihvatisade le samo golese so dikhje sa e čudesura save čerda ano Jerusalim, golese kaj i von sesa odori ko prazniko Jevrejengo – Pasha. 46 Gija o Isus delo palem ani Kana i Galilejsko, kaj sasa čerdo o paj ani mol. Sasa jekh službeniko e caroso andaro Kafarnaum, kas sasa nasvalo čavo. 47 Kana šunda kaj o Isus andari Judeja avilo ani Galileja, delo ke leste ani Kana thaj molisada le te avol ano Kafarnaum thaj te sastarol lese čhave golese kaj si ko meripe. 48 A o Isus phenda lese: "Gasave sen tumen manuša! Dži kaj ni dičhen znakura thaj čudesura, ni pačan." 49 E caroso službeniko vačarda lese: "Gospode! Moliv tut, av sar ni mulo mingro čavo." 50 O Isus vačarda lese: "Dža čhere, čiro čavo sastilo!" O manuš pačaja ane Isusese lafura thaj delo čhere. 51 Kana sasa vadži ko drom, arakhlia pe slugen save andre lese haberi kaj lesu čavo sastilo. 52 Vov pučlja len kana sastilo thaj von phende lese: "Eraći ko jekh o sato ko dive ačhada le i groznička." 53 Tegani haljarda o dad kaj gova sasa ane kova sato kana vačarda lese o Isus: "Čiro čavo sastilo." Thaj pačaje vov thaj savore ane lesu čher. 54 Gova sasa dujto čudesno

5 Pale gova sasa o prazniko e Jevrejengo thaj o Isus delo ano Jerusalim. 2 Ano Jerusalim paše Bakresi kapija isi banja, savi akhardol jevrejsko Vitezda thaj gothe sesa pandž učharde terase. 3 Odori pašljona but nasvale manuša, kore, bande thaj šuće. [Von adućarena o paj te tresil, 4 golese kaj o anđelo e Gospodeso uljola ano određeno vreme ani banja thaj tresila o paj. Ko angleder bi džala andre kana o paj tresila, vov bi sastola taro po nasvalipe savo sasa le.] 5 Gothe pašo paj sasa jekh manuš savo tranda thaj ohto berš sasa nasvalo. 6 Kana o Isus dikhla le sar pašljol, a sar džanglia kaj si but berša nasvalo, pučlja le: "Mande li te ave sasto?" 7 O nasvalo phenda lese: "Gospode, naj man khoni te mučhol man ani banja kana o paj tresil. Kana me džav premało paj, khoni aver uljol angleder mande." 8 O Isus vačarda lese: "Ušti, le čiro than kaj pašljiljan thaj phir!" 9 A tari jekh drom kova manuš sastilo, lija po than kaj pašlilo thaj phirda. Al gova dive sasa savato 10 golese e Jevrejska šorutne vačarde kalese save o Isus sastarda: "Ađive si savato! Phade o zakon, golese kaj indare čiro than kaj pašljiljan ko savato!" 11 Al vov phenda lende: "Kova manuš savo sastarda man, phenda mande: 'Le čiro than kaj pašljiljan thaj phir!'" 12 Von pučlje le: "Ko si gova manuš savo vačarda tuće: 'Le čiro than kaj pašljiljan thaj phir?'" 13 Al o sastardo ni džanglia ko si, golese kaj o Isus crdija pe maškare but manuša save sesa gothe. 14 Pale gova, o Isus arakhlia ane hramesi avlin kole manuše save sastarda thaj vačarda lese: "Akh, sastiljan! Ma vadži čer greh, te ma avol tuće pobilačke!" 15 Tegani o manuš delo thaj vačarda e Jevrejskone šorutnende kaj si gova o Isus savo sastarda le. 16 Gija, e Jevrejska šorutne lije te progonin e Isuse golese kaj sastarda e manuše ko savato. 17 Al o Isus vačarda lende: "Mingro Dad uvek čerol bući. Gija i me čerav." 18 Gola lafura sesa povod e Jevrejskone šorutnende te dičhen pobut te mudaren le golese kaj na samo so phaglja o zakon taro savato, nego so e Devle čak akhardol Dade thaj gija vov čerda pe isto sar o Dol. 19 Golese o Isus phenda lende: "Čače, čače vačarav tumende: o Čavo korkoro pestar našti khanči te čerol, već samo so dičhol so čerol o Dad. Sa so o Dad čerol, gova čerol i o Čavo. 20 Golese kaj o Dad mandol e Čhave thaj sikavol lese sa so korkoro čerol. A ka sikavol lese i pobare buća tare kala so sastarda akale manuše, te aven zadivime i tumen. 21 Golese kaj, sar so o Dad vazdol e mulen thaj dol len džuvdipe,

gija i o Čavo dol džuvdipe kase mandol. 22 Golese slava jekh averestar, al i slava savi si taro jekh Dol so, o Dad khanikase ni sudit, nego dija o pravo pe ni roden? 23 Ma te den godi kaj me ka tuživ tumen Čavese te anol o sudo, 24 te bi savore poštujina e angle mingro Dad. Tumen ka tužil o Mojsije, ane Čave sar so poštujin e Dade. Ko ni poštujil e Čhave, kaste čhuten tumari nada. 25 Te bi čače pačana e ni poštujil ni e Dade savo bičhalda le. 26 Čače, čače Mojsijase, pačana bi i man. Golese kaj o Mojsije vačarav tumende: ko mingre lafura šunol thaj pačal pisisada mander. 27 Al te ni pačajen kova so pisisada vov, sar ka pačan ane mingre lafura!"

6 Pale gova o Isus irisada pe ani Galileja thaj delo ki istočno rig taro Galilejsko more, savo akhardol i Tiverijadsko more. 2 Pale leste đele but manuša, golese kaj dikhlie e čudesna znakura save čerda pe nasvale manuša. 3 O Isus delo upre ko brego thaj gothe bešlo pe sikadencar. 4 Sasa paše i Pasha, o prazniko e Jevrejengo. 5 Kana vazdija o Isus pe jakha thaj dikhlija kaj aven paše leste but manuša, pučlja e Filipe: "Kaj šaj te čina mangro kale manušende te xan?" 6 Kava pučlja te bi iskušila le, golese kaj već džanglia so ka čerol. 7 O Filip vačarda lese: "Ni dujšel srebrnjakura ne bi avola dovoljno savore te xan mangro bar zala." 8 Vačarda lese aver tare lese sikade, o Andrija, o phral e Simoneso e Petreso: 9 "Kate isi amen jekh čavoro kas isi pandž mangre taro ječam thaj duj cikne mačhe. Al so si gova paše gaći manuša!" 10 O Isus phenda: "Vačaren e manušende te bešen!" Ke gova than sasa but čar thaj e manuša gothe bešle. Sesa paše pandž milja murša. 11 Tegani o Isus lija kola mangre, zahvalisada e Devlese thaj dija e manušende save bešle gothe. Gija čerda thaj e mačhencar, a savore xalje kober manglje. 12 Kana čalile, o Isus vačarda pe sikadende: "Čiden e kotora so ačhile te ma čhudol pe." 13 Gija čidije dešuduj korpe so ačhile tare pandž ječmena mangre, save e manuša xalje. 14 Kana e manuša dikhlije o čudesno znako savo čerda o Isus, vačarde: "Kava si čače kova Proroko savo trubul te avol ke kava sveto!" 15 A kana o Isus haljarda kaj manden e manuša te aven thaj ki sila te čeren le caro, delo palem ko brego, korkoro. 16 Kana peli i rat, ulile lese sikade pašo more. 17 Čhute pe ano čamco thaj plovisade ki aver rig premalo Kafarnaum. Al već peli i rat, a o Isus vadži ni irisajlo premal lende. 18 Tegani o more lija te vazdol pe tari bari balval. 19 Kana nakhle paše pandž il šov kilometra, dikhlije e Isuse sar phirol po paj thaj sar avol pašo čamco. E sikade but darajle. 20 Al vov vačarda lende: "Me sem, ma daran!" 21 Tegani lije le pesa andre ano čamco thaj o čamco tari jekh drom avilo dži ki obala kaj plovisade. 22 Theara đive e manuša save ačhile ki aver rig taro Galilejsko more, primetisade kaj odori sasa samo jekh čamco thaj o Isus ni čhutape pe sikadencar ano čamco, nego kaj e sikade đele

korkore. 23 Tegani taro foro Tiverijada avile avera
čamcura paše kova than kaj e manuša xalje mangro,
kala but manuša dikhlije kaj gothe naj ni o Isus ni
lese sikade, čhute pe ane čamcura thaj dele ano
Kafarnaum te roden e Isuse. 25 Kana nakhle ki goja
rig e moresi, arakhlije e Isuse thaj pučlje le: "Rabbi,
kana aviljan akari?" 26 A o Isus vaćarda lende: "Čače,
čače vaćarav tumende: tumen roden man na golese
so haljarden e čudesna znakura, nego golese so
xaljen mangro thaj čaljiljen. 27 Ma čeren bući pašo
xape savo načhol, nego pašo xape savo ačhol pašo
džuvdipe bizo meripe. Gova xape ka dav tumen me, o
Čavo e Manušeso, golese kaj o Dol, o Dad mingro,
ovlastisada man." (aiōnios g166) 28 Von pučlje le: "So
trubul te čera te bi čerasa e buća save o Dol rodol
amendar?" 29 O Isus vaćarda lende: "Kava si i bući
savi o Dol rodol tumendar – te pačan ane kova kas
vov bičhalda." 30 Gija pučlje le: "Savo čudesno znako
tu ka čere te šaj dikhla thaj te pača ane tute? So
ka čere? 31 Amare paradada xalje mangro savo
akhardola 'mana' ani pustinja, sar so si pisimo ane
Sveta lila: 'Parvarda len mangresa taro nebo.'" 32 O
Isus phenda lende: "Čače, čače vaćarav tumende: ni
dija tumen o Mojsije mangro taro nebo, nego mingro
Dad. Akana Vov dol tumen čaćukano mangro taro
nebo. 33 Golese so si o mangro e Devleso kova savo
uljol taro nebo thaj dol džuvdipe e svetose." 34 Pe
gova phende lese: "Gospode, de amen uvek kava
mangro!" 35 O Isus vaćarda lende: "Me sem mangro
so dol o džuvdipe. Ko avol mande, ni ka bokhavol
thaj ko pačal ane mande, ni ka avol nikad trošalo.
36 Al sar so vaćardem tumende: dikhlijen man, al
ni pačajen. 37 Dži jekhe manuše save dol mande
o Dad, avol mande; thaj kole savo avol mande ni
ka tradav le avral. 38 Golese kaj me ni uljiljem taro
nebo te čerav mingri volja, nego i volja Kolesi savo
bičhalda man. 39 A kava si i volja e Devlesi savo
bičhalda man kaj kolen so dija man te ma hasarov,
nego te vazdav len tare mule ko poslednjo dīve. 40
Golese kaj kava si i volja mingre Dadesi: dži jekh
savо dičhol e Čhave thaj pačal ane leste, te avol le
džuvdipe bizo meripe thaj me te vazdav le tare mule
ko poslednjo dīve." (aiōnios g166) 41 Tegani e Jevreja
lije te mrmljin protiv leste golese so phenda: "Me sem
mangro savo ulilo taro nebo." 42 Thaj vaćarde: "Naj li
kava o Isus, e Josifeso čavo? Amen pindžara lese
dade thaj lese da. Sar Šaj vov vaćarol: 'Me uljiljem
taro nebo?'" 43 Tegani o Isus irisada lende vaćarindo:
"Ma mrmljin maškar tumende! 44 Našti khoni te avol
mande te ni anda le mingro Dad savo bičhalda man.

A me ka vazdav le tare mule ko poslednjo dīve. 45
Sar so ačhol ane proročka lila: 'Savoren o Dol ka
paše savo o Gospod dija hvala e Devlese. 24 Kana
sikavol! Dži jekh savo šunol e Dade thaj sikkolj lestar,
ka avol mande. 46 Khoni ni dikhlije e Dade, sem
kova savo avol taro Dol. Vov dikhlije e Dade. 47
Čače, čače vaćarav tumende: ko pačal ane mande,
isi le džuvdipe bizo meripe! (aiōnios g166) 48 Me sem
mangro so dol o džuvdipe. 49 Tumare paradada xalje
mana ani pustinja thaj mule. 50 Al o mangro savo
avol taro nebo si gasavo kaj ko xal lestar, ni ka merol.
51 Me sem kova mangro e džuvdimaso savo ulilo
taro nebo. Ko xal tare kava mangro, ka avol džuvdo
ane sa e divesa. O mangro savo me dav si mingro
telo, te bi e manuša kale svetoso šajine te živin."
(aiōn g165) 52 Tegani e Jevreja lije te čeren čingara
maškar peste pučindojo: "Sar Šaj kava manuš te dol
amen po telo xamase?" 53 A o Isus phenda lende:
"Čače, čače vaćarav tumende: te ni xaljen o telo e
Čhaveso e Manušeso thaj te ni piljen lesu rat, naj
ane tumende džuvdipe bizo meripe! 54 Ko xal mingro
telo thaj pijol mingro rat, isi le džuvdipe bizo meripe
thaj me ka vazdav le tare mule ko poslednjo dīve.
(aiōnios g166) 55 Golese kaj mingro telo si čaćukano
xape thaj mingro rat si čaćukano pijipe. 56 Ko xal
mingro telo thaj pijol mingro rat, ačhol ane mande thaj
me ane leste. 57 Sar so bičhalda man o džuvdo Dad
thaj me sem džuvdo pašo mingro Dad, gijate kova
savo xal man, ka avol džuvdo baše mande. 58 Kava
si kova mangro savo ulilo taro nebo, al na gasavo
savo xalje tumare paradada thaj mule. Ko xal kava
mangro, ka avol džuvdo ane sa e divesa." (aiōn g165)
59 Sa kava o Isus vaćarda kana sikada ani sinagoga
ano Kafarnaum. 60 Tegani but tare lese sikade save
šunde kava, vaćarde: "Kava si but pharo vaćarie! Ko
šaj te prihvati lese lafura?" 61 Al o Isus džanglia kaj
lese sikade maškar peste mrmljin paše kala lafura thaj
phenda lende: "Dal kava sikajipe uzinemiril tumen?" 62
A so ka phenen ako dičhen e Čhave e Manušese sar
džal upre ane nebo, odori kaj sasa angleder? 63 O
Svetu Duxo dol o džuvdipe, a o telo naj khančese. E
lafura save me vaćardem tumende, si o Duxo thaj
džuvdipe. 64 Al si maškare tumende nesave save ni
pačan." Golese kaj o Isus džanglia taro anglinipe
save lendar ni pačan ane leste thaj ko ka izdajil le.
65 Thaj vadži vaćarda: "Golese vaćardem tumende
kaj khoni našti avol mande, ako naj lese dindo taro
Dad." 66 Tegani but tare lese sikade ačhade le thaj ni
dele vadži pale leste. 67 A o Isus pučlja pe dešuduje
sikaden: "Te ni manden te džan i tumen?" 68 Tegani
vaćarda lese o Simon o Petar: "Gospode! Kaste te
dža? Samo tut isi lafura save den džuvdipe bizo

meripe. (aiōnios g166) 69 Amen pača thaj džana kaj tu san o Sveco e Devleso." 70 Tegani o Isus phenda lende: "Na li me izaberisadem tumen, e dešudujen? Al ipak, jekh tumendar si beng!" 71 Gova vaćarda pašo Juda, o čhavo e Simoneso o Iskariotsko, jekh tare dešuduj sikade, golese kaj vov si gova so ka izdajil le.

7 Pale gova phirda o Isus ani Galileja. Vov ni manglja te džal ani Judejsko phuv golese kaj e jevrejska šorutne dikhlije te mudaren le. 2 Al sasa paše o prazniko e Jevrejengo kana slavina e Senice. 3 Tegani lese phrala phende lese: "Dža katar thaj dža ani Judeja, te dičhen cire sikade e čudura save cere! 4 Golese kaj nijekh ni čerol e čudura garandoj, a mandol te džanol pe lestar. Kana već cere gola čudura, sikk tut e svetose!" 5 Golese, čak ni lese phrala ni pačaje ane leste. 6 Pe gova vaćarda lende o Isus: "Mingro vreme vadži ni avilo, al tumende sa o vreme si pogodno. 7 Tumen o sveto naštī mrzil, al man mrzil, golese kaj vaćarav e manušende tare kava sveto, kaj si bilačhe lende buća. 8 Tumen džan te slavin o prazniko. Al me vadži ni džav odori golese kaj mingro vreme vadži ni avilo." 9 Gova vaćarda lende thaj ačhilo ani Galileja. 10 Kana dele lese phrala odori te slavin o prazniko, đelo i vov, al na te dičhen le, nego garandoj. 11 E jevrejska šorutne rodije e Isuse ko prazniko thaj pučlje: "Kaj si kova manuš?" 12 I but manuša so gothe sesa, čorale vaćarde taro Isus. Nesave phende: "Vov si šukar manuš!" A e dujta vaćarde: "Naj, xoxavol e manušen!" 13 Al khoni ni vaćarda putarde lestar, golese kaj darajte tare jevrejska šorutne. 14 Ko opaš taro prazniko, o Isus đelo ano Hram thaj lija te sikavol e manušen. 15 E jevrejska šorutne čudisajle thaj pučlje pe: "Sar kava džanol e Sveta lila, a ni sasa ane amare škole?" 16 Pe gova o Isus vaćarda lende: "Mingro sikajipe naj mingro, nego avol tare Kova savo bičhalda man. 17 Ko mandol te čerol e Devlesi volja, ka pindžarol, dal si gova sikajipe taro Dol il me vaćarav korkoro mandar. 18 Ko korkoro pestar vaćarol, slava pese rođol. Al ko rođol i slava kolesi savo bičhalda le, gova si čačukano thaj naj ane leste nepravda. 19 Ni li dija tumen o Mojsije o Zakon? Thaj khoni tumendar ni ičarol pe po Zakon! Sose roden te mudaren man?" 20 E manuša phende: "O bilačho duxo si ane tute! Ko rođol te mudarol tut?" 21 O Isus vaćarda lende: "Ko savato čerdem čudo thaj savore divisaljen. 22 O Mojsije dija tumen o suneti thaj tumen sunetin tumare čhavem i ko savato. Iako ni avol gova adeti taro Mojsije, nego tare tumare paradada. 23 Te o

manuš šaj avol sunetimo ko savato, te ma bi phađola pe o Zakon, sose tegani gaći holjavon pe mande so sastardem celone manuše ko savato? 24 Ma sudin pale kova so dičhen avral, nego sudin pravedno!" 25 Tegani vaćarde nesave manuša taro Jerusalim: "Naj li kava kova kas roden te mudaren? 26 Thaj dikh, sar vaćarol putarde thaj khanči ni vaćaren lese. Te na li pindžarde i e šorutne kaj si vov čače o Hrist? 27 Al savore amen džana kotar si kava manuš, a kana ka avol o Hrist, khoni ni ka džanol kotar si!" 28 Dži kaj o Isus sikada ano Hram, zurale phenda: "Va, pindžaren man! Thaj džanen kotar sem! Al me ni aviljem korkoro mandar. Kova savo bičhalda man si čačukano. Le ni pindžaren. 29 Me pindžarav le, golese kaj sem lestar thaj Vov bičhalda man." 30 Tegani dikhlije te dolen le, al khoni ni čhuta po va pe leste, golese kaj vadži ni avilo o vreme. 31 A but džene tare manuša pačaje ane leste thaj phende: "Kana ka avol o Hrist, dal ka čerol pobut čudesna znakura nego kava manuš?" 32 E fariseja šunde so e manuša garandoj phenen lestar. Gijate, von thaj e šorutne sveštenikura bičhalde e stražaren te dolen le. 33 Tegani o Isus vaćarda: "Vadži zala vreme ka avav tumencar, pa džav Koleste savo bičhalda man. 34 Ka roden man, al ni ka aračhen man. Tumen naštī aven odori kaj sem me." 35 Tegani e jevrejska šorutne pučlje pe maškare peste: "Kaj kava manuš mandol te džal kaj amen naštī te arakha le? Šaj mandol te džal ke amare so živin maškare Grkura thaj te sikavol e Grkuren? 36 So si kava lafi so vaćarda: 'Ka roden man, al ni ka aračhen man', thaj: 'Tumen naštī aven odori kaj sem me?'" 37 Ko poslednjo thaj emvažno dīve taro prazniko, ačhilo o Isus thaj dija vika vaćarindoj: "Ko si trošalo, nek avol mande thaj nek pijo!" 38 Ko pačal ane mande, sar so o Sveto lili vaćarol, e leja džuvde pajese ka thavden andar leste!" 39 O Isus gova vaćarda taro Sveto Duxo save trubul te prihvatin kola save ka pačan ane leste. Tegani vadži naj sasa dindo o Sveto Duxo golese so o Isus naj sasa vadži proslavimo. 40 Kana nesave džene tare but manuša šunde gola lafura, vaćarde: "Kava si čače kova Proroko save adučara." 41 Avera vaćarde: "Kava si čače o Hrist." Al sesa i kola save vaćarde: "Na. Vov naštī te avol o Hrist. Dal o Hrist ka avol andari Galileja? 42 Ni li sikavol o Sveto lili kaj o Hrist ka avol taro bijandipe e Davideso thaj andaro gav o Vitlejem kaj o David živisada?" 43 Gija paše leste ane manuša čerdilo ulaipe. 44 Nesave lendar dikhlije te dolen le, al khoni ni čhuta pe vasta pe leste. 45 Kana e stražara palem avile ke šorutne sveštenikura thaj ke fariseja, von pučlje len: "Sose ni anden le?" 46 E stražara phende lende: "Khoni

nikad gija ni vaćarda sar kava manuš." 47 Pe gova pučje le: "Kaj si čiro dad?" O Isus phende lende: e fariseja vaćarde lende: "Dal i tumen diljarda? 48 "Tumen ni džanen ko sem me, pa ni džanen ni ko Na li khoni tare šorutne il tare fariseja pačaje ane si mingro Dad. Kana bi džanena man, bi džanena leste? Na. 49 Nego, kala manuša si prokleta, golese i le." 50 Kala lafura o Isus vaćarda kana sikada e so ni pindžaren o Zakon!" 50 Tegani o Nikodim, jekh manušen ano Hram paše kutije kaj čidena pe e pare. tare fariseja, gova savo angleder avilo ko Isus ki rat, Thaj khoni ni dolda le golese kaj vadži ni avilo leso pučja: 51 "Dal amaro Zakon šaj osudil e manuše ako angleder naj gova manuš šundo thaj ni džanol pe so Ćerda?" 52 A von phende lese: "Naj li san i tu tari Galileja? Pošukar rode ano Svetu lili thaj ka dičhe kaj nijekh proroko ni ka avol andari Galileja." 53 [Tegani, Jevrejska šorutne lije te pučen pe: "Te ni mandol te savore đele pese čhere.

8 O Isus delo ko Maslinsko brego. 2 A sabalin palem avilo ano Hram thaj sa e manuša čidiye pe paše leste. Vov bešlo thaj lija te sikavol len. 3 Tegani e učitelja tare Mojsijaso zakon thaj e fariseja ande ke leste džuvlja savi doldi ani preljuba. Čute la maškar e manuša 4 thaj vaćarde lese: "Učitelju! Kaja džuvli si doldi kana čerda preljuba. 5 O Mojsije ano Zakon naredisada gasave džuvlijen te mudara barencar. So vaćare tu?" 6 Kava vaćarde te bi iskušina le, sar te avol len paše so te bandaren le. Al o Isus čučnisada tele thaj pisisada najesa pi phuv. 7 A sar ni ačhade e učitelja tare Mojsijaso zakon thaj e fariseja te pučen le, vov uspravisajlo thaj vaćarda lende: "Ko si maškar tumende bizo greh, angleder nek čhudol pe late o bar." 8 Palem čučnisada thaj pisisada ki phuv. 9 Kana von gova šunde, lije te džan gothar jekh pale avereste. Angleder lije te džan e po purane. Gija gothe ačhilo samo o Isus e džuvljasa so sasa ko maškar. 10 Tegani o Isus uspravisajlo thaj pučija la: "Džuvlje! Kaj si kala? Nijekh ni osudisada tut?" 11 Voj phenda: "Nijekh, Gospode!" Gija o Isus vaćarda lače: "Ni me ni osudiv tut. Dža thaj vadži ma greši!"] 12 Pale gova o Isus pale phenda e manušende: "Me sem svetlo e svetoso. Ko džal pale mande, nikad ni ka phirol ano kalipe, al ka avol le svetlost savo inđarolano džuvdipe." 13 Tegani vaćarde lese e fariseja: "Tu korkoro tuće svedoči. Čiro svedočanstvo naj dovoljno." 14 O Isus phenda lende: "Thaj te svedočiv korkoro mandar, dovoljno si mingro svedočanstvo, golese kaj džanav kotar avav thaj kaj džav. Al tumen ni džanen kotar avav thaj kaj džav. 15 Tumen sudin palo manuškano merilo, al me ni sudiv khanikase. 16 Al čak i te sudsadem, mingro sudo si čačukano, golese kaj ni sudiv korkoro, nego si mancar o Dad savo bičhalda man. 17 A i ane tumaro Zakon ačhol pisimo kaj o svedočanstvo si dovoljno ako duj svedokura vaćarde isto. 18 Me svedočiv korkoro mandar thaj mande svedočil o Dad savo bičhalda man." 19 Tegani

pučje le: "Kaj si čiro dad?" O Isus phende lende: e fariseja vaćarde lende: "Dal i tumen diljarda? 48 "Tumen ni džanen ko sem me, pa ni džanen ni ko Na li khoni tare šorutne il tare fariseja pačaje ane si mingro Dad. Kana bi džanena man, bi džanena leste? Na. 49 Nego, kala manuša si prokleta, golese i le." 50 Kala lafura o Isus vaćarda kana sikada e so ni pindžaren o Zakon!" 50 Tegani o Nikodim, jekh manušen ano Hram paše kutije kaj čidena pe e pare. tare fariseja, gova savo angleder avilo ko Isus ki rat, Thaj khoni ni dolda le golese kaj vadži ni avilo leso sato. 21 O Isus palem vaćarda lende: "Me džav thaj tumen ka roden man thaj ka meren ane tumaro greh. Kaj me džav, odori tumen našti aven." 22 Tegani e mudarol pe kana gija vaćarol: 'Kaj me džav, odori tumen našti aven?' 23 O Isus vaćarda lende: "Tumen sen tare telune, a me sem tare uprune. Tumen sen tare kava sveto, al me naj sem tare kava sveto. 24 Golese vaćardem tumende kaj ka meren ane tumare grehura. Ako ni ka pačan kaj Me Sem, ka meren ane tumare grehura." 25 Tegani pučje le: "Ko san tu?" O Isus vaćarda lende: "Me sem kova so taro angunipe vaćarav tumende. 26 But isi man so bi šajine te vaćarav tumendar pe tumari osuda. Kova savo bičhalda man si čačukano thaj me vaćarav samo kale svetose so šundem Lestar." 27 Al von ni haljarde kaj vaćarda lende taro Dad. 28 Golese o Isus vaćarda lende: "Kana ka vazden e Čhave e Manušese, tegani ka džanen kaj Me Sem thaj korkoro mandar khanči ni čerav, nego vaćarav gija sar sikada man o Dad. 29 Thaj Kova so bičhalda man si mancar. Ni ačhada man korkore, golese kaj me čerav kova so si lese šukar." 30 Kana kava o Isus vaćarda, but džene pačaje ane leste. 31 Tegani vaćarda o Isus kole Jevrejende save pačaje ane leste: "Ako tumen ačhen ano mingro sikajipe, čače sen mingre sikade. 32 Thaj ka pindžaren o čačipe thaj o čačipe ka oslobođil tumen." 33 A e Jevreja phende lese: "Amen sam potomkura e Avraameše thaj nikase nikad ni sama robura. Sar šaj te vaćare: 'Ka aven oslobođime?'" 34 O Isus phenda lende: "Čače, čače, vaćarav tumende: dži jekh ko čerol greh, si robo e grehose. 35 O robo ni ačhol ani familija zauvek, al o čhavo ačhol zauvek. (aiōn g165) 36 Te oslobođisada tumen o Čhavo, čače ka aven oslobođime. 37 Džanav kaj sen potomkura e Avraameše. Al tumen dičhen te mudaren man, golese kaj ane tumare ile naj than mingre lafese. 38 Me vaćarav gova so sikada mande o Dad thaj tumen čeren kova so phenda tumende tumaro dad." 39 Von vaćarde lese: "Amaro dad si o Avraam." O Isus phenda lende: "Te aven čhave e Avraameše, bi čerena gova so čerda o Avraam. 40 Al mesto gova tumen akana dičhen te mudaren man, samo golese so vaćardem tumende čačipe savo šundem taro Dol. O Avraam nikad ni čerda gija! 41

Tumen ĉeren e buća tumare dadesec." Tegani vaćarde 4 A dok si đive, amen mora te čera e buća Kolese lese: "Amen naj sam bijande tari preljuba. Jekh dad savo bičhalda man. Ka perol i rat, kana khoni našti isi amen, o Dol!" 42 O Isus vaćarda lende: "Kana bi čerol bući. 5 Dok sem ko sveto, me sem svetlo e avola o Dol tumaro dad, mandena bi i man golese svetoso." 6 Kana vaćarda kava, čhungarda ki phuv kaj me ikliljem taro Dol thaj akana sem akari. Me ni thaj čerda taro čhungaripe čik, thaj makhlja e čikasa aviljem korkoro mandar, nego vov bičhalda man. 43 e korese jakha. 7 Thaj vaćarda lese: "Dža thov tut Sose našti haljaren so vaćarav tumende? Golese ani banja Siloam." (Siloam značil "Bičhaldo.") Gija so našti trpin mingro lafi. 44 Tumaro dad si o beng kova manuš đelo thaj thoda pe thaj irisajlo čhere thaj tumen manden te ĉeren kova so vov mandol. dikhlijendo. 8 A lese komšije thaj kola save dikhlije Vov sasa taro anglunipe kova savo mudarol thaj ni le angleder sar prosila, vaćarde: "Naj li kava savo ičarol pe po čačipe, golese kaj ane leste naj khanči bešola pašo drom thaj prosila?" 9 Nesave vaćarde: čačipe. Kana xoxavol, vov sikavol piro čačukano muj "Va, vov si." Al avera: "Naj, samo ličil pe leste." A golese kaj si xoxavno thaj si dad e xoxaimaso. 45 Al vov korkoro phenda: "Me sem gova manuš." 10 golese kaj me čačipe vaćarav, tumen ni pačan man. Tegani pučlje le: "Sar putajle cire jakha thaj akana 46 Ko tumendar šaj dokažil mande jekh greh? Te dičhe?" 11 Vov vaćarda lende: "Manuš savo akhardol vaćardem čačipe, sose ni pačan man? 47 Ko si taro Isus, čerda tari phuv čik, makhlja mingre jakha thaj Dol, šunol e Devlese lafura. Tumen ni šunen golese vaćarda: 'Dža ani banja Siloam thaj thov tut.' Gija kaj naj sen taro Dol." 48 E Jevreja pučlje le: "Ni li đeljem thaj thodem ma, thaj lijem te dikhav." 12 Von šukar vaćara kaj san Samarijanco thaj o beng si ane pučlje le: "Kaj si vov?" Vov phenda: "Ni džanav." 13 tute?" 49 O Isus vaćarda: "Ane mande naj beng, nego Tegani kale manuše so sasa angleder koro indarde me poštujiv mingre Dade a tumen man ni poštujin. 50 ke fariseja. 14 Al gova đive kana čerda o Isus i čik thaj Me ni rodav slava mande – isi khoni savo rodol la putarda lese jakha, sasa savato. 15 Golese pučlje le thaj savo sudil. 51 Čače, čače vaćarav tumende: ko ičarol pe ke mingro lafi, nikad ni ka dičhol o meripe." (aiōn g165) 52 Tegani vaćarde lese e Jevreja: "Akana džana kaj si o beng ane tute. O Avraam mulo thaj gija i e prorokura, a tu vaćare: 'Ko ičarol pe ke mingro lafi, nikad ni ka dičhol o meripe.' (aiōn g165) 53 Tu li san po šaj čerol gasave čudesna znakura?" Thaj gija sasa baro tare amaro dad o Avraam, savo mulo? Thaj e maškar lende čingara. 17 Tegani e fariseja palem prorokura mule. So tu misli, ko san tu?" 54 O Isus pučlje e manuše savo sasa angleder koro: "So tu phenda lende: "Te slavisadem man korkore, mingri vaćare paše kava manuš so putarda cire jakha?" Vov slava khanči ni vredil. Al man proslavil mingro Dad, vaćarda: "Proroko si." 18 Al e jevrejska šorutne ni savese tumen vaćaren kaj si tumaro Dol. 55 Iako pačaje kaj sasa koro thaj kaj putajle lese jakha, sa tumen ni pindžaren le, me pindžarav le. Te vaćardem dži kaj ni akharde lese dade thaj lese da, 19 thaj kaj ni pindžarav le, bi avava xoxavno sar tumen. Al pučlje len: "Kava li tumaro čhavo tare savo vaćaren me pindžarav le thaj ke leso Lafi ičarav man. 56 O kaj bijandilo koro? Tegani, sar akana dičhol?" 20 Avraam, tumaro dad, radujisajlo so ka dičhol mingro Leso dad thaj lesi dej vaćarde: "Džana kaj si kava avipe. Thaj dikhlija le thaj radujisada pe." 57 Tegani amaro čhavo savo bijandilo koro. 21 Al sar akana e Jevreja vaćarde lese: "Vadži naj tut pinda berš, a dičhol thaj ko putarda lese jakha, amen ni džana. vaćare kaj dikhlijan e Avraame?" 58 O Isus phenda Pučen le! Barilo thaj šaj te vaćarol korkoro pestar." lende: "Čače, čače vaćarav tumende: angleder nego 22 Kava vaćarde lesi dad thaj lesi dej, golese kaj so bijandilo o Avraam, Me Sem!" 59 Tegani lije e bara darajle tare jevrejska šorutne. Golese kaj e jevrejska thaj manglje te čhuden len pe leste, al o Isus garadilo šorutne angleder odlučisade kaj zauvek ka ikalen tari thaj iklilo taro Hram.

9 Dži kaj o Isus nakhlo, dikhlija jekhe manuše savo sasa koro taro lesi bijandipe. 2 Lese sikade pučlje le: "Rabbi! Ko čerda greh pa bijandilo koro? Vov, il lesi dad il lesi dej?" 3 O Isus vaćarda: "Naj koro golese so grešisada vov, il lesi dad il lesi dej. Bijandilo koro te dičhol pe e Devlesi zor pe leste.

4 A dok si đive, amen mora te čera e buća Kolese lese: "Pherda pe berša. Le pučen!" 24 Tegani palo dujto drom akharde e manuše savo sasa koro thaj vaćarde lese: "De e Devlese čast! Priznaji o čačipe! Amen džana kaj kava manuš, savo putarda cire jakha, si grešniko." 25 Al vov phenda lende: "Grešno li si, ni džanav, al džanav kaj sema koro thaj akana dikhav!" 26 A

pučlje le: "So čerda tuće? Sar putarda čire jakha?" 27 čorol, te čhinol thaj te mudarol. Me aviljem te avol len O manuš savo sasa koro vaćarda lende: "Me već džuvdipe thaj gova ano izobilje. 11 Me sem šukar vaćardem gova tumende, al tumen ni manglijen te pastiri. Šukar pastiri dol po džuvdipe pe bakrendē. Šunen. Sose palem manden te šunen? I tumen li 12 O manuš savo si počindo te aračhol e bakren. manden te aven lese sikade?" 28 Tegani von lije te Vov naj pastiri, gola bakre naj lese – kana dičhol e vredin le thaj vaćarde lese: "Tu san leso sikado, al ruve kaj avol, ačhavol e bakren thaj našol. A o ruy amen sam sikade e Mojsijase. 29 Amen džana kaj o napadil len thaj e bakre našen ke sa e riga. 13 Golese Dol vaćarola e Mojsijasa. Al kalese ni džana ni kotar so vov si samo počindo manuš thaj ni ačhilo lese avol." 30 Kova sastardo manuš vaćarda lende: "Gova dži e bakre. 14 Me sem šukar pastiri. Me pindžarov si čače čudo! Tumen ni džanen kotar si, al putarda mingre bakren thaj von man pindžaren. 15 Sar so mingre jakha. 31 Amen džana kaj o Dol ni šunol e o Dad pindžarol man, i me gija pindžarav e Dade. grešnikuren, al šunol kole savo si devlikano thaj ko Me mingro džuvdipe dav me bakrendē. 16 Isi man lesi volja čerol. 32 Od kana si o sveto, vadži ni šundilo i avera bakre save naj tare kava tor thaj len trubul kaj khoni putarda e jakha kolese so bijandilo koro. 33 Te ne bi avola kava taro Dol, khanči ne te anav. Von ka šunen mingro glaso thaj ka aven (aiōn g165) jekh stado jekhe pastiresa. 17 Mingro Dad mandol bi šajine te čerol." 34 Von phende lese: "Pherdo san man, golese so dav mingro džuvdipe te bi lava le grehura taro čiro bijandipe thaj tu bi khanči sikavesa palem. 18 Khoni ni lol o džuvdipe mandar, nego me amen!" Thaj tradije le andari sinagoga. 35 O Isus dav le korkoro mandar. Vlast isi man te dav mingro šunda kaj tradije le andari sinagoga thaj kana arakhlja džuvdipe thaj vlast isi man i te lav le palem. Kava le, pučlja le: "Pača li tu ano Čavo e Manušeso?" 36 zapovest lijem tare mingro Dad." 19 Tegani palem Vov pučlja le: "Ko si gova, gospodarona, te pačav putajle čingara maškare Jevreja paše kala lafura. 20 ane leste?" 37 O Isus phenda lese: "Dikhlijan le! Gova But lendar vaćarde: "Ane leste si o beng thaj dilajlo. si kova so vaćarol tusa!" 38 Tegani vov vaćarda: "Va, Sose šunen le?" 21 Al avera phende: "Kala lafura pačav, Gospode!" Thaj pelo pe koča angle leste. našti aven taro kova ane kaste si o beng. Šaj li o 39 O Isus vaćarda: "Me aviljem ke kava sveto te beng e korenđe jakha te putrol?" 22 A sasa praznika sudiv. Aviljem te šaj dičhen kola save ni dikhlij te kana slavina o svetipe e Hrameso ano Jerusalim, a te sikavav kolende save den godi kaj dičhen kaj si sasa jevnd. 23 O Isus phirda ano Hram ki terasa e kore." 40 Nesave fariseja save sesa lesa, gova šunde Solomonesi. 24 A e Jevrejska šorutne okolisade le thaj vaćarde lese: "Te naj sam i amen kore?" 41 O tu? Te san o Hrist, vaćar amende putarde!" 25 O Isus Isus vaćarda lende: "Kana bi priznjina kaj sen kore, phenda lende: "Me vaćardem tumende, al ni pačajen. ne bi avena kriva pašo greh al golese kaj phenen: 'Dikha', gija tumari krivica ačhol." Buća save čerav ano alav mingre Dadeso, svedočin

10 O Isus vadži vaćarda: "Čače, čače vaćarav tumende: ko ni uljol ko vudar ano tor e bakrengō nego hutol čorale prekalo duvari, vov si čor thaj razbojniko. 2 Al ko uljol ko vudar, vov si pastiri e bakrengō. 3 Lese o stražari putrol o vudar thaj e bakre šunen leso glaso. Vov pe bakren akharol ko alav thaj ikalol len avral. 4 Kana ikalol sa pe bakren, džal angle lende thaj e bakre džan pale leste, golese kaj pindžaren leso glaso. 5 Palo kova kas ni pindžaren, ni ka džan, nego ka našen lestar golese kaj leso glaso ni pindžaren." 6 O Isus vaćarda lende kaja paramič, al von ni haljarde so manglia te vaćarol lende. 7 Golese o Isus vadži phenda lende: "Čače, čače vaćarav tumende: Me sem vudar e bakrendē. 8 Savore save avile angleder mande si čora thaj razbojnikura, al e bakre ni šunde len. 9 Me sem vudar. Ko dol maškar mande ka avol spasimo. Ka džal andre thaj ka ikljol thaj ka aračhol lačho pašnjako. 10 O čor avol te

26 Al tumen ni pačan, golese kaj naj sen tare mingre bakre. 27 Mingre bakre šunen mingro glaso. Me pindžarav len thaj von džan pale mande. 28 Me dav len džuvdipe bizo meripe thaj von nikad ni ka mudardon. Khoni ni ka crdol len tare mingre vasta. (aiōn g165, aiōnios g166) 29 Mingro Dad savo dija len mande, pozuralo si savorendar thaj khoni našti crdol len tare vasta mingre Dadeso. 30 Me thaj mingro Dad sam jekh." 31 Tegani e Jevreja palem lije bara thaj mangije te čhuden len pe leste. 32 O Isus vaćarda lende: "But lačhe buća sikadem tumende tare mingro Dad. Za ke save lačhe buća manden te čhuden bara pe mande?" 33 E Jevreja phende lese: "Ni manga te čhuda pe tute bara paše šukar buća, nego so huli po Dol. Ćere tut Dol, al samo san manuš!" 34 O Isus vaćarda lende: "Ni li ačhol ano tumaro Zakon: 'Me phendem: tumen sen dolura'?" 35 Te akharda dolura gasaven savendje avilo o Lafi e Devleso – thaj o Svetu lil našti promenil pe – 36 sar šaj tumen te

vaćaren kolese kas o Dad svetisada thaj bičhalda le ačhili čhere. 21 I Marta vaćarda e Isusese: "Gospode! ki phuv: 'Huli', golese kaj vaćardem: 'Me sem Čavo Te avesa kate, ne bi merola mingro phral! 22 Al me e Devleso'? 37 Te ni čerav e buća mingre Dadese, i akana džanav kaj sa so ka rode taro Dol, ka dol ma pačan man. 38 Al te čerav, i te ane mande ni tut!" 23 O Isus vaćarda lače: "Ćiro phral ka uštol tare pačan, gole bućende pačan, te bi pindžarena thaj mule." 24 I Marta phenda lese: "Džanav kaj ka uštol te bi džanena kaj si o Dad ane mande thaj me ano tare mule kana savore ka ušten, ano poslednjo đive." Dad." 39 Pale gova von palem dikhlije te dolen le, al 25 O Isus vaćarda lače: "Me sem uštipe tare mule vov crdija pe lende andare vasta. 40 Tegani o Isus thaj džuvdipe. Ko pačal ane mande, i te mulo, ka palem delo ke aver rig tari len o Jordan, ko than kaj avol džuvdo. 26 Dži jekh savo si džuvdo thaj pačal angleder krstila o Jovane. Thaj ačhilo gothe. 41 A but manuša avile leste thaj vaćarde: "O Jovane ni čerda nijekh čudesno znako, al avilo čaće sa so vaćarda kale manušestar." 42 Thaj but džene gothe pačaje ano Isus.

11 Nesavo manuš savo akhardola Lazar sasa nasvalo. Vov sasa tari Vitanija, taro gav kaj bešle i Marija thaj laći phen i Marta. 2 (I Marija si koja savi ka čorol o miris po Gospod thaj ka kosol lese pingre pe balencar. Lako phral o Lazar sasa nasvalo.) 3 E pheja golese bičhalde palo Isus vaćardoj: "Gospode! Ćiro manglo amal si nasvalo." 4 Kana o Isus gova šunda, phenda: "Kava nasvalipe ni ka anol meripe, već slava e Devlese, te bi prekal kava nasvalipe proslavila pe o Čavo e Devleso." 5 O Isus manglja e Marta thaj lače pheja e Marija thaj e Lazare. 6 Gija, kana šunda bašo nasvalipe e Lazareso, ačhilo vadži duj đive odori kaj sasa, 7 thaj pale gova vaćarda pe sikadende: "Ajde te dža palem ani Judeja!" 8 E sikade phende lese: "Rabbi! Okova đive e jevrejska šorutne manglje te mudaren tut barencar, a tu palem mande odori te dža?" 9 O Isus vaćarda: "Dal o đive naj le dešuduj satura? Ko phirol ko đive, našti perol, golese kaj dičhol o svetlo kale svetoso. 10 Al ko džal ki rat, perol, golese kaj naj videlo ane leste." 11 Kava vaćarda thaj vadži phenda: "O Lazar, amaro amal zasuta, a me džav te džungavav le." 12 Tegani phende lese e sikade: "Gospode! Te zasuta, ka sastol!" 13 Al o Isus vaćarda bašo meripe e Lazareso, a von dije gođi kaj o Lazar čaće sovol. 14 Tegani o Isus putarde vaćarda lende: "O Lazar mulo. 15 Zbog tumende raduji man so ni sema odori, te bi Šaj pačana. Al, ajde ka dža ke leste." 16 Tegani o Tomo, savo akhardola Bliznako, phenda avere sikadende: "Ajde te dža i amen te mera lesa." 17 Kana o Isus avilo odori, dodžanglia kaj čhute e Lazare ano limori angleder Štar đive. 18 I Vitanija sasa pašo Jerusalim paše trin kilometra. 19 Tegani gothar but Jevreja avile ki Marta thaj ki Marija te kovljaren i dkh pale lengo phral. 20 Kana i Marta šunda kaj o Isus avilo, iklili angle leste, a i Marija

ačhili čhere. 21 I Marta vaćarda e Isusese: "Gospode! Marto?" (aiōn g165) 27 Voj phenda lese: "Va, Gospode! Me pačav kaj tu san o Hrist, o Čavo e Devleso, savo trubuja te avol ki phuv." 28 Kana kava vaćarda, deli te akharol pe pheja thaj po zala vaćarda lače: "O učitelji avilo thaj mandol te dičhol tut." 29 Kana i Marija gova šunda, uštili sigate thaj deli ke leste. 30 O Isus vadži ni sasa ano gav, nego vadži sasa ko than kaj reslja le i Marta. 31 Kana e Jevreja save sesa e Marijasa ano čher thaj kovljarde lendi dukh, dikhlije kaj i Marija sigate uštili thaj iklili avral, i von đele pale late golese kaj dije gođi kaj džal ko limori te rovol odorinatinge. 32 Kana i Marija resli ko than kaj sasa o Isus thaj dikhlije le, peli angle lese pingre thaj vaćarda lese: "Gospode! Te avesa kate, ne bi merola mingro phral!" 33 Kana o Isus dikhlija kaj i Marija lija te rovol thaj kaj roven i e Jevreja save avile lasa, but potresisajlo ano duxo thaj žal sasa lese. 34 O Isus pučija: "Kaj čhuten le?" Vaćarde lese: "Gospode, av te diče." 35 A o Isus lija te rovol. 36 Tegani e Jevreja phende: "Dikh kober manglja le!" 37 Al nesave lendar vaćarde: "Naštine li kava savo putarda e jakha e korese, te čerol kava manuš te ma merol?" 38 O Isus tegani palem potresisajlo thaj delo ko limori. Gova sasa pećina kasno ulaz phanglje bare baresa. 39 O Isus phenda: "Crden o bar!" I Marta, i phen koleso so mulo, vaćarda lese: "Gospode! Vov već khandol, golese kaj nakhlje štar đive sar mulo." 40 Tegani o Isus vaćarda lače: "Na li phendem tuće kaj ka diče i slava e Devlesi te pačajan?" 41 Sigate crdije o bar. Tegani o Isus vazdija pe jakha upre premalo nebo thaj phenda: "Dade! Hvala tuće so šundan man. 42 Me džanav kaj uvek šune man, al kava vaćardem zbog e manuša save ačhen kate, te pačan kaj tu bičhaldan man." 43 Kana phenda kava, dija vika andare sa o glaso: "Lazare, iklji avri!" 44 Thaj iklilo o mulo. Lese vasta thaj lese pingre sesa paćarde čaršafesa thaj leso muj sasa phanglo kotoresa. O Isus vaćarda lende: "Putren le thaj mučhen le te džal!" 45 Tegani but Jevreja save avile ki Marija thaj dikhlije so čerda o Isus, pačaje ane leste. 46 Al nesave lendar đele ke fariseja thaj vaćarde lende

so čerda o Isus. 47 Golese e šorutne sveštenikura len thaj lije te pačan ano Isus. 12 Theara dīve but thaj e fariseja čidiye e manušen andaro Baro sodo džene save avile ki Pasha, šunde kaj o Isus avol thaj vaćarde: "So ka čera? Kava manuš čerol but ano Jerusalim. 13 Lije e palmače raja, iklile angle čudesna znakura. 48 Te ačhadam le gija, savore ka leste thaj dije vika: "Hosana! Blagoslovimo si kova pačan ane leste. Pale gova ka aven e Rimljana thaj savo avol ano alav e Gospodeso! Blagoslovimo si o ka len amaro Hram thaj amare narodo." 49 Tegani Caro e Izraelsko!" 14 A o Isus arakhlija teme here o Kajafa, jekh lendar, savo gova berš sasa baro thaj bešlo pe leste sar so si pisimo ano Svetu lili: 15 svešteniko, vaćarda: "Tumen khanči ni džanen! 50 Ni "Ma daran, manušenano Jerusalim! Ah, čiro Caro den godi kaj si tumende pošukar jekh manuš te merol avol bešindoj po terno her!" 16 Lese sikade tegani baše manuša, te ma bi sa o narodo properola." 51 gova ni haljarde, al kana o Isus sasa vazdimmo ani piri O Kajafa ni vaćarda kava korkoro pestar, nego, sar slava, dije godi kaj sasa gija pisimo ano Svetu lili taro baro svešteniko gole beršeso, prorokujisada kaj o Isus thaj gija i čerde lese. 17 E manuša save sesa e Isus trubul te merol bašo sa o narodo. 52 Thaj na Isusesa kana akhada e Lazare te ikljol taro limori samo bašo narodo, nego te bi čidola katane sa e thaj vazdija le tare mule, širisade o lafi golestari. 18 strvime čhaven e Devlese thaj te aven sar jekh. 53 Golese iklile angle leste but manuša golese kaj šunde Gija gova dīve dogovorisajle e jevrejska šorutne te kaj čerda gova čudesno znako. 19 Tegani e fariseja mudaren e Isuse. 54 Golese o Isus vadži ni phirda vaćarde jekh avere: "Dičhen kaj khanči našti čera. putarde maškare jevrejska šorutne, al gothar đelo ani Ek, sa o sveto đelo pale leste!" 20 A maškare manuša phuv paši pustinja, ano gav savo akhardol Efrem thaj sesa Grkura save avile te peren ke koča anglo Dol, gothe sasa pe sikadencar. 55 A sasa paše o prazniko ki Pasha. 21 Von avile pašo Filip savo sasa tari e Jevrejengo – Pasha thaj but Jevreja tari sa i phuv Galilejsko Vitsaida pa molisade le: "Gospodarona, avile ano Jerusalim angleder i Pasha, te čeren o adeti amen manga te dikha e Isuse!" 22 O Filip delo thaj e thodimaso. 56 Tegani rodije e Isuse thaj kana ačhile vaćarda gova e Andrijase thaj zajedno đele te vaćaren ano Hram, pučlje jekh avere: "So den godi? Ka avol li gova e Isusese. 23 O Isus vaćarda lendje: "Avilo o vov ki Pasha?" 57 Gija, e šorutne sveštenikura thaj sato te primil i slava o Čavo e Manušeso. 24 Čače, e fariseja već dije naredba, ko ka dodžanol kaj si o Isus, te prijavil le, sar bi dolena e Isuse.

12 Šov dīve angleder o prazniko i Pasha avilo o Isus ano gav i Vitanija, kaj bešlo o Lazar, manuš kas o Isus vazdija tare mule. 2 Gothe čerde e Isusese većera. I Marta služisada, a o Lazar sasa maškare kola so bešle pašo astali e Isusesa. 3 Tegani i Marija lija paše opaš litra skupoceno mirisno ulje taro čisto nardo, makhlja e Isusese pingre thaj koslja len pe balencar. A o čher pherdilo lačho miris. 4 Tegani jekh tare Isusese sikade, o Juda o Iskariotsko savo pale gova izdajisada le, vaćarda: 5 "Sose kava mirisno ulje ni bićinda pe baše trišel srebrenjakura, a e pare te den pe e čororende?" 6 Al vov kava ni vaćarda golese so ačhilo lese dži ke čore, nego golese so sasa čor. Leste sasa i kesa e parencar thaj vov lola pese gothar kova so čhuvola pe gothe. 7 Tegani o Isus vaćarda: "Ačhav la! Gova čerda te pripremil man bašo dīve za ko mingro prahope! 8 Čore uvek ka aven maškar tumende, al me ni ka avav uvek tumencar." 9 But Jevreja dodžanglje kaj si o Isus ani Vitanija. Al ni đele odori samo te dičhen e Isuse, nego te dičhen i e Lazare kas o Isus vazdija tare mule. 10 Gija e šorutne sveštenikura dogovorisajle te mudaren e Lazare 11 golese kaj zbog leste but Jevreja ačhade

len thaj lije te pačan ano Isus. 12 Theara dīve but thaj e fariseja čidiye e manušen andaro Baro sodo džene save avile ki Pasha, šunde kaj o Isus avol thaj vaćarde: "So ka čera? Kava manuš čerol but ano Jerusalim. 13 Lije e palmače raja, iklile angle čudesna znakura. 48 Te ačhadam le gija, savore ka leste thaj dije vika: "Hosana! Blagoslovimo si kova pačan ane leste. Pale gova ka aven e Rimljana thaj savo avol ano alav e Gospodeso! Blagoslovimo si o ka len amaro Hram thaj amare narodo." 49 Tegani Caro e Izraelsko!" 14 A o Isus arakhlija teme here o Kajafa, jekh lendar, savo gova berš sasa baro thaj bešlo pe leste sar so si pisimo ano Svetu lili: 15 svešteniko, vaćarda: "Tumen khanči ni džanen! 50 Ni "Ma daran, manušenano Jerusalim! Ah, čiro Caro den godi kaj si tumende pošukar jekh manuš te merol avol bešindoj po terno her!" 16 Lese sikade tegani baše manuša, te ma bi sa o narodo properola." 51 gova ni haljarde, al kana o Isus sasa vazdimmo ani piri O Kajafa ni vaćarda kava korkoro pestar, nego, sar slava, dije godi kaj sasa gija pisimo ano Svetu lili taro baro svešteniko gole beršeso, prorokujisada kaj o Isus thaj gija i čerde lese. 17 E manuša save sesa e Isus trubul te merol bašo sa o narodo. 52 Thaj na Isusesa kana akhada e Lazare te ikljol taro limori samo bašo narodo, nego te bi čidola katane sa e thaj vazdija le tare mule, širisade o lafi golestari. 18 strvime čhaven e Devlese thaj te aven sar jekh. 53 Golese iklile angle leste but manuša golese kaj šunde Gija gova dīve dogovorisajle e jevrejska šorutne te kaj čerda gova čudesno znako. 19 Tegani e fariseja mudaren e Isuse. 54 Golese o Isus vadži ni phirda vaćarde jekh avere: "Dičhen kaj khanči našti čera. putarde maškare jevrejska šorutne, al gothar đelo ani Ek, sa o sveto đelo pale leste!" 20 A maškare manuša phuv paši pustinja, ano gav savo akhardol Efrem thaj sesa Grkura save avile te peren ke koča anglo Dol, gothe sasa pe sikadencar. 55 A sasa paše o prazniko ki Pasha. 21 Von avile pašo Filip savo sasa tari e Jevrejengo – Pasha thaj but Jevreja tari sa i phuv Galilejsko Vitsaida pa molisade le: "Gospodarona, avile ano Jerusalim angleder i Pasha, te čeren o adeti amen manga te dikha e Isuse!" 22 O Filip delo thaj e thodimaso. 56 Tegani rodije e Isuse thaj kana ačhile vaćarda gova e Andrijase thaj zajedno đele te vaćaren ano Hram, pučlje jekh avere: "So den godi? Ka avol li gova e Isusese. 23 O Isus vaćarda lendje: "Avilo o vov ki Pasha?" 57 Gija, e šorutne sveštenikura thaj sato te primil i slava o Čavo e Manušeso. 24 Čače, e fariseja već dije naredba, ko ka dodžanol kaj si o Isus, te prijavil le, sar bi dolena e Isuse.

12 Šov dīve angleder o prazniko i Pasha avilo o Isus ano gav i Vitanija, kaj bešlo o Lazar, manuš kas o Isus vazdija tare mule. 2 Gothe čerde e Isusese većera. I Marta služisada, a o Lazar sasa maškare kola so bešle pašo astali e Isusesa. 3 Tegani i Marija lija paše opaš litra skupoceno mirisno ulje taro čisto nardo, makhlja e Isusese pingre thaj koslja len pe balencar. A o čher pherdilo lačho miris. 4 Tegani jekh tare Isusese sikade, o Juda o Iskariotsko savo pale gova izdajisada le, vaćarda: 5 "Sose kava mirisno ulje ni bićinda pe baše trišel srebrenjakura, a e pare te den pe e čororende?" 6 Al vov kava ni vaćarda golese so ačhilo lese dži ke čore, nego golese so sasa čor. Leste sasa i kesa e parencar thaj vov lola pese gothar kova so čhuvola pe gothe. 7 Tegani o Isus vaćarda: "Ačhav la! Gova čerda te pripremil man bašo dīve za ko mingro prahope! 8 Čore uvek ka aven maškar tumende, al me ni ka avav uvek tumencar." 9 But Jevreja dodžanglje kaj si o Isus ani Vitanija. Al ni đele odori samo te dičhen e Isuse, nego te dičhen i e Lazare kas o Isus vazdija tare mule. 10 Gija e šorutne sveštenikura dogovorisajle te mudaren e Lazare 11 golese kaj zbog leste but Jevreja ačhade

maškar tumende. Phiren dži kaj isi tumen svetlo, te ni nadvladil tumen o kalipe. Golese so, ko phirol ano kalipe, ni džanol kaj džal. **36** Dži kaj isi tumen svetlo, pačan e svetlose, te šaj aven e čhave e svetlose!" Kana gova o Isus phenda, delo thaj garadilo lendar. **37** Iako gaći čudesna znakura čerda angle lende o Isus, von palem ni pačaje ane leste. **38** Gova sasa te bi pherdola kova so vaćarda o proroko o Isajia: "Gospode, ko pačaja amare haberese? Kase sikadilo o zuralo va e Gospodeso?" **39** Golese naštine te pačan, golese so o Isajia vadži vaćarda: **40** "O Dol te ni dičhen, thaj ilesa te ni haljaren, te ni irin pe premal mande te saastarav len." **41** Kava phenda o Isajia, golese kaj dikhla i Isusesi slava thaj vaćarda lestar. **42** A čak i but džene tare jevrejska šorutne pačaje ane leste, nego zbog e fariseja ni prznajisade le javno, te ma bi ikalena len zauvek tari sinagoga. **43** Golese, po šukar sasa lende o čast savo avol tare sluga naj po baro taro piro gospodari, ni o bičhaldo dija vika andare sa o glaso: "Ko pačal ane mande, naj po baro tare kova savo bičhalda le. **44** Tegani o Isus kaj ni pačal samo ane mande, nego i ane Koleste savo bičhalda man. **45** Thaj ko dičhol man, dičhol i Kole savo bičhalda man. **46** Me – o Svetlost – aviljem ki phuv, ma te ačhol ano kalipe nijekh ko ane mande pačal. **47** Te khoni šunol mingre lafura al ni ičarolpe po dumu.' **48** Ko odbacil Sem. **49** Kole so man bičhalda." **50** Thaj me džanav kaj lesu zapovest anol džuvdipe bizo meripe. Gija, so me vaćarav, vaćarav gija sar so o Dad phenda mande."

me čerav akana tu ni džane, al jekh djeve ka džane." **51** O Petar vaćarda lese: "Nikad tu ni ka thove mingre pingre!" O Isus vaćarda lese: "Te ni thodem tut, našti ave jekh tare mingre." (aiōn g165) **52** O Simon Petar phenda lese: "Gospode, onda thov na samo mingre pingre, nego i mingre vasta thaj mingro šoro!" **53** O Isus vaćarda lese: "Kolese savo si najardo, trubul te thoven pe samo lese pingre, golese so si leso telo sa thodo! Thaj tumen sen thode, al na savore." **54** O Isus džanglia ko ka izdajil le, pa golese vaćarda: "Naj sen savore thode." **55** Kana o Isus thoda lende pingre, korada lende jakha, thaj zurada lengo ilo, jakhencar čhuta pe peste o grtači, pale bešlo ke piro than pašo astali thaj pučlja len: "Džanen li so čerdem tumende? **56** Tumen man akharen Učitelji thaj Gospod thaj šukar vaćaren, golese kaj me sem gova. **57** Te me, tumaro Gospod thaj Učitelji, thodem tumare pingre, tegani i tumen trubun te thoven jekh averende pingre. **58** Dijem tumen primer i tumen gija te čeren sar so me čerden tumende. **59** Čače, čače vaćarav tumende: o manuša nego o čast savo dol o Dol. **60** Tegani o Isus sluga naj po baro taro piro gospodari, ni o bičhaldo dija vika andare sa o glaso: "Ko pačal ane mande, naj po baro tare kova savo bičhalda le. **61** Golese kaj ni pačal samo ane mande, nego i ane Koleste savo kava džanen, blagoslovime sen ako gova čeren." **62** Bičhalda man. **63** Thaj ko dičhol man, dičhol i Kole savo bičhalda man. **64** Me – o Svetlost – aviljem ki birisadem! Al trubul te pherdol gova so si pisimo ano Svetu lili: 'Kova savo xal mangro mancar, iril mande pačal. **65** Te khoni šunol mingre lafura al ni ičarolpe po dumu.' **66** Vaćarav tumende akana, angleder nego pe lende, me ni sudiv le. Golese so, me ni aviljem te sudiv o sveto, nego te spasiv o sveto. **67** Ko odbacil Sem. **68** Čače, čače vaćarav tumende: ko primil kole man thaj ni lol mingre lafura, isi le lesu sudiša. O Lafi savo me vaćardem ka sudil le ko poslednjo djeve. **69** Kole so man bičhalda." **70** Kana vaćarda kava o Isus, Golese kaj, me ni vaćardem korkoro mandar, nego o lesu duxo sasa uz nemirimo, golese putarde vaćarda: Dad, savo bičhalda man, zapovedisada mande so te "Čače, čače vaćarav tumende: jekh tumendar ka vaćarav thaj so te phenav. **71** Thaj me džanav kaj izdol man." **72** Tegani e sikade dikhla pe maškar peste, golese kaj ni džanglia kastar gova vaćarol. **73** Jekh tare lese sikade, kas o Isus but manglia, bešlo pašo Isus. **74** O Simon Petar dija le znako (aiōnios g166)

13 Angleder o prazniko i Pasha, džanglia o Isus kaj avol o sato te načhol tare kava sveto ko Dad. O Isus dži o krajo sikavola kobor mandol kolen so preperen lese ke kava sveto. 2 Avilo vreme za ki večera. O beng e Judase, e čhavese e Simonese o Iskariotsko, već čhuta ano ilo te izdajil e Isuse. 3 O Isus džanglia kaj o Dad dija le sa o vlast ane vasta thaj kaj taro Dol ikili thaj ko Dol iril pe. 4 Uštijo tari večera, uljarda po ogrtiči, lija o peškiri thaj phanglia pe lesa. 5 Pale gova čhorda paj ano lavorи thaj lija te thovol e sikadene pingre thaj te kosol len e peškiresa savesa phanglia pe. 6 Kana avilo dži o Simon Petar, vov vaćarda lese: "Gospode! Tu li mingre pingre ka thove?" 7 O Isus vaćarda lese: "So

Jovan

pe o Čavo e Manušeo thaj o Dol ka proslavl pe ane leste. 32 Ako o Dol ka proslavl pe ane leste, o Dol le ka proslavl ane peste thaj ka proslavl le sigate. 33 Čavoralen mingralen, vadži zala ka avav tumencar! Ka roden man, al sar so vaćardem e jevrejskone šorutnendē, gija akana vaćarav i tumende: 'Kaj me džav, tumen našti aven odori.' 34 Nevo zapovest dav tumen: Manden jekh avere. Sar so me mangljem gija i tumen te manden jekh avere. 35 Pale gova savore ka pindžaren kaj tumen sen mingre sikade, te isi tumen o manglipe jekh averese." 36 O Simon Petar pučlja e Isuse: "Gospode, kaj dža?" 37 O Petar lese: "Gospode, sose akana našti džav pale tute? Me tuće ka dav i mingro džuvdipe!" 38 O Isus pučlja le: "Ka de čo džuvdipe mande? Čače, čače vaćarav angleder so ka dīlabol o bašno, trin droma ka vaćare kaj ni pindžare man."

Zastupniko te avol tumencar ane sa e đivesa: (aiōn g165) 17 o Duxo e čaćimaso save o sveto našti primil, golese kaj ni dičhen le thaj ni pindžaren le. Al tumen pindžaren le, golese kaj živil tumencar thaj ka avol ane tumende. 18 Ni ka ačhavav tumen sar čororen. Palem ka irima tumende. 19 Vadži zala, o sveto man ni ka dičhol, al tumen ka dičhen man. Golese kaj me sem džuvdovo thaj i tumen ka aven džuvdve. 20 Ane gova đive ka pindžaren kaj me sem ane mingro Dad tamen sen ane mande thaj me ane tumende. 21 Ko prihvatisada mingre zapovestura thaj ičarol len, gova mandol man. A ko mandol man, le ka mandol i O Isus vaćarda lese: "Kaj me džav, tu akana našti mingro Dad. I me ka mangav le thaj me ka sikadivav dža pale mande, al pale gova ka dža." 22 O Juda (na o Iskariotsko) vaćarda lese: "Gospode, sar gova kaj ka sikave tu samo amende, mangla man, ka ičarol pe ko mingro lafi thaj mingro Dad. I me ka mangav le thaj me ka sikadivav pačlja le: "Gospode, sose akana našti džav pale tute? "Gospode, sar gova kaj ka sikave tu samo amende, mangla man, ka ičarol pe ko mingro lafi thaj mingro Dad. I me ka mangav le thaj me ka sikadivav Me tuće ka dav i mingro džuvdipe!" 23 O Isus phenda lese: "Te khoni a na e svetose?" 24 Ko ni mandol man, ni ičarol pe thaj lesa ka beša. 25 Kava vaćardem tumende kaša vadži sema tumencar. 26 Al o Zastupniko, o Svetu Duxo, kas o Dad ka bičhalol te zastupil man, ka sikavol tumen tare sa thaj ka dol tumen godi sa so vaćardem tumende. 27 Ačhavav tumenđe mir, mingro mir dav tumen. Al me ni dav tumen gova mir sar so dol tumen o sveto. Te ma uzinemirin pe tumare ile thaj te ma daran. 28 Šunden kaj vaćardem tumende: "Džav thaj palem ka avav tumende." Te manden man, bi avena radosna so džav ko Dad golese kaj si o Dad po baro mandar. 29 Vaćarav tumenđe gova akana, angleder so gova ka avol, te pačan kaj gova ka avol. 30 Ni ka vaćarav tumenđe vadži but, golese kaj avol o vladari kale svetoso. Le naj vlast pe mande. 31 Al, te bi o sveto dodžanola sar mangav e Dade, čerav baš sar so naredisada mande o Dad. A akana, ajde ušten ka dža katar!"

14 O Isus vaćarda: "Te ma aven žalna tumare ile!"

Pačan ano Dol thaj pačan ane mande. 2 Ano čher mingre Dadeso isi but thana. Te ma avol gija, ne bi vaćarava tumende: 'Džav te pripremiv tumende than.' 3 Kana ka džav thaj pripremiv tumende than, palem ka avav thaj ka lav tumen mande te bi tumen avena kaj sem me. 4 A tumen džanen o drom kaj me džav." 5 O Tomo phenda: "Gospode, ni džana kaj dža. Sar šaj džana o drom?" 6 O Isus vaćarda lese: "Me sem o drom, o čačipe thaj o džuvdipe. Khoni ni ka avol ko Dad, sem prekal mande. 7 Kana bi man pindžarena, ka pindžaren i mingre Dade. Od akana tumen džanen le thaj dikhlijen le." 8 O Filip vaćarda lese: "Gospode, sikav amende e Dade thaj dosta ka avol amende!" 9 Pe gova phenda lese o Isus: "Gaći vreme sem tumencar, Filipe, thaj tu vadži ni džane ko sem me? Ko dikhija man, dikhija e Dade. Sar onda šaj phene: 'Sikav amende e Dade?' 10 Ni li pača kaj me sem ano Dad thaj o Dad si ane mande? Lafura save vaćarav tumende ni vaćarav korkoro mandar, nego o Dad savo si džuvdovo ane mande, čerol pe buća. 11 Pačan man kaj me sem ano Dad thaj o Dad si ane mande. Te na, pačan zbog e buća save čerdem. 12 Čače, čače vaćarav tumende: ko pačal ane mande, ka čerol buća save me čerav, pa i pobare buća ka čerol, golese kaj me džav ko Dad. 13 Sa so ka roden ane mingro alav, me ka čerav, te proslavl pe o Dad ano Čavo. 14 Bilo so te roden ane mingro alav, ka čerav." 15 "Te man manglijen, ka ičaren mingre zapovestura. 16 A me ka moliv mingre Dade thaj vov ka bičhalol tumende avere

Zastupniko te avol tumencar ane sa e đivesa: (aiōn 165) 17 o Duxo e čaćimaso save o sveto našti primil, golese kaj ni dičhen le thaj ni pindžaren le. Al tumen pindžaren le, golese kaj živil tumencar thaj ka avol ane tumende. 18 Ni ka ačhavav tumen sar čororen. Palem ka irima tumende. 19 Vadži zala, o sveto man ni ka dičhol, al tumen ka dičhen man. Golese kaj me sem džuvdovo thaj i tumen ka aven džuvdve. 20 Ane gova đive ka pindžaren kaj me sem ane mingro Dad tamen sen ane mande thaj me ane tumende. 21 Ko prihvatisada mingre zapovestura thaj ičarol len, gova mandol man. A ko mandol man, le ka mandol i O Isus vaćarda lese: "Kaj me džav, tu akana našti mingro Dad. I me ka mangav le thaj me ka sikadivav dža pale mande, al pale gova ka dža." 22 O Juda (na o Iskariotsko) vaćarda lese: "Gospode, sar gova kaj ka sikave tu samo amende, mangla man, ka ičarol pe ko mingro lafi thaj mingro Dad. I me ka mangav le thaj me ka sikadivav Me tuće ka dav i mingro džuvdipe!" 23 O Isus phenda lese: "Te khoni a na e svetose?" 24 Ko ni mandol man, ni ičarol pe thaj lesa ka beša. 25 Kava vaćardem tumende kaša vadži sema tumencar. 26 Al o Zastupniko, o Svetu Duxo, kas o Dad ka bičhalol te zastupil man, ka sikavol tumen tare sa thaj ka dol tumen godi sa so vaćardem tumende. 27 Ačhavav tumenđe mir, mingro mir dav tumen. Al me ni dav tumen gova mir sar so dol tumen o sveto. Te ma uzinemirin pe tumare ile thaj te ma daran. 28 Šunden kaj vaćardem tumende: "Džav thaj palem ka avav tumende." Te manden man, bi avena radosna so džav ko Dad golese kaj si o Dad po baro mandar. 29 Vaćarav tumenđe gova akana, angleder so gova ka avol, te pačan kaj gova ka avol. 30 Ni ka vaćarav tumenđe vadži but, golese kaj avol o vladari kale svetoso. Le naj vlast pe mande. 31 Al, te bi o sveto dodžanola sar mangav e Dade, čerav baš sar so naredisada mande o Dad. A akana, ajde ušten ka dža katar!"

15 "Me sem čačukano čokot thaj mingro Dad si vinogradari.

2 Vov čhinol dži jekh loza pe mande savi ni anol bijandipe. Thaj rezil dži jekh savi anol bijandipe, te bi anola pobut bijandipe. 3 Tumen sen već rezime thaj thode lafesa savo me vaćardem tumende. 4 Ačhen tumen ane mande thaj me ka ačhav ane tumende! Sar so i loza našti anol bijandipe korkori pestar te ni ačhili po čokot, gija i tumen našti aven kola save šaj anen bijandipe te ni ačhiljen ane mande. 5 Me sem o čokot, a tumen loze. Ko ačhol ane mande thaj me ane leste, anol but bijandipe, golese kaj bize mande khanči našti te čeren. 6 Ko ane mande ni ačhol, ka čhudol pe avri sar i čhindi loza

thaj ka šučhol. Tegani ka čiden gasave loze thaj ka savo ka mudarol tumen ka dol gođi kaj golesa služil e čhudjen len ani jag kaj ka phabaren len. 7 Te ačhiljen Devle. 3 A gova ka čeren, golese kaj ni pindžarde ni ane mande thaj mingre lafura ane tumende, roden e Dade ni man. 4 Kava vaćardem tumende, kana ka sa so manden thaj ka dol pe tumende. 8 Mingro avol o vreme, te den tumen godi kava so phendem Dad ka proslavil pe gija so ka anol but bijandipe tumende golestari." Thaj vadži vaćarda o Isus: "Ni thaj so ka aven mingre sikade. 9 Sar so o Dad vaćardem tumende kava ko anglunipe, golese kaj mangla man, gija i me mangljem tumen. Ačhen ane sema tumencar. 5 Al akana džav Koleste ko bičhalda mingro manglipe! 10 Te ićarden tumen pe mingre man thaj khoni tumendar ni pučol man: 'Kaj dža?' 6 zapovestura, ka ačhen ane mingro manglipe, sar so Nego, golese kaj vaćardem gova tumende, tumare i me ićardem ma ke zapovestura mingre Dadesa ile pherdile žal. 7 Al me vaćarav tumende o čačipe: thaj ačhav ane leso manglipe. 11 Gova vaćardem pošukar tumende me te džav. Golese so, te me tumende te avol mingro radujipe ane tumende thaj ni deljem, o Zastupniko ni ka avol. Al te deljem, tumaro radujipe te avol pherdo. 12 Kava si mingro ka bičhalav le tumende. 8 A kana vov ka avol, zapovest: manden jekh avere sar so me mangljem ka dokažil e manušende ano sveto so si čače o tumen. 13 Po baro manglipe naj tare kava nego kana greh, o pravednost thaj o sudo. 9 Vov ka dokažil e khoni dol piro džuvdipe pe amalende. 14 Tumen sen manušende ano sveto kaj si ano greh golese kaj ni mingre amala te čerden kova so zapovediv tumende. pačan ane mande. 10 Ka dokažil lende kaj grešin ano 15 Ni akharav tumen više sluge golese kaj o sluga ni dičhipe taro pravednost golese kaj džav ko Dad thaj džanol so čerol leso gospodari. Akana akharav tumen odori vadži ni ka dičhen man. 11 Thaj ka dokažil lende mingre amala golese kaj vaćardem tumende sa so ko sudo e Devleso golese kaj o vladari e svetoso phenda mande mingre Dad. 16 Ni birisaden tumen si već osudimo. 12 Vadži but isi man so te vaćarav man, nego me birisadem tumen thaj čhutem tumen te tumende, al akana gova našti indaren. 13 Al kana ka džan thaj te anen bijandipe savo ka ačhol thaj te dol avol vov, o Duxo e čaćimaso, ka indarol tumen ke sa o tumen mingro Dad sa so ka roden ane mingro alav. čačipe. Golese kaj ni ka vaćarol korkoro pestar, nego 17 Kava zapovediv tumende: manden jekh avere!" 18 ka vaćarol kova so šunol. Vov ka objavil tumende i "Te mrzil tumen o sveto, džanen kaj man mrzisada gova so ka avol. 14 Vov ka proslavil man golese kaj angleder tumende. 19 Kana bi preperena e svetose, ka lol so si mingro thaj ka objavil tumende. 15 Sa o sveto bi mandola tumen. Al, golese kaj ni preperen so isi e Dade, mingro si. Golese vaćardem tumende kale svetose, nego me birisadem tumen taro sveto, kaj ka lol so si mingro thaj ka objavil tumende." 16 O golese o sveto mrzil tumen. 20 Den tumen godi so Isus vadži phenda: "Vadži zala thaj ni ka dičhen man. vaćardem tumende: 'O sluga naj po baro taro piro Thaj vadži zala thaj palem ka dičhen man.' 17 Tegani gospodari." Te man prognosade, ka prognon i tumen. nesave tare lese sikade lije te pučen jekh avere: "So Te ićarde pe ke mingro lafi, ka ićaren pe i ke tumaro. značil gova so vaćarol amende: 'Vadži zala thaj ni ka 21 A sa gova von ka čeren tumende baše mande, dičhen man. Thaj vadži zala thaj palem ka dičhen golese kaj ni džanen Kole savo bičhalda man. 22 Te man' thaj: 'Me džav ko Dad?'" 18 Pale gova vaćarde: ni aviljem thaj ni vaćardem lende, ne bi avena bande. "So značil gova so vaćarol: 'Vadži zala?' Ni džana so Al akana naj len so te vaćaren baše pe grehura. 23 mandol te phenol." 19 O Isus džanglia so manglje Ko man mrzil, mrzil i mingre Dade. 24 Te ma čerava te pučen le, golese vaćarda lende: "Pučen tumen maškar lende buća save khoni aver ni čerda, ne jekh avere so značil gova so vaćardem: 'Vadži zala bi avena bande. Al von dikhlije buća save čerdem thaj ni ka dičhen man. Thaj vadži zala thaj palem a palem mrzisade i man thaj mingre Dade. 25 Al ka dičhen man?" 20 Čače, čače vaćarav tumende: trubul te pherdol o lafi savo si pisimo ane lengo tumen ka roven thaj ka tugujin, al o sveto ka radujil Zakon: 'Mrzisade man nisose.' 26 A kana ka avol o pe. Tumen ka aven žalna, al tumari žal ka čerdol Zastupniko, save ka bičhalav tumende taro mingro radujipe. 21 I džuvli si žalosno kana bijanol golese Dad – o Duxo e čaćimaso savo iklijol taro Dad – vov kaj avilo o vreme tare laće dukha. Al kana bijanol o ka svedočil mandar. 27 Thaj i tumen ka svedočin čavoro, bistrol o pharipe golese kaj radujil pe so mandar, golese kaj taro anglunipe sen mancar."

16 O Isus vaćarda: "Kava vaćardem tumende te ma peren taro pačajipe. 2 Ka ikalen tumen zauvek tari sinagoga, a avol o vreme kana dži jekh

anda e manuše ko sveto. 22 Gija i tumen sen akana ani žal, al me ka dikhav tumen palem thaj tumare ile ka radujin pe. Thaj khoni našti te lol tumendar tumaro radujipe. 23 Ane gova dive khanči ni ka pučen man. Čače, čače vaćarav tumende: sa so ka roden taro

Dad ane mingro alav, vov ka dol tumende. **24** Dži za ko propast, te bi pherdola o Svetu lil. **13** Akana akana khanči ni rodjen ane mingro alav. Roden thaj avav ke tute, al kava vačarav dži kaj sem vadži ano ka dobin, gija tumaro radujipe te avol pherdo!" **25** sveto, te bi i len avola pherdo radost savo man isi. "Gova vačardem tumende ane slike. Al avol o vreme **14** Me dijem len čiro Lafi thaj o sveto zamrzisada kana vadži ni ka vačarav tumende ane slike, nego len golese kaj ni pripadin e svetose, sar so me ni putarde ka vačarav tumende taro Dad. **26** Ane gova pripadin e svetose. **15** Ni moliv tut te le len taro sveto, džive ka roden e Dade ane mingro alav. Ni vačarav nego te aračhe len taro Bilačo. **16** Von ni pripadin e tumende kaj me ka moliv e Dade tumende. **27** Golese svetose, sar so me naj sem taro sveto. **17** Posveti len kaj o Dad korkoro mandol tumen golese kaj tumen čire čaćimasa – čiro Lafi si čaćipe. **18** Sar so tu man manglijen man thaj pačajen kaj me iklijem taro Dol. **28** bičhaldanano sveto, gija i me len bičhalavano sveto. Me iklijem taro Dad thaj aviljem ke kava sveto. Akana **19** Predav man te služiv tut baše lende, te bi i von ačhavav kava sveto thaj džav ko Dad." **29** Tegani avena posvetime te služin tut ano čaćipe." **20** "Al ni lese sikade vačarde: "Akh, akana vačare putarde thaj moliv man samo lende, nego thaj sa kolendje save ni phene ane slike. **30** Akana džana kaj naj potreba ka pačan prekalo lengo haberi ane mande, **21** te bi khoni te pučol tut khanči golese kaj tu angleder sa avena savore jekh. Sar so san tu Dade ane mande džane. Golese pača kaj iklijan taro Dol." **31** O Isus thaj me ane tute, gija von nek aven ane amende, vačarda lende: "Akana pačan? **32** Akh, avol o vreme o sveto te bi pačala kaj tu bičhaldan man. **22** Me – thaj akana avilo – kana dži jekh tumendar ka našol predijem lende i slava, savi tu dijan man, te aven jekh ko kaj dičhol, a man ka ačhavem korkore. Al me naj sar so sam amen jekh – **23** me ane lende thaj tu sem korkoro, golese kaj o Dad si mancar. **33** Kava ane mande – te aven savršeno katane, te bi o sveto vačardem tumende, te avol tumen ane mande mir. Ano sveto ka avol tumen patnje, al ohrabrin tumen – džanola kaj tu man bičhaldan thaj kaj len manglijan sar so man manglijan. **24** Dade, mangav, i kolen so dijan man te aven mancar gothe kaj sem me, thaj te dičhen mingri slava, savi dijan man, golese kaj tu manglijan man angleder nego so čerdilo o sveto. **25** Dade pravednoneja, o sveto ni pindžarol tut, al me pindžarav tut. Thaj i kala pindžarde kaj tu bičhaldan man. **26** Me lende objavisadem čiro alav thaj ka objaviv le vadži, te bi o manglipe savesa manglijan man avola ane lende thaj me ane lende."

17 Kana kava vačarda o Isus, vazdija pe jakha premal o nebo thaj vačarda: "Dade, avilo o vreme! Proslavi čire Čhave, te šaj o Čavo proslavil tut. **2** Golese so, tu dijan le vlast pe sa e manuša, te dol džuvdipe bizo meripe, savoren saven tu dijan le. (aionios g166) **3** A o džuvdipe bizo meripe si kava: te pindžaren tut, jekhe čačukane Devle thaj e Isuse Hriste kas bičhaldan. (aionios g166) **4** Me tut proslavisadem ki phuv gija so završisadem i bući savi dijan man te čerav. **5** Akana, Dade, proslavi man ke tute, slavasa savi sasa man ke tute angleder so čerdilo o sveto." **6** "Objavisadem čiro alav kolendje saven dijan man tare kava sveto. Sesa čire thaj tu dijan len mande thaj von ičarde čiro Lafi. **7** Akana džanen kaj sa so dijan man avol tutar. **8** Golese kaj dijem len čire lafura save tu dijan man, a von len prihvatisade thaj pindžarde kaj si čače kaj me aviljem tatar thaj pačaje kaj tu bičhaldan man. **9** Lende me moliv. Ni moliv pašo sveto, nego paše kola saven tu dijan man golese kaj si čire. **10** Sa so si mingro, si čiro thaj sa so si čiro si mingro, a me ane lende proslavisalem. **11** Me naj sem vadži ko sveto, al von si ano sveto thaj me avav tute. Dade Svetoneja, arakh len ane čiro alav savo dijan man, te aven jekh sar so sam i amen jekh. **12** Dži kaj sema lencar, arakhlijem len ane čiro alav, savo dijan man. Arakhlijem len thaj nijekh lendar ni hasajlo, osim kova so sasa osudimo

18 Kana o Isus završisada i molitva, nakhlo pe sikkadencar ki dujto rig tari Kedronesi dolina. Gothe sasa vrt thaj đele ane leste. **2** Al kava than džanglia i o Juda lesu izdajniko, golese kaj o Isus but droma čidija pe gothe pe sikkadencar. **3** Tegani o Juda lija e rimskone četa thaj e hramese stražaren save sesa bičhalde tare šorutne sveštenikura thaj tare fariseja thaj avile ano vrt. Pesa ande svetiljke, baklje thaj oružje. **4** O Isus, golese kaj džanglia sa so ka avol lesa, iklilo thaj vačarda lende: "Kas roden?" **5** Vačarde lese: "E Isuse taro Nazaret." O Isus vačarda lende: "Me sem!" Ačhilo gothe lencar o Juda lesu izdajniko. **6** Kana o Isus phenda: "Me sem!", crdiće pe palal thaj pele ki phuv. **7** Tegani o Isus pučila len palem: "Kas roden?" Von vačarde lese: "E Isuse taro Nazaret." **8** O Isus phenda lende: "Phendem tumende: Me sem. Te rodjen man, mučhen kala avera nek džan!" **9** Kava vačarda te pherdol gova so angleder vačarda: "Dade, ni hasardem nijekhe kolendar so dijan man." **10** Tegani o Simon Petar savo

sasa le čhuri, ikalda la thaj čalada e bare lafura, save vaćarda angleder, save merimasa ka sveštenikose thaj čhinda lesu desno kan. E slugaso merol. 33 Tegani irisajlo o Pilat andre ani pi palata, alav sasa Malho. 11 O Isus vaćarda e Petrese: "Iri i akharda e Isuse andre thaj pučija le: "Tu li san o čhuri palal! O tahtaj e patimaso savo dija man mingro caro e Jevrejengo?" 34 O Isus vaćarda lese: "Vaćare Dad te ma li pijav?" 12 Tegani i rimska četa, lengo li gova korkoro tatar, il avera gova vaćarde tuće šorutno thaj e hramese stražara dolde e Isuse thaj mandar?" 35 O Pilat palem pučija le: "Me li sem phanglje le 13 thaj inđarde le ko Ana, o sastro e Jevrejo? Čiro narodo thaj e šorutne sveštenikura dije Kajafaso savo sasa baro svešteniko gova berš. 14 O tut mande. So čerdan?" 36 O Isus vaćarda: "Mingro Kajafa sasa kova savo angleder sikada e Jevrejskone Carstvo naj tare kava sveto. Kana bi mingro Carstvo šorutnende kaj si pošukar jekh manuš te merol bašo avola tare kava sveto, tegani bi mingre sluge branina sa o narodo. 15 Palo Isus đele o Simon Petar thaj man te ma dolen man e Jevrejska šorutne. Al mingro jekh aver sikado. Gova o dujto sikado džanglia pe Carstvo naj katar." 37 Pe gova vaćarda lese o Pilat: e bare sveštenikosa, golese šajine te džal an i avlin "Znači gija, tu san caro?" O Isus vaćarda lese: "Tu katane e Isusesa. 16 Al gothar o Petar ačhilo avral vaćare kaj me sem caro. Me golese bijandiljem thaj angli kapija. Tegani iklilo kova dujto sikado kas o baro aviljem ko sveto te svedočiv taro čaćipe. Dži jekh svešteniko džanglia thaj vaćarda kole sluškinjaće te savo si taro čaćipe šunol mingro glaso." 38 O Pilat mučhol andre e Petre. 17 Tegani pučija i sluškinja e pučija le: "So si čaćipe?" Kana vaćarda kava o Pilat, Petre: "Naj li san tu jekh tare sikade kole manušeš?" iklilo palem angle Jevrejska šorutne thaj vaćarda O Petar vaćarda: "Naj sem!" 18 A e sluge thaj e lende: "Me ni arakhav khanči sose bi optuživa le. stražara phabarje jag taro angar thaj ačhile gothe te 39 Al tumende si adeti te mukhav tumende jekhe taton, golese kaj sasa šul. Thaj o Petar ačhilo lencar phangle ki Pasha. Manden li te mukhav tumende e te tatol. 19 O baro svešteniko pučija e Isuse baše caro e Jevrejengo?" 40 Al von pe gova dije vika: "Na lese sikade thaj tare lesu sikajpe. 20 O Isus vaćarda le! Mukh e Varaval!" Al o Varava sasa razbojniko. lese: "Me vaćardem putarde sa e manušende. Uvek sikadem ane sinagoge thaj ano Hram, kaj čiden pe sa e Jevreja thaj khanči ni vaćardem garandoj. 21 Sose puče man? Puč kolen save šunde so vaćardem lende. Von džanen so vaćardem!" 22 Kana o Isus kava vaćarda, jekh tare stražara savo gothe ačhilo, čalada le ki čham thaj vaćarda: "Gija li vaćarol pe e bare sveštenikosa?" 23 O Isus irisada lese vaćarindoj: "Te vaćardem khanči bilačhe, dokaži mande so si gova! Al te vaćardem čaćipe, sose čalave man?" 24 Tegani o Ana bičhalda e phangle Isuse ko Kajafa, savo sasa baro svešteniko. 25 O Simon Petar ačhilo gothe thaj tatiло. Avera pučije le: "Naj li san i tu jekh tare lese sikade?" Vov xoxada thaj vaćarda: "Naj sem!" 26 Jekh sluga taro baro svešteniko savo sasa familija kolese kaso kan o Petar čhinda, vaćarda: "Ni li dikhlijem tut lesa ano vrt?" 27 A o Petar palem xoxada thaj sigate o bašno dīlabija. 28 Tegani e Isuse inđarde tare Kajafaso čher ani palata e rimske upraviteljesi. Sasa rano sabalje. Al von ni đele ani palata e rimske upraviteljesi te ma bi meljarena pe palo adeti, a te bi šajine te xan i pashalno večera. 29 O Pilat tegani iklilo angle lende thaj pučija: "Za ke so optužin kale manuše?" 30 Phende e Pilatese: "Kana ne bi čerola bilačipe, ne bi anasa le tute." 31 O Pilat vaćarda lende: "Len le tumen thaj sudin le pale tumaro zakon." E Jevreja vaćarde lese: "Amen našti khanika te mudara!" 32 Kava sasa te bi perdonata e Isusesa

2 E vojnjkura khuvde venco tare kangre thaj čhute e Isusesa ko šoro thaj učharde le purpurno ogrtiči. 3 Tegani lije te aven angle leste thaj vaćarde: "Te ave sasto, carona e Jevrejengo!" Thaj čalade le pe čhama. 4 Pale gova o Pilat palem iklilo thaj vaćarda kole manušende: "Akh, akana ka ikalav le avral te tumende, te džanen kaj me pe leste ni arakhav khanči sose bi optuživa le." 5 Tegani o Isus iklilo avri, urado ano purpurno ogrtiči thaj pe lesu šoro sasa venco tare kangre, a o Pilat vaćarda lende: "Akh, o manuš!" 6 Kana dikhlijem le e šorutne sveštenikura thaj e stražara, lije te den vika: "Čhuv le ko krsto! Čhuv le ko krsto!" Al o Pilat vaćarda lende: "Len le tumen thaj čhoven le ko krsto, golese kaj me pe leste ni arakhav khanči sose bi optuživa le." 7 E Jevrejska šorutne irisade lese: "Amen isi Zakon thaj palo gova Zakon trubul te merol, golese so vaćarda kaj si Čhavo e Devleso." 8 Kana o Pilat šunda kava, darajlo vadži pobut. 9 Palem đelo ani palata thaj pučija e Isuse: "Kotar san tu?" Al o Isus khanči ni phenda. 10 Tegani o Pilat pučija le: "Dal khanči ni mande te vaćare? Džane li kaj isi man vlast te mukhav tut il te čhuvat tu ko krsto?" 11 O Isus phenda lese: "Ne bi avola tut nisavo vlast pe mande te ni dol pe tuće odupral. Golese, po baro greh isi kole savo dija man tute." 12 Od tegani o Pilat dikhlijem pobut te mučhol e Isuse, al e Jevrejska šorutne dije

vika: "Te mukhljan kale, naj san amal e rimskone sesa ko krsto thaj te bi uljarena len tare krstura te ma carose! Dži jekh savo pes čerol caro protivil pe e bi ačhola o telo ko krsto ko savato, golese kaj gova rimskone carose." 13 Kana kava šunda o Pilat, ikalda savato sasa Prazniko – Pasha. 32 Tegani avile e e Isuse avral, bešlo ki sudska stolica, ko than savo si vojnikura thaj phaglje e pingre anglune manušese thaj taro bar thaj akhardol Litostrotos, jevrejski Gavata. 14 pale gova i e duitone manušese, save sesa ko krsto A sasa dive baše pripreme angli Pasha pašo dešuduj pašo Isus. 33 Al kana avile dži ko Isus thaj dikhlje o sato. O Pilat vaćarda e Jevrejende: "Akh, tumaro kaj mulo, ni phaglje lese pingre. 34 Umesto gova, caro!" 15 Pe gova e Jevreja lije te den vika: "Indaren jekh tare vojnikura e kopljesa pusada lese pašavre. le! Indaren le! Čhoven le ko krsto!" O Pilat phenda Gotha sigate thavdija rat thaj paj. 35 Kova so gova lende: "So manden, tumare caro te čhuvav ko krsto?" dikhlja, svedočil tare gova thaj leso svedočanstvo si E šorutne sveštenikura vaćarde lese: "Amen naj caro čačukano. Vov džanol kaj vaćarol čačipe thaj svedočil sem o rimsko caro." 16 Tegani dija o Pilat e Isuse ke te bi i tumen pačana. 36 Kava sasa te bi perhola vojnikura te čhoven le ko krsto. E vojnikura tegani lije kova so si pisimo ano Svetu lil: "Ni jekh kokalo leso e Isuse. 17 O Isus korkoro indarda po krsto ko than ni ka phađol." 37 A ko aver than o Svetu lil phenol: savo akhardola Kokalo e šoreso, jevrejski Golgota. "Ka dičhen kole save pusade." 38 Pale gova o Josif 18 Gothe čhute e Isuse ko krsto thaj lesa i averen tari Arimateja rodija taro Pilat te uljarol taro krsto e dujen – jekhe tari jekh rig thaj avere tari duto rig, a e Isuseso telo. O Josif sasa e Isuseso sikado, al na Isuse maškaral. 19 O Pilat pisisada ki ploča thaj dija javno, golese kaj darajlo tare Jevrejska šorutne. O te čhoven gova ko krsto. Pi ploča sasa pisimo: "O Pilat mukhlja le te lol e Isuseso telo. 39 Lesa avilo Isus taro Nazaret, caro e Jevrejengo." 20 But Jevreja i o Nikodim, savo angleder avilo ko Isus račasa. čitisađe o pisipe pi ploča, golese kaj o than kaj čhute Vov pesa anda paše tranda kila mešime smirna thaj e Isuse ko krsto sasa pašo foro. Gova sasa pisimo ki aloja. 40 Lije e Isuseso telo thaj paćarde le čaršafesa jevrejsko, ki latinsko thaj ki grčko čhib. 21 E jevrejska savo makhlje mirisesa, sar si o adeti ke Jevreja kana šorutne sveštenikura phende e Pilatese: "Ma pisi prahon. 41 A paše gova than kaj sasa o Isus čhuto ko 'caro e Jevrejengo', nego 'kava manuš phenda me krsto, sasa jekh vrt thaj ane gova vrt sasa jekh nevo sem caro e Jevrejengo.'" 22 Al o Pilat phenda: "So limori, ane savo khoni vadži naj sasa prahome. 42 pisisadem, pisisadem." 23 Kana e vojnikura čhute e A sar sasa jevrejsko dive tare pripreme, trubuje te Isuse ko krsto, lije lese šeja thaj ulade len maškar sidaren, a gova limori sasa paše, pa čhute e Isuseso peste ke star kotora, so štarende po jekh kotor. Lije i telo ane gova than.

leso gad savo naj sasa suvdo, nego sasa khevudo ane jekh kotor odupral natele. 24 Golese phende maškar peste: "Pošukar ma te pharava le! Ajde ka čhuda kocka baše kava gad. Ko pobedil, leso ka avol." Kava sasa te bi perhola kova so si pisimo ano Svetu lil: "Mingre šeja ulade maškar peste, thaj baše mingro gad čhudije kocka." Thaj e vojnikura čerde gija. 25 Pašo krsto e Isuseso ačhile lesi dej, i phen lese daći i Marija e Kleopesi romni thaj i Marija Magdalena. 26 Kana o Isus dikhlja pe da thaj paše late e sikade save but manglia, phenda pe daće: "Džuvlijie, ake tuće čhavo." 27 Pale gova phenda e sikadese: "Ake tuće dej!" Thaj tare gova sato o sikado lija la ane po čher. 28 Pale gova, o Isus džanglia kaj perhilo sa so trubuja te avol pa vaćarda te bi perhola o Svetu lil: "Trošalo sem!" 29 Gothe sasa jekh čaro perhod řut. Gija e vojnikura čhute ke izopeso kaš o sunđeri čindardo řutesa thaj čhute le paše leso muj. 30 Kana pilja o Isus o řut, vaćarda: "Sa si čerdo!" Tegani perada po řoro thaj mukhlja po duxo. 31 Golese kaj sasa dive baše pripreme, e Jevrejska šorutne molisade e Pilate te phađen e pingre kolende save

20 Sabalin rano ko angluno dive ano kurko, kana vadži ni divesajlo, avili ko limori i Marija taro gav i Magdala thaj dikhlja kaj si o bar crdimo taro ulaz e limoreso. 2 Tegani prastija thaj avili ko Simon Petar thaj ke aver sikado kas o Isus but manglia thaj vaćarda lende: "Indarde e Gospode andaro limori thaj ni džana kaj čhute le!" 3 Gija o Petar thaj kova aver sikado iklike thaj đele premalo limori. 4 Solduj džene prastije katane thaj o duto sikado prastija posigaste taro Petar thaj avilo ko limori angleder. 5 Bandilo thaj dikhlja andre e čaršafura taro lan kaj pašljon odori, al ni delo andre. 6 Tegani avilo pale leste i o Simon Petar thaj đelo andre ano limori thaj dikhlja e čaršafura kaj pašljon odori, 7 thaj o kotor savo učharda e Isuseso šoro. Al gova kotor ni pašljola e čaršafurencar, al sasa čhuto ki rig paćardo. 8 Tegani andre avilo i o duto sikado, kova so reslo ko limori angleder thaj dikhlja thaj paćaja. 9 Golese kaj vadži ni haljarde e Sveta lila kaj o Isus trubul te uštol tare mule. 10 Pale gova e sikade irisajle ke avera sikade. 11 A i Marija ačhola avral pašo limori thaj ruja. Thaj

sar ruja, čhudija pe jakha andre ano limori 12 thaj dikhla duje anđeluren urade ane parne fostanura sar bešen po than kaj angleder sasa o telo e Isuseso – jekh kaj trubuja te avol leso šoro, dujto kaj sesa lese pingre. 13 E anđelura pučlje la: "Džuvlje, sose rove?" Voj phenda lende: "Lije mingre Gospode thaj ni džanav kaj čhute le." 14 Kana gova vaćarda, irisajli thaj dikhla e Isuse sar gothe ačhol, al ni pindžarda kaj si gova o Isus. 15 Pučlja la o Isus: "Džuvlje, sose rove? Kas rode?" I Marija dija godi kaj si gova o manuš savo čerol bući ano vrt, golese vaćarda lese: "Manušeja, te inđardan le tu, phen mande kaj čhutan le thaj me ka lav le." 16 O Isus phenda laće: "Marijo!" Voj irisajli thaj jevrejski vaćarda lese: "Rabbuni!" (So značil "Učitelju.") 17 Vaćarda laće o Isus: "Ma but zadrži man, golese kaj vadži ni deljem ke mingro Dad. Nego dža ke mingre phrala thaj vaćar lende: "Džav upre ke mingro Dad thaj ke tumaro Dad, ke mingro Dol thaj ke tumaro Dol." 18 I Marija Magdalena deli ke sikade thaj phenda lende: "Dikhlijem e Gospode." Thaj vaćarda lende sa so o Isus phenda laće. 19 Ki rat ko angluno dive taro kurko, kana e sikade sesa katane thaj o vudar sasa phanglo golese kaj e sikade darana tare Jevrejska šorutne, tari jekh drom avilo o Isus thaj ačhilo maškar lende thaj vaćarda lende: "Mir tumende!" 20 Kana kava vaćarda, sikada lende e ožiljkura ke vasta thaj ke pašavre. Tegani e sikade sesa radosna so dikhlij e Gospode. 21 A palem o Isus phenda lende: "Mir tumende! Sar so o Dad bičhalda man, gija i me bičhalav tumen." 22 Thaj sar kava vaćarda, phurdija ane lende thaj vaćarda lende: "Primin o Svetu Duxo! 23 Kase tumen ka oprostин e grehura, lende si oprostime, a kase tumen ni ka oprostин e grehura, lende naj oprostime e grehura." 24 O Tomo kas akharde Bliznako, jekh tare Dešduj sikade, ni sasa lencar kana avilo o Isus. 25 Avera sikade vaćarde lese: "Dikhlijam e Gospode!" Al vov phenda lende: "Ni ka pačav dži kaj ni dikhav e ožiljkura tare eksera ke lese vasta thaj dži kaj čhuvav me naja ane lende, thaj dži kaj ni čhuvav mingre naja pe lese ožiljkura ke pašavre." 26 Pale ohto dive, palem sesa e sikade katane andre ano cher thaj sasa lencar i o Tomo. Iako o vudar sasa phanglo, avilo o Isus andre thaj ačhilo maškar lende thaj vaćarda: "Mir tumende!" 27 Pale gova phenda e Tomose: "Čhuv čiro naj kate thaj dikh mingre vasta. Ispruži čiro va thaj čhuv ane mingre pašavre. Ma vadži te sumnji, nego pača." 28 O Tomo phenda lese: "Mingro Gospod thaj mingro Dol!" 29 O Isus vaćarda lese: "Golese kaj dikhjan man, pačajan. Blagoslovime si kola save ni dičhen, a pačan." 30 Thaj but avera čudesna znakura

ćerda o Isus angle pe sikade save naj pisime ane kava li. 31 Al kava si pisime te bi pačana kaj o Isus si o Hrist, o Čhavo e Devleso thaj pačajindo te šaj avol tumen džuvdipe ane leso alav.

21 Pale gova palem sikadilo o Isus pe sikadene ko Tiverijadsko more. A sikadilo gija: 2 Sesa katane o Simon Petar, o Tomo kas akharde Bliznako, o Natanailo tari Kana i Galilejsko, e čhove e Zevedijase thaj avera duj džene tare lese sikade. 3 O Simon Petar phenda lende: "Džav te dolav mačhen." Von vaćarde lese: "Ka dža i amen tusa." Tegani iklike thaj bešle ano čamco, al ane goja rat khanči ni dolde. 4 Kana sasa rano sabalje, ačhilo o Isus ki obala, al e sikade ni pindžarde kaj si gova o Isus. 5 Tegani o Isus pučlja len: "Amalalen, isi li tumen mačhe xamase?" Phende lese: "Naj amen." 6 A vov vaćarda lende: "Čhuden i mreža ki desno rig taro čamco thaj ka dolen mačhe." Gija i ćerde. Al naštine te ikalen i mreža tare but mačhe save dolde. 7 Tegani o sikado, save o Isus but mangija, phenda e Petrese: "Kava si o Gospodi!" Kana o Simon Petar šunda kaj gova si o Gospod, phanglia pe zurale e fostanesa, golese kaj ni sasa but urado thaj hutija ano more. 8 I avera sikade avile e čamcosa, golese kaj ni sesa dur tari obala, paše šel metra thaj crdi i mreža pale peste e mačhencar. 9 Kana iklike ki phuv, dikhlij phabardi jag taro angar thaj pe late pećona e mačhe thaj o mangro. 10 O Isus vaćarda lende: "Anen zala tare gola mačhen saven dolden." 11 Tegani o Simon Petar đelo ano čamco thaj ikalda ki obala i mreža pherdi bare mačhencar thaj ane late sesa šelupinda thaj trin mačhe. Thaj iako sesa gači mačhe, i mreža ni pharadili. 12 O Isus phenda lende: "Aven te xan." Al nijekh sikado ni tromaja te pučol le: "Ko san tu?" Golese so džanglie kaj si gova o Gospod. 13 Tegani avilo o Isus, lija o mangro thaj dija len, a gija ćerda i e mačhencar. 14 Kava sasa trito drom kana o Isus sikadilo pe sikadene sar uštilo tare mule. 15 Kana xalje, pučlja o Isus e Simone Petre: "Simone, čhoveja e Jovaneso, mande li man pobut tare kala aver manuša?" O Petar vaćarda lese: "Va, Gospode, tu džane kaj mangav tut." O Isus phenda lese: "Čarav mingre bakoren." 16 Tegani pučlja le o Isus dujto drom: "Simone, čhoveja e Jovaneso, mande li man?" Phenda lese o Petar: "Va Gospode. Tu džane kaj mangav tut." O Isus vaćarda lese: "Arakh mingre bakren." 17 Tegani pučlja le o Isus trito drom: "Simone, čhoveja e Jovaneso, mande li man?" O Petar sasa žalno so pučol le o Isus trito drom: "Mande li man?" Golese vaćarda lese: "Gospode,

tu džane sa. Tu džane kaj me mangav tut.” O Isus phenda lese: “Čarav mingre bakren. 18 Čače, čače vačarav tuće: kana sana terno, korkoro phangljan či kuštik thaj phirdan kaj mangljan. Al kana ka phuravo, ka ispruži čire vasta thaj avera ka phanden tut thaj ka indaren tut kaj ni mande.” 19 Kava vaćarda lese te sikavol lese save merimasa o Petar ka proslavil e Devle. Kana vaćarda kava, phenda lese: “Av pale mande!” 20 O Petar irisajlo thaj dikhlij kaj džal pale leste kova kas o Isus but manglja thaj savo ki večera nakhlo po paše pašo Isus thaj pučlja le: “Gospode, ko ka izdajil tut?” 21 Kana dikhlij le o Petar, pučlja e Isuse: “Gospode, so ka avol kale manušesa?” 22 O Isus phenda lese: “Te mangljem vov te ačhol sa dok me ni avav, so isi tut golesa? Tu av pale mande!” 23 Golese iklilo lafi maškare phrala kaj kava sikado ni ka merol. Al o Isus ni vaćarda kaj kava sikado ni ka merol, nego vaćarda: “Te mangljem vov te ačhol sa dok me ni avav, so isi tut golesa?” 24 Kava si gova sikado savo svedočil tare sa thaj sa kava pisisada. Amen džana kaj si čačukano leso svedočipe. 25 Al isi vadži but so čerda o Isus thaj kana bi sa redasa pisila pe, misliv kaj bi celo sveto avola cikno paše lila ane save bi avola pisimo sa gova!

Buća e Apostolurende

1 Mangleja Teofile, ano angluno lil pisisadem tuće tare sa so o Isus lija te čerol thaj te sikavol dži o dive kana sasa vazdimo ko nebo. Angleder gova e apostolurende saven birisada dija uputstvura prekalo Svetu Duxo. **2** Vadži saranda dive palo dive kana uštito tare mule, o Isus sikada kaj si džuvdo bute dokazurencar. Thaj vaćarda lende taro Carstvo e Devleso. **3** Jekh dive dži kaj xalja mangro lencar naredisada lende: "Ma ikljen andaro Jerusalim, al adućaren kova so obećisada mo Dad, so šunden mandar. **4** Golese kaj o Jovane krstisada pajesa, al tumen ka aven kala divesa krstime e Svetone Duxosa." **5** Tegani kola save sesa cídime pašo Isus pučje le: "Gospode, mande li akana te obnovi o Carstvo e Izraeleso?" **6** A o Isus vaćarda lende: "Naj tumaro te džanen o vreme thaj e divesa save o Dad odredisada pe vlastesa. **7** Al akana tumen ka primin o zuralipe kana ka uljol pe tumende o Svetu Duxo thaj ka aven mingre svedokura ano Jerusalim, pi sa i Judeja thaj i Samarija thaj sa dži ko krajo e phuvako." **8** Kana kava vaćarda, sasa vazdimo ko nebo angle lende jakha thaj o oblako učharda le thaj vadži ni dikhlije le. **9** Kana vadži lende jakha sesa premal o nebo, dži kaj o Isus džala, tare jekh drom ačhile angle lende duj džene ane parne šeja, **10** save vaćarde: "Manušalen tari Galileja, sose ačhen thaj dičhen ano nebo? Kava Isus savo sasa vazdimo tumendar ko nebo, ka avol gija sar so dikhlijen kaj džal ko nebo!" **11** Tegani e apostolura irisaļe ano Jerusalim taro brego savo akhardol Maslinsko, savo si taro Jerusalim dur jekh kilometro. **12** Kana resle anu foro, đele anu upruni soba kaj bešle. A gothe sesa o Petar, o Jovan, o Jakov, o Andrija, o Filip, o Tomo, o Vartolomej, o Matej, o Jakov e Alfejeveso čavo, o Simon o Zilot thaj o Juda e Jakoveso čavo. **13** Savore bizo ačhipe molisajle thaj sesa katane thaj jednodušna, a gothe sesa lencar nesave džuvlja thaj i Marija i dej e Isusesi thaj lese phrala. **14** Ane gola divesa uštito o Petar maškare sikade – čidije pe paše šelubiš manuša – thaj vaćarda: **15** "Phralalen! Trubuja te pherdol o Svetu lil ane savo o Svetu Duxo angleder vaćarda andare Davideso muj pašo Juda, savo anda kolen save dolde e Isuse. **16** Golese kaj vov sasa jekh amendar thaj sasa le kotor tare kaja bući." **17** (Parenčar save dobisada paše piro bilačhipe, o Juda cínda njiva, al gothe pelo ko šoro, lesu telo pharilo ko maškar thaj sa lese pora iklike. **18** Gova džanen savore save bešen ano Jerusalim, golese

gole njivače dije alav Akeldamah, so ki lendi čhib značil "Ratvali njiva".) **19** "Golese kaj ane psalmura si pisime: 'Te avol pusto lesu čher thaj khoni ma te bešol ane leste!', thaj si vadži pisime: 'Lesi služba te lol neko aver.' **20** Golese trubul te biri jekhe tare kala manuša save sesa amerčar sa o vreme kana o Gospod o Isus živisada maškar amende, **21** taro dive kana o Jovane počnisada te krstil dži o dive kana amendar delo o Isus ano nebo. Jekh tare kala trubul te avol svedoko tare lesu uštipe tare mule katane amencar." **22** Gija predložisade dujen: e Josife save akharde Varsava (kas akharde i Just) thaj e Matija. **23** Tegani molisajle e Devlese vaćarindoj: "Tu, Gospode, pindžare e ile savorende. Sikav amende save tare kala duj birisadan, **24** te prelol kaja apostolsko služba, savi ačhada o Juda, te bi džala kaj si lesu than." **25** Tegani čhudije kocka baše lende thaj i kocka peli po Matija. Gija vov priključisajlo e dešujejkhe apostolurende.

2 Kana avilo o dive i Pedesetnica – pinda dive pali Pasha, savore sesa katane ko jekh than. **2** Tari jekh drom šundilo zvuko taro nebo sar kana phurdol bari balval thaj i balval pherda sa o čher kaj bešle. **3** Tegani sikadile lende sar jagale čhiba save uladile thaj ulile pe svakoneste po jekh. **4** Pherdile savore Svetone Duxosa thaj lije te vaćaren avere čibencar, sar lende o Duxo dija te vaćaren. **5** Ano Jerusalim sesa devlikane Judejcura save avile tare sa e narodura talo nebo. **6** Kana šunde gova zvuko, čidije pe e manuša. Sesa zbumime, golese kaj dži jekh šunda kaj e sikade vaćaren ke lesi čhib. **7** Divisajle thaj čudisajle. Jekh avere pučje: "Dikh, naj li sa kala manuša so vaćaren tari Galileja? **8** Sar onda amen savore šuna sar vaćaren ki amari čhib kaj sam bijande? **9** Maškar amende si e Parčanura, e Međanura, e Elamcura, e manuša andari Mesopotamija, andari Judeja thaj andari Kapadokija, andari Ponta thaj andari Cikni Azija, **10** andari Frigija thaj andari Pamfilija, andaro Egipat thaj tare Libijska phuva paši Kirina, putnikura andaro Rim **11** (e Jevreja thaj e manuša save irisade pe ko jevrejsko pačajipe), e manuša taro Krit thaj Arapura. Amen savore šuna len sar vaćaren ke amare čhiba tare bare buća e Devlese!" **12** Savore divisajle thaj sesa zbumime thaj jekh avere pučje: "So kava značil?" **13** Al avera asaje thaj vaćarde: "Gugli mol pilje. Von matile!" **14** O Petar iklilo katane e dešujejkhe apostolurencar thaj zurale vaćarda e manušendje: "Manušalen, Jevrejonalen thaj savore save bešen ano Jerusalim! Šukar šunen me lafura thaj kava te džanen: **15** Kala manuša naj mate sar so tumen den

godī, golese kaj si enja o sato ki sabalin. 16 Nego kava si gova so vaćarda o proroko o Joilo: 17 Vaćarol o Gospod: 'Ane palune divesa ka čhuvav mingro Duxo pe sa e manuša. Tumare čhavate i čheja ka prorokujin, tumare terne ka dičhen vizije thaj tumare purane ka dičhen sune. 18 Ane gola divesa ka čhuvav mingro Duxo pe me sluge thaj pe me sluškinje, thaj ka prorokujin. 19 Ka sikavav e čudura upre ko nebo thaj znakura tele ki Phuv: rat, jag thaj oblako taro čuro. 20 O kham ka čerdol kalo thaj o čhon sar rat lolo angleder so avol o baro thaj veličanstveno Đive e Gospodeso. 21 Thaj dži jekh savo rodol e Gospodeso alav, ka avol spasimo.' 22 Izraelcurlalen, šunen kala lafura: O Isus o Nazarećanino sasa manuš save o Dol potvrđisada maškare tumende zorasa thaj čudurencar thaj znakurencar save čerda o Dol prekal leste tumende, sar so džanen i korkore. 23 Gova manuš o Isus, sasa predajimo ane tumare vasta e Devlese odlukasa thaj e Devlese angljune zamislime planesa. Tumen, ano pomoć e abandžijengo, kovisaden le ko krsto thaj mudarden le. 24 Al o Dol vazdija le tare mule thaj oslobodisada le tare dukha e merimase, golese kaj naštine o meripe te ićarol le. 25 Golese o David vaćarol lestar: 'Dikhav kaj si o Gospod uvek angle mande, golese kaj ačhol paše mi desno rig te ma perav. 26 Golese mingro ilo radujil pe thaj mi čhib dol vika taro radost, čak i mingro telo ka avol ani nada, 27 golese kaj ni ka ačhave mingri duša ano sveto e mulengo, ni ka mučhe čiro Svecu te černjol'. (Hadēs g86) 28 Sikadan mande e droma e džuvdimase thaj ka phere man baxtasa anglo čiro prisutnost.' 29 Phralalen, putarde thaj čače šaj vaćarav tumende kaj amaro paradad o David mulo, sasa prahome thaj lesi limori si maškar amende dži kava đive. 30 Al o David sasa proroko thaj džanglij kaj o Dol sovljasa vaćarda lese kaj jekhe tare lese potomkura ka čhuvol ke lesi presto. 31 Vov angleder gova dikhlija thaj phenda tare Hristeso uštipe tare mule: 'ni ačhada le ano sveto e mulengo thaj lesi telo ni černilo'. (Hadēs g86) 32 Kava proročanstvo vaćarol taro Isus save o Dol vazdija tare mule a amen savore gova dikhlijam. 33 O Dol vazdija e Isuse ko počasno than ki desno rig thaj primisada taro Dad e Svetone Duxo savo sasa lese obećimo. Vov čhuta pe amende kava so akana dičhen thaj šunen. 34 Golese kaj o David ni uštilo ko nebo, a vov korkoro phenda: 'Vaćarda o Gospod e Gospodese mingrese: Beš mande ki desno rig, 35 sa dži kaj ni čhuvav čire dušmajen tale čire pingre.' 36 Golese šukar te džanol sa o Izraelsko narodo kaj gole Isuse kas tumen čhuten ko krsto, o Dol čerda te avol Gospod thaj Hrist.' 37

Kana kava šunde e manuša, dukhaja len ano ilo thaj pučlje e Petre thaj avere apostoluren: "Phralalen, so te čera?" 38 O Petar phenda lende: "Pokajin tumen tare tumare grehura thaj savore te krsttin tumen ano alav e Isuseso e Hristeso. Gija tumare grehura ka aven oprostime thaj ka primin e Svetone Duxo sar poklon. 39 Golese gova obećanje si tumende thaj tumare čavende thaj sa e durutnende saven ka dol vika ke peste o Gospod, o Dol amaro." 40 Thaj bute avere lafurencar opomenisada thaj molisada len vačarindoj: "Spasin tumen taro sudo savo avol pe kava rumimo bijandipe!" 41 Tegani krstisajle kola save pačaje o lafi. Gija ane gova dive paše trin milje duše pridružisajle e pačavnendje. 42 Ačhile ustrajna ano sikajipe e apostolurengo, ano čidinipe, ano phađipe o mangro thaj ani molitva. 43 Ane sa e duše avili i dar, golese kaj o Gospod čerda but čudura thaj znakura prekal e apostolura. 44 A sa save pačaje sesa katane thaj sa so sasa len sasa zajedničko. 45 Bićinena sa po barvalipe thaj ulade kolendje kase trubul. 46 Svako dive čidije pe katane ano Hram. Ane čhera čidije pe te len i Gospodnjo večera thaj xalje mangro baxtasa thaj čačukane ilencar. 47 Hvalisade e Devle thaj poštujisade len sa e manuša. A o Gospod svako dive anola lende kolen so spasina pe.

3 O Petar thaj o Jovane đele katane ano Hram ki molitva ko trin o sato ko dive. **2** E manuša indarena jekhe manuše savo sasa bango tare po bijandipe thaj svako dive čhuvena le paši kapija e Hramesi savi akhardol "Lačhi", te prosil pare tare manuša save džan ano Hram. **3** Kana vov dikhlij e Petre thaj e Jovane kaj manden te džan ano Hram, lija te prosil pare lendar. **4** O Petar thaj o Jovane dikhlij premal leste pa vaćarde: "Dikh pe amende!" **5** A vov dikhlij premal lende thaj dija godi kaj ka den le khanči. **6** A o Petar vaćarda: "Zlato thaj srebro naj man, al kova so isi man dav tut: Ano alav e Isuseso e Hristeso taro Nazaret, ušti thaj phir!" **7** Lija le taro desno va thaj vazdija le. Thaj sigate zurajle lese pingre thaj lese zglobura. **8** Gija vov hutija, uštivo thaj phirda. Đelo lencar ano Hram, phirindoj thaj hutindoj hvalisada e Devle. **9** Sa e manuša dikhlij le sar phirol thaj šunde sar hvalil e Devle. **10** Kana džanglije kaj vov si kova savo bešola thaj prosila angli kapija e Hramesi savi akhardol "Lačhi", but čudisajle thaj divisajle kalese so sasa kale manušesa. **11** Sa e manuša save sesa odori sesa začudime thaj prastije premalo than savo akhardola "E Solomonesi streja" kaj sesa o Petar, o Jovane thaj o sastardo manuš, savo ni crdija pe lendar. **12** Kana dikhlij o Petar gova, vaćarda e

manušende: "Izraelcurlen, sose čudin tumen kalese? šorutne e Jevrejende, e starešine thaj e učitelja taro Sose dičhen premal amende te phene amen amara Zakon. **6** Gothe sasa i o baro svešteniko o Ana thaj o zorasa il devlikanimasa čerdam kava manuš te phiro! Kajafa, o Jovane, o Aleksandar thaj avera tari familija **13** O Dol e Avraameso, e Isaakoso thaj e Jakoveso, e bare sveštenikosi. **7** Von ikalde e apostoluren angle o Dol amare paradadengo proslavisada pe sluga peste thaj lije te pučen len: "Save zorasa il save e Isuse, save tumen predijen te mudaren le thaj alavesa gova čerden?" **8** Tegani o Petar pherdo odreknisaljen anglo muj e Pilateso kana vov manglia Svetone Duxosa vaćarda lende: "Šorutnalen thaj te mučhol le. **14** A tumen e Isusestar, e Svetone starešinalen e Jevrejende! **9** Te sam amen akharde manušestar thaj e Pravednikostar, odreknisaljen a ko odgovornost baše lače buća so čerdam e nasvale manglijen te mučhol tumende o Pilat manuše savo manušese thaj pučen amen sar vov sastilo, **10** mudarol. **15** A tumen mudarden Kole kastar avol o tegani te džanen savore tumen thaj sa e Jevrejska džuvdipe, al o Dol vazdija le tare mule thaj amen manuša: Čerdam gova ano alav e Isuseso e Hristeso sama svedokura golestari. **16** Golese kaj kava manuš e Nazarećanineso, kas tumen čhuten ko krsto thaj save dičhen thaj džanen, pačaja ane Isuseso alav kas o Dol vazdija tare mule! Golese kava manuš thaj gova alav zurada le. O pačajipe ano Isus čerda ačhol angle tumende sasto. **11** O Isus si: 'O bar savo kale manuše te avol savršeno sasto angle savorende tumen e graditelja čhudijen, thaj čerdilo emglavno bar tumende. **17** A akana, phralalen, džanav kaj ano taro čher.' **12** Ane khanikaste avereste naj spasenje, bidžanglipe gova čerden, sar i tumare šorutne. **18** golese kaj talo nebo naj aver alav so dija pe e Gija o Dol ispunisada gova so već angleder vaćarda manušende savesa šaj te ava spasime." **13** Kana andare muja pe prorokurende, kaj leso Pomazaniko von dikhlije kaj o Petar thaj o Jovane ni daran thaj mora te trpil. **19** Golese, pokajin tumen tare tumare dodžanglije kaj von naj sikade thaj si prosta manuša, grehura thaj irin tumen e Devlese te bi kosena pe but čudisajle. Džanglije kaj von sesa e Isusesa. tumare grehura, **20** te avol tumende taro Gospod **14** Al kana dikhlije kaj kova sastardo manuš gothe vreme taro odmoripe thaj te bičhalol e Isuse, save ačhol lencar, naštine khanči te vaćaren. **15** Golese već angleder birisada te avol Pomazaniko. **21** Vov naredisade e Petreše thaj e Jovanese te iklijen andaro trubul te ačhol ko nebo sa dži kaj ni avol o vreme Baro sudo. Tegani lije maškar peste te vaćaren: **16** tari sa i obnova savatar o Dol angleder vaćarda "So te čera kale manušencar? Savore save bešen prekale sveta prorokura. (aiōn g165) **22** Golese kaj o ano Jerusalim šukar džanen kaj prekal lende čerdilo Mojsije vaćarda: 'O Gospod, o Dol tumaro, ka vazdol baro čudo, a amen našti te vaćara kaj na. **17** Al te ma tumende proroko maškar tumare phrala, sar so sem bi kava sikajipe po but širila pe maškare manuša, te me. Šukar šunen sa so vov vaćarol tumende! **23** A preti len ma khanikase te vaćaren tare gova alav." **18** kova savo ni šunol gole proroko, ka avol uništimo Tegani akharde e apostoluren thaj naredisade lende andar o narodo!" **24** A sa e prorokura taro Samuilo thaj ma te putren po muj khanikase il te sikaven ano alav kola pale leste vaćarde so ka avol ane kala divesa. **25** Tumen sen naslednikura taro obećanje savo o Dol tumen, a na e Devle? **20** Amen našti te ačhava thaj te o Dol phanglia tumare paradadencar. O Dol vaćarda ma phena tare kova so dikhlijam thaj so šundam." **21** e Avraameše: 'Ćiro čhavo ka avol ko blagoslov sa e E manuša taro Baro sudio vadži jekh drom pretisade narodurende ki phuv.' **26** O Dol vazdija pe sluga e Petre thaj e Jovane thaj mukhlje len, golese kaj ni Isuse thaj bičhalda le tumende angleder te blagoslovil arakhlije khanči sosa bi kaznina len a i golese so e tumen thaj te crden tumen tare tumare bilačhe buća." **27** Tumen li smatin kaj si šukar anglo Dol te šuna dija prekale prorokura thaj tumen sen ano savez savo tumen, a na e Devle? **20** Amen našti te ačhava thaj te o Dol phanglia tumare paradadencar. O Dol vaćarda ma phena tare kova so dikhlijam thaj so šundam." **21** e Petre thaj e Jovane thaj mukhlje len, golese kaj ni Isuseso. **19** Al o Petar thaj o Jovane phende lende: E manuša taro Baro sudio vadži jekh drom pretisade Devle kalese so sasa. **22** Golese kaj o manuš sasa po but tare saranda berš bango i akana čudesno sastilo. **23** Kana mukhlje len, o Petar thaj o Jovane irisajle ke pumare thaj vaćarde lende so phende lende e šorutne sveštenikura thaj e starešine. **24** Kana von Šunde gova, sar jekh vazdija po glaso e Devlese thaj vaćarde: "Gospode, tu čerdan o nebo thaj i phuv, o more thaj sa so si ane lende. **25** Tu vaćardan e Svetone Duxosa taro muj amaro paradadeso, će slugaso e Davideso: 'Sose bunin pe e narodura, a e

manuša džabe čeren zavere? 26 Uštile e carura e Tegani avile andre e terne murša thaj arakhlje la phuvaće thaj e vladara udružisajle protiv o Gospod o mulja. Gija ikalde la thaj prahosade la paše lako Dol thaj protiv leso Pomazaniko.²⁷ Čače, o caro rom. 11 A avili bari dar ane sa i Khandiri thaj ane o Irod thaj o vladari o Pontije Pilat ane kava foro sa save šunde kava. 12 Prekale apostolura sesa udružisajle katane e narodurencar thaj e manušencar cerde but znakura thaj čudura maškare manuša. Sa e taro Izrael protiv círo sveto sluga o Isus, save tu pačavne sa jekhe dušasa cídena pe tali Solomonesi pomazisadan. 13 Udržisajle katane te čeren sa so streja. 13 Khoni aver ni tromaje te aven paše lende, círo zuralipe thaj círo manglipe angleder odredisade al e manuša but hvalisade len. 14 A gija sa po but so trubul te avol. 15 A akana Gospode, dikh pe lengo manuša, murša thaj džuvlja lije te pačan ano Gospod pretipe thaj de amen, círe slugende, ó Lafi te vaćara thaj priključisajle e pačavnende. 15 A ke droma e bizi dar. 16 Pruži ó va te sastare thaj te círe znakura manuša ikalde e nasvalen thaj čhute len ke thana e thaj čudura ano alav će svetone slugaso e Isuseso." sojmase thaj inđarimase, te bi kana načhola o Petar 16 Kana završisade i molitva, tresisada o than kaj bar lesi senka perola pe lende. 16 Thaj avena but sesa cídime. A savore pherdile e Svetone Duxosa thaj manuša tare pašutne forura save si pašo Jerusalim, vaćarde o Lafi e Devleso bizi dar. 17 Sa save pačaje save anena e nasvalen thaj kolen kas mučisade sesa jekh ilo thaj jekh duša thaj sesa but. Khoni ni e bilačhe duxura thaj savore sastile. 17 O baro ićarda pese kova so sasa len, nego ulade sa so svešteniko thaj savore save sesa lesa – e sadukejura sesa len maškar peste. 18 E apostolur bare zorasa – pherdile zavist. 18 Von dolde e apostoluren thaj svedočisade taro uštipe tare mule e Gospodeso e čhute len ano javno phanglipe. 19 Ane goja rat o Isuseso. O Dol but blagoslovisada len savoren. 20 Ane goja rat o Isuseso. O Dol but blagoslovisada len savoren. 20 "Džan thaj ačhen anđelo e Gospodeso putarda o vudar taro phanglipe, Khanikase maškar lende khanči ni falila, golese kaj ikalda len thaj vaćarda lende: 21 "Džan thaj ačhen savoren kas sasa phuv il čher, bićinde thaj ande e ano Hram thaj vaćaren sa e manušende tare kava pare taro bićinipe 22 E apostolura šunde e andelo e nevo Džuvdipe!" 21 E apostolura šunde e andelo e apostolurenđe. A von ulade savorenđe gaći kobor Gospodese, đele rano sabalje ano Hram thaj lije te trubađa lende. 23 A o Josif, save e apostolura akharde sikaven e manušen. Kana avilo o baro svešteniku thaj Varnava, so značil kova savo hrabil averen, o Levito, kola so sesa lesa, cídi o Baro sudo, sa e starešinen bijando ano Kipar, 24 sasa le njiva, bićinda la thaj e e Izraelese thaj bičhalde ano phanglipe pe slugen pare čhuta e apostolurenđe angle pingre. 25 E apostolurenđe angle pingre.

5 A sasa jekh manuš, savo akhardola Ananija thaj
vov pe romnjasa e Safirasa bićinda po imanje.
2 Ano dogovor pe romnjasa crdija jekh kotor tare
pare thaj garada len, a kola pare so ačhile čhuta e
apostolurende angle pingre. **3** A o Petar vaćarda lese:
"Ananija! Sose o Satana pherda čo ilo te xoxave e
Svetone Duxo thaj te garave jekh kotor e parengo so
lijan bašo imanje? **4** Angleder so bićindan o imanje,
naj li sasa ciro? Šajine li gole parenčar kana bićindan
o imanje te čere sa so mande. Sose ane čo ilo gija
manglijan? Ni xoxadan e manušen, nego xoxadan
e Devle!" **5** Kana šunda o Ananija kala lafura, pelo
thaj mulo. Tegani avili bari dar ane kola manuša save
šunde kava. **6** Nesave terne murša uštile, paćarde
le, ikalde le thaj prahosade le. **7** Paše trin satura
pale gova, avili andre lesi romni i Safira. Al voj ni
džanglia so sasa. **8** O Petar pučlja la: "Vačar mande,
paše gači li pare bićinden i njiva?" A voj vaćarda: "Va,
paše gači." **9** O Petar vaćarda laće: "Sose vaćarden
katane te iskušin o Duxo e Gospodeso? Dikh, kola
save prahosade čire rome anglo vudar si, a i tut ka
ikaleni!" **10** Tegani peli angle lese pingre thaj muli.

Tegani avile andre e terne murša thaj arakhlije la mulja. Gija ikalde la thaj prahosade la paše lako rom. 11 A avili bari dar ane sa i Khandiri thaj ane sa save šunde kava. 12 Prekale apostolur sesa cerde but znakura thaj čudura maškare manuša. Sa e pačavne sa jekhe dušasa čidena pe tali Solomonesi streja. 13 Khoni aver ni tromaje te aven paše lende, al e manuša but hvalisade len. 14 A gija sa po but manuša, murša thaj džuvlja lije te pačan ano Gospod thaj priključisajle e pačavnende. 15 A ke droma e manuša ikalde e nasvalen thaj čhute len ke thana e soimase thaj inđarimase, te bi kana načhola o Petar bar lesi senka perola pe lende. 16 Thaj avena but manuša tare pašutne forura save si pašo Jerusalim, save anena e nasvalen thaj kolen kas mučisade e bilače duxura thaj savore sastile. 17 O baro svešteniko thaj savore save sesa lesa – e sadukejura – pherdile zavist. 18 Von dolde e apostoluren thaj čhute len ano javno phanglipe. 19 Ane goja rat o anđelo e Gospodeso putarda o vudar taro phanglipe, ikalda len thaj vaćarda lende: 20 “Džan thaj ačhen ano Hram thaj vaćaren sa e manušende tare kava nevo Džuvdipe!” 21 E apostolura šunde e andelo e Gospodese, đele rano sabalje ano Hram thaj lije te sikaven e manušen. Kana avilo o baro svešteniku thaj kola so sesa lesa, čidije o Baro sudo, sa e starešin e Izraelese thaj bičhalde ano phanglipe pe slugen te anen e apostoluren. 22 Al kana e stražara avile ano phanglipe, ni arakhlije len gothe. Tegani irisajle thaj vaćarde: 23 “O phanglipe arakhlijam kaj si šukar phanglo thaj e stražara sar ačhen angle vudara, al kana putardam, andre khanika ni arakhlijam!” 24 Kana šunde kala lafura o kapetano tari hramsco straža thaj e šorutne sveštenikura, čudisajle thaj lije te pučen pe so bi akava šajine te avol. 25 Tegani nesavo manuš avilo thaj vaćarda lende: “Ek, kola manuša saven čhuten ano phanglipe, ačhen ano Hram thaj sikaven e manušen!” 26 Gija đelo o kapetano pe stražarencar thaj anda len, al na ki zor, golese kaj darajle tare manuša te ma mudaren len e barencar. 27 Ande e apostoluren andre thaj ačhade len anglo Baro sudo. O baro svešteniko lija te pučol len: 28 “Na li strogo zabranisadam tumende te ma sikaven ane gova alav? A dikh, tumen pherden o Jerusalim tumare sikajimasa taro Isus thaj vadži manden amen te čeren banden baše leso meripe!” 29 O Petar thaj e apostolura irisade lende vaćarindoj: “E Devle trubul te šuna, na e manušen. 30 O Dol amare paradadengo vazdija tare mule e Isuse, kas tumen umladen ko kaš thaj mudarden. 31 O Dol le vazdija ki piri desno riq sar Vođa thaj Spasitelje. Čerda gova te bi dola

prilika sa e Izraelcurenđe te obratin pe, te bi lende barilo but ano Jerusalim. Sasa maškar lende i but grehura avena oprostime. **32** Amen dikhlijam so sasa sveštenikura so prihvatisade kaja pač. **8** A o Stefane, thaj vaćara kaj gova si čaće. I gova potvrdil thaj manuš pherdo e Devlese milostesa thaj zorasa, čerola o Svetu Duxo, savo o Dol dija kolen save si lese but znakura thaj čudura maškaro narodo. **9** Tegani poslušna." **33** Kana von šunde gova, but holajle thaj uštile nesave manuša tari gija akhardi Sinagoga tare mangije te mudaren len. **34** Tegani uštilo jekh farisejo oslobođime robura. Kava sesa Jevreja tari Kirina, ano Baro sudo, savo akhardola Gamalilo. Vov sasa Aleksandrija thaj nesave tari Kilikija thaj andari Cikni učitelji e zakoneso kas poštujsade sa e manuša. Azija. Thaj von lije te raspravin pe e Stefanesa. **10** Al Tegani vaćarda te ikalen e apostoluren zala avri. **35** naštine te suprostavim pe bašo mudrost thaj e Duxose Pa vaćarda lende: "Izraelcuralen, šukar den godi so savesa vaćarola. **11** Golese čhute nesave manušen ka čeren kale manušencar! **36** Golese, kaj anglat te vaćaren: "Šundam sar hulil protiv o Mojsije thaj nesavo vreme uštilo o Tevda thaj vaćarda pestar protiv o Dol." **12** Gija lije te bunin pe e manuša, e kaj si khoni. Ćidija paše peste štaršelen dženen. Al starešine thaj e učitelja tare Mojsijaso zakon. Tegani kana mudarde le, sa lese manuša našle thaj tare dolde ani zaseda e Stefanе thaj inđarde le anglo Baro gova ni sasa khanči. **37** Pale leste ano vreme taro sudo. **13** Ande gothe i xoxavne svedokuren save popis uštilo o Juda o Galilejco thaj vov vazdija buna vaćarde: "Kava manuš ni ačhol te vaćarol protiv o e manušencar. Thaj le mudarde a sa lese manuša Hram thaj protiv e Mojsijaso zakon. **14** Šundam le našle. **38** Gija tare kava phenav tumende: ačhavent kaj phenol: 'Kava o Isus o Nazarećanino ka phađol tumen tare kala manuša thaj mučhen len. Te si lengo kava Hram thaj ka promenil e adetura save ačhada plan il lende buća tare manuša, ka properen. **39** amende o Mojsije.'" **15** Savore save bešle ano Baro Te si kala buća taro Dol, našti te ačhavent len, a sudio dičhena premalo Stefanе thaj dikhije kaj lesomuj sasa sar muj e andeloso.

šunda e Gamalile. **40** Dije vika e apostoluren ke peste thaj šibisade len, pretisade te ma vaćaren taro alav e Isuseso thaj mukhlje len. **41** E apostolura dele taro Baro sudo radosna golese kaj o Dol dikhija len dostoјna te trpin kaja ladž za ko alav e Isuseso. **42** Thaj ni ačhile svako dīve te sikaven e manušen ano Hram il ane čhera thaj te vaćaren taro Lačho Lafi kaj si o Isus o Mesija.

6 Ane gola dīvesa, kana but barilo o dīnipe tare sikade, e grčka Jevreja holjame sesa pe Jevreja save vaćarde jevrejski, golese kaj lende džuvlja, kase romu mule, sesa zapostavime svako dīve kana ulavola pe o xape. **2** Tegani e dešuduj apostolura akharde sa e sikaden thaj vaćarde lende: "Ni ka avol šukar amen e apostolura te ačhava o sikajipe taro Lafi e Devleso te bi amen ulavasa o xape. **3** Golese phralalen, aračhen maškar tumende efta šukaren muršen, savende džangljol pe kaj si perde Svetone Duxosa thaj but džanglimasa. Len ka čhuva te čeren kala buća, **4** al amen ka ačha ustrajna ani molitva thaj ano sikajipe taro Lačho Lafi." **5** Gova vaćaripe sasa šukar sa e manušende. Birisade e Stefanе, manuše pherdo pačajimasa thaj Svetone Duxosa thaj e Filipe, e Prohore, e Nikanore, e Timone, e Parmene thaj e Nikola andari Antiohija, savo angleder obratistajlo ko jevrejsko pačajipe. **6** Len čhute angle apostolura, save molisajle thaj čhute pe vasta pe lende. **7** Gija

Tegani o baro svešteniko pučlja e Stefanе: "Čače li gova?" **2** O Stefanе vaćarda: "Phralalen thaj dadalen, šunen man! O Dol tari slava sikadilo amare paradadese e Avraame kana sasa ani Mesopotamija, angleder nego so avilo te bešol ano Haran. **3** Vaćarda lese: 'Ikliji andar čiri phuv thaj tari čiri familija thaj dža ani phuv savi ka sikavav tuće.'

4 Gija o Avraam iklijo andari Haldejsko phuv thaj avilo te bešol ano Haran. A palo meripe lese dadeso o Dol nakhada le ani kaja phuv kaj akana tumen bešen. **5** Ni dija le ni jekh korako e phuvako ano nasledstvo, al obećisada lese kaj ka dol kaja phuv lese thaj lese čhavende pale leste. Kana vaćarda lese gova, e Avraame vadži ni sesa čhave. **6** A o Dol vaćarda lese gija: 'Ćire čhave ka aven abandžije ane averendji phuv. Ka čhoven len te aven robura thaj ka mučin len štaršel berš.' **7** Al me ka sudiv e manušen kase von ka robujin.' A o Dol vaćarda: 'Pale gova ka iklijen thaj ka služin man ke kava than.' **8** Pale gova o Dol čerda e Avraamesa e suneteso savez. Kana bijandilo lese o Isaak o Avraam čerda lese suneti ohtoto dīve, gova čerda thaj o Isaak e Jakovese thaj o Jakov pe dešuduje čhavende, e jevrejska bare paradada – e patrijarhura. **9** E Jakovese čhave, e patrijarhura, sesa zavidna pe po phral o Josif thaj bićinde le sar robo e manušende save dele ano Egipat. Al o Dol sasa lesa **10** thaj ikalda le taro dži o Lafi e Devleso širilasa pe, a o dīnipe tare sikade jekh bilačipe. Dija le mudrost thaj čerda o faraono,

o caro e Egipateso, te dol godi šukar lestar. A o lese: 'Uljar će sandale, golese kaj o than ke savo faraono čhuta e Josife te avol šorutno po Egipat thaj ačhe si sveto phuv. 34 Me šukar dikhlijem i muka pe sa piro čher. 11 Pale gova avilo o bokhalipe thaj mingre manušendi ano Egipat. Šundem sar jaučin baro bilačhipe pe sa Egipat thaj o Hanaan. Amare thaj uljiljem te ikalav len. Akana dža! Ka bičhalav tut paradaden ni sasa xamase. 12 Kana o Jakov Šunda ano Egipat.' 35 Kava si o Mojsija, save čhudije thaj kaj isi điv ano Egipat, bičhalda odori angleder pe vaćarde lese: 'Ko tut čhuta te ave šorutno thaj te sudi čhaven, amare paradaden. 13 Kana avile dujto drom, amen?' Le o Dol prekal o anđelo so sikadilo lese ano o Josif vaćarda pe phralende ko si vov thaj o faraon grmo bičhalda te avol vladari thaj kova savo ka izbavil upoznajisada lese familija. 14 Gija o Josif bičhalda len. 36 Thaj o Mojsije ikalda len thaj čerda čudura pe dade e Jakove thaj akharda le i sa lese familija, thaj znakura ano Egipat, maškarlo Lolo more thaj ani eftavardeš thaj pandž dženen. 15 Tegani o Jakov đelo pustinja saranda berš. 37 Kava si o Mojsije savo ano Egipat. Gothe mulo vov thaj amare paradada. vaćarda e Izraelcurenđe: 'O Dol tumaro ka vazdol 16 Ande lende kokala ano Sihem thaj čhute len ano tumende proroko tare tumare phrala sar man.' 38 limori savo činda parencar o Avraam ano Sihem tare Kava si o Mojsije savo sasa čidimo e manušencar ani čhave e Emorese. 17 Kana avilo paše o vreme te pustinja e anđelosa savo vaćarda lese ki Sinajsko ispunil o Dol o obećanje so dija e Avraamese, amaro gora thaj amare paradadencar. Vov primisada e lafura narodo but barola thaj širila pe ano Egipat. 18 Tegani e džuvdimase, te bi dola len amendē. 39 Al amare 'vladisada aver caro ano Egipat, savo ni pindžarda paradada ni manglje te šunen le. Odbacisade le thaj e Josife.' 19 Vov lukavo čerda but bilačhipe amare pe ilencar irisajle ano Egipat. 40 Golese vaćarde e narodose, mučila amare paradaden thaj čhuta len te Aaronese: 'Ćer amendē devlen save ka džan angle ačhaven avri pe čhavoren save tek bijandona, te bi amende, golese kaj ni džana so si kale Mojsijasa, merena. 20 Ane gova vreme bijandilo o Mojsije savo savo ikalda amen andaro Egipat.' 41 Tegani čerde sasa but šukar e Devlese. Trin čhon sasa arakhado idole savo ličila po terno guruv thaj dije žrtva e ideolese ane pe dadeso čher. 21 Kana morajte ačhaven thaj slavisade kole so čerde pe vastencar. 42 Al o le, arakhija le e faraonesi čhej thaj bararda le sar Dol crdija pe lendar thaj mukhija len te klanjin pe e pe čhave. 22 E Mojsija sikade tare sa o Egipatsko čerenjende, sar pisil ano lil e prorokureng: 'Izraele! džanglipe. Sasa zuralo ane lafura thaj ane sa so Dijen li mande žrtve thaj darura saranda berša ani čerda. 23 Kana sasa le saranda berš, dija pe godi te pustinja? 43 Na, nego indarden o šatori e devleso e džal te dičhol pe phralen, e čhaven e Izraelskone. Moloheso thaj i čereni tumare devlese e Refanese. 24 Kana dikhlija sar nesavo Egipćanino marol jekhe Kala si idolura save čerden te molin tumen lende; Izraelco, branisada e Izraelco thaj suprostavisajlo e Golese ka bičhalav tumen ano progostvo' po dur Egipćanese. Osvetisajlo lese gija so mudarda le. 25 O taro Vavilon. 44 Amare paradada sasa len šatori taro Mojsija dija godi kaj lese phrala ka haljaren kaj o Dol svedočanstvo ani pustinja, sar so vaćarda o Dol e prekal leste bičhalol o oslobođenje, al von ni haljarde. Mojsijase te čerol le sar so sikada lese. 45 Pale gova 26 Theara đive avilo maškar lende thaj dikhlija sar amare paradada save primisade šatori, ande le e maren pe duj Izraelcura. Dikhlija te miril len vaćarindo: Isusesa e Navineso ani phuv e abandžijendi saven o 'Manušalen! Tumen sen phrala! Sose čeren bilačhipe Dol tradija angle lende tari goja phuv. Gothe ačhilo o jekh averese!' 27 Al kova savo čerda bilačhipe pe šatori dži ko vreme kana sasa o caro o David. 46 pašutrese gurisada e Mojsija thaj vaćarda: 'Ko tut O David arakhija milost anglo Dol thaj molisada e čhuta te ave šorutno thaj te sudi amen? 28 Il mande Devle te vazdol Hram e Jakovese Devlese. 47 Al tek i man te mudare sar kole Egipćane so mudardan o Solomon vazdija lese o Hram. 48 Al o Embaro Dol eraći?' 29 Kana gova o Mojsije Šunda, našlo taro ni besol ane Hramura čerde e manušikane vastencar, Egipat thaj sasa sar abandžija ani phuv i Midjansko sar so phenda o proroko: 49 'O Gospod vaćarol: O kaj bijandile lese duj čhave. 30 Kana nakhle saranda nebo si mo presto a i phuv than tale mingre pingre. berš, sikada pe lese o anđelo e Devleso ano grmo so Savo čher ka čeren mande? Kaj si than pašo odmor sasa ani jag, ani pustinja paši Sinajsko gora. 31 Kana mingro? 50 Na li čerda sa kava mo va?' 51 O tumen, gova o Mojsije dikhlija, divisajlo kalese. Al kana avilo zurale šorende sen! Bisunetime ilende sen thaj kašuće paše pošukar te dičhol, Šunda o glaso e Devleso: 32 e čaćimase! Uvek protivin tumen e Svetone Duxose 'Me sem o Dol cire paradadengo, Dol e Avraameso, sar tumare paradada! 52 Iši li jekh proroko save e Isaakoso thaj e Jakoveso.' A o Mojsije tresisada tari ni tradije tumare paradada? Mudarde i kolen save dar thaj ni tromaja te dičhol. 33 O Gospod vaćarda angleder vaćarde taro avipe e Pravednikoso, kas

tumen akana izdajisaden thaj mudarden. 53 Tumen avilo o Svetu Duxo. Samo sesa krstime ano alav e sen gova so dobisaden o Zakon prekalo andelura, al Gospodeso e Isuseso. 17 Tegani e apostolura čhute ni ičarden tumen pe leste." 54 Kana e Jevreja ano pe vasta pe lende thaj von primisade e Svetone Duxo. Baro sudo gova šunde, holajle ane pe ile thaj cícidje 18 O Simon dikhilja kaj e pačavne primin e Svetone pe danda pe leste. 55 Al o Stefane pherdo e Svetone Duxo kana e apostolura čhute pe lende pe vasta thaj Duxosa vazdija pe jakha premalo nebo thaj dikhilja i anda lende pare 19 vaćarindoj: "Den i man gasavo slava e Devlesi thaj e Isuse kaj ačhol ki desno rig zuralipe te primil o Svetu Duxo dži jekh pe kaste e Devlese. 56 Thaj vaćarda: "Akh, dikhav o nebo čhvav me vasta." 20 Al o Petar phenda lese: "Cire putardo thaj e Čhave e Manušese kaj ačhol ki desno parenkar tu te propere, golese kaj tu dijan godi kaj rig e Devlese." 57 Tegani von dije vika andare sa o e Devleso daro šaj činol pe parenkar! 21 Naj tuće glaso thaj phanglje pe kana. Savore sar jekh uštile pe bući ane goja služba, golese kaj čiro ilo naj čače leste, 58 ikalde le andaro foro thaj lije te čhuden pe anglo Dol! 22 Pokaj tut tare kava čiro bilachipe thaj leste bara. E svedokura pe fostonura dije te aračhol o moli tut e Gospodese te šaj oprostil tuće kova so terno čhavo savo akhardol Savle. 59 Dok čhudena e dijan godi ane čiro ilo. 23 Golese kaj dikhav kaj san bara po Stefane, vov molisajlo e Devlese vaćarindoj: pherdo čerčipe thaj phanglo ani nepravda." 24 Tegani "Gospode Isuse! Primi mo duxo." 60 Tegani pelo pe o Simon vaćarda: "Tumen molin e Gospode mande, koča thaj dija vika andare sa o glaso: "Gospode! Ma ma te avol pe mande khanči tare gova so vaćarden." 25 Pale gova, kana von phende o svedočanstvo thaj le lendje kava sar greh." Kana kava vaćarda, mulo. vaćarde e Gospodeso Lafi, irisajle ano Jerusalim. Thaj odrumal ane but Samarijanska gava vaćarde o Lačho Lafi. 26 O andelo e Gospodeso vaćarda e Filipes: "Spremi tut thaj dža ko jug ko drom maškari pustinja savo uljol taro Jerusalim ani Gaza." 27 Gija o Filip spremisajlo thaj đelo. Odrumal arakhlja jekhe manuše tari Etiopija, savo sasa evnuhu, baro bućarno e caricako e Kandako tari Etiopija, savo sasa upravitelji tari lači riznica. Kava manuš sasa ano Jerusalim te molil pe e Devlese, 28 thaj akana irisajlo andaro Jerusalim. Bešola pe piro grastano vordon thaj čitisada o lil e prorokoso e Isaijaso. 29 O Svetu Duxo phenda e Filipes: "Dža paše kova vordon thaj av paše leste." 30 Tegani o Filip prastija pašo vordon thaj šunda kaj čitil taro proroko Isaija. Pučja: "Haljare li gova so čiti?" 31 O evnuhu phenda: "Sar bi šajine te haljarav kaj khoni ni objasnili mande gova?" I molisada e Filipe te uštol po vordon thaj te bešol paše leste. 32 E lafura andaro Svetu lil kotar čitisada o evnuhu sesa kala: "Inđarde le ko čhinipe sar bakre. Thaj sar terno bakro khanči ni vaćarda angle kola save randen le, gija ni vov ni putarda po muj. 33 Sasa ponizimo thaj uskratisade lestar i pravda. Tare lese potomkura khanči ni ka vaćarol pe, golese kaj leso džuvdipe lija pe tari phuv." 34 O evnuhu pučja e Filipe: "Moliv tut, kastar kava vaćarol o proroko? Pestar il nekastar averestar?" 35 Tegani o Filip lija te vaćarol tare kava lil e Isaijaso, te phenol lese o Lačho Lafi taro Isus. 36 Sar džana e dromesa, avile dži nesavo paj. A o evnuhu phenda: "Akh paj! So šaj ačhavol ma te ma krstiv man?" 37 [O Filip vaćarda lese: "Te pačajan tare sa čiro ilo, šaj." A vov irindoj vaćarda lese: "Pačav kaj o Isus Hrist si o Čhavo e

8 A o Savle odobrisada e Stefaneso mudaripe. Ane gova dive sasa baro progostvo pi Khandiri ano Jerusalim. Sa e pačavne, sem e apostolura, našle ani Judeja thaj ani Samarija. 2 Nesave pačavne murša prahosade e Stefane thaj but ruje pale leste. 3 Al o Savle dikhilja te uništili Khandiri. Džala taro čher dži o čher te dolol e muršen thaj e džuvljen thaj čhvula len ano phanglje. 4 Kola so našle andaro Jerusalim, vaćarde o Lafi svugde kaj đele. 5 Gija o Filip avilo ane jekh samarijansko foro thaj gothe vaćarda taro Hrist. 6 Kana e manuša šunde e Filipe thaj dikhilje e čudesura save čerda, katane savore obratisade pažnja pe gova so vaćarda. 7 E bilačhe duxura bare vikasa iklike andare pherdo manuša ane kaste sesa. Thaj pherdo bande sastile. 8 Gija sasa baro radost ane kava foro. 9 Ane kava foro sasa jekh manuš, savo akhardola Simon, savo već nesavo vreme divila e manušen ani Samarija pe dikhlijarimasa. Vov vaćarda pestar kaj si but baro manuš 10 thaj savore, taro emcikno dži o naj baro, obratisade pažnja thaj vaćarde: "Kava manuš si e Devlesi zor, savi akhardol Bari zor." 11 Šunena le, golese kaj but vreme divila len pe dikhlijarimasa. 12 Al kana pačaje e Filipeso savo vaćarola lende taro Lačho Lafi taro Carstvo e Devleso thaj taro alav e Isuseso e Hristeso, krstisajle e murša thaj e džuvlja. 13 I korkoro o Simon pačaja thaj krstisajlo. Stalno sasa pašo Filip zadivimo e znakurencar thaj e bare čudurencar save čerda. 14 Kana šunde e apostolura save sesa ano Jerusalim kaj e manuša ani Samarija prihvatisade o Lafi e Devleso, bičhalde lende e Petre thaj e Jovane. 15 Von avile thaj molisajle e pačavnende te primin e Svetone Duxo. 16 Golese kaj vadži pe ni jekh ni

Devleso."] 38 Gija o evnuhu vaćarda te ačhavem o vordon. Tegani solduj, o Filip thaj o evnuh, ulile ko paj thaj o Filip krstisada le. 39 Kana iklike andaro paj, o Duxo e Gospodeso lija e Filipe tare jekh drom thaj o evnuhu ni dikhlija le vadži, al nastavisada pe dromesa radosno. 40 O Filip arakhlija pe ano Azot. Đelo ane sa e forura thaj e dromesa vaćarda o Lačho Lafi, sa dži kaj ni reslo ani Kesarija.

9 A o Savle bizo ačhipe vadži holjame pretisada kaj ka mudarol e sikaden e Gospodese. Golese đelo ko baro svešteniko 2 thaj molisada le te dol le i lila paše sinagoge ano Damask, te šaj ane sindira te anol ano Jerusalim sa kolen save džan ko Drom e Gospodeso, bilo kas te aračhol, muršen il džuvljen. 3 Kana sasa ko drom thaj avilo paše o Damask, tari jekh drom pe leste svetlisada zuralo svetlost taro nebo. 4 Pelo ki phuv thaj šunda o glaso vaćarindo: "Savle, Savle! Sose progoni man?" 5 O Savle pučlja: "Ko san tu, Gospode?" O glaso phenda lese: "Me sem o Isus, kas tu progoni. 6 Nego akana ušti thaj dža ano foro, odori ka vaćarol pe tuće so trubul te čere." 7 E manuša save džana e Savlesa ačhile thaj khanči ni vaćarde, golese kaj šunde o glaso al khanika ni dikhlije. 8 Tegani o Savle uštivo taro phuv, al kana putarda pe jakha naštine te dičhol. Golese lije le taro va thaj ande le ano Damask. 9 Trin dive ni dikhlija, ni xalja, ni pilja. 10 Ano Damask bešola jekh tare sikade e Isusesu kaso alav sasa Ananija. O Gospod ani vizija vaćarda lese: "Ananija!" A o Ananija vaćarda lese: "Aktaljem, Gospode!" 11 O Gospod vaćarda lese: "Ušti thaj dža ko drom savo akhardol Prava. Gothe ano čher e Judaso rode e manuše taro Tarsis savo akhardol Savle. Ektalo, vov akana molil pe 12 thaj ani vizija dikhlija manuše palo alav Ananija, kaj avol andre ke leste thaj čhuvol po va pe leste te šaj palem te dičhol." 13 A o Ananija vaćarda: "Gospode, me šundem tare but džene paše gova manuš kobor bilačhipe čerda cire svetone manušendje ano Jerusalim. 14 A i kate isi le vlast tare šorutne sveštenikura te phandol savoren save pačan ane čiro alav." 15 Al o Gospod phenda lese: "Dža! Golese kaj kale manuše birisadem te anol mingro alav angle abandžije, angle carura thaj angle Izraelcura. 16 Me ka sikavav le kobor trubul te trpil mingre alaves." 17 Gija đelo o Ananija thaj avilo ano čher. Gothe čhuta pe vasta po Savle thaj vaćarda: "Phrala Savle! O Gospod o Isus, savo sikadi ko drom kana aviljan akari, vov bičhalda man ke tute te bi tu palem šajine te dičhe thaj te ave pherdo Svetone Duxosa." 18 Sigate tare Savlesa jakha pele khanči sar ljsuspe thaj vov

palem dikhlija. Uštilo em krstisajlo pajesa. 19 Pale gova, zala xalja thaj irisajlo leso zuralipe. O Savle nekobor divesa ačhilo e sikadencar ano Damask. 20 Sigate ane sinagoge vaćarola kaj o Isus si o Čhavo e Devleso. 21 Savore save šunde le, divisajle lesa thaj pučlje pe: "Naj li kava kova save uništil an Jerusalim sa kolen save pačan ane Isuseso alav? Ni li avilo kate te phandol thaj te inđarol len ke šorutne sveštenikura?" 22 Al e Savleso propovedipe sasa sa po zuralo. Dokažila kaj si o Isus čače o Hrist, gija kaj e Jevrejen ano Damask ačhavola bizo odgovor. 23 Kana nakhle po but divesa, e Jevreja čidije pe thaj dogovorisajle te mudaren e Savle. 24 Al o Savle dodžanglia so manden te čeren. Đive thaj rat von pazisade pe forose vudara, te bi mudarena le. 25 Al ki rat e sikade lije e Savle thaj mukhlije le ani bari korpa taro duvari. 26 Kana avilo o Savle ano Jerusalim dikhlija te avol katano e sikadencar. Al savore lestar darajle golese kaj ni pačaje kaj i vov si čače sikado. 27 Al o Varnava prihvatisada le, anda le ke apostolura thaj vaćarda lende sar ko drom dikhlija e Gospode thaj so vaćarda lese. Phenda lende i sar o Savle ano Damask bizi dar propovedisada taro alav e Isuseso. 28 Gija ačhilo lencar, slobodno phirola ano Jerusalim thaj bizi dar propovedila taro alav e Isuseso, e Gospodeso. 29 Vaćarda thaj raspravisajlo e Jevrejencar save vaćarena grčki, al von dikhlije te mudaren le. 30 Kana gova šunde e phrala, inđarde le ani Kesarija thaj gothar bičhalde le ano Tars. 31 Tegani i Khandiri ani sa i Judeja, Galileja thaj Samarija sasa ano mir. Izgradila pe thaj barili, golese kaj e pačavne phirde ani dar e Devlesi thaj utešina pe ano Sveto Duxo. 32 Kana o Petar nakhlja taro than dži ko than, avilo ke Devlese sveta manuša save bešena ani Lida. 33 Odori arakhlija jekhe manuše savo akhardola Enej, savo sasa lindo ohto berš thaj pašljola ano than e pašljimaso. 34 O Petar vaćarda lese: "Eneje! O Isus Hrist sastarol tut! Ušti thaj lačhar čo than." Thaj o Enej sigate uštivo. 35 Dikhlije gova savore save bešle ani Lida thaj ano Saron thaj irisajle premal o Gospod. 36 Ani Jopa bešli jekh sikadi savi akhardola Tavita, so grčki značil "Košuta". Lako džuvdipe sasa pherdo šukare bučencar thaj dola milostinja e čore manušendje. 37 Thaj ane gola divesa nasvajli thaj muli. Najarde la thaj čhute la ani upruni soba. 38 A sar si i Lida paši Jopa thaj e sikade šunde kaj o Petar si odori, bičhalde duje manušen te zamolin le: "Moli tut, av amende sigate!" 39 Gija o Petar uštivo thaj đelo lencar. Kana avilo, inđarde le ki upruni soba thaj čidije pe paše leste e romnja kase roma mule. Von ruje thaj sikade lese e gada thaj e fostenura

save čerda i Tavita kana voj sasa lencar. 40 O Petar roden tut. 20 Golese ušti thaj ulji tele, dža lencar bizo tradija savoren avral, pelo ke pe koča thaj molisajlo nisavo mislipe, golese kaj me bičhaldem len." 21 e Devlese. Pale gova irisajlo premal lako telo thaj Tegani o Petar ulilo ke kola manuša thaj vaćarda: vaćarda: "Tavito, ušti!" Voj putarda pe jakha thaj kana "Akh, me sem kova kas roden. Sose aviljen?" 22 dikhija e Petre, bešli. 41 O Petar dija la po va thaj Von vaćarde: "Bičhalda amen o Kornelije o rimske pomožisada la te uštol. Pale gova akharda e romnjen kapetano, manuš čačukano savo daral taro Izraelsko kase roma mule thaj e avere pačavnene thaj sikada Dol, a save poštujin sa e Jevreja. Lese phenda o kaj si džuvdi. 42 Kava šundilo ani sa i Jopa thaj but sveto andelo te akharol tut ane piro čher thaj te pačaje ano Gospod. 43 A o Petar but dive ačhilo ani Šunol tutar će lafura." 23 Tegani o Petar dija len vika Jopa ko nesavo Simon savo čerola e morčha.

10 Ani Kesarija sasa jekh manuš alavesa Kornelije, rimske kapetano e četako savi akhhardola Italijansko. 2 Vov thaj sa lese čerutne sesa pačavne thaj darana taro Izraelsko Dol. Dija but milostinja e core Izraelcurende thaj svako dive molila pe e Devlese. 3 Jekh dive, kana sasa trin o sato ko dive, sasa le vizija. Šukar dikhija, sar premal leste avilo e Devleso andelo thaj vaćarda lese: "Kornelije!" 4 O Kornelije dikhija ane leste thaj darandoj pučija: "Vaćar so mande, Gospode?" O andelo vaćarda: "O Dol prihvatisada cire molitve thaj ciri milostinja sar žrtve. 5 Golese akana bičhal ani Jopa manušen te anen e Simone, kas den vika Petar. 6 Vov si gosto ke nesavo Simon savo čerol e morčha, kaso čher si pašo more." 7 Pale gova o andelo savo vaćarda lesa delo thaj o Kornelije akharda pe duje slugen thaj jekhe devlikane vojniko tare kola save služisade le. 8 Phenda lendje sa kava so sasa thaj bičhalsa len ani Jopa. 9 Theara dive kana e Kornelijase manuša dele e dromesa thaj avile paši Jopa, iklilo o Petar ko krovo te molil pe e Devlese, kana o sato sasa paše dešuduj ko dive. 10 Sasa bokhalo thaj manglia te xal. Dok čerde lese xamase, vov pelo ani vizija. 11 Dikhija sar taro putardo nebo uljol premali phuv baro čaršafi phanglo ke star riga. 12 Ane leste sesa sa e vrste stare pingrendje životinje tari phuv thaj e gmizavcura thaj sa e čiriklja talo nebo. 13 Tegani nesavo glaso vaćarda lese: "Ušti, Petre! Čhin thaj xal!" 14 A o Petar vaćarda: "Nisar, Gospode! Nijekh drom ni xaljem so si poganimo thaj melalo so si zabranimo Zakonesa." 15 Thaj o glaso dujto drom lese vaćarda: "Ma tu vaćar kaj si poganimo te xal pe kova so o Dol proglašisada thodo!" 16 Kava sasa trin drom thaj o čaršafi sigate irisajlo palal ko nebo. 17 A sar o Petar sasa vadži anu čudo so kaja vizija značil, e manuša save sesa bičhalde taro Kornelija pučindoj arakhle o čher e Simoneso savo čerola morčha thaj već ačhile paši kapija. 18 Akharde thaj pučije: "Naj li kate o Simon kas akharen Petar?" 19 A sar o Petar vadži dola godi tari vizija, o Svetu Duxo phenda lese: "Akh, trin džene

rodan tut. 20 Golese ušti thaj ulji tele, dža lencar bizo tradija savoren avral, pelo ke pe koča thaj molisajlo nisavo mislipe, golese kaj me bičhaldem len." 21 e Devlese. Pale gova irisajlo premal lako telo thaj Tegani o Petar ulilo ke kola manuša thaj vaćarda: "Akh, me sem kova kas roden. Sose aviljen?" 22 dikhija e Petre, bešli. 41 O Petar dija la po va thaj Von vaćarde: "Bičhalda amen o Kornelije o rimske pomožisada la te uštol. Pale gova akharda e romnjen kapetano, manuš čačukano savo daral taro Izraelsko kase roma mule thaj e avere pačavnene thaj sikada Dol, a save poštujin sa e Jevreja. Lese phenda o kaj si džuvdi. 42 Kava šundilo ani sa i Jopa thaj but sveto andelo te akharol tut ane piro čher thaj te pačaje ano Gospod. 43 A o Petar but dive ačhilo ani Šunol tutar će lafura." 23 Tegani o Petar dija len vika andreano čher te aven lese gostura. Theara dive uštijo o Petar thaj delo lencar. I nesave pačavne phrala save sesa andari Jopa, dele lesa. 24 A aver dive avile ani Kesarija. O Kornelije već adućarda len thaj akharda pe familija thaj pe pašutne amalen. 25 Kana o Petar dija andre, o Kornelije avilo angle leste thaj pelo angle lese pingre thaj poklonisajo lese. 26 Al o Petar vazdija le vaćarindoj: "Ušti, i me sem samo manuš." 27 Vaćarindoj lesa delo o Petar andre thaj dikhija kaj si gothe pherdo džene. 28 O Petar vaćarda lendje: "Tumen džanen kaj naj dindo e Jevrejese te bešol tumencar e abandžijencar il te džal tumende ano čher. Al o Dol mande sikada khanika ma te akharav poganimo il melalo. 29 Golese aviljem bizo nisavo mislipe kana akharden man. Akana pučav tumen, sose bičhalden pale mande?" 30 O Kornelije vaćarda: "Angleder štar dive ane mingro čher molisaljem ke kava sato, ke trin o sato. Thaj dikh, manuš ačhilo angle mande ano sjajno fostano 31 thaj vaćarda: 'Kornelije! Uslišimi si ciri molitva thaj o Dol dikhija ciri milostinja e čororende. 32 Bičhal ani Jopa thaj akhar e Simone save akharen Petar. Vov bešol pašo more ano čher e Simoneso, savo čerol morčha.' 33 Gija me bičhaldem sigate pale tute thaj tu šukar čerdan kaj aviljan. Akana amen savore ačha kate anglo Gospod te šuna sa so o Dol tuće vaćarda te vaćare amende." 34 Tegani o Petar lija te vaćarol: "Akana čače dikhav kaj o Dol ni čerol razlika maškare manuša. 35 Dikhav kaj andare sa e narodura prihvatiće si kola save daran lestar thaj čeren čačipe. 36 Tumen džanen kaj o Dol bičhalsa e Izraelcurende o lafi kana objavisada o Lačho Lafi taro mir prekalo Isus Hrist savo si Gospod savorende. 37 Tumen džanen so sasa ani sa i Judeja. Počnisada ani Galileja palo krstipe taro savo propovedisada o Jovane. 38 A tumen džanen taro Isus andaro Nazaret kas o Dol pomazisada e Svetone Duxosa thaj e zorasa. Gija o Isus džala ke but thana, čerola šukaripe thaj sastarola savoren saven o beng ićarda ane piro vlast, golese kaj o Dol sasa lesa. 39 Amen e apostolura dikhlijam sa so čerda ano Jerusalim thaj ani sa i phuv e Jevrejendj. Von mudarde le gija so

čhute le ko krsto. 40 Al o Dol trito đive vazdija le čher.' 15 A kana lijem te vaćarav, ulilo o Sveto Duxo tare mule thaj dija le te sikadol. 41 Ni sikadilo sa e pe lende, gija sar ko angluno drom pe amende. 16 manušenđe nego e svedokurende saven angleder Tegani dije man godi e Lafese e Gospodeso savo birisada o Dol – amende save lesa xaljam thaj piljam vaćarda: 'O Jovane krstisada pajesa al tumen ka palo lesu uštipe tare mule. 42 Vov naredisada amendē krstin e Svetone Duxosa.' 17 Gijate, te o Dol dija te vaćara thaj te svedoći e manušenđe kaj o Dol len jekh isto daro, sar savo dija amen kana lijam te čhuta le sar sudija e džuvdenđe thaj e mulende. 43 pača ane amaro Gospod o Isus Hrist, ko sem me Baše leste svedočin sa e prorokura, kaj lese alavesa te braniv e Devle ane gova?" 18 Kana šunde kava, primin oprostipe paše grehura savore save pačan smirisajle thaj lije te hvalin e Devle vaćarindo: "O ane leste." 44 A sar o Petar vaćarola kala lafura, ulilo o Sveto Duxo pe savore save šunde lesu lafi. 45 Thaj e jevrejska pačavne save avile e Petresa, divisajle kaj o Dol dija sar daro o Sveto Duxo e abandžijenđe, 46 golese kaj šunde so vaćaren e abandžije ane ko Kipar thaj dži ki Antiohija. Ni vaćarde o Lačho avera čhiba thaj baravena e Devle. Tegani vaćarda o Lafi khanikase samo e Jevrejende. 20 Al nesave Petar: 47 "Kala manuša primisade e Svetone Duxo, lendar, e Kipranura thaj e Kirincura, dele anı Antiohija sar amen. Šaj li khoni te čhinavol o paj te ma krstin thaj lije te vaćaren i e Grkurenđe thaj propovedisade pe?" 48 A naredisada lende te krstin pe ano alav e Isuseso e Hristeso. Pale gova molisade e Petre te ačhol lencar gothe vadži nekobor divesa.

11 E apostolura thaj e phrala ani sa i Judeja šunde kaj čak i e abandžije prihvatisade o Lafi e Devleso. 2 Kana o Petar irisajlo ano Jerusalim, kola save si sunetime pačavne lije te čeren čingara lesa, 3 vaćarindo: "Đeljan ke abandžije save naj sunetime thaj xaljan lencar!" 4 Tegani o Petar lija te vaćarol lende palo redo: 5 "Sema ano foro ani Jopa thaj dok molisajem, sasa man vizija. Dikhlijem sar taro nebo uljol khanči sar baro čašafi so mučhol pe ke štar riga thaj ulilo angle mande. 6 Kana šukar dikhlijem andre, dikhlijem e stare pingrendje životinje e phuvaće, gmizavcura, e zverura thaj e čirikljen talo nebo. 7 Tegani šundem glaso save vaćarda mande: 'Ušti, Petre! Čhin thaj xal!' 8 Al me vaćardem: 'Nisar, Gospode! Ni jekh drom so si poganimo il melalo, so si zabranimo e Zakonesa, ni delo ane mo muj.' 9 A o glaso taro nebo vaćarda mande dujto drom: 'Ma tu vaćar kaj si poganimo te xal pe kova so o Dol proglasisada thodo.' 10 Kava sasa trin droma thaj pale gova sa irisajlo ko nebo. 11 Ane gova časo avile anglo čher ane save sama, trin džene so sesa bičhalde andari Kesarija pale mande. 12 O Sveto Duxo vaćarda mande te džav lencar bizo nisavo mislige. Mancar džana i kala šov phrala thaj deljam ano čher gole manušeso save bičhalda pale amende. 13 Gova manuš vaćarda amendē sar dikhija andelo save ačhilo ane piro čher thaj vaćarda lese: 'Bičhal khanika ani Jopa te anen e Simone kas den vika Petar. 14 Vov ka vaćarol tuće lafura tare save ka spasin tumen, tu thaj savore save bešen ane čiro

Dol, gijate, i e abandžijenđe dija pokajanje savo inđarol o džuvdipe bizo meripe!" 19 Ano isto vreme, e e jevrejska pačavne save avile e Petresa, divisajle kana o Stefan mudardilo, avile dži ki Fenikija, dži 46 golese so o Varnava sasa šukar manuš, pherdo Svetone Duxosa thaj pačajimasa. Thaj but manuša obratisajle e Gospodese. 25 Pale gova o Varnava delo ano Tars te rodol e Savle. 26 Kana arakhija le, inđarda le ani Antiohija. Gothe berš đive čidje pe e Khandirasa thaj sikade bute manušen. Ani Antiohija angluno drom akharde e sikaden "hrišćanura". 27 Ane gola divesa andaro Jerusalim avile nesave prorokura ani Antiohija. 28 Jekh lendar, lesu alav sasa Agav, uštijo thaj vodimo e Svetone Duxosa, phenda kaj ka avol baro bokhalipe ko Rimsko Carstvo. Gova sasa kana vladisada o Klaudije. 29 Golese e sikade andari Antiohija odlučisade dži jekh lendar kober šaj te pomognin e phralen thaj phejen save bešena ani Judeja. 30 Gija i čerde thaj bičhalde e pare e starešinendje palo Varnava thaj palo Savle.

12 Ane gova vreme o caro o Irod Agripa lija te progonil nesaven andari Khandiri. 2 E Jakove, e Jovanese phrale, mudarda le mačosa. 3 Kana dikhija kaj si e Jevrejende šorutnende gova šukar, naredisada te dolen thaj e Petre. Gova sasa ko Prazniko, ko vreme tare bikvasacose mangrengo. 4 Kana dolda le, čhudija le ano phanglipe thaj dija e Petre ke štar vojnička straže po štar džene te aračen le. O Irod manglija pali Pasha te ikalol le angle manuša te sudiš le. 5 Gija e Petre arakhije ano phanglipe, al i

Khandiri bizo ačhipe molisada e Devle bašo Petar. 22 A e manuša dije vika: "Kava si glaso e devleso, naj 6 A goja rat, kana o Irod manglja te ikalol le angle e manušeso!" 23 Al tari jekh drom čalada le o andelo manuša, o Petar sasa phanglo duje sindirencar, sutaj e Gospodeso golese kaj ni dija slava e Devleso. Xalje maškare duj vojnikura, a e stražarura ačhile anglo le e ġerme thaj mulo. 24 A o Lafi e Devleso širisajlo vudar taro phanglipe. 7 A tari jekh drom pojavisajlo o thaj sesa sa po but pačavne. 25 Kana o Varnava thaj andelo e Gospodeso thaj baro svetlo svetlisada o o Savle završisade po služipe ano Jerusalim, irisajlo than ano phanglipe kaj sasa o Petar. O andelo po ani Antiohija thaj lije pesa e Jovane kas akharde zala čalada e Petre ane lese pašavre, vazdija le taro Marko.

sojipe thaj vaćarda lese: "Ušti sigate!" Thaj e sindira pele tare vasta e Petrese. 8 Tegani o andelo vaćarda lese: "Phande či kuštik thaj podi će sandale." O Petar čerda gijate. Pale gova o andelo vaćarda lese: "Urav čo fostano thaj phir mancar!" 9 O Petar iklilo pale leste, al ni džanglja kaj sa kava so čerol o andelo si čače, nego dija godi kaj isi le vizija. 10 Kana nakhle i angluni thaj i dujo straža, avile pašo sastrunalo vudar, savo inđarol ano foro. O vudar korkoro putajlo thaj iklile ko drom. Kana nakhle jekh ulica, o andelo tari jekh drom crdija pe lestar. 11 Tegani avilo o Petar ane peste thaj vaćarda: "Akana čače džanav kaj o Gospod bičhalda pe andelo thaj ikalda man andare e Irodese vasta thaj tare sa so e Jevreja adućarde te avol mande." 12 Kana haljarda sa gova, avilo ano čher e Marijako, i dej e Jovanesi, kas akharena Marko. Gothe pherdo manuša čidije pe thaj molina pe e Devleso. 13 Kana čalada o Petar po vudar e avlijako, avili jekh terni sluškinja savi akhardola Roda, te putrol o vudar. 14 Kana pindžarda e Petresko glaso taro radost ni putarda o vudar, nego prastija andre thaj vaćarda kaj o Petar ačhol anglo vudar. 15 Von phende laće: "Tu san dili!" Kana voj uporno vaćarda kaj si čače gija, von vaćarde: "Gova si leso andelo." 16 Al o Petar ni ačhada te čalavol ko vudar. Kana putarde, dikhle e Petre thaj but čudisajle. 17 O Petar čerda lende vastesa khanći te ma vaćaren thaj pale gova vaćarda lende sar o Gospod ikalda le taro phanglipe thaj phenda: "Vaćaren kava e Jakovese thaj e avere phralende." Tegani o Petar iklilo gothar thaj delo ke aver than. 18 Kana putajlo o dive, sasa bari pobuna maškare vojnikura baše gova so sasa e Petresa. 19 O Irod bičhalda te roden e Petre, a kana ni arakhle le, ispitujisada e vojnikuren so sasa thaj naredisada te mudaren len. Pale gova o Irod iklilo tari Judeja, delo ani Kesarija thaj odori ačhilo nesavo vreme. 20 O caro o Irod sasa ani bari čingar e manušencar taro Tir thaj taro Sidon. Al von čidije pe thaj katane dele ko Irod thaj kana sasa len podrška taro Vlasto, e caroso pomoćniko, molisade le bašo mir, golese so andari phuv e carosi anena xamase. 21 Ano dogovorime dive urada pe o Irod ane carska šeja, bešlo ko presto thaj lija te vaćarol e manušenđe.

13 Ani Khandiri ani Antiohija sesa kala prorokura thaj učitelja: o Varnava, o Simeon kas akharde Niger, o Lukije tari Kirina, o Manaino savo barilo pašo Irod o vladari, thaj o Savle. 2 Gija jekh drom kana slavisade e Gospode thaj postisade, o Sveto Duxo vaćarda lende: "Crden mande akana e Varnava thaj e Savle baši bući savi me akhardem len." 3 Tegani, sar vadži postisade thaj molisade, čhute pe vasta pe lende thaj bičhalde len. 4 O Savle thaj o Varnava bičhalde sesa taro Sveto Duxo, đele ani Selevkija thaj gothar đele e brodosa ano Kipar. 5 Kana avile ano Salamiin, propovedisade e Devleso Lafi ane Jevrejska sinagoge thaj pomožisada lende o Jovane kas akharde Marko. 6 Kana nakhle sa o ostrvo, resle ko foro Paf. Gothe arakhle nesave manuše savo sasa dikhljarno thaj xoxavno proroko. Vov sasa Jevrejo savo akhardola Varisus. 7 Vov sasa amal e upravnika, kaslo alav sasa Sergij Pavle, manuš savo sasa but godaver. O Sergij Pavle akharda e Varnava thaj e Savle golese kaj manglja te šunol e Devleso Lafi. 8 Al lende protivisajlo o Elim o dikhljarno – gija si leso alav ano prevod – savo manglja e upravniko te iril taro pačajipe. 9 Tegani o Savle kas akharde i Pavle, pherdo Svetone Duxosa dikhlija ano xoxavno proroko, o Varisus Elim 10 thaj vaćarda: "Čhaveja e bendeso thaj dušmanona baše sa o pravednost! Pherdo san prevare thaj lukavstvo dži jekh vrsta. Ni li ka ačhave te bandare e ravna droma e Gospodese? 11 Dikh, akana o va e Gospodeso ka avol protiv tute! Ka ave koro thaj ni ka dičhe o kham nesavo vreme." Thaj tari jekh drom po Elim pelo kalipe thaj tammina thaj lija te phirol thaj te rodol khanika te inđarol le vastesa. 12 Kana o upravniko dikhlija so sasa, pačaja thaj divisajlo ano sikajipe e Gospodeso. 13 Kana o Pavle thaj kola save sesa lesa đele e čamcosa andaro Paf thaj avile ani Perga, ani Pamfilija o Jovane kas akharde Marko ačhada len thaj irisajlo ano Jerusalim. 14 Pale gova o Pavle thaj o Varnava đele andari Perga thaj avile ani Pisidijsko Antiohija. Ko savato đele ani sinagoga thaj bešle gothe. 15 Palo čitipe taro Zakon thaj tare Prorokura, e starešine e sinagogače bičhalde ke lende te vaćaren lende kava:

"Phralalen, ako isi tumen lafi te zuraven e manušen, telo černilo ano limori. 37 Al Kova kas o Dol vazdija vaćaren!" 16 Gija o Pavle uštilo, vazdija po va thaj tare mule, ni černilo. 38 Golese, phralalen, trubul te lija te vaćarol: "Izraelcuralen thaj avera tumen save džanen kaj ano Isus objavil pe tumende oprostipe daran taro Dol, šunen! 17 O Dol kale izraelskone tare grehura thaj tare sa so naštine te opravdil pe e manušengo birisada amare paradaden thaj vazdija Mojsijase zakonesa. 39 E Isusesa opravdil pe dži jekh lengo dñinje dži kaj bešle sar abandžije ano Egipat savo pačal. 40 Golese, araćen tumen ma te avol pe thaj pe zurale vastesa ikalda len gothar. 18 Paše tumende kova so o Dol vaćarda prekal e prorokura: saranda berš strpljivo podnosišada len ani pustinja. 19 41 'Dičhen, tumen save maren mu! Čudin tumen thaj Ano Hanaan uništisada efta naroduren thaj lendi phuv hasavon! Golese kaj ane tumare divesa ka čerav bući dija e Izraelcurende ano nasledstvo. Sa gova sasa ane savi ne bi pačana, te bi vaćarola pe tumende štaršel thaj pinda berš. 20 Pale gova dija len sudijen golestari.' 42 Kana iklike o Pavle thaj o Varnava andari dži o proroko o Samuilo. 21 Tegani e manuša manglie sinagoga, molisade len e manuša te irin pe aver caro thaj o Dol dija len e Saule, e Kisose čhave, savato te vaćaren lende vadži tare gova. 43 Kana manuše tare Venijaminaso pleme. O Savle vladisada o čidipe crdija pe, pherdo Jevreja thaj e devlikane paše saranda berš. 22 Kana o Dol crdija e Saule, abandžije save lije e Jevrejengo pačajipe, dele palo vazdija lende e Davide carose, savestar vaćarda: Pavle thaj o Varnava. Von vaćarde lencar thaj zurade 'Arakhlijem e Davide, čhave e Jesejese, manuš pale len te nastavin te pačan ano milost e Devleso. 44 mingro ilo. Vov ka čerol sa so me mangav.' 23 Taro Ane aver savato čidije pe skoro savore andaro foro te potomstvo e Davideso, o Dol palo piro obećanje, šunen e Gospodeso Lafi. 45 Kana e Jevreja dikhlije vazdija e Izraelese e Spasitelje e Isuse. 24 Angleder bute manušen, pherdile zavist thaj lije te vredin e so o Isus avilo, o Jovane o Krstitelj propovedisada sa e Izraelskone manušende te pokajin pe thaj te krstin pe. 25 Kana o Jovane završisada pi bući savaće sasa bičhaldo, vaćarda: 'Me naj sem kova saveše den godi kaj sem. Al akh, pale mande avol khoni savo si po baro mandar, kase naj sem dostoјno te putrav lese sandale.' 26 Phralalen, čhave e Avraameše thaj avera tumen save daran taro Dol! Amende sasa bičhaldo kava Lafi taro spasenje. 27 E manuša save bešen ano Jerusalim thaj lende šorutne, ni pindžarde e Isuse, nego sudisade le. Gija pherdile e lafura e prorokurende save čitin pe svako savato a ni haljarde len. 28 Iako ni arakhlij nisavo bandipe sose o Isus zasluzisada o meripe, rodije taro Pilat te mudaren le. 29 Kana čerde sa so sasa pisimo lestar ane Sveta lila, uljarde le taro krsto thaj čhute le ano limori. 30 von lije te traden e Pavle thaj e Varnava thaj čhudije Al o Dol vazdija le tare mule 31 thaj o Isus sikadiло len andari pi phuv. 51 Al o Pavle thaj o Varnava but divesa kolendje save dele lesa andari Galileja tresisade o praho tare pe pingre te ma bi avola len ano Jerusalim. Von si akana lese svedokura angle khanči lencar thaj dele anı Ikonija. 52 A e sikade sesa Jevreja. 32 Amen vaćara tumende o Lačho Lafi: radosna thaj pherde Svetone Duxosa.

o obećanje savo o Dol dija amare paradadene, 33 pherda amare čavende gija so vazdija e Isuse andare mule. Sar so si pisime ano dujto psalmo: 'Tu san mingro Čhavo. Od adive sem čiro Dad.' 34 Golese kaj o Dol vazdija le tare mule, ni ka černjol nikad ano limori. Vaćarda gija: 'Tumende ka dav e sveta thaj sigurna blagoslovura save obećisadem e Davidese.' 35 Golese, ko aver than o Dol vaćarol: 'Ni ka de čo sveto manuš te černjol.' 36 Golese, o David ane piri kuščik služisada baše Devleso cilj, mulo thaj prahosade le paše lese paradada thaj les

14 Sar ane avera thana, gija thaj ani Ikonija o Pavle thaj o Varnava dele ani Jevrejsko sinagoga. Gothe pherdo Jevreja thaj Grkura lije te pačan golese kaj o Pavle thaj o Varnava vaćarde o Lafi e Devleso. 2 Al e Jevreja save ni manglie te pačan, bunisade e abandžijen protiv e phrala thaj pherde bilachimasa lende goda. 3 Tegani, von ačhile but dīve gothe thaj bizi dar vaćarde taro Gospod, savo potvrdisada o Lafi tare piro milost gija so dija len te čeren znakura thaj čudesura. 4 E manuša taro foro uladile:

nesave sesa e Jevrejencar, a avera e apostolurencar. 5 Tegani nesave abandžije thaj e Jevreja katane ani Perga, ulile ani Atalija. 6 Kana vačarde o Lafi e Devleso pe šorutnencar ande odluka te čeren bišukaripe e Pavlese thaj e Varnavase thaj manglie te maren len thaj te čhuden bara pe lende. 7 Kana o Pavle thaj o Varnava dodžanglie baše gova, našle ani likaonsko regija, ane forura Listra thaj Derva thaj ane pašutne thana, 8 thaj i odori vačarde o Lačho Lafi. 9 Ani thaj sar e abandžijende putarda o vudar taro pačajipe. Listra bešola jekh manuš savo sasa paralizovano tare piro bijandipe. Nikad naštine te phiro. 10 Dži kaj kava manuš šunda e Pavle sar vačarol thaj o Pavle dikhlija pe leste, o Pavle dikhlija kaj vov pačal ano sastaripe, 11 vačarda lese bare glasosa: "Ušti ke pingrel!" Tari jekh drom o manuš hutija thaj lija te phiro. 12 Kana but manuš dikhlije so čerda o Pavle, vazdije po glaso ki likaonsko čhib: "E dolura ulile tele amende thaj čerdile manušal!" 13 Thaj akharde e Varnava Zevs, a e Pavle Hermes, golese kaj vov sasa glavno govorniko. 14 O svešteniko, tare Zevseso hram savo sasa pašo foro, anda guruvan thaj vencura ki kapija golese kaj manglia e manušencar te dol e apostolurende sar žrtve. 15 Kana e apostolura o Varnava thaj o Pavle šunde gova, pharade pe forstanura, prastije maškare manuš thaj lije te den vika: 16 "Manušalen! So čeren kava? Amen sam samo manuša sar tumen! Amen aviljam te vačara tumende o Lačho Lafi te crden tumen tare gasave beskorisna buća thaj te irin tumen pre malo džuvdo Dol, savo čerda o nebo thaj i phuv, o more thaj sa so si ane lende. 17 Angleder o Dol sa e manušen mukhlja te džan pe dromencar, 18 al nikad ni ačhada tumen bizo svedočanstvo pestar. Vov čerol tumende šukar buća, dol tumen taro nebo bršnd thaj šukar bijandipe ane po vreme, čaljarol tumen xamasa thaj pherol tumare ile baxtasa." 19 Sar kava vačarde lende, jedva ačhade e manušen te ma čhinen lende žrtven. 20 Al tegani avile nesave Jevreja andari Antiohija thaj andari Ikonija, pherde e manušen te čhuden bara po Pavle. Kana čhudije bara pe leste, inđarde le avral taro foro golese kaj dije godi kaj si mulo. 21 Al kana e sikade čidije pe trujal leste, o Pavle uštilo thaj irisajlo ano foro. Theara dive e Varnavasa delo ano Dervo. 22 Kana o Pavle thaj o Varnava vačarde o Lačho Lafi i ani Derva thaj buten čerde sikade, irisajle ani Listra, ani Ikonija thaj ani Antiohija. 23 Gothe zuravena thaj ohrabrina e sikaden te ačhen ano pačajipe thaj vačarena lende kaj maškaro baro bilačhipe trubun te načhen te bi dena ano Carstvo e Devleso. 24 Ane sa e khandira o Pavle thaj o Varnava čhute lende starešinen, ano post thaj ani molitva ačhade len e Gospodese ane savo pačaje. 25 Pale gova nakhle maškar i Pisidijska thaj avile ani Pamfilija. 26 Gothar đele brodosa te čeren i bući savi akana završisade. 27 A kana Varnava vačarde lende sa so čerda o Dol prekal lende 28 Thaj gothe ačhile po but divesa e sikadencar.

15 Tegani avile nesave manuša andari Judeja ani Antiohija thaj lije te sikaven e phralen: "Te ni čerden suneti palo purano e Mojsijaso adeti, našti spasin tumen." 2 O Pavle thaj o Varnava zurale suprostavisajle golese thaj sasa bari čingar maškar lende. O Pavle thaj o Varnava thaj vadži nesave phrala sesa bičhalde te džan ano Jerusalim, golestari te vačaren e apostolurencar thaj e starešinencar. 3 Gija i Khandiri bičhalda len po drom thaj von nakhle maškar i Fenikija thaj i Samarija thaj vačarena lende sa tare abandžije save obratisajle e Devleso. Gova čerda baro radost maškare sa e pačavne. 4 Kana avile ano Jerusalim, i khandiri, e apostolura thaj e starešine lače ađučarde len, a o Pavle thaj o Varnava vačarde sa so čerda o Dol prekal lende. 5 Tegani uštile nesave pačavne tari farisejsko stranka save vačarde: "Trubun e abandžijende te čeren suneti thaj naredisade lende te ićaren e Mojsijaso zakon!" 6 E apostolura thaj e starešine čidije pe te vačaren golestari. 7 Pali bari čingar, uštilo o Petar thaj vačarda: "Phralalen! Tumen džanen kaj o Dol tare anglune divesa birisada man maškar tumende, andar mingro muj te šunen e abandžije o Lačho Lafi thaj te pačan. 8 O Dol savo pindžarol e ile, potvrdisada kaj prihvativ e abandžijen gija so dija len o Svetu Duxo, sar i amende. 9 O Dol ni čerda nisavi razlika maškar lende thaj amende, golese kaj e pačajimasa thoda lende ile." 10 Sose akana iskušin tumare Devle thaj manden te čhoven pharipe pi kor e sikadene, savo naštine te inđara ni amen ni amare paradada? 11 Nego amen pača kaj ka ava spasime taro milost e Gospodeso e Isuseso, sar i von. 12 Tegani khoni khanči ni vačarda thaj lije te šunen e Varnava thaj e Pavle so vačarde, save znakura thaj čudura čerda o Dol maškare abandžije prekale lende. 13 Kana von ačhade te vačaren, o Jakov phenda: "Phralalen, šunen man! 14 O Simon Petar vačarda sar o Dol taro angliniipe brinisajlo maškare abandžije te biril narodo pese. 15 A kalesa uklopin pe e lafura e prorokurenđe, golese kaj si pisime: 16 'Pale gova ka iriv ma thaj palem ka vazdad e Davideso šatori

savo si perado. Ka vazdav le andari ruševina thaj ka te inđaren pesa e Jovane kas akharde Marko. 38 obnoviv le 17 te roden e Gospode i avera manuša, Al o Pavle vaćarda: "Kova savo ačhada amen ani thaj sa e abandžije, saven akhardem mande. Gija Pamfilija thaj ni đelo amencar ke buća save trubujam vaćarol o Gospod, so čerol gija, 18 a gova džanol te čera, ma te la le amencar." 39 Gija iklili čingar pe taro angluno vreme.' (aiōn g165) 19 Golese me maškar lende thaj uladile jekh averestar. O Varnava phenav te ma čeren pharipe e abandžijende save lija pesa e Marko thaj đelo ko Kipar. 40 A o Pavle akana irin pe ko Dol, 20 nego amen te pisi lende te lija e Sila. E phrala predajisade len ane Gospodese aračhen pe taro xape savo si žrtvujime e idolurenđe, vasta, vov te brinil pe lendar thaj von đele. 41 Nakhle taro blud, taro mas e tasade životinjego kaso rat ni maškar i Sirija thaj i Kilikija thaj zurada e phralen ane thavdija thaj te ni pijen o rat tare nisavi životinja. 21 khandira.

Golese kaj ane svako foro, od angleder isi kola save propovedin gola zakonura e Mojsijase thaj lendar čitin svako savato ane sinagoge." 22 Tegani e apostolura thaj e starešine sa e Khandirasa, odlučisade te birin maškar peste manušen saven ka bičhalen e Pavlesa thaj e Varnavasa anि Antiohija. Gija birisade e Juda kas akharde Varsava thaj e Sila, save sesa e šorutne maškare phrala. 23 Pale lende bičhalde kava lii: "Amen, e apostolura thaj e starešine, tumare phrala andaro Jerusalim, bičhala pozdrav sa e phralenđe tare aver narodura save živin anि Antiohija thaj anि Sirija thaj anि Kilikija. 24 Amen šundam kaj nesave amendar avile tumende, uznamirisade tumen thaj bunisade tumen pe lafurencar. Al amen ni vaćardam lende te čeren gova. 25 Golese odlučisadam savore sar jekh, te biri nekobor manušen thaj te bičhala len katane amare mangle phralencar, e Varnavasa thaj e Pavlesa. 26 Gova si manuša save po džuvdipe čhute ki kocka bašo alav amare Gospodeso, e Isuseso e Hristeso. 27 Gija bičhala e Juda thaj e Sila, save ka vaćaren tumende gova lafurencar. 28 Golese odlučisadam, o Svetu Duxo thaj amen, te ni čhuva tumende nisavo aver pharipe, sem kava so trubul: 29 te aračhen tumen taro xape savo si žrtvujime e idolurenđe, te ni pijen rat thaj te ni xan mas e tasade životinjego kaso rat ni thavdija thaj te ni čeren blud. A te arakhlijen tumen tare kava, ka čeren šukar. Aven saste." 30 Gija bičhalde len po drom thaj von đele anि Antiohija. Gothe čidje sa e pačavnjen anि khandiri thaj dije len o lii. 31 Kana čitisade le, radujisajle tare gova ohrabrenje. 32 O Juda thaj o Sila, save i korkore sesa prorokura, bute lafurencar ohrabrisade thaj zurade e phralen. 33 A sar sesa gothe nesavo vreme, e phrala mukhlje len ano mir palal kolende so bičhalde len. 34 [Al o Sila odlučisada kaj si po šukar te ačhol gothe.] 35 A o Pavle thaj o Varnava ačhile anि Antiohija kaj sikade thaj vaćarde o Lafi e Gospodeso bute dženende. 36 Pale nekobor divesa o Pavle vaćarda e Varnavase: "Te iri amen thaj te dikha e phralen ke sa e forura, ane save propovedisadam o Lafi e Gospodeso, te dikha sar si." 37 O Varnava manglia

te indaren pesa e Jovane kas akharde Marko. 38 obnoviv le 17 te roden e Gospode i avera manuša, Al o Pavle vaćarda: "Kova savo ačhada amen ani thaj sa e abandžije, saven akhardem mande. Gija Pamfilija thaj ni đelo amencar ke buća save trubujam vaćarol o Gospod, so čerol gija, 18 a gova džanol te čera, ma te la le amencar." 39 Gija iklili čingar pe taro angluno vreme.' (aiōn g165) 19 Golese me maškar lende thaj uladile jekh averestar. O Varnava phenav te ma čeren pharipe e abandžijende save lija pesa e Marko thaj đelo ko Kipar. 40 A o Pavle akana irin pe ko Dol, 20 nego amen te pisi lende te lija e Sila. E phrala predajisade len ane Gospodese aračhen pe taro xape savo si žrtvujime e idolurenđe, vasta, vov te brinil pe lendar thaj von đele. 41 Nakhle manglia te inđarol le pesa. Tegani čerde e Timotejase suneti, taro poštovanje e Jevrejengo save bešle ane gola thana, golese kaj von džanglie kaj leso dad sasa abandžija. 4 Sar džana taro foro ko foro, sikade e manušen te ićaren pe tare odredbe save odredisade e apostolura thaj e starešine ano Jerusalim. 5 Gija e khandira zurajle ano pačajipe thaj svako dive barile ano džinipe sa po but. 6 Von samo nakhle maškar i regija Frigija thaj i Galatija, golese so o Svetu Duxo ni dija len te vaćaren o Lafi e Devleso anि Cikni Azija. 7 Kana avile paše i Misija, dikhlije te džan anि Vitanija, al o Duxo e Isuseso ni dija len te džan. 8 Gija nakhle i Misija thaj ulile anि Troada. 9 Ane goja rat, e Pavle sasa vizija. Dikhlija sar jekh manuš andari Makedonija ačhilo thaj molisada le: "Av anि Makedonija thaj pomogni amen!" 10 Pale gova so dikhlija i vizija, sigate dikhlijam te dža anि Makedonija, golese kaj džangljam kaj o Dol dija amen vika te propovedi gothe o Lačho Lafi. 11 Kana đeljam andari Troada, aviljam brodosa pravo ko ostrvo Samotrak thaj theara dive đeljam ano Neapolj. 12 Gothar đeljam dži ko Filipi, savo si angluno foro taro jekh kotor tari Makedonija, savi sasa rimska kolonija. Ane kava foro ačhlijam nekobor dive. 13 Ko savato ikliljam avral tari kapija e forosi dži ki len, golese kaj dijam godi kaj ka arakha odori than za ki molitva. Čidje pe gothe nesave džuvđja, a amen bešljam thaj lijam te vaćara lencar. 14 Maškar lende sasa jekh džuvli, savako alav sasa Lidija taro foro Tijatira, savi biknola but kuč skerletna šeja. Voj poštujila e čačukane Devle thaj o Gospod putarda lako ilo te šunol šukar e Pavle lafura. 15 Pale gova so krstisajli voj thaj lače cherutne, molisada amen: "Te dijen godi kaj me pačav ano Gospod, aven thaj bešen ane mo čher." Thaj čhuta amen te čera gova. 16 Jekh dive kana đeljam ko than

za ki molitva, arakhlijamen jekh robinja. Ane late suda thaj iako sam Rimljanura, čhudije amen ano sasa bilačo duxo savesa dikhlijarola so ka avol. Gija phanglipe thaj akana manden čorale te ikalen amen? anola but pare pe gospodarende. 17 Voj deli palo Našti gija! Nek aven korkore thaj nek ikalen amen!" Pavle thaj pale amende thaj dija vika: "Kala manuša 38 E službenikura đele ke sudije thaj vaćarde gova si sluge e Devlese e Embarese! Von objavin tumende lende thaj von darajle kana šunde kaj si o Pavle thaj o drom taro spasenje!" 18 Thaj gija čerola but divesa. o Sila Rimljanura. 39 Avile, izvinisajle lende, a kana Kana gova e Pavlese avilo dži o nak, irisajlo thaj ikalde len andaro phanglipe, molisade len te ikljen vaćarda gole bilače duxose: "Zapovediv tuće ano andaro foro. 40 Kana o Pavle thaj o Sila iklile andaro alav e Isuseso e Hristeso, iklij andar late!" Thaj o phanglipe, đele ki Lidija, dikhlije pe e phralencar, bilačo duxo iklilo latar ane gova sato. 19 Kana dikhlije zurade len thaj đele andar kava foro.

lače gospodara kaj hasarde i nada baši zarada latar, dolde e Pavle thaj e Sila thaj vucisade len dži ko trgo kaj sesa e šorutne e forose. 20 Ande len ke sudije thaj vaćarde: "Kala manuša si Jevreja thaj čeren buna ane amaro foro, 21 thaj vaćaren tare adetura save amen e Rimljanura ni smi te prihvati thaj te ićara amen pe lende." 22 Tegani e manuša uštite po Pavle thaj po Sila. E sudije pharade e šeja save sesa pe lende thaj vaćarde te šibin len. 23 Pale gova so šibisade len but, čhute len ano phanglipe thaj vaćarde ko čuvare te aračhol len šukar. 24 Kana dobisada gasavo naređenje, vov čhuta len ano emdurutno kotor taro phanglipe thaj lende pingre phanglija maškare phalja. 25 Ani opaš i rat o Pavle thaj o Sila molisajle, dilabije thaj hvalisade e Devle a kola phangle manuša šunde len. 26 A tari jekh drom i phuv lija but te tresil pe thaj gija crdija pe o temelji taro phanglipe. Sigate putajle sa e vudara thaj savorenđe pele e sindira tare vasta. 27 Kana džungadilo o čuvare, dikhlije kaj si putarde e vudara taro phanglipe. Gija lija o mačo thaj manglija te mudarol pe, golese kaj dija godi kaj naše e phangle manuša. 28 Al o Pavle andare sa o glaso dija vika: "Ma čher tuće nisavo bilačipe, golese kaj sam amen savore gothe!" 29 O čuvare rodija e memelja thaj prastija sigate andre. Tresisada tari dar thaj pelo ke pe koča anglo Pavle thaj anglo Sila. 30 Ikalda len avral thaj pučja: "Cenime manušalen, so trubul te čerav te spasiv man?" 31 Von vaćarde: "Pača ano Gospod o Isus thaj ka ave spasimo tu thaj čire čherutne." 32 Tegani vaćarde lese o Lafi e Gospodeso thaj savorenđe save sesa ane leso čher. 33 Ane gova sato ani rat kova čuvare lija e Pavle thaj e Sila, thoda lende rane thaj sigate krstisajlo vov thaj sa lese čherutne. 34 Pale gova anda len ane po čher, dija len te xan thaj radujisajlo pe čherutnencar golese so pačaja ano Dol. 35 Kana divesajlo, e sudije bičhalde pe službenikuren te phenen e čuvarese: "Mukh kale duje manušen." 36 O čuvare vaćarda e Pavlese: "E sudije vaćarde te mukha tumen. Golese akana ikljen thaj džan ano miro!" 37 Al o Pavle vaćarda e službenikurende: "Marde amen angle manuša bizo

17 Kana o Pavle thaj o Sila nakhle maškare forura o Amfipolj thaj i Apolonijsa, avile ano Solun, kaj sasa jevrejsko sinagoga. 2 Thaj o Pavle pale piro adeti đelo ani sinagoga thaj trin savatura raspravisada lencar tare Sveti lila. 3 Objasnisada lende thaj anola dokazura golestare kaj: "O Hrist trubuja te mudardol thaj te uštol tare mule. A gova Hrist si o Isus, savestar me tumendje vaćarav." 4 Nesave Jevreja dikhlije kaj si gova čače thaj pridružisajle e Pavlesa thaj e Silasa. Pridružisajle lencar i but Grkura save poštujina e Devle thaj but ugledna džuvlja. 5 Al aver Jevreja save sesa zavidna baše gova, lije nesave bilače manušen taro trgo thaj čerde pobuna ano foro. Napadisade e Jasonoveso čher thaj rodije e Pavle thaj e Sila te ikalen len angle manuša te sudin len. 6 A kana ni arakhlije len, zorasa ande e Jasone thaj nesave phralen angle e forose šorutne thaj dije vika: "Kala manuša bunisade celo Rimsko carstvo thaj akana avile i amende 7 a o Jason mukhlja len peste ano čher. Von savore čeren protiv e carose odredbe, golese kaj vaćaren kaj isi aver caro, nesavo Isus." 8 Kana e manuša thaj e forose šorutne kava šunde, uznmirisajle 9 thaj mukhlje len tek kana taro Jason thaj avera phrala lije pare sar zalogo. 10 Goja rat e phrala sigate ani rat bičhalde e Pavle thaj e Sila ani Verija. A kana resle odori, lije te džan ani jevrejsko sinagoga. 11 Kala Jevreja manglije po but te šunen o Lafi tare kala save bešena ano Solun thaj šukar prihvatisade e Devleso Lafi. Dži jekh dive rodena ano Sveti lili te dičhen dal si čače gova so vaćarol o Pavle. 12 Golese, but Jevreja thaj but tare ugledna Grkinje thaj Grkura pačaje. 13 Al kana dodžangije e Jevreja taro Solun kaj o Pavle objavil o Lafi e Devleso i ani Verija, avile i von odori te vazden thaj te bunin e manušen. 14 Tegani e phrala sigate bičhalde e Pavle te džal ko more, a o Sila thaj o Timotej ačhile ani Verija. 15 A kola so pratisade e Pavle, inđarde le ani Atina thaj palo zapovest irisajle ani Verija te inđaren o haberi e Silase thaj e Timotejese sigate te aven palo Pavle. 16 Dok o Pavle adućarda e

Timoteje thaj e Sila ani Atina, holajlo but lesu duxo aane leste kaj ano foro dikhla pherdo idoluren. **17** Golese ani sinagoga raspravisajlo e Jevrejencar thaj e Grkurencar save poštujina e Devle thaj ko trgo kolen saven bi arachena svako đive. **18** Gija lesa lije te raspravin pe nesave epikurejska thaj e stojčika filozofura. Nesave lendar pučje pe: "So kava brbljivco mandol te vaćarol?" Thaj e dujta vaćarena: "Izgleda kaj objavil abandžijskone devlen." Gova vaćarde golese kaj o Pavle vaćarola o Lačho Lafi taro Isus thaj taro uštipe tare mule. **19** Tegani lije le, inđarde le ano Areopag, ko brego kaj cídena pe e starešine e forose thaj phende lese: "Šaj li džana savo si gova nevo sikajipe savo tu ikale angle amende? **20** Phere amare kana čudnove bućenar, pa manga te džana so gova značil." **21** Sa e Atinjanura thaj e abandžije save bešena maškare lende, ni nakhavena po vreme ane khanči sem so vaćarena thaj šunena nesave neve buća. **22** Tegani o Pavle ačhilo maškar o Areopag thaj vaćarda: "Atinjanuralen, me dikhav kaj tumen sen but religiozna. **23** Golese, dži kaj nakhlijem, ačhiljem thaj dikhlijem tumare sveta thana, arakhlijem čak jekh žrtveniko pe savo sasa pisimo: 'Devlese savo ni pindžarol pe.' Gova si Dol save tumen ni pindžaren a poštujin, savestar me vaćarav tumende. **24** Kava si o Dol save čerda o sveto thaj sa so si pe leste. Vov si Gospodari e neboso thaj e phuvako golese ni bešol ane hramura save si čerde manuškane vastesa, **25** niti e manuškane vasta naj potrebe te služin le, sar te phene kaj khanči trubul le. Golese vov si kova save dol džuvdipe, o dišipe thaj sa aver. **26** Vov tare jekh manuš čerda sa e naroduren te bešen pi sa i phuv thaj angleder odredisada vreme e manušende thaj međe kaj šaj te bešen. **27** Čerda gova e manuša te roden e Devle, sar te bi vazdrena pe vasta premale leste thaj te aracheni le. Al vov čaće naj dur tare ni jekh amendar. **28** 'Golese kaj ane leste živi, phira thaj sam.' Sar so i nesave tare tumare manuša e pesnikura phende: 'Amen sam lesu potomstvo.' **29** Gija, sar sam e Devleso potomstvo, ni trubul te da godi kaj si o Dol sar tvorevina taro zlato, taro srebro il taro bar, save e manuša čerde majstorski thaj pale piri mašta. **30** Angleder kana e manuša ni džanglie e Devlese, o Dol ni dikhla pe gova, al akana zapovedil sa e manušende ke sa e thana te pokajin pe, **31** golese kaj odredisada đive ane savo pravedno ka sudil e svetose prekalo manuš save odredisada. Savorenje dija dokaz golestar, gija so vazdija le tare mule." **32** Kana šunde taro uštipe tare mule, nesave marde muj, al avera vaćarde: "Tare gova ka šuna tut aver drom." **33** Gija o Pavle đelo lendar. **34** Nesave

ačhile paše leste thaj pačaje. Maškar lende sasa o Dionisije o Areopagito, jekh tare starešine e forose thaj i džuvli savi akhardola Damara thaj avera.

18 Pale gova o Pavle đelo tari Atina thaj avilo ano Korint. **2** Gothe arakhlijia nesave Jevrejino, alavesa Akila, savo sasa tari Ponta. Vov skoro avilo andari Italija pe romnjasa e Priskilasa golese kaj o Caro o Klaudije naredisada sa e Jevreja te džan andaro Rim. O Pavle pridružisajlo lencar **3** thaj golese kaj čerde isto zanati sar i vov, čerena šatora, ačhilo lende thaj čerda bući lencar. **4** A dži jekh savat o Pavle raspravila ani sinagoga thaj manglia e Jevreja thaj e Grkura te pačan. **5** Kana avile andari Makedonija o Sila thaj o Timotej, o Pavle posvetisajlo te propovedil samo e Devleso Lafi thaj te svedočil e Jevrejendje kaj si o Isus čače Mesija. **6** Al kana von protivisajle thaj lije te vredin e Pavle, vov tresisada i prašina pestar tare pe šeja te ma bi avola le khanči lencar thaj vaćarda: "Tumaro rat ka perol pe tumare šore! Me sem thodo. Od akana ka propovediv e abandžijende." **7** Tegani o Pavle đelo andari sinagoga thaj avilo ano čher nesave manušese savo akhardola Titije Just, save si abandžija a darala taro Dol, kaso čher sasa paši sinagoga. **8** O Krispo, o starešina tari sinagoga, pačaja ano Gospod sa pe čherutnencar. I but avera Korinčanura save šunde le, pačaje thaj krstisajle. **9** Jekh rat o Gospod vaćarda e Pavlese ani vizija: "Ma dara, nego vaćar. Ma te ačhe. **10** Golese kaj me sem tusa. Khoni ni ka napadil tut te čerol tuće bilačhipe, golese kaj man isi but manuša ane kava foro." **11** Gija o Pavle bešlo gothe berš teapaš thaj sikada len taro Lafi e Devleso. **12** Kana sasa o Galion upravniko ani Ahaja, e Jevreja katane uštile po Pavle thaj inđarde le ko sudo. **13** vaćarindoj: "Kava manuš čhuvol e manušen te poštujin e Devle protiv o Zakon." **14** Kana o Pavle manglia te putrol po muj, vaćarda o Galion e Jevrejendje: "Jevrejonalen! Te avol nesavi nepravda il bilačhi bući, avola bi sose te šunav tumen. **15** Al kava si čingara baše lafura, baše alava thaj baše tumaro Zakon, golese rešin gova korkore. Sudija ni mangav te avav ane gova." **16** Gija tradija len andaro sudo. **17** Tegani von dolde e Sostene, e šorutne tari sinagoga, thaj marde le anglo sudo. O Galion khanči golese ni marisada. **18** O Pavle ačhilo vadži but divesa ano Korint. Pale gova oprostisajlo pe phralencar thaj e brodosa đelo katane e Priskilasa thaj e Akilasa, ani Sirija. Ani Kenhreja ranglia po šoro, golese kaj čerda zavet. **19** Kana resle ane Efes, ačhada len gothe thaj vov korkoro đelo ani sinagoga, kaj raspravisajlo e Jevrejencar.

20 Von molisade te ačhol ke lende vadži nesavo čak i e maramice thaj e kuštika save o Pavle dolda, e vreme, al vov ni manglja. **21** nego oprostisajlo lencar manuša inđarena ke nasvale thaj von sesa sastarde vačarindoj: "Ka iri ma tumende, te manglja o Dol." tare pumaro nasvalipe, a e bilačhe duxura ikljona Tegani đelo e brodosa andaro Efes. **22** Kana reslo lendar. **13** Golese nesave Jevreja, save phirena taro ani Kesarija, đelo ano Jerusalim te pozdravil pe e than dži ko than thaj tradena e bilačhen duxuren thaj Khandirasa thaj pale gova đelo ani Antiohija. **23** Ačhilo pokušisade pe kola ane save sesa e bilačhe duxura te nesavo vreme gothe thaj pale gova đelo gothar. Pa akharen o alav e Gospodeso e Isuseso: "Xav tumen taro than dži ko than đelo maškar i regija Galatija sovli ano Isus kastar vačarol o Pavle, ikljen!" **14** Gova thaj i Frigija thaj zurada sa e sikaden. **24** Aho Efes čerena efta čhave e Skevase save sasa jevrejsko avilo jekh Jevrejino, alavesa Apolos, save bijandilo baro svešteniko. **15** Al o bilačho duxo vačarda lende: ani Aleksandrija. Vov sasa manuš savo but šukar "E Isuse pindžarav thaj e Pavle džanav, al ko sen vačarola thaj but šukar džanglja e Sveta lila. **25** Vov tumen?" **16** Tegani kova manuš ane save sasa o sasa sikado taro drom e Gospodeso thaj bare jagasa bilačho duxo, hutija pe lende thaj savoren osvojisada vačarola thaj tačno sikavola taro Isus, iako džanglja thaj gaći marda len kaj andaro gova cher iklile nande samo za ke Jovaneso krstipe. **26** Thaj lija bizi dar te thaj ratvale. **17** Kana dodžanglje sa kava e Jevreja vačarol thaj ani sinagoga. Kana šunde le i Priskila thaj e abandžije save bešle ano Efes, dolda savoren i thaj o Akila, lije le ke peste thaj po šukar objasnисаде dar thaj lije te vazden o alav e Gospodeso e Isuseso. lese e Devleso drom. **27** Kana o Apolos manglja **18** But tare kala save pačaje, avile thaj putarde lije te te džal ani Ahaja, e phrala zurade le thaj pisisade priznajin pe bilačhe buća. **19** A but tare kala save e sikadende lili te primin le. Kana reslja gothe, but dikhlijarena, cídiye pumare lila thaj phabarde len angle pomožisada kolende save palo milost pačaje, **28** savorende. Kana dikhlije kobor koštin, arakhlije kaj golese kaj ano javno vačaripe sesa po zurale ane gola lila sesa pinda milje srebrenjakura. **20** Gijate e lafura tare Jevreja. Gija dokažisada andare Sveta lila **21** kaj si o Isus o Mesija.

19 I dži kaj sasa o Apolos ano Korint, o Pavle nakhlo e uprune phuva thaj reslo ano Efes. Gothe arakhlije nekoboren sikaden **2** thaj pučlja len: "Primisaden li o Svetu Duxo kana pačajen?" Von vačarde lese: "Na, ni šundam kaj isi Svetu Duxo!" **3** O Pavle pučlja len: "Pa tegani save krstimasra krstisaljen?" Von vačarde lese: "E Jovanese krstimasra." **4** O Pavle phenda lende: "E Jovaneso krstipe sasa znako taro pokajipe. O Jovane vačarola e Izraelcurenđe te pačan ane kova save avol pale leste, a gova si o Isus." **5** Kana šunde gova, krstisajle ane alav e Gospodeso e Isuseso. **6** Pale gova o Pavle čhuta pe vasta pe lende, o Svetu Duxo ulilo pe lende thaj von lije te vačaren ane aver čhiba thaj te prorokui. **7** Sesa dešuduj manuša. **8** O Pavle pale gova đelo ani sinagoga. Gothe, ke gola trin čhon bizi dar vačarda thaj raspravisajlo ani sinagoga thaj pokušisada te ubedil e Jevrejen taro Carstvo e Devleso. **9** Al nesave lendar sesa zurale šorenđe, ni manglje te pačan thaj angle manuša kaljarena o Drom e Gospedeso. Tegani o Pavle đelo lendar, pesa inđarda e Isusese sikaden thaj svako dive raspravisada ani učionica e Tiranesi. **10** Gova sasa duj berš, gija sa e manuša ani Cikni Azija, e Jevreja thaj e abandžije, šunde o Lafi e Gospedeso. **11** O Dol prekale Pavlese vasta čerda but bare čudura. **12** Gija

maškar i Makedonija thaj i Ahaja, a te džal ano Jerusalim. Vačarda: "A sar ka avav nesavo vreme odori, trubul te džav i ano Rim." **22** Gija bičhalda anı Makedonija dujen save pomožisade le, e Timoteje thaj e Eraste, al vov korkoro ačhilo ani Cikni Azija vadži nesavo vreme. **23** Ane gova vreme ano Efes sasa bari buna protiv o Drom e Gospedeso. **24** Sasa odori nesavo kovači alavesa Dimitrije save čerola e Artemidiće cikne hramura taro srebro thaj gija anola e bućarnendje bari zarada. **25** Savoren cídiya katane thaj e majstoren saven sasa slična zanatura thaj vačarda lende: "Manušalen, džanen kaj amaro barvalipe zavasil tari kaja bući. **26** Dičhen thaj šunen kaj kava Pavle, na samo ano Efes nego skoro anı sa i Cikni Azija, pridobisada thaj xoxada bute manušen. Vačarola lende kaj kola dolura save si čerde manuškane vastencar naj dolura. **27** Thaj isi opasnost na samo kaj ka avol bilačho glaso pe amaro zanato, nego i kaj khoni ni ka dičhol po hram tari bari boginja, i Artemidija thaj ka hasarol po baro veličantsvo, sava slavil sa i Cikni Azija thaj sa o svetol!" **28** Kana šunde gova e zanatlije, pherdile hol thaj dije vika: "Bari si i Artemidija taro Efes!" **29** Thaj ano foro sasa bari pometnja. Tegani savore katane prastije ano pozorište thaj vucisade e Gaje thaj e Aristarhe tari Makedonija, save phirde e Pavlesa. **30** O Pavle manglja te ikljol angle manuša, al ni dije

le e sikade. 31 Čak nesave lese amala save sesa čhave dolda zuralo sojipe. Sar o sojipe savladisada šorutne ani Cikni Azija, bičhalde lese haberl ane le, pelo tele taro trito sprato. Thaj kana vazdije le, save molisade le te ma džal ano pozorište. 32 A sasa mulo. 10 Al o Pavle ulilo thaj pelo ke koča paše odori nesave dije vika jekh, a avera khanči aver, leste. Dolda le ani angali thaj vaćarda: "Ma uzinemirin golese kaj ano cídiye sasa pobuna. But manuša ni tumen, džuvdo si!" 11 Pale gova irisajlo upre, ulada džanglje ni sose cídiye pe. 33 E Jevreja gurisade e i Gospodnjo večera thaj xalje mangro. Thaj vadži Aleksandre te ačhol angle manuša thaj von phende but vaćarda lendje dži sabalje, pa pale gova đelo. lese so te vaćarol. Vov vazdija po va e manušende 12 A e manuša inđarde e terne čhave čhere džuvde te ma vaćaren thaj lija te branil pe angle manuša. thaj but sesa utešime. 13 Čhutam amen angleder 34 Kana pindžarde kaj si Jevrejo, duj satura savore ano brodo thaj đeljam ano Asos, kotar trubujam te dije vika sar jekh: "Bari si i Artemida taro Efes!" 35 Ia e Pavle, golese kaj vov manglia phirindo te avol Tegani e foroso pisari umirisada e manušen thaj gothe. 14 Kana arakhlij pe amencar ano Asos, lijam vaćarda: "Manušalen taro Efes! Isi li manuš save ni le ano brodo thaj aviljam ano Mitilino. 15 Gothar džanol bašo foro o Efes save si čuvari e hrameso e theara dive đeljam brodosa thaj resljam pašo ostrvo boginjako e Artemidijako thaj lako kipo save pelo taro Hios. A aver dive đeljam brodosa ano Samos thaj nebo? 36 Khoni našti vaćarol kaj naj, golese trubul te theara dive aviljam ano Milit. 16 Golese kaj o Pavle smirin tumen thaj ma khanči te čeren bigodako! 37 odlučisada te načhol pašo Efes te ma bi ačhasa but Golese, anden kale manušen save ni čorde khanči ani Cikni Azija. Golese kaj siđarda, te bi šajine te andaro hram e Artemidijako thaj ni hulin pi amari resol ano Jerusalim dži ko Prazniko i Pedesetnica. boginja. 38 Ako o Dimitrije thaj e bućarne save si 17 Andaro Milit o Pavle bičhalda manušen ano Efes lesa, manden khanika te tužin, o sudio si putardo thaj te aven e starešine e khandiraće. 18 Kana avile odori si e upravnikura. Gothe nek tužin jekh avere. leste, vaćarda lendje: "Tumen džanen kaj taro angluno 39 A te manglijen aver khanči pobut, gova trubul te dive kana aviljem ani Cikni Azija sar ponašaisljem rešil pe ko zakonito cídiye e manušengo. 40 Golese tumencar sa o vreme. 19 Služisadem e Gospode ano isi opasnost kaj šaj te ava optužime za ki pobuna savi čerdam kava adive. Naj amen khanči sosa bi 20 šajine te opravdi kava nered." 41 Kana kava vaćarda, Džanen kaj ni ačhadem te vaćarav so si tumende mukhlia e manušen save cídiye pe.

20 Kana nakhli i pobuna, o Pavle akharda e sikaden thaj zurada len. Pale gova oprostisajlo lencar thaj đelo ani Makedonija. 2 Načhola maškare gola thana thaj ane but lafura zuravola e sikaden. Pale gova reslo ani Grčko 3 thaj gothe ačhilo trin čhon. Al golese kaj e Jevreja dikhlije te mudaren le baš kana manglia te džal brodosa ani Sirija, dija godi te iril pe maškari Makedonija. 4 Pratisade le o Sopater o čhavo e Pireso tari Verija, o Aristarh thaj o Sekundo andaro Solun, o Gaj andari Derva, o Timotej, o Tihiko thaj o Trofimo andari Cikni Azija. 5 Von đele angle amende, pa ađućarde amen ani Troada. 6 A amen đeljam brodosa taro foro Filipi palo prazniko e bikvasacose mangrengi thaj pale pandž dive arakhlijam amen lencar ani Troada, kaj ačhiljam efta dive. 7 Ano angluno dive ano kurko cídijam amen te la i Gospodnjo večera thaj o Pavle propovedisada amende o Lafi. A golese kaj manglia theara dive te džal, vaćarola dži opaš i rat. 8 Ani upruni soba kaj sama cídime, sesa phabarle but svetiljke. 9 Thaj jekh terno čhavo kaso alav sasa Evtih bešlo ko džamo. A golese kaj o Pavle vaćarda but, e

čhave dolda zuralo sojipe. Sar o sojipe savladisada šorutne ani Cikni Azija, bičhalde lese haberl ane le, pelo tele taro trito sprato. Thaj kana vazdije le, save molisade le te ma džal ano pozorište. 10 Al o Pavle ulilo thaj pelo ke koča paše odori nesave dije vika jekh, a avera khanči aver, leste. Dolda le ani angali thaj vaćarda: "Ma uzinemirin golese kaj ano cídiye sasa pobuna. But manuša ni tumen, džuvdo si!" 11 Pale gova irisajlo upre, ulada džanglje ni sose cídiye pe. 33 E Jevreja gurisade e i Gospodnjo večera thaj xalje mangro. Thaj vadži Aleksandre te ačhol angle manuša thaj von phende but vaćarda lendje dži sabalje, pa pale gova đelo. lese so te vaćarol. Vov vazdija po va e manušende 12 A e manuša inđarde e terne čhave čhere džuvde te ma vaćaren thaj lija te branil pe angle manuša. thaj but sesa utešime. 13 Čhutam amen angleder 34 Kana pindžarde kaj si Jevrejo, duj satura savore ano brodo thaj đeljam ano Asos, kotar trubujam te dije vika sar jekh: "Bari si i Artemida taro Efes!" 35 Ia e Pavle, golese kaj vov manglia phirindo te avol Tegani e foroso pisari umirisada e manušen thaj gothe. 14 Kana arakhlij pe amencar ano Asos, lijam vaćarda: "Manušalen taro Efes! Isi li manuš save ni le ano brodo thaj aviljam ano Mitilino. 15 Gothar džanol bašo foro o Efes save si čuvari e hrameso e theara dive đeljam brodosa thaj resljam pašo ostrvo boginjako e Artemidijako thaj lako kipo save pelo taro Hios. A aver dive đeljam brodosa ano Samos thaj nebo? 36 Khoni našti vaćarol kaj naj, golese trubul te theara dive aviljam ano Milit. 16 Golese kaj o Pavle smirin tumen thaj ma khanči te čeren bigodako! 37 odlučisada te načhol pašo Efes te ma bi ačhasa but Golese, anden kale manušen save ni čorde khanči ani Cikni Azija. Golese kaj siđarda, te bi šajine te andaro hram e Artemidijako thaj ni hulin pi amari resol ano Jerusalim dži ko Prazniko i Pedesetnica. boginja. 38 Ako o Dimitrije thaj e bućarne save si 17 Andaro Milit o Pavle bičhalda manušen ano Efes lesa, manden khanika te tužin, o sudio si putardo thaj te aven e starešine e khandiraće. 18 Kana avile odori si e upravnikura. Gothe nek tužin jekh avere. leste, vaćarda lendje: "Tumen džanen kaj taro angluno 39 A te manglijen aver khanči pobut, gova trubul te dive kana aviljem ani Cikni Azija sar ponašaisljem rešil pe ko zakonito cídiye e manušengo. 40 Golese tumencar sa o vreme. 19 Služisadem e Gospode ano isi opasnost kaj šaj te ava optužime za ki pobuna savi čerdam kava adive. Naj amen khanči sosa bi 20 šajine te opravdi kava nered." 41 Kana kava vaćarda, Džanen kaj ni ačhadem te vaćarav so si tumende korisno, al sikadem tumen javno thaj ane čhera. 21 Opomenisadem e Jevrejen thaj e abandžijen te irin pe premalo Dol thaj te pačan ano amaro Gospod o Isus. 22 Akana, akh, sar so o Duxo čhuvol man, džavano Jerusalim thaj so ađućarol man gothe, ni džanav. 23 Samo džanav kaj ane svako foro o Sveto Duxo opomenil man kaj ađućaren man sindřa thaj bilačhipe. 24 Al, ni ačhilo mande dži mo džuvdipe, nego te završiv mo prastipe dži o krajo thaj mi bući savi lijem taro Gospod o Isus, te objaviv o Lačho Lafi taro milost e Devleso. 25 Akana, akh, džanav kaj khoni tumendar ni ka dičhol man više, savore tumen maškare save putujisadem thaj vaćardem taro Carstvo e Devleso. 26 Golese adive svedočiv tumende kaj naj sem bango baše nijekheso meripe, 27 golese kaj ni ačhadem te vaćarav tumende tare sa e Devleso manglipe. 28 Aračhen tumen thaj sa o stado e Devleso ane save o Sveto Duxo čhuta tumen te aven nadglednikura thaj te parvaren i khandiri e Devlesi, savi počinda pe ratesa. 29 Džanav kaj pale gova so ka džav, ka aven e ratvale ruva save ka čalaven po stado. 30 Čak maškare tumende ka aven manuša save ka preirin o čačukano sikajipe te bi crdena e sikaden pale peste. 31 Golese aven

džungade! Ma bistren kaj trin berš ni ačhadem dive ni Pavle phenda: "So čeren? Sose roven thaj phađen rat jasvencar te opomeniv dži jekhe tumendar. 32 mingro ilo? Bašo alav e Gospodeso e Isuseso, me Akana, ačhavav tumen e Devlese thaj ano Lafi taro sem spremno na samo te avav phanglo, nego ano Leso milost, savo šaj te zuravol tumen thaj te dol Jerusalim i te merav." 14 A sar naštine te iri le tare tumen nasledstvo maškare sa save si posvetime. gova, mukhljam le thaj vaćardam: "Nek avol sar o 33 Nikad ni sema željno baše khanikaso srebro ni Gospod mandol!" 15 Pale gova spremisaljam za ko zlato, ni baše khanikase šeja. 34 Korkore džanen kaj drom thaj deljam ano Jerusalim. 16 Nesave pačavne mingre vasta služisade za ke mingre potrebe thaj za andari Kesarija dele amencar. Von indarde amen ke potrebe kolende save sesa mancar. 35 Ane sa ano čher e Mnasonaso te ava lese gostura. Vov sema tumende primer sar trubun te trudin tumen, te sasa taro Kipar thaj jekh tare anglune sikade. 17 pomognin kolende save si ano bilačipe thaj te den Kana aviljam ano Jerusalim, primisade amen šukar godi baše lafura save vaćarda korkoro o Gospod o e phrala thaj e pheja. 18 Theara dive đelo o Pavle Isus: "Po blagoslovimo si te da nego te la." 36 Kana amencar ko Jakov; sesa gothe i sa e starešine tari o Pavle kava vaćarda, pelo ke koča thaj molisajlo jerusalimsko Khandiri. 19 O Pavle pozdravisajlo lencar savorencar. 37 Savore lije te roven zurale, te grlin thaj lija te vaćarol lende sa so čerda o Dol prekal lesi e Pavle thaj te čumiden le. 38 Al embut sasa lende služba maškare abandžije. 20 Kana von šunde gova, pharo kaj o Pavle phenda lende kaj ni ka dičhen le hvalisade e Devle thaj vaćarde e Pavlese: "Phrala, više. Pale gova ispratisade le ko brodo.

21 Kana oprostisaljam lendar, deljam brodosa bravo ko ostrovo Kos thaj dujto dive ano Rodos, a gothar ano Patar. 2 Odori arakhlijam brodo save načhola tari Fenikija, gija ukilijam ane leste thaj deljam. 3 Kana dikhlijam o Kipar, nakhljam tari levo rig e brodosi thaj deljam premali Sirija. Ačhijam ano Tir golese kaj trubađa te uljarol pe o pharipe taro brodo. 4 Gothe arakhlijam e Gospodese sikaden thaj ačhijam lencar efta dive. Lende o Duxo objavisada so adućarol e Pavle thaj vaćarde lese te ma džal ano Jerusalim. 5 Kana nakhle gola divesa, nastavisadam o drom. Savore von iklike pe romnjencar thaj pe čhavencar te ispratin amen andaro foro dži i obala thaj peljam pe koča te moli amen e Devlese. 6 Pale gova oprostisaljam jekh averendar, amen deljam ano brodo thaj von irisajle ane pe čhera. 7 Andaro Tir deljam brodosa ani Ptolemaida. Gothe pozdravisadam e phralen thaj e phejen thaj jekh dive ačhijam lencar. 8 Theara dive deljam thaj resljam ani Kesarija. Odori deljam ano čher e Filipeso thaj ačhijam leste. O Filip propovedila taro Lačo Lafi thaj vov sasa jekh tare kola save pomožina e romnjende kase roma mule. 9 Le sesa štar bidinde čheja, saven sasa daro te prorokujin. 10 Gothe bešljam but dive thaj tegani andari Judeja avilo jekh proroko alavesa Agav. 11 Avilo ke amende, lija e Pavlesi kuštik, phanglia pe pingre thaj pe vasta thaj phenda: "Kava vaćarol o Svetu Duxo: 'Gija e Jevreja ano Jerusalim ka phanden e manuše kasi si kaja kuštik thaj ka den le ane vasta e abandžijende.'" 12 Kana šundam kava, i amen thaj e manuša ane kava foro molisadam e Pavle te ma džal upreano Jerusalim. 13 Tegani o

Pavle phenda: "So čeren? Sose roven thaj phađen rat jasvencar te opomeniv dži jekhe tumendar. 32 mingro ilo? Bašo alav e Gospodeso e Isuseso, me Akana, ačhavav tumen e Devlese thaj ano Lafi taro sem spremno na samo te avav phanglo, nego ano Leso milost, savo šaj te zuravol tumen thaj te dol Jerusalim i te merav." 14 A sar naštine te iri le tare tumen nasledstvo maškare sa save si posvetime. gova, mukhljam le thaj vaćardam: "Nek avol sar o 33 Nikad ni sema željno baše khanikaso srebro ni Gospod mandol!" 15 Pale gova spremisaljam za ko zlato, ni baše khanikase šeja. 34 Korkore džanen kaj drom thaj deljam ano Jerusalim. 16 Nesave pačavne mingre vasta služisade za ke mingre potrebe thaj za andari Kesarija dele amencar. Von indarde amen ke potrebe kolende save sesa mancar. 35 Ane sa ano čher e Mnasonaso te ava lese gostura. Vov sema tumende primer sar trubun te trudin tumen, te sasa taro Kipar thaj jekh tare anglune sikade. 17 pomognin kolende save si ano bilačipe thaj te den Kana aviljam ano Jerusalim, primisade amen šukar godi baše lafura save vaćarda korkoro o Gospod o e phrala thaj e pheja. 18 Theara dive đelo o Pavle Isus: "Po blagoslovimo si te da nego te la." 36 Kana amencar ko Jakov; sesa gothe i sa e starešine tari o Pavle kava vaćarda, pelo ke koča thaj molisajlo jerusalimsko Khandiri. 19 O Pavle pozdravisajlo lencar savorencar. 37 Savore lije te roven zurale, te grlin thaj lija te vaćarol lende sa so čerda o Dol prekal lesi e Pavle thaj te čumiden le. 38 Al embut sasa lende služba maškare abandžije. 20 Kana von šunde gova, pharo kaj o Pavle phenda lende kaj ni ka dičhen le hvalisade e Devle thaj vaćarde e Pavlese: "Phrala, dičhe li, kober but milja Jevreja pačaje. Thaj savore von zurale ičarenpe pe Mojsijaso Zakon. 21 Al šunde kaj tu sikave sa e Jevrejen save bešen maškare abandžije, te ma ičarenpe pe Mojsijaso Zakon. Šunde kaj sikave te ma čeren suneti pe čhavendje, ni te ma živin pale adetura. 22 So te čera akana? Von sigurno ka šunen kaj aviljan. 23 Golese čer gija sar so ka vaćara tuće. Maškar amende isi štar džene save dije zavet. 24 Le len tusa, čer lencar katane o adeti e thodimaso thaj poćin lende troškura tare adetura te šaj te randen po šoro. Gija savore ka džanen kaj naj čače khanči tare gova so šunde tutar, nego kaj i tu korkoro ičare tut pe Mojsijaso Zakon thaj živi pale leste. 25 A baše abandžije save pačaje, amen bičhaldam o lil ane save odlučisadam kaj trubun te aračhen pe taro xape save si žrtvujime e idolurenđe, te ni pijen o rat, te ni xan mas e tasade životinjengo kaso rat ni thavdija thaj te ni čeren blud." 26 Theara dive o Pavle lija pesa kole štare dženen thaj čerda lencar o adeti e thodimaso. Pale gova đelo ano Hram thaj vaćarda kana ka načhen e divesa taro lengo adeti e thodimaso thaj kana ka dol pe žrtva savorenđe lendar. 27 Kana skoro nakhle gola efta dive, dikhlij e Pavle ano Hram nesave Jevreja tari Cikni Azija. Tegani pobunisade sa e manušen, dolde e Pavle 28 thaj dije vika: "Izraelcurlalen, pomožin! Kava si manuš save svugde sikavol sa e manušen protiv amare manuša thaj amaro Zakon thaj protiv kava than! Akana čak thaj e abandžijen anol ano Hram thaj golesa meljarda kava sveto than." 29 (Angleder gova, e Jevreja dikhlij e Trofime taro Efes e Pavlesa ano foro thaj golese dije godi kaj o Pavle anda le an Hram.) 30 Sa o foro uštio thaj e manuša lije te prasten tare sa e riga, dolde e Pavle thaj čhudije

le andaro Hram thaj sigate phanglje e vudara pale 'Me sem o Isus o Nazarećanino kas tu progoni.' **9**
lest. **31** E manuša manglje te mudaren le, al o glaso Kola save sesa mancar dikhle gova svetlost, al ni
avilo dži ko šorutno komandiri tari rimska četa kaj si haljarde o glaso koleso savo vaćarola mancar. **10**
sa o foro o Jerusalim ani pometnja. **32** Vov sigate Me pučljem: 'So te čerav, Gospode?' A o Gospod
lij a pe vojnikuren thaj e kapetanure thaj prastija dži vaćarda mande: 'Ušti thaj dža ano Damask! Gothe
lende. Kana e manuša dikhle e komandire thaj e ka avol tuće phendo sa so o Dol odredisada te
vojnikuren, ačhade te maren e Pavle. **33** O komandiri čere.' **11** Gova svetlost sasa gaći zuralo, kaj ačhiljem
avilo paše leste, dolda le thaj naredisada te phanden koro thaj kola so sesa mancar indarde man vastesa
le ane duj sindira. Pale gova lija te pučol ko si kava ano Damask. **12** Odori sasa nesavo manuš savo
manuš thaj so čerda. **34** Nesave manuša dije vika akhardola Ananija. Vov verno ićarola pe po Zakon
jekh, a avera aver. Kana o komandiri ane goja gužva thaj sasa ko šukar glaso maškare Jevreja so bešle
naštine te haljarol khanči tare manuša, naredisada gothe. **13** Vov avilo ke mande, ačhilo paše mande
te inđaren e Pavle ani kasarna. **35** Kana o Pavle thaj phenda: 'Phrala Savle, dikh!' Thaj ane gova
avilo ke stepenice, e manuša sesa gaći nasilna kaj sato predikhlem thaj dikhlem e Ananija. **14** Tegani o
morajle e vojnikura te inđaren le ane vasta. **36** But Ananija vaćarda mande: 'O Dol amare paradadengo
manuša dele pale lende thaj dije vika: "Mudaren le!" angleder birisada tut te pindžare lesu manglipe thaj
37 Kana spremisade e Pavle te inđaren ani kasarna, te dičhe lese Pravedniko thaj te šune lesu glaso
vov vaćarda e komandirese: 'Šaj li khanči te vaćarav andare lesu muj. **15** Golese kaj angle sa e manuša
tuće?' A vov pučja le: 'Tu li džane grčki? **38** Naj ka svedoči tare gova so dikhlan thaj šundan. **16** Thaj
li san, tegani, tu kova Egipćano savo čerda buna akana, so adućare? Ušti thaj krsti tut! Thov tut tare
angleder nesavo vreme thaj inđarda pesa štar milje cire grehura gija so ka de vika e Gospodeso alav.'
razbojnukuren ani pustinja?' **39** O Pavle phenda: **17** Kana irisaljem ano Jerusalim, deljem ano Hram.
'Me sem Jevrejo andaro Tars ani Kilikija, forutno Dži kaj molisaljem, sasa man vizija. **18** Dikhlem e
taro pindžardo foro. Moliv tut mukh man te vaćarav Gospode sar vaćarol mande: 'Siđar thaj dža sigate
e manušendje.' **40** Kana mukhlije o komandiri te vaćarol, o Pavle ačhilo ke stepenice thaj vazdija po va
premale manuša golese kaj manglja te vaćarol. Kana sasa tišina, o Pavle lija te vaćarol lende ki jevrejsko
čhib:

22 O Pavle phenda: 'Phralalen thaj dadalen! Šunen akana so isi man te vaćarav tumende ani mingri odbrana.' **2** Kana šunde kaj vaćarol jevrejskone čibasa, sasa pobari tišina. Tegani o Pavle vaćarda:
3 'Me sem Jevrejo, bijando ano kilikijsko Tars, al barado sem ane kava foro, sikliljem paše pingre e Gamalileje thaj šukar sem sikado palo zakon amare paradadengo. Revno služisadem e Devle sar savore
tumen ađive. **4** E manušen save džan akale Dromesa me gonisadem dži o meripe. E muršen thaj e džuvljen phangljem ane sindira thaj čutem len ano phanglipe.
5 Tare kava šaj te svedočil o baro svešteniku thaj sa o Baro sudo e starešinengo. Lendar dobisadem lila baše amare jevrejska phrala ano Damask thaj
đeljem odori te anav len ano Jerusalim ane sindira, te bi avena kaznime.' **6** 'Al kana sema ko drom thaj
aviljem pašo foro o Damask, ko opašo dive tarjekh drom pe mande svetlisada zuralo svetlost taro nebo.
7 Peljem ki phuv thaj šundem glaso savo vaćarda mande: 'Savle! Savle! Sose goni man?' **8** Me pučljem:
'Ko san tu, Gospode?' O glaso vaćarda mande:

te dičhe lese Pavedniko thaj te šune lesu glaso
andare lesu muj. **15** Golese kaj angle sa e manuša
tuće?' A vov pučja le: 'Tu li džane grčki? **38** Naj ka svedoči tare gova so dikhlan thaj šundan. **16** Thaj
li san, tegani, tu kova Egipćano savo čerda buna akana, so adućare? Ušti thaj krsti tut! Thov tut tare
angleder nesavo vreme thaj inđarda pesa štar milje cire grehura gija so ka de vika e Gospodeso alav.'
razbojnukuren ani pustinja?' **39** O Pavle phenda: **17** Kana irisaljem ano Jerusalim, deljem ano Hram.
'Me sem Jevrejo andaro Tars ani Kilikija, forutno Dži kaj molisaljem, sasa man vizija. **18** Dikhlem e
taro pindžardo foro. Moliv tut mukh man te vaćarav Gospode sar vaćarol mande: 'Siđar thaj dža sigate
e manušendje.' **40** Kana mukhlije o komandiri te vaćarol, o Pavle ačhilo ke stepenice thaj vazdija po va
premale manuša golese kaj manglja te vaćarol. Kana sasa tišina, o Pavle lija te vaćarol lende ki jevrejsko
čhib:

Naredisada te čalaven le bičosa thaj te pučen le, te bi
dodžanena sose e Jevreja but dije vika pe leste. **25**
Kana lije te phanden te bi bičujina le, o Pavle pučja e kapetano savo gothe ačhola: 'Smin li te bičujin e
rimskone manuše kase naj dokažimi nisavi krivica?' **26** Kana o kapetano šunda kava, đelo ko komandiri
thaj vaćarda lese: 'So mande te čere? Kava manuš si rimljanino.' **27** Tegani o komandiri avilo dži leste thaj
pučja le: 'Vaćar mande, tu li san čače rimljanino?' A o Pavle phenda: 'Va.' **28** O kapetano vaćarda
lese: 'Me poćindem gova but te avav rimljanino.' Al o Pavle vaćarda lese: 'Me bijandiljem sar rimljanino.'
29 E vojnikura, save spremisajle te bičujin e Pavle,

sigate crdije pe. Kana o komandiri haljarda kaj si o le angleder so resol kate." 16 Al o čhavo e Pavlese Pavle rimljanino darajlo, golese kaj vov čhuta le ane phejako šunda baši kaja zavera thaj đelo ani kasarna sindira. 30 O komandiri manglia te džanol sose tužin gova te vačarol e Pavlese. 17 Tegani o Pavle dija e Jevreja e Pavle. Gija theara dive mukhlia le andaro vika jekhe tare kapetanura thaj vačarda: "Kale terne phanglipe thaj naredisada e šorutne sveštenikurenđe čhavore inđar ko komandiri, golese kaj isi le khanči thaj savorenđe taro Baro sudo te čidēn pe. Tegani te vačarol lese!" 18 O kapetano lija le thaj inđarda ikalda e Pavle thaj anda le angle lende.

23 O Pavle dikhlija ane manuša taro Baro sudo thaj vačarda: "Phralalen! Sa dži kava dive me živisadem anglo Dol e šukare savestesa." 2 O baro svešteniko o Ananija zapovedisada kolende so ačhile paše leste te čalaven le po muj. 3 Tegani vačarda o Pavle: "Tut o Dol ka marol, tu dujemujengo – duvarona krečimeja ano parno! Tu beše te sudi man palo Zakon, al zapovedi te čalaven ma, so si protivno e Zakanose!" 4 Kola so ačhile pašo Pavle vačarde: "Akuše e Devlese bare svešteniku?" 5 A o Pavle vačarda: "Ni džanglijem, phralalen, kaj si baro svešteniko, golese kaj ačhol ano Svetu lili: 'Ma akuš e šorutne círe narodose.'" 6 Kana o Pavle džanglia kaj nesave sesa sadukejura thaj aver fariseja, dija vika ano Baro sudo: "Phralalen! Me sem farisejo, čhavo e farisejeso thaj osudin man golese so isi man nada ano uštipe tare mule!" 7 Sar phenda kava, maškare fariseja thaj e sadukeja lije te aven čingara thaj o cídipe e manušengu delisajlo. 8 (Golese kaj e sadukejura vačarena kaj naj uštipe tare mule, naj ni anđelura ni duxura; al e fariseja ane sa kava pačan.) 9 Thaj lija te avol bari vika, uštile nesave učitelja tare Mojsijaso zakon tari rig e farisejendi thaj zurale čerde čingara: "Ni dikha kaj akava manuš čerda nesavo bilačipe. So ako vačarda lese o duxo il o anđelo? [Te ma suprostavi amen e Devlese.] 10 Kana sasa pobari čingar, darajlo o komandiri ma e Pavle te čhinjen ke kotor. Golese zapovedisada e vojnikurenđe te uljen maškare manuša thaj te crden e Pavle lendar thaj te inđaren le ani kasarna. 11 Aver rat pojavisajlo o Gospod angle leste thaj vačarda: "Ma dara! Golese, sar so svedočisadan mandar ano Jerusalim, gija trubul te svedoči mandar thaj ano Rim." 12 Kana divesajlo, nesave Jevreja čerde zavera thaj xalje sovli kaj ni ka xan thaj ni ka pijen dok ni mudaren e Pavle. 13 Sesa pobut tare saranda džene save xalje kaja sovli. 14 Pale gova avile ke šorutne sveštenikura thaj ke starešine thaj vačarde lende: "Zurale xaljam sovli kaj khanči ni ka čhuva ano muj dok ni mudara e Pavle. 15 Golese akana tumen, katane e manušencar taro Baro sudo, roden taro komandiri zahtev te anen le palem tumende. Vačaren kaj manden pošukar te ispitujin lesu slučaj. A amen sam spremna te mudara

le angleder so resol kate." 16 Al o čhavo e Pavlese gova te vačarol e Pavlese. 17 Tegani o Pavle dija vika jekhe tare kapetanura thaj vačarda: "Kale terne čhavore inđar ko komandiri, golese kaj isi le khanči te vačarol lese!" 18 O kapetano lija le thaj inđarda le ko komandiri thaj vačarda: "O phanglo Pavle dija man vika thaj molisada man kale terne čhavore te anav ke tute, golese kaj isi le khanči te vačarol tuče." 19 O komandiri lija le taro va, crdija le ki strana thaj pučlja le: "So isi tut te vačare mande?" 20 O terno čhavo phenda lese: "E Jevreja vačarde maškare peste te zamolin tut te ane e Pavle theara ko Baro sudo, te bi hatam šajine pošukar te raspučen pe lestar. 21 Al tu ma te šune len, golese kaj ađućaren le čorale pobut tare saranda džene. Kala xalje sovli kaj khanči ni ka xan thaj ni ka pijen dok ni mudaren le. Akana si spremna thaj samo ađućaren tu te dozvoli kava." 22 O komandiri mukhlia e terne čhavore thaj zapovedisada lese: "Ma khanikase te vačare kaj phendan mande kava." 23 Tegani o komandiri dija vika pe duje kapetanuren thaj vačarda lende: "Pripremin mande dujšel vojnikuren, eftavardeš dženen so jašin pe grasta thaj dujšel dženen save inđaren koplja, te džan dži ki Kesarija, ko enjato sato ani rat. 24 Spremin e grasten e Pavlese thaj nek inđaren le džuvde dži ko upravitelji o Feliks." 25 Pale gova pisisada kava lili: 26 Klaudije Lisije, e poštujime upraviteljese e Feliksese: Pozdraviv tut! 27 Kale manuše dolde e Jevreja thaj manglia te mudaren le. Al kana dodžanglijem kaj si rimljanino, me aviljem mingre vojnikurencar thaj ikaldem le andare lende vasta. 28 Manglijem te džanav sose tužin le thaj inđardem le ke lengo Baro sudo. 29 Tegani dodžanglijem kaj tužin le baše nesavo lengo versko Zakon, al naj bango khančese sose bi trubula te avol mudardo il te džal ano phanglipe. 30 Kana sasa mande vačardo kaj planirin te mudaren kale manuše, sigate bičhaldem le ke tute, a lese tužiteljen naredisadern te phenen tuče sose tužin le. 31 Gija e vojnikura, sar so sasa lende vačardo, lije e Pavle thaj ani rat inđarde le ani Antipatrida. 32 Theara dive, lesa ačhade e manušen save jašin pe grasta te džan e Pavlesa po dur, dži ki Kesarija, a von irisajle ani kasarna. 33 Kana resle ani Kesarija, dije o lili e upraviteljese thaj ande e Pavle angle leste. 34 Kana o upravitelji čitisađa o lili, pučlja le andar savi si pokrajina. Kana dodžanglia kaj si andari Kilikija, 35 vačarda: "Ka Šunav tut thaj ka dikha so ka čera, kana ka resen i círe tužitelja." Pale gova zapovedisada te araćen le ani Irodesi palata.

24 Pale pandž dīve avilo ani Kesarija o baro vaćarda: "Kana ka avol o komandiri o Lisije, tegani ka svešteniko o Ananija nesave starešinencar thaj rešiv tumaro slučaj." 23 E kapetanose naredisada nesave advokatesa e Tertulesa. Von iklile anglo te aračhen e Pavle thaj te aven le nesave olakšice upravitelji pe optužbencar protiv o Pavle. 2 E Pavle thaj te ma branin ako aven nesave lese manuša te dije vika andre, a o Tertul anglo Feliks lija te vaćarol služin le. 24 Pale nekobor divesa avilo o Feliks pe e optužbe protiv o Pavle: "Poštuje me Felikse, ani romnjasa e Drusilasa, savi sasa Jevrejka. Bičhalda zahvala tuće amen uživi ano mir, a ani zahvala baše palo Pavle thaj šunda le sar vaćarol taro pačajipe čiro baro džanglipa, ani amari phuv čerde pe bare ano Isus Hrist. 25 Al kana o Pavle lija te vaćarol taro važna promene. 3 Amen sam tuće, Felikse, but čačipe, tari samokontrola thaj taro sodo savo ka avol, zahvalna za ke sa gova thaj ko svako than amen o Feliks darajlo thaj vaćarda: "Akana šaj dža. Kana prznaji gova. 4 Al te ma dosadiv tut but, moliv tut ka arakhav vreme, ka dav tut vika." 26 Paše gova, zala te šune amen ane čiro šukaripe. 5 Golese kaj nadisajlo kaj ka dol le o Pavle pare te bi mučhola le. arakhlijam kaj si kava manuš sar kuga. Vazdol pobune Golese pobut droma bičhalda pale leste thaj vaćarda maškare sa e Jevreja ano sa o rimsко carstvo thaj lesa. 27 Kana nakhle duj berš, e upravitelje e Felikse si šorutno pi nazaretsko sekta. 6 Thaj vov dikhlija o nasledisada o Porkije Fest. A golese kaj o Feliks Hram te pogani, al amen doldam le. [Mangljam te manglia te avol šukar e Jevrejencar, ačhada e Pavle sudi le pale amare zakonura, 7 al avilo o Lisije, o ano phanglipe.

komandiri. Vov lija le andare amare vasta ki sila 8 thaj naredisada kolende so tužisade le te aven angle tute.] Te ispitujisadan le, i tu korkoro šaj uveri tut kaj amaro tužipe si opravdimo." 9 A e Jevreja potvrdisade kaj si čače sa kava. 10 Kana o upravitelji dija znako o Pavle te vaćarol, o Pavle phenda: "Džanav kaj san but berša sudija ane kaja phuv, golese mīrnone dušasa ka vaćarav mingri odbrana. 11 Šaj te uveri tut kaj gova naj pobut tare dešuduj dīve so deljem ano Jerusalim te klanjiv man e Devlese ano Hram. 12 Kola so tužisade man ni arakhlij man kaj khanikasa čerav cingara ano Hram, ni kaj buniv e manušen ane sinagoge il ano foro 13 thaj von naštiti te dokažin kaj si čače gova sose akana tužin man. 14 Al kava šaj prznajiv: Me služiv e Devle amare paradadengo thaj džav pe Gospodeso Drom, savo von akharen sekta. Pačav ane sa so si pisimo ane Mojsijaso Zakon thaj ane proročka lila. 15 Izi man gasavi nada ano Dol, sar kala akate so isi len, kaj e čačukane thaj e grešnikura ka ušten tare mule. 16 Golese i me trudiv man te avol man thodo savest anglo Dol thaj angle manuša. 17 Pale but berša aviljem te anav milostinja mingre narodose thaj te dav žrtve e Devlese. 18 Kola so tužin man dikhlije man ano Hram kana završisadem o adeti e thodimaso. Trujal mande ni sesa manuša niti sasa nisavi pobuna. 19 Gova sesa nesave Jevreja tari Cikni Azija. Von bi trubuna te aven angle tute thaj te tužin man, ako khanči isi len protiv mande. 20 Il, nek vaćaren i kala so si akate, savo bilačipe arakhlij pe mande kana ačhiljem anglo Baro sodo, 21 sem te naj gova so dijem vika kana ačhiljem maškare lende: 'Tumen ađive sudin man so pačav ano uštipe tare mule!' 22 Kana šunda kava o Feliks, savo šukar džanglia e Gospodeso Drom, ačhada kava sudipe thaj

25 Trin dīve sar o Fest postanisada upravitelji ani Judeja, iklilo andari Kesarija thaj delo ano Jerusalim. 2 Gothe e šorutne sveštenikura thaj e jevrejska šorutne ikalde pe optužbe protiv o Pavle. Molisade le 3 te čerol lende usluga te avol o Pavle bičhaldo ano Jerusalim, golese kaj spremisade zaseda kaj manglia e Pavle odrumal te mudaren. 4 O Fest vaćarda lendje kaj e Pavle ićaren ano phanglipe ani Kesarija thaj kaj vov korkoro sigate ka džal odori. 5 Thaj vadži vaćarda: "Nek nesave tare tumare šorutne aven mancar thaj ako si gova manuš baše khanči bango, šaj tužin le." 6 Pale gova so lencar o Fest ačhilo ohto il deš dīve irisajlo ani Kesarija. Theara dīve bešlo ki stolica e sudijasi thaj naredisada te anen e Pavle. 7 Kana ande e Pavle, e Jevrejska starešine save avile andaro Jerusalim ačhile trujal leste thaj but phare tužbe vaćarde protiv leste, al naštine gova te dokažin. 8 Tegani o Pavle branišajlo gija: "Ni čerdem khanči bilačhe premal o jevrejsko Zakon, ni premal o Hram, ni premal o caro." 9 Al o Fest manglia te avol šukar e Jevrejencar, golese pučlja e Pavle: "Mande te dža upre ano Jerusalim te ave sudimo angle mande baše kala optužbe?" 10 Al o Pavle vaćarda: "Me ačhav anglo sodo e Cezareso thaj kate trubul te sudil pe mande. E Jevrejende ni čerdem bilačipe, sar so korkoro gova šukar džane. 11 Te sem bango thaj te čerdem bilo so, baše so zasluziv te merav, ni našav taro meripe. Al ako e optužbe save protiv mande vaćaren kala manuša naj čače, khoni ni smil te dol man ane lendje vasta. Mangav te avav sudimo anglo Cesar!" 12 Kana o Fest vaćarda pe manušencar save savetujina le, phenda e Pavlese: "Anglo Cesar mande te ave sudimo, anglo Cesar ka

dža!" 13 Pale nekobor đive, resle ani Kesarija o caro Golese moliv tut te šune man strpljivo! 4 Sa e Jevreja o Agripa thaj i Vernika te dičhen pe e Festesa. 14 A džanen mingro džuvdipe tare mingro ciknipe maškar sar ačhile gothe pobut đive, o Fest rodija savet taro mingro narodo thaj ano Jerusalim. 5 Pindžaren man caro, taro slučaj e Pavleso: "Kate isi jekh manuš kas odavno, a šaj te mangije, gova i te phenen, kaj ačhada o Feliks ano phanglipe. 15 Kana sema ano živisadem sar farisejo thaj poštujsadem emstroga Jerusalim, e jevrejska šorutne sveštenikura thaj e pravila ani amari religija. 6 Al akana ačhav anglo starešine tužisade le angle mande thaj rodije te avol sudio zbog mingri nada bašo obećanje savo dija o Dol osudimo. 16 Me vačardem lende kaj ke Rimljanura naj amare paradadende. 7 Amare dešuduj plemenura o adeti te kaznil pe khoni angleder so vov, o tužimo, nadin pe baše leso pheripe thaj iskreno služin e ni suočil pe e manušencar save tužin le thaj ni branil Devle đive thaj rat. Baši goja isto nada, carona, e pe lendar. 17 Gija, kana von avile mancar akari, ni Jevreja tužin man. 8 Sose den godi kaj si nemoguće adućardem. Theara đive bešljem ki stolica e sudijasi o Dol te vazdol e mulen? 9 Gija i me smatrisadem thaj naredisadem te anen gole manuše. 18 Kana lese kaj trubul te bori man protiv o alav e Isuseso e tužitelja uštite te vačaren protiv leste, ni tužisade le Nazarećanineso. 10 Gova ano Jerusalim i čerdem. baše ni jekh bilačhipe save adućardem. 19 Mesto Tare Šorutne sveštenikura dobisadem ovlašćenje thaj gova ikalde nesave buća pe save ni složisajle lesa me buten svetone manušen čhutem ano phanglipe. baši lendi religija thaj vačarde taro nesavo Isus, save A kana mudarde len, me gova odobrisadem. 11 mulo, a kastar o Pavle vačarol kaj si džuvdo. 20 A Često, ke sa e sinagoge kaznisadem len thaj čhutem me naštine te snalaziv man ane goja čingar maškar len te odreknin pe tare piro pačajipe. Gači holjamo lende, pa pučljem gole manuše dal bi mandola te sema pe lende kaj gonisadem len i ane aver forura. džal ano Jerusalim te avol sudimo odori. 21 Al sar 12 Gijate, palo ovlašćenje thaj odobrenje e šorutne o Pavle rodija po pravo te ačhol ani Kesarija dži sveštenikureng deljem ano Damask. 13 Ko opaš o ki presuda e bare Cezaresi, gija naredisadem te đive, carona, sar putujisadem, dikhlijem o svetlost taro araćen le ano phanglipe sa dži kaj ni bičhalav le ko nebo save sasa po zuralo tare khameso sjaj, save Cezar." 22 Tegani o Agripa vačarda e Festese: "I me sijajisada pe mande thaj pe kola save sesa mancar. bi mangava te šunav gole manuše." O Fest phenda 14 Savore peljam ki phuv thaj me šundem glaso save lese: "Theara ka šune le." 23 Theara đive o Agripa mande vačarda jevrejskone čhibasa: 'Savle, Savle! thaj i Vernika avile ano baro sjaj. Avile ani dvorana Sose goni man? Samo tuče ane šteta so bori tut katane e komandirencar thaj e ugledna manušencar protiv mande – sar e guruvese so si pharo te ritil i tare kava foro. Pale gova o Fest naredisada te anen e oštrome rovli.' 15 Me pučljem le: 'Ko san tu, Gospode?' Pavle. 24 O Fest vačarda: "Agripe carona thaj savore A o Gospod phenda: 'Me sem o Isus kas tu progoni. save sen kate! Dičhen kale manuše! Le tužisada sa o 16 Al, ušti akana thaj ačh ke pingre! Sikadiljem tuče jevrejsko katanipe ano Jerusalim thaj akate, a von te čerav tut mingro sluga thaj svedoko tare kova so dije vika kaj trubul te merol. 25 A me ni arakhlijem, diklijan thaj vadži tare kova so ka sikavav tuče. 17 kaj čerda khanči sose bi mudarava le. Al, golese Me ka ikalav tut tare ciro narodo thaj tare abandžije, kaj vov rodija te avol sudimo anglo baro Cezar, kaste ka bičhalav tut, 18 te putre lende jakha, te odlučisadem te bičhalav le ano Rim. 26 Al naj man irin pe taro kalipe ko svetlost thaj tare Satanaso khanči konkretno so šaj pisiv protiv kava manuš e vlast, premalo Dol, gijate, e pačajimasa ane mande gospodarese. Golese ikaldem le angle turnende a lende grehura te aven oprostime thaj te aven primime posebno angle tute, carona Agripe, te pučen le. Gija maškare kola save si sveta.' 19 Golese, carona ka šaj khanči te pisiv e Cezarese. 27 Golese kaj naj Agripe, ni sema neposlušno premali vizija taro nebo. smisla te bičhalav e manuše save si phanglo ano 20 Gija angleder propovedisadem e manušende ano Rim a te ni pisiv sostar tuživ le."

26 Tegani o Agripa vačarda e Pavlese: "Mukhlja pe tuče te vačare ani ciri odbrana." O Pavle vazdija po va thaj lija te vačarol piri odbrana: 2 "Carona Agripe, smatrv kaj sem baxtalo so šaj adive angle tute te braniv man tare sa kova sostar e Jevreja tužin man, 3 golese kaj tu embut džane sa e jevrejska adetura thaj e pačavne buća pe save ni složin pe.

Damask, pale gova kolende ano Jerusalim thaj ani sa i judejsko phuv thaj e abandžijende te pokajin pe, te irin pe e Devlese thaj te čeren buća save dokažin o pokajipe. 21 Golese e Jevreja dolde man kana sema ano Hram thaj mangije te mudaren man. 22 Al o Dol arakhlij man dži adive. Gijate, šaj ačhav kate thaj svedočiv e ciknende thaj e barende. Me ni phenav aver khanči nego so e prorokura thaj o Mojsije vačarde kaj ka avol. 23 Phende kaj o Hrist ka merol

thaj kaj sar angluno ka uštol tare mule thaj ka vaćarol manuše kaso sasa o brodo, nego e Pavle. 12 Golese taro svetlost e Jevrejende thaj e abandžijende.” 24 kaj goja luka ni sasa šukar pašo brodo te ačhol ko Dži kaj o Pavle branila pe kale lafurencar, o Fest jevend gothe, po but džene odlučisade te crden pe bare glasosa dija vika: “Dilaljan, Pavle! Ćiro baro gothar thaj ako šajine te resen ani luka Feniks thaj džanglipe ikalol tut tari godi.” 25 O Pavle phenda odori te nakhaven o jevend. Goja luka sasa ko Krit, leste: “Ni dilaljem, poštujmeja Feste, nego vaćarav savi dičhol ko jugozapad thaj severozapad. 13 Kana čačukane thaj razumna lafura. 26 O caro kalestar lija te phurdol cikni južno balval, dije godi kaj ka šaj džanol, golese vaćarav angle leste putarde. Ni pačav te čeren gova so manglje, gija vazdije o sidro thaj kava so vaćardem si lese bipindžarutno, golese kaj plovisade paši obala e Kritesi. 14 Al ni nakhlo but kava ni sasa ane nesavo garado than. 27 Carona thaj lija taro ostrvo Krit te phurdol zurali balval savi Agripe, pača li ane kova so vaćarde e prorokura? akhardol Evroklidon. 15 Tegani e brodo dolda i balval Džanav kaj pačal!” 28 Tegani o Agripa vaćarda e thaj khanči naštine te čerol pe protiv goja balval, Pavlese: “Tu li misli gija ločheste šaj čere te avav golese mukhljam i balval te inđarol amen. 16 Kana hriščano!” 29 O Pavle vaćarda: “Ločheste il phareste, nakhljam e brodosa ki rig kaj naj but balval pašo cikno me moliv e Devle na samo tu nego i sa kala save ostrvo savo akhardol Klauda, bare mukasa uspisadam šunen man adive te aven gasave sar savo sem me, al te iċara o čamco e spasimaso. 17 Vazdije o čamco ki bize kala sindira.” 30 Tegani uštile o caro, o upraviteљi, paluba thaj dorencar phanglie o brodo. Darajle te ma i Vernika thaj kola save beše lencar. 31 Dži kaj ikljona zaglavin pe ano plitko paj paši obala i Sirta, mukhlje avri, lije te vaćaren maškare peste: “Kava manuš o sidro thaj gija i balval inđarda len. 18 Golese kaj ni čerol khanči sose bi zasluzila te avol phanglo il dolda amen bari oluja, theara dive lije te čhuden o mudardo.” 32 O Agripa vaćarda e Festese: “Kava manuš šajine te avol mukhlo, te ma vaćarola kaj mandol te avol sudimo anglo Cezar.”

27 Kana sasa odlučimo te dža brodosa ani Italija, predije e Pavle thaj nesave avere phangle manušen ko kapetano so akhardola Julije savo sasa tari četa e Cezaresi. 2 Đeljam ko brodo andaro foro Adramitij, savo džala dži ke thana ani Cikni Azija thaj otplovisadam. Amencar sasa thaj o Aristarh, o Makedonco taro Solun. 3 Theara dive aviljam ano Sidon. O Julije šukar sasa premalo Pavle thaj mukhlja le te džal ke pe amala, te bi von dena le sa so trubul le. 4 Kana đeljam gothar, nakhljam e brodosa tari rig kaj naj but balval ano Kipar, golese kaj i balval phurdija premal amende. 5 Kana nakhljam i pučina paši obala i Kilikija thaj i Pamfilija, resljam ani Likijsko Mira. 6 Odori o kapetano arakhlija jekh aleksandrijsko brodo savo džala ani Italija thaj čhuta amen ane leste. 7 But dive đeljam brodosa po zala thaj nesar resljam pašo Knid. I balval ni mukhlja amen te iċara amaro smer, golese plovisadam ki rig kaj naj but balval, taro Krit pašo Salmon. 8 Phareste đeljam paši obala thaj resljam dži ko than savo akhardol “Šukar luke”, pašo foro Laseja. 9 Hasardam but vreme thaj amari plovidba lija te avol but opasno, golese so nakhlo o Jevrejsko Post. Gija o Pavle lija te opomenil len: 10 “Manušalen, dikhav kaj amari plovidba ka avol but opasno thaj ka avol bari šteta, na samo bašo brodo thaj baše leso pharie, nego i baše amaro džuvdipe.” 11 Al o kapetano po but pačaja e kormilare thaj e

manuše kaso sasa o brodo, nego e Pavle. 12 Golese taro svetlost e Jevrejende thaj e abandžijende.” 24 kaj goja luka ni sasa šukar pašo brodo te ačhol ko Dži kaj o Pavle branila pe kale lafurencar, o Fest jevend gothe, po but džene odlučisade te crden pe bare glasosa dija vika: “Dilaljan, Pavle! Ćiro baro gothar thaj ako šajine te resen ani luka Feniks thaj džanglipe ikalol tut tari godi.” 25 O Pavle phenda odori te nakhaven o jevend. Goja luka sasa ko Krit, leste: “Ni dilaljem, poštujmeja Feste, nego vaćarav savi dičhol ko jugozapad thaj severozapad. 13 Kana čačukane thaj razumna lafura. 26 O caro kalestar lija te phurdol cikni južno balval, dije godi kaj ka šaj džanol, golese vaćarav angle leste putarde. Ni pačav te čeren gova so manglje, gija vazdije o sidro thaj kava so vaćardem si lese bipindžarutno, golese kaj plovisade paši obala e Kritesi. 14 Al ni nakhlo but kava ni sasa ane nesavo garado than. 27 Carona thaj lija taro ostrvo Krit te phurdol zurali balval savi Agripe, pača li ane kova so vaćarde e prorokura? akhardol Evroklidon. 15 Tegani e brodo dolda i balval Džanav kaj pačal!” 28 Tegani o Agripa vaćarda e thaj khanči naštine te čerol pe protiv goja balval, Pavlese: “Tu li misli gija ločheste šaj čere te avav golese mukhljam i balval te inđarol amen. 16 Kana hriščano!” 29 O Pavle vaćarda: “Ločheste il phareste, nakhljam e brodosa ki rig kaj naj but balval pašo cikno me moliv e Devle na samo tu nego i sa kala save ostrvo savo akhardol Klauda, bare mukasa uspisadam šunen man adive te aven gasave sar savo sem me, al te iċara o čamco e spasimaso. 17 Vazdije o čamco ki bize kala sindira.” 30 Tegani uštile o caro, o upraviteљi, paluba thaj dorencar phanglie o brodo. Darajle te ma i Vernika thaj kola save beše lencar. 31 Dži kaj ikljona zaglavin pe ano plitko paj paši obala i Sirta, mukhlje avri, lije te vaćaren maškare peste: “Kava manuš o sidro thaj gija i balval inđarda len. 18 Golese kaj ni čerol khanči sose bi zasluzila te avol phanglo il dolda amen bari oluja, theara dive lije te čhuden o mudardo.” 32 O Agripa vaćarda e Festese: “Kava manuš šajine te avol mukhlo, te ma vaćarola kaj mandol te avol sudimo anglo Cezar.”

27 Kana sasa i dešuštarto rat thaj i balval inđarda amen pašo Mediteransko more, ani opaš i rat dije godi e mornara kaj si i phuv paše. 28 Kana merisade kobor si duboko o paj, dikhlije kaj si stranda thaj efta metra. Kana nakhle zala, palem merisade thaj dikhlije kaj si i dubina bišteohto metra. 29 Tegani e mornara darajle kaj ka čalava ane nesave bara, gija tari paluni rig e brodosi čhudije štar sidrura thaj molisade te svanil. 30 Kana e mornara dikhlije te našen, mukhlje o čamco e spasimaso ano more thaj cerde pe sar samo ka mučhen o sidro tari anglini rig e brodosi. 31 O Pavle phenda e kapetanose thaj e vojnikurende: “Te ni ačhile kala ano brodo, našti ni

tumen te spasin tumen." 32 Tegani e vojnikura čhinde thaj dizenterija. O Pavle đelo te dičhol le, molisajlo, e dora e čamcose thaj mukhlje le te perol ano more. čhuta pe vasta pe leste thaj sastarda le. 9 Pale 33 Angleder so divesajlo, molisada o Pavle savoren te gova avile i avera save sesa nasvale ke gova ostrvo xan khanči, vačarindoj: "Ađive si dešuštarto đive sar thaj sastile. 10 Golese e manuša but šukar dikhļe nakhaven bizo xape, ko adućaripe so ka avol thaj amen thaj kana pripremisaljam te dža, dije amende khanči ni čhuten ano muj. 34 Golese moliv tumen te sa so trubuja. 11 Pale trin čhon plovisadam ko xan, te manglijen te ačhen džuvde. Nikase tumendar brodo andari Aleksandrija, savo sasa gothe ko ostrvo bal taro šoro ni ka perol." 35 Kana gova vačarda, lija o celo jevend thaj ki anglini rig sasa le zaštitničko mangro thaj zahvalisada e Devlese angle savorende. znako e bliznakureng, e Kastoreso thaj e Polukseso. Tegani phaglja o mangro thaj lija te xal. 36 Savore 12 Kana resljam ani Sirakuza, ačhiljam gothe trin radujisajle thaj lije i von te xan. 37 Ano brodo sama đive. 13 Gothar plovisadam thaj resljam ano foro dujšel thaj eftavardeš thaj šov džene. 38 Kana čalile, Regijum. Pale jekh đive lija te phurdol i balval taro lije te ločharen o brodo gija so čhudije o điv ano jug, pa duje divesende resljam ano foro Puteole. more. 39 Kana putajlo o đive, ni pindžarde i phuv, al 14 Gothe arakhlijam nesave phralen, save molisade dikhļe plaža ke nesavo zaliv thaj odlučisade, ako šaj, amen te ačha lende efta đive. Thaj gija đeljam ano ki obala te anen o brodo. 40 Putarde e sidrura thaj Rim. 15 Kana e phrala taro Rim šunde kaj ava, mukhlje len ano more. Thaj ano isto vreme putarde i iklike angle amende sa dži e Apijeveso trgo thaj e e dora save ičarde e kormila te bi mučhena len ano Trin mehane. Kana o Pavle dikhļa len, zahvalisada paj thaj vazdije o angluno jedro premali balval thaj lije e Devlese thaj zurajlo. 16 Kana resljam ano Rim, te džan nakari obala. 41 Al o brodo avilo ko plitko e Pavle mukhlje te bešol korkoro jekhe vojnikosa paj thaj o angluno kotor e brodoso zaglavisađo ani savo arakhļja le. 17 Pale trin đive o Pavle dija vika e pošik thaj ačhilo gothe. I paluni rig e brodos i lija te jevrejskone phurederen. Kana von čidije pe, vačarda phađol tare silna talasura. 42 E vojnikura odlučisade lende: "Phralalen! Me ni čerdem khanči bilačhe amare te mudaren e phangle manušen te ne bi khoni lendar manušende ni e adeturenđe amare paradadendje, al našola plivindoj. 43 Al o kapetano manglia te spasil e ano Jerusalim phanglie man thaj dije man ane vasta e Pavle thaj golese ačhada e vojnikuren gova te čeren. Rimljanurenđe. 18 Von ispitujisade man thaj manglie Tegani naredisada kolen save džanen te plivin te te mučhen man, golese kaj ni arakhļje pe mande huten angleder ano more thaj te iklijen ki obala, 44 a khanči sose bi zasluziva te merav. 19 Al, e Jevreja akala avera te ičarenepe pe phalja thaj ke kotoru save usprotivisajle, pa sema prisilimo te rodav te sudin phađile taro brodo. Gija savore nakhle džuvde thaj ma anglo Cezar, al na te bi optuživa baše khanči saste ki obala.

28 Kana baxtale ikliljam ki obala, tegani haljardam kaj o ostrvo akhardol Malta. 2 E manuša tari Malta, save bešle gothe, sikade amende but manglipe. Savoren amen primisade thaj phabarje jag te tativa, golese kaj pelo bršnd, a sasa but šul. 3 Kana o Pavle čidija jekh angali kašta thaj čhudija ki jag, iklilo o sap taro baro tatipe thaj kicisada le ko va. 4 Kana dikhļe e manuša tari Malta, save bešle gothe, kaj o sap visil lese po va, vačarde jekh averese: "Kava manuš sigurno buten mudarda. Arakhadilo taro more, al i devlikani i Pravda ni mukhlja le džuvde." 5 Al o Pavle tresisada e sape ani jag thaj khanči ni sasa lese. 6 Von adućarde te šuvljol il tari jekh drom te perol mulo. Al sar adućarde but thaj dikhļe kaj naj lese khanči, predomislisajle thaj vačarde kaj si vov dol. 7 Paše kava than sasa o imanje e šorutneso taro ostrvo kasao alav sasa Publijie. Vov lija amen peste thaj trin đive šukar ugostisada amen. 8 E Publijesu dad tegani pašlilo nasvalo tari groznicu

tumen thaj tumencar te vačarav. Golese kaj sem phanglo ane kala sindira baši nada e Izraelesi." 21 Von vačarde e Pavlese: "Amen ni dobisadam nisavo lil tutar andari Judeja niti avilo khoni tare phrala te phenol il te vačarol tutar khanči bilačhe. 22 Al amen bi mangasa tutar te šuna so tu misli, golese so džana kaj tari kaja sekta vačarol pe ke sa e thana." 23 Dogovorisajle jekh đive te aven leste ano cher kaj o Pavle bešola. Thaj avile leste but džene. Taro sabalje dži ki rat o Pavle lende vačarda thaj svedočisada taro Carstvo e Devleso thaj uverisada len sa so vačarola taro Isus, tare Mojsijaso zakon thaj e proročka lila. 24 Nesave sesa uverime ane gova so o Pavle vačarda, al avera ni manglie te pačan. 25 A sar ni složisajle maškar peste thaj lije te džan pese, tegani o Pavle vačarda jekh lafi: "Šukar vačarda o Svetu Duxo tumare paradadendje prekalo proroko o Isaija: 26 'Dža thaj vačar kale manušende: Ka šunen thaj ka šunen, al ni ka haljaren, ka dičhen thaj ka dičhen, al ni ka shvatin. 27 Golese kaj zurajle e ile kale manušende,

phareste šunen pe kanencar, thaj phanglje pe jakha, jakhencar te ni dičhen, thaj kanencar te ni šunen, thaj ilesa te ni haljaren, thaj te ni irin pe premal mande te sastarav len.' **28** Mangav te džanen: E Devleso spasenje si bičhaldo e abandžijendē thaj von ka prihvatin le." **29** [Kana vov kava vaćarda, đele e Jevreja thaj maškare peste čerde čingara.] **30** O Pavle ačhilo duj berš ano čher savo lija ki kirija. Odori primisada svakone ko avilo leste. **31** Propovedisada taro Carstvo e Devleso thaj sikada taro Gospod o Isus Hrist bizi dar thaj khoni ni ačhada le.

Rimljanurende

1 Kava lil pisiv me, o Pavle, o sluga e Isuseso e Hristeso. O Dol akharda man te avav leso apostoli thaj odredisada man te objaviv e Devleso Lačho Lafi 2 savo o Dol angleder obećisada prekale prorokura ano Svetu lil. 3 Gova Lačho Lafi si tare leso Čavo, savo si palo bijandipe potomko e caroso e Davideso. 4 O Isus Hrist, amaro Gospod, sikadiло kaj si e Devleso Čavo kana o Dol zorasa vazdija le tare mule e Duxosa taro svetost. 5 Prekal leste me dobisadem milost te avav leso apostol, te bi akharava e manušen tare sa e narodura te pačan ane leste thaj te aven lese poslušna. 6 I tumen sen maškar kola saven o Dol akharda te preperen e Isuse e Hristese. 7 Pisiv kava lil savorenđe save sen ano Rim, kas o Dol mandol thaj kas akharda te aven lese manuša: Milost thaj o mir tumende taro Dol, amaro Dad thaj taro Gospod o Isus o Hrist. 8 Angleder sa, zahvaliv man e Devlese prekalo Isus Hrist savorenđe tumende, golese so tare tumaro pačajipe vačarol pe ke sa o sveto. 9 O Dol, save me služiv sa me duxosa kana objaviv averende o Lačho Lafi tare leso Čavo, vov si mingro svedoko kaj uvek dav ma godi tumendar. 10 Ane mingre molitve, stalno moliv ma o Dol pale piro manglipe te dol ma konačno te šaj avav ke tumende. 11 Golese so čače mangav te dikhav tumen, te šaj dav tumen nesavo duxovno daro savo ka zuravol tumen, 12 gija katane mingre thaj tumare pačajimasa te zurava jekh avere. 13 Phralalen thaj phejalen manglalen, mangav te džanen kaj but droma manglijem te posetiv tumen. Golese kaj mangav i maškar tumende te ćidav duxovno bijandipe, sar so ćidijem maškare aver narodura, al dži akana sema sprečimo. 14 Isi man ista obaveze te propovediv savorenđe: paše civilizovana thaj paše divljakura, paše džangle thaj paše bidžangle. 15 Golese but mangav te propovediv o Lačho Lafi i tumende ano Rim. 16 Ni ladžav taro Lačho Lafi golese kaj gova si zuralipe e Devleso savo spasil dži jekhe savo pačal: emangleder e Jevrejen a pale gova i e abandžijen. 17 Golese kaj ano Lačho Lafi objavimo si e Devleso način sar postignil pe o pravednost savo počnil thaj završil pe e pačajimasa, sar so si pisimo i ano Svetu lil: "O pravedniko ka živil taro pačajipe." 18 E Devlesi holi objavimi si taro nebo pe sa bidevlilkane thaj pe nepravedna buća e manušenđe save pe nepravednove bućencar garaven o čačipe. 19 Golese, so šaj džanol pe taro Dol, lende si pindžarutno, golese kaj o Dol sikada lende gova. 20 E Devlesi večno zor thaj o devlipe našti

te dičhol, al taro postanko e svetoso šaj dičhen pe thaj te haljaren pe ane kova so o Dol čerda. Golese naj len nisavo opravdanje paše pe buća. (audio g126) 21 Golese so, iako džanglje e Devlese, ni dije le slava sar Devlese niti zahvalisajle lese. Mesto gova, lengo godaveripe sasa čučo, a lende nerazumna ile dolda o kalipe. 22 Vačarde pese kaj si godavera, al čerdile dile. 23 Thaj i slava e Devlesi savo nikad ni merol, menjisade slikasa thaj oblikosa taro mulikano manuš, tare čiriklja, tare životinje ke štar pingre thaj tare gmizavcura. 24 Golese predija len o Dol ano bludničko melalipe so sasa ane lende ile, te čeren pumare telurencar ladžutne buća jekh averesa. 25 Menjisade e Devleso čačipe xoxaimasa thaj slavisade thaj služisade kova so si čerdo vastencar, mesto e Stvoritelje, kase si i slava ane sa e divesa. Amin. (aión g165) 26 Gijate, o Dol predija len ane lende ladžutne strastura. Mesto te avol len prirodna polna odnosura, lende romnja čerde len neprirodnja. 27 Gijate i e murša ačhade e prirodna polna odnosura e romnjena thaj phabile ani požuda jekh premal avereste. E murša e muršencar lije te čeren ladžutne buća thaj primisade pe peste zasluzimi kazna paše pe pverzna buća. 28 A golese kaj ni smatradsade kaj si vredno te aračen o čačukano pindžaripe e Devleso, vov predija len lende dile godende save navedisade len te čeren buća save ni trubun. 29 Pherde si sa e vrste grehura, rumipe, pohlepa thaj bilačipe. Ane lende si zavist, mudaripe, čingara, prevare thaj podmuklo manglipe. Ogovorin jekh avere, 30 klevetin, mrzin e Devle, bezobrazna, barikane thaj hvalin pe. Den godi taro nevo bilačipe, ni šunen e dade thaj e da, 31 dile si, ni ispunin pe obećanjura, bizo osećanje si thaj naj len samilost premal avera. 32 Kala manuša džanen e Devleso upozorenje kaj kola save gija živin zaslužin meripe. Al von na samo so gija živin, nego ohrabrin i averen te čeren gija.

2 Golese naj tut izgovor, manušaja savo sudi averen, bilo savo san. Golese kaj, ane so sudi averen, osudi korkoro tut, golese kaj tu so sudi ćere gova so i von. 2 Amen džana kaj o sudio e Devleso si pravedno pe kola save čeren gasave buća. 3 Al, tu manušaja, savo sudi kolen save čeren gasave buća, a korkoro ćere len, misli kaj ka naše tare Devleso sudio? 4 Dal preziri e Devleso barvalo šukaripe, trpipe thaj strpljenje thaj ni džane kaj leso šukaripe mandol te īndarol tut ko pokajanje? 5 Al, zbog čiro zuralo thaj bipromenimo ilo sa po but čhuve pe tute e Devlesi holi za ko dive kana o Dol ka sikavol lesi pravedno presuda. 6 Golese kaj, o Dol "ka iril svakonese pale

lese buća.” 7 Vov ka iril svakonese džuvdimasa bizo meripe, kolendē save ni ačhen te čeren šukar buća gija so roden i slava, o čast thaj o džuvdipe bizo meripe. (aiōnios g166) 8 Al pe bare holjasa ka kaznil kolen save taro sebičnost ni pokorin pe pašo čaćipe, nego džan palo nepravednost. 9 I nevolja thaj i muka ka aračhol dži jekhe manuše savo čerol bilačipe – angleder e Jevrejen, al pale gova i e abandžijen. 10 Al dži jekhe savo čerol Šukar, o Dol ka dol i slava, o čast thaj o mir – angleder e Jevrejen, al pale gova i e abandžijen. 11 Golese so o Dol ni čerol razlika maškare manuša. 12 Sa kola save čeren greh thaj naj len e Mojsijaso Zakon, isto gija bizo Zakon ka aven hasarde. A sa kola save čeren greh thaj isi len Zakon, ka aven sudime palo Zakon. 13 Golese kaj, ane Devlese jakha naj pravedna kola manuša save samo šunen o Zakon, nego ka aven opravdime kola save ičaren pe po Zakon. 14 Nesave, save naj Jevreja thaj ni pindžaren o Zakon, prirodno čeren kova so vaćarol o Zakon. Iako naj len Zakon, ane pire ile isi len Zakon. 15 Von gija sikaven kaj gova so mandol o Zakon, pisimo si ane lende ile. Gova sikaven i golesa so osetin so si šukar, a so naj. Lendi godi jekh drom tužil len thaj aver drom čak branil len. 16 Sa kava ka avol ane gova dive kana o Dol prekal o Hrist o Isus ka sutil e manušende tajne, sar so objavisadem gova ano Lačho Lafi. 17 Al tu akhare tut Jevrejo thaj tu osloni tut po Zakon thaj hvali tut e Devlesa, 18 džane so o Dol mandol thaj andaro Zakon sikkiljan te pindžare so si ispravno. 19 Uverimo san kaj san vodiči e korengo, o videlo kolendē so si ano mrako, 20 kaj san kova save sikavol e bidžanglen thaj kaj san učitelji paše manuša save naj zrela golesa kaj isi tut Zakon, save si pherdo džanglipe thaj čaćipe. 21 Sose, gija, tu so sikave averen, ni sikave korkoro tut? Tu, save averen sikave te ma čoren, sose tu čore? 22 Tu, save vaćare te ma čerol pe preljuba, sose gova čere? Tu, save preziri e idoluren, sose koristi e čordane stvara andar lende hramura? 23 Tu, so hvali tut kaj pindžare e Devleso Zakon, sose vredi e Devle gija so phade o Zakon? 24 Sar so si pisimo ano Sveti lili: “Zbog tumende hulin e Devleso alav maškare avera narodura.” 25 O suneti isi le vrednost te ičardan tut po Zakon. Al te phaglijan o Zakon, ka ave sar kova save naj sunetimo. 26 Te ičarol pe o bisunetimo manuš pe gova so mandol o Zakon, ni li ka avol dindo maškare sunetime? 27 Kova save naj sunetimo telesno, al ičarol pe po Zakone, ka sutil tut save san sunetimo thaj isi tut pisimo Zakon, al phađe o Zakon. 28 Golese, naj Jevrejo kova save si Jevrejo samo avral, ni suneti naj gova so si čerdo avral thaj

telesno. 29 Pravo Jevrejo si kova save si Jevrejo ano ilo thaj čačukano suneti si promena e ilesa save čerol o Duxo, a na pisimo Zakon. Gasavo manuš ni primil pohvala tare manuša, nego taro Dol.

3 Savo prednost tegani isi e Jevrejen, il save vrednost isi taro suneti? 2 But baro vrednost ane sa, golese so angleder e Jevrejende dije pe e Devlese lafura. 3 Al so te nesave lendar sesa bipačavne? Dal lengo bipačajipe ka peravol o vernost e Devleso? 4 Na, nisar! Nek sikadol kaj si o Dol čačukano iako si dži jekh manuš xoxavno, sar so si pisimo ano Sveti lili: “Gija ka ave opravdimo čire lafurencar, thaj ka pobedi kana ka sudin tut.” 5 Al ako amari nepravda sikavol save pravedno si o Dol, so šaj vaćara pe gova? O Dol li si nepravedno kana sikavol pi holi? Vaćarav gija sar so e manuša den godi. 6 Na, nisar! Sar bi tegani šajine o Dol pravedno te sudil e svetose? 7 Al te mingro xoxaipe sikavol kaj e Devleso čaćipe si po baro thaj anal gova lese i slava, sose tegani te avav sudimo sar grešniko? 8 Gova bi avola isto sar te vaćara: “Čera bilačipe te bi avola šukaripe!”, sar so nesave bilače vaćaren kaj amen sikava. Gola save gija phenen, zaslužin i osuda! 9 Tegani, dal sam amen e Jevreja po šukar averendar? Na, nisar! Golese kaj već vaćardam tare Jevrejura thaj i tare abandžije kaj sa si talo greh. 10 Sar so si pisimo ano Sveti lili: “Khoni naj pravedno, nijekh; 11 Nijekh ni haljarol; naj nijekh save bi rodola e Devle. 12 Savore crdiye pe taro Dol, thaj savore čerdile bezvredna. Naj nijekh save bi čerola šukaripe, khoni naj, nijekh. 13 Lenđe muja si putarde limora, pe čibencar xoxaven, thaj pe lende vušta si otrovo e sapengo. 14 Lende muja si pherde armajencar thaj čerčimasa. 15 Lende pingre sidaren te čhoren rat. 16 Kaj god te džan, anen beda thaj bilačipe. 17 Thaj mirno drom ni pindžarde. 18 Ane lende jakha naj nisavi dar taro Dol.” 19 Al amen džana kaj gova so o Zakon vaćarol, vaćarol kolendē so si talo Zakon, khanika te ni avol nisavo izgovor thaj sa o sveto te ačhol anglo Devleso sudo. 20 Golese kaj, e bućencar taro Zakon nijekh manuš ni ka avol pravedno anglo Dol. Golese kaj o Zakon anal e manuše dži ko džanglipe kaj si grešniko. 21 Al akana, sikadol o pravednost e Devleso bizo Zakon, sar so svedočin tare gova o Zakon thaj e Prorokura. 22 Anglo Dol sam opravdime pačajimasa ano Isus Hrist, savore save pačan. Golese so naj razlika maškare manuša: 23 Golese kaj savore grešisade thaj hasarde i slava e Devlesi. 24 Al opravdime si anglo Dol palo leso milost thaj avol prekalo otkupljenje taro Hrist o Isus. Gova si e Devleso daro. 25 O

Dol odredisada e Isuse sar žrtva pašo greh. Akana palo Zakon, nego palo pravednost savo si rezultat e amendje si oprostime e grehura golese so pača kaj o pačajimaso. 14 Ako si e naslednikura kola save ićaren Isus dija po džuvdipe gija so čhorda po rat. Gija o Dol pe po Zakon, tegani o pačajipe si beznačajno thaj sikada po pravednost, golese so sasa strpljivo thaj ni o obećanje ni vredil khanči. 15 Golese so, o Zakon kaznisada e grehura save sesa čerde angleder. 26 izazivil e Devlesi holi ako phađol pe. Al te naj Zakon, A gova o Dol čerda te bi ane kava vreme sikavola naj ni prestup. 16 Gija si thaj e Devleso obećanje tari po pravednost, kaj si Vov korkoro pravedno thaj te pač te bi e manuša prihvatin le sar daro taro Devleso opravdil dži jekhe savo pačal ano Isus. 27 Golese, isi milost thaj važil paše sa e Avraame potomkura, li sose khoni te hvalil pe korkoro pesa? Naj sose. na samo paše kola save si podložna e Zakonese, Palo savo zakon? Palo zakon e bućengo? Na, nego nego i paše kola save pačan sar o Avraam. Vov palo zakon e pačajimaso. 28 Golese so amen misli si dad savorende amendje 17 sar so si pisimo ano kaj o manuš si opravdimo e pačajimasa, a na gija so Sveti lili: "Čerdem tut dad bute narodurengo." Gova si čerol e buća taro Zakon. 29 Il si o Dol samo o Dol čačipe anglo Dol ane savo pačaja o Avraam. Gova e Jevrejengo? Dal naj o Dol i avere narodurengo? si Dol savo dol e mulen džuvdipe thaj kova so ni Va, vov si o Dol i avere narodurengo. 30 Golese postojil pire lafesa čerol te postojil. 18 Kana naj sasa kaj si samo jekh Dol. Vov pačajimasa ka opravdil e Avraame nada te avol le čhave, vov pačaja anि kolen save si sunetime thaj prekai pač kolen save naj nadu thaj postanisada dad bute manušengo, sar so sunetime. 31 Čhinava li gija o Zakon e pačajimasa? sasa lese vaćardo: "Gači but ka aven tut potomkura." Na, nisar! Mesto gova, amen e pačajimasa ićara 19 O Avraam šukar džanglia kaj nakhlo lesu vreme amen po Zakon.

4 So šaj te vaćara, so o Avraam otkrijisada tari pač, amaro paradad palo telo? 2 Golese kaj, te sasa o Avraam opravdimo pe bućencar, bi avola le razlog sosa te hvalil pe, al na anglo Dol. 3 Golese o Sveti lili vaćarol: "O Avraam pačaja e Devlese thaj o Dol dinda lese lesu pačajipe sar pravednost." 4 Kolese savo čerol bući, ni dinol pe i plata sar poklon, nego sar Hugo. 5 A kolese savo ni čerol bući thaj pačal ano Dol savo opravdil e grešnikuren, lese o pačajipe dinol pe ano pravednost. 6 Gija o David o caro vaćarda kaj si blagoslovimo o manuš kase o Dol dinol o pravednost bizo obzir tare lese buća. 7 "Blagoslovime si kola kase sesa oprostime e bilačhe buća thaj kase grehura si učharde. 8 Blagoslovimo si kova kase o Gospod ni dinol o greh." 9 Kava blagoslovipe si samo e sunetimende, il i e bisunetimende? Golese so vaćara kaj o Dol dinda e Avraame lesu pačajipe sar pravednost. 10 Kana sasa lese lesu pačajipe dindo? Kana sasa sunetimo il bisunetimo? Na kana sasa sunetimo, nego kana vadži sasa bisunetimo. 11 Vov primisada o sunetipe sar znako, sar pečato taro pravednost savo dobisada pačajimasa vadži e Devleso manglipe thavdija ane amare ile palo angleder kana ni sasa sunetimo. Golese si o Avraam Sveti Duxo, savo dobisadam. 6 Golese, o Hrist mulo duxovno dad sa kolendje save pačan bizo obzir dal si paše bidevlikane ano pravo vreme, kana amen vadži sunetime il naj, savorende te dinol pe lengo pačajipe 5 Thaj kaja nada ni ka razočaril amen golese kaj taro karakteri thaj taro karakteri zuravol i nada. zuravol o karakteri thaj taro karakteri zuravol i nada. 12 O Avraam si o dad na samo e džuvdipe te bi spasila avere manuše pa i te si gova sunetimengo nego i kolengo save džan pale lesi manuš pravedno. Iako pašo but šukar manuš šaj pač savi sikada kana vadži ni sasa sunetimo. 13 bi neko mandola te merol. 8 Al o Dol sikavol po Golese kaj, o obećanje so o Dol dija e Avraame manglipe premal amende gija so o Hrist mulo amendje il lese potomstvose kaj ka nasledil o sveto, ni avilo vadži kana sama grešnikura. 9 Kobor po but akana,

kana šaj te avol le čhave golese so sasa le paše šel berš. Džanglia so i Sara naštine te bijanol, al lesi pač ni peli. 20 Adućarda kaj o Dol ka pherol po obećanje thaj ni sumnjisada, nego zurajlo ano pačajipe thaj hvalisada e Devle. 21 Sasa potpuno uverimo kaj o Dol Šaj čerol so obecisada. 22 Golese thaj "o Dol dinda lese pačajipe sar pravednost." 23 Al kova so sasa pisimo "dinda lese" ni sasa samo lese, 24 nego i amende. O Dol gija ka dinol i amende save pača ane Kova, savo vazdija tare mule e Isuse, amare Gospode. 25 Vov sasa predimo te merol paše amare grehura a uštilo tare mule te ava opravdime.

5 Tegani, akana kana sam opravdime e pačajimasa, amen sam ano mir e Devlesa palo amaro Gospod o Isus o Hrist. 2 Pačajimasa prekal leste isi amen pristup ane Devleso milost ane savo ačha. Raduji amen golese kaj isi amen nada kaj o Dol ka sikavol amende pi slava. 3 Thaj na samo gova, nego raduji amen kana sam ano bilačipe, golese kaj džana kaj dindo? Thaj kaja nada ni ka razočaril amen golese kaj taro karakteri thaj taro karakteri zuravol i nada. 4 o strpljenje zuravol o karakteri thaj taro karakteri zuravol i nada. 5 Thaj kaja nada ni ka razočaril amen golese kaj taro karakteri thaj taro karakteri zuravol i nada. 6 Golese, o Hrist mulo manglipe thavdija ane amare ile palo angleder kana ni sasa sunetimo. Golese si o Avraam Sveti Duxo, savo dobisadam. 6 Golese, o Hrist mulo duxovno dad sa kolendje save pačan bizo obzir dal si paše bidevlikane ano pravo vreme, kana amen vadži sunetime il naj, savorende te dinol pe lengo pačajipe 5 Thaj kaja nada ni ka razočaril amen golese kaj taro karakteri thaj taro karakteri zuravol i nada. zuravol o karakteri thaj taro karakteri zuravol i nada. 7 Pharo si khoni te dol piro sar pravednost. 12 O Avraam si o dad na samo e džuvdipe te bi spasila avere manuše pa i te si gova sunetimengo nego i kolengo save džan pale lesi manuš pravedno. Iako pašo but šukar manuš šaj pač savi sikada kana vadži ni sasa sunetimo. 13 bi neko mandola te merol. 8 Al o Dol sikavol po Golese kaj, o obećanje so o Dol dija e Avraame manglipe premal amende gija so o Hrist mulo amendje il lese potomstvose kaj ka nasledil o sveto, ni avilo vadži kana sama grešnikura. 9 Kobor po but akana,

kana sam opravdime lese ratesa, ka ava spasime postanisadam lesa jekh ano meripe, sar so Vov mulo, tare Devlesi holi. 10 O Dol amencar mirisajlo palo isto gija ka ava lesa jekh ko uštipe tare mule, sar so i meripe lese Čhaveso vadži kana sama e Devlese Vov uštilo. 6 Amen džana kaj amaro purano manuš dušmanura, gija vadži po but o Dol ka spasil amen sasa čhuto ko krsto katane e Hristesa, te bi amaro ane Hristeso džuvdipe akana kana mirisaljam lesa. grešno telo avola uništimo, te ma bi vadži avasa 11 A na samo gova, nego vadži po but ka raduij amen robura e grehose. 7 Golese kaj kova savo mulo, ano Dol prekal amaro Gospod o Isus o Hrist, tare oslobođimo si tare grehura. 8 Ako muljam e Hristesa, savo primisadam pomirenje. 12 Golese, o greh avilo pača kaj lesa ka ava i džuvdve. 9 Golese so džana ano sveto prekalo jekh manuš thaj prekalo greh avilo kaj o Hrist, pale gova kana uštilo tare mule, našti o meripe. Gijate o meripe nakhlo pe sa e manuša palem te merol. O meripe pe leste naj le vadži nisavo golese kaj savore grešisade. 13 O greh sasa ko sveto zuralipe. 10 O meripe, savesa Vov mulo, sasa meripe i angleder so avilo o Zakon, nego o greh khanikase ni te bi phađola o zuralipe e grehoso, jekh drom paše sa dinol pe, te naj le o Zakon. 14 Al o meripe vladisada e divesa. Al o džuvdipe savo akana živil si o džuvdipe tare Adameso dži e Mojsijaso vreme i pe kola save ni e Devlese. 11 Gijate i tumen smatrin kaj sen mule e phaglje e Devleso zapovest sar o Adam, savo si slika grehurenđe, al džuvdve e Devlese ano Hrist o Isus. 12 Kolesi savo ka avol. 15 E Devleso daro naj sar o greh E grehura ni smin vadži te vladin pe tumaro mulikano e Adameso. Golese so, te but džene mule zbog o telo, te bi pokorina tumen lese grešnone manglimas! greh jekhe manušeso, e Adameso, but po baro si e 13 Ma te den tumare telose kotora pašo greh te ma Devleso milost thaj o daro savo primisade but džene aven oruđe savencar ka čeren nepravda. Mesto gova, prekalo milost jekhe manušeso, e Isuseso e Hristeso. den korkore tumen e Devlese, sar kola save mule 16 Thaj gova daro naj sar kova so avilo prekal kova thaj džuvdile. Tumare kotora e telose den e Devleso savo grešisada. Gija, pale jekh greh avilo o sudio savo te aven oruđe savencar ka čeren pravednost. 14 O anda osuda, a o milosno daro avilo pale but grehura greh ni ka vladil pe tumende, golese kaj naj sen talo thaj anda opravdanje. 17 Golese, te o meripe lija te Zakon, nego talo milost. 15 So tegani te čera? Trubul vladil pe sa e manuša golese so jekh manuš čerda li te čera grehura golese so naj sam talo Zakon, greh, gija vadži po but kola save primin ano izobilje e nego talo milost? Na, nisar! 16 Dal ni džanen kaj Devleso milost thaj e Devleso daro taro pravednost, kana khanikase preden tumen te služin sar robura, ka vladin ano džuvdipe prekal jekh manuš, o Isus o šunen le thaj lese sen robura. Šaj aven robura pašo Hrist. 18 Golese, sar so sa e manuša sesa osudime greh, savo ka inđarol tumen ano meripe, il šaj aven pašo greh jekhe manušeso, isto gijate pašo jekh robura ano poslušnost e Devlese, so inđarol ano pravedno delo sa e manuša ka aven opravdime thaj pravednost. 17 Al hvala e Devlese so iako sena ka avol len čačukano džuvdipe. 19 Golese kaj, sar sluge e grehose, akana sa e ilesa pokorisaljen pašo so pašo neposlušnost jekhe manušeso postanisade primer taro sikajipe savo dija pe tumende. 18 Akana but manuša grešnikura, isto gijate pašo poslušnost sen oslobođime taro greh thaj postanisaden robura jekhe manušeso but džene ka aven pravednikura. taro pravednost. 19 Vaćarav tumende manušikane 20 O Zakon avilo te bi e grehura barona. Al kaj but čibasa golese kaj kala buća si phare te haljaren barilo o greh, odori o Dol dija po milost ane pobari pe. Golese kaj, sar angleder predajisaden tumare mera. 21 Gova sasa te bi, sar angleder o greh vladila e merimasa, ko isto način e Devleso milost vladila prekal o pravednost thaj te anol o džuvdipe bizo meripe palo Isus o Hrist, amaro Gospod. (aiōnios g166) 22 Al akana, kana sen slobodna taro greh thaj postanisaden robura e Devlese, rezultat tare gova si tumaro posvećenje e Devlese, a sar rezultat ko krajo si džuvdipe bizo meripe. (aiōnios g166) 23 Golese kaj, i plata pašo greh si meripe, al daro e

6 Golese, so te vaćara? Vadži li ka nastavi te čera grehura sar bi e Devlesi milost avola po baro? 2 Na, nisar! Al sar šaj amen save muljam e grehurenđe vadži te živi ane lende? 3 Ni li džanen kaj amen savore, save krstisaljam ano Hrist o Isus, ane leso meripe sam krstime? 4 Golese, palo krstipe muljam thaj prahosaljam katane e Hristesa, te bi šajine te živi neve džuvdimasa, sar so i o Hrist uštilo tare mule pe Dadesa slavnone zuralimasa. 5 Golese, te

Devleso si džuvdipe bizo meripe ano Hrist o Isus, amaro Gospod. (aiōnios g166)

7 Ni li džanen, phralalen thaj phejalen manglalen – golese kaj vačarav kolende so džanen o Zakon – kaj o Zakon vladil po manuš samo dok si džuvd?

2 Na primer, i romni savi isi la rom, palo Zakon si phangli paše leste sa dok si vov džuvdvo. Al te mulo lako rom, i romni si oslobođimi taro Zakon, savesa sasa phangli za ko rom. **3** Golese, te lija avere rome dok si lako rom džuvdvo, ka dol pe vika preljubnica. Al te mulo lako rom, oslobođimi si taro Zakon thaj ni čerol preljuba te lija avere rome. **4** Gija i tumen, phralalen thaj phejalen manglalen, gija so o Hrist dija po džuvdipe amende, muljen e Zakonese te bi preperena averese, kolese savo sasa vazdimo tare mule, gija amare buća te anen šukar bijandipe e Devleso. **5** Golese so, dok sama ano telo, vladisade

ane amende grešna pozude save anola o Zakon golese kaj muljam kolese so ičarda amen ano ropsstvo. **6** Al akana sam oslobođime taro Zakon, sar so sasa palo purano. **7** amaro, savesa čera grehura, sar žrtva pašo greh, Golese, so te vačara? O Zakon li si greh? Na, nisar!

Te ma avola o Zakon, ne bi džanava so si greh. Golese kaj ne bi džanava kaj si i pozuda bilači te

8 Al o greh lija i prilika thaj palo zapovest ane mande golese kaj sikadilo kaj o zapovest, savo trubuja te anal mande o džuvdipe, anda mande o meripe.

9 Me angleder živisadem bizo Zakon, savi inđarol o telo, džal ano meripe. Al i godi savi al kana avilo o zapovest, o greh džuvdilo. **10** Al me inđarol o Duxo, džal ano džuvdipe thaj ano mir.

11 kaj ni pokoril pe e Devlese Zakonese thaj našti čerol Golese so o greh lija i prilika, koristisada o zapovest, gova.

12 Golese, o aven ugodna e Devlese. **13** Dal gova značil kaj e šukar buća ande

14 Tegani džana kaj si o Zakon duxovno. Al tumen. **15** Našti savo e Isuse vazdija tare mule, tegani kova savo e

16 Al ako čerav kova so ni mangav, tegani tumende. **17** Gija, akana vadži dužna sam, al na palo telo, te bi ano telo živisa.

18 Golese, džanav kaj ane mande, ane mingro telo gova ni čerav me, nego o greh savo živil ane mande.

19 Golese, čhave e Devlese. **20** Al te čerdem kova so ni mangav, gova značil kaj ni čerav gova me, nego o greh savo živil ane mande. **21** Gijate arakhav kava zakon: kana mangav te čerav šukaripe, o bilačihi si sigate gothe. **22** Ane mingro ilo sem oduševimo e Devlese Zakonesa, **23** al ane me kotora e telose dikhav aver zakon, savo marolpe e zakonesa so si ane mingri godi thaj phandol man talo zakon e grehoso, savo si ane me kotora e telose. **24** Bibaxtalo sam me manuš! Ko ka ikalol man tare kava telo e merimas? **25** Hvala e Devlese savo čerol gova prekal o Isus Hrist, amaro Gospod! Gija, tegani me, mingra godasa služiv e Devlese Zakonese, al mingre telosa služiv e zakonese taro greh.

indarol tumen ano ropstvo te bi palem avena ani dar, molil amende. **35** Ko šaj crdol amen taro manglipe e nego primisaden e Duxo savo čerda tumen te aven e Hristeso? Šaj li o pharipe, o bilačipe, o progonstvo, Devlese čhave, pale savo šaj da vika: "Abba, Dade!" **36** **16** Kava Duxo korkoro svedočil amare duxose kaj sam Sar so si pisimo ano Svetu lil: "Zbog tuće mudaren čhave e Devlese. **17** Te sam e Devlese čhave, amen amen dži jekh dive; amen sam sar bakre čhinimase." sam e Devlese naslednikura katane e Hristesa. Al **37** Al pe sa kava amen zurale pobedi pale kova savo gova šaj ava čače e Hristesa samo ako lesa i trpi, sar manglja amen. **38** Zurale pačav kaj khanči – ni o so vov trpisada, te bi katane lesa primisa i slava. **18** meripe, ni o džuvdipe, ni e andelura, ni o šorutnipe, ni Smatrv kaj amare patnje save amen isi akana naj kova so si akana, ni kova so ka avol, ni e zora, **39** ni khanči ano poređenje e slavasa savi o Dol ka sikavol kova so si upre, ni kova so si tele, ni khanči aver so amenđe. **19** Golese kaj, sa e stvorenjura, željno si stvorimo našti crdol amen taro manglipe e Devleso ađućaren o dive kana o Dol ka sikavol ko si čače lese savo si ano Hrist o Isus, amaro Gospod.

9 Me vaćarav čačipe ano Hrist, ni xoxavav thaj mingro savest, savo vodil o Svetu Duxo, si mande svedoko **2** kaj ane mingro ilo si bari žal thaj dukh savi ni ačhol. **3** Golese so, mangava bi i me korkoro te avav harami thaj crdimo taro Hrist umesto me phrala thaj me pheja, sar te bi šaj gova spasila len, save si mingri familija palo telo. **4** Von si e Izraelcura: len o Dol usvojisada sar čhaven, thaj objavisada lende i slava, e savezura, o Zakon, sar te služin e Devle thaj pire obećanjura. **5** Lende si e paradada o Avraam, o Isaak thaj o Jakov thaj lendar si o manušikano poreklo e Hristeso, savo si Dol pe savorende. Nek avol blagoslovimo o Dol ane sa e divesa! Amin. (aīn g165) **6** O Dol li phaglja pe obećanjura? Na. Golese so, naj savore save aven taro Izrael čačukane Izraelcura. **7** Naj ni savore čačukane e Devlese čhave samo golese so si e Avraameso potomstvo, nego: "Prekalo Isaak ka računil pe čiro potomstvo." **8** Gova značil kaj e čhave palo telesno poreklo naj e Devlese čhave, nego e čhave save si bijande palo obećanje računin pe sar Avraameso potomstvo. **9** Golese kaj kava si o lafi taro obećanje: "Ka iri man tute aver berš ane kava vreme thaj e Sara ka avol čavo." **10** Thaj na samo voj, nego thaj i Reveka inđarda ano vođi bliznakuren, a sasa la čhave taro amaro paradad o Isaak. **11** Golese so, kana vadži e čhave ni bijandile thaj ni čerde ni lačhe ni bilačhe, te bi o izbor avola pale Devleso plan, **12** na pale lende buća, nego taro Kova savo akharol – o Dol phenda e Revekače: "O phureder čavo ka služil e po terne čhave." **13** Sar so si pisimo ano Svetu lil: "E Jakove mangljem, a e Isave mrzisadem." **14** Golese, so te vaćara? Dal si o Dol nepravedno? Na, nisar! **15** Golese so e Mojsijase vaćarda: "Pe kaste ka smiluiv man, ka smiluiv man, pe kaste ka sažaliv man, ka sažaliv man" **16** Gija, ni zavasil kolestar savo mandol, ni kolestar savo trudil pe, nego zavasil taro Dol savo smiluiv pe. **17** Golese kaj ano Svetu lil o Dol phenol

e faraonese: "Golese vazdijem tut te ave vladari, te jekh savo pačal. 5 Golese kaj, o Mojsije pisil taro sikavav pe tute mingri zor thaj te šundol mingro alav opravdanje, savo avol taro Zakon: "Kova savo čerol e pe sa i phuv." 18 Gija, o Dol smiluilpe pe kova kase Devlese zapovestura, ka živil pale lende." 6 Al ano mandol, a čerol zurado ilo kolende kase mandol. 19 Sveti lil vačarol pe taro opravdipe savo avol taro Neko šaj bi pučola: "Tegani, sose o Dol vadži rodol pačajipe: "Te ma puče tut ano ilo: 'Ko ka uštol ko i krivica pe manuša? Golese, ko šaj suprostavil pe nebo?" So značil: "Ko ka anal e Hriste taro nebo ki kova so Vov mandol?" 20 Al ko san tu, manušeja, phuv?" 7 Thaj ma te pučen tumen: "Ko ka uljol ano te protivi tut e Devlese? Dal kova so si čerdo ka bezdan?" So značil: "Ko ka uljol te anal e Hriste tare vačarol kolese so čerda le: "Sose gija čerdan man?" 8 Al sar si pisimo ano Sveti 21 Gija, dal e grnčare naj pravo tari jekh isto glina 22 lili: "O Lafi e Devleso si paše tute, pe cire vušta si te čerol čaro pašo čast, a aver čaro paši ladž? 22 thaj ane ciro ilo" – gova Lafi si haber e pačajimaso O Dol manglia te sikavol piri holi te bi e manuša savo amen propovedi. 9 Gijate, te priznajisadan cire dičhena lesi zor. Al, bizo obzir pe gova, ipak sasa le vuštencar kaj "o Isus si Gospod" thaj pača ane ciro ilo but strpljenje pe kola ke save sasa holjamo, a save kaj o Dol vazdija le tare mule, ka ave spasimo. 10 sesa pripremije pašo propast, 23 te bi sikavola o Golese kaj, amen pača ano ilo te ava opravdime, barvalipe pe slavako kolende save primin o milosrđe, al vuštencar priznaji te ava spasime. 11 Sar so si saven angleder pripremisada paši slava. 24 Amen pisimo ano Sveti lili: "Khoni savo pačal ane leste, ni sam gola saven o Dol akharda, na samo tare Jevreja, ka ladžal." 12 Golese so naj razlika maškaro Jevrejo nego i tare sa avera narodura. 25 Sar so o Dol vačarol thaj o abandžija, golese kaj o Gospod si jekh thaj ano lili e prorokoso e Osijaso: "Mingre manušencar ka isto paše savorende thaj but blagoslovl kolen save akharav kolen save ni sesa mingre manuša, thaj ka akharen lesi alav. 13 Gija si pisimo i ano Sveti lili: akharav kolen saven ni manglijem mingre mangle." 26 "Dži jekh savo akharol o alav e Gospodeso, ka avol Thaj: "Ke okova than kaj sasa vačardo lende: 'Tumen spasimo.' 14 Al angleder so ka akharen e Devle, naj sen mingre narodo", ka aven akharde 'čhave e trubul te pačan ane leste. A palem, našti pačan ane džuvde Devlese." 27 O proroko o Isaija dol vika pašo leste te ni šunde lestar. A te bi šunena taro Gospod, Izrael: "Te aven e čhave e Izraelese kobor si morsko trubul khoni te propovedil lende lestar. 15 Sar khoni pošik, ipak samo zala lendar ka aven spasime, 28 ka propovedil lestar ako ni sasa bičhaldo taro Dol? golese kaj o Gospod sigate thaj sa po Lafi ka ispunil Sar so si pisimo ano Sveti lili: "So si šukar kana avol pi phuv." 29 Thaj sar so angleder prorokujisada o kova savo anal o Lačho Lafi!" 16 Al ni prihvatisade proroko o Isaija: "Te o Gospod pe vojske ni ačhada savore o Lačho Lafi. Golese kaj, o proroko o Isaija amendje potomstvo, avasa bi uništimo sar i Sodoma vačarol: "Gospode, ko pačaja ane amare lafura?" 17 thaj bi ličisa pi Gomora." 30 Golese, so te vačara? O pačajipe avol kana si šundo o Lačho Lafi, a o Lačho Aver narodura, save ni rodije pravednost, dobisade Lafi šundol kana si propovedimo o haberu taro Hrist. pravednost – pravednost savo avol taro pačajipe. 31 18 Al me pučav: E manuša li ni šunde amaro haber? Al e Izraelcura save trudisajle te ićaren gova Zakon Va, šunde! Sar so si pisimo ano Sveti lili: "Lengo te bi avena pravedna anglo Dol, naštine te aven dži glaso nakhļja sa i phuv thaj lende lafura šundile ko ke gova. 32 Sose? Golese kaj ni trudisajle te aven krajo e svetoso." 19 Palem pučav: E Izraelcura li ni o pravednost pačajimasa, nego pe bućencar. Avile haljarde? Va, haljarde. Angleder o Dol vačarda prekal pašo "bar e perimas" savo perada len. 33 Sar so si o Mojsije: "Me ka čerav tumen ljubomorna pe kola pisimo ano Sveti lili: "Dičhen, ko Sion čhuvar o bar save naj narodo. Ka holjarav tumen narodosa savo ni pe save e manuša ka peren, al kola save pačan ane haljarol." 20 Thaj o proroko o Isaija bizi dar phenol: leste, ni ka ladžan."

10 Phralalen thaj phejalen mingralen, sa me ilesa mangav thaj moliv man e Devlese e Izraelcura te aven spasime. 2 Šaj svedočiv kaj len isi revnost e Devlese, al bizo ispravno haljaripe. 3 Golese kaj ni pindžarde o pravednost savo avol taro Dol, manglie te steknini piro pravednost thaj ni pokorisajle pašo pravednost savo avol taro Dol. 4 Golese kaj, o Hrist ane sa pherda o Zakon te bi avola opravdimo dži

11 Pučav, gijate: "Dal o Dol čhudija pe manušen?" Na, nisar! Golese kaj sem i me Izraelco taro potomstvo e Avraameso, tari koč e Venijaminesi. 2 Ni čhudija o Dol pe manušen saven angleder birisada. Ni li džanen so o proroko o Ilija vačarda ano Sveti

lil kana ani molitva žalisajlo e Devlese po Izrael? 3 Al te ni ačhiljan, i tu ka ave čhindo. 23 Al i von e "Gospode! Sa čire prorokuren mudarde thaj čire oltara Izraelcura, te ni ačhile ano bipačajipe, ka aven palem perade. Ačhiljem samo me džuvdo, a akana roden kalemime. Golese kaj, o Dol isi le zuralipe palem thaj man te mudaren." 4 Al so vaćarda o Dol e Ilijase? len te kalemil. 24 Gija, te san tu – savo naj san "Ačhadem mande vadži efta milje manušen save ni jevrejo – sar prirodno ran tari divljo maslina čhindo pele ke koča e Vaalete, e xoxavne devlese." 5 Gija thaj sana neprirodno kalemimo pi pitomo maslina, thaj ane kava vreme isi saven o Dol birisada pale kotor tegani po ločheste ka aven kalemime pi piri piro milost. 6 A te birisada len o Dol pale piro milost, maslina e Izraelcura save si lače čačukane raja? 25 tegani gova naj paše lende buća. Gija, e Devleso Ni mangav, phralalen thaj phejalen, kava garajipe te milost ne bi avola milost. 7 So, tegani? E Izraelcura ačhol tumende garado, ma te aven barikane. Nesave ni dobisade kova so rodije, al e birime dobisade, a manuša taro Izrael si zurale ilende, al gova ka avol averende zurajle e ile. 8 Sar so si pisimo ano Svetu sa dži kaj o đinipe tare sa aver narodura ni čerdol e lil: "Dija len o Dol duxovno sojipe, e jakha te ma Devleso narodo. 26 Gija ka avol spasimo sa o Izrael, dičhen thaj kana te ma šunen, sa dži kava dive." 9 sar so si pisimo ano Svetu lil: "Taro Sion ka avol o O caro o David phenol: "Nek dolen pe ani klopka Izbavitelj thaj ka crdol tare Jakovese potomkura sa thaj nek peren ane zamke kana pheren pumare o bidevlikanipe. 27 Ka čerav savez lencar kana ka astalura xamasa. Nek peren thaj nek aven kaznime. crdav lende grehura." 28 But tare manuša andaro 10 Nek aven lende jakha kore te našti dičhen, thaj nek Izrael si akana dušmanura e Lačhe Lafese, al gova bandon lende dume taro pharipe ane sa e divesa." si šukaripe tumende, avere narodorende. Al, von si 11 Pučav gijate: Dal spletisajle e Izraelcura te bi vadži birime manuša saven o Dol mandol, golese so perena? Na, nisar! Al paše lende grehura o spasenje si von potomkura taro Avraam, o Isaak thaj o Jakov. avilo avere narodorende, te bi e Izraelcura avena 29 Golese so, o Dol ni menjil pi odluka kas akharol ljubomorna. 12 Al te postanisada lengo greh baro thaj kase dol pe darura. 30 Sar so tumen save naj sen blagoslov e svetose thaj gova so pele, postanisada jevreja ano anglunipe ni šunden e Devle, al akana blagoslov avere narodorende, kotor tegani avera primisaden o milosrđe paše jevrejengo bipačajipe, narodura ka primin blagoslov kana e Jevreja ka aven 31 gija i e jevreja akana ni šunen e Devle, tumen gasave saven o Dol mandol? 13 Al tumende save save naj sen jevreja, te primin o milosrđe, te bi i naj sen Jevreja, vaćarav: golese so me sem apostol von primina e Devleso milosrđe. 32 Golese kaj, o avere narodorendo, dav sa mandar te baravav mi služba 14 ani nada te bi mingre manušen čhvava te Dol sa e manušen phanglia ano neposlušnost, te bi aven ljubomorna thaj te bi spasina pe nesave lendar. 33 O, kotor tegani i e jevreja akana ni šunen e Devle, tumen save naj sen jevreja, te primin o milosrđe, te bi 15 Kana o Dol odbisada e Jevrejen, mirisajlo avere narodorencar. So, gija, ka značil kana o Dol palem 34 Sar so si pisimo ano Svetu kaj, o ka prihvatil e Jevrejen, nego te vazdol len andare mule? 16 Te si angluno kotor taro humer posvetimo e Devle odluke khoni našti objasnili thaj lese droma Devlese, tegani si sa o humer sveto. A te si o koreno sveto, ka aven sveta i e raja. 17 Al te sesa nesave raja phade thaj tu – savo naj san jevrejo – divljo maslino, san kalemime maškar lende thaj akana isi tut kotor ano koreno thaj primi blagoslov andaro koreno e maslinako, 18 dikh te ma ave barikano angle čhinde raja. Al te san barikano, ma te bistre kaj ni indare tu o koreno, nego o koreno tut. 19 Al tu vaćare: "E raja sesa čhinde te šaj me avav kalemimo ke lengo than." 20 Čače, gola raja sesa čhinde golese so ni pačaje, al tu ačhe golese kaj pača. Ma te vazde tut, nego te dara golestas so bi šajine te avol. 21 Golese kaj, te o Dol ni poštredisada e čačukane raja, ni tut ni ka poštedit. 22 Golese, dikh savo šukar thaj strogo si o Dol. Vov si strogo premal kola save peren, al si šukar premal tute, te ačhiljan ane leso šukaripe.

12 Golese, phralalen thaj phejalen, moliv tumen e Devlese milosrđesa, te den tumare telura sar džuvdi thaj sveto žrtva so ka avol e Devlese ugodno. Thaj gova ka avol tumaro čačukano služipe e Devlese. 2 Ma prilagodin tumen kale svetosa! Mesto gova, mučhen o Dol te menjil e promenasa tumari godi, te šaj haljaren so o Dol mandol, so si šukar, so si lese ugodno thaj so si savršeno. (aiōn g165) 3 Zbog o daro savo o Dol dija man pale piro milost, vaćarav dži jekhese tumendar: ma precenin tumen korkoren, nego den godi tumendar razumno, premali mera e pačajimasi savi o Dol dija dži jekhe

tumendar. 4 Golese kaj, sar so amen isi but kotora golese so von ni inđaren o mačo khančese. Von služin ano telo, al dži jekhe isi aver bući, 5 gija isto gova e Devle thaj si osvetnikura save anen e Devlesi holi si i amencar. But amen sam jekh telo ano Hrist thaj pe kola save čeren bilačhe. 5 Gija av kova save trubul dži jekh si povezimo avere kotorencar. 6 Al isi amen te pokoril pe, na samo paše Devlesi holi, nego i pašo averčhande darura palo milost save dija amenđe o čiro savest. 6 Golese i počinen e porezura, kaj si von Dol. Kole kas isi daro te prorokujil, nek koristil gova e Devlese sluge save dije pestar sa paši goja bući. 7 dano gači kober pačal. 7 Kas isi daro te služil, nek Den dži jekhese so dugujin: Kase dugujin porez, den služil. Kas isi daro te sikavol, nek sikavol. 8 Kas isi porez; kase carina, carina; kase poštujipe, dano te zuravol, nek zuravol. Kas isi daro te dol, nek kase čast, čast. 8 Ma ačhen khanikase dužna sem te dol darežljivo. Kas isi daro pašo vodstvo, nek čerol manden jekh avere. Golese so, ko mandol avere, gova marljivo. Kas isi le daro te čerol šukaripe avere pherda e Devleso Zakon. 9 Golese kaj e zapovestura: manušende, nek čerol gova radujimasa. 9 Tumaro "Ma čher preljuba! Ma mudar! Ma čor! [Ma svedoči manglipe mora te avol iskreno. Mrzin o bilačhipe xoxavne!] Ma mang khanči so naj čiro!", sa kala thaj ićaren tumen Šukar. 10 Manden jekh avere sa e zapovestura thaj vadži sa aver zapovestura si ane ilesa sar tumare familija. Poštujin jekh avere thaj dži kava jekh zapovest: "Mang čire pašutne sar korkore jekh tumendar nek cenil avere pobut nego korkoro tut." 10 Manglipe ni čerol bilačhipe e pašutnese. Gija, pes. 11 Čeren bući revno thaj ma aven bibučarne. o manglipe si o pherdipe tare Devleso Zakon. 11 A Jagasa ano Duxo služin e Devle! 12 Aven radosna kava čeren, golese so džanen kaj već avilo o vreme ani nada. Ano bilačhipe aven strpljiva thaj anि molitva te ušten taro suno. Golese so akana o dive taro aven ustrajna. 13 Ulaven so isi tumen e Devlese spasenje amendē si popaše, nego kana lijam te pača. manušencar, kase trubul pomoć. Gostoljubivo primin 12 I rat načhol a o dive si paše. Golese, te čhuda sa e manušen ane čhera. 14 Blagoslovin kolen save amendar e buća e kalimase thaj te urava oklop e traden tumen. Manden lendē samo šukaripe thaj ma svetlos. 13 Te živi pristojno džuvdipe sar ano dive – den len armaja. 15 Radujin tumen kolencar save na ano nekontrolisano slavipe thaj ano matipe, na anि radujin pe thaj roven kolencar save roven. 16 Aven preljuba thaj ano razvrat, na anि čingar thaj ano zavist. složna maškar tumende. Ma vazden tumen, nego 14 Al uraven tumen ano amaro Gospod o Isus Hrist, a družin tumen kolencar save avera smatrin kaj si po zala vredna. Ma aven barikane! 17 Ma irin khanikase bilačhipe pašo bilačhipe. Dičhen te čeren gova so si šukar angle jakha sa e manušende. 18 Te šaj, te si dži tumende, živin ano mir sa e manušencar. 19 Manglalen, ma osvetin tumen, nego ačhaventan e Devlese holjače, sar so si pisimo ano Sveti Ili: "I osveta si mingri, me ka irima", vačarol o Gospod. 20 Mesto gova, čeren kava: "Te si bokhalo čiro dušmano, parvar le! Te si trošalo, de le te pijo! Golese, te čerdan gova, ka čide jagale angara pe lesu šoro." 21 Ma de o bilačhipe te pobedil tumen, al šukarimasa tu pobedi o bilačhipe.

13 Dži jekh manuš nek avol pokorno pašo vlast, golese so naj gova vlast save ni čhuta o Dol. Kolen save si ko vlast, o Dol čhuta. 2 Golese, ko suprostavil pe pašo vlast, protivil pe paše gova so čhuta o Dol. Kola save protivin pe anen i osuda korkore pe peste. 3 Golese kaj kola so čeren šukar buća ni trubun te daran kolendar so si ko vlast, nego kola so čeren bilačhe trubul te daran. Te ni manglijan te dara taro vlast, čer šukar thaj lendar ka avol tuće pohvala. 4 Kolen so si ko vlast dija amen o Dol te aven amendē ko šukaripe. Al te čerdan bilačhe, dara

godi averčhande. 2 Nesave pačan kaj bilo so šaj xan, al kola kaso pačajipe si slabu, den godi kaj Šaj xan samo povrće. 3 Kova save xal sa, ma te dol godi kaj si pošukar tare kova so xal samo povrće. Thaj kova save xal samo povrće, ma te sudi kole so xal sa. Golese kaj o Dol prihvati soldjen. 4 Ko san tu save sudi averese sluge? Leso gospodari ka odlučil isi li le pravo il naj le pravo. E Gospodeso sluga ka avol opravdimo golese kaj šaj o Gospod te opravdil le. 5 Neko šaj dol godi kaj jekh dive si považno tare aver, a aver šaj dol godi kaj si sa e divesa jekh. Al solduj džene trubun te aven sigurna ane kova so den godi. 6 Ko dol godi kaj jekh dive si pošukar taro dujto, čerol gova e Gospodese. Ko xal sa, čerol gova e Gospodese golese kaj zahvalil e Devlese. A ko ni xal sa, isto čerol e Gospodese, thaj i vov zahvalil e Devlese. 7 Golese kaj ni jekh amendar ni živil korkoro pese thaj nijekh ni merol korkoro pese. 8 Te živisadam, e Gospodese živi, a te muljam, e Gospodese mera. Sa jekh dal živi il mera – prepera e Gospodese. 9 Golese so, o Hrist mulo thaj uštilo

tare mule golese te bi avola Gospod e džuvdengo Isuse e Hriste. 7 Golese, prihvatin jekh avere sar so o thaj e mulengo. 10 Al sose tu sudi cire phrale? Il Hrist prihvatisada tumen ki slava e Devlesi. 8 Golese sose misli kaj san pošukar tare ciro phral? Golese kaj kaj vačarav tumende kaj o Hrist postanisada sluga savore ka iklja anglo Dol te sudil amen. 11 Sar so si kolende save si sunetime, te bi sikavola kaj o Dol pisimo ano Sveti lili: "Xav sovli pe mingro džuvdipe," ičarol pe obećanjura, te aven potvrдime e obećanjura vačarol o Gospod, 'dži jekh koč ka perol angle mande save dije pe amare paradadende, 9 thaj i e abandžije thaj dži jekh čhib ka priznajil kaj me sem o Dol." 12 te proslavin e Devle paše leso milosrđe, sar so si Golese, dži jekh amendar ka dol paše peste odgovor pisimo ano Sveti lili: "Golese ka hvaliv tut maškare e Devlese. 13 Golese, ma vadži te osudi jekh avere, abandžije, thaj ka dilabav zahvalna dīlja cire alavese." nego mesto gova dičen ma te čhoven e phrale thaj 10 Thaj pisimo si i kava: "Radujin tumen, abandžijalen, e pheja te perol il te grešil. 14 Džanav thaj uverimo katane lese manušencar." 11 A vadži si pisimo: "Hvalin sem ano Gospod o Isus kaj ni jekh xape naj duxovno e Gospode, savore tumen abandžijalen! Slavin le, melalo korkoro pestar. Al te khoni smatriska khanči savore tumen manušalen." 12 O proroko o Isaja sar melalo, tegani lese si gova melalo. 15 Te si ciro vačarol: "Ka avol e Jesejeso koreno, vov ka uštol te phral il phen žalosno golese so xa khanči, gova značil vladil maškare abandžije thaj ane leste ka čhoven kaj ni cire ano manglipe. Ma upropasti e xamasa kole e abandžije pumari nada." 13 A o Dol, kastar avol paše kaste o Hrist mulo. 16 Ma mučhen te maren muj i nada, nek perol tumen dži jekh radujimasa thaj tumencar paše kova so džanen kaj si šukar xamase. mirosa, golese kaj pačan lese. Gija tumari nada ka 17 Golese, kova so si važno ano Carstvo e Devleso barol e zorasa taro Sveti Duxo. 14 Phralalen thaj naj o xape ni o pijipe, nego o ispravno džuvdipe, o phejalen, me sem uverimo kaj sen i tumen pherde mir thaj o radost ano Sveti Duxo. 18 Dži jekh savo šukarimasa, pherde sa e džanglimasa thaj šaj jekh služil e Hriste ke gova način, si ugodno e Devlese avere te sikaven. 15 Al pisisdem tumende pozurale, thaj e manuša ka poštujin le. 19 Golese, trudi amen golese kaj mangljem te den tumen godi tare nesave kova so cera te inđarol ano mir thaj te zurava jekh buća, palo milost savo o Dol dija man, 16 te avav avere. 20 Ma uništi e buća e Devlese pašo xape! Dži sluga e Hristeso e Isuseso maškare abandžije, te jekh xape šaj xal pe, al pogrešno si kana nesavo propovediv e Devleso Lačho Lafi sar svešteniko, te bi manuš xal khanči so avere manuše inđarol ko greh. šajine e abandžije te postanin prihvativi žrtva, so si 21 Pošukar si te ma xa mas, te ma pije mol, ni te ma posvetimo e Svetone Duxosa. 17 Šaj te hvaliv man cire khanči so bi cire phrale il pheja inđarola ano kolesa so o Hrist o Isus čerda prekal mingro služipe e greh. 22 Te san ane khanči sigurno, nek avol gova Devlese. 18 Gija ni usudiv ma te vačarav khančestara maškare tute thaj o Dol. Blago kolese savo ni osudil so o Hrist ni čerda prekal mande, te bi e abandžijen korkoro pes paše kova so smatril kaj si šukar. 23 Al kova, savo naj sigurno thaj xal kova so smatril kaj čerola te aven poslušna. Gova čerda e lafurencar thaj pešutnende paše lengo šukaripe te izgradil len. 3 Golese kaj ni o Hrist ni ugodišada pese, nego sar so si pisimo ano Sveti lili: "Pe mande pele e uvrede kolende save marde muj tusa." 4 Golese kaj sa so sasa angleder pisimo, pisimo si paše amaro sikajipe, te avol amen nada maškaro strpljivost thaj uteha save den amen e Sveti lila. 5 A o Dol, kastar avol o strpljivost thaj i uteha, nek dol tumen te aven ano jekh mišljenje maškar tumende, gija so sledin e Hriste e Isuse. 6 Gija, savore tumen šaj ane jekh godi thaj jekhe glasosa te slavin e Devle, e Dade amare Gospode e

15 Amen save sam pozurale ano pačajipe, trubul te podnosi kolen save si slaba, a ma te ugori korkore amende. 2 Dži jekh amendar trubul te ugoril pe pašutnende paše lengo šukaripe te izgradil len. 3 Golese kaj ni o Hrist ni ugodišada pese, nego sar so si pisimo ano Sveti lili: "Pe mande pele e uvrede kolende save marde muj tusa." 4 Golese kaj sa so sasa angleder pisimo, pisimo si paše amaro sikajipe, te avol amen nada maškaro strpljivost thaj uteha save den amen e Sveti lila. 5 A o Dol, kastar avol o strpljivost thaj i uteha, nek dol tumen te aven ano jekh mišljenje maškar tumende, gija so sledin e Hriste e Isuse. 6 Gija, savore tumen šaj ane jekh godi thaj jekhe glasosa te slavin e Devle, e Dade amare Gospode e

27 Odlučisade gija golese kaj si lendē dužna gova. Pozdravin jekh avere svetone čumidimasa. Pozdravin Te bi e abandžijen avola len akana kotor ane lengo tumen sa e khandīra e Hristese. 17 Phralalen thaj duxovno šukaripe, tegani si i von dužna te služin phejalen, moliv tumen, aračhen tumen kolendar save len ano telesno šukaripe. 28 Kana ka završiv kava čeren čingara thaj sablaznin tumen. Gova si protivno thaj kana ka avav sigurno kaj lije e pare, ka džav ani taro sikajipe savo primisaden. Golese crden tumen Španija thaj odrumal ka posetiv tumen. 29 Al džanav lendar. 18 Golese kaj gasave manuša ni služin e kaj ka anav e Hristeso pherdo blagoslov kana ka avav Hristese, amare Gospodese, nego pumare vođese. tumende. 30 Phralalen thaj phejalen, moliv tumen Pumare šukare thaj gugle lafurencar von xan e ile e amare Gospodesa e Isuse Hristesa thaj e Duxose naivnone manušende. 19 Sa e pačavne šunde tare manglimasa, te borin tumen katane mancar gija so ka tumaro poslušnost e Devlese. Golese but radujiv man molin tumen e Devlese paše mande. 31 Molin tumen tumendar thaj mangav te haljaren so si šukar thaj te arakhadivav tare vasta e nepokornone manušende te ma avol tumen khanči e bilačhimasa. 20 A o Dol ani Judeja thaj e Devlese manuša ano Jerusalim savo dol o mir, sigate ka phadol e Satana tale tumare te primin šukar mingro služipe. 32 A molin tumen, pingre. O milost amare Gospodeso e Isuseso nek te si gova e Devleso manglipe, te avav radujimasa avol tumencar. 21 Pozdravil tumen o Timotej, mingro tumende thaj te odmoriv man tumencar. 33 A o Dol saradniko thaj o Lukija, o Jason thaj o Sosipatar, savo dol mir, nek avol savorencar tumencar. Amin.

16 Preporučiv tumende amara pheja e Fiva, savi služil ani khandīri ani Kenhreja. 2 Primin la ano Gospod sar so si dostoјno e Devlese manušende. Pomožin laće ane sa so bi trubula tumendar. Golese kaj voj pomožisada bute manušen, a gija i man. 3 Pozdravin e Priskila thaj e Akile, so čerde mancar bući ano Hrist o Isus. 4 Von manglije te den po džuvdipe zbog mande. Zahvalno sem lendē na samo me, nego i sa e khandīra e abandžijende. 5 Pozdravin thaj i khandīri savi čidol pe ane lengo čher. Pozdravin thaj e Epenete, mingre mangle amale. Vov sasa ani Cikni Azija angluno maškare kola save pačaje ano Hrist. 6 Pozdravin e Marija, savi but čerda bući tumende. 7 Pozdravin e Andronika thaj e Junije, mingre jevrejskone amalen save sesa mancar ano phanglipe. Von si ko emšukar glaso maškar e apostolura. Von pačaje ano e Hrist angleder mande. 8 Pozdravin e Amplija, mingre mangle amale ano Gospod. 9 Pozdravin e Urbane, amare saradniko ano Hrist thaj e Stahija, mingre mangle amale. 10 Pozdravin e Apelija, savo dokažisada pi pačano Hrist. Pozdravin sa e Aristovulese familija. 11 Pozdravin e Irodijone, savo si Jevrejo sar me. Pozdravin e Narkisovese čherutnen, save pačan ano Gospod. 12 Pozdravin e Trifena thaj e Trifose, save trudin pe ano Gospod. Pozdravin e manglija Persida, savi gači but trudisajli ano Gospod. 13 Pozdravin e Rufo birime ano Gospod thaj lese da, savi sasa sar mingri dej. 14 Pozdravin e Asinkrite, e Flegonte, e Erme, e Patrove, e Ermija, e phralen thaj e phejen save si lencar. 15 Pozdravin e Filologe thaj e Julija, e Nireje thaj lese pheja, thaj e Olimpa thaj sa e Devlese manušen save si lencar. 16

ano Gospod i me o Tertije, savo pisiv kova so o Pavle vačarol. 23 Pozdravil tumen o Gajo, kaste bešav thaj kaj čidol pe i khandīri. Pozdravil tumen o Erasto, e foroso blagajniko thaj amaro phral o Kvarto. 24 [Milost amare Gospodeso e Isuseso Hristeso nek avol savorencar tumencar. Amin.] 25 Slava e Devlese savo šaj zuravol tumen ano pačajipe palo Lačho Lafi savo propovediv taro Isus Hrist. Goja tajna savi sasa garadi but vreme, akana o Dol sikada la amendē. (aiōnios g166) 26 A akana sikada pe thaj putardilo gova so pisisade e prorokura. O večno Dol gova zapovedisada te džanen sa e narodura te bi pačana thaj te bi avena poslušna e Devlese. (aiōnios g166) 27 Lese jekhese džangle Devlese, maškar o Isus Hrist, nek avol slava ane sa e divesal! Amin. (aiōn g165)

1 Korinćanurende

1 Kava lil pisiv me, o Pavle, savo sem pale Devleso manglipe akhardo te avav apostol e Hristeso e Isuseso thaj o phral o Sosten 2 e Devlese khandiraće ano Korint, kolende save si posvetime ano Hrist o Isus thaj akharde te aven sveta, thaj sa kolende save akharen ke svako than o alav amare Gospodeso e Isuseso e Hristeso, savo si lengo thaj amaro Gospod: 3 Milost tumende thaj mir taro Dol, amaro Dad thaj taro Gospod o Isus Hrist. 4 Stalno zahaliv e Devlese baše tumende thaj baše leso milost savo dija pe tumende ano Hrist o Isus. 5 Ane leste barvaljen ase: ano dži jekh vačaripe thaj ane sa o džanglipo. 6 Golese kaj o svedočanstvo taro Hrist zurajlo maškare tumende, 7 gijate naj tumen nisavo nedostatko ano nijekh milosno daro, dok adućaren o iripe amare Gospodeso, e Isuseso e Hristeso. 8 Vov ka zuravol tumen dži o krajo te aven bizi mana ko dive kana ka iril pe amaro Gospod o Isus Hrist. 9 Verno si o Dol savo akharda tumen te živin katane lese Čavesa e Isusesa e Hristesa, amare Gospodesa. 10 Phralalen thaj phejalen, moliv tumen e alavesa amare Gospodesa e Isuse e Hristeso, savore te vačaren jekh thaj maškar tumende te ma čeren čingara. Aven savršeno ujedinime ane jekh godi thaj ani isto namera. 11 Golese so, phralalen thaj phejalen, dodžanglijem tare nesave manuša tare Hlojinaci familija, kaj maškar tumende si čingara. 12 Dav godi pe gova so dži jekh tumendar phenol: "Me sem e Pavleso", aver: "Me sem e Apoloseso", trito: "Me sem e Petreso", a šarto: "Me sem e Hristeso." 13 Dal o Hrist delisajlo? Dal o Pavle delo ko krsto tumende? Il sena krstime ane Pavleso alav? 14 Hvala e Devlese kaj ni krstisadem nijekhe tumendar, sem e Krispa thaj e Gajo. 15 Gija khoni našti vačarol kaj si krstimo ane mingro alav. 16 Va, krstisadem i e Stefanese familija, al ni džanav dal krstisadem khanika avere. 17 Golese kaj o Hrist ni bičhalda man te krstiv, nego te vačarav o Lačho Lafi, al na lafurencar taro manuškano godaveripe, te ma bi hasardola i zor tare Hristeso meripe ko krsto. 18 Golese kaj o lafi taro krsto si dilipe kolende so meren, al amende save spasi amen, si e Devlesi zor. 19 Golese kaj si pisimo ano Svetu lili: "Ka uništiv o godaveripe e godavere manušengo, thaj o džanglipo e džangle manušengo ka čhudav." 20 Kaj si o godaver manuš? Kaj si o učitelji sikado ano zakon? Kaj si kova savo vodil e rasprave kale svetose? Na li čerda o Dol o godaveripe kale svetoso ano dilipe? (aiōn g165) 21 Golese so o Dol ane po godaveripe čerda o sveto

te ni pindžarol le pale piro manuškano godaveripe, nego prekalo "dilipe" taro kova so propovedil pe, o Dol odlučisada te spasin pe kola save pačan. 22 E Jevreja manden čudesna znakura thaj e Grkura roden mudrost, 23 al amen propovedi e Hriste savo si čhuto ko krsto – gova si sablaza e Jevrejende thaj dilipe e abandžijende, 24 al kolende saven o Dol akharda, sar e Jevrejen gija i e Grkuren, o Hrist si e Devlesi zor thaj e Devleso godaveripe. 25 Golese so, gova so dičhol sar dilipe e Devleso, po godaver si tare manuša thaj gova so dičhol sar e Devleso bizuralipe si po zuralo tare manuša. 26 Dičhen, phralalen thaj phejalen, save sena kana tumen o Dol akharda! Naj maškar tumende but godaver palo manuškano dičhipe, ni but zurale, ni but uticajna. 27 Nego o Dol birisada gova so si dilo ano sveto, te ladžarol kolen so si godaver. O Dol birisada gova so si bizuralo ano sveto, te ladžarol kolen so si zurale. 28 O Dol birisada kolen save naj uticajna ano sveto thaj kolen pe save avera dičhen bezvredno; o Dol birisada gova so naj, te uništiv gova so si, 29 te ma bi hvalila pe khoni anglo Dol. 30 Vov si izvor taro tumaro džuvdipe ano Hrist o Isus, savo amende postanisada godaveripe taro Dol, pravednost, posvećenje thaj otkupljenje, 31 te bi avola sar so si pisimo ano Svetu lili: "Ko hvalil pe, nek hvalil pe e Gospodesa."

2 Gija, phralalen thaj phejalen, kana aviljem ke tumende, ni aviljem bare lafurencar il bare godaverimasa te vačarav tumende o svedočanstvo taro Dol. 2 Dži kaj sema tumencar, odlučisadem kaj ni ka vačarav khanči aver sem taro Isus o Hrist savo si čhuto ko krsto. 3 Kana aviljem ke tumende, sema slabo, but darava thaj tresisadem. 4 Mingre lafura thaj mingro propovedipe ni sesa tare godaver thaj ubedljiva lafura, a dokaz taro mingro propovedipe sasa o zuralipe taro Svetu Duxo, 5 te ne bi tumaro pačajipe temeljilape po manuškano mudrost, nego pe Devleso zuralipe. 6 Amen vačara taro godaveripe maškar kola save si duxovno zurale. Al gova naj o godaveripe tare kava sveto ni tare vladarura kale svetose, save properen. (aiōn g165) 7 Nego, amen vačara taro godaveripe e Devleso – tajna savi si garadi thaj savi o Dol odredisada baši amari slava angleder so sasa čerdo o sveto. (aiōn g165) 8 Gova godaveripe ni pindžarda nijekh vladari kale svetoso. Golese so, kana bi pindžarena le, ne bi čhuvena e slavnone Gospode ko krsto. (aiōn g165) 9 Nego sar si pisimo ano Svetu lili: "Kova so ni i jakh ni dihlja, ni o kan ni šunda, so ni ano ilo e manušeso ni dija, gova o Dol pripremisada kolende save manden le." 10 Al

amenđe o Dol objavisada prekalo Duxo, golese kaj o pravo kvalitet. 14 Te ačhol i bući savi khoni zidisada, Duxo ispituil thaj džanol sa, pa čak i e embare tajne e vov ka primil piri plata. 15 Al te khanikasi bući phabol, Devlese. 11 Golese so, ko tare manuša džanol so si vov ka hasarol piri plata. Vov korkoro ka avol spasime, ano manuš, ako na o duxo o manušikanu, savo si al sar maškar bari jag. 16 Ni li džanen kaj sen tumen ane leste? Isto gija khoni, sem e Devleso Duxo, ni o hram e Devleso thaj o Duxo e Devleso živil ane džanol so si ano Dol. 12 Al amen ni primisadam o tumende. 17 Te khoni phađol o hram e Devleso, le o duxo kale svetoso, nego o Duxo savo si taro Dol, Dol ka phađol, golese kaj o hram e Devleso si sveto, te pindžara sa so amen dija o Dol sar daro. 13 a gova sen tumen! 18 Khoni ma te xoxavol tumen! Tare gova i vaćara, al na gasave lafurencar save Te khoni maškare tumende dol godi kaj si godaver šaj sikaven pe taro manušikanu godaveripe, nego sar so kava sveto dol godi, nek avol dilo te bi avola kole lafurencar save amen sikavol o Duxo; gija amen čaće godaver. (aiōn g165) 19 Golese kaj o godaveripe objasni e duxovna buća e duxovnone lafurencar. 14 kale svetoso si anglo Dol dilipe. Sar so si pisimo Al o telesno manuš ni prihvatił gova so amen sikavol ano Svetu lil: "O Dol e godaveren dolol ane lengo o Duxo e Devleso, golese kaj gova si lese dilipe. lukavstvo." 20 Thaj palem: "O Gospod pindžarol kaj e goda e godaverende si čuće." 21 Golese, khoni te ma prosudil pe. 15 O duxovno manuš šaj prosudil sa, al čhudol baripe gija so sledil nesave vođa! Golese kaj, le khoni našti prosudil. 16 Sar so si pisimo ano Svetu sa si tumaro: 22 il o Pavle, il o Apolos, il o Petar, il o lil: "Ko pindžarda e Gospodesi godi te bi sikavola le?" 23 al tumen preperen e Hristese thaj o Hrist preperol e Devlese.

3 A me, phralalen thaj phejalen, naštine te vaćarav tumencar sar kolencar so si duxovna, nego sar kolencar so si telesna thaj vadži si cikne čhave ano Hrist. 2 Dijem tumen thud a na zuralo xape, golese so vadži ni sena spremna te xan zuralo xape. Al ni akana vadži našti xan le, 3 golese kaj sen vadži telesna. Golese kaj, te si maškare tumende zavist thaj čingara, naj li sen vadži telesna thaj ni li živin gija sar e manuša ano sveto? 4 Golese kaj, te neko phenol: "Me sem e Pavleso" thaj aver phenol: "Me sem e Apoloseso", na li golesa sikaven kaj sen manuša ano sveto? 5 Ko si o Apolos? Thaj ko si o Pavle? Amen sam samo sluge prekal kaste tumen lijen te pačan thaj dži jekh amendar čerol kova so o Gospod mandol. 6 Me sadisadem, o Apolos čhorda paj, a o Dol dija te barol. 7 Gija naj bitno kova savo sadil, ni kova savo čhorol o paj, nego o Dol savo dol te barol. 8 Kova savo sadil thaj kova so čhorol paj si sar jekh. Al solduj ka len i plata baše piro trud. 9 Golese kaj, amen solduj sam saradnikura ane Devlesi bući thaj tumen sen e Devlesi njiva, e Devlesi građevina. 10 Palo milost e Devleso savo dobisadem taro Dol, me sar šukar šorutno graditelji čhutem o temelji a aver zidil pe gova temelji. Al dži jekh trubul te dičhol sar ka zidil. 11 Golese kaj khoni našti te čhuvol aver temelji sem kova savo si već čhuto, a gova si o Isus Hrist. 12 Te khoni pe kava temelji zidil zlatosa, srebrosa, lačhe barencar, kaštencar, phusesa, il šuće čarasa, 13 leso kvalitet tari bući ka dičhol pe kana ka avol e Hristeso dive. Golese so, ane gova dive i jag ka sikavol dži jekhesi bući, i jag ka testiril le thaj ka sikavol leso

4 Golese, e manuša trubun te smatrin amen sar sluge e Hristese save si zadužime te objasnin e Devlese tajne. 2 A kana khanika isi nesavo zaduženje, lestar rodol pe te čerol gova šukar. 3 A čerdem li me gija? Me ni mariv so sudin man tumen il o manušikanu sudio. Al ni man korkore ni sudiv, 4 golese kaj mingro savest si čisto. Al golesa naj sem vadži opravdimo – o Gospod si gova savo man sudit. 5 Golese ma sudin khanči angleder dok ni ka avol o Gospod. Vov ka osvetil e buća save si garade ano mrako thaj ka ikalol ko videlo so manden e manušikane ile. Tegani dži jekh ka primil taro Dol pohvala savi zasluzil. 6 Phralalen thaj phejalen, zbog tumende lijem man thaj e Apolose sar primer, amendar te sikadon so značil: "Ma džan po dur tare kova so si pisimo ano Svetu lil." Tegani khoni ni ka čhudol baripe jekhe manušesa, a te avol protiv aver manuš. 7 Ko vaćarol kaj san pošukar tare avera? So isi tut, a so ni dobisadan taro Dol? Thaj te dobisadan gova, sose čhude baripe sar kaj ni dobisadan gova? 8 Den godi kaj sa već dobisaden? Den godi kaj sen akana barvale thaj kaj lijen te carujin bize amende? Kaj goja bax čaće te postanisaden carura! Gija bi i amen tumencar carujisa. 9 Činil pe mande kaj amen e apostoluren o Dol čhuta ko empaluno than, sar zarobljenikuren ano maripe save si osudime ko meripe ani arena, ko krajo tari pobedničko kolona, gija te dičhol amen sa o sveto – e andelura thaj e manuša. 10 Amen sam dile bašo Hrist, al tumen den godi kaj sen godaverano Hrist! Amen sam slaba, al tumen den godi kaj sen

zurale! Tumende den počastura a amencar maren kvasaco taro greh thaj bilačipe, nego e mangresa muj. 11 Dži ke kava sato sam bokhale, trošale thaj bizo kvasaco, e mangresa taro šukaripe thaj čaćipe. urade sam sar čorore. Maren amen thaj sam bize 9 Pisisadem tumende ano lil te ma družin tumen čhera. 12 Mukasa čera bući amare vastencar. Kana e bludnikurencar. 10 Al ni vaćardem gova baše akušen amen, amen blagoslovi len. Kana traden bludnikura kale svetose, il baše pohlepnikura, il baše amen, amen trpi gova. 13 Kana ponizin amen, amen čora, il baše kola save klanjin pe e idolurenđe, golese iri lende šukare lafurencar. Postanisadam sar gunoj kaj bi trubula te iklijen kale svetostar. 11 Na, pisisadem e svetoso. Lenđe sam sar bednikura sa dži akana. tumende te ma družin tumen kolesa savo akhhardol 14 Ni pisiv kava tumende te ladžarav tumen, nego tumaro phral ano Hrist, al si bludniko, kova savo te upozoriv tumen sar mingre mangle čhaven. 15 mandol te avol le but, klanjil pe e idolurenđe, bilače Golese kaj, te sasa tumen čak i deš milja čuvara vaćarol averendar, but pijol il si čor. Čak i te ma xan ano Hrist, naj tumen but dada golese kaj ano Hrist gasave manušesa! 12 Sose bi me sudiva kolen save o Isus me postanisadem tumaro dad palo Lačho si avral andari khandiri? Ni li tumen sudin kolen save Lafi. 16 Golese moliv tumen, dičhen te aven sar me. si ani khandiri? 13 Al o Dol ka sudil kolen save si 17 Golese bičaldem tumende e Timoteje, mingre avral andari khandiri. Sar so si pisimo ano Sveti lil: mangle thaj vernone čhave ano Gospod. Vov ka "Crden e bilače tumendar andari tumari zajednica!" posetił tumen pe gova sar me živiv ano Hrist o Isus.

A živiv gija sar so sikavak ke dži jekh than ane sa e khandira. 18 Nesave tumendar čerdile barikane, golese kaj den godi kaj ni ka avav ke tumende. 19 Al te manglja o Gospod, ka avav ke tumende sigate thaj tegani ka dodžanav na samo gova so vaćaren, nego savi zor isi len gola barikane manuša. 20 Golese kaj o Carstvo e Devleso sikadol ano manušengo džuvdipe pale gova so čeren, a na pale gova so vaćaren. 21 So manden? Te avav te kazniv tumen il te avav ano manglje thaj e krotkone duxosa?

5 E manuša vaćaren kaj maškare tumende si blud thaj gova gasavo so naj ni maškare kola save ni pindžaren e Devle. Vaćaren kaj khoni tumendar sovol pe dadeso romnjasal! 2 Thaj tumen golesa vadži džan ko baripe! Bi avola po šukar te aven žalosna. Kova savo čerda gija khanči, trubul sigate te isključil pe andari tumari zajednica. 3 Golese i te naj osudisadem okole savo čerda gova, sar so bi i čerava gova si već baro poraz tumende so sudin tumen jekh averesa. Sose pošukar ni podnesin i nepravda? Sose pošukar ni trpin i šteta? 8 Nego tumen korkore čeren nepravda thaj čeren šteta čak i e phralende thaj e sem telesno tumencar, ano duxo sem tumencar. Već phejende! 9 Ni li džanen kaj e nepravedna ni ka osudisadem okole savo čerda gova, sar so bi i čerava nasledin o Carstvo e Devleso? Ma xoxaven korkore te avava gothe. 4 Čiden tumen ano alav amare Gospodeso e Isuseso! Mingro duxo thaj o zuralipe amare Gospodeso e Isuseso ka avol tumencar. 5 soven avere muščencar, 10 ni e čora, ni kola save Prednen gole manuše e Satanase ane vasta te avol lesno telesno narav uništimo, gija te bi lesno duxo šaj avola spasimo ko dve kana ka iril pe o Gospod. 6 prevare, ni ka nasledin o Carstvo e Devleso. 11 A Naj šukar kaj hvalin tumen. Ni li džanen kaj taro zala kvasaco šukljol sa o humer? Mučhen li jekhese te grešil, sigate gova greh ka širil pe. 7 Thodon taro purano kvasaco te bi avena nevo humer golese kaj 12 "Sa si mande dozvolimo", tumen vaćaren, al naj tumen sen mangre bizo kvasaco. Amaro prazniko, i mande sa ko korist. Va, "sa si mande dozvolimo", al Pasha, si spremno golese so amaro Hrist, o pashalno bakro, sasa žrtvujimo. 8 Golese, trubul te proslavlji o prazniko, na e purane mangresa ane savo si o vaćaren: "O xape si bašo vođi, a o vođi si bašo xape.

blud, nego bašo Gospod thaj o Gospod bašo telo. **14** te nesavi phen ano Hrist isi la rom savo ni pačal Pe zorasa o Dol vazdija e Gospode tare mule thaj i ano Dol thaj vov mandol te bešol lasa, tegani te ma amen ka vazdol tare mule pe zorasa. **15** Ni li džanen rastavil pe lestar. **14** Golese so, o bipačavno rom kaj amare telura si kotora tare Hristeso telo? Šaj li, posvetilpe pe pačavne romnjasa thaj i bipačavni romni gija, te lav e kotora tare Hristeso telo thaj te čerav posvetilpe pe pačavne romesa. Thaj gija tumare len e bludnicako kotor? Na, nisar! **16** Ni li džanen čhave bi avena duxovno melale, al akana si sveta. kaj kova savo džal e bludnicasa, postanil lasa jekh **15** Al te o bipačavno rom manglja te rastavil pe, nek telo? Golese kaj, sar so si pišimo ano Sveti il: "Kola rastavil pe. Ane gova si o pačavno phral il i pačavni duj ka aven jekh telo." **17** Al ko si ano katanipe e phen slobodna, golese so o Dol akharol amen ano Gospodesa, postanil jekh duxo e Gospodesa. **18** mir. **16** Ko džanol, šaj li tu, romnije, te spasi čire rome? Našen taro blud! Tumen vaćaren: "Dži jekh greh savo **17** Samo, dži jekh tumendar trubul te živil gija sar o blud, grešil protiv piro telo. **19** Ni li džanen kaj tumaro Gospod odredisada lese thaj sar so akharda le o Dol. telo si hram e Svetone Duxoso savo si ane tumende Gija zapovediv gova ane sa e khandira. **18** Te sasa thaj savo primisaden taro Dol? Tumen ni preperen khoni akhardo taro Dol kana sasa već sunetimo, ma korkore tumenđe! **20** Tumen sen kuč počinde. Golese, te pokušil te promenil gova. Te sasa khoni akhardo slavin e Devle tumare telosa [thaj tumare dušasa, taro Dol kana sasa bisunetime, ma te sunetil pe. **19** O savi si e Devlesij]. sunetipe naj khanči, ni o bisunetipe naj khanči. Važno si te ićaren pe e Devlese zapovestura. **20** Dži jekh nek ačhol gija sar so si akhardo. **21** Sana akhardo sar robo? Ma čhuv gova ko ilo. Al te šaj dobi i sloboda, koristi goja prilika. **22** Golese so, o robo savo sasa akhardo ano Gospod, slobodno si ano Gospod. Isto gijate, o slobodno savo sasa akhardo ano Hrist, leso robo si. **23** Tumen sen kuč počinde. Ma aven robura e manušende. **24** Phralalen thaj phejalen, dži jekh nek ačhol anglo Dol gija sar so si akhardo. **25** Akana ka phenav tare kova so pisaden mande: O Gospod ni zapovedisada kava putarde e čhejenđe save vadži ni lije romen, al dav tumen savet, sar kova kase pale Devleso milost, šaj te pačan. **26** Dav godi, kaj zbog kala phare vremenura, e manušese pošukar si te ačhol gija sar so si akana. **27** Lijan li romnja? Tegani, ma rastavi tut latar. Ni li lijan romnja? Tegani, ma rode romnja. **28** Al te lijan romnja, ni čere greh. Thaj gija i čhej, te dija pe, ni čerol greh. Al kola save len pe, ka avol len but telesno bilačhipe, a me mangav te arakhav tumen tare gova. **29** Al kava mangav tumendje te vaćarav, phralalen thaj phejalen: naj vadži but vreme! Od akana kola save isi len romnja, nek aven sar kola so naj len. **30** Thaj kola save roven, te aven sar kola save ni roven. Kola save radujin pe, te aven sar kola save ni radujin pe thaj kola save činen, te aven sar kola saven naj khanči. **31** Kola save koristin šukaripe kale svetoso, ma te aven sar kola save dičhen but ane gova. Golese kaj, o oblik e adivesutne svetoso načhol. **32** Mangav te aven bize brige. O manuš savo si bizi romni brinil pe baše buća e Gospodese – sar te ugodil e Gospodese. **33** Al o manuš kas isi romni brinil pe baše buća akale svetose – sar te ugodil pe romnjače, **34** thaj gija si

7 Akana ka phenav tare kova so pisaden mande.

Tumen vaćaren: "E muršese si pošukar te ma sovol džuvljasa." **2** Al, te bi o manuš našola taro blud, nek dži jekh rom sovol pe romnjasa thaj dži jekh romni nek sovol pe romesa. **3** O rom trubul te ispunil pe dužnostura premal piri romni, isto gija thaj i romni trubul te ispunil pe dužnostura premal piro rom. **4** I romni naj gospodari pe piro telo, nego lako rom. Isto gija ni o rom naj gospodari pe piro telo, nego lesi romni. **5** Ma ačhavten tumen jekh averestar, sem ko dogovor thaj bašo nesavo vreme, te šaj posvetin tumen e molitvaće. Pale gova palem aven katane, te ne bi o Satana anola tumen ano iskušenje, golese kaj bašo tumaro slabost tumen našti izdržin. **6** Al kava vaćarav tumenđe na sar zapovest, nego sar dopuštenje. **7** Mangava bi sa e manuša te aven sar me, bženime, al dži jekh manuš isi le piro doro taro Dol – jekhe isi gasavo doro, a duitone aver doro. **8** Al kava vaćarav e muršende saven naj romnja, e džuvljende saven naj romna thaj e romnjende kase romna mule: lendje pošukar si te ačhen korkore sar me. **9** Al te našti uzdržin pe, nek len pe, golese so pošukar si te len khanika, nego te phabon taro strast. **10** Al e romen saven isi romnja thaj e romnjen saven isi romna dav zapovest savo ni avol mandar, nego taro Gospod: i romni našti rastavil pe tare piro rom. **11** Al te rastavisajli, ma te lol rome palem, il nek miril pe pe romesa. Thaj ni o rom ma te rastavil pe tare piri romni. **12** Averende vaćarav me, iako o Gospod ni zapovedisada kava putarde: Te nesavo phral ano Hrist isi le romni savi ni pačal ano Dol, al voj mandol te bešol lesa, tegani te ma rastavil pe latar. **13** Thaj

ane peste ulado. E džuvlja sava naj la rom il si čhej, lende thaj povredin lengo slabo savest, čeren greh brinil pe baše buća e Gospodese, te avol sveto i i protiv o Hrist. 13 Golese, te o xape savo me xav, telosa i duxosa. Al i džuvli sava isi rom brinil pe baše buća akale svetose – sar te ugodil pe romese. 35 Al kava vačarav ano korist tumende, na te čhuvar tumende zabrana, nego te šaj živin lače thaj te ma avol tumen smetnja dok služin e Gospode. 36 Te khoni dol godi kaj ni postupil šukar premal pi verenica thaj lače berša načhen thaj vov dol godi kaj trubul te lol la romnjaće, nek čerol gova so mandol, ni čerol nisavo greh. Nek lol la romnjaće. 37 Al te khoni ačhol zurale ane piri odluka, naj talo pritisko, šaj obuzdil pe thaj odlučisada te ma lol romnjaće pe verenica, isto i vov čerol šukar. 38 Gijate, kova savo lol romnjaće pe verenica, šukar čerol, al kova savo ni lol romnja, čerol vadži pošukar. 39 I džuvli si phangli ano brak, sa dok si lako rom džuvdo. Al te mulo lako rom, slobodno si thaj šaj te lol rome save mandol, al samo te si kova murš ano Gospod. 40 Al ka avol po baxtali te ačhol slobodno. Gova si mingro mišljenje thaj me dav godi kaj si ane mande e Devleso Duxo.

8 A so pučljen bašo mas savo sasa žrtvujimo e idolurenđe, me ka phenav tumende. Džana kaj "savoren amen isi džanglipe." Al o džanglipe indarol ko baripe, a o manglipe izgradil amen. 2 Kova savo dol godi kaj khanči džanol, gasavo vadži ni džanol sar so trubul te džanol. 3 Al kova savo mandol e Devle, o Dol pindžarol le. 4 A bašo xape savo sasa žrtvujimo e idolurenđe, džana kaj "o idol naj khanči ke kava sveto" thaj kaj "naj aver dol, sem jekh Dol." 5 Golese kaj, i te si gasave save akhardon dolura, il ko nebo il ki phuv – sar so si but "dolura" thaj but "gospodarua" – 6 amen isi jekh Dol, o Dad. Lestar si sa thaj lese amen živi. Thaj si samo jekh Gospod, o Isus Hrist, maškar savo sasa sa čerdo thaj i amen živi maškar leste. 7 Al dži jekh ni džanol kava čaćipe. Nesave si vadži naviknime pe idolura thaj kana xan gova xape, xan le sar te si ando idolurenđe. Naj sigurna kaj šaj xan gova thaj golese baše lengo bizuralo savest osetin krivica. 8 "Al o xape ni anal amen popaše pašo Dol. Golese so, ni ka hasara khanči te ni xaljam, niti ka dobi khanči te xaljam." 9 Al arachsen tumen te ne bi goja tumari sloboda inđarola kolen save si slaba ano savest, ano greh. 10 Golese so, te tu džane sa tare gola buća, thaj khoni kasno savest si slabo dičhol tut sar xa ano hram posvetimo e idolurenđe, ni li tu gija ka ohrabri le i vov te xal gova mas so sasa žrtvujimo e idolurenđe? 11 Gija kava slabo phral il phen, baše savo o Hrist mulo, ka avol uništimo baše tumaro "džanglipe"! 12 Kana gija čeren greh protiv lende thaj povredin lengo slabo savest, čeren greh navodisada mingre phrale il pheja ko greh, tegani nikad vadži ni ka xav mas te ne bi perola mingro phral ni phen ano greh. (aiōn g165)

9 Naj li sem slobodno? Naj li sem apostol? Ni li dikhlijem e Isuse, amare Gospode? Naj li sen tumen plod tari mingri bući ano Gospod? 2 Te naj sem apostol averendje, tumende sem. Golese kaj tumen sen pečato so sikavol kaj sem apostol ano Gospod. 3 Kava si mingri odbrana protiv kola save tužin man: 4 Naj li amen pravo te xa thaj te pija golestar so čera bući? 5 Naj li amen pravo, sar so gova čeren i avera apostolura thaj e Gospodese phrala thaj o Petar, te aver amen pačavne romnja saven ka inđara ko drom amencar? 6 Il samo me thaj o Varnava mora te čera aver bući te bi šajine te živi? 7 Ko sar vojniko služil pe parende? Ko sadil vinograd thaj ni xal leso bijandipe? Il ko čaravol e bakren a ni pijol lengo thud? 8 Dal si gova manušikano godaveripe, il gova phenol i o Zakon? 9 Golese kaj ane Mojsijaso zakon si pisimo: "Ma phande o muj e guruveso kana vršil o div." Dal o Dol brinil pe samo e guruvende? 10 Na li gova cače vačarol amenđe? Va, golese kaj baše amende sasa pisimo. Ko oril i phuv, čerol gova ani nada thaj ko vršil o div, čerol gova ani nada, kaj ka dobin piro kotor. 11 Te maškar tumende sejisadam duxovno seme, but li ka avol te čida tumaro materijalno plod? 12 Te averen isi pravo te ulaven tumencar tumaro materijalno plod, sose amen ne bi avola vadži po but pravo pe gova? Al amen ni koristisadam gova pravo. Mesto gova, sa podnosišadam te ne bi čhuvasa prepreka po drom taro Lačho Lafi e Hristeso. 13 Ni li džanen kaj kola save služin ano hram, taro hram dobin xamase, thaj kola save služin ko žrtveniku, dobin kotor tare gova so sasa žrtvujimo po žrtveniku? 14 Gija i o Gospod odredisada kola save o Lačho Lafi propovedin, taro Lačho Lafi te živin. 15 Al me golestar khanči ni koristisadem. Ni kava ni pisisadem te avol i gija mancar. Golese kaj, pošukar si te merav i me, nego khoni te crdol man tari kaja hvala – te propovediv o Lačho Lafi bizo počinipe. 16 Gija, kana propovediv o Lačho Lafi, našti hvali man, golese kaj si gova mingro dužnost. Golese, but pharo mande te ni propovedisadem o Lačho Lafi! 17 Te cerdem gova korkoro mandar, zasluživ i plata, al goja bući si manđe dindi, golese so me ni birisadem la. 18 Gija, savi si mingri plata? Gasavi, kaj kana propovediv o Lačho Lafi, naj sem počindo, te ma koristiv o pravo tari plata savi isi man golestar so propovediv. 19 Slobodno sem

thaj ni preperav khanikase. Al me postanisadem robo verno thaj ni ka mučhol te aven pe tumende gasave savorenđe, te bi šajine vadži pobut dženen te anav iskušenjura save našti izdržin. Ane iskušenjura vov anglo Dol. 20 E Jevrejende postanisadem sar Jevrejo, ka sikavol tumende sar te našen taro gova, gija te šaj te anav e Jevrejen anglo Dol. Kolende save si tale izdržin. 14 Golese, mingre mangle amalalen, našen Mojsijeso Zakon, postanisadem sar te sem talo Zakon tare gova te klanjin tumen e idolarende! 15 Vaćarav – iako me korkoro naj sem talo Zakon – te anav anglo tumende sar godavare manušende. Prosudin korkore Dol kolen save si talo Zakon. 21 Kolendje save si bizo tumen so vaćarav. 16 Naj li o tahtaj taro blagoslov, Zakon, postanisadem sar te sem bizo Zakon – thaj savese zahvali amen, zajedništvo ano rat e Hristes? ako ni sema anglo Dol bizo zakon, nego sem talo Thaj naj li o mangro savo phaga zajedništvo ano telo zakon e Hristes – te anav anglo Dol kolen save si e Hristes? 17 Golese kaj si samo jekh mangro, amen bizo Zakon. 22 E bizuralende postanisadem bizuralo, save sam but, sam jekh telo, golese so jekh mangro te anav anglo Dol e bizuralen. Savorenđe sem sa, te ulava. 18 Dičhen e manušen taro Izrael palo telo: Dal bi von spasina pe ko bilo savo način. 23 A kava sa kola save xan e žrtva naj len khanči e žrtvenikosa? čerav bašo Lačho Lafi, te bi avola i man kotor ane 19 Vaćarav li golese kaj o mas žrtvujimo e idolarende lesu blagoslov. 24 Ni li džanen kaj ani trka učestvujin khanči značil? Il kaj idolura khanči značin? 20 Na! Al, kola save prasten, al samo jekh lol nagrada? Golese i žrtva so žrtvujin, žrtvujin e bilačhe duxurenđe, a na prasten gija te len i nagrada. 25 Dži jekh savo takmičil e Devlese. A me ni mangav te avol tumen katanipe pe džal ke phare pripreme. Vov gova čerol golese te e bilačhe duxurencar. 21 Našti pijen taro tahtaj e lol o venco savo rumil pe, al amaro venco ni rumil pe. Gospodeso thaj taro tahtaj e bilačhe duxureng. Našti 26 Golese me prastav sar kova savo isi le cilj angle xan ko astali e Gospodeso thaj ko astali e bilačhe leste. Thaj kana čalavav dumukhencar, ni čalavav duxureng. 22 Il dikha li te čera amare Gospode ano vazduhu. 27 Zurale krotiv mingro telo thaj ičarav ljubomorno? Dal sam amen pozurale lestar? 23 "Sa si le ani stega, te ne bi me, savo propovediv o Lačho Lafi averenđe, avava isključimo tari trka.

10 Phralalen thaj phejalen, ni mangav te ni džanen, kaj sa amare paradada sesa ani pustinja, indarda len o Dol e oblakosa thaj savore nakhle maškar more ki šuci phuv. 2 Savore krstisajle ano oblako thaj ano more sar kola save džan palo Mojsije. 3 Savore xalje gova isto duxovno xape 4 thaj savore pilje gova isto duxovno pijipe, golese kaj pilje tare duxovno baro bar savo pratisada len thaj gova baro bar sasa o Hrist. 5 Al but lendar ni ugodišade e Devlese golese sesa mudarde thaj rastrvime ani pustinja. 6 A kava sa postanisada amende sar primer, te ma avol amen želja bašo bilačipe, sar so sasa len. 7 Ni ma aven kola save klanjin pe e idolarende, sar so sesa nesave lendar, golese kaj ano Svetu lili si pisimo: "Bešle e manuša te xan thaj te pijen thaj uštile nemoralno te čhelen." 8 Ma te čera blud, sar so nesave lendar dije pe ano blud thaj ane jekh dive mudardile bištetrin milja džene. 9 Ni te kuši e Hriste, sar so nesave lendar kušisade thaj mudardile tare sapa. 10 Ni te mrmljin, sar so nesave lendar mrmljisade thaj mudardile taro anđelo, o uništitelji. 11 Kava lende sasa sar primer, a pisimo amende sar upozorenje save živi ane poslednja divesa. (aiōn g165) 12 Golese, kola save den godi kaj ačhen zurale, te arachen pe te ma peren. 13 E iskušenjura save avile pe tumende si katane sa e manušenđe. Al o Dol si

verno thaj ni ka mučhol te aven pe tumende gasave savorenđe, te bi šajine vadži pobut dženen te anav iskušenjura save našti izdržin. Ane iskušenjura vov anglo Dol kolen save si talo Zakon. 14 Golese, mingre mangle amalalen, našen Mojsijeso Zakon, postanisadem sar te sem talo Zakon tare gova te klanjin tumen e idolarende! 15 Vaćarav – iako me korkoro naj sem talo Zakon – te anav anglo tumende sar godavare manušende. Prosudin korkore Dol kolen save si talo Zakon. 21 Kolendje save si bizo tumen so vaćarav. 16 Naj li o tahtaj taro blagoslov, Zakon, postanisadem sar te sem bizo Zakon – thaj savese zahvali amen, zajedništvo ano rat e Hristes? ako ni sema anglo Dol bizo zakon, nego sem talo Thaj naj li o mangro savo phaga zajedništvo ano telo zakon e Hristes – te anav anglo Dol kolen save si e Hristes? 17 Golese kaj si samo jekh mangro, amen bizo Zakon. 22 E bizuralende postanisadem bizuralo, save sam but, sam jekh telo, golese so jekh mangro te anav anglo Dol e bizuralen. Savorenđe sem sa, te ulava. 18 Dičhen e manušen taro Izrael palo telo: Dal bi von spasina pe ko bilo savo način. 23 A kava sa kola save xan e žrtva naj len khanči e žrtvenikosa? čerav bašo Lačho Lafi, te bi avola i man kotor ane 19 Vaćarav li golese kaj o mas žrtvujimo e idolarende lesu blagoslov. 24 Ni li džanen kaj ani trka učestvujin khanči značil? Il kaj idolura khanči značin? 20 Na! Al, kola save prasten, al samo jekh lol nagrada? Golese i žrtva so žrtvujin, žrtvujin e bilačhe duxurenđe, a na prasten gija te len i nagrada. 25 Dži jekh savo takmičil e Devlese. A me ni mangav te avol tumen katanipe pe džal ke phare pripreme. Vov gova čerol golese te e bilačhe duxurencar. 21 Našti pijen taro tahtaj e lol o venco savo rumil pe, al amaro venco ni rumil pe. Gospodeso thaj taro tahtaj e bilačhe duxureng. Našti 26 Golese me prastav sar kova savo isi le cilj angle xan ko astali e Gospodeso thaj ko astali e bilačhe leste. Thaj kana čalavav dumukhencar, ni čalavav duxureng. 22 Il dikha li te čera amare Gospode ano vazduhu. 27 Zurale krotiv mingro telo thaj ičarav ljubomorno? Dal sam amen pozurale lestar? 23 "Sa si le ani stega, te ne bi me, savo propovediv o Lačho Lafi averenđe, avava isključimo tari trka.

ni izgradil amen. 24 Nijekh ma te dičhol piro korist, nego o korist averengo. 25 Sa o mas so bićindol ko trgo, šaj xan thaj ma raspučen tumen tare gova mas, zbog o savest. 26 Golese kaj ano Svetu lili si pisimo: "E Gospodesi si i phuv thaj sa so si pe late." 27 Te akharda tumen khoni tare bipačavne manuša ko xape thaj tumen manden te džan, xan sa so ka den tumen thaj ma raspučen tumen baše gova xape, zbog o savest. 28 Al te khoni vaćarda tumende: "Kava mas sasa žrtvujimo", tegani ma xan baše kova savo gova vaćarda tumende zbog o savest. 29 Al ni vaćarav te ma xan kava baše čiro savest, nego baše koleso savo vaćarda tumende baše gova mas. Gova si jedino razlog golese kaj mingri sloboda ni odredil pe premal o savest avere manušeso. 30 Te mingre zahvalimasa prihvatisadem gova xape, sose khoni te sudil man baše gova xape? 31 Gija, kana xan il pijen, il bilo so čeren, gova sa čeren ki slava e Devlesi! 32 Ma aven sablaz ni e Jevrejende, ni e abandžijende, ni e Devlese khandirače, 33 sar so i me ane sa dikhav te ugodiv savorenđe. Me ni rodav mingro korist, nego o korist butengo, te šaj aven spasime.

11 Dičhen tumen pe mande, sar so me dikhav po Hrist. 2 Hvaliv tumen golese kaj ane sa den tumen godi mandar thaj ičaren tumen po sikajipe gija sar so dijem tumende. 3 Al mangav te džanen

kaj o Hrist si šoro dži jekhe manuše, o rom si ka xan kava mangro thaj pijen andaro kava tahtaj, šoro e romnjako thaj o Dol si šoro e Hristeso. 4 Dži objavin o meripe e Gospodeso, sa dži kaj vov ni jekh murš savo molil pe il prorokui učharde šoresa, ka avol. 27 Gija, ko nedostojno xal kava mangro il ladžarol piro šoro. 5 Thaj dži jekh džuvli savi molil pe pijol andaro tahtaj e Gospodeso, bango si golese il prorokui biučharde šoresa, ladžarol piro šoro – a so čerol greh bašo telo thaj bašo rat e Gospodeso. gova si isto sar kana bi voj randola piro šoro. 6 Te ni 28 Al o manuš te ispituil pes korkore, pa tegani te učharda i džuvli piro šoro, tegani šaj činol pe bala. xal o mangro thaj te pijol andaro tahtaj. 29 Golese Al te si ladžo i džuvli te činol pe bala il te randol po kaj, ko xal thaj pijol thaj ni poštujil e Gospodeso telo, šoro, nek učharol piro šoro. 7 O murš ni trubul te tegani anal pe peste osuda kana xal thaj pijol. 30 učharol piro šoro, golese kaj vov si e Devlesi slika thaj Golese si maškare tumende but slaba thaj nasvale slava, al i džuvli si slava e muršesi. 8 Golese kaj o thaj but džene tumendar mule. 31 Golese kaj kana bi angluno murš ni postanisada tari džuvli, nego i džuvli korkore amen ispitujisa, ne bi avasa osudime. 32 Al taro murš. 9 Ni o murš naj čerdo baši džuvli, nego i kana o Gospod sudil amen, vov vaspitil amen te ma džuvli bašo murš. 10 Golese e džuvlja trubul te avola ava sudime kolencar save si ano sveto. 33 Golese, po šoro khanči, so bi sikavola kaj si tale muršeso mingre phralalen thaj phejalen, kana čiden tumen te vlast. Gija trubul te čerol pe i baše andelura. 11 Al ano xan i Gospodnjo večera, ađućaren jekh avere. 34 Gospod, i džuvli zavisił taro murš thaj o murš zavisił Te si khoni bokhalo, nek xal čhere, te ma bi anena tari džuvli. 12 Golese, sar so i džuvli postanisada taro murš, gijate si o murš bijando tari džuvli, a sa si gova osuda pe tumende kana čiden tumen. A baše avera taro Dol. 13 Korkore maškare tumende sudin: Šukar li buća ka dav tumen uputstvura kana ka avav.

si i džuvli te molil pe e Devlese biučharde šoresa? 14 Dal ni sikavol tumen korkori i priroda kaj si ladžo o murš te inđarol bare bala, 15 al te isi e džuvlja bare bala, gova si pe laći slava? Golese kaj laće dije pe bala sar učhardipe e šoreso. 16 Al te khoni mandol te čerol čingara baše gova, Šaj samo te phenav kaj amende naj gasavo adeti thaj ni gova ni čeren ani khandiri e Devlesi. 17 Al sar vaćarav tumende tare sa kava, ni hvaliv tumen, golese kaj tumaro čidipe anal pobut bilačhipe, nego Šukaripe. 18 Angleder, šunav thaj pozala ano gova pačav kaj kana čiden tumen ani khandiri, isi čingara maškare tumende. 19 Al činil pe mande kaj trubul maškar tumende te aven i čingara, te bi dičhola pe save manuša maškar tumende si u pravu! 20 Golese, kana čiden tumen te xan katane, naj gova i Gospodnjo večera. 21 Golese so, kana tumen xan, savore angleder len pese piri večera thaj gija jekh ačhol bokhalo thaj aver matol. 22 Dal naj tumen čher kaj bi xana thaj pijena? Il čaće maren muj e Devlese Khanđirasa thaj gija ladžaren kolen saven naj khanči? So te phenav tumende? Te hvaliv tumen? Baše kava našti hvaliv tumen. 23 Golese so me primisadem o sikajipe taro Gospod, kova so tumende i dijem: o Gospod o Isus ani rat kana sasa izdajimo, lija o mangro, 24 thaj kana dija hvala e Devlese, phaglja le thaj vaćarda: "Kava si mingro telo savo dol pe tumende. Kava čeren te den tumen godi mandar." 25 Isto gija pali večera lija i o tahtaj e moljasa thaj vaćarda: "Kava tahtaj si nevo savez ane mingro rat. Kava čeren svako drom kana ka pijen gova, te den tumen godi mandar." 26 Golese, svako drom kana

12 A baše duxovna darura, phralalen thaj phejalen, ni mangav te aven ano bidžanglipe. 2 Džanen kaj, dok ni pindžarden e Devle, sena nesar xoxade thaj inđarde ko bango drom premale lalore idolura. 3 Golese mangav te džanen kaj njekh savo si inđardo e Devlese Duxosa našti phenol: "Harami e Isusesel!" Thaj khoni našti vaćarol: "O Isus si o Gospod!", sem kova savo si inđardo e Svetone Duxosa. 4 Isi različita duxovna darura, al o Duxo si jekh. 5 Isi i različito služipe, al o Gospod si jekh. 6 Isi različita načinura sar o Dol čerol pi bući ano manuš, al o Dol si jekh, savo sa čerol ane savorende. 7 A dži jekhese dol pe te sikadol o Duxo maškar leste, te avol savorende ko Šukaripe. 8 Golese kaj, jekhese o Duxo dol lafi taro gođaveripe thaj averese gova isto Duxo dol lafi taro džanglipe, 9 thaj averese gova isto Duxo dol pačajipe thaj averese gova jekh isto Duxo dol darura te sastarol, 10 thaj averese te čerol čudesura thaj averese te prorokujil, averese te razlikuil e duxuren thaj averese te vaćarol avere čibencar thaj averese te tumačil gola čhiba. 11 Al sa kava čerol jekh isto Duxo, savo dži jekhese dol pojedinačno sar mandol. 12 Golese, sar so si jekh telo thaj isi le but kotora, sa e kotora, iako si pherdo, si jekh telo. Gija si i e Hristesa. 13 Golese, savore sama krstime ano jekh Duxo te bi avasa jekh telo, bizo obzir dal sam Jevreja, il abandžije, il robura, il slobodna manuša. Savore piljam tare jekh Duxo. 14 Golese kaj, o telo naj samo jekh kotor, nego but kotora. 15 Te vaćarda o pingro: "Me naj sem va thaj golese naj sem kotor taro telo", dal golese naj kotor taro telo? 16 Il te vaćarda o kan:

"Naj sem jakh thaj golese naj sem kotor taro telo", dal O daro taro džanglipe? Ka načhol! 9 Golese kaj golese naj kotor taro telo? 17 Kana bi sa o telo avola samo zala amen džana thaj zala prorokuj, 10 al kana samo jakh, sar bi šajine te šuna? A kana bi sa o telo ka avol kova so si savršeno, tegani ka načhol kova avola samo kan, sar bi šajine te miriši? 18 Al o Dol so naj potpuno. 11 Kana sema cikno čavoro, sar čuta sa e kotora ano telo sar vov so manglja. 19 čavoro vaćardem, sar čavoro dijem godi thaj sar Kana bi sa e kotora avena jekh kotor, kaj bi avola o čavoro razmisliva. Al kana barijem, čhudijem kova telo? 20 Gija isi but kotora, al si jekh telo. 21 Našti i so si čavorikano. 12 Golese so, akana dikha sar jakh te vaćarol e vastese: "Ni trubu man!", ni o šoro e ano ogledalo thaj sar maškar magla, al tegani ka pingrende: "Ni trubun mande!" 22 Naprotiv, kola kotora dikha muj mujesa. Akana pindžarav zala, al tegani ka telose save dičhen pe kaj si slaba – von si potrebna. 23 Thaj kola kotora e telose baše save da godi kaj si em ladžutne, da len pobaro čast. Posebno učhara e kotora e telose save ni trubun te dičhen pe, 24 dok e kotorencar e telose save dičhen pe, gova ni trubul. Al o Dol sastavisada o telo gija so dija pobaro čast kole kotorenđe saven naj čast, 25 te ma avol čingara ano telo, nego e kotora e telose jednako te dičhen jekh avere. 26 Te jekh kotor e teloso patil, sa avera kotora e telose, lesa patin. Te jekhe kotorese taro telo dol pe čast, sa avera kotora e telose si radosna. 27 Tumen sen o telo e Hristeso thaj dži jekh tumendar si leso kotor. 28 Thaj o Dol čhuta ani khandiri angleder e apostoluren, dujtonen e prorokuren, a tritonen e učiteljuren. Tegani čhuta kolen so čeren čudura, pa kolen so isi len darura te sastaren, te pomožin, pa kolen so šaj te aven vođe thaj kolen so isi len daro te vaćaren avere čhibencar. 29 Savore li si apostolura? Savore li si prorokura? Savore li si učiteljura? Savore li čeren čudura? 30 Savoren li isi daro te sastaren? Savore li vaćaren avere čhibencar? Savore li tumačin e čhiba? 31 Manden but te avol tumen pobare darura. A me ka sikavav tumende vadži pošukar drom.

13 Te vaćardem sa e manuškane il e andelurende čhibencar, al naj ma mangliple, tegani bi avava samo sar zvono il činela savi čerol buka. 2 Kana bi avola man daro te prorokuj thaj te džanav sa e tajne, thaj kana bi avola man sa o džanglipe thaj gasavo pačajipe kaj lesa e bregura te crdav, al kana mangliple ne bi avola man, ne bi avava khanči. 3 Te dijem sa so isi man kolendje so naj len khanči, te dijem i mingro telo te žrtvujil pe, al mangliple kana ne bi avola man, khanči ne bi pomožila mande. 4 O mangliple but trpil, o mangliple si šukar. O mangliple ni zavidil, ni hvalil pe thaj naj barikano. 5 O mangliple naj nepristojno, ni rodol piro pravo, ni holjavol thaj ni pamtil o bilačhipe savo čerda pe lese. 6 Ni radujil pe baši nepravda, al radujil pe bašo čaćipe. 7 O mangliple sa podnosil, nikad ni ačhol te pačal, uvek nadil pe thaj sa trpil. 8 O mangliple nikad ni ačhol. A o daro taro proroštvo? Ka načhol! O daro taro vaćaripe ane čhiba? Ka hasardol!

O daro taro džanglipe? Ka načhol! 9 Golese kaj samo zala amen džana thaj zala prorokuj, 10 al kana samo zala amen džana thaj zala prorokuj, 11 Kana sema cikno čavoro, sar čhudoval kova so si savršeno, tegani ka načhol kova avola o čavoro razmisliva. Al kana barijem, čhudijem kova telo? 12 Golese so, akana dikha sar jakh te vaćarol e vastese: "Ni trubu man!", ni o šoro e ano ogledalo thaj sar maškar magla, al tegani ka pingrende: "Ni trubun mande!" 13 Gija, akana ačhen kala trin: o pačajipe, i nuda thaj o mangliple. Al embargo maškar lende si o mangliple. 14 Iskreno roden o mangliple! But manden e duxovna darura! A posebno but manden o daro taro prorokujpe. 2 Kova savo vaćarol avere čhibasa, ni vaćarol e manušendje, nego e Devlese. Golese kaj khoni našti te haljarol so vaćarol. Vov vaćarol e tajne palo Duxo. 3 Al kova savo prorokujil, vaćarol e manušendje te izgradil len, te zuravol len thaj te utešil. 4 Kova savo vaćarol avere čhibasa, duxovno izgradil samo korkore pes, al kova savo prorokujil, duxovno izgradil i khandiri. 5 Me mangav savore te vaćaren avere čhibencar, al pobut mangav te prorokujin. Golese kaj po korisno si kova savo prorokujil, nego kova savo vaćarol avere čhibencar, sem te gova khoni tumačisada te bi duxovno izgradila pe sa i khandiri. 6 Phralalen thaj phejalen, te aviljem tumende vaćarindoj avere čhibencar, sar ka avav tumende ano korist te ni andem tumende lafura taro otkrivenje, džanglipe, proroštvo il sikajipe? 7 Gija i e instrumentura čeren tonura, sar i flauta il i harfa. Te ni čerde jasna tonura, sar o manuš ka pindžarol i melodija savi bašalol i flauta il i harfa? 8 Golese kaj, te šundilo e trubako glaso nejasno, ko ka avol spremno bašo maripe? 9 Gija si gova i tumencar. Te vaćarden lafura save khoni ni haljarol, sar ka džanol pe so vaćaren? Golese kaj ka vaćaren ani balval. 10 Ko sveto isi but različita čhiba thaj ni jekh naj bizo značenje. 11 Al te ni haljardem i čhib kolesi savo vaćarol, tegani gova manuš si mande abandžija thaj me sem abandžija kolese so vaćarol. 12 Gija si gova i tumencar. A sar so but manden e duxovno darura, dičhen te aven po but pherde gasave darurencar save izgradin i khandiri. 13 Golese kova savo vaćarol avere čhibencar, nek molil pe te šaj te tumačil gova so vaćarol. 14 Golese kaj, te molisaljem avere čhibencar, molil pe mingro duxo, al mingri godi gova ni haljarol. 15 So, gija, šaj te čerav? Ka moli man mingre duxosa, al ka moli man i mingre godasa. Ka zahaliv e duxosa, al ka zahaliv i e godasa. 16 Golese kaj,

te slavisadan e Devle samo čire duxosa, sar khoni
 pe kaj si proroko il isi le duxovno doro, nek džanol kaj
 savo ni haljarol šaj phenol "Amin" ke čiri zahvala te
 gova so me pisiv si e Gospodeso zapovest. **38** Al
 ni haljarol so vaćare? **17** Gija tu šaj Šukar zahvali
 te khoni kava ni prihvatisada, ni vov korkoro ni ka
 ani molitva, al kova savo šunol ni barol duxovno. **18**
 Hvala e Devlese so vaćarav avere čhibencar pobut
 mingralen, manden but te prorokujin thaj ma branin te
 nego savore tumen. **19** Al ani khandiri mangav te
 vaćarav pošukar pandž razumna lafura te bi sikavava
 thaj uredno.
15 Phralalen thaj phejalen, dav tumen godi po
 Lačho Lafi savo propovedisadem tumende thaj
 savo primisaden thaj ane savo ačhen ano pačajipe. **2**
 Kale Lače Lafesa sen spasime, te ičarden tumen
 pe gova so propovedisadem tumende. Te gija ni
 čeren, džabe pačajen. **3** Golese so, ko angluno
 than dijem tumen kova so i me primisadem: kaj o
 Hrist mulo baše amare grehura sar so si pisimo ano
 Svetu lili, **4** kaj sasa prahome thaj kaj uštivo trito dive,
 sar so si pisimo ano Svetu lili, **5** thaj kaj sikadilo e
 Petrese, a pale gova i so Dešuduje apostolurenđe. **6**
 Pale gova, tari jekh drom sikadilo e phralende thaj
 e phejende, save sesa pobut tare pandžšel džene.
 Pobut lendar vadži adive si džuvde, al nesave već
 mule. **7** Pale gova, sikadilo e Jakovese, pa tegani sa
 avere apostolurenđe. **8** A ko krajo sikadilo i mande,
 sar nekase savo bijandilo angleder nego so trubul. **9**
 Golese kaj me sem emcikno maškare apostolura.
 Čak naj sem dostoјno te akharav man apostol, golese
 kaj prognisadem i khandiri e Devlesi. **10** Al me
 sem kava so sem, pale Devleso milost. Leso milost
 premal mande ni sasa džabe. Dikhlijem te čerav bući
 pobut savorendar lendar, al gova ni sema me, nego e
 Devleso milost savi si mancar. **11** Gija, bizo obzir dal
 me propovedisadem il von, amen vaćara isto haber
 ane savo tumen pačajen. **12** Al te propovedisadam
 taro Hrist kaj uštivo tare mule, sar tegani vaćaren
 nesave tumendar kaj naj uštipe tare mule? **13** Te
 naj uštipe tare mule, gija ni o Hrist ni uštivo. **14** Al
 te o Hrist ni uštivo tare mule, tegani džabe si amaro
 propovedipe thaj džabe si i tumaro pačajipe. **15** Te e
 mule ni ušten čače, sar so nesave phenen, tegani i
 amen sikadiljam sar xoxavne svedokura e Devlese,
 golese so svedočisadam kaj o Dol vazdija e Hriste
 tare mule, save vov ni vazdija tare mule. **16** Golese
 kaj, te ni uštive e mule, ni o Hrist ni uštivo tare mule.
17 Al te o Hrist ni uštivo tare mule, džabe si tumaro
 pačajipe thaj tumen sen vadži ane tumare grehura.
18 Tegani i kola save mule ano Hrist, hasardile. **19** Te
 samo za ko kava džuvdipe uzdaji amen ano Hrist,
 tegani sam embibaxtale manuša savorendar. **20** Al o
 Hrist čače uštivo tare mule! Vov si garancija kaj kola
 save mule, ka ušten. **21** Golese kaj, sar o meripe

avilo prekalo manuš, gija i o uštipe tare mule avilo **lil**: "Angluno manuš, o Adam, postanisada džuvdo prekalo manuš. **22** Golese kaj, sar so ano Adam manuš," thaj o Hrist, o poslednjo Adam, postanisada savore meren, gija i savore save si ano Hrist ka ušten duxo savo dol džuvdipe. **46** Naj angleder o telo ano džuvdipe. **23** Al dži jekh pale piro redo: Angluno o duxovno, nego telesno thaj pale gova o duxovno. Hrist thaj pale gova kola save si e Hristese, kana vov **47** Angluno manuš si tari phuv thaj vov si phuvalo ka avol. **24** A pale gova ka avol o kraj, kana vov ka Dujto manuš si taro nebo. **48** Savo si o phuvalo predol o Carstvo e Devlese e Dadese thaj ka phađol manuš, gasave si i sa e phuvalo manuša. Thaj savo dži jekh šorutnipe, vlast thaj zor. **25** Golese kaj, o si nebesko manuš, gasave si i sa e nebeska manuša. Hrist mora te carujił sa dok o Dol ni čhuvol tale pingre **49** Thaj sar indara o oblik e phuvalo manušeso, gija sa e dušmanuren lese. **26** A sar empaluno dušmano ka indara i o oblik e nebeskone manušeso. **50** Al ka avol uništimo o meripe. **27** Sar so vaćarol o Svetu kava vaćarav tumende, phralalen thaj phejalen, kaj o **lil**: "Sa pokorisada lese tale pingre." Al kana vaćarol telo thaj o rat našti nasledin o Carstvo e Devleso, ni kaj sa pokorisada lese, jasno si kaj sa si pokorimo, kova so properol našti nasledil kova so ni properol. sem o Dol, savo pokorisada lese sa. **28** Thaj kana **51** Šunen, ka phenav tumende o garajipe: ni ka mera ka avol e Hristese sa pokorimo, tegani i korkoro o savore, al savore ka menji amen, **52** tari jekh drom, Čhavo ka pokoril pe e Devlese savo pokorisada lese **ano** jekh treptaj e jakhako, kana ka šundol i paluni sa. Gija, te avol e Devle vlast ane sa. **29** Gijate, so truba. Golese kaj, tegani kana ka šundol i truba, e ka čeren kola save krstin pe umesto e mule? Te e mule ka ušten ano džuvdipe thaj nikad ni ka properen mule uopšte ni ušten ano džuvdipe, sose krstin pe thaj amen ka ava menjime. **53** Golese kaj, kava telo baše lende? **30** Sose i amen svako sato čhuva amen so properol mora te uravol pe ano telo so ni properol ano opasnost? **31** Phralalen thaj phejalen, xav man thaj kava mulikano mora te uravol pe ano bimulikano. sovli ane tumende, save sen mo baripe ano Hrist **54** Al kana kava so properol ka uravol pe ane kova o Isus, amaro Gospod, kaj dži jekh dive sem ano so ni properol thaj kava mulikano ka uravol pe ano opasnost te merav. **32** Te dikhlijam manušikane, savo bimulikano, tegani ka pherdol kova so si pisimo ano korist isi man so borisaljem e divljone zveronencar **Sveti lil**: "I pobeda xalja o meripe!" **55** "Tu o meripe, ano Efes? Te e mule ni uštile, tegani "ajde te xa thaj kaj si čiri pobeda? Tu o meripe, kaj si či zor savasa te pija, golese kaj theara ka mera!" **33** Ma xoxadon: dukhave?" (**Hadēs g86**) **56** O meripe lol pi zor taro "Bilacho amalipe rumil šukar adetura." **34** Rasvestin greh, a o greh lol piri zor savi avol taro Zakon. **57** tumen sar so trubul thaj ma grešin vadži! Golese **Al** hvala e Devlese savo dol amen pobeda prekalo kaj nesave tumendar ni pindžaren e Devle. Gova amaro Gospod o Isus Hrist! **58** Golese, phralalen thaj tumende vaćarav te ladžarav tumen. **35** Al khoni phejalen mingre manglalen, aven zurale thaj ustajna! tumendar šaj pučol: "Sar ušten e mule? Savo telo ka Uvek te den tumendar sa ane buća e Gospodese, avol len kana ka ušten?" **36** Bigođak! Kova so tu golese so džanen kaj tumari bući ano Gospod naj seji, ni ka uštol ano džuvdipe angleder so ni merol. džabe.

37 Thaj gova so seji, ni seji sar o telo savo ka barol, nego samo seme, bilo zrno taro div il nesavo aver seme. **38** Al o Dol baše svako seme dol telo savo mandol thaj gija svako seme isi le posebno oblik. **39** Naj dži jekh telo isto. Nego, aver si telo manušikano, aver si telo životinjsko, aver telo čirikljano thaj aver telo e mačhengo. **40** Iši nebeska thaj phuvaće telura, al aver si sjaj e nebeskone telurengو thaj aver si sjaj e telurengو ki phuv. **41** Aver si o sjaj e khameso, aver o sjaj e čhoneso thaj aver o sjaj e čerenjengo, a svako čereni razlikuil pe pale piro sjaj. **42** Gija si i e mulencar kana ka ušten ano džuvdipe. O telo so sejil pe, properol, al uštol sar gova so ni properol. **43** O telo sejil pe ani ladž, al uštol ani slava, sejil pe ano slabost, al uštol ani zor. **44** Sejil pe prirodno telo, al uštol duxovno telo. Te isi prirodno telo, tegani isi i duxovno telo. **45** Sar so si pisimo ano **Sveti**

16 Bašo čidipe o dobrovoljno prilog e Devlese manušende, sar so vaćardem e khandirende ani Galatija, čeren i tumen gija. **2** Svako nedelja nek dži jekh tumendar ačhavol ko krajo khanči tare kova so zaradisada, te ma čidol pe o dobrovoljno prilog tegani kana ka avav me. **3** Al kana ka avav, ka bičhalav kolen save tumen ka birin, mingre preporukencar, te indaren ano Jerusalim tumaro dobrovoljno prilog. **4** Al te trubuja te džav i me, von ka džan mancar. **5** Ke tumende ka avav kana ka nakhav maškar i Makedonija, golese kaj samo ka nakhav gothar. **6** Šaj ka ačhav tumende il čak ka nakhavav o jevend tumencar, te bi tumen pomožina man bašo drom odori kaj ka mangav te džav. **7** Golese kaj ni mangav kava drom te dikhav tumen samo ano načhipe, golese kaj nadiv man, te dija o Dol, te ačhav tumende nesavo

vreme. **8** Ano Efes ka ačhav dži ki Pedesetnica, **9** golese kaj putajle mande bare vudara te čerav odori lačhi bući. Al isi man but dušmanura. **10** A kana ka avol o Timotej, dičhen te bešol tumende bizi dar, golese kaj vov čerol e Devlesi bući sar so i me. **11** Gija khoni te ni marol muj lesa, nego te pomožin bašo drom thaj te avol ano mir ke mande, golese kaj adućarav le e phralencar. **12** Bašo phral o Apolos, but molisadem le te avol e phralencar ke tumende, al vov nisar ni manglia akana te avol. Al vov ka avol aver drom, kana ka avol le pobut vreme. **13** Aven džungade! Ačhen zurale ano pačajipe! Ičaren tumen muršikane thaj aven zurale! **14** Sa so čeren, čeren ano manglipe. **15** Tumen džanen kaj e Stefanese čherutne si anglune pačavne tari Ahaja thaj predije pe ano služipe e Devlese manušende. Golese, phralalen thaj phejalen, moliv tumen **16** te aven i tumen pokorna gasave manušende thaj dži jekhese savo trudil pe thaj služil lencar. **17** Radujiv man kaj avilo o Stefane, o Fortunat thaj o Ahaik, golese kaj von pherde gova čućipe kana tumen ni sena akate. **18** Gija umirisade mingro thaj tumaro duxo. Golese, gasave manušen poštujin. **19** Pozdravin tumen e khandira andari Cikni Azija. But pozdravin tumen ano Gospod o Akila thaj i Priskila thaj i khandiri so si ane lengo čher. **20** Pozdravin tumen sa e phrala thaj e pheja. Pozdravin jekh avere svetone čumidimasa. **21** Me, o Pavle, pisiv kala pozdravura mingre vastesa. **22** Te khoni ni mandol e Gospode, nek avol harami! Marana ta! **23** Milost e Gospodeso e Isuseso e Hristeso nek avol tumencar. **24** Mingro manglipe nek avol tumencar savorencar ano Hrist o Isus. Amin.

2 Korinćanurenđe

1 Kava iil pisiv me, o Pavle, o apostol e Isuseso Hristeso pale Devleso manglipe thaj amaro phral o Timotej, e Devlese khanđiraće ano Korint thaj sa e Devlese manušende ani sa i Ahaja: **2** Nek avol tumencar milost thaj mir taro Dol amaro Dad thaj taro Gospod o Isus Hrist. **3** Nek avol blagoslovimo o Dol thaj o Dad amare Gospodeso e Isuseso e Hristeso, o milosrdno Dad thaj Dol kastar avol sa i uteha. **4** Vov utešil amen ane dži jekh amaro pharipe, te bi šajine i amen te uteši kolen save si ano pharipe, gasave utehasa savasa i amen utešil o Dol. **5** Golese kaj, sar so si bare patnje e Hristese save aven pe amende, gija si bari thaj i uteha savi isi amen ano Hrist. **6** Te sam ano pharipe, gova si baši tumari uteha thaj tumaro spasenje. Thaj te sam utešime, i gova si baši tumari uteha, savi zuravol tumen te podnosin gova pharipe, savo podnosi i amen. **7** A amari nada baše tumende si zurali, golese so džana kaj sar so isi tumen kotor ane amaro pharipe, gija isi tumen kotor i ani amari uteha. **8** Phralalen thaj phejalen, manga te džanen taro pharipe savo sasa amende ani Cikni Azija. Sama opteretime pobut, nego so šajine te izdrži, gaći kaj čak hasardam amari nada kaj ka ačha džuvde. **9** Osetisadom kaj pripremil pe amende osuda ko meripe. Al sa gova sasa te ma bi avola amaro pouzdanje ane korkore amende, nego ano Dol savo vazdol e mulen. **10** Vov ikalda amen taro baro opasnost e merimaso thaj palem ka ikalol amen. Ane leste čhuva amari nada kaj vadži ka spasil amen. **11** Thaj tumen šaj pomožin amende tumare molitvencar. Tegani but manuša ka den hvala e Devlese baše amende – thaj o Dol ka blagoslovil amen baše tumare but molitve. **12** A kalesa hvali amen: amaro savest svedočil kaj amen ano sveto, thaj posebno maškar tumende, živisadam iskreno thaj čistone ilesa savo avol taro Dol, na ano manuškano gođaveripe, nego ane Devleso milost. **13** Golese kaj amen ni pisi tumende khanči so ne bi šajine te čitin il te haljaren. A nada isi man kaj ka haljaren sa. **14** Sar so zala haljarden amen, thaj kaj ane kova dive kana palem ka avol amaro Gospod o Isus, tumen ka hvalin tumen amencar, gija sar so amen ka hvali amen tumencar. **15** Ane kava uverenje manglijem angleder te avav tumende te avol tumen duj droma pobaro milost. **16** Manglijem te avav tumende kana ka džav ko drom za ki Makedonija thaj palem te avav tumende kana ka irima andari Makedonija, tumen te ispratin man ko drom za ki Judeja. **17** Gijate, dal

me ločheste dijem godi kana gova planirisadem? Il andem odluke sar so anal kava sveto, angleder te vačarav "va, gija si", a pale gova "na, naj gija"? **18** Al o Dol si svedoko kaj gova haberis tumende naj "va" il "na". **19** Golese kaj o čhavo e Devleso, o Isus Hrist, save objavisadum tumende, me, o Silvan thaj o Timotej, ni sasa "va" thaj "na", nego ano Hrist si uvek "va". **20** Golese kaj, bilo kobor isi e Devlese obećanjura, sa ane leste isi len piro "va". Golese i amen prekal o Hrist vačara "amin" ke Devlesi slava. **21** Al o Dol si gova, savo amen katane tumencar zuravol ano Hrist. Vov pomazisada amen, **22** thaj čhuta piro pečato ane amende thaj dija piro Duxo ane amare ile sar garancija baše kova so obećisada. **23** Me akharav e Devle sar mingre svedoko, golese kaj vov pindžarol mingro džuvdipe: ano Korint ni aviljem palem golese kaj manglijem te zaštitiv tumer. **24** Gova ni značil kaj amen manga te ava gospodarura pe tumaro pačajipe, nego čera buči katane tumencar bašo tumaro radujipe, golese kaj tumen ačhen zurale ano pačajipe.

2 Golese odlučisadem kaj ni ka anav tumende žalost kana ka avav palem tumende. **2** Golese kaj, te čerdem te aven žalosna, ko ka radujil man? Dal kola savende andem žalost? **3** Thaj kava pisisdem tumende golese, kana ka avav, ma te avav žalosno baše kola savendar trubul te radujiv man. Golese so pačav kaj te sem me baxtalo, i tumen sen baxtale. **4** Golese kaj, taro but baro pharipe thaj andaro žalostivno ilo thaj i bute jasvencar pisisdem tumende. Al na te anav žalost tumende, nego te pindžaren kobor si baro mingro manglipe premal tumende. **5** Te khoni khanika čerda žalosno, ni žalostisada samo man, nego šaj phenav – te ma preteriv – savoren tumen. **6** Gasave manušese si dovoljno gova so ukorisade le but manuša. **7** Mesto gova, akana pošukar oprostinst lese thaj utešin le, te ma bi phađola le o baro žalost. **8** Golese, moliv tumen te sikaven lese kaj vadži manden le. **9** Kava tumende pisisdem golese te proveriv tumen save sen thaj dal sen poslušna ane sa. **10** Kase tumen oprostinst, oprostiv i me. Thaj te oprostisadem khanikase, te isi kase so te oprostiv, oprostisadem zbog tumende, anglo Hrist, **11** te ma nadmudril amen o Satana, golese kaj džana lese bilačhe namere. **12** Kana aviljem ani Troada te propovediv o Lačho Lafi e Hristeso, o Gospod putarda mande e vudara baši buči. **13** Al ni sasa man mir ane mingre duxo, golese so ni arakhljem odori mingre phrale e Tito. Golese oprostisaljem mingre phralencar thaj deljem ani Makedonija. **14** Al, hvala e Devlese

savo uvek čerol amen te ava pobednikura ano Hrist thaj prekal amende buljarol o miris taro džanglipe pestar ke sa e thana. 15 Golese kaj amen sam e Hristeso miris savo si ugodno e Devlese maškar kola save si spasime thaj i maškar kola save mudardon. 16 Jekhendē si gova miris savoanol meripe, a averendē si gova miris savoanol džuvdipe. Al ko si sposobno baše gasavo zadatko? 17 Čače, amen naj sam sar kola save trgujin e Devlese Lafesa, nego čačimasa vaćara ano Hrist anglo Dol, sar kola save si bičhalde taro Dol.

3 Počni li palem korkore amen te hvali? Il trubul amende, sar nesave averendē, preporuuke tumendar il tumende? 2 Tumen sen amaro lili, pisimo ke amare ile, savo pindžaren thaj čitin sa e manuša. 3 Tumen sikadon kaj sen e Hristeso lili, bući tari amari služba, lili savo naj pisimo mastilosa, nego e Duxosa e džuvdve Devlese, naj pisime ke barale ploče, nego ke ploče e manušikane ilenđe. 4 A gasavo pouzdanje isi amen anglo Dol kroz o Hrist. 5 Gova ni značil kaj amen korkore sam sposobna te tvrdi khanči baše amende. Amaro sposobnost avol taro Dol. 6 Vov osposobisada amen te ava sluge bašo Nevo savez, al na baše slovura, već bašo Duxo, golese so e slovura mudaren, al o Dux dol džuvdipe. 7 Te o služipe e merimaso savo sasa slovurencar urezime ano bar, sasa gaći slavno kaj e Izraelcura naštine te dičhen ane Mojsijaso muj, zbog i slava savi već načhola tare lesu muj, 8 kobor si poslavno o služipe e Duxoso? 9 Golese so, te sasa slavno o služipe savoanol osuda, kobor pobut ka avol slavno o služipe savoanol pravednost? 10 Čače, kova so sasa slavno, naj slavno kana uporedil pe e slavasa savi si pouzvisimi. 11 Te kova prolazno sasa slavno, kobor si pobari goja slava savi ačhol ane sa e divesa! 12 Golese, kaj isi amen gasavi nada, vaćara bizi dar. 13 Naj sam sar o Mojsije, savo čaršafesa učharda po muj, te ma dičhen e Izraelcura o krajo e slavako savi načhol. 14 Al lende goda sesa phangle. I adive, lende goda si učharde gole čaršafesa kana čitil pe o Purano savez. Gova čaršafi vadži učharol lende goda te našti haljaren o čačipe, golese kaj samo ano Hrist gova čaršafi šaj crdol pe. 15 Dži adive, kana čitin e Mojsijaso zakon, o čaršafi ačhol ke lende ile, 16 al kana neko iril pe premalo Gospod, o čaršafi crdol pe. 17 O Gospod si Duxo, a kaj si e Gospodeso Duxo, gothe si sloboda. 18 Thaj savore amen mujesa savo naj učhardo sikava e Gospodesi slava, menji amen thaj postani slična lese – tari slava ani slava, savi avol taro Gospod, savo si Duxo.

4 Pale Devleso milost isi amen kaja služba thaj golese ni odustani. 2 Mesto gova odreknisaljam tare garade thaj ladžutne buća, ni ponaši amen lukavo thaj ni preiri o Lafi e Devleso, nego sikava o čačipe. Gija dži jekh manuš džanol ane po ilo save sam amen anglo Dol. 3 A te si amaro Lačho Lafi savo propovedi učhardo čaršafesa, učhardo si kolende save properen. 4 Von ni pačan, golese kaj o dol kale svetoso korada lendi godi, te ma dičhen o svetlo taro Lačho Lafi savo sikavol i slava e Hristesi, savo si i slika e Devlesi. (aiōn g165) 5 Golese so ni propovedi korkore amen, nego e Isuse e Hriste sar Gospode thaj amendar vaćara kaj sam tumare sluge bašo Isus. 6 Golese kaj o Dol savo vaćarda: "Nek o svetlo svetil andaro kalipe!", svetlisada ane amare ile, te pindžara e Devlesi slava savi svetil po muj e Hristeso. 7 Al kava barvalipe isi amen ane phuvale čare, te dičhol pe kaj kava baro zuralipe si taro Dol, a na amendar. 8 Tare sa e riga čićidol amen o pharipe, al našti phadol amen. Bunime sam, al naj sam razočarime. 9 Progonin amen, al naj sam napustime. Peraven amen, al naj sam uništimo. 10 Pe amare telura uvek amen inđara e Isuseso meripe, te bi e Isuseso džuvdipe sikadola pe amare telura. 11 Golese, kaj amen save sam džuvde, stalno sam ano opasnost te mudaren amen zbog o Isus, te bi e Isuseso džuvdipe sikadola pe amare mulikane telura. 12 Gijate o meripe delujil ane amende, al o džuvdipe ane tumende. 13 Golese kaj isi amen gova isto Duxo taro pačajipe, sar so si pisimo ano Svetu lili: "Pačajem, golese vaćardem", i amen pača pa gija i vaćara. 14 Golese so džana kaj o Dol savo vazdija e Gospode e Isuse tare mule, ka vazdol i amen e Isusesa thaj katane tumencar ka čhuvol amen angle peste. 15 Golese kaj sa kava si baše tumaro šukaripe, te bi o milost e Devleso širila pe dži ke sa pobut manuša, thaj gija lengo zahvalipe te avol ko izobilje, ke Devlesi ki slava. 16 Golese, ni odustani. Nego, te i amaro biće avral properol, amaro biće andral dži jekh dīve obnovil pe. 17 Golese so kava amaro privremeno cikno pharipe pripremil amen baši večno slava savi obilno nakhavol amaro pharipe ane savo sam akana. (aiōnios g166) 18 Gija, amen ni da važnost ke kova so dičhol pe, nego ke kova so ni dičhol pe. Golese kaj kova so dičhol pe si privremeno, al kova so ni dičhol pe si večno. (aiōnios g166)

5 Gija, amen džana kaj ako amaro phuvako šatori ane savo beša – amaro telo pe kaja phuv – rušil pe, isi amen cher taro Dol, večno cher ko nebo, savo naj čerdo manušikane vastesa. (aiōnios g166) 2 Golese ane kala telura amen uzdiši taro pharipe

thaj but manga o Dol te dol amen amare nebeska o Dol vaćarol: "Ane emšukar vreme šundem tut, telura. 3 Golese kaj kana ka urava le pe amende, thaj pomožisadem tuće ko đive taro spasenje." ni ka ava nandē. 4 Dži kaj beša ane kava phuvako Šunen! Akana si emšukar vreme, akana si o đive šatori, uzdiši taro pharipe. Na golese kaj ni manga te taro spasenje! 3 Trudi amen khanikase te ma ava ava urade vadži ane leste, nego golese so manga te prepreka, gija te ma bi khoni aračola zamerka ki ava urade ano nevo, nebesko telo, te bi o džuvdipe amari služba. 4 Nego, ane sa amen sikadiva sar gutila kova so si mulikano. 5 Al o Dol si kova savo e Devlese sluge: kana sam ano baro istrajnost, pripremisada amen pe kava thaj sar zalog dija amen ane nevolje, ano čororipe, ano pharipe; 5 dži kaj o Duxo. 6 Gija sam pherde ano pouzdanje thaj džana maren amen, kana phanden amen, kana sam ane kaj sam dur taro Gospod dži kaj sam ane kava telo, 7 čingara, ano pharipe, ano bisojipe thaj ano bokhalipe. golese so vadži živi palo pačajipe, a na palo kova so 6 Sikadiva sar e Devlese sluge ani čistota, ano dikha. 8 Golese i me phenav kaj sam pherde ano džanglipe, ano strpljivost, ano šukaripe, ano Svetu pouzdanje. Amen manga te ačhava amaro telo thaj te Duxo, ano iskreno manglipe, 7 ano čačukano Lafi, dža te beša e Gospodesa. 9 Golese andare sa o ilo ane Devlesi zor, e oružjesa taro pravednost bašo amen manga te ugodni lese, bizo obzir dal beša kate napad thaj baši odbrana. 8 Gasave sam kana slavin ane telo il odori leste. 10 Golese kaj savore mora te amen thaj kana ladžaren amen, kana sam ko lačho ačha anglo sudo e Hristeso. Dži jekh amendar ka thaj ko bilačho glaso. Dičhen amen sar xoxavne, primil piri plata baše kova so čerda, dok sasa ano iako vaćara čaćipe. 9 Dičhen amen sar kolen kas ni phuvikano šatori, bilo lače il bilačhe. 11 A golese pindžaren, iako šukar džanen amen. Dičhen amen kaj amen džana baši dar anglo Gospod, trudi amen sar kolen save meren, al akh, amen živi! Kaznin te uveri e manušen. O Dol potpuno džanol amen, amen, al naj sam mudarde. 10 Žalna sam, al palem thaj me nadiv man kaj i tumen pindžaren amen ane uvek sam radosna. Čoro re sam, al palem buten tumaro savest. 12 Amen ni manga tumende palem te čerdam barvalen. Amen sam sar kola kas naj khanči, preporuči amen, nego manga te da tumen prilika te al palem isi amen sa. 11 Korinčanuralen, vaćardam čhuden baripe amencar. Gija ka odgovorin kolendje tumende iskreno, amare ile širom putardam tumende. save čhuden baripe kolesa so dičhol pe, a na kolesa 12 Amaro ilo naj phanglo tumende, al tumaro ilo so si ano ilo. 13 Te hasardam amari godi, gova si phanglo si amende. 13 Vaćarav tumende sar mingre bašo Dol. A te sama godaver, gova si baše tumende. čhavende: Putaren amende tumare ile sar so amen 14 Golese kaj postupi bašo manglipe e Hristeso savo putra amare ile tumende! 14 Ma čhoven tumen amencar upravil golese so dodžangljam, kaj te jekh ano jarmo e bipačavne manušencar. Golese so o manuš mulo baše sa e manuša, tegani savore mule. pravednost naj le khanči katane e bizakonesa. Ni 15 O Hrist mulo baše sa kola save si džuvde, te von o svetlo naj le khanči katane e tamninasa. 15 Ane ni živin vadži pese, nego Kolese savo mulo thaj uštio soste složin pe o Hrist thaj o beng? Il so isi katane e tare mule zbog lende. 16 Golese od akana khanika ni pačavne thaj e bipačavne? 16 Il so isi i khandri e sudi pale manušikane merila. I te nekad sudisadam e Devlesi e idolurencar? Golese kaj, amen sam o hram Hriste pale manušikane merila, akana gija ni čera. 17 e džuvde Devleso, sar so vaćarda o Dol: "Ka bešav Golese, te si khoni ano Hrist, vov si nevo stvorenje. ane lende thaj ka phirav maškar lende; ka avav lengo O purano nakhlo, akh, nevo postanil. 18 Al sa kava Dol thaj von ka aven mingro narodo." 17 Golese: avol taro Dol, savo mirisada amen pesa prekalo Isus "Iklijen gothar, thaj crden tumen lendar," vaćarol o Dol. Hrist thaj dija amen služba taro pomirenje. 19 Golese "Ma dolen tumen pe gova so si melalo thaj me ka kaj o Dol ano Hrist mirisada o sveto pesa. Vov ni primiv tumen. 18 Me ka avav tumaro Dad thaj tumen dinda e manušende lende grehura, a amende dija te ka aven mingre čhave thaj čheja," vaćarol o Gospod, propovedi o Lafi taro pomirenje. 20 Gija, amen čera bući sar poslanikura e Hristese thaj o Dol opomenil prekal amende. Golese moliv tumen ano Hrist: mirin tumen e Devlesa! 21 Kole savo sasa bizo greh, o Dol čerda te avol žrtva baše amare grehura, te bi ane leste avasa pravedna anglo Dol.

6 Sar e Hristese saradnikura moli tumen, te ma len džabe o milost e Devleso. 2 Golese kaj

7 Manglalen amalalen, isi amen kala obećanjura, golese te thova amen tare sa so meljarol o telo thaj o duxo! Thaj anjdar e Devlesi živin džuvdimasa savo si savršeno sveto. 2 Čeren than ane tumare ile amende! Khanikase ni čerdam nisavo bilačipe, khanika ni rumisadam, khanika ni čhinadam ane pare. 3 Ni vaćarav tumende gova te osudiv tumen. Golese

kaj, angleder vaćardem kaj sen ane amare ile gaći droma but molisade amen, te da len prilika i von kaj sam spremna katane tumencar te mera thaj te te učestvujin ano gova te čiden pare baše Devlese ačha džuvde. 4 Isi man baro pouzdanje ane tumende manuša ano Jerusalim. 5 Thaj dije i pobut, nego thaj but hvaliv ma tumencar! Pherdo sem utehasa so amen nadisaljam. Angleder dije korkore pes e thaj bute radujimasa, baše sa gova amaro pharipe. 5 Gospodese a pale gova amende, golese kaj si gova Golese kaj, čak i kana avlijam ani Makedonija, naj e Devleso manglipe. 6 Golese molisadam e Tito sar sasa amen odmor, nego trpisadam ke sa e načinura. so angleder počnisađa, gija i te završil kaja milosno Avral sasa amen čingara thaj andral dar. 6 Al o Dol, bući maškar tumende. 7 Al, sar so isi tumen sa savo tešil e ponznonen, utešisada amen kana avilo obilno: pačajipe, propovedipe, džanglipe, želja bašo o Tito, 7 a na samo golesa so vov avilo, nego i e pomožipe thaj manglipe premal amende, nek avol utehasa savi dijen lese. Vov vaćarda amende kober tumen i obilno milost te den sa e ilesa. 8 Ni vačarav manden te dičhen man, kober sen žalosna thaj kober tumende kava sar zapovest, nego dav tumen primer brinin tumen mande. Gova vadži pobut radujisada bašo revnost avere pačavnengo, te bi ispitiva dal man. 8 Golese kaj, te žalostisadem tumen mingre si iskreno tumaro manglipe. 9 Golese so džanen o lilesa, ni žaliv kaj pisisdam le. A i te žalisadem, milost amare Gospodeso e Isuseso Hristeso: iako dikhav kaj gova lil samo zala rastužisada tumen. 9 Al sasa barvalo, baše tumende postanisada čoro, te akana radujiv man, na golese kaj žalostisadem tumen, bi lese čororimasa tumen avena barvale. 10 A so nego golese kaj goja žal anda tumen ko pokajipe. tičil pe baše kaja bući, dav godi kaj tumen trubul te Golese kaj tumari žal sasa pale Devlesi volja, gijate završin kova so i korkore lijen te čeren prošlo berš. ke nisavo način ni dukhadam tumen. 10 I žal savi Thaj na samo kaj tumen lijen te čeren goja bući, nego si pale Devlesi volja anol pokajipe savo indarolano gova i čače manglijen. 11 Golese akana dovršin kaja spasipe – pokajipe baše savo ni žalil pe – dži kaj i bući! Sar so sena spremna thaj manglijen te den, žal tare kava sveto bijanol žalost savo indarolano gija akana aven spremna te dovršin kaja bući gaći meripe. 11 Dičhen akana sa so anda tumende goja kober šaj te den. 12 Golese kaj, te sen spremna te žal savi sasa pale Devlesi volja. Kober o manglipe den averende, tegani gova daro ka prihvativ o Dol, anda tumen te branin tumaro nevinost, kober i holi, premalo gova so isi tumen, a na premalo gova so naj kober i dar, kober o manglipe te dičhen amen, kober i tumen. 13 Naj amari namera, te avol pomoć averende briga thaj o manglipe baši pravedno kazna kolese kova so bi tumende avola pharipe. Na, nego amari savo grešisada! Thaj ane sa gova sikadiljen kaj sena namera si te avol katanipe maškar tumende. 14 Amen nevina. 12 Gija, te pisisdam gova tumende, naj sasa mangljam tumaro izobilje te zadovoljil lende potrebe, gova baše kova manuš savo grešisada, ni baše kova te bi kasnije lengo izobilje šajine te zadovoljil tumare manuš premal kaste čerdilo biličipe, nego golese, potrebe. Gija ka avol tumen katanipe. 15 Sar so si te šaj dičhen anglo Dol tumari briga baše amende. pisimo ano Sveti Ili: "Kova savo but čidija, naj sasa le 13 Gova utešisada amen. Al, osim baši goja uteha, but, niti kova savo zala čidija, naj sasa le zala." 16 pobut sama baxtale bašo radost e Titeso, golese kaj Hvala e Devlese, kaj gasavo predanost savo isi man ohrabrisaden lesu duxo. 14 A me ni ladžaljem baše tumende, dija e Titose ano ilo. 17 Vov, na samo kaj sa e šukar buća save lese vaćardem tumendar. Amen prihvatisada tumari molba, nego tare piri volja thaj but uvek vaćardam tumende sa čače thaj gija i amaro baxtalo avol tumende. 18 Gija, bičhala lesa i e phrale hvalipe anglo Tito sikadilo sar čačukano. 15 Lese save hvalin sa e khandira golese kaj šukar propovedil osećanja premale tumende si akana pozurale kana dol pe godi sar tumen šunden le thaj sar primisaden le darasa thaj poštujimasa. 16 Radujiv man kaj ane tumende šaj avol man but poverenje.

8 Phralalen thaj phejalen, akana bi mangasa te džanen so e Devleso milost čerda e khandirende ani Makedonija. 2 Sesa iskušime ano baro pharipe, al lengo baro radost thaj lengo baro čororipe nakhlano barvalipe, golese so dije sa e ilesa. 3 Šaj te svedočiv kaj dije gaći kobor šajine, pa i pobut tare gova, a sa gova čerde pali piri slobodno volja. 4 Nekobor

te učestvujin ano gova te čiden pare baše Devlese ačha džuvde. 5 Thaj dije i pobut, nego thaj but droma but molisade amen, te da len prilika i von kaj sam spremna katane tumencar te mera thaj te te učestvujin ano gova te čiden pare baše Devlese ačha džuvde. 6 Isi man baro pouzdanje ane tumende manuša ano Jerusalim. 7 Al, sar so isi tumen sa savo tešil e ponznonen, utešisada amen kana avilo obilno: pačajipe, propovedipe, džanglipe, želja bašo o Tito, 8 Ni vačarav manden te dičhen man, kober sen žalosna thaj kober tumende kava sar zapovest, nego dav tumen primer brinin tumen mande. Gova vadži pobut radujisada bašo revnost avere pačavnengo, te bi ispitiva dal man. 9 Golese so džanen o lilesa, ni žaliv kaj pisisdam le. A i te žalisadem, milost amare Gospodeso e Isuseso Hristeso: iako dikhav kaj gova lil samo zala rastužisada tumen. 10 Al sasa barvalo, baše tumende postanisada čoro, te akana radujiv man, na golese kaj žalostisadem tumen, bi lese čororimasa tumen avena barvale. 11 Golese akana dovršin kaja spasipe – pokajipe baše savo ni žalil pe – dži kaj i bući! Sar so sena spremna thaj manglijen te den, žal tare kava sveto bijanol žalost savo indarolano gija akana aven spremna te dovršin kaja bući gaći meripe. 12 Golese kaj, te sen spremna te žal savi sasa pale Devlesi volja. Kober o manglipe den averende, tegani gova daro ka prihvativ o Dol, anda tumen te branin tumaro nevinost, kober i holi, premalo gova so isi tumen, a na premalo gova so naj kober i dar, kober o manglipe te dičhen amen, kober i tumen. 13 Naj amari namera, te avol pomoć averende briga thaj o manglipe baši pravedno kazna kolese kova so bi tumende avola pharipe. Na, nego amari savo grešisada! Thaj ane sa gova sikadiljen kaj sena namera si te avol katanipe maškar tumende. 14 Amen nevina. 15 Lese save hvalin sa e khandira golese kaj šukar propovedil o Lačho Lafi. 16 Gija, bičhala lesa i e phrale hvalipe anglo Tito sikadilo sar čačukano. 17 Vov, na samo kaj sa e šukar buća save lese vaćardem tumendar. Amen prihvatisada tumari molba, nego tare piri volja thaj but uvek vaćardam tumende sa čače thaj gija i amaro baxtalo avol tumende. 18 Gija, bičhala lesa i e phrale hvalipe anglo Tito sikadilo sar čačukano. 19 A na samo gova, nego e khandira birisade le te putujil amencar ani kaja milosno bući savasa slavi e Gospode thaj sikava amaro spremnost te pomogni. 20 Dikha te ava oprezna, khoni te ma tužil amen sar amen postupi gole bare darosa savo si amende poverimo. 21 Golese kaj, manga te čera pošteno bući na samo anglo Dol nego i angle manuša. 22 Lencar bičhala i avere phrale save ane but buća thaj but droma pindžardam kaj si predano. A akana mandol te pomognil vadži pobut, golese so isi le baro pouzdanje ane tumende. 23 A so tičil pe taro Tito, vov si mingro amal thaj saradniko ani bući tumende.

A kala phrala si predstavnikura e khandirende thaj anen i slava e Hristese. 24 Golese, sikaven lende tumaro manglipe te šaj dičhen sa e khandira sose sam barikane tumencar.

9 A taro služipe e Devlese manušende ano Jerusalim ni trubul te pisiv. 2 Golese kaj džanav sar manđen te pomognin. Golesa hvaliv tumen stalno e Makedoncurende vačarindo: "I Ahaja si spremno te pomognil taro prošlo berš." Thaj tumaro predanost zurada i bute manušen te pomognin. 3 Golese, bičhalav tumende kale phralen, amaro baripe tumencar te ma avol samo čuće lafura, nego tumen te aven spremna, sar so vaćardem. 4 Gija, te avile mancar nesave Makedoncurenda thaj te arakhlije tumen nespremna, amen – a tumendar ni vačarav – ka ava ani ladž bašo gaći poverenje ane tumende. 5 Golese dijem godi kaj trubuja te bičhalav angleder kale phralen te posetin tumen thaj te pripremin tumaro daro, savo već obećisaden, te bi gova avola daro so den dobrovoljno, a na sar daro savo morajlo te dol pe. 6 Kava čuven tumende ani godi: ko zala sejil, zala i ka čidol. A ko obilno sejil, obilno i ka čidol. 7 Dži jekh nek dol gaći kobor odlučisada ano ilo, na žalosno niti so khoni teril le, golese kaj o Dol mandol kolen save den sa e ilesa. 8 O Dol šaj blagoslovil tumen but ane dži jekh milost, ane sa uvek te avol tumen dovoljno tumende thaj te ačhol tumen vadži, baše dži jekh šukar bući, 9 sar so si pisimo ano Sveti lili: "Vov obilno dol e čororenđe. Leso pravednost ačhol dži jekh dive." (aiōn g165) 10 Akana, o Dol savo dol seme e manušese savo sejil thaj mangro xamase, ka pobrinil pe thaj ka umnožil tumare zalihe e semesa thaj ka čerol i žetva taro tumaro pravednost te barol. 11 Tumen ka aven blagoslovime ane sa, te bi avena uvek sar kola save den obilno. Gija, tumare darura ka podstaknij avere manušen te zahvalin e Devlese. 12 Golese kaj, tumari služba savi čeren, na samo so pomognil za ki potreba e Devlese manušende, nego čerol but manuša izobilno te zahvalin e Devlese. 13 Sar so akale služimasa dokažisaljen, e manuša slavin e Devle golese so tumen pokorno priznajin e Hristeso Lačho Lafi thaj uladen putarde ilesa tumaro lačhipe lencar thaj savorencar. 14 Von ka molin tumende thaj ka čeznin pale tumende bašo baro milost savo sikada tumende o Dol. 15 Hvala e Devlese baše leso daro savo lafurencar naštii phenol pe.

10 A me, o Pavle, moliv tumen ano mirnipe thaj šukaripe e Hristeso – me, savo sem ponizno kana sem maškare tumende muj mujesa, al strogo

sem kana naj sem tumencar. 2 Moliv tumen, dži kaj sem tumencar, ma terin man te avav strogo, sar so očekujiv kaj ka avav strogo kolencar save den godi kaj amen živi pale telesna želje. 3 lako amen živi ano telo, ni mara amen sar so o telo mandol. 4 Oružje savesa mara amen naj tare kava sveto, nego isi le e Devlesi zor te peravol e dušmanese tvrđave. Lesa perava o manušikanu bilačho džanglipe 5 thaj dži jekh oholost savo vazdol pe protiv e Devleso pindžaripe thaj lesa phanda dži jekh razum, te bi avola poslušno e Hristese. 6 Thaj sam spremna te kazni dži jekh neposlušnost dži kaj tumaro poslušnost ni avol pherdo. 7 Tumen dičhen samo kova so si tumende angle jakha! Te si khoni uverimo kaj si e Hristeso, palem nek dol godi kaj amen prepera e Hristese sar i vov. 8 lako pobut hvalisaljem amare vlastesa savo dija amen o Gospod, ni ka ladžav golese kaj goja vlast isi amen te zurava tumen, a na te perava tumen. 9 Al ni mangav te dičhol kaj mangav te daravav tumen mingre lilencar. 10 Golese kaj nesave manuša vačaren: "Lese lila si stroga thaj zurale, al kana si gothe amencar, slabu si thaj gova so vačarol khanči ni vredil." 11 Gasave manuša trubun te džanen kava: save sam ane lafura ane amare lila kana naj sam tumencar, gasave ka ava i kana ka ava tumencar. 12 Amen ni usudi amen te uporedi amen khanikasa save korkore pes vazden, ni te meri amen lencar. Von sibihajarde kana korkore pesa merin pe thaj korkore pesa uporedin pe. 13 Al amen ni manga te hvali amen pobut, nego so trubul, nego samo pali mera savi dija amen o Dol. Goja mera si i baši amari bući maškar tumende. 14 Ni hvali amen pobut, sar so bi avola te ma avasa tumende, golese kaj amen angleder aviljam tumende e Lačhe Lafesa taro Hrist. 15 Ni hvali amen ni averese bućencar, al nadi amen kaj, kana tumaro pačajipe ka barol, ka širil pe o područije tari amari bući maškar tumende. 16 Tegani ka šaj propovedi o Lačho Lafi i ane phuva save si podur tare tumari phuv. Golese kaj ni manga te hvali amen bućencar save sesa čerde ke avereso područije. 17 Al sar so si pisimo ano Sveti lili: "Ko hvalil pe, nek hvalil pe e Gospodesa." 18 Golese kaj, naj šukar kova savo korkoro pes preporučil, nego kova kas o Dol preporučil.

11 O, kana bi trpina samo zala mingro dilipe! Va, moliv tumen te trpin man! 2 Golese kaj sem ljubomorno pe tumende e Devlese ljubomorasa. Obećisadem tumen jekhe romese, e Hristese, te ikalav tumen angle leste sar čisto čej. 3 Al darav kaj sar so o sap prevarisada e Eva pe xoxaimasa, gija

i tumari godi šaj te crdol pe taro iskreno thaj čisto merimaso. 24 Pandž droma dobisadem tare Jevreja odanost e Hristese. 4 Golese kaj, but sen strpljiva po tranda thaj enja udarcura e bičesa. 25 Trin droma kolesa so avol tumende thaj propovedil tumende taro sema šibimo, jekh drom bara čhudije pe mande, aver Isus, save amen tumende ni propovedisadam. 5 Dav godi opasnost tare razbojnika, ano opasnost taro mingro kaj me naj sem khanči po cikno tare gola tumare narodo, ano opasnost tare abandžije, ano opasnost "bare apostolura". 6 Lako sem prosto ane lafura, ano ano foro, ano opasnost ani pustinja, ano opasnost pindžaripe naj sem. Golese kaj, gova ane sa jasno ko more thaj ano opasnost tare xoxavne phrala. 27 sikadom tumende. 7 Dal čerdem greh golesa so But čerdem phari bući thaj mučisaljem. But droma ni korkoro man ponizisadem, te bi tumen avena uživisime sutem, sema bokhalo thaj trošalo, but droma sema kana bize pare propovedisadem tumende e Devleso bizo xape, ko šul thaj bize but šeja urado. 28 A te Lačho Lafi? 8 Tare avera khandira lijem i plata te bi ma vačarav i avera problemura, sar so mučin man e služiva tumen. 9 Thaj kana sema tumencar thaj kana brige svako dive baše sa e khandira. 29 Kana si khoni khanči trubuja man, khanikase ni sema ko pharie, slabo, i me osetiv man slabo. Kana khoni perol ano golese kaj e phrala save avile andari Makedonija, greh, mande si but pharo. 30 Te trubuja te hvaliv man, pomognisade man ane sa so trubuja mande. Ano tegani mingre slabostesa ka hvaliv man. 31 O Dol, o sa pazisadem thaj ka paziv te ma avav tumende ko pharie. 10 Xav sovli ane Hristeso čačipe save si ane Dad e Gospodeso e Isuseso, save si blagoslovimo mande, khoni ni ka ačhavol man te hvaliv man pi celo ane sa e divesa, džanol kaj ni xoxavav. (aiōn g165) Ahaja. 11 Sose? Golese li so ni mangav tumen? O 32 Kana sema ano Damask, o upravniko e caroso e Dol džanol kaj mangav tumen! 12 Kova so čerav, ka Areteso čhuta straža anglo foro te dolen man, 33 al nastaviv te čerav vadži, te bi onemogućiva kolen save nesave manuša mukhlje man taro džamo ani korpa roden prilika te aven ista sar amen, ane kova savesa hvalin pe. 13 Golese kaj, gola manuša si xoxavne hvalin pe. 14 Thaj naj ni čudo, golese so i vizijske thaj taro otkrivenje e Gospodeso. 2 Džanav e Hristese apostolura. 15 Tegani manuše ano Hrist savo angle dešuštar berš inđardo naj ni čudo so lese sluge čeren pe kaj si slabo dža dži ko trito nebo. Ni džanav dal ano telo il pravednost. Al ko krajo ka dobin kova so zasluzisade avral o telo – o Dol džanol. 3 Thaj džanav kaj kava baše pire buća. 16 Palem vačarav: khoni te ma dol manuš – dal ano telo il avral o telo, ni džanav, o Dol godi kaj sem bigodako. Al i te dijen gija godi, prihvatin džanol – 4 inđardo sasa ano raj thaj šunda lafura man gasave, te šaj i me zala hvaliv man. 17 Kava save našti vačaren pe thaj save o manuš ni tromal so akana vačarav, ni vačarav sar so bi o Gospod putarde te phenol. 5 Gole manušesa ka hvaliv man, vačarola, nego sar nesavo bigodako manuš save al mancar korkorestar ni ka hvaliv man, osim mingre si sigurno ane peste. 18 Al te but džene hvalisade slabosturencar. 6 Golese kaj, te odlučisadem te hvaliv pe gija sar gova čerol pe ano sveto, i me gija ka man, ne bi avava bigodako, golese kaj bi vačarava hvaliv man. 19 Golese kaj, tumen sen gaći godaver čačipe. Al ni mangav te hvaliv man golese kaj ni kaj isi tumen strpljenje e bigodaverencar! 20 Tumen mangav khoni tumendar te dol godi kaj sem pošukar, isi strpljenje kolesa save zarobil tumen, save koristil nego so sikadiljem ane lafura thaj ane buća. 7 Al tumen, save xočavol tumen, save čerol pe barikano te ne bi hvaliva man gole but bare otkrivenjurenca, il čalavol tumen ki čham. 21 Ki mingri ladž vačarav dijape mande ano telo kangro, e Sataneso andelo, kaj i amen sama gaći slaba! Al te khoni usudisada bičhaldo te mučil man, te ma bi avava barikano. 8 Trin pe te hvalil pe – akana vačarav sar bigodako – i droma e Gospode molisadem te crdol kava mandar, me ka usudiv man! 22 Von li si Jevreja? I me sem. 9 al vov vačarda mande: "Mingro milost si dosta tuće, Von li si Izraelcura? I me sem. Von li si potomkura e golese kaj mingri zor emjasno sikadol ano slabost." Avraame? I me sem! 23 Von li si sluge e Hristese? Golese pobut ka hvaliv man mingre slabosturencar, Kava vačarav sar bigodako: me sem vadži pobaro! te bi e Hristesi zor bešola ane mande. 10 Golese, Pobut čerdem bući, pobut sema ano phanglipe, but bašo Hrist, radujiv man kana sem slabo, kana vredin maripe xaljem, pherdo droma sema ano opasnost e man, kana sem ano pharie, kana progonin man

thaj kana sem ano bilačipe. Golese kaj, kana sem e Devlese zorasa. Isto gija si čače kaj sam i amen slabo, tegani sem zuralo. **11** Vaćardem, te phene ane leste slaba, al e Devlese zorasa ka živi lesa kaj postanisadem sar bigodfako, al tumen pe gova tumende. **5** Ispituin korkore tumen dal čače živin ano terisaden man! Tumen trubujen te aven gola save pačajipe. Proverin korkore tumen! Dal ni pindžaren trubujen te hvalin man, golese kaj me naj sem gore kaj o Isus Hrist živil ane tumende? Al te o Isus Hrist tare kola "bare apostolura", iako me naj sem khoni ni ni živil ane tumende, tegani i provera ni nakhljen. khanči. **12** E znakura save sikaven mingro apostolstvo **6** Al nadiv man kaj ka haljaren kaj amen nakhljam si: čudesna znakura, čudesura thaj silna buća, save goja provera. **7** Amen moli e Devle te ma čeren si čerde maškar tumende ano baro strpljenje. **13** nisavo bilačipe. Ni čera gova te bi sikadola kaj amen Ane so sen, tegani, pocikni khandiri tare avera, sem nakhljam goja provera, nego te bi tumen čeren kova so ni sema ko pharipe tumende? Oprostin mande so si šukar, pa čak i te sikadilo kaj amen goja provera baši kaja "nepravda"! **14** Dičhen! Trito drom spremno ni nakhljam. **8** Golese kaj khanči našti čera protiv o sem te avav tumende thaj ni ka avav ko pharipe čačipe, nego samo bašo čačipe. **9** Baxtale sam kana tumende. Golese kaj me ni rodav tumare pare nego sam amen slaba thaj tumen zurale. A moli amen i tumen korkoren. E čhave ni trubun te čeren imanje baše gova te aven vadži posavršena. **10** Kava pisiv e dadende thaj e dejende, nego e dada thaj e deja tumende vadži kana sem dur tumendar, te ma bi e čhavende. **15** Al tari mingri rig, sa e ilesa me bi avava strogo premal tumende kana ka avav tumende. tumende dava so isi man, pa i man korkore. Te Golese kaj o Gospod dija man vlast te izgradiv tumen, mangljem tumen pobut, dal ka manden man po zala? a na te uništiv tumen. **11** Thaj empalal, phralalen **16** Al nek avol gija! Ni sema tumende ko pharipe, thaj phejalen, radujin tumen thaj usavršin tumen. nego, sar so sem lukavo, doldem tumen ke prevare. Ohrabrin jekh avere, aven jekh ano godaveripe thaj **17** Dal iskoristisadem tumen prekal nekaste tare kola živin ano mir! Thaj o Dol, o izvor taro manglipe kas bičhaldem tumende? **18** Molisadem e Tito te thaj taro mir, ka avol tumencar! **12** Pozdravin jekh posetil tumen thaj bičhaldem lesa jekhe phrale. Dal o avere svetone čumidimasa. **13** Pozdravin tumen sa e Tito ane khanči iskoristisada tumen? Ni li phirdam me Devlese manuša. **14** O milost e Gospodeso e Isuseso thaj o Tito jekhe duxosa thaj jekhe stopencar? **19** Den e Hristeso, o manglipe e Devleso thaj o katanipe e li godi kaj sa o vreme brani amen angle tumende? Svetone Duxoso nek avol tumencar savorencar!

Anglo Dol ano Hrist vaćara tumende kaj sa kava so čera, manglalen, čera te bi tumen barona. **20** Golese kaj darav, kana ka avav tumende, te ni arakhav tumen gasave save ni mangav, ni tumen te ni aračhen man gasave save ni manden. Darav kaj maškar tumende ka arakhav čingara, ljubomore, holja, inatura, bilačho vaćaripe tare avera manuša, ogovaranjura, baripe thaj neredura. **21** Darav kaj kana palem ka avav, mingro Dol ka ponizil man angle tumende thaj ka žalostil man baše but džene tumendar save angleder grešisade thaj save ni crdije pe taro melalipe, taro blud thaj tare ladžutne buća save čerde.

13 Kava si trito drom sar avav tumende. Ano Sveti il si pisimo: "Dži jekh optužba si dokažimi palo svedočanstvo duje il trine svedokureng." **2** Kana sema tumencar o dujto drom, upozorisadem tumen. Thaj akana kana sem dur tumendar, palem upozoriv tumen. Opomeniv kolen save angleder grešisade, a i sa averen. A kana ka avav palem tumende, ni ka štediv tumen. **3** Golese so roden dokaz kaj vaćarol kroz mande o Hrist savo naj slabo premal tumende, nego si zuralo maškar tumende. **4** lako sasa slabo kana čhute le ko krsto, akana si džuvdo

Galaćanurende

1 Kava lil pisiv me, o Pavle o apostol – man ni postavisade e manuša bašo apostol niti bičhalde man, nego o Isus Hrist thaj o Dol o Dad, savo vazdija e Isuse tare mule – 2 thaj sa e phrala thaj e pheja save si mancar, bičhalen pozdravura e khandirende ani Galatija: 3 Milost thaj mir tumende taro Dol amaro Dad thaj taro Gospod o Isus Hrist, 4 savo dija korkore pes amare grehurenđe, te ikalol amen tare adivesutno bilačho vreme palo manglipe e Devleso amare Dadeso. (aiōn g165) 5 Lese preperol i slava ane sa e divesa. Amin. (aiōn g165) 6 Čudi ma so but sigate irisaljen taro Dol savo akharda tumen e Hristese milostesa thaj pačajen ane nesavo aver lačho lafi. 7 Al gova naj o lačho lafi. Sem so isi nesave save smetin tumen thaj manden te bandaren o Lačho Lafi e Hristeso. 8 A te i amen, il o andelo taro nebo phenola tumende aver lačho lafi tar kova savo amen phendam tumende, harami nek avol lese! 9 Sar angleder so vaćardam tumende akana palem phenav: "Te khoni phenola tumende aver lačho lafi tare kova savo primisaden, harami nek avol lese!" 10 Me li akana mangav e manušende te ugodiv, il e Devlese? Il čerav kova so manden e manuša? Kana bi čerava so manden e manuša, ne bi avava sluga e Hristeso. 11 Phralalen thaj phejalen, mangav tumen te džanen kaj o Lačho Lafi savo me vaćardem tumende, naj taro manuš. 12 Golese kaj ni primisadem le tare manuša niti e manuša sikade man o Lačho Lafi, nego objavisada mande o Isus Hrist. 13 Šunden sar sasa mingro džuvdipe, kana sema vadži ano Jevrejsko pačajipe, kaj zurale tradijem i khandiri e Devlesi thaj mangljem te uništiv la. 14 Ano Jevrejsko pačajipe nakhadem buten tare mingre vrsnikura taro mingro narodo, golese kaj sema pobut odano bašo sikajipe e adeturende amare paradadengo. 15 Al, kana o Dol savo birisada man taro vođi mingre dako thaj akharda man palo milost piro, manglia 16 te sikavol mande pe Čhave, te vaćarav lestar maškare aver narodura, khanikasa ni savetujisaljem golestar, 17 ni deljem ano Jerusalim ke apostolura save sesa angleder mande, nego sigate deljem ani Arabija thaj pale gova irisaljen ano Damask. 18 Tegani pale trin berš deljem ano Jerusalim te upoznajiv e Petre thaj ačhiljem leste dešupandž dive. 19 Averen apostoluren ni dikhjem, sem e Jakove, e phrale amare Gospodeso. 20 Anglo Dol vaćarav tumende kaj kava so pisiv tumende si čaće. 21 Pale gova deljem ani Sirija thaj ani Klikija. 22 Tegani vadži licho ni pindžarde man e Hristese

khandira ani Judeja. 23 Nego samo šunde: "Kova savo angleder progonisada e khandira, akana propovedil o pačajipe savo angle manglia te uništil." 24 Thaj slavisade e Devle zbog mande.

2 Tegani pale dešuštar berš, palem deljem ano Jerusalim. O Varnava delo mancar thaj inđardem mancar i e Tito. 2 Đeljem golese kaj o Dol sikada mande kaj trubul te džav. A posebno resljema kolencar save si smatrimo sar khandirače vođe thaj vaćardem lende o Lačho Lafi savo propovediv e abandžijende. Manglijem te avav sigurno kaj von golesa složin pe, te ma bi avola džabe mingri bući e Devlese savi čerdem thaj savi čerav akana. 3 Čak ni taro Tito, savo sasa abandžija, ni rodije te sunetil pe. 4 A gova sa sasa zbog e xoxavne phrala, uljezura save čorale čhute pe maškar amende te uhodin i sloboda savi isi amen ano Isus Hrist, te bi čeren amen robura. 5 Ni pokorisaljam lende ane ni jekh trenutko. Mangljam te ačhol o čačipe e Lačhe Lafeso maškar tumende. 6 Al e manuša save sesa smatrimo sar khandirače vode, sesa gothe thaj ni dodajisade khanči ke mingro propovedipe. Mande ni sasa važno gova so si von vode golese kaj o Dol ni čerol razlika maškare manuša. 7 Naprotiv, dikhlije kaj o Dol akharda man te propovediv o Lačho Lafi e abandžijende, sar e Petre so akharda te propovedil e Jevrejende. 8 Golese kaj o Dol savo e Petre ospasobisada sar apostole baše Jevreja, gija i man ospasobisada sar apostole baše abandžije. 9 Kana priznajisade o milost savi o Dol dija mande, o Jakov, o Petar thaj o Jovan, save sesa smatrimo sar stubura e khandirače, dije pe desna vasta e Varnavase em mande, sar znako bašo katanipe kaj amen ka dža te cera bući maškare abandžije a von maškare Jevreja. 10 Samo molisade amen te ma bistra te pomogni e čorore Jevrejen, sar so gova i me mangljem te čerav. 11 Al kana avilo o Petar ani Antiohija, suprostavaisljem lese angle savorende golese so zasluzisada osuda. 12 Kana o Petar angleder reslo, xalja e hrišćanurencar save sesa abandžije. Al kana resle nesave Jevreja, e Jakovese amala, lija te crdol pe tare abandžije thaj ni manglia vadži te xal lencar, golese kaj darajlo tare Jevreja save pačan kaj e abandžije trubun te aven sunetime te bi avena kotor tare Devleso narodo. 13 Ane Petreso dujemujengo ponašipe pridružisajle avera Jevreja, pa čak i e Varnava nakhade ane lengo dujemujengo ponašipe. 14 Kana dikhlije kaj von ni ponašin pe palo čačipe e Lačhe Lafeso, vaćardem e Petrese angle savorende: "Kana tu, savo bijandiljan sar Jevrejo, živi sar e abandžije a na sar Jevrejo, sar šaj čhuve e abandžijen te živin

sar e Jevreja?" 15 Amen bijandiljam sar Jevreja thaj e Zakoneso gija so vov postanisada harami mesto naj sam "grešna abandžije". 16 Al amen džana kaj amende. Golese kaj ano Sveti lili si pisimo: "Harami o manuš naj opravdimo e bućencar tare Mojsijaso nek avol dži jekh savo si čhuto ko kaš." 14 Vov čerda zakon, nego samo ano pačajipe ano Isus Hrist. Thaj gova te avol o blagoslov e Avraameso ano Hrist o amen pačajam ano Isus Hrist te ava opravdime ano Isus, pe sa e narodura thaj e pačajimasa te primi e pačajipe e Hristeso, a na e bućencar taro zakon, Svetone Duxo, sar so obecisada o Dol. 15 Phralalen golese kaj e bućencar taro zakon khoni ni ka opravdil thaj phejalen, vaćarav tumende manuškane čibasa: pe. 17 Te amen e Jevreja, save roda te ava opravdime kana e manuša phanden savez savo si overimo, ano Hrist thaj i amen sikadiva sar grešnikura, gova khoni ni phadol le thaj ni dodail pe leste khanči. Gija li značil kaj o Hrist služil bašo greh? Na, nisar! 18 Si i kale savezes. 16 E obećanjura sesa vaćarde e Te palem vazdad kova so peradem, sikkavak kaj sem Avraamese thaj lese potomkose. O Sveti lili ni vaćarol: prestupniko e Zakoneso. 19 Čače, me muljem e "Thaj e potomkurende", sar te si gova butendje, nego Zakonese, golese kaj o Zakon meljarda man, te bi samo jekhese: "Thaj čire potomkose," a gova si o avava džuvdo e Devlese. Golese mangav te vaćarav Hrist. 17 Kava mangav te vaćarav: Zakon savo avilo kaj sem e Hristesa čhuto ko krsto. 20 Naj sem vadži štaršel thaj tranda berš po palal, našti phadol o savez džuvdo me, nego o Hrist živil ane mande. A gova savo o Dol angleder overisada thaj gijate te phadol e džuvdipe so akana živiv ano telo, živiv ano pačajipe Devleso obećanje. 18 Golese te o nasledstvo dobil peano Čavo e Devleso, savo manglja man thaj korkore palo Zakon, tegani ni dobil pe palo obećanje. Al o pes dija zbog mande te bi spasila man. 21 Ni čhudav Dol poklonisada o nasledstvo e Avraamese prekalo obećanje. 19 Sose tegani dija pe o Zakon? Dija pe te bi o prestup dičhola pe sa dži kaj ni avol o Potomko pe kaste odnosil pe o obećanje. O Dol dija o Zakon prekale anđelura e Mojsijase, e posrednikose. 20 Al, kana o Dol dija obećanje e Avraamese, čerda gova korkoro, bizo posredniko, golese kaj si o Dol jekh. 21 Dal si o Zakon protiv e Devlese obećanjura? Na, nisar! Golese, te avola dindo o zakon savo šaj te anol džuvdipe, tegani bi o manuš šajine te avol opravdime e Zakonesa. 22 Al o Sveti lili phanglja sa e manušen talo greh, te bi dola pe kova so si obećimo palo pačajipe ano Isus o Hrist kolende save pačan. 23 Angleder so avilo o pačajipe, palo Zakon sama zarobime, dži kaj ni avilo o vreme te objavil pe o pačajipe. 24 Gija o Zakon sasa sar amaro čuvari dži kaj ni avilo o Hrist, te opravdi amen palo pačajipe. 25 Al kana avilo o pačajipe, naj sam vadži talo čuvari. 26 E pačajimasa savore sen e Devlese čhave ano Hrist o Isus. 27 Golese, savore save ano Hrist krstisaljen, ano Hrist uraden tumen. 28 Golese vadži naj razlika maškar o Jevrejo thaj o abandžija, o robo thaj o slobodno manuš, o murš thaj i džuvli, golese kaj savore sen jekh ano Hrist o Isus. 29 A te sen tumen e Hristese, tegani sen e Avraamese potomkura. Lese sen naslednikura thaj sa e obećanjura save lese dija o Dol, preperen i tumende.

3 O, bigodače Galačanuralen! Ko xoxada tumen? Šukar vaćardem tumende tare gova sar o Isus Hrist sasa ko krsto, sar te khoni crtilasa tumende gova angle jakha. 2 Mangava bi te džanav tumendar samo jekh: Dal o Sveti Duxo lijen golese so čerden e buća taro Zakon il so pačajen ane kova so šunden? 3 Gači li sen bigodače? Počnisaden ano Duxo, a akana li te završin ano telo? 4 Dal khančese gači nakhljen? Me nadima kaj ni sasa khančese. 5 Dal o Dol savo dol tumen Duxo thaj čerol maškar tumende čudesura, čerol gova zbog e buća taro zakon il golese so pačajen ane kova so šunden? 6 Dičhen e Avraame: "Pačaja e Devle thaj o Dol đindra lese lesu pačajipe sar pravednost." 7 Gija džanen kaj kola save pačan, si e Avraamese čhave. 8 O Sveti lili vadži angleder džanglja kaj o Dol ka opravdil e abandžen palo pačajipe, thaj angleder objavisada o Lačho Lafi e Avraamese: "Prekal tute ka blagosloviv sa e naroduren." 9 Gija, katane e Avraamesa, o manuš e pačako, blagoslovime si savore save pačan. 10 Golese kola save čhoven po pouzdanje ano ičaripe e Zakoneso, tale armaja si, golese kaj si pisimo ano Sveti lili: "Harami te avol dži jekhese savo naj istrajno ano ičaripe pe sa kova so si pisime ano lili e Zakoneso." 11 Džanol pe kaj o Zakon ni opravdil khanika anglo Dol: "O pravedniko ka avol džuvdo palo pačajipe." 12 Al o Zakon naj palo pačajipe, nego: "Manuš savo gova čerol, pale gova ka avol le džuvdipe." 13 O Hrist počinda amen taro harami

4 Al vaćarav: Sa dok si o nasledniko čavoro, khanči naj po šukar taro sluga iako si sa lesu. 2 Vov si tale čuvara thaj talo nadzor sa dži ko vreme savo odredisada lesu dad. 3 Gija si i amencar, dži kaj sama čavore, sama robura e duxovnone zorende

tare kava sveto. 4 Al kana avilo o pravo vreme, o Dol Jerusalim so si ko nebo, si sar slobodno džuvli – savi bičhalda pe Čhave, bijando tari romni, bijando talo si amari dej. 27 Golese kaj si pisimo ano Sveti lil: zakon, 5 te počinol kolen save si talo Zakon, te bi “Raduji tut, romnije so našti aven tut čhave, tu savi postanisa usvojime čhave e Devlese. 6 A golese so našti bijane, de vika glasno i radosno, tu savi ni trpi sen čhave, o Dol ane tumare ile bičhalda o Duxo pe muke e bijanimase. Golese kaj po but čhave isi e Čhaveso savo dol vika: “Abba, Dade!” 7 Gija naj san romnja savi si ačhadi, nego e romnja kas isi rom.” 28 vadži sluga, nego čhavo. A te san čhavo, tegani o Dol A tumen sen, phralalen thaj phejalen, sar o Isaak, čerda tut te ave nasledniko. 8 Al angleder kana vadži čhave taro obećanje. 29 Al sar so sasa ane kova ni džanglijen e Devle, sena robura e devlende save ni vreme, kova so bijandilo tari manuškani volja, tradija sesa čačukane dolura. 9 Al akana kana pindžarden e tamen, sar gova kaj palem irin tumen baše bizurale kole savo si bijando tari zor e Duxosi, gija si thaj Devle, šaj poškar te vaćara, kaj o Dol pindžarda akana. 30 Al so vaćarol o Sveti lil? “Trade e robinja tumen, sar gova kaj palem irin tumen baše bizurale thaj laće čhave, golese kaj o čhavo e robinjako ni ka tamen e tamen, sar gova kaj palem irin tumen baše bizurale avol nasledniko e čhavesa e slobodnone romnjako.” 31 Gija, phralalen thaj phejalen, amen naj sam čhave e robinjače, nego e slobodnone romnjače.

5 O Hrist oslobodisada amen te ava slobodna. Golese ačhen ustrajna ane late thaj ma den tumen palem talo jaram e robujimaso. 2 Šunen! Me, o Pavle, vaćarav tumende: i te sunetisaljen, o Hrist ni ka avol tumende ano korist. 3 A palem opomeniv dži jekhe save manden te sunetin pe, kaj mora te ićaren pe ke sa o Zakon. 4 Tumen save manden te opravdin tumen e Zakonesa, crdijen tumen taro Hrist. Thaj peljen tare Devleso milost. 5 Golese kaj amen, indarde Duxosa, ađućara o pravednost palo pačajipe saveze nadi amen. 6 Golese ano Hrist o Isus ni vredil ni o sunetipe ni o bisunetipe, nego o pačajipe, savo sikadol ano manglipe. 7 Šukar prastijen. Ko ačhada tumen te pokorin tumen e čaćimase? 8 Gasavo uverenje naj taro Dol savo akharda tumen. 9 Sar so vaćaren: “Zala kvasaco šukljaro sa o humer.” 10 Me sem uverimo baše tumende ano Gospod kaj drugačije ni den godi. Al kova savo bunil tumen, ka avol osudimo, bilo ko si gova. 11 Phralalen thaj phejalen, kana bi vadži propovediva kaj e murša mora te aven sunetime, sose bi onda vadži progonina man? Kana bi propovediva taro suneti, tegani me sikajimase taro krsto khoni ne bi suprostavila pe. 12 Bi mangava kola save uznemirin tumen, na samo te sunetin pe nego i te uškopin pe. 13 Phralalen thaj phejalen, tumen sen akharde te aven slobodna! Samo, ma tumari sloboda te avol izgovor te bi avola šukar tumare sebičnone mandimase. Mesto gova, služin jekh avere ano manglipe. 14 Golese kaj sa o Zakon pherdol ane jekh zapovest, a gova si: “Mang cire pašutne sar korkore tut.” 15 Al te nastavisaden jekh avere te kicin thaj te xan, dičhen te ma uništin jekh avere. 16 Al mangav te vaćarav tumende: Živin palo Duxo, tegani ni ka udovoljin baše tumaro grešno narav. 17 Golese kaj o telo mandol so si protiv o katane pe čhavencar si ano robujipe. 26 Al kova

Duxo, a o Duxo so si protiv o telo. Gola duj jekh ko krsto baše mande, a me bašo sveto. **15** Golese, averese protivin pe, tumen ma te čeren kova so naj bitno dal si o manuš sunetimo il naj. Kova so manden. **18** Al te indarol tumen o Duxo, naj sen talo si amende bitno si e Devleso nevo stvorenje. **16** zakon. **19** E buća save si e telose sijsna: blud, O mir thaj o milosrđe savorenje save ičarenpe pe duxovno melalipe, nemoralhost, **20** idolopoklonstvo, kava pravilo thaj e Devleso Izrael – sa e Devlese drabaripe, dušmanluko, čingara, ljubomora, holi, manušencar. **17** Od akana khoni ma te čerol mande sebičnost, razdora, podele, **21** zavistura, matipe, problemura golese kaj inđarav ožiljkura taro trpipe nekontrolisano slavipe thaj aver gasave slična buća. bašo Isus pe mingro telo. **18** Phralalen thaj phejalen! Sar angleder so vaćardam tumende i akana phenav: O milost amare Gospodeso e Isuseso e Hristeso nek kola so čeren gasave buća ni ka aven naslednikura avol tumare duxosa. Amin.

tar Carstvo e Devleso. **22** Al o bijandipe e Duxoso si: mangalipe, radost, mir, strpljenje, ljubaznost, šukaripe, vernošć, **23** krotkost thaj uzdržipe. Protiv kala naj zakon. **24** Kola save preperen e Hristese i Isuseso, čhute ko krsto po telo katane e strastvurencar thaj e požudencar. **25** Te živisadam akana ano Duxo, tegani te živi palo vodstvo e Duxoso. **26** Te ma ava barikane, te ma izazivi jekh avere thaj te ma ava zavidna jekh pe avereste!

6 Phralalen thaj phejalen, te arakhija pe khoni ano nesavo greh, tumen save živin palo vodstvo e Duxoso, pomožin lese te iril pe ko pravo drom, al čeren gova krotko. Thaj arakh tut te ma pere i tu ano iskušenje. **2** Inđaren o pharipe jekh avereso, thaj gija ka pheren o zakon e Hristeso. **3** Te khoni tumendar dol godi kaj si khoni – a naj khanči – korkoro pes xoxavol. **4** Dži jekh trubul te ispitui pe buća thaj tegani šaj avol barikano korkoro pesa. Al ma te uporedil pe averencar. **5** Golese kaj dži jekh trubul te indarol o odgovornost tare kova so čerol. **6** Kova savo sikljol e Devlese Lafura, trubul sa po šukaripe te ulavol pe učiteljesa. **7** Ma xoxaven korkore tumen: O Dol ni dol te marolpe muj lesa! Golese, o manuš ka čidol gova so sejisada. **8** Kova savo udovoljil pe telose, taro telo ka čidol propast. Al kova savo udovoljil e Duxose, taro Duxo ka čidol džuvdipe bizo meripe. (aiōnios g166) **9** Ma te umorin tumen te čeren šukaripe, golese kaj te ni odustanisadam, ka čida i žetva ano pravo vreme. **10** Golese, gija, dok isi amen prilika, te čera šukaripe savorenje, al posebno e phralenje thaj e phejendje ano pačajipe. **11** Dičhen save bare slovurencar pisisadem tumende mingre vastesa! **12** Kola save manden te čeren pe barikane palo telo, čhuyen tumen te sunetin tumen. Al von gova čeren samo te ma aven prognime bašo krsto e Hristeso. **13** Ni von korkore save si sunetime ni ičaren pe ko Zakon. Al manden te sunetin tumen, te bi čhudena baripe tumare telurencar. **14** A me, Devla arakh, te hvalima khančesa, sem e krstosa amare Gospodeso e Isuseso e Hristeso. Pale leste o sveto si čhuto

Efescurende

1 Kava lil pisiv me o Pavle, o apostol e Hristeso e Isuseso pale Devleso manglipe, e Devlese manušende ano foro Efes, e pačavnende ano Hrist o Isus: **2** Milost thaj mir tumende taro Dol amaro Dad thaj taro Gospod o Isus Hrist! **3** Blagoslovimo o Dol thaj o Dad amare Gospodeso e Isuseso e Hristeso, savo blagoslovisada amen ano Hrist dži jekhe duxovnone blagoslovesa ane nebesa. **4** Golese kaj ane leste o Dol birisada amen angleder so čerda o sveto, te ava sveta thaj bizi mana angle leste. Ane po manglipe **5** angleder odredisada amen te usvojil amen sar čaven prekalo Isus Hrist. Gova sasa lesa manglipe thaj lesi volja, **6** te bi hvalisa amen lese slavnone milostesa. O Dol dija amen gova milost, ane lesa manglo Čavo. **7** Ano Hrist isi amen otkupljenje, prekale lesa rat, oprostipe tare grehura thaj gothe sikadol lesa baro milost **8** savo dija amendē obilno. Sa pe džanglimasa thaj godaverimasa **9** o Dol sikada amendē o garajipe tari piri volja, savi angleder odredisada ano Hrist, pale piro plano. **10** Gova plano ka čerdol ko pravo vreme, te čerol katane sa so si ko nebo thaj ki phuv thaj ane sa si o Hrist šoro. **11** Ane leste sam birime taro anglunipe te ava ano Hrist naslednikura. Baše gova, angleder odredisada amen golese kaj sa čerol sar so mandol thaj odlučil. **12** Amen, save anglune čutam amari nada ano Hrist, izaberime sam te ana hvala baše Devleso veličanstvo. **13** Ane leste sen i tumen, sar šunden o čaćipe – o Lačho Lafi taro tumaro spasenje. Tegani o Dol čhuta piro pečato pe tumende kana lijen te pačan ano Hrist, gija so dija tumen o obećimo Svetu Duxo. **14** O Svetu Duxo si zalogo amare nasledstvose kaj o Dol ka otkupil kolen save si lese thaj hvalin pe lese slavasa. **15** Golese i me, kana šundem bašo tumaro pačajipe ano Gospod o Isus thaj za ko tumaro manglipe premale sa e Devlese manuša, **16** ni ačhav te zahaliv baše tumende thaj dama godi tumendar ane mingre molitve. **17** Moliv ma o Dol thaj o slavno Dad amare Gospodeso e Isuseso e Hristeso, te dol tumen Duxo taro mudrost thaj otkrivenje, te bi po šukar pindžarena le. **18** Molima o Dol te putrol e jakha tumare ilese te bi šaj džanena savi si i nada ke savi akharda tumen, kobor si o barvalipe lese slavnone nasledstvose savo o Dol pripremisada pe manušende, **19** thaj kobor si bari lesi zor amende save pača. Goja zor si gasavi kobor si i o delovanje lese bare zorače, **20** savi ko delo sikada po Hrist kana vazdija le tare mule thaj čhuta le ki desno rig

e Devlese tronesi ano nebo. **21** Čhuta le pe sa e šorutne, vlastura, zora, gospodarura thaj pe dži jekh alav savo šaj dol pe na samo ke kava sveto, nego i ko kova sveto savo ka avol. (aiōn g165) **22** O Dol sa čhuta tale lese pingre thaj čhuta le pe sa, te avol Šoro e Khandirako, **23** savi si e Hristeso telo – pherdi e Hristesa, savo pherol sa ane sa.

2 Tumen sena mule, golese kaj ni šunena e Devlese thaj čerena grehura, **2** ane save nekad živisaden, sar so živil kava sveto. Sledisaden e bende save vladil e bilače duxurencar ano vazduho. Vov si kova isto duxo savo akana delujil maškare kola save si neposlušna e Devlese. (aiōn g165) **3** Maškare lende i savore amen nekad živisadam pale telose požude, sar čerdam kova so mandol amaro telo thaj amari godi. Pali amari priroda sama manuša pe save trubuja te avol e Devlesi holi, sar pe avera. **4** Al o Dol, savo si barvalo ano milosrđe thaj baro ano piro manglipe premal amende, **5** vazdija amen e Hristesa, kana sama mule bašo greh. Spasime sen e Devlese milostesa. **6** Thaj o Dol vazdija amen katane e Hristesa e Isusesa tare mule thaj čhuta amen katane ko presto ano nebo, **7** te sikavol ane divesa save ka aven, o but baro barvalipe tare piro milost ano šukaripe savo isi le premal amende ano Hrist o Isus. (aiōn g165) **8** Golese kaj sen e milostesa spasime palo tumaro pačajipe – thaj gova naj tumendar, gova si e Devleso daro – **9** na tare tumare buća, te ma bi khoni hvalila pe. **10** Golese kaj amen sam lesi bući, čerdeano Hrist o Isus te čera šukar buća, save o Dol angleder pripremisada amende. **11** Golese nek avol tumende ki godi kaj sena bijande sar abandžije thaj sena akharde "bisunetime" kolendar save pes akharen "sunetime" – savo si čerdo vastesa ko telo. **12** Ma bistren kaj ane gova vreme sena bizo Hrist, crdime tari izraelsko zajednica thaj ni sasa tumen kotor ane Devlese savezura thaj ane lese obecanjura thaj sena bizi nada thaj bizo Dol ano sveto. **13** Al akana, ano Hrist o Isus, tumen save sena angleder dur taro Dol, ande sen popaše maškar o rat e Hristeso. **14** Golese kaj vov si amaro mir. Vov tare Jevreja thaj tare abandžije čerda jekh thaj pe telosa phaglia o duvari taro dušmanipe savo ulavola len. **15** Al o Hrist bizurada o zakon tare pravila thaj tare odredbe, te bi tare duj grupu manuša čerola ane peste jekh nevo narodo thaj gija teanol mir. **16** Ane jekh telo mirisada solduj grupu e manušen, e Devlesa prekalo krsto, savesa čhinada o dušmanipe maškar lende. **17** Thaj kana vov avilo, propovedisada o mir tumende e abandžijende save sen dur taro

Dol thaj mir amendje, e Jevrejendje, save sama paše leste. **18** Golese kaj prekal leste i jekh i aver šaj ava pašo Dad ano jekh Duxo. **19** Gija naj sen vadži abandžije thaj došljakura, nego sen državljanura e Devlese manušencar thaj sen čerutne e Devlese. **20** Tumen sen zidime ko temelji e apostolurengو thaj e prorokurengو thaj korkoro o Hrist o Isus si emglavno povezimi thaj čerol te barol ano sveto hram ano Gospod. **22** Lesa ano katanipe i tumen sen zidime, te bi avena than kaj o Dol bešol ane po Duxo.

(aiōn g165)

3 Me, o Pavle, phanglo sem golese so služiv e Isusese e Hristese, bašo šukaripe tumende e abandžijende. **2** Sigurno džanen bašo zadatko savo o Dol pale piro milost dija man pašo tumaro šukaripe. **3** O Dol objavisada mande piro garado plan, sar so već zala pisisdem tumende. **4** Te gova čitisaden, šaj dičhen kaj pindžarav o garado čaćipe e Hristeso, **5** savo ni sasa objavimo e manušende ane kuštika save nakhle, sar so akana o Duxo objavisada lese svetone apostolurenđe thaj e prorokurenđe. **6** Gova garajipe si kaj premalo Lačho Lafi, e abandžije katane e Jevrejencar, si naslednikura kolese so pripremisada o Dol. Thaj e abandžije si kotora jekhe telose thaj katane delin o obećanje savo o Dol dija ano Hrist o Isus. **7** Me čerdiljem sluga kale Lačhe Lafese. Gova si daro tare Devleso milost savo si mande dindo lese zuralimasa savo delujil ane mande. **8** Mande, emciknese maškare sa e Devlese manuša, dija pe kava milost, te propovediv e abandžijende tare Hristeso barvalipe savo naj istražimo, **9** thaj te sikavav savorende i namera tare kava garajipe so sasa taro anglunipe e svetoso garado ano Dol savo čerda sa so postojil ko sveto. **(aiōn g165)** **10** E Devlesi namera sasa kaj akana, maškar i Khandiri, e šorutne thaj e nebeska vlastura te dodžanen e Devleso različito mudrost. **11** Gova si ano sklad e Devlese planesa savo sasa le taro anglunipe e vremeso thaj ko krajo ostvarisada le ano Hrist o Isus, amaro Gospod. **(aiōn g165)** **12** Ano Hrist thaj baše amaro pačajipe ane leste, amen akana šaj bizi dar thaj samouvereno te ava ani Devlesi prisutnost. **13** Golese moliv tumen te ma obeshrabrin tumen zbog mingre patnje save podnosiv tumende. Mingri patnja si baše tumaro šukaripe. **14** Golese, perav ke mingre koča anglo Dad, **15** lestar sa i familija ko Nebo thaj ki Phuv primil po pravo alav. **16** Molima te dol tumen, palo barvalipe pe slavako, te aven po zurabe ano Duxo savo si andre ane tumende. **17** Molima te bešol o Hrist, palo pačajipe, ano ilo tumaro thaj te aven ukorenime thaj utemeljime ane manglipe.

18 Molima te šaj haljaren, katane sa e Devlese manušencar, kober si i širina, dužina, učipe thaj dubina tare Hristeso manglipe **19** thaj te šaj pindžaren gova manglipe e Hristeso savo nakhavol o Devlese manušencar thaj sen čerutne e Devlese. **20** džanglipe. Gija ka aven pherde ano sa o pherdipe savo avol taro Dol. **20** O Dol šaj, pe zuralimasa savo delujil ane amende, te čerol but po više nego so moli il so da godi. **21** Lese slava ani Khandiri thaj ano Hrist o Isus ane sa e kuštika thaj ane sa e divesa. Amin.

4 Me, sar phanglo bašo Gospod, moliv tumen te živin dostojno baše kova pe so o Dol akharda tumen. **2** Savore aven ponizna thaj mirna. Strpljivo podnosin jekh avere thaj manden jekh avere. **3** Trudin tumen te ićaren o duxovno katanipe savo o Duxo čerol ano mir savo povezil tumen. **4** Jekh si telo thaj jekh Duxo, gija so si jekh nada premal savi o Dol akharda tumen. **5** Jekh si Gospod, jekh pačajipe, jekh krstipe, **6** jekh Dol thaj Dad savoreng. Vov si pe sa, maškare sa thaj ane savorende. **7** Al, dži jekhese amendar dija pe milost ani koja mera sar so o Hrist odredisada. **8** Golese si pisimo ano Svetu li: "Kana iklilo ko učipe inđarda pesa e phangle manušen, thaj e manušende dija darura." **9** So značil gova "iklilo"? Gova sigurno značil kaj angleder ulilo ke telune thana e phuvaće. **10** A Kova savo ulilo, isto si Kova savo iklilo upreder tare sa e nebesura, te bi sa pherola. **11** Thaj vov dija e Khandirače nesaven sar apostoluren, nesaven sar prorokuren, nesaven sar propovednikuren e Lačhe Lafeso, nesaven sar pastiren thaj učiteljuren, **12** te pripremin e Devlese manušen baši bući e služimasi thaj te izgradin o telo e Hristeso, **13** dži kaj ni resa savore ano katanipe e pačajimaso thaj ano džanglipe tare Devleso Čhavo, te bariva ane zrela manuša thaj te ava sar o Hrist ani punina tare leso savršenstvo. **14** Gija ni ka ava vadži čhavore čhudime akari okori, saven inđarol i balval taro nevo sikajipe. Ni ka dža pali svako manušikani prevara thaj xoxaippe savi lukavo inđarol ko pogrešno drom. **15** Nego, te vaćara o čaćipe ano manglipe. Gija ka bariva te ava ane sa sar o Hrist, savo si Šoro e Khandirako. **16** Taro Hrist, sa o telo barol thaj gradil pe maškar manglipe. E zglobura ićaren o telo katane thaj gija dži jekh kotor e teloso čerol pi bući. **17** Gija, vaćarav tumende thaj opomeniv tumen ano Gospod kava: Ma živin sar abandžije save ni džanen e Devlese, ano čućipe lende gođaće. **18** I godi kale manušende si ano kalipe. Crdime si taro životo savo dol o Dol, golese kaj živin ano bidžanglipe thaj lende ile zurajle. **19** Hasarde o osećaj baši ladž thaj predajisajle ano razvrathnost thaj

ani bari požuda čeren e bišukar buća tare sa e vrste. 20 Al, kana upoznajisaden e Hriste ni sikkiljen gasave tare kova so e manuša čeren čorale. 21 Džanav kaj Šunden taro Isus thaj sikkiljen jasno kana gova anol pe ko svetlo. 22 A sar so živisaden ikalol pe ko svetlost, postanil svetlost. Golese vaćarol ano purano životo, trubul gole purane manuše te pe: "Ušti, tu savo sove! Ušti tare mule thaj o Hrist uljaren tumendar, savo properol baše pe xoxavne ka osvetili tut." 23 Promenin tumaro način sar den godi. 24 dile manuša, nego sar e gođaver manuša. 25 Šukar Uraven tumen ano nevo manuš savo si čerdo premal koristin i prilika, golese kaj kala divesa si bilačhe. e Devlesi slika, te živil ano čačukano pravednost thaj 26 "Holjavon, al tumen Duxosa. 27 Vaćaren maškare tumende ane ma čeren grehura." Ma mučhen o kham te uljol, te psalmura, ane dilijsa taro slavljenje thaj ane duxovna ni crdijen tumendar i holi, 28 Ko čorol, nek ačhavol than ane tumaro džuvdipe. 29 Nisavo rđavo lafi ma te iklijol tare tumare muja, nego samo lačho lafi 30 E Devlese Svetone Duxo 31 Čuden tumendar dži jekh čerčipe, holi, 32 Aven jekh premal avereste šukar thaj osećajna. 33 Oprostin jekh averese, sar so i o Dol oprostisada kolencar save si ani potreba. 34 Nisavo rđavo lafi 35 Golese, kava šukar te džanen kaj nijekh bludniko, ni tumen te aračhol tumen dži o dive kana ka oslobođil 36 Maškare tumende te ma aven ladžutne blud, dži jekh melalipe il pohlepa ma ni te den godi 37 Ma te aven sar o Dol, golese kaj sen lese mangle čhave. 38 Vaćarav tumende golese kaj nekad sena kalipe, al akana sen svetlo 39 Golese kaj o bijandipe taro kava svetlo anol ane tumende samo šukaripe, pravednost thaj čačipe. 40 Roden so si šukar e Devlese. 41 Ma te avol tumen kotor ane beskorisna buća taro kalipe, nego anen len

ano svetlost. 42 Golese kaj ladž si čak i te vaćarol tare kova so e manuša čeren čorale. 43 Al sa avol buća! 44 Džanav kaj Šunden taro Isus thaj sikkiljen jasno kana gova anol pe ko svetlo. 45 Golese sa so kaj ane leste si o čačipe. 46 A sar so živisaden ikalol pe ko svetlost, postanil svetlost. Golese vaćarol ano purano životo, trubul gole purane manuše te pe: "Ušti, tu savo sove! Ušti tare mule thaj o Hrist uljaren tumendar, savo properol baše pe xoxavne ka osvetili tut." 47 Golese ma aven bigodaće, nego pindžaren so ano svetost. 48 Golese čhuden tumendar o xoxaipe mandol o Dol. 49 Ma maton moljasa golese kaj thaj "vaćaren jekh averese o čačipe", golese kaj sam gova inđarol ano dilikano džuvdipe, nego pheren savore katane kotora jekhe telose. 50 "Holjavon, al tumen Duxosa. 51 Vaćaren maškare tumende ane ma čeren grehura." Ma mučhen o kham te uljol, te psalmura, ane dilijsa taro slavljenje thaj ane duxovna ni crdijen tumendar i holi, 52 Romnjalen! Pokorin tumen tumare romendje sar ma te iklijol tare tumare muja, nego samo lačho lafi 53 Pokorin tumen jekh averese ani dar anglo Hrist. 54 Kolanči šukar pe vastencar. Gija šaj kolanči ulave 55 Romnjalen! Pokorin tumen tumare romendje sar ma te iklijol tare tumare muja, nego samo lačho lafi 56 Uvek baše sa zahvalin e Devlese amare Dades te čorol. Umesto gova, nek čerol bući thaj nek čerol 57 Romnjako, sar so si o Hrist šoro e save šunen tumen. 58 E Devlese Svetone Duxo 59 Romnjako, sar so si o Hrist šoro e save šunen tumen. 60 Maškare tumende te ma aven ladžutne 61 Kolanči šukar pe vastencar. Gija šaj kolanči ulave 62 Romnjalen! Pokorin tumen tumare romendje sar ma te iklijol tare tumare muja, nego samo lačho lafi 63 Romnjako, sar so si o Hrist šoro e save šunen tumen. 64 Maškare tumende te ma aven ladžutne 65 Romnjalen! Pokorin tumen tumare romendje sar ma te iklijol tare tumare muja, nego samo lačho lafi 66 Romnjako, sar so si o Hrist šoro e save šunen tumen. 67 Maškare tumende te ma aven ladžutne 68 Romnjalen! Pokorin tumen tumare romendje sar ma te iklijol tare tumare muja, nego samo lačho lafi 69 Romnjako, sar so si o Hrist šoro e save šunen tumen. 70 Maškare tumende te ma aven ladžutne 71 Romnjalen! Pokorin tumen tumare romendje sar ma te iklijol tare tumare muja, nego samo lačho lafi 72 Romnjako, sar so si o Hrist šoro e save šunen tumen. 73 Maškare tumende te ma aven ladžutne 74 Romnjalen! Pokorin tumen tumare romendje sar ma te iklijol tare tumare muja, nego samo lačho lafi 75 Romnjako, sar so si o Hrist šoro e save šunen tumen. 76 Maškare tumende te ma aven ladžutne 77 Romnjalen! Pokorin tumen tumare romendje sar ma te iklijol tare tumare muja, nego samo lačho lafi 78 Romnjako, sar so si o Hrist šoro e save šunen tumen. 79 Maškare tumende te ma aven ladžutne 80 Romnjalen! Pokorin tumen tumare romendje sar ma te iklijol tare tumare muja, nego samo lačho lafi 81 Romnjako, sar so si o Hrist šoro e save šunen tumen. 82 Maškare tumende te ma aven ladžutne 83 Romnjalen! Pokorin tumen tumare romendje sar ma te iklijol tare tumare muja, nego samo lačho lafi 84 Romnjako, sar so si o Hrist šoro e save šunen tumen. 85 Maškare tumende te ma aven ladžutne 86 Romnjalen! Pokorin tumen tumare romendje sar ma te iklijol tare tumare muja, nego samo lačho lafi 87 Romnjako, sar so si o Hrist šoro e save šunen tumen. 88 Maškare tumende te ma aven ladžutne 89 Romnjalen! Pokorin tumen tumare romendje sar ma te iklijol tare tumare muja, nego samo lačho lafi 90 Romnjako, sar so si o Hrist šoro e save šunen tumen. 91 Maškare tumende te ma aven ladžutne 92 Romnjalen! Pokorin tumen tumare romendje sar ma te iklijol tare tumare muja, nego samo lačho lafi 93 Romnjako, sar so si o Hrist šoro e save šunen tumen. 94 Maškare tumende te ma aven ladžutne 95 Romnjalen! Pokorin tumen tumare romendje sar ma te iklijol tare tumare muja, nego samo lačho lafi 96 Romnjako, sar so si o Hrist šoro e save šunen tumen. 97 Maškare tumende te ma aven ladžutne 98 Romnjalen! Pokorin tumen tumare romendje sar ma te iklijol tare tumare muja, nego samo lačho lafi 99 Romnjako, sar so si o Hrist šoro e save šunen tumen. 100 Maškare tumende te ma aven ladžutne 101 Romnjalen! Pokorin tumen tumare romendje sar ma te iklijol tare tumare muja, nego samo lačho lafi 102 Romnjako, sar so si o Hrist šoro e save šunen tumen. 103 Maškare tumende te ma aven ladžutne 104 Romnjalen! Pokorin tumen tumare romendje sar ma te iklijol tare tumare muja, nego samo lačho lafi 105 Romnjako, sar so si o Hrist šoro e save šunen tumen. 106 Maškare tumende te ma aven ladžutne 107 Romnjalen! Pokorin tumen tumare romendje sar ma te iklijol tare tumare muja, nego samo lačho lafi 108 Romnjako, sar so si o Hrist šoro e save šunen tumen. 109 Maškare tumende te ma aven ladžutne 110 Romnjalen! Pokorin tumen tumare romendje sar ma te iklijol tare tumare muja, nego samo lačho lafi 111 Romnjako, sar so si o Hrist šoro e save šunen tumen. 112 Maškare tumende te ma aven ladžutne 113 Romnjalen! Pokorin tumen tumare romendje sar ma te iklijol tare tumare muja, nego samo lačho lafi 114 Romnjako, sar so si o Hrist šoro e save šunen tumen. 115 Maškare tumende te ma aven ladžutne 116 Romnjalen! Pokorin tumen tumare romendje sar ma te iklijol tare tumare muja, nego samo lačho lafi 117 Romnjako, sar so si o Hrist šoro e save šunen tumen. 118 Maškare tumende te ma aven ladžutne 119 Romnjalen! Pokorin tumen tumare romendje sar ma te iklijol tare tumare muja, nego samo lačho lafi 120 Romnjako, sar so si o Hrist šoro e save šunen tumen. 121 Maškare tumende te ma aven ladžutne 122 Romnjalen! Pokorin tumen tumare romendje sar ma te iklijol tare tumare muja, nego samo lačho lafi 123 Romnjako, sar so si o Hrist šoro e save šunen tumen. 124 Maškare tumende te ma aven ladžutne 125 Romnjalen! Pokorin tumen tumare romendje sar ma te iklijol tare tumare muja, nego samo lačho lafi 126 Romnjako, sar so si o Hrist šoro e save šunen tumen. 127 Maškare tumende te ma aven ladžutne 128 Romnjalen! Pokorin tumen tumare romendje sar ma te iklijol tare tumare muja, nego samo lačho lafi 129 Romnjako, sar so si o Hrist šoro e save šunen tumen. 130 Maškare tumende te ma aven ladžutne 131 Romnjalen! Pokorin tumen tumare romendje sar ma te iklijol tare tumare muja, nego samo lačho lafi 132 Romnjako, sar so si o Hrist šoro e save šunen tumen. 133 Maškare tumende te ma aven ladžutne 134 Romnjalen! Pokorin tumen tumare romendje sar ma te iklijol tare tumare muja, nego samo lačho lafi 135 Romnjako, sar so si o Hrist šoro e save šunen tumen. 136 Maškare tumende te ma aven ladžutne 137 Romnjalen! Pokorin tumen tumare romendje sar ma te iklijol tare tumare muja, nego samo lačho lafi 138 Romnjako, sar so si o Hrist šoro e save šunen tumen. 139 Maškare tumende te ma aven ladžutne 140 Romnjalen! Pokorin tumen tumare romendje sar ma te iklijol tare tumare muja, nego samo lačho lafi 141 Romnjako, sar so si o Hrist šoro e save šunen tumen. 142 Maškare tumende te ma aven ladžutne 143 Romnjalen! Pokorin tumen tumare romendje sar ma te iklijol tare tumare muja, nego samo lačho lafi 144 Romnjako, sar so si o Hrist šoro e save šunen tumen. 145 Maškare tumende te ma aven ladžutne 146 Romnjalen! Pokorin tumen tumare romendje sar ma te iklijol tare tumare muja, nego samo lačho lafi 147 Romnjako, sar so si o Hrist šoro e save šunen tumen. 148 Maškare tumende te ma aven ladžutne 149 Romnjalen! Pokorin tumen tumare romendje sar ma te iklijol tare tumare muja, nego samo lačho lafi 150 Romnjako, sar so si o Hrist šoro e save šunen tumen. 151 Maškare tumende te ma aven ladžutne 152 Romnjalen! Pokorin tumen tumare romendje sar ma te iklijol tare tumare muja, nego samo lačho lafi 153 Romnjako, sar so si o Hrist šoro e save šunen tumen. 154 Maškare tumende te ma aven ladžutne 155 Romnjalen! Pokorin tumen tumare romendje sar ma te iklijol tare tumare muja, nego samo lačho lafi 156 Romnjako, sar so si o Hrist šoro e save šunen tumen. 157 Maškare tumende te ma aven ladžutne 158 Romnjalen! Pokorin tumen tumare romendje sar ma te iklijol tare tumare muja, nego samo lačho lafi 159 Romnjako, sar so si o Hrist šoro e save šunen tumen. 160 Maškare tumende te ma aven ladžutne 161 Romnjalen! Pokorin tumen tumare romendje sar ma te iklijol tare tumare muja, nego samo lačho lafi 162 Romnjako, sar so si o Hrist šoro e save šunen tumen. 163 Maškare tumende te ma aven ladžutne 164 Romnjalen! Pokorin tumen tumare romendje sar ma te iklijol tare tumare muja, nego samo lačho lafi 165 Romnjako, sar so si o Hrist šoro e save šunen tumen. 166 Maškare tumende te ma aven ladžutne 167 Romnjalen! Pokorin tumen tumare romendje sar ma te iklijol tare tumare muja, nego samo lačho lafi 168 Romnjako, sar so si o Hrist šoro e save šunen tumen. 169 Maškare tumende te ma aven ladžutne 170 Romnjalen! Pokorin tumen tumare romendje sar ma te iklijol tare tumare muja, nego samo lačho lafi 171 Romnjako, sar so si o Hrist šoro e save šunen tumen. 172 Maškare tumende te ma aven ladžutne 173 Romnjalen! Pokorin tumen tumare romendje sar ma te iklijol tare tumare muja, nego samo lačho lafi 174 Romnjako, sar so si o Hrist šoro e save šunen tumen. 175 Maškare tumende te ma aven ladžutne 176 Romnjalen! Pokorin tumen tumare romendje sar ma te iklijol tare tumare muja, nego samo lačho lafi 177 Romnjako, sar so si o Hrist šoro e save šunen tumen. 178 Maškare tumende te ma aven ladžutne 179 Romnjalen! Pokorin tumen tumare romendje sar ma te iklijol tare tumare muja, nego samo lačho lafi 180 Romnjako, sar so si o Hrist šoro e save šunen tumen. 181 Maškare tumende te ma aven ladžutne 182 Romnjalen! Pokorin tumen tumare romendje sar ma te iklijol tare tumare muja, nego samo lačho lafi 183 Romnjako, sar so si o Hrist šoro e save šunen tumen. 184 Maškare tumende te ma aven ladžutne 185 Romnjalen! Pokorin tumen tumare romendje sar ma te iklijol tare tumare muja, nego samo lačho lafi 186 Romnjako, sar so si o Hrist šoro e save šunen tumen. 187 Maškare tumende te ma aven ladžutne 188 Romnjalen! Pokorin tumen tumare romendje sar ma te iklijol tare tumare muja, nego samo lačho lafi 189 Romnjako, sar so si o Hrist šoro e save šunen tumen. 190 Maškare tumende te ma aven ladžutne 191 Romnjalen! Pokorin tumen tumare romendje sar ma te iklijol tare tumare muja, nego samo lačho lafi 192 Romnjako, sar so si o Hrist šoro e save šunen tumen. 193 Maškare tumende te ma aven ladžutne 194 Romnjalen! Pokorin tumen tumare romendje sar ma te iklijol tare tumare muja, nego samo lačho lafi 195 Romnjako, sar so si o Hrist šoro e save šunen tumen. 196 Maškare tumende te ma aven ladžutne 197 Romnjalen! Pokorin tumen tumare romendje sar ma te iklijol tare tumare muja, nego samo lačho lafi 198 Romnjako, sar so si o Hrist šoro e save šunen tumen. 199 Maškare tumende te ma aven ladžutne 200 Romnjalen! Pokorin tumen tumare romendje sar ma te iklijol tare tumare muja, nego samo lačho lafi 201 Romnjako, sar so si o Hrist šoro e save šunen tumen. 202 Maškare tumende te ma aven ladžutne 203 Romnjalen! Pokorin tumen tumare romendje sar ma te iklijol tare tumare muja, nego samo lačho lafi 204 Romnjako, sar so si o Hrist šoro e save šunen tumen. 205 Maškare tumende te ma aven ladžutne 206 Romnjalen! Pokorin tumen tumare romendje sar ma te iklijol tare tumare muja, nego samo lačho lafi 207 Romnjako, sar so si o Hrist šoro e save šunen tumen. 208 Maškare tumende te ma aven ladžutne 209 Romnjalen! Pokorin tumen tumare romendje sar ma te iklijol tare tumare muja, nego samo lačho lafi 210 Romnjako, sar so si o Hrist šoro e save šunen tumen. 211 Maškare tumende te ma aven ladžutne 212 Romnjalen! Pokorin tumen tumare romendje sar ma te iklijol tare tumare muja, nego samo lačho lafi 213 Romnjako, sar so si o Hrist šoro e save šunen tumen. 214 Maškare tumende te ma aven ladžutne 215 Romnjalen! Pokorin tumen tumare romendje sar ma te iklijol tare tumare muja, nego samo lačho lafi 216 Romnjako, sar so si o Hrist šoro e save šunen tumen. 217 Maškare tumende te ma aven ladžutne 218 Romnjalen! Pokorin tumen tumare romendje sar ma te iklijol tare tumare muja, nego samo lačho lafi 219 Romnjako, sar so si o Hrist šoro e save šunen tumen. 220 Maškare tumende te ma aven ladžutne 221 Romnjalen! Pokorin tumen tumare romendje sar ma te iklijol tare tumare muja, nego samo lačho lafi 222 Romnjako, sar so si o Hrist šoro e save šunen tumen. 223 Maškare tumende te ma aven ladžutne 224 Romnjalen! Pokorin tumen tumare romendje sar ma te iklijol tare tumare muja, nego samo lačho lafi 225 Romnjako, sar so si o Hrist šoro e save šunen tumen. 226 Maškare tumende te ma aven ladžutne 227 Romnjalen! Pokorin tumen tumare romendje sar ma te iklijol tare tumare muja, nego samo lačho lafi 228 Romnjako, sar so si o Hrist šoro e save šunen tumen. 229 Maškare tumende te ma aven ladžutne 230 Romnjalen! Pokorin tumen tumare romendje sar ma te iklijol tare tumare muja, nego samo lačho lafi 231 Romnjako, sar so si o Hrist šoro e save šunen tumen. 232 Maškare tumende te ma aven ladžutne 233 Romnjalen! Pokorin tumen tumare romendje sar ma te iklijol tare tumare muja, nego samo lačho lafi 234 Romnjako, sar so si o Hrist šoro e save šunen tumen. 235 Maškare tumende te ma aven ladžutne 236 Romnjalen! Pokorin tumen tumare romendje sar ma te iklijol tare tumare muja, nego samo lačho lafi 237 Romnjako, sar so si o Hrist šoro e save šunen tumen. 238 Maškare tumende te ma aven ladžutne 239 Romnjalen! Pokorin tumen tumare romendje sar ma te iklijol tare tumare muja, nego samo lačho lafi 240 Romnjako, sar so si o Hrist šoro e save šunen tumen. 241 Maškare tumende te ma aven ladžutne 242 Romnjalen! Pokorin tumen tumare romendje sar ma te iklijol tare tumare muja, nego samo lačho lafi 243 Romnjako, sar so si o Hrist šoro e save šunen tumen. 244 Maškare tumende te ma aven ladžutne 245 Romnjalen! Pokorin tumen tumare romendje sar ma te iklijol tare tumare muja, nego samo lačho lafi 246 Romnjako, sar so si o Hrist šoro e save šunen tumen. 247 Maškare tumende te ma aven ladžutne 248 Romnjalen! Pokorin tumen tumare romendje sar ma te iklijol tare tumare muja, nego samo lačho lafi 249 Romnjako, sar so si o Hrist šoro e save šunen tumen. 250 Maškare tumende te ma aven ladžutne 251 Romnjalen! Pokorin tumen tumare romendje sar ma te iklijol tare tumare muja, nego samo lačho lafi 252 Romnjako, sar so si o Hrist šoro e save šunen tumen. 253 Maškare tumende te ma aven ladžutne 254 Romnjalen! Pokorin tumen tumare romendje sar ma te iklijol tare tumare muja, nego samo lačho lafi 255 Romnjako, sar so si o Hrist šoro e save šunen tumen. 256 Maškare tumende te ma aven ladžutne 257 Romnjalen! Pokorin tumen tumare romendje sar ma te iklijol tare tumare muja, nego samo lačho lafi 258 Romnjako, sar so si o Hrist šoro e save šunen tumen. 259 Maškare tumende te ma aven ladžutne 260 Romnjalen! Pokorin tumen tumare romendje sar ma te iklijol tare tumare muja, nego samo lačho lafi 261 Romnjako, sar so si o Hrist šoro e save šunen tumen. 262 Maškare tumende te ma aven ladžutne 263 Romnjalen! Pokorin tumen tumare romendje sar ma te iklijol tare tumare muja, nego samo lačho lafi 264 Romnjako, sar so si o Hrist šoro e save šunen tumen. 265 Maškare tumende te ma aven ladžutne 266 Romnjalen! Pokorin tumen tumare romendje sar ma te iklijol tare tumare muja, nego samo lačho lafi 267 Romnjako, sar so si o Hrist šoro e save šunen tumen. 268 Maškare tumende te ma aven ladžutne 269 Romnjalen! Pokorin tumen tumare romendje sar ma te iklijol tare tumare muja, nego samo lačho lafi 270 Romnjako, sar so si o Hrist šoro e save šunen tumen. 271 Maškare tumende te ma aven ladžutne 272 Romnjalen! Pokorin tumen tumare romendje sar ma te iklijol tare tumare muja, nego samo lačho lafi 273 Romnjako, sar so si o Hrist šoro e save šunen tumen. 274 Maškare tumende te ma aven ladžutne 275 Romnjalen! Pokorin tumen tumare romendje sar ma te iklijol tare tumare muja, nego samo lačho lafi 276 Romnjako, sar so si o Hrist šoro e save šunen tumen. 277 Maškare tumende te ma aven ladžutne 278 Romnjalen! Pokorin tumen tumare romendje sar ma te iklijol tare tumare muja, nego samo lačho lafi 279 Romnjako, sar so si o Hrist šoro e save šunen tumen. 280 Maškare tumende te ma aven ladžutne 281 Romnjalen! Pokorin tumen tumare romendje sar ma te iklijol tare tumare muja, nego samo lačho lafi 282 Romnjako, sar so si o Hrist šoro e save šunen tumen. 283 Maškare tumende te ma aven ladžutne 284 Romnjalen! Pokorin tumen tumare romendje sar ma te iklijol tare tumare muja, nego samo lačho lafi 285 Romnjako, sar so si o Hrist šoro e save šunen tumen. 286 Maškare tumende te ma aven ladžutne 287 Romnjalen! Pokorin tumen tumare romendje sar ma te iklijol tare tumare muja, nego samo lačho lafi 288 Romnjako, sar so si o Hrist šoro e save šunen tumen. 289 Maškare tumende te ma aven ladžutne 290 Romnjalen! Pokorin tumen tumare romendje sar ma te iklijol tare tumare muja, nego samo lačho lafi 291 Romnjako, sar so si o Hrist šoro e save šunen tumen. 292 Maškare tumende te ma aven ladžutne 293 Romnjalen! Pokorin tumen tumare romendje sar ma te iklijol tare tumare muja, nego samo lačho lafi 294 Romnjako, sar so si o Hrist šoro e save šunen tumen. 295 Maškare tumende te ma aven ladžutne 296 Romnjalen! Pokorin tumen tumare romendje sar ma te iklijol tare tumare muja, nego samo lačho lafi 297 Romnjako, sar so si o Hrist šoro e save šunen tumen. 298 Maškare tumende te ma aven ladžutne 299 Romnjalen! Pokorin tumen tumare romendje sar ma te iklijol tare tumare muja, nego samo lačho lafi 300 Romnjako, sar so si o Hrist šoro e save šunen tumen.

5 Gija, dičhen te aven sar o Dol, golese kaj sen lese mangle čhave. 2 Živin ano manglipe, sar so o Hrist manglija amen thaj korkoro pes dija amende sar šukar mirisno anipe thaj žrtva e Devlese. 3 Al taro blud, dži jekh melalipe il pohlepa ma ni te den godi maškare tumende – sar so e Devlese manušende dolkuil. 4 Maškare tumende te ma aven ladžutne lafura, dilo vaćaripe il prosta šale golese so gova tumende ni dolkuil! Mesto gova, hvalin e Devle. 5 Golese, kava šukar te džanen kaj nijekh bludniko, ni duxovno melalo, ni pohlepnio so si isto sar kova save klanjl pe e idolurenđe, ni ka avol le kotor ano Carstvo e Hristeso thaj e Devleso. 6 Khoni te ma xoxavol tumen čuće lafurencar, golese kaj baše gova avol e Devlesi holi pe kola save naj poslušna. 7 Ma te avol tumen kolanči kale manušencar. 8 Vaćarav tumende golese kaj nekad sena kalipe, al akana sen svetlo ano Gospod. Golese, živin sar čavore e svetlose. 9 Golese kaj o bijandipe taro kava svetlo anol ane tumende samo šukaripe, pravednost thaj čačipe. 10 Roden so si šukar e Devlese. 11 Ma te avol tumen kotor ane beskorisna buća taro kalipe, nego anen len

Devlesi holi pe kola save naj poslušna. 12 Ma te avol tumen kolanči kale manušencar. 13 Vaćarav tumende golese kaj nekad sena kalipe, al akana sen svetlo ano Gospod. Golese, živin sar čavore e svetlose. 14 Golese kaj o bijandipe taro kava svetlo anol ane tumende samo šukaripe, pravednost thaj čačipe. 15 Roden so si šukar e Devlese. 16 Ma te avol tumen kotor ane beskorisna buća taro kalipe, nego anen len

6 Čhavoralen! Šunen tumare daden thaj dejen ano Gospod, golese so si gova šukar. 2 "Poštuji će dade cire thaj će da", gova si angluno zapovestano savo si o obećanje: 3 "te avol tuće šukar thaj divesa te ave džuvdvo ki phuv." 4 A tumen dadalen! Ma holjaren tumare čhaven, nego vazden len ane Devleso sikajipe thaj ani lesi stega! 5 Roburalen! Šunen tumare gospodaren ki phuv darasa thaj tresimasa

thaj čeren gova šukare ilesa, sar so šunen e Hriste. 6 Šunen len, na samo dok sen lende angle jakha, samo te bi čerena tumen kaj manden lende "Šukaripe", nego sar e Hristese robura, save andaro po ilo čeren e Devleso manglipe. 7 Služin tumare voljasa sar e Gospodese, a na sar e manušende. 8 Golese so džanen kaj dži jekh savo čerol khanči šukar, ka iril pe lese taro Gospod, dal si robo il slobodno manuš. 9 Gospodaronalen! Thaj gija, aven šukar premal tumare robura. Ma vadži te pretin lende, golese so džanen kaj i lengo thaj tumaro si Gospod ko nebo thaj ni čerol razlika maškare manuša. 10 A ko krajo, zuravon ano Gospod ane leso baro zuralipe. 11 Uraven tumen ani sa e Devlesi oprema, te šaj suprostavin tumen tare lukavstvura e bendese. 12 Golese kaj amen ni maramen e manušencar save si taro rat thaj taro mas, nego e šorutnencar, e vlastesa thaj e zorencar tare kava kalo sveto thaj e bilačhe duxurencar ano nebo. (aiōn g165) 13 Golese len sa e Devlesi oprema, te šaj aračhen tumen ano bilačho dive thaj te bi palo maripe ačhena zurale ke tumare pingre. 14 Gija, ačhen spremna. Phanden tumaro maškar čaćimasa thaj uraven o oklop taro pravednost. 15 Ke pingre uraven tumen o spremnost bašo propovedipe o Lačho Lafi taro mir. 16 Thaj pe sa gova, len o Štito taro pačajipe savesa šaj ugasin sa e jagale strele e bendese. 17 Len i kaciga taro spasenje thaj o mačo e Duxoso savo si o Lafi e Devleso. 18 Molin tumen ano Duxo ane sa e situacije, sa e molitvencar thaj ano rodipe baše tumare potrebe. Aven uvek džungade thaj ma ačhaven e molitve baše sa e Devlese manuša. 19 Molin tumen i mande, te dol ma o Dol pravo lafi kana putrav mo muj, bizi dar te vaćarav o garajipe taro Lačho Lafi, 20 baše savo sem bičhaldo ane sindira. Molin tumen te vaćarav o Lafi bizi dar, sar so trubul. 21 O Tihik, mingro manglo phral thaj verno sluga ano Gospod, sa ka vaćarol tumende te bi džanena so si mancar thaj so čerav. 22 Bičhalav le tumende, baš golese te džaren sar sam amen thaj te ohrabril tumare ile. 23 O Dol o Dad thaj o Gospod o Isus Hrist nek den e phralen thaj e phejen, mir thaj manglipe ano pačajipe. 24 Milost savorencar save manden amare Gospode, e Isuse e Hriste, mandimasa savi ni ačhadol.

Filipljanurende

1 Kava lil pisiv me, o Pavle thaj o Timotej, sluge e Hristese e Isusese, sa e Devlese manušende ano Hrist o Isus save bešen ano Filipi, katane e nadglednikurencar thaj e đakonurencar: **2** Milost tumende thaj mir taro Dol, amaro Dad thaj taro Gospod o Isus o Hrist. **3** Zahvaliv mingre Devlese kana god dama godi tumendar. **4** Ane dži jekh mingri molitva savorende tumende molima radujimasa, **5** golese kaj taro angluno dive dži akana učestvujisaden te barol o Lačho Lafi. **6** Sigurno sem, kaj o Dol savo počnisada te čerol šukar buća ane tumende, ka dovršil len dži ko dive kana ka avol o Hrist o Isus. **7** Ispravno si kaj gija dav godi savorendar tumendar. Savoren tumen inđaravano ilo golese kaj sa tumen mancar ulaven e Devleso milost, sar sem ane sindira il sar braniv o Lačho Lafi thaj sikavav kaj si čačukan. **8** O Dol si svedoko kaj žudiv pale savorende tumende e manglimasa e Hristeso e Isuseso. **9** Kava molima tumende, tumaro manglipe te barol pobut ane sa i spoznaja thaj ano šukar prosudiwanje, **10** te šaj prosudin so si polačhe. Molima te aven thode thaj bizo greh dži ko dive kana o Hrist ka avol **11** thaj te pherdon e bijandimasa taro pravednost, savo avol prekalo Isus o Hrist ki slava thaj ki hvala e Devlese. **12** Phralalen thaj phejalen, mangav te džanen, kaj kava so desil pe mancar, pomožisada o Lačho Lafi te džal po anglal. **13** Gija sa e carosi straža thaj savore avera kate džanen kaj sem ane sindira bašo Hrist. **14** A pobut phrala thaj pheja zurajle ano Gospod mingre sindirencar gija so smelo thaj bizi dar objavin e Devleso Lafi. **15** Čače si, kaj nesave e Hristestar vaćaren taro zavist thaj taro takmičenje, al avera gova čeren šukare ilesa. **16** Kala e dujta gova čeren taro manglipe, golese kaj džanen kaj sem kate te braniv o Lačho Lafi. **17** Al avera vaćaren taro Hrist andare pe sebična pobude thaj gova ni čeren iskreno, golese kaj den godi kaj šaj čeren mande te avol mingro phanglipe po pharo. **18** Pa so gija? Važno si bilo sar, gija il gija, tare lačhe il bilačhe namere vaćarol pe taro Hrist. Golese radujima thaj ka radujima, **19** golese so džanav kaj tumare molitvencar thaj ano pomoć e Isusese Hristese Duxosa, gova so arakhlia man ka preokrenil pe baše mingro izbavljenje. **20** Željno adućarav thaj nadi man kaj ane khanči ni ka ladžav, nego kaj ka avol man zuralo pouzdanje, sar uvek thaj i akana o Hrist ka proslavl pe ane mingro telo, il me džuvdimasa il me merimasa. **21** Golese kaj si mande o džuvdipe o Hrist a o meripe dobitko. **22**

Al te nastavisadem ano džuvdipe ano telo, gova ka značil te čerav bući e Gospode. Gija, ni džanav so te biriv! **23** Pharo si mande te biriv. Mangav te džav thaj te avav e Hristesa, so si but pošukar, **24** al bašo tumaro šukaripe, pošukar si te ačhav ano telo. **25** Ane gova sem uverimo thaj džanav kaj ka ačhav thaj te avav savorencar tumencar te džan anglat thaj te radujin tumen ano pačajipe. **26** Gija ka avol tumen po but razlogura te aven ponosna zbog kova so o Hrist o Isus čerda mande, golese kaj sem palem tumencar. **27** Samo živin gija sar tumende phenol o Lačho Lafi e Hristeso. Tegani, il ka avav thaj ka dikhav tumen, il ni ka avav, te šundem tumendar kaj ačhen ane jekh duxo thaj jekhe dušasa borin tumen za ko pačajipe e Lačhe Lafese. **28** Ane khanči ma te daran taro dušmano thaj gova ka avol znako kaj von ka aven uništimo, al tumen spasimo, thaj gova taro Dol. **29** Golese kaj tumen dobisaden o milost, na samo ano Hrist te pačan, nego thaj te trpin zbog leste. **30** Tumen vodin gasavo maripe sar so dihljen kaj man sasa, a palem šunen kaj i akana isi ma maripe.

2 Golese, te isi tumen nesavo zuralipe ano Hrist, nesavi uteha tare leso manglipe, nesavo zajedništvo ano Duxo, nesavo milosrđe thaj saosećanje, **2** čeren gova te avol pherdo mingro radost – den godi složno thaj aven katane ano manglipe jekh premal avereste, maškar tumende složin tumen thaj džan premalo isto cilj. **3** Ma čeren khanči taro sebičnost ni taro baripe, nego ano poniznost dičhen jekhe avere po bare tumendar. **4** Ma dičhen samo tumaro korist, nego dičhen i ko korist averengo. **5** Nek avol tumen maškar tumende katano razmišljanje sar e Hriste e Isuse. **6** O Hrist pale piri priroda sasa Dol, ni rodija po pravo te avol sar o Dol, **7** nego perada korkoro pes thaj lija o oblilk e roboso thaj postanisada slično sar avera manuša thaj dičhilo sar avera manuša. **8** Perada korkoro pes thaj postanisada poslušno dži ko meripe, thaj gova meripe ko krsto. **9** Golese o Dol vazdija le ko najbaro than thaj dija le alav po baro tare sa e alava, **10** te perol anglo alav e Isuseso dži jekh koč ko nebo, ki phuv thaj tali phuv, **11** thaj dži jekh čib te priznajil kaj si o Isus o Hrist o Gospod, ki slava e Devlesi e Dadesi. **12** Gija, mingre manglalen, sar so šunden man, na samo kana sema tumencar, nego vadži po but i akana kana naj sem tumende, ani dar thaj ano izdrajipe džan anglat ane tumaro spasenje. **13** Golese so o Dol si kova savo čerol ane tumende te manden thaj te čeren sar so si leso manglipe. **14** Sa čeren bizo prigovor thaj bize čingara, **15** te aven

besprekorna thaj thode, čhave e Devlese bizi mana palo Zakon sem farisejo, 6 palo revnost tradijem i maškar kava xoxavno thaj rumimo bijandipe. Gija, khandiri, palo pravednost e zakoneso sema bizi jekh svetlin maškare manuša sar e čerenja ano svemir. 16 mana. 7 Al gova so sasa mande nekad dobitko, gova lćaren tumen ko Lafi e džuvdimaso, te avav ponosno pašo Hrist smatriv gubitko. 8 Thaj na samo gova, pe tumende ko dive kana ka iril pe o Hrist, te ma nego smatriv kaj sa kava si sar gubitko golese kaj si avol kaj prastijem il čerdem bući khančese. 17 Čak mande po važno te pindžarav e Hriste e Isuse, mingre iako dav man sar žrtva savo čhordol baše tumende Gospode. Baše leste sa hasardem thaj sa gova si ano služipe baše tumaro pačajipe, radosno sem thaj mande guno te bi dobiva e Hriste, 9 thaj ane leste radujiv man savorencar tumencar. 18 Gija thaj tumen arakhjem man – na tare mingro pravednost savo avol aven radosna mancar thaj radujin tumen. 19 Al isi andaro Zakon, nego taro pravednost savo avol taro man nada ano Gospod o Isus kaj sigate ka bičhalav Dol, e pačajimasa ano Hrist. Golese kaj o Dol čerol ke tumende e Timoteje, te bi i me avava zurado kana man pravedno taro pačajipe ano Hrist. 20 Mangav te ka dodžanav so si tumencar. 20 Naj man khoni aver pindžarav e Hriste thaj i zor savi vazdija le tare mule. savo bi isto dol godi sar vov, savo bi čaće brinil pe Mangav te avav ano zajedništvo lese mukencar, za ke tumaro šukaripe. 21 Golese kaj savore roden čak i ano leso meripe, 11 te bi resava nesar dži o samo so si lengo, a na so si e Isuseso e Hristeso. 22 uštipe tare mule. 12 Me, gija, gova ni postignisadem, Al tumen džanen kaj o Timotej dokažisajo, golese so niti aviljem dži o savršenstvo, al ustajino prastav te mancar, sar o čhavo pe dadesa, širila o Lačho Lafi. osvojiv gova cilj golese kaj o Hrist o Isus osvojisada 23 Nadi man kaj le ka bičhalav sigate, kana ka dikhav man. 13 Phralalen thaj phejalen, me ni dav godi so ka avol mancar. 24 A pačav ano Gospod kaj i me kaj već osvojisadem gova cilj, al jekh bizo ačhipe korkoro sigate ka avav tumende. 25 Al smatrisadem čerav: Bistrav kova so si pale mande thaj pruživ kaj trubul palal te bičhalav tumende e Epafronde, man te dolav kova so si angle mande. 14 Prastav mingre phrale savo čerol mancar bući thaj amale ano premalo cilj te osvojiv i nagrada savaće o Dol ano maripe, a save tumen bičhalden te brinil pe mandar. nebo akharda man ano Hrist o Isus. 15 Savore amen, 26 Golese so, sasa le ano ilo te dičhol tumen thaj save sam duxovno zrela, gija da godi. Ako li ane sasa lese žal golese kaj šunden kaj sasa nasvalo. aver khanči den godi averčhande, o Dol ka sikavol 27 Vov čaće sasa nasvalo dži ko meripe, al o Dol tumende. 16 Samo te nastavi te živi gija sar so već smiluisajlo lese, a na samo lese, nego thaj mande, te siklijam. 17 Phralalen thaj phejalen, dičhen te živin ma avav po but žalosno. 28 Golese, po but mangljem sar me thaj pažljivo dičhen kolen save živin gijate sar te bičhalav le, palem te radujin tumen kana ka dičhen sikadam tumen. 18 Golese kaj but droma vačardem le thaj me te ni briniv man gaći. 29 Tegani, primin le tumende thaj akana i rojindoj ponovit tumende, but tumende ano Gospod bare radujimasa thaj poštujin džene živin sar dušmanura e Hristese merimase ko gasaven sar so si vov. 30 Golese so, vov avilo dži ko krsto. 19 Lengo kraj si propast, lengo dol si lengo meripe baše buća e Hristese. Čhuta po džuvdipe ano vođi e xamaso thaj ponosna si kolesa sosa trubun te opasnost, te čerol mande kova so tumen naštine.

3 A akana me ka phenav vadži, mingre phralalen thaj phejalen, radujin tumen ano Gospod! Naj mande pharo te pisiv tumende palem jekh isto, a tumende gova ka pomožil te aven po sigurna. 2 Aračhen tumen tare "džukle", kola so čeren bilačhipe. Aračhen tumen tare kola save vačaren kaj trubun te aven sunetime baše tumaro spasipe. 3 Golese so, amen sam čačukane "sunetime", amen so služi e Devlese ano Duxo thaj hvali amen e Hristesa e Isusesa, a ni čhuva amaro pouzdanje ano telo. 4 A te šaj khoni te čhuvol po pouzdanje ane piro telo, šajne bi i me. Te isi averen aver razlog te čhuchen po pouzdanje ane piri zor, me šaj po but. 5 Sunetimo sem sar čhavoro ko ohtoto dive, me sem taro izraelsko narodo, tari koč e Venijaminesi, po baro Jevrejo tare Jevreja,

4 Golese, mingre mangle phralalen thaj phejalen saven jedva adučarav te dikhav, mo radost thaj mi kruna, zurale ačhen ano Gospod, manglalen mingralen. 2 Moliv e Evodija thaj moliv e Sintiha te aven složna ano Gospod. 3 Va, moliv i tut, mingre čačukaneja amala, pomogni te aven složna gola džuvdija, golese kaj amencar trudisajle thaj širisade o Lačho Lafi, katane e Klementesa thaj avere mingre saradnikurencar, savenđe alava si pisime ano Lil e džuvdimaso. 4 Radujin tumen uvek ano Gospod.

Palem vaćarav: Radujin tumen! 5 Tumaro krotkost te avol džanglo sa e manušendje. O Gospod si paše! 6 Khančese ma brinin tumen, nego ane sa e molitvasa thaj rodimasa, ano zahvalnost ikalen tumare molbe e Devlese, 7 thaj e Devleso mir, savo khoni našti razumil, ka aračhol tumare ile thaj tumare goda ano Hrist o Isus. 8 Ko krajo, phralalen thaj phejalen, pheren tumare goda kolesa so si čačukano, plemenito, pravedno, thodo, ljubazno, so si ko šukar glaso, so si časno thaj so si baši hvala vredno. 9 Sa so siklijen, so primisaden, so šunden thaj so dikhlijen pe mande, nastavin i tumen te čeren. Thaj o Dol savo dol mir, ka avol tumencar. 10 Sema but baxtalo ano Gospod golese kaj palem sikaden briga mande. Džanav kaj brinisaljen i angleder, al naj sasa tumen prilika gova te sikaven. 11 Ni vaćarav kava golese kaj naj man, golese kaj siklijem te avav zadovoljno ane sa e situacije. 12 Džanav te avav zadovoljno kana naj man khanči thaj kana isi man but. Ane sa o vreme thaj ane sa e okolnostura siklijem sar si te avav čalo thaj sar te avav bokhalo, te avol man but thaj te ma avol man so trubul man. 13 Sa šaj kava ano Isus o Hrist, savo dol man zuralipe. 14 Al šukar čerden kaj pomožisaden man ano bilačipe. 15 A tumen, e Filipljanura, džanen kaj taro anglunipe kana lijem te propovediv maškar tumende o Lačho Lafi, sar đeljem tari Makedonija, ni jekh khandiri ni pomožisada mande ane gova so trubuja man, samo tumen. 16 Čače, nekobor droma bičhalden mande so trubuja man dok sema ano Solun. 17 Na te mangav tumendar daro, nego mangav tumari nagrada te avol vadži po bari. 18 Dobisadem sa thaj isi man phero. Me sem ano izobilje sar taro Epafrdit primisadem sa so bičhalden – prihvatljivo žrtva, guglo miris, savo si ugodno e Devlese. 19 A mingro Dol ka pherol dži jekh tumari potreba palo piro barvalipe ani slava prekalo Hrist o Isus. 20 E Devlese, amare Dadese, slava dži ke sa e divesa. Amin. (aiōn g165) 21 Pozdravin sa e Devlese manušen ano Hrist o Isus. Thaj e phrala thaj e pheja save si mancar pozdravin tumen. 22 Pozdravin tumen sa e Devlese manuša, angleder kola so služin ano cher e caroso. 23 Milost e Gospodeso e Isuseso e Hristeso nek avol tumare duxosa.

Kološanurende

1 Kava lil pisiv me o Pavle, o apostol e Isuseso e Hristeso pale Devleso manglipe thaj o Timotej, amaro phral, **2** e Devlese manušende, e pačavne phralende ano Hrist save si ano foro Kolos: Milost thaj mir tumende taro Dol, amaro Dad. **3** Kana moli amen tumende, uvek zahvali amen e Devlese, save si Dad amare Gospodeso e Isuseso e Hristeso, **4** golese so šundam baše tumaro pačajipe ano Isus Hrist thaj bašo manglipe save isi tumen sa e Devlese manušende. **5** Gova pačajipe thaj manglipe isi tumen zbog i nada savi arachol pe tumende ko nebo, a baši savi šunden angluno drom ano čačukano haberri, save si o Lačho Lafi. **6** Gova haberri avilo dži tumende thaj anal blagoslovura thaj širil pe ke sa o sveto, sar so barilo thaj maškar tumende tare kova dive kana šunden baše Devleso milost thaj čače upoznajisaden le. **7** Golestar dodžanglijen tare amaro manglo saradniko Epafras, save si verno sluga e Hristeso zako amaro korist. **8** O Epafras vaćarda amendje thaj baše tumaro manglipe save isi tumen taro Svetu Duxo. **9** Golese, tare gova dive sar šundam gova, ni ačha te moli tumende. Moli amen o Dol te pherol tumen o pindžaripe tare lesu manglipe ane sa o mudrost thaj haljaripe so dol o Duxo. **10** Tegani ka šaj te živin dostoyno e Gospodese thaj te ugodin lese ane sa. Thaj tumare šukar buća ka anen plodura thaj ka baronano po šukar pindžaripe e Devleso. **11** Moli amen te zuravon dži jekhe zuralimasa savi avol tare lesi slavno zor, te aven but strpljiva, te šaj izdržin sa. **12** Tegani šaj radosno te zahvalin e Dadese save čerda tumen dostoyna te avol tumen kotor ano nasledstvo e Devlese manušencar save si ano svetlost. **13** Vov ikalda amen taro vlast e kalimaso thaj nakhada amen ano Carstvo pe mangle Čaveso, **14** save poćinda [pe ratesa] baši amari sloboda thaj bašo amaro oprostipe tare grehura. **15** O Hrist si slika taro Dol, save našti dičhol pe. Angluno bijando, save si pe sa so si čerdo. **16** Golese so, o Dol prekal leste sa čerda so si ko nebo thaj ki phuv, gova so dičhol pe i so ni dičhol pe – bilo prestolura il gospodarura, bilo vladarura il vlastura – sa si prekal leste thaj baše leste si čerdo. **17** Vov sasa angleder sa so sasa, thaj sa nastavil te postojil zbog leste. **18** O Hrist si Šoro e Khandirako, savi si lesu Telo, vov si angluno bijando, vov angluno uštio tare mule, te šaj avol ane sa angluno. **19** Golese kaj, o Dol odlučisada ano Hrist te čhuvol sa po pherdipe, **20** thaj prekale leste pesa te miril sa, bilo ki phuv il ko nebo. O Dol prekal lesu

rat save thavdija, ko krsto, čerda mir. **21** Angleder sena dur taro Dol thaj sena lese dušmanura zbog tumare bilačhe misli thaj bilačhe buća. **22** Akana o Dol mirisada tumen pesa prekalo Hrist kana mulo ano manušikano telo, te čhuvol tumen angle peste sar sveta, bizo prekor thaj bizo nisavo greh. **23** Al golese mora te ačhen temeljime thaj zurale ane tumaro pačajipe, a te ni crden tumen tari nada savi si dindi palo Lačho Lafi save šunden. Gova Lačho Lafi propovedisada pe sa e manušende talo nebo, a savese me, o Pavle, čerdiljem sluga. **24** Akana radujiv man so trpiv baše tumende, golese so gija ano mingro telo dovršiv e patnje e Hristese, save vadži trubul te nakhavat bašo lesu telo – a gova si i Khandiri. **25** Me postanisadem sluga e khandirako pali naredba e Devlesi savi dija pe mande maškar tumende, te vaćarav e Devleso Lafi ane lesu pherdipe – **26** o garajipe save sasa garado but berša thaj tare sa pokolenjura, al akana gova garajipe sikadilo e Devlese manušende. (aiōn g165) **27** Lende o Dol manglia te džanen kobor si barvalo thaj slavno gova garajipe maškare sa e narodura. Gova garajipe si kaj si o Hrist ane tumende, save si i nada kaj isi tumen kotor ani slava e Devlesi. **28** Amen taro Hrist vaćara e manušende. Ano sa o mudrost amen opomeni thaj sikava dži jekhe manuše, te bi anasa dži jekhe manuše anglo Dol sar duxovno zrela ano Hrist. **29** Golese silno trudiv man thaj boriv man, e Hristese zuralimasa, savi ane mande zurale delujil.

2 Mangav gija te džanen kobor boriv man tumende thaj kolendje so si ani Laodikeja, thaj savorende save vadži ni pindžarde man. **2** Mangav te ohrabrin pe lende ile thaj te aven katane ano manglipe, te aven dži ko sa o barvalipe save anal pherdo haljaripe, te pindžaren e Devleso garajipe save si o Hrist, **3** ane kaste si garado sa o barvalipe taro mudrost thaj taro džanglipe. **4** A kava vaćarav, khoni te ma xoxavol tumen gugle lafurencar. **5** Golese kaj, iako naj sem telosa tumende, anu duxo sem tumencar thaj radujiv man kaj dikhav o redo so si maškar tumende thaj o zuralipe tumare pačako ano Hrist. **6** Golese, sar so prihvatisaden e Hriste e Isuse, e Gospode, gija aven džuvde ane leste. **7** Aven ane leste zurale ukorenime thaj pe leste zidime. Aven zurale ani pač, sar so siklijen, thaj but zahvalin e Devlese. **8** Dičhen khoni te ma zarobil tumen čuće thaj xoxavne lafurencar save si pale manušikane adetura. Gasavo sikajipe ni avol taro Hrist, nego tare duxovna zora kale svetose. **9** Golese so ano Hrist si sa o pherdipe e Devleso anu manušikano telo. **10** I tumen isi pherdipe ane

Leste savo si Šoro pe dži jekh šorutnipe thaj vlast. vredipe, e ladžutne lafura andaro tumaro muj. 9 Ma 11 Ane leste sen sunetime, al na sunetesavao si xoxaven jekh avere, golese kaj već uljarden tumendar čerdo vastesa, nego e sunetesavao čerda o Hrist, e purane manuše lese bućencar. 10 Akana uraden savesa sena oslobodime tari tumari grešno priroda. neve manuše savo stalno obnovil pe te aven pali 12 Golese kaj, kana sena krstime, katane lesa sena slika tumare Stvoriteljesi, te šaj aven po but sar leste i prahome, thaj katane lesa i uštijen tare mule e thaj po šukar te pindžaren le. 11 Ano nevo džuvdipe pačasa ani bari zor e Devlesi, savo vazdija le tare naj ni Grko ni Jevrejo, ni sunetimo ni bisunetimo, mule. 13 Kana vadži sena mule baše tumare grehura ni abandžija ni divljako, ni robo ni slobodnjako, al o thaj vadži ni sena oslobodime tari tumari grešno Hrist si sa thaj ane sa. 12 Golese, sar e Devlese priroda, o Dol vazdija tumen tare mule katane e birime, sveta thaj mangle manuša, uraven tumen Hristesa. Vov oprostisada amende sa e grehura 14 ano milosrđe, ano šukaripe, ano poniznost, ano kana koslja i optužnica e uredbenar save sesa protiv mirnipe thaj ano strpipe. 13 Podnosin jekh avere thaj amende. O Dol crdija le amendar gija so čhuta len ko oprostin jekh averese, te isi tumen khanči jekh protiv krsto. 15 Uljarda i zor taro šorutnipe thaj vlast. Ikalda avereste. Sar so o Gospod oprostisada tumendje, len javno thaj ladžarda len gija so pobedisada len gija i tumen oprostin jekh averese. 14 A pe sa kava krstosa. 16 Golese, te ma den khoni te osudil tumen uraven tumen ano manglipe, savo sa kava ičarol bašo xape ni pijipe, ni bašo nesavo Prazniko, il so ano savršeno katanipe. 15 O mir e Hristeso, savesa slavin e neve čhona, il o savato. 17 Gova si samo sen akharde ake jekh telo, nek vladil ake tumare ile. senka tare kova so ka avol, al o čačipe si o Hrist. Thaj aven zahvalna! 16 O lafi e Hristeso nek avol 18 Ma den khoni te crdol tumen tari nagrada, khoni džuvdvo ake tumende ake piro barvalipe. Sikaven savo uživil ano xoxavno poniznost thaj savo slavil thaj opomenin jekh avere ake sa o mudrost. Ane e andeluren thaj premučhol pe ake vizije. Gasavo tumare ile zahvalimasa džilaben psalmura, himne thaj bizo nisavo razlog čerol pe barikano pe manuškane duxovna džilja e Devlese. 17 Sa so čeren, bilo lafesa il godžaverimasa. 18 A gasavo ni ičarol pe ko Hrist, bućasa, sa čeren ko alav e Gospodeso e Isuseso savo si Šoro e Teloso. Taro Hrist sa o Telo zavil thaj zahvalin e Devlese e Dadeso prekale leste. 18 thaj si povezime sa e kotora e telose e zgloburencar Romnjalen, pokorin tumen tumare romende sar so thaj e žilencar, a barol sar o Dol mandol. 20 Te gija dolikuil kolendje save si ano Gospod. 19 Romalen, katane muljen e Hristesa thaj sen oslobodime tare manden tumare romnjen thaj ma aven gruba premale duxovna zora kale svetose, sose ičaren tumen ke lende. 20 Čhavalen, šunen tumare daden thaj tumare propisura sar te sen vadži ano sveto: 21 "Ma diri! Ma dejen ake sa, golese kaj si gova ponašipe ugodno e xa! Ma pipi!"? 22 Sa gova so upotrebin hasardol, Gospodeso. 21 Dadalen, ma holjaren tumare čhaven, golese so si gova samo manuškane zapovestura thaj ma te hasaren po samopouzdanje. 22 Roburalen, sikajipe. 23 Gola propisura dičhon sar mudrost golese ane sa šunen tumare gospodaren ki kaja phuv, na kaj sikaven o manuš te dičhol sar devlikano, te ponizil samo dži kaj von dičhen tumen, sar kola save čeren pe xoxavne thaj te kaznil po telo. Al gova khančese ni te ugodin e manušende, nego šunen len iskrenone pomožil e manuše te nakhavol po bilačho manglipe. ilesa ano poštovanje premalo Gospod. 23 Sa so čeren, čeren taro ilo sar e Gospodeso, a na sar e manušende. 24 golese so džanen kaj taro Gospod ka dobin nagrada savi obecisada. Služin e Hriste, savo si čačukano Gospodari! 25 Golese so, ko čerol bilačipe, ka avol kaznimo bašo bilačipe savo čerda. O Dol ni čerol razlika maškare manuša.

3 Te sena vazdime tare mule e Hristesa, roden kova so si ko nebo upre, kaj o Hrist bešol ki desnorig e Devlese. 2 Den godi pe kova so si upre ko nebo, a na so si ki phuv. 3 Golese so, muljen thaj tumaro džuvdipe si garado e Hristesa ano Dol. 4

A kana palem ka sikadol o Hrist, savo si amaro džuvdipe, tegani i tumen ka sikadon lesa ani slava. 5 Golese, čhuden andaro tumaro džuvdipe sa so si bilačho: o blud, o melalipe, o strast, i bilači želja thaj i pohlepa, golese kaj i pohlepa si idolopoklonstvo. 6 Zbog gasave buća avol e Devlesi holi pe čhave save ni šunen le. 7 I tumen angleder živisaden gasave džuvdimasa thaj čerden gola grehura. 8 Al akana čhuden tumendar sa gova: i holi, o gnev, o pakost, o

4 Tumen, e gospodara, den tumare roburen so si pravedno thaj pošteno, golese so džanen kaj i tumen isi Gospodari ko nebo. 2 Aven ustajna ani molitva, aven džungade ake late thaj aven zahvala e Devlese. 3 Molin tumen i amende, te putrol o Dol o vudar amare lafurende te vaćara o garajipe e Hristeso, baše savo sem akana ake sindžira. 4 Molin tumen te šaj vaćarav gova garajipe jasno, sar so trubul. 5

Ponašin tumen mudro premal kola save ni pačan ano Dol. Koristin šukar o vreme. **6** Kana vaćaren, uvek aven ljubazna thaj mudra. Gija ka džanen dži jekhese so trubun te vaćaren. **7** Mandar ka vaćarol tumende sa o Tihik, o manglo phral, o verno saradniko thaj sluga ano Gospod. **8** Bičhaldem e Tihike tumende te vaćarol so si nevo amendar thaj te zuravol tumare ile. **9** Bičhaldem le e Onisimesa, amare vernone thaj mangle phralesa, savo si jekh tumendar. Vov ka vaćarol tumende sar si kate. **10** Pozdravil tumen o Aristarh savo si katane mancar ano phanglipe, thaj o Marko, e Varnavaso phraleso čhavo, baše kaste vadži dobisaden upustvura; primin le kana ka avol tumende. **11** Pozdravil tumen i o Isus savo si akhardo Just. Samo kala trin si tare jevrejska pačavne save čeren bući mancar za ko Carstvo e Devleso. Von sesa mande uteha. **12** Pozdravil tumen i o Epafras, savo si jekh tumendar, o sluga e Isuseso Hristeso. Vov uvek boril pe ani molitva tumende te aven zrela thaj uverime, a zurale te ačhen ane sa so mandol o Dol. **13** Šaj vaćarav baše leste kaj but trudil pe tumende thaj kolende save si ani Laodikeja thaj ano Jerapolje. **14** Pozdravil tumen i amaro manglo doktori o Luka thaj o Dimas. **15** Pozdravin e phralen thaj e phejen ani Laodikeja thaj e Nimfana thaj e khandira savi čídol pe ane lako čher. **16** Kana kava lil čitil pe ke tumende, dičhen te čitil pe thaj ani laodikejsko khandiri. A tumen te čitin o lil so pisisdem e manušendē ani Laodikeja. **17** Thaj vaćaren e Arhipese: "Dikh te dovrši či bući savi lijan ano Gospod." **18** Me, o Pavle, pisiv kava pozdrav mingre vastesa. Ma bistren kaj sem phanglo ane sindira. E Devleso milost nek avol tumencar!

1 Solunjanurende

1 Kava lil pisiv me, o Pavle, o Silvan thaj o Timotej, e khandiraće ano Solun savi si ano Dol o Dad thaj ano Gospod o Isus Hrist: O milost thaj o mir nek avol tumencar! 2 Amen zahvali uvek e Devlese savorenđe tumende thaj ni ačha te moli amen tumende. 3 Uvek anglo Dol amaro Dad, da amen godi tare tumare buća save čeren e pačajimasa thaj taro tumaro trud podstaknimo e manglimasa thaj taro tumaro strpljivost savo si nadahnutimo e nadasa ane amaro Gospod, o Isus Hrist. 4 Amen džana, phralalen thaj phejalen, kaj o Dol mandol tumen thaj birisada tumen, 5 golese kaj amaro Lačho Lafi tumende ni avilo samo lafurencar, nego zuralimasa, e Svetone Duxosa thaj ano baro uverenje ane leso čačipe. Korkore džanen sar živisadem maškare tumende, baše tumaro šukaripe. 6 A tumen dikhlijen tumen pe amende thaj po Gospod golese so radosno primisaden o Lafi savo dol o Sveto Duxo, iako sena ane embare patnje. 7 Gija postanisaden lačho primer sa e pačavnende ani Makedonija thaj ani Ahaja. 8 Golese kaj, e Devleso haberi tumendar dureste šundilo, na samo ani Makedonija thaj ani Ahaja, već tumaro pačajipe ano Dol šundilo ke sa e thana. Golese amen ni trubul khanći te vaćara. 9 Golese kaj e manuša korkore vaćaren tare gova sar primisaden amen thaj sar ačhadan e idoluren, te bi prihvatinha thaj te bi služina e džuvde thaj e čačukane Devle 10 thaj kaj adućaren lese Čhave taro nebo, e Isuse, save o Dol vazdija tare mule thaj savo ikalol tumen tarì bari holi e Devlesi, savi ka avol.

2 Phralalen thaj phejalen, tumen korkore džanen, kaj kana aviljam tumende, ni sasa gova džabe. 2 Sar so džanen, angleder gova trpisadenano Filipi thaj sama odori zlostavime. Al amen arakhlijam zuralipe ane amaro Dol te vaćara tumende bizi dar e Devleso Lačho Lafi, iako but džene protivsaljen. 3 Golese kaj, kova so propovedisadan tumende, ni avilo tarì zabluda ni tare bilačhe namere. Ni mangljam khanika te prevari, 4 nego vaćardam sar kola savende o Dol smatrisada kaj si dostoјna te propovedin o Lačho Lafi. Ni manga te ugodi e manušende, nego e Devlese, save ispituil amare ile. 5 Golese, sar so džanen, amen ni vaćardam barikane lafurencar thaj garade pohlepasa – o Dol si amende svedoko. 6 Amen ni rodijam hvala ni tare manuša, ni tumendar, ni averendar, 7 iako sar e Hristese apostolura šajine gova te roda. Al sama kovle maškare tumende, sar i dej savi parvarol thaj negujil pe čhaven. 8 Gija

sama premal tumende gaći pherde manglimasa, kaj mangljam te da tumende na samo e Devleso Lačho Lafi, nego i amaro džuvdipe, golese kaj but mangljam tumen. 9 Golese, phralalen thaj phejalen, čače den tumen godi tare amaro trud thaj amari phari bući. Kana vaćardam tumende e Devleso Lačho Lafi, rat thaj dive čerdam bući, khanikase te ma ava ko pharipe. 10 Tumen sen amare svedokura, a i o Dol si amaro svedoko, kaj premal tumende save pačan sama sveta, pravedna thaj besprekorna. 11 Tumen džanen kaj premal dži jekheste tumendar ponašisaljam sar dad premal pe čhave. 12 Zuradam tumen, utešisadam tumen thaj opomenisadam te živin dostojo e Devlese, savo akharol tumen ane piro Carstvo thaj ane piri slava. 13 Golese uvek zahvali amen e Devlese, kaj kana prihvatisaden e Devleso haberi so šunden amendar, ijen le na sar manušikano haberi, nego gija sar so si čače – sar e Devleso haberi, savo delujil ane tumende save pačan. 14 Golese kaj tumen, phralalen thaj phejalen, dikhlijen tumen pe khandira e Devlese ani Judeja save si ano Isus o Hrist: tumen trpisaden tare tumare manuša, sar von tare Jevreja, 15 save mudarde e Gospode e Isuse thaj e prorokuren thaj i amen tradije. Von ni čeren kova so si ugodno e Devlese thaj protivin pe sa e manušende. 16 Von ni den amen te propovedi e abandžijendje te aven spasime. Gija, von stalno pheren i mera tare pe grehura. Al, golese ko kraj, reslja len e Devlesi holi. 17 Phralalen thaj phejalen, zala vreme sama crdime tumendar mujesa, al ni sama ilesa. Vadži pobut thaj bare manglimasa mangljam te dikha tumen. 18 Golese kaj mangljam te ava tumende – me o Pavle, pobut droma mangljem, al o Satana sprečisada amen. 19 Golese so, ko si amari nada il radujipe, il venco savesa ka ava ponosna angle amaro Gospod o Isus kana ka avol? Naj li sen tumen? 20 Va, tumen sen amari slava thaj amaro radujipe!

3 Al kana naštine vadži te trpi, odlučisadam kaj si šukar te ačha korkore ani Atina. 2 Amen bičhala e Timoteje, amare phrale thaj saradniko e Devleso ano vaćaripe taro Lačho Lafi e Hristeso, te bi zuravola tumen thaj te bi ohrabrla tumen ane tumaro pačajipe, 3 khoni te ma avol obeshrabrime ane kava pharipe. Golese kaj tumen korkore džanen kaj sam amen odredime bašo pharipe. 4 A gija, kana sama ke tumende, već angleder vaćardam tumende kaj ka trpi o pharipe. Thaj sar so džanen, gija i sasa. 5 Golese, kana vadži naštine te trpiv, bičhalem e Timoteje te dodžanav sar ačhen ane tumaro pačajipe. Daraljem te ni anda tumen o Kušači ano iskušenje thaj te

ni sasa amaro trud džabe. 6 Al akana ke amende thaj phejalen, amen manga te džanen so ka avol irisajlo o Timotej tumendar thaj anda amendé šukar kole manušencar save mule, golese kaj ni manga lafura tare tumaro pačajipe thaj tare tumaro manglipe. te aven žalosna sar kola save naj len nada. 14 Te Phenda amende kaj stalno den godī amendar palo pačajam kaj o Isus mulo thaj uštivo tare mule, tegani šukaripe thaj kaj but manden te dičhen amen, sar i pača kaj o Dol e Isusesa ka vazdol i kolen save mule amen tumen. 7 Golese, phralalen thaj phejalen, ane pačajimasa ano Isus. 15 Gova, so vačara tumende, sa amari muka thaj amaro pharipe, amen utešsaljam si e Devleso Lafi: amen, save ka ava vadži džuvde baše tumaro pačajipe. 8 Amen sam akana čače thaj save ačha dži o avipe e Gospodeso, sigurno ni džuvde, golese so džana kaj tumen zurale ačhen ano ka resa e Gospode angleder tare kola save mule. Gospod. 9 Sar te zahvali e Devlese baše tumende, 16 Golese so, kana ka šundol o vačaripe e šorutne baše sa o radost savo isi amen tumende angle amaro andeloso thaj o bašalipe e Devlese trubengo, tegani Dol? 10 Ćive thaj rat sa e ilesa moli amen palem te korkoro o Gospod ka uljol taro nebo thaj angleder ka dikha tumen thaj te dophera kova so vadži trubul ušten kola save mule e pačajimasa ano Isus. 17 Pale tumare pačajimase. 11 A korkoro o Dol, amaro Dad gova amen, save ka ačha džuvde, ka ava vazdime thaj amaro Gospod o Isus Hrist te pripremil amaro katane lencar upre ane oblakura, te resa amen e drom te ava tumende! 12 O Gospod nek čerol te Gospodesa. Gija ka ava zauvek e Gospodesa. 18 baron thaj te aven perhde manglimasa jekh averese Golese, tešin jekh avere kale lafurencar!

thaj baše sa e manuša, sar so sam amen perhde manglimasa tumende. 13 O Dol te zuravol tumare ile,

te aven bizo nisavo bandipe thaj sveta angle amaro Dol thaj o Dad, kana ka avol amaro Gospod o Isus sa pe manušencar save preperen lese.

4 Ko krajo, phralalen thaj phejalen, moli tumen

thaj ohrabri tumen ano Gospod o Isus te živin sar so sikadam tumen, te aven ugodna e Devlese.

Gija akana živin thaj džan po anglal. 2 Džanen e zapovestura save dijam tumen ano alav e Gospodeso

e Isuseso. 3 Golese kaj, kava si so mandol o Dol: te aven sveta; te ićaren tumen podur taro blud;

4 te džanol dži jekh tumendar te aračhol piro telo ano svetost thaj ano čast, 5 a na ano strast taro blud,

sar so gova čeren kola save ni džanen e Devlese; 6 te ma čeren nepravda premal tumare phrala thaj te ma xoxaven len gija so soven lende romnjencar.

Golese kaj o Gospod ka osvetil pe dži jekhese savo gova čerol, sar so i angleder vačardam tumende thaj upozorisadam tumen. 7 Golese kaj o Dol ni akharda

amen te ava melale, nego te živi sveto džuvdipe. 8 Gija, ko čhudol kala zapovestura, ni čhudol e manuše, nego e Devle, savo dol tumen piro Sveti Duxo.

9 A bašo manglipe premale phrala ni trubul te pisi tumende, golese kaj tumen korkore sen sikade taro Dol te manden jekh avere. 10 Tumen čače sikaven

baro manglipe e phralende ani sa i Makedonija. Al moli tumen, phralalen thaj phejalen, te džan gija i

mirno, te brinin tumen baše tumare buća thaj te čeren tumare vastencar, sar so vačardam tumende.

11 Thaj andare sa o ilo manden te živin Pomožin e slabonen thaj aven strpljiva savorencar.

12 Gija ka avol tumen poštovanje angle bipačavne manuša thaj ni ka zavisin khanikastar. 13 Phralalen

5 Phralalen thaj phejalen, ni trubul te pisiv tumende, kana thaj sar sa kava ka avol, 2 golese kaj tumen korkore šukar džanen kaj o Ćive e Gospodeso ka

avol sar čor ani rat. 3 Dži kaj e manuša vadži ka

vačaren: "Mirno si thaj sigurno", tegani tari jekh drom ka napadil pe lende o uništipe sar i dugh e khamne romnja thaj von ni ka šaj te našen. 4 Al tumen,

phralalen thaj phejalen, naj sen ano mrako, te bi o Ćive e Gospodeso iznenadila tumen sar čor. 5

Golese so, tumen sen čhave e svetlose thaj čhave e dživese. Amen ni prepera ni e mrakose ni e račaće.

6 Gija, ma soven sar kola avera, nego aven džungade thaj trezna. 7 Golese so, kola save soven, soven ani

rat thaj kola save maton, maton ani rat. 8 Al amen, save sam čhave e dživese, te ava trezna thaj urade

ano oklop e pačajimaso thaj e manglimaso thaj e kacigasa tari nada ano spasenje. 9 Golese kaj o Dol

ni odredisada amen baši bari holi, nego te avol amen spasenje prekalo amaro Gospod o Isus Hrist. 10 Vov

mulo amende, katane lesa te živi – te sam džuvde il mule. 11 Golese ohrabrin thaj vazden jekh avere,

sar so i akana čeren. 12 Moliv tumen, phralalen thaj poštujin len baši bući savi čeren. Živin ano mir

thaj poštujin len baši bući savi čeren. 13 Amen ohrabri tumen, phralalen thaj jekh averesa!

14 Thaj poštujin len baši bući savi čeren. 15 Dičhen khoni te ma iril bilačhe bašo bilačipe, nego uvek roden te čeren šukaripe jekh averese thaj sa e

manuša thaj manušendе. 16 Uvek radujin tumen. 17 Moliv tumen

bizo ačhipe. 18 Zahvalin tumen baše sa, golese kaj si gova e Devlesi volja tumendē ano Isus Hrist. 19 O Svetu Duxo ma gasin. 20 E proroštvura ma prezirin, 21 al sa proverin thaj ićaren tumen pe gova so si šukar. 22 Crden tumen tare dži jekh bilačhipe. 23 A korkoro o Dol savo amendē dol mir, nek čerol tumen sveta ane sa! Nek aračhol sa tumaro biće – o duxo, i duša thaj o telo – te avol bizi nisavi mana dži kaj ni avol amaro Gospod o Isus. 24 Verno si o Dol savo akharda tumen. Vov i gova ka čerol. 25 Phralalen thaj phejalen! Molin tumen i amende. 26 Pozdravin sa e Devlese manušen svetone čumidimasa. 27 Xav tumen sovli ano Gospod te čitin kava lil angle sa e phrala thaj e pheja. 28 O milost amare Gospodeso e Isuseso Hristeso te avol tumencar!

2 Solunjanurende

1 Kava lil pisiv me, o Pavle, o Silvan thaj o Timotej, e khandirače ano Solun savi si ano Dol, amaro Dad thaj ano Gospod o Isus Hrist. 2 Nek avol tumencar o milost thaj o mir taro Dol, amaro Dad thaj taro Gospod o Isus Hrist. 3 Phralalen thaj phejalen, uvek amen mora te zahvali e Devlese tumende, sar so trubul, golese kaj tumaro pačajipe sa pobut barol. Thaj barol i tumaro manglipe jekh premal avereste. 4 Golese i amen angle avera e Devlese khandira hvali amen tumencar, golese kaj tumen stalno trpin thaj pačan e Devlese ane sa progonstvura thaj pharipe savo nakhaven. 5 Gova sa si dokaz kaj o Dol sudil pravedno. Vov mandol tumen te sikadon dostoyna bašo carstvo e Devleso, baše savo akana trpin. 6 O Dol ka čerol kova so si pravedno. Kolende so čeren pharipe, ka iril lende pharimasa, 7 al tumen save sen ano pharipe, ka dol odmor, sar i amenđe. Vov ka čerol gova kana taro nebo ka sikadol o Gospod o Isus pe zurale andelurencar 8 ani bari jag thaj ka kaznil kolen save ni priznajin e Devle thaj ni pokorin pe bašo Lačho Lafi tare amaro Gospod o Isus. 9 Ka aven kaznime ano večno propast thaj ka aven odvojime taro muj e Gospodeso thaj tari lesi zurali slava. (aiōnios g166) 10 Gija ka avol ke gova dive kana ka proslavil pe ane pe manuša thaj ka divin pe lese sa e pačavne, i tumen maškare lende, golese kaj pačajen ane amaro svedočanstvo. 11 Golese uvek moli amen tumende, o Dol te čerol tumen dostoyna e džuvdimase ke savo akharda tumen. Moli amen te perhol pe zorasa dži jekh tumari Šukar namera thaj dži jekh bući savi si podstaknutimi tumare pačajimasa. 12 Moli amen te proslavil pe o alav e Gospodeso e Isuseso ane tumende thaj tumen ane leste, palo milost amare Devleso thaj e Gospedeso e Isuseso e Hristeso.

2 Akana mangav te pisiv tumende bašo vreme kana ka avol amaro Gospod o Isus Hrist thaj kana ka ava čidime trujal leste. Phralalen thaj phejalen, molni tumen, 2 ma den ločheste te zavedin tumen thaj te uzinemirin tumen, te šunden kaj e Gospodeso dive već avilo. Golese kaj nesave šaj tvrdin kaj isi len proročko duxo il ka vaćaren kaj amen pisisadam, prorokujisadam il vačardam gova. 3 Ma den khoni te xoxavol tumen ke bilo savo način. Golese kaj e Gospedeso dive ni ka avol dok angleder ni avol i pobuna protiv o Dol thaj dok ni dičhol pe o Manuš taro bezakonje, kova savo ka avol uništimo. 4 Vov ka suprostavil te thaj ka vazdolpe sa so akhhardol

"dol" thaj pe sa so poštujin e manuša. Čak ka avolane Devleso hram, ka bešol ko presto thaj ka progasil pes sar Dol. 5 Ni li den godi kaj gova već vačardam tumende kana sama maškare tumende? 6 Thaj akana džanen so ičarol le, dok ni sikadol pe ano pravo vreme. 7 Gova vačarav tumende golese kaj gova garajipe tari zor e bilačimasi već čerol bući. Al, isi khoni ko za akana ačhavol koja zor e bilačimasi. Thaj ka nastavil te ačhavol goja zor sa dok ni crdol la. 8 Tegani ka sikadol o Manuš taro bezakonje save ka mudarol o Gospod o Isus pe daxosa tare lesu muj thaj ka uništil le pire slavasa kana ka avol. 9 Gova Manuš taro bezakonje ka avol e Satanese zorasa thaj ka čerol razna xoxavne znakura thaj čudesura. 10 Ka koristil pe dži jekhe prevarasa te zavodil kolen so si ko drom te properen, golese so ni manglje te manđen o čaćipe thaj gija te aven spasime. 11 Golese o Dol ka bičhalol lende zurali zabluda, te pačan ano xoxaip, 12 thaj te aven osudime savore save ni pačaje ano čaćipe, nego uživisade ano bilačipe. 13 Phralalen thaj phejalen, o Gospod mandol tumen thaj amen sam dužna uvek te zahvali e Devlese baše tumende, golese so o Dol birisada tumen bašo spasenje savo avol taro posvetipe e Duxostar thaj taro pačajipe ano čaćipe. 14 Ke gova spasenje tumen o Dol akharda kana tumende phendam o Lačho Lafi. Gija ka avol tumen kotor ani slava amare Gospodesi e Isusesi e Hristesi. 15 Gija, phralalen thaj phejalen, ačnen zurale thaj ičaren tumen ano sikajipe savo dijam tumen, il amare lafurencar il amare lilencar. 16 A korkoro amaro Gospod, o Isus Hrist thaj o Dol, amaro Dad, savo but manglja amen thaj savo pale piro milost dija amen večno uteha thaj Šukar nada, (aiōnios g166) 17 nek kovljaryl tumare ile thaj nek zuravol tumen ane sa e Šukar buća thaj lafura.

3 Thaj ko krajo, phralalen thaj phejalen, molni tumen amenđe, e Devleso Lafi te širil pe sigate thaj te proslavil pe sar so sasa tumende. 2 Molni tumen thaj te ava crdime tare rumime thaj bilačhe manuša. Golese kaj naj savoren pačajipe! 3 Al verno si o Gospod. Vov ka zuravol amen thaj ka arachol amen taro Bilačo. 4 Amen čhuva amari nada ano Gospod, kaj akana čeren thaj ka čeren kova so zapovedisadam tumende. 5 A o Gospod nek usmeril tumare ile po manglipe e Devleso thaj ko strpljivost e Hristeso. 6 Zapovedi tumende, phralalen thaj phejalen, ano alav amare Gospedeso e Isuseso e Hristeso, te crden tumen taro dži jekh phral savo si bibućarno, a ni živil pale gova sikajipe savo lije amendar. 7 Golese kaj korkore džanen kaj trubul te dičhen tumen pe

amende, golese kaj ni živisadam sar bibućarne kana sama tumencar. **8** Bize pare ni xaljam mangro ke khanikaste, nego dive thaj rat zurale čerdam bući thaj trudisaljam te ma ava nikase ko pharipe. **9** Čerdam gova, na golese kaj naj amen vlast te roda gasavo pomoć, nego korkoren amen te da sar šukar primer tumendē, te dičhen tumen pe amende. **10** Golese kaj, kana sama tumende, zapovedisadam tumendē kava: te khoni ni manglja te čerol bući, ma ni te xal. **11** Golese so šundam kaj nesave tumendar si bibućarne. Ni čeren bući, nego samo čhoven pe nakha ane averendē buća. **12** Gasavendē zapovedi thaj zamoli len ano alav e Gospodeso e Isuseso e Hristeso ko mir te čeren bući thaj gija te xan piro mangro. **13** Al tumen, phralalen thaj phejalen, ma te ačhaven te čeren šukaripe. **14** A te khoni ni manglja te šunol amaro lafi tare kava lil, crden tumen lestar. Ma aven lesa amala, te bi ladžala. **15** Al ma dičhen le sar dušmano, nego opomenin le sar phrale. **16** A korkoro o Gospod taro mir te dol tumen mir ane sa e divesa thaj ane sa. O Gospod nek avol savorencar tumencar! **17** Me, o Pavle, pisiv tumende kala pozdravura mingre vastesa. Gija čerav ane mingre lila te bi džangljola pe kaj aven mandar. Kava si mingro pisipe. **18** O milost amare Gospodeso e Isuseso e Hristeso nek avol savorencar tumencar!

1 Timotejese

1 Kava lil pisiv me, o Pavle o apostol e Hristeso e Isuseso, palo zapovest e Devleso, amare Spasiteljese thaj e Hristeso e Isuseso, savo si amari nada. **2** E Timotejese, mingre čačukane čhavese ano pačajipe: Milost, milosrdje thaj mir taro Dol o Dad thaj taro Hrist o Isus, savo si o Gospod amaro! **3** Tu džane kober zurale molisadem tut kana đeljem ani Makedonija, ačh ano Efes thaj te vaćare nesave manušende te ačhavene te širin o pogrešno sikajipe, **4** te ma bi hasarena o vreme e paramičencar save si beskorisna, e spiskurencar tare plemenura save anen po but vačaripe thaj ni pomožin baše Devlesi bući savi čerol pe pačajimasa. **5** A kava sa zapovediv golese te aven pherde manglipe, savo avol andaro thodo ilo, lačho savest thaj iskreno pačajipe. **6** Al nesave manuša crdije pe tare kava thaj đele ano čučo vačaripe. **7** Gasave manden averen te sikaven taro Zakon, a von ni haljaren so vaćaren thaj so uporno phenen. **8** Džana kaj si o Zakon Šukar te ičardam le sar so trubul. **9** Gija, džana kaj o zakon naj baše manuša save čeren o pravednost, nego dija pe kolendje save phađen o zakon thaj si buntovnikura e Devlese, bizo Dol thaj grešnikura, save si melale thaj save ni pačan, kola save mudaren pumare daden thaj dejen, **10** e bludnicende thaj kole muršende so soven avere muršencar, kolendje save trgujin e roburencar thaj e xoxavnende, kolendje save xoxavne xan sovli thaj sa aver so si protivno bašo sasto sikajipe, **11** savo si palo Lačho Lafi e slavnone thaj blagoslovime Devleso, savo si mande poverimo te vačarav. **12** Zahvalno sem e Hristese e Isuseso, amare Gospodese, savo dija man zuralipe, so dikhlija kaj sem verno gole bućaće thaj dija man kaja služba, **13** man, e manuše savo hulila e Devle, savo rodijem te mudarav e Hristese sledbenikuren thaj nasilniko. Al o Dol sasa milostivo premal mande, golese so sa gova bilačipe čerdem golese kaj ni džanglijem thaj ni pačajem. **14** Amaro Gospod but pherda man po beskraino milost katane e pačajimasa thaj e manglimasa save si ano Isus Hrist! **15** Kava lafi si čačukano thaj zaslužno si te prihvatal pe: o Hrist o Isus avilo ko sveto te spasil e grešnikuren, tare save sem me embaro. **16** O Dol mande smiluisajlo, sar najbare grešnikose, te avav primer sar o Hrist o Isus savo sikada but baro strpljenje pe mande. Gova trubul te avol primer kolendje save ane leste ka pačan thaj ka primin o džuvdipe bizo meripe. **(aiōnios g166)** **17** Nek avol slava thaj čast e Devlese ane sa e

divesa. Vov si sa edivesengo, savo ni dičhol pe thaj bimerimaso Caro, jekh Dol. Amin. **(aiōn g165)** **18** Dav

tut kava zapovest, Timoteje, čhaveja mingreja, savo si saglasno e proročanstvurenca save dije pe tuče angleder, te ičardan sa gova ka vodi lačho maripe. **19** Arakh Šukar čo pačajipe thaj čo thodo savest. Nesave kava čhudije, pa sasa len brodolom ano pačajipe. **20** Maškar lende sesa o Imenej thaj o Aleksandar saven predijem e Satanase te bi sikljona te ma hulin po Dol.

2 Angleder sa, mangav tumendar te molin tumen sa e manušende, te zastupin lenđe, te roden e Devleso milost thaj zahvalin baše lende. **2** Molin tumen baše carura, baše sa save si ko vlast, te šaj ano miro te beša ano tiho džuvdipe, ane sa o devlikanipe thaj o svetost. **3** Gova si Šukar thaj lačhe amare Devlese amare Spasiteljese, **4** savo mandol sa e manuša te aven spasime thaj te pindžaren o čačipe. **5** Golese kaj si jekh Dol, thaj jekh posredniko maškar Dol thaj e manuša, o manuš o Hrist o Isus, **6** savo pes dija sar otkup sa e manušende. Kava si svedočanstvo savo dija pe te propovedil pe ano pravo vreme. **7** A me sem – čačipe vačarav, ni xoxavav – apostol thaj propovedniko, kas čhuta o Dol te vačarol e Devleso lafi, te sikavav e abandžijen ano pačajipe thaj ano čačipe. **8** Mangav e murša, bilo kaj te čiden pe te molin, te vazden pe sveta vasta bizi holi thaj bize čingara. **9** Gija mangav e džuvlja te uraven pe pristojna šeja, skromno thaj dostojanstveno, te doterin pe, na pletenicencar, ni zlatosa, il klejencar, il kuč fostanencar, nego Šukar bućencar, **10** sar so trubul e džuvljende save ičaren pe Šukar e Devlese ano devlikanipe. **11** I romni te sikljol ano mir thaj ano pokornost. **12** E romnja ni mukhav te sikavol thaj te avol po upreder po rom, nego čače te avol mirno. **13** Golese kaj o Adam angleder sasa čerdo, pale gova i Eva. **14** Thaj o Adam ni xoxadilo, nego i džuvli xoxadili thaj čerdili grešno. **15** Al i džuvli ka spasil pe bijanimasa čhavene, te ačhile ano pačajipe thaj ano manglipe thaj ano svetipe.

3 Kava lafi si čačipe: mandol li khoni te avol nadgledniko, gova mandol lačhi služba. **2** O nadgledniko trubul te avol bizo nisavo bilačipe. Trubul te avol rom jekhe romnjako, staložimo, te šaj kontrolišil pe, pošteno, gostoljubivo thaj lačho učitelji, **3** te ni mandol te pijol but, te ni mandol o maripe nego te avol mirno, te ni mandol čingara thaj te ni mandol barvalipe. **4** Vov trubul piro čher ko Šukaripe te indarol, trubul te avol le čhave save šunen le thaj baše sa kava ka avol le baro poštovanje. **5** Te ni džanglia piro čher ko Šukaripe te indarol, sar šaj te

upravil šukar e Devlese Khandirasa? 6 Nadgledniko našti avol nevo obratimo, te ma bi vazdola pe thaj te perol ane Devlesi osuda sar o beng. 7 Trubul te avol le šukar vaćaripe kolendar so naj an i khandiri, te ma bi perola ani ladž thaj an i zamka e bendesi. 8 Gija thaj e đakonura trubun te aven poštujime, na dujemujende, na save pijen but mol, na pohlepna ko barvalipe. 9 Trubun e thode savestesa te ićaren pe ano duboko čačipe e pačajimaso. 10 A gola angleder te probin pe thaj te si bizi mana, te dol pe lende služba. 11 Gija e romnja te aven dostojava bašo poštujipe, na te ogovorin nego te aven umerena thaj ane sa pouzdana. 12 E đakonura trubun te aven roma jekhe romnjende, save šukar upravin pe čhavencar thaj šukar si ane piro čher. 13 Golese kola save šukar služin sar đakonura, isi len šukar položaj thaj baro sigurnost ano pačajipe e Isuseso e Hristeso. 14 Kava pisiv tuće, al nadima kaj sigate ka avav tute. 15 Te majisajlem, te đzane sar o manuš trubul te ponašil pe ano čher e Devleso, savi si i Khandiri e Devlesi e džuvdesi, stubo thaj temelji e čačimaso. 16 Thaj sar si priznajimo, baro si garajipe taro devlikanipe: O Isus sikadilo ano telo, opravdime palo Duxo, dikhle le e anđelura, e abandžije šunde so propovedisada pe lestar. E manuša ano sveto ane leste pačaje, a vov si vazdimo ano nebo ani slaya.

naredi thaj sikav. 12 Ma khoni te peravol tut golese san terno. Mesto gova, av primer e pačavnende ano vaćaripe, ano ponašanje, ano manglipe, ano pačajipe thaj an i čistoća. 13 Dži kaj me ni avav, dikh te čiti o Sveto lil, zurav e pačavnjen thaj sikav len. 14 Ma ačhav o duxovno daro savo si ane tute, savo dija pe tuće palo proroštv kana e starešine čhute pe vasta pe tute. 15 Av vredno ane sa kava thaj ane gova posveti tut, te dičhen savore sar dža anglat. 16 Arakh korkore tut thaj o sikajipe! Ačh ane gova! Gova te čerdan, ka spasi tut thaj kolen save šunen tut.

5 Purane manušesa ma vaćar bilačhe, nego vaćar lesa sar dadesa, ternencar sar phralencar, 2 purane romnjencar sar će dasa, čhejencar sar phejencar, ane šukar namere. 3 Poštuji e romnjen kase roma mule, save si an potreba thaj naj len khoni. 4 Ako e romnja kaso rom mulo isi la čhove thaj unukura, von angleder trubun te sikljon te sikaven devlikanipe thaj te brinin pe baši piri familija thaj gija te irin pe dadendje thaj pe dejendje za sa kova so von čerde lende. Gova si šukar e Devlese. 5 Koja savi si čače romni kaso rom mulo, savi si korkori, lači nada si o Dol, voj dive thaj rat rodol ani molitva e Devleso pomoć. 6 Al koja savi mukhlja pe ano luksuzno džuvdipe, voj si muli, iako si džuvdi. 7 Gova naredi lende, te aven bizi mana. 8

4 O Svetu Duxo jasno vaćarol kaj ane palune đivesa
nesave ka peren taro pačajipe thaj ka phiren pale
xoxavne duxura thaj palo demonengo sikajipe. 2 romnja kase roma mule ma te čhuvol pe koja savi
Gasavo sikajipe ka vaćaren e dujemujende thaj e si po terni tare šovardeš berš. A te čhuvol pe ano
xoxavne kaso savest otupisada. 3 Von ka branin e popis romni sava sasa samo jekh rom, 10 al voj
manušende te ženin pe thaj te xan nesavo xape. Al trubul te avol pindžardi pale lače buća: kaj barada
gova xape o Dol čerda, te šaj zahvalimasa te xan čhaven, Šukar ađućarda manušen, kana avena laće
kola save pačan thaj pindžaren o čaćipe. 4 Golese, ano čher, služisada e svetone manušen, e bibaxtaleni
sa so o Dol čerda, Šukar si thaj ni trubul te čhudol dikhija thaj ane sa e Šukar buća sasa posvetimi.
pe khanči so xal pe ano zahvalnost, 5 golese so si 11 Terne džuvlja kase roma mule ma te aven ano
posvetimo e Devlese lafesa thaj e molitvasa. 6 Te popis, golese, kana e telesna požude savladin lengo
sikadan kava e phralen thaj e phejen, ka ave lačho odanost e Hristese, manden te len romen, 12 thaj gija
sluga e Isuseso e Hristeso. Parvardo san e lafurencar anen osuda pe peste kaj crdije pe taro obećanje savo
ano pačajipe thaj Šukar sikajimasa, pale savo đeljan. ko anglinipe sasa len. 13 A gija, o mrzalipe načhol
7 Crde tut tare bidevlikanane paramića thaj taro vaćaripe lende ani navika thaj o phiripe taro čher dži o čher,
e purane romnjengo. Vežbi tut ano devlikanipe. 8 thaj na samo so si mrzale nego počnin te ogovorin
Taro telesno vežbipe isi zala Šukaripe, a o devlikano thaj vaćaren glupostura thaj kova so ni trubul. 14
vežbipe baše sa si Šukar, golese kaj si ane leste Gija mangav: e terne romnja kase roma mule te len
obećanje za ko kava džuvdipe thaj za ko kova so romen, čhaven te bijanen thaj te dichen po čher. Gija
ka avol. 9 Kava haberis i čačukano thaj trubul te e dušmanenđe ni ka dol pe povod za ko bilačo
avol prihvativimo ano potpunost. 10 Baše kava trudi vaćaripe. 15 Golese kaj nesave već crdije pe taro
amen thaj bori amen golese kaj amari nada čhua Devleso drom thaj akana džan e Satanase dromesa.
ano džuvdo Dol, savo si Spasitelji sa e manušengo, 16 A te nesavi pačavni džuvli brinil pe baši džuvli kaso
a angleder kolengo save pačan ane leste. 11 Kava rom mulo, nek nastavil te pomognil lače. Gija te ma

163

1 Timotejese

avol i Khandiri ko pharipe thaj te bi šajine te pomogni e romnjen kase roma mule save si čače ani potreba. **17** E starešine save čeren šukar služba, den len duj droma čast thaj počinipe, angleder kolen so trudin pe te propovedin thaj te sikaven. **18** Golese kaj o Sveto lili vačarol: "Ma phande o muj e guruveso save čidol o div" thaj "Vredno si o bućarno pe plataće." **19** Premale e starešine ma prihvati e tužbe, sem te isi duj il trin kola save gova dikhlije il Šunde. **20** Kola save čeren bilače, angle savorende kori, gija i avera te daran. **21** Xav tut sovli anglo Dol thaj anglo Isus o Hrist thaj e birime anđelurencar te ićare sa kava bize vodēso pharipe thaj čire česta slabostura. **24** Nekase grehura šukar dičhen pe thaj angleder sikadol pe kaj ka aven osudime, al isi i gasave kase grehura tek kasnije ka dičhon. **25** Gija e šukar buća dičhen pe, al i kana ni dičhon, našti garaven pe.

palo pačajipe, palo manglipe, palo strpipe thaj palo šukaripe! **12** Mar tut šukar marimasa e pačaće, te bi dobisa o džuvdipe bizo meripe pe savo o Dol akharda tut tar savo but lačhe vaćardan angle but svedokura! (aiōnios g166) **13** Vaćarav tuće anglo Dol, anglo Pontije Pilat dija šukar svedočanstvo: **14** Ičar tut thodo ane kava zapovest thaj besprekorno dži ko dive kana ka sikadol amaro Gospod o Isus Hrist. **15** Gova ka sikavol ano pravo vreme o blaženo Dol thaj jekh Vladari, Caro pe carura thaj o Gospodari pe gospodara. **16** Samo Vov si bizo meripe. Bešol ano svetlo ane savo našti avol pe. Le khoni tare manuša ni dikhlija niti ka šaj dičhol. Lese čast thaj večno zor! Amin. (aiōnios g166) **17** E barvalende ane kava sveto zapovedi ma te aven barikane thaj ma te čhuven piro pouzdanje ano barvalipe savo naj sigurno, nego ano Dol savo dol amen sa ano izobilje bašo uživanje. (aiōn g165) **18** Zapovedi lende te čeren šukaripe, te aven barvale šukar bućencar, te aven kola so manden te den, te aven spremna te ulaven averencar. **19** Gija ka čiden pese barvalipe savo ka avol šukar temelji bašo budućnost, te bi dobina čačukano džuvdipe. **20** Timoteje, arakh kova so dija pe tuće. Crde tut tare čućo svetovno vaćaripe thaj sikajipe savo si suprotno taro čačipe, a savo akharen "džanglipe". **21** Nesave prihvatisade gova, taro pačajipe đele ani aver rig. Te avol tumencar e Devleso milost. Amin.

6 Sa e robura pe gospodaren nek poštujin te ma kaljarol pe e Devleso alav thaj o sikajipe amaro. **2** A kola robura kase si gospodarura pačavne, ma te dičhen len po cikne golese kaj si phrala ani pač. Po but te služin len, golese kaj si lendje gospodara draga thaj katane ani pač thaj lendje gospodarura isi len korist tari lendi bući. Sikav e manušen gija te čeren. **3** A ko sikavol aver khanči thaj ni složil pe kale saste lafurencar taro sikajipe e Gospodeso e Isuseso e Hristeso thaj amare sikajimasa taro šukar služipe e Devlese, **4** gova si barikano thaj khanči ni džanol. Gasavo manuš patil taro nasvalo manglipe te čerol e čingara thaj te iril e lafura. Govaanol dži o zavist, raspravipe, vredipe thaj bilačho sumnjipe, **5** thaj ni ačhen e čingara e manušencar kas isi rumime goda, save ni džamen so si čačipe. Von smartin kaj si o služipe e Devlese način sar šaj te baravon. **6** O služipe e Devlese si baro barvalipe te si manuš zadovoljno kolesa so isi le. **7** Khanči ni andam ko sveto, khanči našti inđara lestar. **8** Isi li amen xamase thaj urajimase šeja, te ava zadovoljna golesa. **9** Golese kola save manden te barvavon, peren ane iskušenjura thaj lengo dilo thaj bilačho manglipe inđarol len ani zamka. Gasavo manglipe inđarol e manuše ano propast thaj ano uništipe. **10** Golese kaj o manglipe e parende si koreno tare sa so si bilačho i golese nesave hasajle taro pačajipe thaj čerde pese but patnje. **11** Al tu, manušaja e Devleso, crde tut golestar! Praste palo pravednost, palo devlikanipe,

2 Timotejese

1 Kava lil pisiv me, o Pavle o apostol e Hristeso e Isuseso, palo manglipe e Devleso, bičhaldo te vačarol taro džuvdipe savo o Dol obećisada palo pačajipe ano Hrist o Isus, **2** e Timotejese, mingre mangle čhavese: Milost, milosrđe thaj mir taro Dol o Dad thaj o Hrist o Isus, amaro Gospod. **3** Zahaliv man e Devlese, saveše sar i mingre paradada služiv thode savestesa, kana bizo ačhipe, rat em dive, dav man godi tutar ani mi molitva. **4** Kana dama godi cire jasvende, dolol man o manglipe palem te dikhav tut te avav pherdo radujimasa. **5** Dama godi taro ciro čačukano pačajipe – savo sasa angleder ane cí mami i Loida, a pale late cí dej i Evnika, a sigurno sem kaj si i akana ane tute. **6** Golese podsetiv tut: širi o daro savo o Dol dija tut kana čhutem me vasta pe tute. **7** Golese, kaj ni dija amen o Dol duxo tari dar, nego Duxo taro zuralipe, manglipe thaj tari disciplina. **8** Ma ladža te svedoči taro amaro Gospod niti mandar, golese kaj sem akana ano phanglipe zbog o Hrist! Av mancar te trpi bašo vačaripe o Lačho Lafi. O Dol golese ka dol tut zuralipe. **9** Vov spasisada amen thaj akharda amen te živi sveto džuvdipe – na golese so amare bućencar zasluzisadam, nego kaj sasa lesa plan thaj leso milost: savo dija pe amende ano Isus Hrist angleder so sasa o sveto. (aiōnios g166) **10** Akana gova objavisada amende sar avilo amaro Spasitelj o Isus Hrist. Vov uništisada o zuralipe e merimaso thaj anda džuvdipe, čak i o džuvdipe bizo meripe ano svetlost prekalo Lačho Lafi. **11** A o Dol čhuta man te avav propovedniko, apostol thaj učitelji taro Lačho Lafi. **12** A golese trpiv kava akana ano phanglipe, al ni ladžav golese kaj džanav ane kaste čhutem mo pouzdanje thaj džanav kaj si Vov zuralo te aračhol kova so manđe dija dok ni avol kova Čive. **13** Šukar ičar tut pe kava sasto sikajipe savo šundan mandar thaj ičar le ano pačajipe thaj ano manglipe savo si ano Isus Hrist. **14** Kava dragoceno šukaripe savo dija pe tuće arakh e zuralimasa taro Svetu Duxo savo si ane amende. **15** Sar so džane, ačhade man savore kala tari Cikni Azija, maškar lende o Figelo thaj o Ermogeno. **16** O Gospod te sikavol po milosrđe e Onisiferese čherese, golese kaj but droma pomožisada man thaj ni ladžajlo mingre sindirendar. **17** Kana avilo ano Rím, but rodija man thaj arakhlij man. **18** Te darujil le milosrđe o Gospod kana ka avol kova Čive. Šukar džane kobor droma bute bućencar pomognisada man dok sema ano Efes.

2 A tu Timotej, mo čhavo, av zuralo ano milost savo isi amen ano Hrist o Isus! **2** A kova so šundan mandar angle svedokura, vačar baše pouzdana manuša, save šaj te sikaven averen. **3** Av mancar katane ani patnja sar šukar vojniko e Hristeso e Isuseso. **4** O vojniko ni mešil pe ane buća kale svetose golese kaj dičhol te ugodił pe šorutnese. **5** Gija isto, kova so takmičil pe, ni lol venco te ni takmičisajlo palo pravilo. **6** Manuš savo čerol phari bući ani njiva, trubul angleder te dobil kotor taro bijandipe. **7** De godi tare kava so vačarav tuče! Ka dol tut o Gospod haljaripe baše kava sa. **8** Ičar ani godi e Isuse e Hriste savo si vazdimo tare mule, savo si potomko e Davideso. Gova si o Lačho Lafi savo me vačarav. **9** Bašo gova Lačho Lafi me trpiv bilačhipe thaj sem ane sindira sar nesavo zločinco. Al e Devleso lafi naj phanglo. **10** Golese sa kava trpiv baše Devlese birime, te bi i len avola spasenje ano Hrist o Isus thaj večno slava. (aiōnios g166) **11** Kava si o čačukano lafi: Te muljam lesa, lesa ka ava džuvde. **12** Te istrajisadam, ka caruji lesa. Te odreknisaljam lestar, i vov ka odreknil pe amendar. **13** Te naj sam lese verna, vov ka ačhol verno, golese kaj našti odreknil pe korkoro pestar! **14** De godi e Devlese manušen pe gova thaj zurale upozori len anglo Dol ma te čeren čingara baše lafura! Gova ni inđarol khatinde, samo inđarol ani zabluda kolen save šunen. **15** Trudi tut anglo Dol te sikave tut dostoјno, sar bućarno savo naj sostar te ladžal thaj savo šukar vačarol o čačukano Lafi. **16** Crde tut tare čuće svetovna lafura, golese kaj kola save vačaren gija sa po but peren ano bidevljanipe. **17** Thaj lengo lafi ka širil pe sar gangrena. Maškar lende si o Imenej thaj o Filit. **18** Gola manuša crdije pe taro drom e čaćimaso thaj vačaren kaj o uštipe tare mule već sasa thaj gija peraven o pačajipe averengo. **19** Al o temelji so čhuta o Dol ačhol zurale thaj pe leste si o pečato: "O Gospod pindžarol kolen save si lese," thaj "Savore save akharen e Gospodeso alav nek crden pe taro bilačhipe." **20** Ano barvalo čher naj samo zlatna thaj srebarna čare, nego kaštunale thaj phuvale. Jekh baše šukar upotrebe thaj avera baše nečasnica buća. **21** Gija, kova savo thodol taro bilačhipe, ka avol čaro baši šukar upotreba, svetimo, e Gospodese korisno, spremno za ki dži jekh šukar bući. **22** Naš tare ternengo bilačho manglipe! Rode pravednost, pačajipe, manglipe, mir savorencar save čistone ilesa akharen e Gospode. **23** Crde tut tare dile thaj čuće rasprave, golese so džane kaj von samo anen čingara. **24** A sluga e Gospodeso ma te čerol čingara, nego trubul savorencar te avol ljubazno, te šaj te sikavol thaj o bilačhipe te nakhavol. **25** Trubul

ano šukaripe te sikavol pe protivnikuren, ani nada kaj te šunen e manuša, nego piro manglipe ka čiden o Dol ka dol len pokajipe thaj gija von ka dodžanen o pese učiteljuren te phenen lende kova so manden. 4 čačipe. 26 Gija ka aven ani godi thaj gija ka našen Ka ačhaven te šunen o čačipe, ka irin pe premale andari bendedesi zamka, ani savi dolda len te čeren izmislime paramiča. 5 A tu avane sa trezveno, trpi leso manglipe.

3 Al kava te džane, Timotejona, e palune divesa ka aven but phare. 2 Golese kaj e manuša ka aven sebična, ka manden but pare, ka aven ohola thaj barikane, hulnikura po Dol, ni ka šunen pe daden thaj pe dejen, nezahvalna. Khanči ni ka avol lende sveto. 3 Von ka aven bizo manglipe, ni ka manden te mirin pe, ka ogovorin, ni ka avol len kontrola pe kova so čeren, ka aven gruba thaj okrutna, ni ka manden o šukaripe. 4 Ka aven izdajnikura, zurale šorende, ponosna. Po but ka manden o užitak nego e Devle. 5 Lende muja ka dičhon sar devlikane, al ka odreknin pe tari Devlesi zor. Gasavendar crde tut. 6 Maškar kala si kola save aven ane čhera thaj zavodin e lakoverna džuvljen save si pherde grehurencar, indarde bute mandimasa, 7 save uvek sikljon, al nisar našti sikljon o čačipe. 8 Sar so o Janije thaj o Jamvrije protivisajle e Mojsijase, gija akala manuša suprostaviv pe e čačimase. Lendi godi si rumime thaj lendi pač ni vredil khančese. 9 Al ni ka džan but anglal, golese kaj lengo bigođaveripe ka sikadol angle savorende, sar so sikadilo e Janijaso thaj e Jamvrijaso dilipe. 10 Al tu đeljan pale mingro sikajipe, mingro džuvdipe, mi namera, mo pačajipe, mo strpljenje, mo manglipe thaj pale mo istrajnost. 11 Džane save progostvura thaj patnje sesa man ani Antiohija, ani Ikonija thaj ani Listra. Save li na progostvura nakhljem! Thaj akh, o Gospod tare sa ikalda man. 12 A i savore save manden te živin devlikano džuvdipe ano Hrist o Isus, ka aven tradime. 13 A e bilače thaj e xoxavne manuša ka postanin sa po but čhelale, ka xoxaven thaj korkore ka aven xoxade. 14 Al tu ačh ane kova so siklijan thaj ano so san uverime, golese so tu džane kastar siklijan. 15 Taro čhavoripe džane e Sveta lila, save šaj den tut džanglipe, savo inđarolano spasenje prekalo pačajipe ano Hrist o Isus. 16 Sa e Sveta lila si taro Dol dinde thaj korisna sikajimase, bašo ukor, bašo popravipe thaj te sikljiva o čačipe ano pravednost, 17 te avol o manuš e Devleso pripremimo baši dži jekh šukar bući.

4 Xav tut sovli anglo Dol thaj o Isus Hrist, savo ka sudil e džuvdende thaj e mulende thaj savo ka avol thaj savo ka vladil sar Caro: 2 Vaćar o Lafi, ano šukar vreme thaj ano pharo vreme ukori, opomeni thaj zurav, a pe gova av strpljivo ano sikajipe. 3 Golese kaj ka avol o vreme kana o sasto sikajipe ni ka manden

te šunen e manuša, nego piro manglipe ka čiden o pesu učiteljuren te phenen lende kova so manden. 4 Ka ačhaven te šunen o čačipe, ka irin pe premale izmislime paramiča. 5 A tu avane sa trezveno, trpi o bilačipe, propovedi o Lačho Lafi thaj čer sa čire dužhostura ani čiri služba. 6 So tičil pe mandar, avilo o sato te predav mingro džuvdipe sar žrtva thaj paše si o vreme taro mo džajipe tare kava džuvdipe. 7 Lačho maripe mardem, i trka dži o krajo prastijem, o pačajipe ičardem. 8 Akana, mande si čerdo o venco taro pravednost, savesa ka nagradil ma o Gospod, o pravedno sudija, ane kova Đive thaj na samo man, nego i savoren save adućaren ano manglipe leso avipe. 9 Dikh te ave sigate mande. 10 Golese so o Dimas ačhada man kaj po but manglipe kava sveto thaj đelo ano Solun, o Kriskent đelo ani Galatija, a o Tit ani Dalmacija. (aiōn g165) 11 Samo si o Luka akate mancar. Le e Marko thaj an le tusa, golese kaj si mande korisno ani služba. 12 E Tihike bičhaldem ano Efes. 13 Kana ka ave, an mande i kabаница savi ačhadem ane Karpeso čher ani Troada thaj e knjige, a embut e pergamentura. 14 O Aleksandar o kovači but bilačipe čerda mande. O Dol lese ka iril pale gova so čerda. 15 Arakh tut lestar, golese kaj but protivisajlo pe amare lafura. 16 Ano mingro angluno branipe ko sudo khoni ni sasa paše mande. Savore ačhade man. Gova ma te đinol pe lende. 17 Al o Gospod ačhilo paše mande thaj dija man zuralipe, te bi prekale mande vaćarola pe o haberi ano potpunost thaj te bi šunena le sa e manuša save ni džanen e Devle. Gija sema ikaldo tare lavesi danda. 18 O Gospod ka ikalol man taro dži jekh bilačipe thaj ka inđarol man bezbedno ane piro Carstvo e neboso. Lese nek avol slava akana thaj ane sa e divesa. Amin. (aiōn g165) 19 Pozdravi e Priskila thaj e Akila thaj e Onisiferese čherutnen. 20 O Erast ačhilo ano Korint. A e Trofime ačhadem ani Milita golese kaj sasa nasvalo. 21 Dikh te ave angleder o jevend. Pozdravil tut o Euvilo, o Pudo, o Lino thaj o Klaudije thaj sa e phrala. 22 Nek o Gospod avol čire duxosa. Milost te avol tumencar.

Titose

1 Kava pisiv me, o Pavle o sluga e Devleso thaj o apostol e Isuseso e Hristeso. Me sem bičhaldo te zuravav o pačajipe kolende saven o Dol birisada thaj te sikavav len te pindžaren o čaćipe taro džuvdipe savo si šukar e Devlese. **2** Gova pačajipe thaj o pindžaripe dol nada za ko džuvdipe bizo meripe savo o Dol obećisada angleder so čerda o sveto – a o Dol našti xoxavol. (aiōnios g166) **3** Ano pravo vreme objavisada e manušende po Lafi prekale propovedura, save amaro Spasitelj, o Dol, zapovedisada mande te propovediv. **4** Pisiv e Titose, mingre čaćukane čhavese palo katano pačajipe: Milost thaj mir taro Dol, o Dad thaj taro Hrist o Isus, amaro Spasitelj. **5** Ačhadem tu ko Krit te dovrši kova so ačhilo te čerol pe thaj te čhuve e starešinen ke forura, sar so me naredisadem tuće. **6** O starešina trubul te avol kova kastar našti khanči bilačhe te vačarol pe, rom jekhe romnjako, kase čhave si e pačavne thaj pe savende našti vačarol pe kaj dilikane živin thaj ni šunen. **7** Golese kaj o nadgledniko sar e Devleso upravniku trubul te avol manuš kastar našti khanči bilačhe te vačarol pe, savo naj kova so mandol sa pale leso te avol, na holjamo, na mato, na kova savo mandol čingara ni kova savo si pohlepno ko barvalipe. **8** Al, vov trubul te primil lače e manušen ane piro čher, te mandol o šukaripe, te šaj te kontroliši pe, te avol pravedno, posvetimo thaj savo si disciplinovan. **9** Vov trubul te ićarol pe zurale ko čaćukano lafi savo sikava, te šaj te ohrabril pe saste sikajimasa thaj te koril kolen save protivin pe bašo ispravno sikajipe. **10** Golese kaj isi but kola save ni šunen, save vačaren čuče lafura thaj gija indaren averen ano xoxaipe, emangleder kola save ićaren o suneti. **11** Gasavende muja trubul te phanden pe, golese so bašo po xoxavno dobitko cela čhera irisade ko bilačhe gija so sikaven len so ni trubul. **12** A vaćarda nesavo lendar, lengo proroko: "E manuša taro Krit sesa uvek xoxavne, bilačhe zverura, bibućače xalane." **13** Kava vačaripe si čače, golese zurale te kori len, te aven saste ano pačajipe. **14** thaj te ma prihvatit e jevrejska paramiča thaj e naredbe e manušende, save irin po dumo taro čaćipe. **15** E thodende sa si thodo, a e melalende thaj bipaćavnende khanči naj thodo, al i godi lendi thaj lengo savest si melale. **16** Vačaren kaj pindžaren e Devle, al pumare bućencar sikaven kaj ni pindžaren le. Von si odvratna thaj ni šunen thaj naj sposobna te čeren nijekh šukar bući.

2 A tu, Tite, vačar kova so složil pe e saste sikajimasa. **2** z Sikav e puranen te aven ane sa staložime, dostojava, disciplinovana, saste ano pačajipe, ano manglipe thaj ano strpipe. **3** A gija i e purane romnjen sikav te ponašin pe sar so trubun te aven e sveta romnja, ma te ogovorin thaj ma te aven robura e pijimase. Nek aven kola save sikaven šukar, **4** te sikaven e terne romnjen te manden pumare romen thaj pumare čhav, **5** te aven disciplinovana, čistone ilencar, te dičhen po čher, te aven šukar thaj pokorna pe romende, te ne bi dena khanikase te vačaren bilačhe tare Devleso Lafi. **6** Gijate e terne muršen ohrabri te aven disciplinovana. **7** Ane sa te dičhen sar čere šukar buća. Co sikajipe te avol čaćukanipe thaj ozbiljnost. **8** Če lafura te aven saste thaj te našti te vačarol pe lendar bilačhe, gijate kola save protivin pe tuće te ladžan golese kaj naj so bilačhe te vačaren amendar. **9** E robura pe sa trubun te pokorin pe pe gospodarende, te aven šukar ane sa, ma te odgovorin bilačhe lende, **10** ni te coren lendar, nego te sikadon kaj si šukar thaj pouzdana, gija ane sa te dičhol kaj si šukar o sikajipe amare Spasiteljeso, amare Devleso. **11** Golese, baše sa e manuša sikadilo e Devleso milost savo anol spasenje. **12** Sikavol amen te crda amen taro bidevlipe thaj i požuda kale svetosi thaj amaro džuvdipe te avol disciplinovano, pravedno thaj devlikano ane kava sveto. (aiōn g165) **13** Gija trubul te živi dži kaj adućara te avol o blagoslovimo baro Đive savese nadi amen, kana ka objavil pe i slava amare bare Devlesi thaj e Spasiteljesi, amare Isusesi e Hristesi. **14** Vov korkoro pes dija te poćinol amen taro dži jekh bezakonje thaj te thovol pese manušen save pripadin lese, save trudin pe te čeren šukar buća. **15** Gova sikav! Isi tut sa o pravo te ohrabri len thaj te kori len. Khoni te ma peravol tut!

3 De godi e pačavne manušen te pokorin pe e šorutnende thaj kolende save si ko vlast, te šunen thaj te aven spremna baše sa e šukar buća. **2** Vačar lende khoni te ma vačarol bilačhe khanikastar, ma te čeren čingara, nego te aven krotka thaj te sikaven ljubaznost premal savorende. **3** Gova vačarav golese kaj i amen sama bigođaver, zavedime thaj ni šundam. Sama robura bašo strast thaj baše užitkura sa e vrste. Načhena amare divesa ano bilačipe thaj ano zavist. Mrzisade amen thaj amen mrzisadam jekh avere. **4** Al tegani sikada pe o šukaripe thaj o manglipe e Devleso amare Spasiteljeso, premale manuša. **5** O Dol spasisada amen, na baše pravedna buća save čerdam, nego baše piro milosrđe. Spasisada

amen kana thoda amen, golesa palem bijandiljam
thaj obnovisada amen e Svetone Duxosa. **6** O Dol
pe amende čhorda izobilno o Sveto Duxo prekalo
Isus Hrist o Spasitelji amaro. **7** O Dol pale leso milost
opravdisada amen te bi šaj postanisa naslednikura
taro džuvdipe bizo meripe saveze nadi amen. (*aiōnios*
g166) **8** Kava sikajipe si sigurno thaj mangav kava
zurale te vaćare, te bi kola save pačan ano Dol
posvetina pe te čeren šukar buća. Gova si šukar
thaj korisno baše sa e manuša. **9** Crde tut tare dilo
pučipe, tare čingara tare spiskura tare plemenura,
tare prepirkе thaj čingara tarо Zakon, golese kaj
si bizo korist thaj čuće. **10** Te čerda khoni maškar
tumende razdor, opomeni le! Al te čerol gova i pali
dujto opomena, crde tut lestar! **11** Tu džane kaj
gasavo manuš si rumimo thaj grešil. Vov korkoro
pes osudil. **12** Kana ka bičhalav e Arteme il e Tihike
ke tute, dikh te ave ke mande ano Nikopolj! Golese
kaj odlučisadem gothe te nakhavav o jevend. **13** E
Zinese, e advokatese thaj e Apolose dikh te pomogni
lende so trubul len dromese, ma te falil lende khanći.
14 Thaj gijate amare manuša trubun te sikkjon te
posvetin pe te čeren šukar buća, sa kaj čače isi
potreba, te ma bi živina čučo džuvdipe. **15** Savore
save si mancar pozdravin tut. Pozdravi e pačavnjen
save manden amen ano pačajipe. E Devleso milost
te avol tumencar savorencar.

Filimone

ćeren bući. 25 O milost e Gospodeso e Isuseso e Hristeso te avol tumare duxosa.

1 Kava lil pisiv me o Pavle, phanglo bašo Hrist o Isus thaj o Timotej amaro phral, e mangle Filimonese, savo si amaro saradniko, 2 thaj amare phejače e Apfijače thaj e Arhipese savo si sar me, borco e Hristeso thaj e khandirače savi čidol pe ane čiro čher: 3 Milost thaj o mir te avol tumencar taro Dol, tare amaro Dad thaj taro Gospod o Isus o Hrist. 4 Zahvalima uvek me Devlese kana setima tutar ane molitve, Filimone. 5 Golese kaj šunav tare čiro pačajipe ano Gospod o Isus thaj baše čiro manglipe premale sa lese sveta manuša. 6 Mingri molitva si te amaro katanipe ani pač anol tuče po baro razumipe taro svako šukaripe so isi amen ano Hrist. 7 Golese so but radujisadan man thaj kovljardan man čire manglimasa, golese kaj tu phrala, osvežisadan e ile e svetone manušendje. 8 Golese i ako isi man ano Hrist smelost te narediv tuče so te čere, 9 zbog gova manglipe pošukar moliv tut, me o Pavle, gasavo savo sem, purano, a akana phanglo bašo Isus o Hrist. 10 Moliv tut bašo Onisim, baše mingro čhavo, kase postanisadem duxovno dad ano phanglipe. 11 Vov angleder sasa tuče beskorisno, al akana si korisno tuče thaj mande. 12 Bičhalav le tuče palal, a lesa džal i mo ilo. 13 Manglijem te ačhavav le kate ke mande, te služil man umesto tute ane kala sindira, save inđarav bašo Lačho Lafi. 14 Al ni manglijem te čerol khanči bizo čiro pristanak, golese te ma avol čiro šukaripe iznudimo, nego taro šukar manglipe. 15 Golese šaj phenol pe kaj o Onisim crdija pe bašo zala vreme tutar, te bi dobisa le baše sa e divesa, (aiōnios g166) 16 na više sar robo, nego but po šukar taro robo, sar mangle phrale. Mande si vov but drago, a kobor li tek tuče ka avol, na samo sar manuš nego sar phral ano Gospod. 17 Te dikhlijan man sar saradniko, šukar primi le, sar kana bi man primisa. 18 A te čerda tuče khanči bilače il kamol tuče khanči, čhuv mande gova ko đinipe. 19 Me, o Pavle, pisiv mingre vastesa. Me ka nadoknadiv tuče. Ni trubul te vačarav tuče, kaj duguji mande thaj korkore tut! 20 Čače, phrala, sar sledbeniko e Gospodeso, an te avol man korist tutar. Osveži mingro ilo ano Hrist! 21 Uzdajima ane čiro šunipe, golese i pisiv tuče kava. Džanav kaj ka čere pobut nego so moliv tut. 22 Thaj vadži kava moliv tut, dihk spremi mande i gostinsko soba kaj te bešav, golese kaj nadi man kaj o Dol ka šunol tumare molitve te avav tumende. 23 Pozdravin tut o Epafraso, savo si mancar ano phanglipe bašo Hrist o Isus, 24 thaj o Marko, o Aristarh, o Dimas thaj o Luka, save mancar

Jevrejende

1 Ane purane vremenura, but droma thaj ke but načinura vaćarda o Dol amare paradadende prekal e prorokura, **2** al ane kala palune divesa vaćarda amenđe prekal piro Čhavo, kas čhuta te avol nasledniko pe sa thaj prekal kaste čerda i o sveto.

(aiōn g165) **3** O Čhavo si odsjaj tare Devlesi slava thaj verno sikavol e Devleso karakter. Vov ičarol sa pe zurale Lafesa thaj kana thoda e manušen tare grehura, bešlo ko počasno than ki desno rig e Bare Devlesi ko nebo. **4** O Čhavo gaći postanisada pobaro tare andelura, golese so o Dol dija le alav savo si but pobaro alav tare andelureng. **5** O Dol nijekhe andelose ni vaćarda kava: "Tu san mingro čhavo, od adive sem čiro Dad", il: "Me ka avav lesu Dad, a vov ka avol mingro Čhavo." **6** A kana o Dol sikada pe jekhebijande Čhave e svetose, palem vaćarda: "Nek peren ke koča angle leste sa e Devlese andelura!" **7** A e andelurende phenda: "Vov pe andeluren čerol sar balvalja, a pe slugen čerol sar plameno e jagako." **8** Al pe Čhavesa vaćarda: "Čiro presto, Devla, ačhol ane sa e divesa. Tu vlati pravedno ane čiro carstvo. (aiōn g165) **9** Manglijan o pravednost thaj mrzisadan o bišukaripe. Golese o Dol, čiro Dol, makhlija tut uljesa taro radost, pobut nego čire amalen." **10** Thaj vadži vaćarda o Dol: "Tu, Gospode, ko anglunipe postavisadan o temelji e phuvako thaj o nebo si bući čire vastendi. **11** Tu ka ačhe, al von ka nestanin thaj ka pharadon sar e šeja. **12** Tu ka paćare len sar purano ogaći, thaj ka menjin pe sar šeja. Al tu ka ačhe isto, thaj čire berša ni ka načhen." **13** O Dol nijekhe andelose ni vaćarda kava: "Beš mande ko počasno than ki desno rig sa dži kaj ni čhuvav čire dušmajen tale čire pingre." **14** Naj li sa e andelura duxura save služin thaj save si bičhalde te služin kolende save ka nasledin o spasenje?

2 Golese trubul vadži zurale te iċara amen pe kova so šundam, te ma bi hasardivasa taro šukar drom. **2** Gija, te o Lafi, savo sasa vaćardo prekale andelura, sikadilo sar čačukano thaj kola save ni manglige te šunen thaj čerde prestup, primisade pravedno kazna, **3** sar amen šaj te nakha bizi kazna, ako ačhava gasavo baro spasenje? Gova spasenje lija te propovedil o Gospod thaj pale gova potvrdisade i kola save šunde le. **4** A o Dol svedočisada tare gova spasenje e čudurencar, e znakurencar thaj različitone bućencar thaj dija e darura taro Svetu Duxo pale piro manglipe. **5** O Dol ni dija e andelurende te vladin ko sveto savo ka avol, tare savo vaćara. **6** Nego,

khoni vaćarda ke nesavo than ano Svetu Lil: "So si o manuš, lestar te de tut godi? So si o čhavo e manušeso, lestar te brini tut? **7** Ko zala vreme čerdan le zala pocikno tare andelura, al dijan le slava thaj čast sar kruna. **8** Sa čhutan tale lese pingre." O Dol čhuta sa tale lese pingre thaj ni ačhilo khanči so naj ano lesu vlast. Al akana vadži ni dikha kaj sasa lese sa pokorimo. **9** Al dikha e Isuse, savo sasa ko zala vreme zala pocikno tare andelura thaj savo dobisada i slava thaj čast sar kruna golese so trpisada o meripe te bi pale Devleso milost, o Isus merola sa e manušende. **10** Te bi bute čhaven anola ani slava, sasa šukar Kolese kase thaj maškar kaste sa postojil, te e Isuse – e Anglune tare lengo spasenje – čerol savršeno maškare patnje. **11** Golese kaj i o Isus, kova savo čerol e manušen te aven sveta thaj i kola save si posvetime, isi len jekh Dad. Golese o Isus ni ladžal te akharol len sar phrala thaj pheja, **12** vaćarindoj e Devlese: "Me ka vaćarav čiro alav mingre phralende thaj mingre phejende, thaj kana ka čiden pe ko slavljenje, me gothe ka dilabav tuće." **13** Thaj vadži: "Ane leste ka čhuvav mo pouzdanje." Thaj vadži: "Akh me thaj mingre čhave saven o Dol dija man." **14** Sar so si e čhave taro rat thaj taro mas, gija i o Isus avilo ane gasavo telo sar manuš, pe merimasa te uništīl e bende savo isi le vlast po meripe **15** thaj te oslobođil i kolen save ane sa piro džuvdipe sesa ano ropstvo golese so darajle taro meripe. **16** Golese so, čače o Isus ni avilo te pomožil e andeluren, nego e Avraameši potomkuren. **17** Golese o Isus morađlo te avol ane sa sar lese phrala thaj pheja, te postanil anglo Dol milosrdno thaj pačavno Baro Svešteniku thaj te aven oprostime e grehura e manušende. **18** Golese kaj vov korkoro trpisada kana sasa iskušimo, thaj akana šaj pomožil kolen save si iskušime.

3 Golese, sveta phralalen thaj phejalen, tumen save sena akharde taro Dol, šukar dičen ko Isus savo si Apostol thaj Baro svešteniku amare pačajimaso. **2** Vov sasa verno e Devlese savo birisada le baši kaja svešteničko bući, sar so o Mojsije služisada verno ane sa o čher e Devleso. **3** Al o Isus si dostojno baši pobari slava taro Mojsije, sar so e manuše savo čerda o čher isi pobari slava nego o čher. **4** Golese kaj dži jekh čher mora khoni te čerol, a kova so čerda sa, si o Dol. **5** Thaj o Mojsije sasa verno sar sluga ane sa e Devleso čher, te svedočil tare buća save tek trubun te objavil pe. **6** Al o Hrist si verno Čhavo, savo upravil sa e Devlese čheresa. A lesu čher sam amen, te iċādam o zuralo pouzdanje ani nada savasa hvali amen. **7** Golese, sar so vaćarol o Svetu Duxo:

"Ađive, te šunden e Devleso glaso, **8** ma zuraven odmor, o Dol ne bi pale gova vaćarola tare nesavo tumare ile sar tumare paradada save bunisajle, ke aver đive. **9** Gija, e Devlese manušende ačhol odmor gova dive kana iskušisade e Devle ani pustinja. **9** ko eftato đive. **10** Golese so, dži jekh ko džal ane Odori tumare paradada izazivisade thaj iskušisade Devleso odmor, odmoril pe tare pe buća, sar so i o mingro strpljenje, iako dikhlije mingre buća saranda berš. **10** Golese sema holjamo pe gova bijandipe thaj vaćardem: 'Lende ile uvek džan mandar, thaj mingre droma ni pindžaren.' **11** Gija xaljem sovli holjame: 'Nikad ni ka aven ano than tare mingro odmor!' **12** Phralalen thaj phejalen, dičhen ma te avol khanika Devleso si džuvdo thaj delotvorno, po oštvo taro tumendar bilačho thaj bipačavno ilo, pa te crdol pe svako mačo savo činol ke duj riga. Avol dži odori kaj taro džuvdo Dol. **13** Nego, svako đive zuraven jekh ulavol i duša taro duxo thaj e kokala tare zglobura, a avere, sa dži kaj trajil gova "ađive", te ni avol khoni prosudil gova so da godi thaj so mandol o ilo. **13** Thaj tumendar xoxado e grehosa thaj te ni zuravol leso ilo. naj stvorimo khoni savo si angle leste garado. Sa si **14** Golese so, isi amen kotor ano Hrist, samo te zurale nango thaj pučardo angle jakha Kolese kase amen ićardam amen dži o krajo taro pouzdanje savo sasa amaro baro Anglunosvešteniko savo nakhlo maškar amen ko anglinipe. **15** Sar so si vaćardo: "Ađive, te Šunden e Devleso glaso, ma zuraven tumare ile sar o nebo, gija, zurale ićara amen ano pačajipe tare tumare paradada save bunisajle." **16** Golese, save si savo vaćara. **15** Gova amaro Baro svešteniko haljarol gola so šunde e Devleso glaso a bunisajle? Naj li amare slabostura, golese so korkoro sasa ane sa gova sa kola saven o Mojsije ikalda taro Egipat? **17** iskušimo sar i amen, al ni grešisada. **16** Golese, an Pe kaste o Dol sasa holjamo saranda berš? Dal na te ava bizi ladž anglo Devleso presto taro milost, te pe kola save grešisade thaj tegani ačhile mule ani primi o milosrđe thaj te arakha milost savi ka pomožil pustinja? **18** Baše kaste o Dol xalja sovli kaj ni ka amende baš kana ka trubul amen!

5 Dži jekh baro svešteniko si birimo maškare manuša te zastupil len anglo Dol te bi anola lende darura thaj žrtven bašo greh. **2** Le korkore isi slabostura

4 Gija, sar vadži važil e Devleso obećanje kaj ka dža ano than taro leso odmor, trubul te ava ani da rma khoni tumendar te zakasnij odori. **2** Golese so, i amende, sar i lendje, sasa objavimo o Lačho Lafi. Al o Lafi savo von šunde, lendje ni sasa ano korist, golese kaj ni prihvatisade le pačajimasa, sar kola save sesa poslušna e Lafese. **3** Golese samo amen save pača, šaj dža ane Devleso odmor, sar so vačarda o Dol: "Golese xaljem sovli holjame: 'Nikad ni ka aven ano than tare mingro odmor!'" O Dol kava phenda, iako si lese buća dovršime taro postanko e svetoso. **4** Golese kaj, ke nesavo than gija si pisimo bašo eftato dive: "A ko eftato dive o Dol odmorisajlo tare sa pe buća." **5** A kate palem si vačardo: "Nikad ni ka aven ano than tare mingro odmor!" **6** Kola save emangleder Šunde o Lačho Lafi ni dele andre golese so ni pokorisajlo e Devlese. Tegani, vadži ačhol prilika nesave te aven ano than tare Devleso odmor. **7** Golese, o Dol palem odredisada jekh dive savo akhardol "adive". Vov kasnije vačarda tare gova džive, pale but berša prekalo David, sar so si već vačardo: "Adive, te šunden e Devleso glaso, ma zuraven tumare ile." **8** Golese so, te indardasa len o Isus e Navineso ano than taro

5 Dži jekh baro svešteniko si birimo maškare manus
te zastupil len anglo Dol te bi anola lende darura
thaj žrtven bašo greh. 2 Le korkore isi slabostura
thaj golese šaj avol kovlo premal kola save si ano
bidžanglipe thaj ano xoxaipe. 3 Golese mora te
anol žrtven baše grehura e narodose thaj baše pire
grehura. 4 Thaj khoni pese te ma dol gova čast,
nego baše gova trubul te akharol le o Dol, sar so
akharda e Aarone. 5 Gija ni o Hrist korkore pes ni
dija gova čast te bi avola Baro svešteniko, al dija
le gova čast o Dol savo vaćarda: "Tu san mingro
čhavo, od adive sem čiro Dad." 6 Thaj ane aver
than lese o Dol vaćarol: "Tu san svešteniko ane
sa e divesa palo redo e Melhisedekoso." (aiōn g165)
7 Ane kola divesa kana sasa o Isus ki phuv, bare
glasosa thaj jasvencar molisada e Devle, savo šajine
te spasil le taro meripe thaj o Dol Šunda le golese
kaj darajlo thaj poštujisada e Devle. 8 Iako o Isus
sasa e Devleso Čhavo, maškare sa so nakhada ani
patnja siklilo te avol poslušno. 9 A kana avilo dži ko
savršenstvo, čerdilo izvor taro večno spasenje sa
kolendje save šunen le. (aiōnios g166) 10 Golese kaj
o Dol proglasisada le Baro svešteniko palo redo e
Melhisedekoso. 11 Golestar isi man vadži but so te
phenav, al pharo mande te objasniv gova e lafurencar
golese kaj sen spora ko šunipe. 12 Već but divesa
sen hrišćanura thaj trubula bi te sikaven averen. Al

umesto gova, trubul tumen khoni ko ka sikavol tumen obećanje, kaj ni ka menjil goja sovli so xalja. 18 O palem baše osnovna buća tare Devleso Lafi. Vadži Dol dija i obećanje thaj sovli. Kala duj buća našti trubul tumen thud, a na zuralo xape! 19 Dži jekh te menjin pe golese kaj o Dol nikad našti prevaril. kase vadži trubul thud, ni delo anglal ko sikajipe taro Golese, amen save arakhljam ane leste utočište, pravednost, golese kaj si stalno čhavoro savo pijol šaj te ava ohrabrine te ićara amen ani nada savi o thud. 14 Al zuralo xape si baše zrela, baše kola saven Dol čhuta angle amende. 19 Kaja nada isi amen sar zuralo thaj sigurno sidro amare dušendje thaj inđarol amen pali zavesa, ano nebo, ane Devleso svetilište. 20 O Isus već delo andre baše amende thaj baše sa o vreme postanisada Baro svešteniko palo redo e Melhisedekoso. (aiōn g165)

6 Golese, an te dža po dur taro osnovno sikajipe taro Hrist thaj te dža anglal premal gova so inđarol ko zrelost. Ne bi trubula palem te sikava tumen taro jekh isto temelji taro pokajipe tare buća save indaren ano meripe thaj taro pačajipe ano Dol, 2 taro sikajipe e krstimaso, položipe e vastengo, uštipe tare mule thaj taro večno sudo. (aiōnios g166) 3 Thaj gova i ka čera, te dija o Dol. 4 Golese so, našti palem te ane ko pokajipe kolen save sesa jekh drom prosvetlime, save okusisade e Devleso daro, kolen saven sasa kotor ano Svetu Duxo, 5 thaj kola save okusisade o šukaripe tare Devleso Lafi thaj taro zuralipe e svetoso savo ka avol, (aiōn g165) 6 a pale gova ačhade o pačajipe, golese so von korkore pese palem čhoven e Devlese Čhave ko krsto thaj čhoven le javno te maren muj lesa. 7 Thaj i phuv savi pijol o bršnd savo često pe late perol, thaj bijanol biljke save si korisna kolendje save obradin i phuv, primil blagoslov taro Dol. 8 Al i phuv savi bijanol kangle thaj korov, naj khančese thaj paše si bašo prokletstvo. Thaj ko krajo ka avol phabardi. 9 Iako gija amen vaćara, amalalen manglalen, sigurna sam kaj adućaren tumen po šukar blagoslovura save preperen kolendje saven o Dol spasisada. 10 Golese kaj o Dol naj nepravedno. Vov ni ka bistrol tumare buća thaj o manglipo savo sikaden lese kana pomožisaden e Devlese manušende, sar so i akana gova čeren. 11 Al amari bari želja si dži jekh tumendar te sikavol isto revnost dži o krajo, te bi pherdola kova so nadin tumen, 12 ma te aven bibučarne, nego te dičhen tumen pe kola save prekalo pačajipe thaj prekalo strpljenje nasledin kova so obećisada o Dol. 13 Kana o Dol dija e Avraameise obećanje thaj ni sasa khoni pobaro ane kaste te xal sovli, xalja sovli ane peste 14 vaćarindoj: "Čaće, ka blagoslovit tut obilno thaj ka dav tut bute potomkuren." 15 Thaj gija o Avraam strpljivo adućarda thaj dobisada kova so o Dol obećisada lese. 16 Golese so, e manuša xan sovli ane nekaste ko si pobaro lendar te bi i sovli potvrđila kova so sasa phendo thaj te bi ačhavola pe i čingar. 17 Golese o Dol potvrdisada piro obećanje sovljasa, golese so manglja jasno te sikavol e naslednikurende taro

Dol dija i obećanje thaj sovli. Kala duj buća našti te menjin pe golese kaj o Dol nikad našti prevaril. Golese, amen save arakhljam ane leste utočište, Dol čhuta angle amende. 19 Kaja nada isi amen sar zuralo thaj sigurno sidro amare dušendje thaj inđarol amen pali zavesa, ano nebo, ane Devleso svetilište. 20 O Isus već delo andre baše amende thaj baše sa o vreme postanisada Baro svešteniko palo redo e Melhisedekoso. (aiōn g165)

7 O Melhisedek sasa caro taro foro Salim thaj svešteniko e Najbare Devleso. Kana o Avraam irisajlo taro maripe e carurengi kaj pobedisada, o Melhisedek ikliko angle leste thaj blagoslovisada le. 2 Tegani o Avraam dija e Melhisedekese dešto kotor taro pleno e marimaso. E Melhisedekeso alav angleder značil "Caro taro pravednost", al tegani i Caro taro Salim značil "Caro taro mir". 3 Ano Sveti lil naj pisimo khanči tare leso dad, ni tare lesi dej, ni tare leso spisko tare kuštika, ni taro vreme kana bijandilo il kana mulo. Vov si sar o Čhavo e Devleso thaj gija baše sa o vreme ačhol svešteniku. 4 Dičhen, gijate, kobor sasa baro o Melhisedek: o Avraam amaro baro paradad priznajisada le sar bare, kase čak dija dešto kotor taro emšukar pleno e marimaso. 5 E sveštenikurende, e Levijase čhavende, o Zakon naredil te čidem dešto kotor tare sa so isi e manušen, tare pašutne Izraelcura, iako si i von e Avraameise potomkura. 6 O Melhisedek ni sasa tari Levijasi kuštik, al lija o dešto kotor taro Avraam thaj blagoslovisada le, e manuše kase o Dol dija o obećanje. 7 Thaj naj sumnja kaj o baro blagoslovil e cikne. 8 Jekh drom dikha sar e jevrejska sveštenikura save čidem dešto kotor, si manuša save meren, a dujto drom dikha e Melhisedeke, savo si pobaro lendar, golese kaj svedočil pe lestar kaj si vadži džuvdo. 9 Khoni šaj phenol kaj i o Levi, kase potomkura čidem o dešto kotor, dija e Melhesedikese o dešto kotor prekal piro paradad o Avraam. 10 Golese, o Levi vadži ni bijandilo, al postojisada ano telo pe paradadeso e Avraameiso kana resljia le o Melhisedek. 11 Te šajine te dobil pe o savršenstvo prekalo levitsko sveštenstvo – save sasa uspostavimo pre malo Zakon save dija pe e narodose – sose bi trubula te avol aver svešteniko, svešteniko sar o Melhisedek, a na sar o Aaron? 12 Golese kaj, te menjil pe o sveštenstvo, tegani mora te menjil pe thaj o zakon. 13 Golese, o Isus, pe save sa kava odnosil pe, si taro aver kuštik, tare savi khoni nikad ni služisada pašo žrtveniku. 14 Golese kaj,

džanol pe kaj amaro Gospod avol tare Judasi kuščik, slika thaj senka tare kova so si ko nebo. Golese a o Mojsije khanči ni vačarda tari goja kuščik kana kana o Mojsije spremisajlo te čerol o Šatori, o Dol vačarda tare sveštenikura. 15 Sa kava pobut dičhol upozorisada le: "Dikh, te čere sa pale kova so sasa pe golese kaj avilo aver svešteniko, savo si sar o tuče sikado ki gora." 6 Al akana o Hrist dobisada Melhisedek. 16 Vov postanisada svešteniko, al na gasavi služba savi si považno tare lendi služba, gija so zadovoljilsada o Zakon kaj o svešteniku trubul golese kaj kava savez ane savo si Vov posredniko te avol tare Levijasi kuščik, nego zorasa taro džuvdipe si pošukar taro purano savez thaj si temeljime ke savo našti avol uništimo. 17 Golese kaj taro Hrist si pisimo ano Sveti lili: "Tu san svešteniko ane sa e divesa palo redo e Melhisedekoso." (aiōn g165) 18 O purano zapovest činavol pe golese kaj ni sasa zuralo thaj ni sasa khančese. 19 Golese kaj o Zakon khanči naštine te čerol savršeno, al akana dobisadam korkoro o Dol arakhla mana bašo savez pa phenda e pošukar nada, savasa ava po paše e Devlese. 20 Thaj gova ni sasa bizi sovli. Golese kaj, e Levijase potomkura postanisade sveštenikura bizi sovli, 21 al o Isus postanisada svešteniko kana o Dol xalja sovli vačarindoj: "O Gospod xalja sovli thaj ni ka phađol goja sovli: 'Tu san svešteniko ane sa e divesa.'" (aiōn g165) 22 E Devlese sovljasa o Isus garantujil pošukar savez. 23 Angleder sesa but sveštenikura, golese so o meripe ni dija len te ačhen ano služipe: kana bi jekh svešteniku merola, ke lesu than bi avola aver. 24 Al o Isus ačhol svešteniku ane sa e divesa thaj lesu sveštenstvo ni ka načhol pe aver dženo. (aiōn g165) 25 Golese vov šaj spasil ane sa e divesa kolen saveaven prekal leste ko Dol, golese so vov živil stalno thaj si posredniko baše lende. 26 Tegani, o Isus si gasavo Baro svešteniku savo trubul amen. Vov si sveto, bizi krivica, bizo greh, odvojimo tare grešnikura thaj si po uzvisimo taro nebo. 27 Ni trubul oži jekh džive te dol žrtven, sar avera bare sveštenikura, golese kaj von gova angleder čerde baše pe grehura thaj pale gova i baše grehura avere manušende. Al o Isus gova čerda jekh drom baše sa e divesa, kana korkoro pes dija sar žrtva. 28 O Zakon čhuta bare sveštenikuren saven isi manušikane slabostura. Al o Dol sovljasa savi avili palo Zakon, čhuta pe Čhave te avol Baro svešteniku, savo postanisada savršeno ane sa e divesa. (aiōn g165)

8 Em važno kolestar savestar vačara, si kava: Amen
isi gasavo Baro svešteniku savo bešlo ki desno rig taro presto e Bare Devleso ko nebo. 2 Vov služil ani Svetinja, ano čačukano Šatori sava vazdija o Dol, a na o manuš. 3 Dži jekh baro svešteniku si čhuto te anal darura thaj žrtven. Golese thaj kava Baro svešteniku trubuja te anal žrtva. 4 Te si akana kate ki phuv, ne bi šajine te avol svešteniku, golese kaj već si kate kola save palo Zakon anen darura. 5 Al von služin e Devlese ke gasavo than savo si samo

tuče sikado ki gora." 6 Al akana o angluno savez bizi mana, ne bi trubula te rodol pe dujto. 8 Golese so, e korkoro o Dol arakhla mana bašo savez pa phenda e narodose: "Akh, avol o džive, vačarol o Gospod, kana ka pherav o nevo savez e manušencar taro Izrael thaj e manušencar tari Juda. 9 Gova ni ka avol sar o savez save phangljem lende paradadencar ane gova dīve kana lijem len taro va te ikalav len andari Egipatsko phuv. Golese kaj von ni ačhile verna pe mingro savez thaj me irisadem mingro dumo lendar. 10 Kava si savez save ka čerav e manušencar taro Izrael pale gola divesa, vačarol o Gospod. Mingre zakonura ka čhuav ane lendi godi thaj ka pisiv len ane lende ile. Me ka avav lengo Dol a von ka aven mingro narodo. 11 Thaj khoni vadži ni ka trubul te sikavol pe forutne ni pe phrale vačarindoj: 'Pindžar e Gospode,' golese kaj savore ka džanen man, taro cikno dži o embaro maškar lende. 12 Golese kaj ka oprostiv lengo bilachipe thaj ni ka dav man vadži godi tare lende grehura." 13 Kana o Dol vačarda "nevo", proglasisada kova angluno kaj phurajlo. Thaj kova so phuravol, naj dur taro hasardipe.

9 Ano angluno savez sesa odredbe sar te poštujil pe o Dol ano Sveti than ki phuv. 2 O Šatori sasa gija čerdo kaj ano angluno kotor sasa svećnjako, astali thaj sveta mangre. Gova kotor akhardola pe "Svetinja". 3 Pali dujto zavesa ano Šatori sasa kotor so akhardola "Svetinja pe svetinje". 4 Gothe ačhola o zlatno žrtveniku e kadimaso thaj o Kovčeg taro savez save sasa paćardo zlatosa tare sa e riga. Andre ane leste sasa zlatno čaro e manasa, e Aaronesi rovli, savi procvetisada, thaj e ploče taro bar pe save sesa pisime e zapovestura. 5 Odupral po Kovčeg sasa andelura – Heruvimura – save sikavena e Devlesi slava. Von pe phakencar učharde o poklopco taro Kovčeg – o Pomirilište. Al tare sa kava ni trubul akana te vačarol pe. 6 A od kana si gova gija čerdo, e sveštenikura stalno avena ano angluno kotor e Šatoreso, te čeren služba e Devlese. 7 Al ano dujto kotor e Šatoreso džal samo o baro svešteniku, i gova samo jekh drom ano berš. Pesa lol rat taro žrtva save anal baše pe grehura thaj baše manušende grehura save čerde ano bidžanglipe. 8 Gija o Sveti Duxo

sikada kaj o drom ani Svetinja pe svetinje vadži ni sasa putardo, sa dži kaj vadži postojil o angluno píjipe thaj baše razna adetura e thodimase. A gova sesa propisura save sesa samo bašo telo thaj vredin samo dži kaj o Dol ni anal nevo način e džuvdimaso. Al kana avilo o Hrist sar Baro svešteniko taro šukaripe save akana isi amen, nakhlo maškar pobaro thaj posavršeno Šatori, save naj čerdo manuškane vastencar thaj ni preperol kale čerde svetose. 12 Jekh drom baše sa e divesa dija andre ani Svetinja pe svetinje, na e ratesa e buzengo thaj e guruvengo, nego pire ratesa thaj gija anda amendē otkupljenje ane sa e divesa. (aiōnios g166) 13 O rat e buzengo thaj e guruvengo thaj o praho e guruvnjako so si prskimo pe kola save si palo adeti melale, svetin len te aven thode telesno. 14 Tegani, kobar vadži pobut o rat e Hristeso ka thovol amaro savest tare buća save indaren ano meripe, te bi amen šaj služisa e džuvdve Devlese! Golese kaj e zorasa taro večno Duxo o Hrist korkoro pes dija e Devlese sar savršeno žrtva baše amare grehura. (aiōnios g166) 15 A golese si o Hrist Posredniko taro Nevo savez maškaro Dol thaj e manuša. Akana kola save si akharde šaj primin o večno nasledstvo so o Dol obećisada. Golese kaj, o Hrist mulo te oslobodil len tari kazna e grehos, save sesa čerde ano angluno savez. (aiōnios g166) 16 Merol li khoni thaj ačhavol testament, našti khanči te dobil sa dži kaj ni dokažil pe kaj kova so čerda testament čače mulo. 17 Golese kaj o testament važil tek kana kova so čerda le čače mulo, al dži kaj si džuvdo, o testament ni važil. 18 Golese thaj e anglune saveze trubuja rat te bi avola važeće. 19 Kana o Mojsije objavisada e manušende sa e zapovestura taro Zakon, lija o rat e terne guruveso thaj buzeso, paj, loli pošom thaj kaštora taro isop, thaj prskisada čak i o Lil taro Zakon thaj sa e manušen 20 vačarindjo: "Kava si rat so čerol savez save o Dol tumende odredisada." 21 Isto gija, e ratesa prskisada i o Šatori thaj sa e čare savencar služina e Devlese ano Šatori. 22 Palo Zakon, skoro sa mora te thovol pe e ratesa thaj bizo čhordo rat naj oproštenje. 23 Golese, trubuje sa e predmetura save si čerde palo nebesko uzor, te thoven pe ke gasavo način, al e nebeska buća trubun te thoven pe pošukar žrtvencar tare kala. 24 Golese kaj o Hrist ni delo ani Svetinja savi si čerdi vastencar, savi si samo slika tari čačukani Svetinja, nego vov delo ano nebo, baše amende te

sikadol pe akana angle Devleso muj. 25 O Hrist ni žrtva, sar so o baro svešteniku svako berš džal ani Gova značil kaj e darura thaj e žrtve so anen pe, našti te čeren savršeno savest kolese save služil e Devle. 26 Golese kaj tegani bi trubula but droma te trpil i patnja taro postanko e svetoso. Nego, o Hrist sikada pe akana ke poslednja vremenura, jekh drom thaj ane sa e divesa, te dol po životu sar žrtva, te crdol o greh. (aiōn g165) 27 Sa e manuša mora te meren jekh drom, a pale gova te iklijen ko sudo e Devleso. 28 Gija i o Hrist jekh drom sasa dindo sar žrtva, te lol e grehura bute manušende. A pale gova ka sikavol pe dujto drom, na te indarol e grehura, nego te anal spasenje kolendje save adućaren le.

10 O Zakon si samo senka e šukare bućendi save trubun te aven, a na čačukano oblik taro čačipe. Ista žrtve anen pe bizo ačhipe, berš palo berš, al naštine savršeno te thoven e manušen save aven anglo Dol. 2 Kana bi šajine savršeno te thodon ano Zakon, tegani ne bi vadži anena pe žrtve. Golese kaj tegani e manuša save služin e Devle, bi avena thode jekh drom ane sa e divesa thaj ne bi vadži avola len osećaj tari krivica baše pe grehura. 3 Al si gova baš suprotno. Gola ista žrtve berš palo berš dije len godi pe grehura. 4 Golese kaj o rat e guruvengo thaj e buzengo nikad našti te crden e grehura. 5 Golese, kana o Hrist avilo ano sveto, vaćarda: "Ni manglijan ni žrtve ni darura, nego dijan man telo. 6 Naj sesa tuće šukar phabarde žrtve, ni žrtve baše grehura. 7 Tegani vaćardem: 'Akh, avav te pherav čiri volja, Devla, sar so si pisimo ano Svetu lili mandar.'" 8 Angleder vaćarda: "Ni manglijan thaj ni sesa tuće šukar ni žrtve, ni darura, ni phabarbe žrtve ni žrtve baše grehura" – iako palo Zakon anen pe gasave žrtve. 9 Pale gova vaćarda: "Akh, avav te pherav čiri volja." Golesa o Dol činavol o angluno anipe e žrtvengo, te bi anola o dujto anipe. 10 Thaj golese kaj o Isus o Hrist čerda kova so o Dol manglia, dija po telo sar žrtva jekh drom ane sa e divesa thaj gija čerda amen te ava sveta. 11 Svako svešteniku ačhol anglo žrtveniku, dži jekh dive služil e Devle thaj anal pale istone žrtven save nikad našti crden e grehura. 12 Al kava Baro svešteniku, o Hrist, anda jekh žrtva baše grehura ane sa e divesa thaj bešlo ko počasno than, ki desno rig e Devlesi. 13 Vov tare gova vreme adućarol sa e dušmanura te aven lese čhudime tale pingre. 14 Golese so, vov jekhe žrtvasa čerda ane sa e divesa savršena koleni save posvetin pe. 15 A o Svetu Duxo svedočil amendē tare gova. Angleder vaćarda: 16 "Kava si savez save ka čerav lencar,

pale gola đivesa, vaćarol o Gospod. Mingre zakonura ka čuvav ane lende ile thaj ka pisiv len ani lende godi." 17 Thaj pale gova phenda: "Vadži ni ka dav man godi tare lende grehura thaj bilačhe buća." 18 A kaj si e grehura oprostime, gothe ni trubul vadži te anen po žrtve. 19 Gija, phralalen thaj phejalen, šaj slobodno te da andre ani Svetinja pe svetinje prekalo rat e Isuseso. 20 O Hrist putarda amende nevo drom savo dol džuvdipe prekali zavesa – pire telosa. 21 I sar so isi amen vrhovno svešteniko savo vladil po čher e Devleso, 22 čačukane ilesa te ava anglo Dol pačajimasa savo si pherdo pouzdanje, e ilencar save si thode taro bilačho savest thaj e tulurencar save si thode čistone pajesa. 23 Te iċara amen zurale ki nada savi ispovedi, golese kaj si verno kova savo dija amen obećanje. 24 Golese, te dikha jekh avere te čhuva ko manglipe thaj ke šukar buća. 25 Ma ačhaven te džanani khandiri sar so nesave čeren, nego zuraven jekh avere. Kava čeren sa pobut, sar so dičhen kaj si but paše o dive kana ka avol o Hrist. 26 Golese so, te mangljam namerno te čera grehura pale gova so pindžardam o čačipe, tegani vadži ni ačhol aver žrtva baše grehura. 27 Ačhol samo kaj darasa ka adućara o sudo e Devleso thaj i zurali jag so ka xal e Devlese dušmanuren. 28 Te khoni odbacil e Mojsijaso zakon, tegani ko svedočanstvo dujengo il trinengu bizo milost mora te merol. 29 Čhuven ani godi: kober pobari kazna ka zasluzil kova savo ustavol tale pingre e Čhave e Devlese thaj premal lesu rat taro Savez savo posvetisada le, odnosil pe te phene kaj si melalo. Gasave manuša uvredisade o Duxo savo dol milost! 30 Golese kaj džana Kole savo vaćarda: "Mingri si i osveta, me ka iriv." Thaj vadži vaćarda: "O Gospod ka sudil pe manušen." 31 But si bari dar te perol pe ane vasta e džuvdve Devlese. 32 Ma te bistren kola anglune divesa kana avilo pe tumende o svetlo e Devleso. Den godi sar ačhiljen verna iako nakhlijen maškar maripe thaj patnje. 33 Nesavo drom sena angle savorende čerde ani ladž thaj marde tumen. A nesavo drom ačhiljen piko pašo piko kolencar kasa gija isto čerda pe. 34 Trpisaden kolencar save sesa phangle, thaj kana e manuša lije zorasa tumendar sa so sasa tumen, prihvatisaden gova radosno, golese so džanglijen kaj isi tumen khanči pošukar so ni rumil pe thaj ačhol ane sa e divesa. 35 Golese, ma odbacil tumaro pouzdanje ano Gospod. Golese kaj ka avol tumen bari nagrada. 36 Trubul te aven ustrajna te pheren e Devlesi volja. Gija ka primin sa so o Dol obećisada. 37 A sar so si pisimo ano Svetu lili: "Vadži zala, samo zala, thaj ka avol Kova savo trubul te avol, thaj Vov ni ka kasnili!" 38 Thaj: "Mingro pravedniko ka avol džuvdvo palo pačajipe, al te crdija pe mandar, ni ka avav zadovoljno lesa." 39 Al amen naj sam godi.

17 Golese kola save crda amen taro Dol thaj džanano propast. Amen sam kola save pača kaj amare duše ka aven spasime.

11 Pačajipe si pouzdanje ane kova so nadji amen, te ava uverime ane kova so ni dikh. 2 Golese so sasa len gasavo pačajipe, o Dol pohvalisada nesaven save živisade ane purane vremenura. 3 Pačajimasa haljara kaj o Dol čerda o sveto pire lafesa. Gija, sa so dičhol pe, čerdo si tare kova so ni dičhol pe. (aion g165)

4 Pačajimasa o Avelj e Devlese anda pobari žrtva taro Kain. Prekalo pačajipe primisada svedočanstvo kaj si pravedno, golese so o Dol prihvatisada lesi žrtva. Gija o Avelj vadži vaćarol prekal piro pačajipe, iako si odavno mulo. 5 Pačajimasa o Enoch sasa nakhado ko nebo, gija so ni dikhlija o meripe. "Ni arakhlije golese kaj o Dol lila le." Al angleder so nakhadilo, primisada o svedočanstvo kaj sasa ugodno e Devlese. 6 Al bizo pačajipe našti nikad te ava ugodna e Devlese. Golese kaj, ko avol ko Dol, trubul te pačal kaj o Dol postojil thaj kaj nagradil kolen save iskreno roden le. 7 Pačajimasa o Noja čerda o brodo te bi spasila pe čerutnen angleder o potop. Šunda e Devle savo upozorisada le kaj ka avol khanči so vadži ni sasa. Gija, e manuša ko sveto sesa osudime, a o Noja primisada pravednost pale piro pačajipe. 8 Pačajimasa o Avraam šunda e Devle kana akharda le te džalani phuv savi o Dol dija le te nasledil. Gija, o Avraam delo, iako ni džanglia kaj džal. 9 Pačajimasa o Avraam bešlo sar abandžija ani phuv savi o Dol obećisada lese. Bešlo ane šatora, sar so i o Isaak thaj o Jakov, savende o Dol dija gova isto obećanje. 10 Golese kaj, o Avraam adućarda foro savo isi le zurale temeljura, foro savo planirisada thaj gradisada o Dol. 11 Pačajimasa i Sara ačhili khamni, iako voj naštine te bijanol thaj sasa but purani. I Sara pačaja kaj o Dol ka pherol kova so obećisada. 12 Gijate taro jekh manuš, taro Avraam, savo sasa već anglo meripe, bijandile gaći but čhave kober si e čerenja ko nebo thaj o pesko ki obala e moresi. 13 Sa kala manuša mule ano pačajipe. Ni primisade kova so o Dol lende obećisada, al dikhlije gova samo odural thaj radujisajle. Priznajisade kaj kate ki phuv si samo putnikura thaj abandžije. 14 Kola save gija vaćaren, sikaven kaj roden phuv savi si samo lendi. 15 Te dena godi pi phuv savi ačhade, tegani bi avola len prilika te irin pe odori palal. 16 Al von čeznina baši pošukar phuv – baši nebesko phuv. Golese ni o Dol ni ladžal te akharen le lengo Dol, golese kaj Vov lende

pripremisa da nebesko foro. 17 Pačajimasa o Avraam, kaj ka ušten ano pošukar džuvdipe. 36 Nesavencar kana o Dol iskušada le, anda pe čhave e Isaako sar marde muj thaj bičuisade len, a nesaven čhute ane žrtva. Kova savo primisada o obećanje, anda pe jekhe sindira thaj phanglje len. 37 Nesave sesa mudarde čhave. 18 O Dol angleder vaćarda lese: "Prekalo barencar, nesaven čhinde ke opaš, thaj nesaven Isaak ka računil pe čiro potomstvo." 19 O Avraam mudarde mačosa. Nesave phirde ane bakrane thaj smatriseda kaj o Dol šaj vazdol e Isaako tare mule. buzikane morčha, sesa stalno bokhale, progonime Golese, ano aver smisao, e Isaako čače dobisada tare thaj zlostavime. 38 O sveto ni sasa lende dostojno. mule. 20 Pačajimasa blagoslovisada o Isaak pe duje Von phirde ke pustinje thaj ke bregura, a garade pe čhaven, e Jakove thaj e Isave baše lengo budućnost. ane pećine thaj ane jame e phuvende. 39 Sa kala 21 Pačajimasa o Jakov, kana sasa već anglo meripe, manuša primisade o svedočanstvo taro Dol baše piro blagoslovisada solduje Josifese čhaven, oslonisajlo pačajipe, al khoni lendar ni primisada gova so o Dol pe piri rovli thaj slavisada e Devle. 22 Pačajimasa lende obećisada. 40 Golese so o Dol odlučisada te o Josif, kana sasa već anglo meripe, vaćarda sar čerol amende savorende khanči pošukar, te ma bi e izraelska manuša iklile taro Egipat, thaj phenda von avena ano savršenstvo bize amende.

lende so te čeren lese kokalencar. 23 Pačajimasa e Mojsijaso dad thaj lesi dej garade le trin čhon pale gova so bijandilo. Dikhije kaj o Dol dija len posebnone čhavore thaj ni darajle tare faraonese naredbe. 24 Pačajimasa o Mojsije, kana barilo, ni mangija te akhardol čhavo e faraonese čhejako. 25 Pobut mangija te trpil zlostavipe e Devlese manušencar, nego nesavo cikno vreme te avol lese šukar ano greh. 26 Po vredno sasa lese te trpil i ladž bašo Hrist, nego o egipatsko barvalipe, golese kaj dikhija pi nagrada savi ka dobil taro Dol. 27 Pačajimasa đelo andaro Egipat thaj ni darajlo tari holi e faraonesi, golese so zurale ićarda pe po Dol, save ni dikhija, te phene sar kaj dičhola le. 28 Pačajimasa slavisada i pasha thaj e ratesa makhlja e vudara, te ma bi Kova savo mudarol e anglune bijande čhaven, mudarole e izraelskone anglune čhavoren. 29 Pačajimasa e izraelska manuša nakhle o Lolo more sar ki šući phuv, al kana mangije gova te čeren e Egipćanura tasile. 30 Pačajimasa e Izraelcurenđe, srušisajle e duvara e Jerihonska, kana nakhije trujal lende efta đive. 31 Pačajimasa i Raava i bludnica ni mudardili kolencar ano foro Jerihon save ni šunde e Devle, golese kaj šukar primisada e uhoden. 32 I so vadži te vaćarav? Golese kaj naj man dosta vreme te vaćarav tumende detaljno taro Gedeon, taro Varak, taro Samson, taro Jeftajo, taro David thaj taro Samuilo thaj avera prorokura. 33 Gola manuša ano pačajipe osvojisade e carstvura, čačukane vladisade thaj primisade gova so lende obećisada o Dol. Ano pačajipe phanglje e muja e lavurenđe, 34 ačhade o zuralipe e jagako thaj našle taro meripe e mačoso, lengo bizuralipe nakhlo ano zuralipe, čerdile zurale ko maripe, čerde te našen averende vojske. 35 Nesave džuvlja dobisade palem pe mulen save uštile tare mule. Aver sesa mučime, al von po but mangije te meren nego te odrekni pe e Devlesttar te bi avena oslobođime, golese so nadisajle

12 Gija, sar trujal amende isi gaći pherdo svedokura taro pačajipe, an te čhuda dži jekh phariep thaj greh, savo peravol amen gija ločheste, thaj an te prasta bizo ačhipe i trka savi o Dol odredisada amende! 2 Amare jakha te vazda po Isus savo si Začetniko thaj Dovršitelji taro amaro pačajipe. Vov trpisada ko krsto baši radost savi ađućarda le, thaj prihvatisada i ladž taro meripe ko krsto thaj akana bešol ko počasno than, ki desno rig tare Devleso presto. 3 Den godi pe Kova savo tare grešnikura trpisada gasavo protivipe, te ma aven obeshrabrime thaj te ma peren duxosa. 4 Vadži ni dijen tumaro ratano maripe e grehosa 5 a bistarden o ohrabrenje savo o Dol vaćarol tumende sar pe čhavorenđe: "Čhajeja mingreja, ma dikh ločheste pe Gospodesi stežba, ni ma obeshrabi tut kana vov ukoril tut. 6 Golese kaj o Gospod ukoril dži jekhe kas mandol, thaj marol dži jekhe kas prihvatil sar pe čhave." 7 Gija, trpin o phariep sar e Devlesi stežba, golese kaj o Dol golesa vaspitil tumen, sar o dad pe čhaven. A isi li čhavo kas o dad ni vaspitil? 8 A te ni vaspitisada tumen sar so vaspitil pe čačukane čhaven, tegani sen kopilura, a na lese čhave. 9 Golese kaj i amare dada palo telo vaspitisade amen prekali stežba thaj ipak poštujsadam len. Na li vadži pobut ka poštuji amare duxovnone Dade, te bi avolasa amen džuvdipe? 10 Amare dada vaspitisade amen zala vreme gija sar so dije godi kaj si em šukar. Al o Dol vaspitil amen bašo amaro šukaripe, te bi avolasa amen kotor ane leso svetost. 11 Kana sam vaspitime, ni dičhol kaj si gova šukar, nego dukhal gova. Al kana načhol o vreme, gova anol bijandipe taro mir thaj taro pravednost kolende save si gija vaspitime. 12 Golese ispravim e malaksime vasta thaj e bizurale koča. 13 Ravnin e droma baše tumare pingre, so si bango te ma avol uganimo, nego te sastol. 14 Dičhen te avol tumen

džuvdipe ano mir savorencar thaj te aven sveta, ani patnja, sar te sen i tumen ani patnja. 4 O brako golese kaj bizo svetost khoni ni ka dičhol e Gospode. trubul te avol poštujimo savorendar thaj aven verna 15 Pazin, khoni te ma ačhol bize Devleso milost thaj jekh averese ano brako, golese kaj o Dol ka sudil e te ma barol nesavo čerko koreno savo bi šajine te bludnikuren thaj preljubnikuren. 5 Ma aven sar kola anol pharipe thaj te otruji buten. 16 Dičhen, nijekh te save but manden pare, al aven zadovoljna kolesa ma avol bludniko il bidevikano sar o Isav, savo bašo so isi tumen! Golese so o Dol vaćarda: "Nikad ni ka jekh xape bićinda piro pravo sar phureder čhavo. 17 ačhavav tut, nikad ni ka mukhav tut." 6 Golese bizi Sar so džanen, pale gova o Isav manglia te nasledil o dar šaj vaćara: "O Gospod pomožil mande, golese ni blagoslov tare po dad, al o dad odbisada le, golese ka darav. So šaj te čerol mande o manuš?" 7 Ma so naštine te promenil gova so čerda, iako rodija bistren tumare vođen save propovedisade tumende gova blagoslov ane jasva. 18 Tumen ni aviljen, sar o Lafi e Devleso! Den tumen godi sar von živisade e Izraelcura so avile pašo Sinajsko brego, savo šaj thaj mule, thaj čhoven tumaro pouzdanje ano Dol sar dolol pe vastencar thaj savo phabol ani jag. Ni aviljen von! 8 O Isus Hrist si isto eraci, adive thaj ane sa e ko than kaj si rat, kalipe thaj oluja. 19 Ni Šunden o divesa. (aiōn g165) 9 Ma den te nakhavan tumen e zvuko tari truba ni o glaso savo vaćarola gija, kaj bute abandžiskone sikajimasa! Golese kaj si šukar kola save šunde le, molisajle vadži te ma vaćarol te zuravon tumare ile e Devlese milostesa, a na lende. 20 Golese kaj naštine te podnesin e Devleso golesa kaj poštujin e pravilura taro xape, save nikad zapovest: "Kana bi čak i nesavi životinja dolola pe ni ande nisavo korist kolende save sledisade len. po brego, trubula bi te mudarol pe barencar." 21 10 Iyi amen žrtveniko tare savo našti xan kola save Thaj i o Mojsije but darajlo tare gova so dikhlij, služin ano šatori ki phuv. 11 O baro svešteniku ani golese phenda: "Tresiv tari dar." 22 Naprotiv, tumen Svetinja pe svetinje anal e životinjengo rat sar žrtva aviljen paši Sionsko gora thaj pašo foro e džuvde bašo greh, al e životinjenje telura phabaren avral Devleso, pašo nebesko Jerusalim thaj paše but milja taro tabori. 12 Gija i o Isus, te bi pe ratesa čerola anđelura, pašo baxtalo čidinipe. 23 Aviljen ko čidinipe sveta e manušen, mudardilo avral tare forose vudara. e Devlese anglune bijande čhavengo savende alava 13 Golese, an te ikla ke leste avral taro tabori thaj te si pisime ano nebo. Aviljen pašo Dol, pašo sudija sa indara lesi ladž. 14 Golese kaj kate ki phuv naj amen e manušengo. Aviljen paše duxura tare pravednikura foro savo ačhol baše sa e divesa, al adućara o foro save već dobisade savršenstvo. 24 Aviljen pašo Isus, savo ka avol. 15 Golese, te ana prekal o Isus bizo pašo posredniko e Neve savezeso thaj pašo čhordo ačhipe e Devlese žrtven sar hvala! Goja žrtva si slava rat savo dol vika pozurale nego o rat e Aveljeso. 25 savi avol tare vušta save priznajin leso alav. 16 Ma Pazin te Šunen thaj te ma odbin kole savo vaćarol te bistren te čeren šukar thaj te ulaven averencar, tumende! Te ni e Izraelcura ni našle tari kazna kana golese kaj gasave žrtve si ugodna e Devlese! 17 ni šunde kole savo opomenila len ki phuv, tegani, Šunen tumare vođen thaj čeren so vaćaren tumende, sar i amen ka naša tari kazna, te irisaljam taro Dol golese kaj lendi bući si te aven džungade pe tumare savo vaćarol taro Nebo? 26 Kana o Dol vaćarda taro duše sar kola save ka odgovorin e Devlese baše Sinaj, leso glaso tresisada i phuv, al akana obećil: tumende. Dičhen te čeren gova radujimasa, a na "Vadži jekh drom ka tresiv na samo i phuv, nego žalimasa ano ilo, golese kaj gova ne bi avola šukar thaj o nebo." 27 A kava "vadži jekh drom" sikavol tumende. 18 Molin tumen amende. Sigurna sam kaj kaj kova so si stvorimo thaj so šaj tresil pe, ka crdol isi amen šukar savest golese kaj manga ane sa pe, te bi ačhola kova so našti te tresil pe. 28 Gija, te ponaši amen šukar. 19 Pobut moliv tumen gova sar primi o carstvo savo našti tresil pe, tegani an te te čeren, te bi šajine sigate te irima tumende. 20 zahvali e Devlese! Thaj zahvalimasa an te služi le O Dol ikalda tare mule amare Gospode e Isuse, ano poštujipe thaj ani dar, te bi avasa ugodna lese. 21 nek uravol tumen dži jekhe šukarimasa te bi pherena leso manglipe, thaj nek 22 Phralalen thaj phejalen, moliv tumen te len kala lafura sar ohrabrenje. Golese so pisisadem tumende cikno li! 23 Mangav te džanen kaj amaro phral o

13 Vadži manden jekh avere sar phrala thaj pheja

ano Hrist. 2 Ma bistren te primin ane tumare čhera avere manušen, golese kaj nesave primisade ane pumare čhera i e anđeluren, iako ni džanglje gova! 3 Ma bistren pe kola save si phangle, sar te sen i tumen phangle. Ma bistren ni kolen save si

Timotej sasa oslobođimo taro phanglipe. Te avilo
sigate, katane lesa ka avav tumende te dikha tumen.
24 Pozdravin sa tumare vođen thaj sa e Devlese
manušen. Pozdravin tumen e phrala thaj e pheja
tari Italija. **25** E Devleso milost te avol tumencar
savorencar!

Jakoveso

1 Me, o Jakov, o sluga e Devleso thaj e Gospodeso e Isuseso e Hristeso, pozdraviv e Izraelska dešduj plemenura save si rasejime ane avera phuva. **2** Manglalen phralalen thaj phejalen, aven radosna kana ka aven pe tumende bilo save kušnje. **3** Golese kaj džanen kana si tumaro pačajipe ani kušnja, barol tumaro ustrajnost. **4** A tumaro ustrajnost te čerol pi bući ane tumende, te bi tumen avena savršena thaj potpuna, bize nisavo nedostatko. **5** Gija, te trubuja khanika mudrost, nek zamolil e Devle, a vov ka dol tumen. Golese kaj o Dol dži jekhese dol obilno, bizo nisavo vačaripe. **6** Al molin pačajimasa, bizo nisavo sumnjipe! Ko sumnjil, vov si nestabilno sar morsko talaso kas i balval inđarol akari – okori. **7** Gasavo manuš ma te dol godi kaj ka primil khanči taro Gospod. **8** Vov si ulado ani pi godi thaj si nestabilno ane sa so čerol. **9** O pačavno phral so si čoro, nek hvalil pe golesa kaj o Dol vazdija le. **10** Al o pačavno phral save si barvalo, nek hvalil pe golesa kaj o Dol ponizisada le. Golese kaj e barvale ka načhen sar luluđi ko polje. **11** Kana o kham ikljol, leso tatipe šučarol i luluđi. Lako cveto perol thaj o lačhipe lako hasardol. Isto gija thaj o barvalo ka merol dži kaj džal pale pe buća. **12** Blagoslovimo si o manuš save strpljivo izdržil i kušnja. Kana sikadol kaj izdržisada e iskušenjura, ka primil o pobedničko venco – o džuvdipe, save o Dol obećisada kolendē save manden le. **13** Khoni ma te vačarol kana avol ano iskušenje: "O Dol iskušil man", golese kaj e bilačimasa naštī iskušil pe o Dol, niti o Dol ni iskušil khanika. **14** Nego dži jekhe iskušil le lesi požuda, savi inđarol thaj mamil le. **15** Tegani goja požuda si khamni thaj bijanol greh, a kana o greh potpuno barol, bijanol meripe. **16** Ma xoxadon, mingre mangle phralalen thaj phejalen! **17** Dži jekh šukar thaj savršeno daro si odupral thaj avol taro Dad save čerda e nebose svetlura, save ni menjil pe sar senka. **18** O Dol odlučisada kaj ka bijanol amen palem e Lafesa taro čaćipe, te ava anglune maškar sa lese stvorenjura. **19** Manglalen phralalen thaj phejalen, džanen kava: Dži jekh manuš sigate trubul te šunol, al pozala te vačarol thaj ma sigate te holjavol. **20** Golese kaj e manušesi holi ni anal pravednost savi mandol o Dol. **21** Gija, čhuden tumendar dži jekh duxovno melalipe thaj dži jekh bilačipe. Ponizno prihvatin e Devleso Lafi save si sadime tumende ane ile, save šaj spasil tumen. **22** Ma te aven kola save samo šunen e Devleso Lafi thaj gija pes xoxaven, nego aven kola save čeren so e Devleso Lafi sikavol.

23 Golese ako khoni šunol e Devleso Lafi, a ni čerol le, tegani si sar manuš save šukar dičhol piro muj ko ogledalo, gasavo save si, **24** šukar dičhol pe, pale gova džal thaj sigate bistrol sar izgledisada. **25** Al ko šukar dičhol pe ano savršeno zakon save oslobođil thaj ačhol te dičhol ane leste thaj ni bistrol so šunda, nego čerol e buća, gova ka avol blagoslovimo ane kova so čerol. **26** Ako khoni dol godi kaj si devlikano, al ni kontrolišil pi čhib, korkoro pes xoxavol; leso devlikanipe si čučo. **27** O devlikanipe save si duxovno thodo thaj bizo melalipe anglo Dol, o Dad, si kava: te pomognin e čhavorende save ačhile čorore thaj e udovicenđe ane lengo bilačhipe thaj te aračen tumen taro melalipe save avol tare kava sveto.

2 Phralalen thaj phejalen mingralen, ane tumaro pačajipe ano amaro slavno Gospod o Isus o Hrist ma čeren razlika maškare manuša. **2** Na primer, te avilo manuš ki služba zlatnone angrustikasa thaj ane barvale šeja, a ano isto vreme te avilo i o čororo manuš ane pharaade šeja, **3** a tumen sikaven posebno pažnja e manuše save inđarol barvale šeja thaj vačaren lese: "Tu beš kate ki jekh tare lačhe thana!", a e čorore manuše save vačaren: "Ačh odori!", il "Beš tu tele paše mingre pingre!" **4** Gija, so čeren? Ni li čeren razlika maškare tumende thaj aven sar sudije save anen bilačho sudio? **5** Šunen, manglalen phralalen thaj phejalen! Na li o Dol birisada gasaven save si čorore ane kava sveto, te aven barvale ano pačajipe thaj naslednikura ano Carstvo so o Dol obećisada kolendē save manden le? **6** Al tumen potcenisaden e čorore! Naj li baš e barvale kola save koristin tumen thaj vucin tumen ke sudura? **7** Naj li von kola save vačaren bilačhe tare Hristeso šukar alav, kase tumen preperen. **8** Ako tumen čače ičaren tumen ko carsko zakon taro Sveti Ili: "Mang cire pašutne sar korkore tu", tegani šukar čeren. **9** Al te čerden razlika maškare manuša, čeren greh thaj o Zakon osudil tumen sar kola save phađen le. **10** Golese, ko ičarol pe ke sa o Zakon, al grešil ane jekh zapovest, bango si baše sa e zapovestura. **11** Golese o Dol save phenda: "Ma cher preljuba!", vačarda i kava: "Ma mudar!" Te i ni čerden preljuba, al nekas mudardan, bango san golese kaj phagljan o Zakon. **12** Gija vačaren thaj čeren sa sar kola save ka aven sudime palo zakon save oslobođil. **13** Golese kaj e Devleso sudio ka avol bizo milosrđe kolese save ni sikavol milosrđe. O milosrđe pobedil i osuda. **14** Manglalen phralalen thaj phejalen, so isi tumen tare gova, te nesavo vačarol kaj isi le pačajipe, al naj le buća šukar? Šaj li gasavo pačajipe te spasil le? **15**

Te nesavo phral il phen naj len so te uraven thaj naj avol! 11 Dal tare jekh izvor džal i guglo thaj londo len so te xan svako díve, 16 so isi len tare gova te paj? 12 Šaj li, manglalen phralalen thaj phejalen, i nesavo tumendar phenol lende: "Dža ano mir, taton smokva te bijanol masline il i loza smokve? Gija o thaj čaljon", al ni dol len so trubul len baše lengo londo izvor našti te dol guglo paj. 13 Ko si maškar telo? 17 Gija si thaj e pačajimasa: te si o pačajipe tumende džanglo thaj godaver? Te sikavol gova šukar korkoro thaj naj le šukar buća, mulo si. 18 Al nesavo džuvdimasa, e bućencar save čerol ano krotkost ka vačarol: "Tut isi pačajipe, al man isi šukar buća." so avol taro godaveripe. 14 Al ako si ane tumare Gija sikav mande čiro pačajipe bize šukar buća a me ile čerko zavist thaj sebičnost, ma grešin premal ka sikav tuće mingro pačajipe ane šukar buća! 19 o čačipe gija so falin tumen kaj sen godaver! 15 Tu pača kaj postojil samo jekh Dol? Lače círe! Al i Gasavo godaveripe ni avol taro Dol, nego taro phuv, e benga pačan thaj tresin! 20 Bigodače manušeja, taro beng thaj neduxovno si. 16 Golese, kaj si zavist mande li te dodžane, kaj o pačajipe bize šukar buća thaj sebičnost, gothe naj redo thaj si sa e vrste taro naj khančese? 21 Na li o Avraam, amaro paradad, bendipe. 17 Al o godaveripe savo avol taro Dol, si sasa opravdimo baše pe šukar buća, kana ko oltar angleder čisto, tegani miroljubivo, kovlo, popustljivo, anda e Isaako pe čhave sar žrtva? 22 Dičhe kaj leso pherdo milosrde thaj šukar bijandipe, ni džal pale pačajipe sasa ano katanipe lese šukare bućencar, a nikasi rig thaj naj dujemujengo. 18 A o pravednost si o pačajipe e bućencar avol savršeno. 23 Gija perhdilo bijandipe savo ka čidén kola save sejin ano mir – o Svetu lili savo vačarol: "O Avraam pačaja e Devle kola save čeren mir.

thaj o Dol dinda lese leso pačajipe sar pravednost."

Thaj akhardilo "e Devleso amal". 24 Gija, dičhen kaj o manuš baše pe šukar buća opravdil pe, a na samo baše piro pačajipe. 25 Gija i Raava savi sasa bludnica, ni li opravdisajli pe šukare bućencar, kana lija e glasnikuren thaj bičhalda len avere drumosa? 26 Tegani, sar si mulo o telo bizo duxo, gija si mulo o pačajipe bize šukar buća.

3 Manglalen phralalen thaj phejalen, dičhen ma te

avol maškare tumende but učitelja! Golese kaj džanen kaj amen e učitelja ka ava po but sudime. 2 Golese kaj savore amen greši but droma. Kova savo ni grešil e lafurencar, vov si savršeno manuš golese kaj šaj te kontrolišil po telo ane sa. 3 Čhuva li e žvale ano muj e grastese, te šunol amen, ločheste čibasa. I čhib si cikno kotor taro telo, al falil pe bare bućencar. Den godi sar cikni jag šaj phabarol o baro veš! 6 I čhib si jag! I čhib si bilačho sveto maškare kotora e telose thaj meljarol sa o telo. Šaj phabarol sa amaro džuvdipe jagasa savi avol taro jag savi ni ačhol. (Geenna g1067) 7 O manuš šaj pokoril thaj pokorisada sa e životinjen thaj e čiriklen, e gmizavcuren thaj e morska životinjen, 8 al i čhib khoni tare manuša našti pokoril. Voj si nemirno bilačipe, pherdi si merimaso otrovo. 9 Lasa blagoslov i Gospode thaj e Dade slika e Devlesi. 10 Taro jekh muj ikljol blagoslov thaj Manglalen phralalen thaj phejalen, gija ma te

4 Sostar čingara thaj maripe maškar tumende? Ni li gova avol tare tumare požude save maren pe ane tumare kotora e telose? 2 Tumen manden, al ni dobin, golese mudaren. Zavidin, al našti gova te ostvarin. Čeren čingara thaj maren tumen, al naj tumen, golese kaj ni molin tumen e Devlese. 3 Molin, al ni dobin, golese kaj molin andare bilačhe namere, gova te trošin ane tumaro sebično manglipe.

4 Tumen, e bipačavne! Džanen li kaj o amalipe e manušencar tare kava sveto si dušmanluko premalo Dol? Golese, ko mandol te avol amal e svetoso, ka avol dušmano e Devleso. 5 Il šaj den godi kaj džabe ano Svetu lili vačarol pe kaj o Dol ljubomorno mandol o duxo so ane amende čhuta le? 6 Al vov dol amen vadži po baro milost. Golese vačarol: "O dol protivil pe e barikanendje, al e poniznenon dol milost." 7 Gija, preden tumen e Devlese! Suprostavin tumen e bendese thaj vov ka našol tumendar! 8 Aven po paše e Devlese thaj vov ka avol po paše tumende! Thoven tumare vasta tare bilačhe buća, grešnikonalen! Thoven tumare ile, tumen save sen ke duj goda! 9 Tugujin, aven žalna thaj roven baše tumare grehura! Tumaro asape te iril pe ano rojipe thaj tumaro radost ano žal. 10 Ponizin korkore tumen anglo Gospod thaj vov ka vazdol tumen! 11 Manglalen phralalen thaj phejalen, ma vačaren bilačhe jekh averendar! Ko vačarol bilačhe taro phral thaj taro phen il osudil len, vačarol bilačhe protiv e Devleso Zakon thaj gija osudil o Zakon. Al tu te sudi o zakon, tegani ni pokori tut lese, nego san lesu sudija. 12 Slika e Devlesi. 10 Taro jekh muj ikljol blagoslov thaj Manglalen phralalen thaj phejalen, gija ma te spasil thaj mudarol. Al ko san tu te sudi će pašutne?

13 Šunen man akana, tumen so vaćaren: "Ađive il jekh averese tumare grehura thaj molin jekh averese theara ka dža ane gova thaj kava foro, ka ačha jekh te saston! But šaj i molitva e pravednikosi thaj voj berš gothe, ka bikna thaj ka cína thaj ka ačhol amen si zurali. 17 O proroko o Ilija sasa samo manuš sar pare." 14 Pa tumen ni džanen so ka avol theara amen, al kana but molisajlo te ma avol bršnd, ani tumare džuvdimasa? Golese, tumen sen sar magla Izraelsko phuv ni sasa bršnd trin berš thaj šov čhon. savi sikadol ko tren thaj tegani hasardol! 15 Gija trubul 18 Pale gova palem molisajlo thaj o nebo dija bršnd te vaćaren: "Te manglja o Dol, ka ava džuvde thaj thaj i phuv dija po bijandipe. 19 Manglalen phralalen ka círa kava thaj kova!" 20 Al akana hvalin tumen thaj phejalen, te nesavo tumendar hasavol taro čačipe thaj čeren tumen barikane! Dži jekh gasavo hvalipe si thaj tegani khoni iril le, 20 te džanen: gova savo bilačo. 21 Gija, te khoni džanol sar te čerol šukar, al irisada e grešnico tare leso hasardo drom, ka spasil ni čerol, greh čerol.

5 Šunen man akana, tumen e barvale! Roven thaj
kukin baše tumaro lošnije so ka aračhol tumen!

2 O barvalipe tumaro ka čermavol a e šeja tumare
ka xan e moljcura. 3 Tumaro zlato thaj o srebro ka
rđavil thaj lendi rđa ka svedočil protiv tumende thaj ka
xan tumare telura sar jag! Gova barvalipe cídijen, a e
đivesa si palune! 4 Dikh, e manuša čerde bući ke
tumare njive, al tumen ni poćinden len. Von akana
den vika protiv tumende thaj o Gospodari pe vojske
šunda o rojipe kolengo save čerde bući ke tumare
njive. 5 Ki phuv živisaden raskošno thaj uživisaden.
Tovisaljen sar stoka anglo díve e činimaso! 6
Osudisaden thaj mudarden e pravedniko, savo ni
protivisajlo tumende. 7 Golese, manglalen phralalen
thaj phejalen, aven strpljiva dži ko avipe e Gospodeso.
Dikh! O manuš savo čerol bući ki njiva, adućarol o
dragoceno bijandipe e phuvako thaj strpljivo adućarol
sa dži kaj ni avol o bršnd taro jesen thaj taro proleće.
8 Aven strpljiva i tumen thaj zuraven tumare ile golese
kaj si paše o avipe e Gospodeso! 9 Ma vaćaren jekh
protiv avereste, manglalen phralalen thaj phejalen, te
ma aven sudime. Akh, o Sudija ačhol anglo vudar!
10 Manglalen phralalen thaj phejalen, sar primer
dičhen tumen pe prorokura save vaćarde ano alav
e Gospodeso. Von but trpisade thaj sesa strpljiva.
11 Dikh, akhara baxtalen kolen save ačhile. Šunden
baše Jovoso strpljivost thaj dikhlijen so ko palunipe o
Gospod lese čerda. Golese kaj o Dol si pherdo milost
thaj milosrđe. 12 Angleder sa, mingre phralalen thaj
phejalen, ma xan sovli ni e nebosa ni e phuvasa, ni
avera sovljasa. Tumaro "va" nek avol "va" thaj tumaro
"na" nek avol "na", te ma bi perena ani osuda. 13 Patil
li khoni maškar tumende? Nek molil pe! Radosno li si
khoni? Nek dīlabol ki slava e Devlesi! 14 Nasvalo li si
khoni maškare tumende? Nek akharol e khandirače
starešinen! Von te molin pe thaj te mačhen le uljesa
ano alav e Gospodeso. 15 I pačavni molitva ka
sastrol e nasvale thaj o Gospod ka vazdol le. Te
grešisada, o Dol ka oprostil lese. 16 Gija, vaćaren

1 Petreso

1 Kava lil pisiv me, o Petar, o apostol e Isuseso e Hristeso, e Devlese birime manušende save živin sar abandžije rasejime ko Pont, ki Galatia, ki Kapadokija, ki Cikni Azija thaj ki Vitanija. **2** O Dol o Dad, džanglia tumen thaj angleder birisada tumen, a e Duxosa posvetisada tumen te aven poslušna e Isuseso Hristese thaj thode lese ratesa. O milost thaj o mir nek avol pherdo tumencar! **3** Nek avol blagoslovimo o Dol, o Dad amare Gospodeso e Isuseso e Hristeso! Vov ane piro baro milosrde dija amen palem te bijandiva ani džuvdi nada premalo uštipe e Isuseso e Hristeso tare mule **4** thaj ano nasledstvo savo nikad ni properol, ni rumil pe thaj ni uvenil. Kava nasledstvo aračhol pe ko nebo tumende. **5** Tumen sen palo pačajipe zaštitime e Devlese zorasa te primin o spasenje savo si spremno te sikadol pe tumende ko paluno vreme. **6** Golese radujin tumen, čak iako akana trubul zala te aven žalna baše nesave kušnje. **7** Gola kušnje si te bi proverila pe tumaro pačajipe, savo si po vredno taro zlato savo si propadljivo, al proveril pe jagasa. Gija sar si proverimo o zlato, gija trubul te avol proverimo tumaro pačajipe, tegani ka primin hvala, slava thaj čast taro Dol kana ka sikadol o Isus Hrist. **8** Iako ni dikhlijen le, tumen manden le. Iako našti dičhen le akana, pačan ane leste thaj sen perde slavnore radujimasa savi našti vačarol pe lafurencar, **9** golese kaj postignin o cilj tare tumaro pačajipe: spasipe tumare dušende. **10** Gova spasipe marljivo rodije e prorokura te bi džanena po but tare gova thaj bare brigasa ispituisade le thaj prorokuisade taro milost e Devleso, savo si tumende namenimo. **11** Ispituisade te bi dodžanena ke savo vreme thaj save okolnostura gova spasipe ka ostvaril pe. O Duxo e Hristeso ane lende angleder sikada lende e patnje save ka aven thaj i slava savi ka avol pale gova. **12** O Dol lende sikada kaj von ni služisade pese, nego tumende, kana vačarena tare kova so si tumende akana objavimo te sapletin pe, golese kaj ni šunen e Devleso Lafi. milost savo tumen ka dobin kana ka sikadol o Isus Hrist. **14** Sar e Devlese poslušna čhave ma mučhen tumare purane grešna požude te vladin tumencar sar angleder, kana sena ano bidžanglipe. **15** Nego ane sa so čeren aven sveta, sar so si sveto o Dol

savo akharda tumen. **16** Golese kaj si ano Sveti lil pisimo: "Aven sveta, golese kaj me sem sveto!" **17** Ako akharen Dade e Devle savo savorenđe sudil pravedno pale lende buća bizi razlika, tegani živin ani dar premal leste dok sen sar abandžije ki phuv. **18** Golese so džanen kaj tare tumaro čučo džuvdipe, savo nasledisaden tare tumare paradada, ni sena počinde kolesa so si propadljivo, srebrosa il zlatosa, **19** nego e Hristese kuče ratesa, savo si Bakroro bizi mana thaj bizo greh. **20** Vov sasa odredimo vadži angleder kana sasa o sveto čerdo, al sikadiло ane palune vremenura baše tumende. **21** Prekalo Hrist pačan ano Dol, savo vazdija le tare mule thaj proslavisada le. Golese si tumaro pačajipe thaj i nada ano Dol. **22** Akana, golese kaj tumen thoden tumare duše kana šunden o čačipe te avol tumen iskreno manglipe e phralende, tegani andare sa o ilo manden jekh avere. **23** Golese kaj tumen sen palem bijande na taro propadljivo, nego taro nepropadljivo seme, prekale Devleso Lafi savo si džuvdo thaj trail dži jekh dive. (aiōn g165) **24** Golese kaj, ano Sveti lil si pisimo: "Džijekh manuš si sar čar, thaj sa lesi slava si sar luludi ano polje. I čar ka šučol thaj i luludži ka perol, **25** al e Gospodeso Lafi ačhol ane sa e divesa." A gova lafi si o Lačho Lafi savo propovedisada pe tumende. (aiōn g165)

2 Čhuden tumendar dži jekh bilačipe thaj prevara, dži jekh licemerje, zavist thaj dži jekh vačaripe palo dumo. **2** Sar tek bijande čhave, roden o thodo duxovno thud, lestar te baron dži ko spasenje, **3** akana kana doživisaden kobor si šukar o Gospod. **4** Aven ko Isus, ko džuvdo bar, savo e manuša čhudije, al angle Devlese jakha si birimo thaj dragoceno. **5** I tumen sar džuvde bara mučhen o Dol te ugradil tumen ano duxovno čher, te aven sveto sveštenstvo, savo ka anol e duxovna žrtve, šukar e Devlese, maškaro Isus o Hrist. **6** Golese ano Sveti lil si pisimo: "Akh, čhuvav bar ko Sion, emglavno bar, birimo thaj dragoceno. Thaj ko pačal ane leste, nikad ni ka ladžal." **7** Tumenđe, e pačavnende si gova bar dragoceno, al kolendje save ni pačan si: "O bar, savo čhudije e zidara čerdilo emglavno bar taro čher," **8** Kala si buća save i e anđelura manden te dodžanen. thaj: "O bar pe savo e manuša sapletin pe thaj baro **13** Golese, tumari godi nek avol spremno, ane sa bar pe savo peren." Von si odredime pe gova bar aven džungade! Čhoven sa tumaro pouzdanje ano te sapletin pe, golese kaj ni šunen e Devleso Lafi. milost savo tumen ka dobin kana ka sikadol o Isus **9** Al tumen sen birime manuša, sveto sveštenstvo, sveto narodo, e Devleso vlasništvo, te bi averende vačarena tare slavna buća e Devlese savo akharda sar angleder, kana sena ano bidžanglipe. **10** tumen andaro kalipe ke piro čudesno videlo. "Angleder ni sena narodo, al akana sen narodo e

Devleso. Angleder ni primisaden e Devleso milost, vredno ane Devlese jakha. 5 Gija angleder lačharde al akana primisaden le." 11 Manglalen amalalen, pe i e sveta džuvlja save po pouzdanje čhute ano Dol ohrabriv tumen sar abandžijen thaj došljakuren ani thaj pokorisajle pe romende, 6 sar i Sara so pokorisajli kaja phuv te crden tumen tare grešna požude, save e Avraameše thaj akharda le "gospodarona". Tumen maren pe protiv tumare duše. 12 Maškare kola save sen akana lače čheja, te čeren šukar thaj ma den ni džanen e Devle, živin šukar. Thaj iako ka manden khanči te daravol tumen. 7 Gija i tumen, romalen, te tužin tumen kaj čeren bilačhe buća, ka dičhen aven obzirna premal tumare romnja savencar živin, tumare šukar buća thaj ka den slava e Devlese kana golese kaj si po slabo pol tumendar. Poštujin len, ka avol te sudil o sveto. 13 Baše dži jekh manušikano golese kaj si von tumencar zajedno naslednice tare vlast pokorin tumen zbog o Gospod: il e carose sar Devleso milost savo dol tumen džuvdipe. Tegani e embare šorutnese, 14 il e upraviteljende, saven khanči ni ka ačhol ko drom baše tumare molitve. 8 o caro čhuta te kaznin kolen so čeren bilačhe, thaj Ko palunipe, den godi sar jekh! Aven saosećajna te hvalin kolen so čeren šukar. 15 Golese kaj e jekh averesa! Manden tumare phralen thaj phejen! Devlesi volja si, tumare šukare bućencar te phanden Aven milosrdna thaj ponizna. 9 Ma irin bilačhe bašo e muja e bigodavere manušende, save vaćaren ano bilačhipe ni arman baše armaja! Nego blagoslovini bidžanglipe. 16 Živin sar slobodna manuša, al na sar len, golese kaj tumen sena akharde te nasledin o kola so koristin pi sloboda te učharen po bilačhipe, blagoslov. 10 Ano Sveti lili si pisimo: "Ko mandol te nego živin sar e Devlese sluge. 17 Džijekhe poštujin, avol le šukar džuvdipe thaj te dičhol lačhe divesa, e pašutne pačavnene manden, e Devlestari daran, den nek ićarol pi čhib taro bilačhipe thaj pe vušta taro čast e carose! 18 Tumen e sluge! Pokorin tumen xoxaipe. 11 Nek crdol pe taro bilačhipe thaj nek čerol tumare gospodarenje sa e poštuijmasa, na samo šukaripe. Nek rodol mir thaj nek dičhol te ićarol le. 12 kolende save si šukar thaj kovle, nego i kolendje save Golese so, e jakha e Gospodese dičhen pe pravedna si okrutna. 19 Golese kaj gova si za ki pohvala kana manuša, thaj e Gospodese kana šunen lendje molitve, khoni nevino trpil i nepravda thaj i patnja, golese kaj al o muj e Gospodeso iril pe tare kola save čeren vov svesno džanol kaj gova čerol zbog o Dol. 20 bilačhipe." 13 Ko ka čerol tumende bilačhipe ako Savi hvala isi ane gova ako trpin kana maren tumen trudin tumen te čeren so si šukar? 14 Al i te trpisaden baše tumare grehura? Al te čerden šukaripe thaj golese so čeren šukar, blagoslovime sen! Golese: "Ma te trpisaden i patnja, gova si za ki pohvala anglo daran tare lendje pretrije thaj ma uzinemirin tumen." Dol. 21 Pe gova trpipe tumen sena akharde golese 15 Nego poštujin e Hriste sar e svetone Gospode kaj i o Hrist trpisada baše tumende thaj ačhada ane tumare ile. Uvek aven spremna te odgovorin tumende primer sar te džan pale lese tragura. 22 džijekhese ko pučol tumen bašo razlog tare tumari "Vov ni čerda nisavo greh, ni leso muj xoxaipe ni nada savi isi tumen! 16 Al čeren gova ano kovlipe thaj vaćarda." 23 Kana lese vaćarde bilačhe lafura, vov ano poštujipe. Nek avol tumen thodo savest! Gija, te ni irisada lendje bilačhe lafurencar. Kana trpisada, e manuša tužisade tumen, kola save klevetin tumaro ni pretisada khanikase, nego sa mukhlja Kolese ponašipe ano Hrist, ka aven ani ladž. 17 Thaj gija, save pravedno sudil. 24 O Hrist korkoro ane piro pošukar si te trpin golese so čeren šukar, te si gova e telo indarda amare grehura ko krsto, te šaj te mera Devlesi volja, nego golese so čeren bilačhe. 18 Čače, amare grehurenje thaj te živi bašo pravednost. Lese i o Hrist trpisada baše amare grehura jekh drom bašo ranencar sen sastarde. 25 Golese kaj sena sar bakre sa o vreme – nevino mulo baše grešnikura – te anol so phirden akari-okori, al akana irisaljen e Pastirese tumen e Devlese. Mudardo ano telo, al si ano Duxo thaj e Čuvarese tumare dušengo.

3 Gija i tumen, romnjalen, pokorin tumen tumare romende, čak iako tumaro rom ni prihvatil o Lačho Lafi. Golese kaj, tumaro devlikano životo šaj pridobil len pošukar nego bilo save lafura, 2 kana ka dičhen tumaro čisto, devlikano ponašanje. 3 Tumaro lačhipe ma te avol avral, sar koja savi si khuvde balendi, kitimi zlatosa il uradi barvale šejencar. 4 Mesto gova, tumaro lačhipe nek avol izandral lačho, lačhipe save ni načhol thaj si taro kovlo thaj mirno duxo, save si

Devlese ki desno rig thaj pokorisajle lese e anđelura, trpin, golese kaj si gova e Devlesi volja, nek čeren e vlastura thaj e zora.

4 Golese, sar so o Isus trpisada ano telo, zuravon

i tumen te den godi gija. Golese kaj ko trpil ano telo, ni čerol vadži grehura. 2 Gija, kova vreme save ačhilo tumen ano džuvdipe ki phuv, živin premali Devlesi volja, a na premale manušikane požude. 3 Golese kaj nakhaden but ano purano vreme gija so živisaden sar so manden e manuša save ni džanen e Devlese. Živisaden ano razvrat thaj ane požude, matiljen, nekontrolisano slavisaden, piljen thaj peljen ke koča idolarende, so naj ugodno e Devlese, 4 thaj akana von čudin pe sar ni prasten lencar ane gova isto razvrat thaj divljo džuvdipe, golese akana von bilačhe vaćaren tumendar. 5 Al von ka den računo e Devlese, save si spremno te sudsil e džuvdende thaj e mulende. 6 O Lačho Lafi sasa propovedimo thaj kolende so si akana mule. Gija, iako si osudime sar manuša ano telo, ipak šaj živin ano duxo sar so živil o Dol. 7 Paše si o krajo taro sa. Golese aven mudra thaj trezvena te bi šajine te molin tumen. 8 Angleder sa, nek avol tumen zuralo manglipe jekh prema avereste golese kaj o manglipe učharol but grehura! 9 Jekh avere mučhen ane čhera thaj ma gundin! 10 Dži jekh tumendar nek služil jekh averese kole darosa save dobisada, sar šukar upravitelja ane različita oblikura tare Devleso milost. 11 Te khoni vaćarol, nek dičhol te vaćarol lafura save dija le o Dol. Te khoni služil, nek služil e zorasa savi dija le o Dol, te proslavil pe ane sa o Dol prekalo Isus o Hrist! Lesi si i slava thaj o zuralipe ane sa e divesa. Amin. (aiōn g165) 12 Manglalen amalalen, ma čudin tumen e jagace save phabol maškare tumende te iskušil tumen, te phene kaj čerol pe tumende khanči neobično. 13 Nego, radujin tumen kaj isi tumen kotor ane Hristese patnje, te bi lesa radujina tumen thaj avena baxtale ko vreme kana ka sikadol lesi slava. 14 Te marde tumencar muj baše Hristeso alav, baxtale sen, golese kaj o Duxo e slavako, o Duxo e Devleso, bešol ane tumende. 15 Al khoni tumendar ma te trpil sar kova save mudarol il save čorol il save čerol bilačhe buća il sar kova manuš save čhuvol po nakh ane averende buća. 16 Al te trpisada khoni sar hriščano, ma te ladžal, nego nek slavil e Devle golese so šaj īdarol gova alav. 17 Golese kaj avilo o vreme te počnil o sudo tare Devleso cher! Thaj ako o sudo počnil amendar, sar li ka avol o krajo kolende save ni manden te šunen e Devleso Lačho Lafi? 18 Ano Svetu lil si pisimo: "Ako si pharo e pravednikose te spasil pe, so ka avol e bidevlikanesa thaj e grešnikosa?" 19 Gija, kola save

trpin, golese kaj si gova e Devlesi volja, nek čeren
Šukar buća thaj po pouzdanje te čhoven ano verno
Stvoritelji!

5 Akana, mangav te vaćarav e starešinende maškar tumende. I me sem starešina thaj svedoko tare Hristese patnje thaj isi man kotor ani budućo slava savi ka sikadol. 2 Aven pastira baše Devleso stado save si tumende dindo. Aračhen le na e zorasa, nego mandimasa, gija so o Dol mandol. Čeren gova na parende, nego služin andaro ilo. 3 Ma aven sar gospodara kolenđe save si tumende poverime ki briga, nego aven primer lende. 4 A kana ka sikadol o embaro Pastiri, ka primin veličanstveno kruna kaso sjaj nikad našti bledil. 5 Gija i tumen, ternalen, pokorin tumen e starešinende! Savore uraven tumen ano poniznost jekh premal avereste, golese kaj: "O Dol protivil pe e barikanende, al e poniznonende sikavol milost." 6 Golese, ponizin tumen tale Devleso močno va, te vazdol tumen ano pravo vreme! 7 Sa tumare brige mučhen pe leste, golese kaj vov brinil pe tumende. 8 Pazin te aven spremna thaj džungade! Tumaro protivniko, o beng, phiro trujal sar lavo save dol vika thaj rodol kas te xal. 9 Usprotiv tumen lese zurale ano pačajipe, golese kaj džanen kaj tumare phrala thaj pheja ano sveto trpin iste patnje sar tumen. 10 Al o Dol, save si pherdo milost thaj save ano Isus Hrist akharda tumen ani piri večno slava, pale kova so zala vreme patisaden, ka usavršil tumen, ka učvrstil tumen, ka zuralov tumen thaj ka utvrdil tumen. (aiōnios g166) 11 Sa o zuralipe preperol lese ane sa e divesa! Amin. (aiōn g165) 12 Kava cikno lil pisisdem tumende ano pomoć e Silvaneso, kas diklav sar vernone phrale, te zuralav tumen thaj te uveriv tumen kaj si kava čačukano milost e Devleso. Pe leste zurale ičaren tumen! 13 Pozdravin tumen thaj e manuša andari khandiri ano Vavilon. Von si birime katane tumencar. Pozdravil tumen thaj o Marko, mingro čhavo ano Hrist. 14 Pozdravin jekh avere svetone čumidimasa. Mir tumende savorenđe save sen ano Isus Hrist!

2 Petreso

1 Kava lil pisiv me, o Simon Petar, o sluga thaj apostol e Isuseso e Hristeso, kolende save palo pravednost amare Devleso thaj e Spasiteljeso, e Isuseso e Hristeso, primisade o dragoceno pačajipe sar i amen: **2** But baro milost thaj mir nek avol tumencar prekalo čačukano pindžaripe e Devle thaj e Isuse, amare Gospode. **3** Lesi devlikani zor dija amen sa so trubul bašo džuvdipe thaj bašo devlikanipe, sar pindžardam Kole savo akharda amen pe slavasa thaj šukarimasa. **4** Gija dija amen dragocena thaj bare obećnjura, prekal lende te avol tumen kotor ani devlikani priroda thaj te našen taro lošnipe, savo avol ano sveto tare požude. **5** Baš golese, trudin tumen zurale te doden šukaripe pe tumaro pačajipe, po šukaripe o džanglipe, **6** po džanglipe samokontrola, pi samokontrola strpljivost, po strpljivost devlikanipe, **7** po devlikanipe manglipe premale phrala, thaj po manglipe premale phrala manglipe premale sa avera manuša. **8** Te isi tumen sa kava thaj baron ane gova, tegani ka aven korisna thaj plodna ano pindžaripe amare Gospodeso, e Isuseso Hristeso. **9** Al kas naj kava, koro si, ni dičhol šukar thaj bistrol kaj sasa thodo tare purane grehura. **10** Golese, phralalen thaj phejalen, pobut trudin tumen te zuraven kova pe soste tumen o Dol akharda thaj birisada. Te čerden gija, nikad ni ka peren. **11** Thaj ka aven primime putarde vastencar ano večno Carstvo amare Gospodeso thaj e Spasiteljeso, e Isuseso Hristeso. **(alioños g166)** **12** Golese mangav te dav tumen godi dži jekh drom pe gova, iako tumen sa gova džanen thaj sen zurale ano čačipe savo primisaden. **13** Smatriv kaj gija trubul, te dav tumen godi pe sa kava, dži kaj sem ane kava telo. **14** Džanav kaj sigate ka ačhavav kava telo, sar so sikada mande gova amaro Gospod o Isus o Hrist. **15** Golese sa ka čerav te den tumen godi pe sa kava pale mingro meripe. **16** Kana vačardam tumende tari zor thaj taro avipe amare Gospodeso e Isuseso Hristeso, ni sikadam tumende lukavo izmislime paramiča, nego amen korkore amare jakhencar dikhlijam lesu veličanstvo. **17** Vov taro Dol o Dad primisada o čast thaj i slava, kana dži leste avilo o glaso tari emuzvisimi Slava vačarindoj: "Kava si mingro čhavo, o manglo, savo si palo mingro manglipe!" **18** Amen šundam kava glaso savo avilo taro nebo, kana sama e Isusesa ki sveto gora. **19** Gija čače džana kaj si kala proročka lafura čačukane. Thaj šukar čeren kaj pazin pe kala lafura sar pi memeli savi svetil ano mrako, sa dži kaj ni svanil o dive thaj

dži kaj ni sikadol i čereni i Danica ane tumare ile. **20** Al angleder, mora te haljaren kava: ni jekh proroštvano Svetu lil našti te tumačil pe sar ko mandol. **21** Golese so o proroštvo nikad ni avilo taro manušikan volja, nego e manuša, nadahnutime taro Svetu Duxo, vačarena o haberi taro Dol.

2 Al maškar e Devleso narodo sesa taro purano vreme i xoxavne prorokura, sar so i maškar tumende ka aven xoxavne učiteljura. Von ka anen garado xoxavno sikajipe maškare tumende thaj ka odbacin e Gospode savo otkupisada len. Gija ka čhoven pe peste sigurno propast. **2** But džene ka džan pale lende ladžutne buća thaj zbog lende ka kaljarol pe o Drom e čačimaso. **3** Ane piri pohlepa kala učitelja ka koristin tumen gija so ka vačarena tumende xoxavne lafura, al e Devleso sudo si lende odavno spremno thaj lengo propast adućarol len. **4** Golese kaj o Dol ni poštredisada ni e andeluren save čerde greh, nego čhuta len phangle ano emduboko kalipe e paklosko, kaj si arakhade te adućaren o Sudnjo dive. **(Tartaroō g5020)** **5** Ni o purano sveto o Dol ni poštredisada kana bičhalda potop e bidevlikane manušendje, nego spasisada samo e Noja, e propovedniko taro pravednost thaj vadži efta avere dženen. **6** O Dol osudisada thaj e forura i Sodoma thaj i Gomora ko propast. Phabarda len gija kaj lendar ačhilo samo praho te čerol len primer e bidevlikane manušendje, te dženan so ka avol lencar. **7** Al o Dol spasisada e Lote, e pravedniko savo but patisada zbog o grešno džuvdipe e bidevlikane manušengo. **8** Gole pravedniko mučisade e bidevlikane buća save dive palo dive dikhija thaj šunda dži kaj bešlo maškar lende. **9** Al o Gospod džanol te ikalol e devlikane manušen taro iskušenje, a e bidevlikanen te arachol baši kazna ko Sudnjo dive, **10** angleder kolen save džan pale melale požude e telose thaj ni marin baše Gospodeso vlast. Kala xoxavne učiteljura si drska thaj zurale šorende. Ni daran te vređin e nebeskone bićuren. **11** Čak i e andelura, iako si pozurale thaj po močna lendar, ni aven anglo Gospod gasave uvredljivone optužbencar protiv kala nebeska bićura. **12** Al gasave manuš si sar e nerazumna životinje save vladin pe palo nagon, thaj save si stvorime te aven dolde thaj mudarde. Von vređin kova sostar khanči ni džanen thaj golese ka aven uništimo sar životinje. **13** Ka trpin o bilačhipe sar kazna bašo bilačhipe so čerde. Uživin putarde te čeren melalipe. Von si ladž thaj mana maškar tumende dži kaj gugljarenpe pe piro xoxavno način kana xan tumencar. **14** Lende jakha si pherde požude pale džuvlja. Nisar ni čaljon taro greh

thaj indaren ko greh e lakoumnone manušen. E ile te pokajin pe. **10** Al e Gospodeso đive ka avol sar si lende trenirime ani pohlepa. Von si talo Devleso čor. Ane gova đive o nebo ka načhol ani bari vika. harami. **15** Hasajle thaj naše taro pravo drom. Đele E nebeska zora ka aven phabarade jagasa, a i phuv ko drom e Valaameso, o čavo e Vedorovoneso, savo thaj sa pe late ka avol pusto. **11** A sar ka avol sa gija zavolisada i plata baše piro bilačipe. **16** Al o Valaam uništimo, den godi save trubun te aven. Trubun te sasa ukorimo baše piro bilačipe: i xerni – životinja so živin svetone džudimasa thaj trubun te aven predana našti te vaćarol – vaćarda e manušikane glasosa thaj e Devlese, **12** dži kaj željno ađućaren e Devleso đive ačhada o dilipe e prorokoso. **17** E xoxavne učitelja thaj gija siđaren te bi avola – gova đive kana o nebo si sar izvor bizo paj, sar oblakura save si jurime e ka avol phabardo thaj e nebeska zora ka topin pe olujasa. Lende si spremno than ano embaro kalipe. ani jag. **18** Al pale Devleso obećanje amen ađućara Golese kaj vaćaren barikane thaj čuće lafura thaj nevo nebo thaj nevi phuv, kaj si o pravednost. **14** e nemoralnone požudencar mamin kolen save tek Golese, amalalen manglalen, sar ađućaren kava te naše tare kola save živin ani zabluda. **19** Obećin avol, den sa tumendar o Gospod te aračhol tumen lende sloboda, al von korkore si robura bašo nemoral. bizo greh, bizi mana thaj ano mir e Devlesa. **15** Golese kaj dži jekh robujil kolese so savladisada le. **20** Čhuven tumende ani godi kaj e Devleso strpljivost Gija, te kola save naše taro melalipe e svetoso kana znacił spasenje, gija sar so pisisada gova tumende i dodžanglie amare Gospode thaj e Spasitelje e Isuse amaro manglo phral o Pavle palo džanglipe save o e Hriste, palem ano melalipe zapletin pe thaj peren Dol dija le. **16** O Pavle pisil tare kala buća i ane pe ane lengo vlast, lengo stanje si gore nego angleder. lila. Ane lende si nesave buća save phareste razumin pe, a e bisikade thaj e nepouzdana manuša so ni haljaren len, naopako tumačin len, sar so čeren i avere Svetone ilencar thaj gija spremiñ pese propast. **21** Gasavende pošukar sasa te ma pindžarena o drom **17** Gija, amalalen manglalen, sar so džanen kava angleder, aračhen tumen te ma zavedin tumen e paramič: "O džuklo iril pe ke po čhadipe," thaj: "O bidevikane pe zabludasa thaj te ma hasaren tumaro najardo balo džal palem te meljarol pe ani čik." **18** Nego baron ano milost thaj ano pindžaripe amare Gospode, e Isuse e Hriste. Lese slava i akana thaj ane sa e divesa! Amin. (aiōn g165)

3 Mingre mangle amalalen, kava si dujto lili savo pisiv tumende thaj ane solduj lila pokušisadem te opomeniv tumen te avol tumen sasto razum. **2** Mangav te den tumen godi baše lafura save vaćarde e sveta prorokura thaj baše zapovedura save dija tumen o Gospod thaj o Spasitelj prekal pe apostolura. **3** Angleder kava trubul te džanen, kaj ko paluno vreme ka aven kola save maren muj thaj živin baše vlastita požude. Von ka maren muj **4** thaj ka pučen: "Na li o Hrist obećisada kaj palem ka avol? Pa onda, kaj si? Golese so, amare paradada mule thaj sa si isto sar so sasa kana sasa stvorimo o sveto." **5** Von svesno zanemarin kaj ane purane vremenura čerdile e nebesa palo Lafi e Devleso thaj palo isto Lafi i phuv pojavisajli andare pajta thaj sasa čerdi taro paj. **6** Pale gova, goja purani phuv sasa poplavimi thaj uništiti gole pajesa. **7** Gole istone Lafesa adivesutro nebo thaj i phuv arakhade si bašo uništipe e jagasa thaj bašo đive kana ka aven osudime thaj uništite sa e bidevikane manuša. **8** Al jekh te ma zabistren, amalalen manglalen: e Gospodese si jekh đive sar milja berša thaj milja berša sar jekh đive. **9** O Gospod ni kasnil te pherol piro obećanje, sar so nesave den godi kaj kasnil, nego vov si strpljivo tumencar golese kaj ni mandol nijekh te properol, nego mandol savore

1 Jovaneso

1 Pisi tumende taro Lafi e džuvdimaso, taro kova
savo postojil taro anglunipe. Šundam le thaj
dikhlijam le amare jakhencar thaj doldam le amare
vastencar. **2** O džuvdipe sikadilo thaj amen dikhlijam
le. Svedoci thaj vaćara tumende lestar. Gova si
džuvdipe bizo meripe savo sasa e Devlesa e Dadesa
kas sikada amende. (aiōnios g166) **3** Gija sar so
dikhlijam thaj šundam, vaćara i tumende te avol thaj
tumen katanipe amencar thaj amen isi katanipe e
Dadesa thaj lese Čhavesa e Isusesa e Hristesa. **4**
Pisi tumende kava te avol amaro radost phero. **5**
Kava si haberi so lestar šundam thaj vaćara tumende:
O Dol si svetlost thaj naj ane leste nisavo kalipe.
6 Te vaćardam kaj sam lesa ano katanipe, a phira
ano kalipe, xoxava thaj ni živi ano čaćipe. **7** Al te
phirdam ano svetlost, sar so si o Dol ano svetlost,
amen isi katanipe jekh averesa thaj o rat e Isuseso,
lese Čhaveso thovol amen tare sa e grehura. **8** Te
vaćara kaj naj amen grehura, korkore amen xoxava
thaj o čaćipe naj ane amende. **9** Te priznajisadam
amare grehura, o Dol si verno thaj pravedno thaj ka
oprostil amare grehura thaj ka thovol amen taro sa
o nepravednost. **10** A te vaćardam kaj ni čerdam
grehura, cera e Devle xoxavne thaj sikava kaj leso
lafi naj ane amende.

2 Mingre čhavoralen, kava pisiv tumende, te ma
bi čerena grehura. A te khoni čerda grehura, ko
Dol isi amen kova savo zastupil amen, o Isus o
Hrist, o pravedniko. **2** Vov si žrtva bašo miripe amare
grehurenđe, a na samo amare nego i baše grehura
celone svetose. **3** Te ićardam e Devle zapovestura,
pale gova džana kaj pindžara le. **4** Ko vaćarol:
"Pindžarav e Devle", a lese zapovestura ni ićarol,
xoxavno si thaj naj ane leste o čaćipe. **5** A ko ićarol
lese Lafura, e Devleso manglipe čaće postanisada
savršeno ane leste. Thaj pale gova džana kaj živi ane
lest. **6** Ko vaćarol kaj ano Dol ačhol, trubul te živil
sar so živisada o Isus. **7** Mangljen amalalen, ni pisiv
tumende nevo zapovest, nego purano zapovest, savo
sasa tumen taro anglunipe. Gova purano zapovest
živil ane svetlost thaj vov ni perol ano greh. **11** A
ko mrzil pe phrale il pe pheja, ano kalipe si, an-

kalipe phirol thaj ni džanol kaj džal golese kaj o kalipe
koravol lese jakha. **12** Pisiv tumende, čhavoralen,
golese kaj tumare grehura si oprostime bašo alav
e Isuseso. **13** Pisiv tumende, e dadende, golese
kaj pindžarden kole savo si taro anglunipe. Pisiv
tumende, e terne čhavende, golese kaj pobedisaden
e Bilačhe. **14** Pisisadem tumende, e čhavorenđe,
golese kaj pindžarden e Dade. Pisisadem tumende, e
dadende, kaj pindžarden kole savo si taro anglunipe.
Pisisadem tumende, e terne čhavende, golese kaj
sen zurale thaj e Devleso Lafi ane tumende ačhol thaj
pobedisaden e Bilačhe. **15** Ma manden kava sveto ni
so si ane leste. Ko mandol o sveto, ane leste naj e
Dadeso manglipe. **16** Golese sa so si ano sveto si
požuda e telosi, pohlepa e jakhendi thaj baripe po
barvalipe – gova ni avol taro Dad, nego avol tare
kava sveto. **17** O sveto thaj lese požude načhen, a ko
ćerol e Devleso manglipe, ačhol dži sa e dīvesa. (aiōn
g165) **18** Čhavoralen, akana si poslednjo sato! Sar
so šunden, avol o antihrist. Thaj akana pojavisajle
but antihristura. Golestar džana kaj akana poslednjo
sato avilo. **19** Von sesa maškar amende, al ačhade
amen, golese kaj nikad ni pripadisade amende. Te
pripadina amende čače, von amencar bi ačhena. Al
trubuja golesa te sikadol kaj naj savore amare. **20** A
tumen isi pomazanje taro Svetu Duxo thaj savore
upoznajisaden o čaćipe. **21** Ni pisiv tumende golese
kaj ni pindžaren o čaćipe, nego golese kaj pindžaren
o čaćipe thaj nisavo xoxaipe ni avol taro čaćipe. **22**
Ko si xoxavno, te na kova so vaćarol kaj o Isus naj
o Hrist? Ko ni priznajil e Dade em e Čhave, vov si
antihrist. **23** Dži jekh savo ni priznajil e Čhave, naj le
ni Dad. A ko priznajil e Čhave, isi le i Dad. **24** Ane
tumende te ačhol okova so šunden taro anglunipe. Te
kova so šunden taro anglunipe ačhol ane tumende,
i tumen ka ačhen ano katanipe e Čhavesa thaj e
Dadesa. **25** A kava si obećanje savo vov dija amen:
džuvdipe bizo meripe. (aiōnios g166) **26** Kava pisiv
tumende tare kola save dičhen te indaren tumen ane
xoxaipe. **27** A ane tumende ačhol o pomazanje savo
primisaden lestar thaj golese ni trubul khoni te sikavol
tumen. A golese kaj leso pomazanje sikavol tumen
tare sa thaj gova si čaćipe, a na xoxaipe. Golese
ačhen ano Hrist sar so sikada tumen o Duxo. **28**
nevo zapovest golese kaj leso čaćipe dičhol pe ano
Hrist thaj ane tumende. Golese kaj o kalipe načhol
a o čačukano svetlo već svetil. **9** Ko vaćarol kaj
angle leste kana ka avol. **29** Te džanglijen kaj si o
si ano svetlost, a mrzil pe phrale il pe pheja, vadži
ano pouzdanje kana ka iril pe o Hrist thaj ni ka ladža
Hrist pravedno, tegani džanen kaj savore save ceren
si ano kalipe. **10** Ko mandol pe phrale il pe pheja,
pravda si bijande taro Dol.

3 Dičhen kober manglipe dija amen o Dad, te da lese zapovestura thaj čera so si lese šukar. **23** Thaj amen vika čhave e Devlese thaj čače sam gova. kava si e Devleso zapovest: Te pača ano alav lese E manuša tare kava sveto ni pindžaren amen golese Čaveso e Isuseso e Hristeso thaj te manga jekh kaj ni pindžaren e Devle. **2** Manglalen amalalen, avere, sar so zapovedisada amende. **24** Ko šunol e akana sam e Devlese čhave thaj vadži ni dičhol pe so Devlese zapovestura, ačhol ano Dol thaj o Dol ačhol ka ava ano budućnost. Al džana kaj kana ka avol ane leste. Thaj palo Duxo savo dija amen, džana kaj o Dol ačhol ane amende.

4 Manglalen amalalen, but xoxavne prorokura iklile ano sveto. Ma pačan dži jekhe savo phenol kaj vačarol taro duxo. Iskušin te dičhen avol li lengo duxo taro Dol. **2** Pale kava ka pindžaren e Devlese Duxo: Dži jekh duxo savo priznajil kaj o Isus o Hrist avilo ane manuškano telo, si taro Dol. **3** Ni jekh duxo savo ni priznajil gasave Isuse, naj taro Dol. Ane leste si o duxo e antihristeso. Lese šunden kaj ka avol thaj vov si akana ano sveto. **4** Čavoralen, tumen preperen e Devlese thaj pobedisaden len, golese kaj kova savo si ane tumende si pozuralo nego kova savo si ano sveto. **5** E xoxavne prorokura si taro sveto, golese vačaren kova so si taro sveto thaj o sveto šunol len. **6** Al amen sam taro Dol. Ko pindžarol e Devle, Šunol amen; ko naj taro Dol, ni šunol amen. Pale gova ka pindžara e Duxo e čaćimaso thaj e duxo e xoxaimaso. **7** Manglalen amalalen, te manga jekh avere, golese kaj o manglipe avol taro Dol. Dži jekh savo mandol, si bijando taro Dol thaj pindžarol e Devle. **8** Ko ni mandol, ni pindžarol e Devle golese kaj o Dol si manglipe. **9** E Devleso manglipe sikadilo premal amende pale kava: O Dol bičhalda pe jekhebijande Čhave ano sveto te avol amen prekale leste džuvdipe. **10** Gova si manglipe: Na kaj amen manglijam e Devle, nego vov mangliaj amen thaj bičhalda pe Čhave sar žrtva bašo miripe amare grehurende. **11** Manglalen amalalen, te o Dol gaći mangliaj amen, tegani i amen trubul te manga jekh avere. **12** E Devle khoni nikad ni dikhlija. Te manga jekh avere, o Dol ačhol ane amende thaj leso manglipe si savršeno ane amende. **13** Pale kava džana kaj amen živi ano Dol thaj vov ane amende: Dija amen tare piro Duxo. **14** Thaj amen dikhlijam thaj svedoči kaj o Dad bičhalda pe Čhave te avol Spasitelji e svetoso. **15** Ko priznajil kaj si o Isus Čavo e Devleso, ane leste živil o Dol thaj vov živil ano Dol. **16** Amen pindžardam o manglipe e Devleso premal amende thaj amaro pačajipe čutam ane leste. O Dol si manglipe. Ko živil ano manglipe, živil ano Dol thaj o Dol ane leste. **17** Pale akava amaro manglipe postanisada po savršeno ane amende, golese, te bi avola amen pouzdanje ko sudnjo Đive. Golese sam amen sar o Hrist ane kava sveto. **18** Ano manglipe naj dar, nego o savršeno manglipe

tradol i dar. Kova savo daral, isi le dar tari kazna, aračhol le thaj o Bilačho našti dolol le. **19** Džana so značil kaj naj savršeno ano manglipe. **19** Amen kaj amen sam taro Dol a sa o sveto si ano vlast e manga golese so o Dol amen angleder manglja. **20** Bilačeso. **20** Al džana kaj o Čavo e Devleso avilo Vaćarol li khoni: "Mangav e Devle", a ni mandol pe phrale thaj pe pheja, xoxavno si. Golese ko ni mandol e phrale thaj pe pheja saven dičhol, našti mandol e Thaj amen sam ano čačukano Dol, ano Čavo leso, pe phrale thaj pe pheja saven dičhol, našti mandol e Devle save ni dičhol. **21** Thaj kava zapovest isi amen ano Isus o Hrist. Vov si čačukano Dol thaj džuvdipe lestar: ko mandol e Devle, trubul te mandol pe phrale bizo meripe. (aiōnios g166) **21** Čavoralen mingralen, thaj pe pheja. aračhen tumen tare idolura!

5 Dži jekh savo pačal kaj o Isus si o Hrist, bijando si taro Dol. Thaj dži jekh savo mandol e Dade, mandol thaj lese čhave. **2** Pale kava džana kaj manga e Devleso čhaven: te manga e Devle thaj čera lese zapovestura. **3** Golese gova si manglipe premal o Dol: te ićara amen pe lese zapovestura. A lese zapovestura naj phare. **4** Golese savore save si bijande taro Dol, pobedin e sveto. A kaja pobeda savi pobedisada e sveto si amaro pačajipe. **5** A ko pobedil o sveto? Samo kova savo pačal kaj o Isus si Čavo e Devleso. **6** O Isus o Hrist si kova savo avilo prekalo paj savesa krstisajlo thaj prekalo rat kana sasa ko krsto. Ni avilo samo pajesa nego pajesa thaj ratesa. A o Duxo si savo svedočil tare gova, golese kaj o Duxo si čačipe. **7** Gija trin si svedokura: **8** O Duxo, o paj thaj o rat. Gola trin si jekh svedočanstvo. **9** Amen pača e manušenđe kana svedočin khanči, a e Devleso svedočanstvo si but po važno. A kava vaćarda amendě o Dol: Vov svedočisada tare po Čavo. **10** Ko pačal ano Čavo e Devleso, isi le gova svedočanstvo ane peste. Ko ni pačal e Devle, čerda e Devle xoxavne golese kaj ni pačaja ano svedočanstvo savo vaćarda o Dol tare po Čavo. **11** A kava si o svedočanstvo: O Dol dija amen džuvdipe bizo meripe thaj gova džuvdipe si ane Čavo leso. (aiōnios g166) **12** Kas isi Čavo, isi le džuvdipe, kas naj Čavo e Devleso, naj le džuvdipe. **13** Gova písisadem tumende, save pačan ano alav e Čaveso e Devleso, te džanen kaj isi tumen džuvdipe bizo meripe. (aiōnios g166) **14** Kava si pouzdanje savo isi amen ane leste: o Dol uslišil amen te molisadam so si pale lesi volja. **15** Thaj te džana kaj šunol amen ane sa so moli le, džana kaj isi amen kova so molisadam le. **16** Dičhol li khoni pe phrale il pe pheja kaj čerol greh savo ni inđarol ko meripe, nek molil baše leste thaj o Dol ka dol le džuvdipe. Vaćarav tare kola kaso greh ni inđarol ano meripe. Al isi i greh savo inđarol ko meripe. Baše gasavo manuš ni vaćarav te molin. **17** Dži jekh nepravda si greh. Al isi i greh savo ni inđarol ko meripe. **18** Džana kaj khoni savo si bijando taro Dol, ni živil ane grehura, golese kaj e Devleso Čavo

2 Jovaneso

1 Kava pisiv, me, o starešina o Jovan, e gospođače sava o Dol birisada thaj lače čhavende saven me mangav ano čačipe, a na samo me nego i sa save pindžarde o čačipe, **2** bašo čačipe savo trajil ane amende thaj ka avol amencar sa e divesa: (aiōn g165) **3** O milost thaj o milosrđe thaj o mir taro Dol, o Dad thaj taro Čhavo e Dadeso o Isus o Hrist, ka avol amencar ano čačipe thaj ano manglipe! **4** But radosno sema golese so maškar círe čhave arakhljem nesaven save živin ano čačipe, sar so primisadam o zapovest taro Dad. **5** Thaj akana gospodo, ni pisiv tuće nevo zapovest, nego kova savo sasa amen taro anglunipe. Moliv tut, te manga jekh avere. **6** A kava si o manglipe: te phira pale Devlese zapovestura. Gova zapovest so šunden taro anglunipe, si te trajin ano manglipe. **7** Pisiv kava golese kaj iklide ano sveto but xoxavne save ni phenen kaj o Isus o Hrist avilo ano telo. Dži jekh gasavo manuš si xoxavno thaj o antihrist. **8** Aračhen pe tumende, ma te hasaren kova so zaradisaden, nego te primin perdi plata. **9** Dži jekh savo ni ačhol nego crdol pe taro sikajipe e Hristeso, naj le Dol. Al savo ačhol ane Hristeso sikajipe, le isi i Dad thaj Čhavo. **10** Te avol khoni ke tumende thaj kava sikajipe ni anol, ma mučhen le ni ane tumaro čher thaj ma pozdravin tumen lesa! **11** Golese ko pozdravil pe lesa, lol kotor tare lese bilačhe buća. **12** Vadži but isi man so te phenav tumende, al ni mangljem lilesa thaj mastilosa, al nadima kaj ka avav tumende thaj muj mujesa ka vaćarav tumencar, te avol amaro radost perdo. **13** Pozdravin tut e čhave če phejače savi si birime taro Dol.

3 Jovaneso

1 Kava pisiv, me, o starešina o Jovane, e mangle
Gajose kas mangav ano čačipe. **2** Mangleja amala!
Molima ane sa te avol tuče šukar thaj te ave sasto,
sar so si šukar će dušaće. **3** Golese but radujisaljem
kana avile nesave phrala thaj svedočisade tare ciro
vernost e čačimase thaj tare gova sar tu phire ano
čačipe. **4** Mandje naj po baro radost nego te šunav
kaj mingre čhave palo čačipe phiren! **5** Mangleja
amala, čače san verno ane sa so čere e phralenđe
čak i kolendje save si abandžije. **6** Von svedočisade
tare ciro manglipe angli khandđiri. Šukar ka čere te
spremisadan len dromese sar so trubul anglo Dol.
7 Golese kaj von pojdisade ko drom baše Hristeso
alav thaj khanči ni lije tare kola save ni pačan ano
Dol. **8** Gija amen trubul te pomogni gasaven, lencar
katane te čera bući bašo čačipe. **9** Pisisadem lil e
khandđirače, al o Diotref, savo mandol te avol angluno
maškar lende, ni mandol te primil amen. **10** Golese
te aviljem, ka sikavav le save buća vov čerol thaj
klevetil amen e bilačhe lafurencar. Al ni gova naj lese
dosta, nego korkoro e phralen ni primil thaj branil e
phralen save manden te primin len thaj tradol len
andari khandđiri. **11** Mangleja amala! Ma dža palo
bilačipe, nego palo šukaripe. Ko čerol šukar, taro
Dol si. A ko čerol bilačhe, ni dikhla e Devle. **12**
Taro Dimitrije savore lačhe svedočin, o čačipe golesa
složil pe, pa gija i amen svedoči. A tu džane kaj o
svedočanstvo amaro si čačukano. **13** Vadži but isi
man so te pisiv tuče, al ni mangav mastilosa thaj
perosa, **14** al nadima kaj sigate ka dikhav tut thaj muj
mujesa te vaćara. Mir tusa! Pozdravin tut e amala.
Pozdravi sa amare amalen palo alav.

Judas

1 Me o Juda, sluga e Isuseso e Hristeso thaj phral e Jakoveso, pisiv savorenđe tumende save sen akharde taro Dol. O Dol, o Dad mandol tumen thaj zaštitil tumen ano Isus o Hrist. **2** O Dol te dol tumen milosrđe, mir thaj manglipe te barol ano izobilje! **3** Manglalen amalalen! Sar so but manglijem te pisiv tumende taro amaro katano spasenje, al mora te pisiv tumende aver khanči: mangav te zuravav tumen te borin tumen bašo pačajipe savo o Dol ane sa e divesa dija pe svetone manušenđe. **4** Golese kaj corale čhute pe maškar tumende nesave manuša, sar so sasa pisime odavno lende sudose, baše kova so čeren. Gova si bidevlkane manuša savende si o milost amare Devleso izgovor bašo lengo nemoral thaj save odreknin pe taro Isus o Hrist, savo si amaro jekh Vladari thaj Gospodari. **5** A mangav te dav tumen godi pe gova so već džanen. Tumen džanen kaj o Isus angleder spasisada e Izraelcuren andari Egipatsko phuv, a pale gova uništisada kolen save ni pačaje. **6** Den tumen godi kaj e andelura save ni ičarde pe ke pumaro autoritet, nego ačhade po than kaj bešena, si phangle ane večna sindira thaj o Gospod ičarda len ano kalipe dži kaj ni avol o baro Đive e Sudoso. (aiōnos g126) **7** Den tumen godi tari Sodoma thaj i Gomora thaj e pašutne forura ane save sesa e manuša sar kala andelura. E manuša sesa ano blud thaj manglije te zadovoljin piri pozuda te soven e murša muršencar thaj von si sar primer kolendje so ka trpin kazna ani jag savi ni ačhol. (aiōnos g166) **8** Gasave si gola manuša. Indaren len lende sune, meljaren pumaro telo ane grehura, čhuden e Devleso autoritet thaj vaćaren bilačhe tare slavna andelura. **9** A čak ni jekh tare šorutne andelura, o Mihailo, kana čerda čingara e bendesa baše Mojsijaso telo, ni tromaja te osudil le bilačhe lafurencar, nego vaćarda: "O Gospod te prekoril tut!" **10** Al kala manuša bilačhe vaćaren tare gova so ni pindžaren. Zala haljaren, al na godasa, nego nagonesa sar e nerazumna životinje. Gova ka uništil len. **11** Pharo lendje! Golese so von pojdisade e Kajinese dromesa. Baši plata predajisajle ani Valaamesi zabluda. Golese ka aven uništimo sar kola so učestvujisade ane Korejasi pobuna protiv o Dol. **12** Von si opasna sar garade stene talo more pe tumare katane gozbe, pe save proslavin o manglipe e Gospodeso. Kana tumencar xan bizi dar, korkore pes čaljaren. Von si oblakura bizo bršnd save inđarol i balval. Von si sar kašta ano jesen so ni den bijandipe, save si ikalde andaro koreno

thaj duj droma mule. **13** Von si sar divlja morska talasura so čeren spuma, gija von sikaven pumare ladžutne buća. Von si sar čerenja latalice, savende si pripremimo emkalo kalipe za ke sa e divesa. (aiōn g165) **14** Lendar prorokujisada o Enoh, eftato generacija taro Adam, vaćarindoj: "Dikh, o Gospod avol e milja thaj miljencar pe svetone andelurencar, **15** te sudił savoren thaj te osudil sa e bidevlkanen, bašo sa o bidevlkanipe save čerde e bidevlkane manuša, thaj baše sa e uvredljiva lafura save vaćarde e bidevlkane grešnikura protiv leste." **16** Gola manuša mrmlijin thaj nikad naj zadovoljna, živin pale pe pozude, mujesa vaćaren barikane lafura em baše piro korist čeren pe Šukar e manušencar. **17** Manglalen amalalen! Den tumen godi so angleder phende e apostolura amare Gospodese e Isuseso Hristese. **18** Vaćarde tumende: "Ano poslednjo vreme ka aven kola save ka maren muj, save ka udovoljin piro bidevlkano manglipe." **19** Gasave manuša maškar tumende anen ulaipe, von si telesna thaj naj len Svetu Duxo. **20** A tumen manglalen amalalen, vazden korkore tumen po temelji tumare emsvetone pačajimasa thaj molin tumen ano Svetu Duxo. **21** Ićaren tumen ane Devleso manglipe dži kaj adućaren amare Gospode e Isuse e Hriste ano piro milosrđe, te inđarol tumen ano džuvdipe bizo meripe. (aiōnos g166) **22** Aven milosrdna premal kola save naj sigurna ano piro pačajipe. **23** Spasin averen thaj ikalen len andari jag e Devlese sudostar. Aven milosrdna premal lende, al ko isto vreme aven oprezna! Mrzin thaj e šeja save si melale lende grehosa! **24** O Dol šaj aračhol tumen te ma peren ane grehura thaj te aven bizi mana, ano baro radost, te čhuvol tumen angli piri slava. **25** Lese, jekhe Devlese, amare Spasiteljese prekalo Isus o Hrist, savo si amaro Gospod, preperol slava, veličanstvo, zuralipe thaj vlast angleder sa o vreme, akana thaj dži sa e divesa! Amin. (aiōn g165)

Otkrivenje

1 Kava si otkrivenje e Isuseso e Hristeso, savo o Dol dija lese te bi sikavola e slugende so trubul te desil pe sigate. O Hrist gova sikada gija so bičhalda pe andelo e slugase e Jovanese. **2** A o Jovane svedočisada tare sa so dikhlij. Gova si e Devleso lafi thaj o svedočanstvo taro Isus Hrist. **3** Blagoslovimo si kova savo čitil thaj kola save šunen e lafura tare kava proroštvo thaj ićaren pe pe kova so si ane leste pisimo, golese kaj si o vreme paše. **4** Kava lil si taro Jovane e efta khandirende save si ani Cikni Azija: Milost thaj mir tumende tare Kova savo si, savo sasa thaj savo ka avol thaj tare efta duxura save si angle lesu presto **5** thaj taro Isus o Hrist. Vov si Verno svedoko thaj angluno savo uštilo tare mule thaj Vladari pe carura ki phuv. Vov mandol amen thaj oslobođisada amen taro greh pe ratesa **6** thaj čerda amen te ava carstvo thaj sveštenikura pire Devlese thaj e Dadesa. Golese, lese slava thaj zuralipe ane sa e divesa. Amin. (aiōn g165) **7** Akh! Avol e oblakurencar thaj dži jekh jakh ka dičhol le, i kola so pusade le. But ka roven pale leste sa e plemenura ki phuv. Va, gija ka avol. Amin. **8** "Me sem Alfa thaj Omega – Anglunipe thaj Krajo" vaćarol o Gospod o Dol, savo si, savo sasa thaj savo ka avol – Vladari pe sa. **9** Me, o Jovane, tumaro phral ano Hrist, savo ulavol tumencar e patnje, o carstvo thaj strpljivo ustajnost ano Isus, sema ko ostrvo Patmos golese so propovedisadem e Devleso lafi thaj so svedočisadem taro Isus. **10** Ano dive e Gospodeso, kana o Duxo indarda man, pale mande šundem zuralo glaso so šundilo sar truba. **11** Vaćarda: "Pisi ano lil kova so dičhe thaj bičhal gova ane efta khandira: ano Efes, ano Smirna, ano Pergam, ano Tijatira, ano Sard, ano Filadelfija thaj ani Laodikeja." **12** Irisaljem te dikhav kaso si gova glaso savo vaćarol mande. Kana irisaljem, dikhlijem efta zlatna svešnjakura taro zlato **13** thaj maškar e svešnjakura nekas "sar Čavo e manušeso". Sasa urado ano baro fostano, a prekalo kolin phanglo zlatnove kuštikasa. **14** Leso šoro thaj lese bala sesa parne sar i pošom, parne sar iv thaj lese jakha sesa sar plameno e jagako. **15** Lese pingre sesa sar sjajno bronza užarime ani jag thaj lesu glaso sasa sar šunipe e bare vodopadeso. **16** Ane piro desno va ićarda efta čerenjengi save dikhlijan ane mo desno va thaj gola efta zlatnove svešnjakurengi si: efta čerenja si e andelura tare efta khandira thaj efta svešnjakura si e efta khandira."

2 "E andelose tari khandiri ano Efes pisi: 'Kava vaćarol Kova savo ićarol efta čerenja ane po desno va thaj phiro maškar efta zlatna svešnjakura: **2** Džanav cire buća, ciro trud thaj ciro strpljivost. Džanav kaj našti trpi e bilače manušen thaj kaj ispitujisadan kolen so pese phenen kaj si apostolura, al naj, thaj arakhlijan kaj si xoxavne. **3** Džanav kaj strpljivo ačhe ane gova thaj but trpisadan baše mingro alav thaj ni odustanisadan. **4** Al isi man protiv tute kaj ačhadan ciro angluno manglipe premal mande, savo sasa tut ko angluno vreme! **5** Golese, de tut godi kotar peljan! Pokaji tut thaj čer kova so angleder čerdan. Ako ni pokaji tut, ka avav ke tute thaj ka crdav ciro svešnjako tare lesu than maškare khandira. **6** Al šukar si tuće gova kaj mrzi e buća e nikolaiturende, golese kaj i me mrziv. **7** Kas isi kana nek šunol, so o Duxo vaćarol e khandirende! E pobednikose ka dav te xal taro kaš e džuvdimaso, savo si ane Devleso raj." **8** "E andelose tari khandiri ani Smirna pisi: 'Kava vaćarol o Angluno thaj o Poslednjo, savo sasa mulo thaj džuvdilo: **9** Džanav cire patnje thaj ciro čororipe – al tu san barvalo! Džanav thaj i hula kolendi save pese phenen kaj si Jevreja, al naj, nego von si sinagoga e Satanasi. **10** Ma dara tare kova so ka trpi. Šun, o beng nesaven tumendar ka čhuvol ko phanglipe te iskušil tumen thaj ka trpin e patnje deš dive. Aven verna pa iako mora te meren thaj ka dav tumen venco taro džuvdipe. **11** Kas isi kana nek šunol, so o Duxo vaćarol e khandirende! E pobednikose našti khanći čerol o dujto meripe." **12** "E andelose tari khandiri ano Pergam pisi: 'Kava phenol Kova kas isi oštvo mačo savo činol ke duj riga: **13** Džanav kaj beše – gothe kaj si e Satanaso presto. Al zurale ićare tut ke mo alav thaj ni odreknisalan taro pačajipe ane mande ni tegani kana sasa mudardo mingro verno svedoko o Antipa ane tumaro foro, odori kaj o Satana bešol. **14** Al isi man khanći zala protiv tute: isi tut odori nesave save ićaren pe po sikajipe e Valaameso, savo sikada e Valake te navedil e Izraelcuren te grešin gija so xalje mas savo sasa žrtvujimo e idolurenđe thaj dije pe ano blud. **15** Gija, isi i tut nesave save ićaren pe phenda: "Ma dara! Me sem Angluno thaj Poslednjo.

po sikajipe e nikolaiturengo. 16 Golese, pokaji tut, parne fostenura thaj ni ka kosav leso alav andaro Lil il ka avav tuće sigate thaj ka marav man lencar e e džuvdimaso. Leso alav ka prznajiv anglo mo Dad mačosa tare mo muj. 17 Kas isi kana nek šunol, so o thaj angle lese anđelura. 6 Kas isi kana nek šunol, Duxo vaćarol e khandirende! E pobednikose ka dav so o Duxo vaćarol e khandirende.” 7 “E anđelose garado mangro savo akhardol “mana” thaj ka dav le tari khandiri ani Filadelfija pisi: ‘Kava vaćarol o Sveto parno bar, a ke gova bar ka avol pisimo nevo alav, thaj Čačukano savo isi le ključo e caroso e Davideso savo khoni ni džanol, sem kova savo dobil le.’” 18 “E – kova so vov putrol, khoni našti te phandol thaj anđelose tari khandiri ani Tijatira pisi: ‘Kava vaćarol kova so vov phandol, khoni našti te putrol. 8 Džanav o Čhavo e Devleso, kase si jakha sar plameno e čire buća. Akh, putardem e vudara angle tute thaj jagako thaj e pingre sar sjajno bronza: 19 Džanav čire khoni našti phandol len. Džanav kaj isi tut zala zor, buća, čiro manglipe, čiro pačajipe, čiro služipe thaj al ićare tut ke mingro lafi thaj ni odreknisaljan me čiro istrajnost. Džanav i kaj akana čere po but nego alavestar. 9 Akh, dav tut kolen andari sinagoga e so čerdan ano anglunipe. 20 Al isi man protiv tute Satanasi – kolen save phenen kaj si Jevreja, al naj, kava: mučhe gole džuvljače e Jezabeljače te čerol so golese kaj xoxaven – ka čerav te aven te klanjin pe mandol. Voj korkori pese vaćarol kaj si proročica thaj angle čire pingre thaj te dodžanen kaj me mangav pe sikajimasa navedil mingre slugen te grešin gija so tut. 10 Golese kaj ićardan tut pe mingro zapovest thaj mukhlie pe ano blud thaj xalje mas savo si žrtvujimo ačhiljan istrajno, i me tut ka arakhav kana ka avol o e idolurenđe. 21 Dijem la vreme te pokajil pe, al voj sato taro iskušenje, savo ka avol ke sa o sveto te ni manglja te pokajil pe baše piro blud. 22 Akh, ka iskušil kolen save si džuvde ki phuv. 11 Akh, ka avav čhudav la ko than e nasvalimaso. Thaj kola save sigate. Zurale ićar kova so isi tut, ma khoni te lol den pe lasa ano blud, ka čhudav len ane bare patnje čiro venco. 12 E pobedniko ka čerav sar stubo ano ako ni pokajin pe baše pe buća. 23 Ka mudarav laće hram me Devleso thaj nikad više ni ka ikljol lestar. Ka čhavnen nasvalimasa. Gija, sa e khandira ka džanen pisiv pe leste o alav me Devleso thaj o alav e foroso, kaj sem me Kova savo ispitui e ile thaj e godja. Thaj me Devleso – nevo Jerusalim, savo uljol taro nebo svakonese tumendar ka dav pale tumare buća. 24 A tare mo Dol thaj mingro nevo alav. 13 Kas isi kana tumende averende ani Tijatira, save ni ićaren tumen nek šunol, so o Duxo vaćarol e khandirende.” 14 “E ke gova xoxavno sikajipe thaj ni upoznajisaden e anđelose tari khandiri ani Laodikeja pisi: ‘Kava phenol Satanase dubine, vaćarav: ni ka čhuvav tumende o Amin, Verno thaj Čačukano svedoko, o Gospodari aver phariepe, 25 nego ićaren tumen zurale pe kova so tare sa so o Dol čerda. 15 Džanav čire buća, kaj naj isi tumen, dži kaj me ni avav. 26 E pobednikose savo san khančese, ni sar šudro ni sar tato paj. Te ave dži o kraj ićarolpe pe gova so me phenav lese, ka dav barem šudro il tato! 16 Gija san mlako – ni šudro ni le vlast pe narodura. 27 “Ka vladil pe lende sastrunale tato – ka čhungarav tut andar mo muj! 17 Vaćare: rovljasa thaj ka phađol len sar čare tari čik.” 28 Ka “Barvalo sem. Barvaljem thaj khanči ni trubul man!” avol le gasavo vlast sar so me dobisadem tare mo Al ni džane kaj san bibaxtal, jadno, čoro, koro thaj Dad. Thaj ka dav le i čereni i Danica. 29 Kas isi kana nango. 18 Savetujuv tut, mandar te čine zlato savo si nek šunol so o Duxo vaćarol e khandirende!”

3 “E anđelose tari khandiri ani Sarda pisi: ‘Kava vaćarol Kova so isi le efta duxura e Devlese thaj efta čerenja. Džanav čire buća. Džanav kaj phene kaj san džuvdo, iako san mulo. 2 Av džungado! Zurav gova so ačhilo, angleder so i gova ni merol. Golese so, arakhlijem kaj čire buća naj sa šukar ane jakha e Devlese. 3 Golese, de tut godi kova so primisadan thaj šundan. Ićar tut pe gova zurale thaj pokaji tut tare će bilache buća. Ako ni ave džungado, ka avav pe tute tari jekh drom sar čor, a ni ka džane ane savo sato ka iznenadiv tut. 4 Al isi tut ani Sarda nekobor manuša save ni meljarde pe fostenura bilačhe bućencar. Von ka phiren mancar ane parne fostenura, golese kaj si dostojna. 5 Gija o pobedniko ka avol urado ane

pročistimo ani jag, gjitate čaće ka ave barvalo. Čin mandar parne šeja, gjitate ka urave tut thaj ni ka sikadol čo ladžutno nandipe. Čin mandar melemo, te mačhe lesa će jakha te šaj dičhe. 19 Me koriv thaj vaspitiv sa kolen saven mangav. Golese av revno thaj pokaji tut. 20 Akh, ačhav ko vudar thaj čalavav. Te khoni šunol mo glaso thaj putrol o vudar, ka avav leste andre thaj ka xav lesa thaj vov mancar ka xal. 21 E pobednikose ka dav te bešol mancar ko mingro presto, sar so i me pobedisadem thaj bešljem mingre Dadesa ko leso presto. 22 Kas isi kana nek šunol, so o Duxo vaćarol e khandirende.”

4 Pale gova dikhlijem: Dikh, angle mande sasa putardo o vudar ano nebo. A glaso, so angleder šundem, sar glaso e trubako, vaćarda: “Av akari upre

thaj ka sikavav tué so ka avol pale kava!" 2 Sigate o Duxo inđarda man thaj akh, o presto sasa ko nebo thaj neko bešlo pe leste. 3 Kova so bešola ko presto izgledila sar jaspis thaj sard. Thaj trujal o presto sasa duga savi izgledila sar smaragd. 4 Trujal o presto sesa bišeštar prestolura thaj pe lende bešle bišeštar starešine. Sesa urade ano parno thaj sasa len zlatna vencura pe šore. 5 Taro presto avena bljeskura tare munje, grmljavine thaj gromura. Anglo presto phabili efta baklje. Gola si efta duxura e Devlese. 6 Anglo presto sasa khanči so ličila po stakleno more, prozirno sar kristalo. Ano maškar thaj trujal o presto sesa štar, džuvde bićura. Gola bićura sesa pherde jakhencar angal thaj palal. 7 O angluno biće sasa sar lav, o dujto sar guruv, o trito sasa le muj sar manuš thaj o štartu sasa sar orao kana letil. 8 Sa e bićura sasa len po šov phakha. E bićura sesa pherde jakhencar, save sesa lende pe phaka thaj tale phaka. Gola bićura i dive i rat bizo ačhipe vaćaren: "Sveto, sveto, sveto si o Gospod o Dol o Svemogućo, savo sasa, savo si thaj savo ka avol!" 9 Svako drom kana gola bićura den slava, čast thaj zahvalnost Kolese so bešol ko presto thaj živil ane sa e divesa, (aiōn g165) 10 peren mujencar kola bišeštar starešine dži i phuv angle Kova so bešol ko presto thaj klanjin pe Kolese savo živil ane sa e divesa, pa čhuven pe zlatna vencura anglo presto vaćarindoj: (aiōn g165) 11 "Dostojno san, Gospode thaj Devla amareja, te primi i slava, o čast thaj o zuralipe, golese kaj tu sa čerdan thaj cire voljasa sasa sa stvorimo thaj sa postanisada."

5 Ano lesno va Kolese so bešol ko presto dikhlijem paćardo lil so sasa pisimo andral thaj avral thaj pečatirimo efta pečaturencar. 2 A dikhlijem jekhe zurale andelo sar vaćarda bare glasosa: "Ko si dostojo te phađol kala pečatura thaj te putrol kava paćardo lil?" 3 Al khoni ni ko nebo, ni ki phuv ni tali phuv naštine te putrol o paćardo lil ni te dičhol ane leste. 4 Tegani me lijem te rovav but golese so khoni naštine te putrol o paćardo lil thaj te dičhol ane leste. 5 Al jekh tare starešine phenda mande: "Ma te rove. Ek, pobedisada o Lavo tare Judaso pleme, o Koreno e Davideso. Vov šaj phađol e pečatura thaj te putrol o paćardo lil." 6 Tegani dikhlijem sar maškaro presto thaj maškare štar bićura thaj maškare starešine ačhol Bakroro savo izgledila sar čhindo. Sasa le efta šinga thaj efta jakha, save si efta duxura e Devlese bičhalde ane sa o sveto. 7 O Bakroro avilo thaj lija taro desno va Kolestar so bešlo ko presto o paćardo lil. 8 Thaj kana lija o paćardo lil, e štar bićura thaj e bišeštar starešine pele ke pe koča anglo Bakroro. Savoren

sesa harfe thaj zlatna čare pherde tamjanesa, so si e molitive e Devlese manušendje. 9 Von dīlabena nevi dili: "Dostostojno san te le o paćardo lil thaj te phađe lese pečatura, golese kaj sana čhindo, thaj će ratesa poćindan e manušen bašo Dol e manušen tare sa e plemenura, čhiba, narodura thaj nacije. 10 Čerdan len te aven carstvo thaj sveštenikura amare Devlese, thaj von ka vladin ki phuv." 11 Tegani dikhlijem thaj šundem glaso tare but andelura trujal o presto thaj tare bićura thaj tare starešine. E andelurengi dindipe sasa milja thaj milionura. 12 Dīlabena bare glasosa: "Dostojno si o Bakroro, savo sasa čhindo te lol i zor, o barvalipe, o mudrost, o zuralipe, o čast i slava thaj o blagoslov!" 13 Tegani šundem sa e stvorenjura ko nebo, ki phuv, tali phuv thaj ko more thaj sa so si ane lende, sar phenen: "Blagoslov, o čast, i slava thaj o zuralipe Kolese savo bešol ko presto thaj e Bakrorese ane sa e divesa!" (aiōn g165) 14 Thaj e štar bićura vaćarde: "Amin!" A e starešine pele ke pe koča thaj klanjisajle lese.

6 Tegani dikhlijem sar o Bakroro phaglja jekh tare efta pečatura thaj šundem jekhe tare kola štar džuvde bićura sar vaćarol zurale glasosa sar grmljavina: "Ava!" 2 Dikhlijem thaj angle mande sasa parno gra thaj pe leste manuš džitkasa! Dobisada venco e pobednikoso, a vov jašisada sar pobedniko, te pobedil. 3 Kana phaglja o Bakroro o dujto pečato, šundem sar o dujto džuvdo biće phenol: "Ava!" 4 Tegani avilo aver gra, lolo sar jag, a kova so jašil pe leste dobisada vlast te lol tari phuv o mir, e manuša te mudaren jekh avere. Thaj dobisada baro mačo. 5 Kana phaglja o Bakroro o trito pečato, šundem sar o trito džuvdo biće phenol: "Ava!" Dikhlijem thaj angle mande sasa kalo gra thaj pe leste manuš so sasa le kantari ane piro va! 6 Tegani šundem khanči sar glaso maškare štar džuvde bićura sar phenol: "Kilo điv baši jekh dnevnička il trin kila ječmo baši jekh dnevnička! Al e uljese thaj e moljače ma te čeren bilačhe." 7 Kana phaglja o Bakroro o štarto pečato, šundem sar o glaso taro štartu džuvdo biće phenol: "Ava!" 8 Dikhlijem thaj angle mande sasa sivo gra. Alav koleso so jašila pe leste sasa Meripe thaj pale leste džala o sveto e mulengo. Dobisade vlast taro štartu kotor e manušengi ki phuv, te mudaren mačosa, bokhalimasa, nasvalimasa thaj e divljone životinjencar e phuvače. (Hadēs g86) 9 Kana phaglja o Bakroro o pandžto pečato, dikhlijem talo žrtveniku e duše kolendje save sesa čhinde baše Devleso lafi thaj baše lende svedočanstvura save sesa len. 10 Von dije vika andaro sa o glaso: "Vadži kobor,

Gospodarona svetoneja thaj čačukaneja, ni ka sudi e vika andare sa o glaso: "Spasenje preperol amare manušenđe save si ki phuv thaj ka osveti amaro rat?" Devlese, savo bešol ko presto thaj e Bakrorese!" 11 11 Tegani dži jekh lendar dobisada parno fostano thaj Sa e andelura ačhile trujal o presto, e starešine thaj e sasa lendje vaćardo te ađućaren vadži zala dok ni štar džuvde bićura. Von pele tele pe pumare muja pherdol o đinipe lendje phralende, kolende so služin anglo presto thaj klanjisajle e Devlese. 12 Vaćarena: lencar, save trubul te aven mudarde sar von. 12 "Amin! Blagoslov, slava, mudrost, hvala, čast, zuralipe Kana phaglja o Bakroro o šovto pečato, dikhlijem thaj zor amare Devlese ane sa e divesa. Amin!" (aiōn sar i phuv lija but te tresil, o kham kalilo sar čaršafi g165) 13 Tegani jekh tare starešine pučja man: "Ko taro kostret thaj sa o čhon čerdilo lolo sar rat. 13 E si kola so si urade ane parne fostanura thaj kotar čerenja e nebose pele ki phuv sar zelena smokve so avile?" 14 Phendem lese: "Me ni džanav. Al tu džane, peren taro kaš sar kana tresil len i zurali balval. 14 O gospodarona!" A vov phenda mande: "Kala si kola so nebo hasajlo sar paćardo lil kana phandol pe, a sa e avile tare bare patnje thaj pe fostanura thode thaj bregura thaj e ostrvra crdije pe tare piro than. 15 parnjarde e Bakrorese ratesa. 15 Golese, von ačhen Tegani e phuvaće carura, e vode, šorutne e vojskaće, anglo presto e Devleso thaj služin le dive em rat e barvale, e zurale thaj sa e robura thaj e slobodna ane leso hram. A Kova savo bešol po presto ka živil manuša garade pe ane pećine thaj maškare bare maškar lende thaj ka štitil len. 16 Von nikad više ni ka bara e bregose, 16 vaćarindoj e bregurende thaj e aven bokhale ni trošale thaj nikad više ni ka phabarol bare barende: "Peren pe amende thaj garaven amen len o kham ni nisavo tatipe. 17 Golese so, o Bakroro, taro muj Koleso savo bešol ko presto thaj tare holi savo si ko maškar anglo presto, ka avol lengo pastiri. e Bakroresi! 17 Golese kaj avilo o baro dive lendje Ka inđarol len ko izvori e džuvde pajeso. A o Dol ka holjače! Ko ka ačhol džuvdo?"

7 Tegani dikhlijem štar andelura sar ačhen ke štar riga e phuvaće. Ačhavena štar balvalja e phuvaće, 8 Kana phaglja o Bakroro o eftato pečato, khanči ni šundilo ko nebo paše opaš o sato. 2 Tegani te ma phurden e balvalja ni ki phuv, ni ko more, ni ko dikhlijem efta andeluren save ačhile anglo Dol. Von nisavo kaš. 2 Tegani dikhlijem jekhe avere andelo sar dobisade efta trube. 3 Thaj avilo aver andelo, savo avol taro istok thaj inđarol o pečato e džuvde Devlese. sasa le zlatno kadionica, thaj ačhilo anglo žrtveniko. Andare sa o glaso vaćarda kole štare andelurende Dobisada but tamjano te anal le e molitvencar sa save dobisade vlast te anen šteta e phuvaće thaj e e Devlese manušencar ko žrtveniko anglo presto. morese: 3 "Ma anen šteta e phuvaće, ni e morese, 4 O čuro taro tamjano tari kadionica savi ićarda o ni e kaštenđe sa dok ni čhuva pečato ke čikata e andelo, katane e molitvencar e Devlese manušenđe, slugenđe amare Devlese!" 4 Pale gova šundem o uštio premašo Dol. 5 Tegani o andelo lija i kadionica, đinipe save sesa beležime pečatosa: šelusaranda pherda la jagasa taro žrtveniku thaj čhudija ki phuv. thaj štar milje tare sa e Izraelska plemenura. 5 Pe gova avile gromura thaj grmljavina, sevisade e Tare Judaso pleme 12 000 beležime pečatosa, tare munje thaj tresisajli i phuv. 6 Efta andelura save sasa Ruvimeso pleme 12 000 beležime pečatosa, tare len efta trube, spremisajle te phurden ane trube. 7 Gadeso pleme 12 000 beležime pečatosa, 6 tare O angluno andelo phurdija ani truba thaj peli kukudi Asiroveso pleme 12 000 beležime pečatosa, tare thaj jag mešimi ratesa thaj gova sasa čhudimo pi Neftalimeso pleme 12 000 beležime pečatosa, tare phuv. Phabilo trito kotor e phuvakko, phabilo trito Manasijaso pleme 12 000 beležime pečatosa, 7 kotor tare kašta thaj phabili sa i zeleno čar. 8 O tare Simeoneso pleme 12 000 beležime pečatosa, dujto andelo phurdija ani truba thaj khanči sar baro tare Levijaso pleme 12 000 beležime pečatosa, tare brego, phabardo jagasa, sasa čhudimo ano more. Isahareveso pleme 12 000 beležime pečatosa, 8 Trito kotor taro more čerdilo ano rat, 9 mulo trito kotor tare Zavuloneso pleme 12 000 beležime pečatosa, tare stvorenjura so sesa džuvde ano more thaj sasa tare Josifeso pleme 12 000 beležime pečatosa, tare uništimo trito kotor tare brodura. 10 O trito andelo Venijamineveso pleme 12 000 beležime pečatosa. phurdija ani truba thaj peli taro nebo bari čereni, 9 Pale gova dikhlijem thaj dikh, but manuša, saven savi phabola sar baklja. Peli po trito kotor tare leja khoni naštine te đinol, tare sa e nacije, plemenura, thaj pe izvora e pajese. 11 O alav e čerenjako sasa narodura thaj čhiba. Kala manuša ačhena anglo Pelen so značil "Čerko". Trito kotor e pajengo čerdilo presto thaj anglo Bakroro, urade ane parne fostanura ano pelen thaj but manuša mule tare paja, golese thaj sasa len raja tari palma ane lendje vasta. 10 Dena kaj postanisade čerče. 12 O štarto andelo phurdija

ani truba thaj sasa čalado trito kotor taro kham, trito kotor taro čhon thaj trito kotor tare čerenja, gija o trito kotor lendar ikličilo. O dive thaj i rat hasarde po trito kotor taro svetlost. 13 Tegani dikhlijem thaj šundem jekh orao sar letil uče po nebo thaj zurale dol vika: "Pharo, pharo, pharo kolende so živin ki phuv bašo bašalipe e trubengo andar save trubun te phurden e trin andelura!"

9 Tegani o pandžto andelo phurdija ani truba thaj dikhlijem i čereni savi taro nebo peli pi phuv. Voj

dobisada o ključo taro muj e Bezdaneso. (Abysos g12)

2 Kana putarda o muj e Bezdaneso, ikličilo taro muj o čuro sar tari bari kubava. O kham thaj o nebo kalile

taro čuro andar o Bezdan. (Abysos g12) 3 Taro čuro

ikličilo ki phuv e skakavcura thaj dobisade zuralipe sar so isi e škorpijen ki phuv. 4 Sasa lende zapovedimo

te ma čeren khanči e čaraće, ni nisave biljkače, ni nisave kaštende, nego samo e manušende save naj

len e Devleso pečato ko čikat. 5 Thaj ni dija pe e

skakavcurenđe te mudaren kale manušen, nego samo te mučin len pandž čhon. E manuša sesa mučime

dukhasa sar kana i škorpija pusavol e manuše. 6 Ane gola divesa e manuša ka roden o meripe, al ni

ka araćen le. Ka manden te meren, al o meripe ka našol lendar. 7 E skakavcura dičhile sar e grasta

so si spremime bašo maripe. Pe lende šore sasa len khanči sar zlatno venco thaj lendje muja sesa

sar manušikane. 8 Sasa len bala sar džuvlikane, a lendje danda sar e lavose. 9 Sasa pe lende khanči

sar sastrnale oklopura thaj o glaso lendje phakengo šundilo sar kana but grasta pe vordonencar prasten

ano maripe. 10 Sasa len porika e kangrencar sar e škorpijende. Ane gola porika sasa len vlast te mučin lencar e manušen pandž čhon. 11 E skakavcuren

sasa caro savo si andelo e Bezdaneso savo ki jevrejsko čhib akhardol Avadon thaj ki grčko čhib Apolion (so značil "Kova savo uništīl"). (Abysos g12)

12 Jekh bilačipe nakhlo. Al akh, aven vadži aver duji!

13 O šovto andelo phurdija ani truba thaj šundem glaso so avola tare štar Šinga e zlatnove žrtvenikose

savo si anglo Dol. 14 Kova glaso vaćarda e šovtome andelose kas sasa truba: "Putar e štaren andeluren

save si phangle ki bari len i Eufrat!" 15 Thaj sesa putarde e štar andelura save sesa spremna baš za ke

gova sato, dive, čhon thaj berš te mudaren trito kotor

tare manuša. 16 O džinipe tare vojnikura ke grasta

sasa dujšel milionura – šundem kobor sesa džene.

17 Ano džihipe so dikhlijem e grasta thaj kolen so jašin

pe lende izgledisade gijate: Sasa len oklopura lole sar jag, plava thaj žuta sar o sumpor. E grastende šore

sesa sar šore e lavurende thaj tare lendje muja ikličili i jag, o čuro thaj o sumpor. 18 Gola trin bilačipe – jag, čuro thaj sumpor – save ikličile andaro muj e grastengo, mudarde trito kotor tare manuša. 19 Golese kaj o zuralipe e grastengo sesa ane lendje muja thaj ane lendje porika. Lende porika sesa sar sapa, savende šorenčar dukhavena e manušen. 20 E manuša save ačhile thaj ni mudarda len kava bilačipe, ipak ni kajisajle baše pe idolura save čerde pe vastencar thaj ni ačhade te klanjin pe e bendende thaj e idolurenđe taro zlato, taro srebro, tari bronza, taro bar, thaj taro kaš – idolurenđe save našti dičhen, našti šunen thaj našti phiren. 21 Ni kajisajle ni bašo mudaripe, ni pašo drabaripe, ni bašo blud, ni bašo čoripe.

10 Tegani dikhlijem avere zurale andelo sar uljol

taro nebo. Vov sasa urado ano oblako thaj i

duga sasa lese po šoro. Leso muj sasa sar o kham

thaj lese pingre sar e jagaće stubura. 2 Ano va sasa le cikno, putardo lil savo si paćardo. Po desno pingro

čhuta ko more, a o levo ki phuv 3 thaj andare sa o glaso dija vika sar lavo. Kana dija vika, e efta gromura

vaćarde pe glasurencar. 4 Thaj kana vaćarde e efta gromura, mangljem te pisiv, al taro nebo šundem o

glasno: "Ičarano garajipe so vaćarde e efta gromura thaj ma pisi kaval!" 5 Thaj o andelo, save dikhlijem

te ačhol ko more thaj ki phuv, vazdija po desno va pre malo nebo 6 thaj xalja pe sovli Kolesa so živil ane

sa e divesa, so čerda o nebo thaj kova so si ane leste thaj i phuv i kova so si pe late thaj o more thaj

kova so si ane leste. O andelo phenda: "O Dol ni ka adućarol vadži. (aion g165) 7 Al kana ka avol o vreme

o eftato andelo te phurdol ani truba, tegani ka avol dovršime o garajipe tare Devleso manglipe, sar so

vaćarda pe slugende pale prorokura." 8 Thaj o glaso

savo šundem taro nebo, palem vaćarda mancar thaj

phenda: "Dža, le o cikno, putardo lil savo si paćardo andare vasta kole andelose so ačhol ko more thaj ki

phuv." 9 Gija đeljem ko andelo thaj phendem lese

te dol ma kova cikno lil. Vov phenda mande: "Le thaj xa le. Ano muj ka avol tuće guglo sar avđin, al

ka avol tuće čerko ano vođi." 10 Lijem o il andare

vasta e andelose thaj xaljem le. Ano muj sasa mande

sar avđin guglo, al kana xaljem le, sasa mande ano vođi čerko. 11 Tegani mande sasa phendo: "Trubul

palem te prorokui tare but narodura, nacije, čhiba thaj carura."

11 Tegani dobisadem trska savi sasa sar rovli,

savasa meril pe thaj vaćarde mande: "Ušti thaj

meri o Hram e Devleso thaj o žrtveniku thaj din kolen

save klanjin pe ane leste. 2 Al avral i avlin e Hramesi

ma te meri golese kaj ka dobin la e abandžije. Von ka e Devleso thaj ano Hram sikadilo o Kovčega lese uštaven saranda thaj duj čhon o Sveto foro. 3 A me savezeso. Sevisade e munje, avile e grmljavine thaj e ka dav vlast duje mingre svedokurende, so ka aven gromura, i phuv lija te tresil pe thaj lija te perol bari urade ane pokajnička šeja thaj von ka prorokuin gola kukudi.

milja thaj dujšel thaj šovardeš dive." 4 Von si kola duj masline thaj duj svećnjakura save ačhen anglo Gospodari e phuvako. 5 Te pokušada khoni te čerol lende bilačipe, andare lengo muj ka ikljol i jag thaj ka xal lende dušmajen. Gija, te pokušada khoni te čerol lende bilačipe, mora gija te merol. 6 Len isi vlast te phanden o nebo, te ma perol bršnd ano vreme kana von prorokujin. Isi len vlast te pretvorin e paja ano rat thaj te čalaven i phuv dži jekha nevoljasa, kana thaj kober von manden. 7 Kana ka završin po svedočipe, o Zver, savo avol andaro Bezdano, ka marolpe lencar. Ka pobedil len thaj ka mudarol len. (*Abyssos g12*) 8 Lende mule telura ka pašljen ke droma e bare forose, savo simbolično akhardol Sodoma thaj Egipat – o foro kaj sasa i lengo Gospod čhuto ko krsto. 9 Trin tepaš dive e manuša tare sa e narodura, plemenura, čhiba thaj nacije ka dičhen lende mule telura thaj ni ka den lende telura te čhuven pe ane limora. 10 Kola save živin ki phuv ka radujin pe baše lengo meripe, ka veselin pe thaj ka bičhalen darura jekh averese, golese kaj kala duj prorokura mučisade len. 11 Al pale trin tepaš dive avilo o daxo e džuvdimaso e Devlestare ane lende, pa von ačhile ke pe pingre thaj bari dar dolda kolen save dikhlije len. 12 Tegani kola duj prorokura šunde baro glaso taro nebo, savo phenda lende: "Aven akari upre!" Thaj angle jakha lende dušmanurende iklile ko nebo ane oblakura. 13 Ane gova sato avilo zuralo tresipe e phuvako thaj dešto kotor tare kava foro sasa uništimo. Taro tresipe e phuvako mudardile efta milje manuša. A sa save ačhile džuvde dolda len bari dar thaj lije te den slava e nebeskone Devlese. 14 Dujto bilačipe nakhlo. Akh, trito bilačipe ka avol sigate! 15 Eftato anđelo phurdija ani truba thaj ano nebo šundile zurale glasura vačarindo: "O carstvo e svetoso čerdilo o carstvo amare Gospodeso thaj lese Pomazanikoso, thaj vov ka vladil ane sa e divesal!" (*aiōn g165*) 16 Tegani e bišeštar starešine, save bešle ke pe prestolura anglo Dol, pele ke pe muja thaj klanjisajle e Devlese, 17 vačarindo: "Zahvali amen tuće, Gospode, Devla, Vladarona pe sa, savo san thaj savo sana, golese so lijan čiri bari zor thaj lijan te vladil! 18 E narodura holajle, al avili čiri holi thaj avilo o vreme te sudi e mulen, thaj te nagradi čire slugen, e prorokuren, thaj će manušen thaj kolen save daran tare čiro alav, e ciknen thaj e baren. Avilo o vreme te uništi kolen save uniština i phuv!" 19 Tegani ko nebo putajlo o Hram

e Devleso thaj ano Hram sikadilo o Kovčega lese savezeso. Sevisade e munje, avile e grmljavine thaj e gromura, i phuv lija te tresil pe thaj lija te perol bari kukudi.

12 Tegani sikadilo ko nebo baro znako: Džuvli uradi ano kham, tale lače pingre o čhon a ko šoro sasa la venco tare dešuduji čerenja. 2 Sasa khamni thaj dija vika tare muke, golese kaj trubuja te bijanol. 3 Pe gova sikadilo dujto znako ko nebo: bari Aždaja loli sar jag. Sasa la efta šore thaj deš Šinga. Pe lače šore po efta krune. 4 Pe porikasa šulada trito kotor tare čerenja e nebose thaj čhudija len ki phuv. I Aždaja ačhili angli džuvli, savi trubuja te bijanol, te xal lače čhave kana ka bijanol le. 5 I džuvli bijanda murše čhave, savo ka vladil pe sa e narodura sastrunale rovljasa. Al lako čhavo sasa lindo ko Dol thaj ke lesu presto. 6 A i romni našli ani pustinja, kaj o Dol pripremisada lače than, odori te brinil pe latar milja thaj dujšel thaj šovardeš dive. 7 Tegani sasa maripe ko nebo. O Mihajlo thaj lese anđelura marde pe e Aždajasa. I Aždaja thaj lače anđelura marde pe lencar, 8 al von ni sesa but zurale thaj hasarde o than ko nebo. 9 Gija sasa čhudimi i bari Aždaja – o purano Sap, akhardo Beng thaj Satana, savo sa o sveto inđarol ano xoxaipe. Čhudimi sasa ki phuv, a katane lasa sesa čhudime i lače anđelura. 10 Tegani šundem o baro glaso taro nebo vačarindoj: "Akana avilo o spasenje thaj i zor thaj o carstvo amare Devleso, thaj o vlast lese Pomazanikoso! Golese kaj sasa čhudimo o tužitelji amare phralengo, kova, savo dive thaj rat tužisada len anglo amaro Dol! 11 A von pobedisade le e Bakrorese ratesa thaj e lafesa tare po svedočanstvo. Umesto manglipe premalo džuvdipe, birisade o meripe! 12 Golese, radujin tumen, e nebesura thaj tumen so gothe bešen! Al pharo tumende, i phuv thaj o more! Golese kaj o beng tumende ulilo! Bari holi dolda le golese kaj džanol kaj isi le zala vreme." 13 Kana dikhlija i Aždaja kaj si čhudimi ki phuv, lija te tradol e džuvlja savi bijanda murše čhave. 14 Al i romni dobisada duj phaka e bare orlose te šaj letil ani pustinja, ano than savo si pripremimo lače. Gothe o Dol ka brinil pe latar, thaj voj ka avol dur taro Sap trin tepaš berš. 15 Tegani o Sap mukhlja pali romni andare po muj paj sar len, te tasavol la. 16 Al i phuv pomognisada e džuvljače. Putarda i phuv po muj thaj pilja o paj savo mukhlja i Aždaja andare po muj. 17 Tegani but holajli i Aždaja pi džuvli thaj đeli te marolpe averencar tare lače potomkura, save šunen e zapovestura e Devlese thaj ićaren pe po svedočanstvo e Isuseso.

13 Tegani i Aždaja ačhili ki obala e moresi. Tegani dikhlijem sar o Zver ikljol andaro more. Sasa le efta šore thaj deš šinga. Pe lese šinga sesa deš krune a pe šore sasa le alava, savencar hulil po Dol. 2 O Zver savo dikhlijem sasa sar leopard. Lese pingre sesa sar medvedose thaj leso muj sar e lavoso. I Aždaja dija le po zuralipe, po presto thaj po baro vlast. 3 Jekh tare lese šore dičhilo sar kaj si čhindo dži ko meripe, al lesi merimasi rana sastili. E manuša tare sa i phuv but divisajle thaj đele palo Zver. 4 Klanjisajle e Aždajače golese kaj dija vlast ko Zver thaj klanjisajle i e Zverose, vaćarindoj: "Ko si sar o Zver? Ko šaj pobedil le?" 5 E Zverose mukhlijia pe te vaćarol barikane lafura thaj hulipe protiv o Dol. Dobisada i o vlast te čerol gova saranda thaj duj čhon. 6 Putarda piro muj te hulil po Dol, te hulil pe leso alav thaj po than kaj o Dol bešol thaj pe kola save bešen ano nebo. 7 Dobisada i o zuralipe te marolpe e Devlese manušencar thaj te pobedil len. Dobisada o vlast pe sa e plemenura, narodura, čhiba thaj nacije. 8 Ka klanjin pe e Zverose sa e manuša save živin ki phuv, kase alava naj pisime ano Lil e džuvdimaso e Bakroreso, savo sasa čhindo taro postanko e svetoso. 9 Kas isi kana, nek šunol. 10 Ko trubul te avol inđardo ano phanglipe, ka avol inđardo ano phanglipe. Ko čurasa trubul te avol mudardo, ka avol mudardo čurasa. Gothe trubul trpije thaj pačajipe e Devlese manušengo. 11 Tegani dikhlijem vadži jekhe Zver sar ikljol andari phuv. Sasa le duj šinga sar e bakrore, al vaćarola sar Aždaja. 12 Gova Zver vršisada sa o vlast e anglune Zveroso, ane leso alav. Čhuta i phuv thaj kolen save živin pe late te klanjin pe e anglune Zverose kasi merimasi rana sastili. 13 O dujto Zver čerda bare čudesura, čak čerda i jag te uljol taro nebo pi phuv angle jakha e manušende. 14 Kolen save živin ki phuv inđarda ano xoxaipe e čudesurencar, save sesa dinde lese te čerol ano alav e anglune Zveroso. A kolende save živin ki phuv vaćarda te čeren ikona e Zverosi, kas sasa rana taro mačo, al ačhilo džuvdo. 15 O dujto Zver dobisada zuralipe te dol daxo ani ikona e Zverosi te šaj vaćarol. Gija, i ikona e Zverosi lija te vaćarol thaj naredisada te avol mudardo dži jekh savo ni ka klanjl pe lese. 16 Čhuta savoren – baren thaj ciknen, barvalen thaj čororen, e slobodnone manušen thaj roburen – savore dobisade žigo ko desno va il ke čikata lende, 17 thaj kas naj žigo khanči našti te činol niti te biknol. A o žigo si o alav e Zveroso il o đindipe lese alaveso. 18 Kate trubul o mudrost. Kas isi džanglipe nek đinol o đindipe e Zveroso, golese kaj si gova o đindipe e manušeso. Leso đindipe si šovšel thaj šovardeš thaj šov.

14 Tegani dikhlijem thaj dikh, sar o Bakroro ačhilo ko Sionsko brego a lesa šelusaranda thaj štar milje kola savende ko čikat sasa pisimo leso alav thaj o alav lese Dadeso. 2 Šundem glaso taro nebo sar šunipe e bare vodopadeso thaj sar glaso bare gromos. Gova glaso so šundem sasa sar kana e manuša bašalen ke pe harfe. 3 Thaj von dīlabije nevi dili anglo presto, angle štar džuvdve bića thaj angle starešine. Al khoni naštine te sikljol goja dili, sem kola šelusaranda thaj štar milje otkupime tari phuv. 4 Kala si kola save ni meljardile e džuvljencar, golese kaj arakhlije pe thaj ačhile čista. Von džan palo Bakroro bilo kaj vov džal. Von sesa otkupime tare manuša sar o angluno bijandipe tari žetva e Devlese thaj e Bakrorese. 5 Ane lende muja naštine te aračhol pe xoxaipe. Von si bizi mana. 6 Tegani dikhlijem vadži jekhe anđelo sar letil uče po nebo. Le sasa večno šukar lafi te vaćarol le kolende save živin ki phuv, sa e nacijende, e plemenurenđe, čhibende thaj e narodurenđe. (aiōnos g166) 7 Phenda bare glasosa: "Daran e Devlestar thaj den le slava, golese kaj avilo o sato tare leso sudo! Klanjin tumen Kolese save čerda o nebo thaj i phuv, o more thaj e izvora e pajendje!" 8 Pale leste avilo o dujto anđelo thaj phenda: "Pelo, pelo o baro foro o Vavilon, savo sa e naroduren matarda e moljasa tari piri holi thaj tare piro blud." 9 Pale lende avilo o trito anđelo thaj phenda bare glasosa: "Te khoni klanjisajlo e Zverose thaj laće ikonaće thaj lija o žigo ke po čikat il ke po va, 10 i vov ka pijol i mol tare Devlesi holi, savi naj mešimi pajesa ano tahtaj tare lesi holi. Ka avol mučimo jagasa thaj sumporesa angle sveta anđelura thaj anglo Bakroro. 11 Thaj o čuro tare lengo mučipe ka uštol ane sa e divesa. Ni ano dive ni ani rat ni ka avol miro kolen save klanjin pe e Zverose thaj laće ikonaće, ni kole savo ka lol o žigo lese alaveso." (aiōn g165) 12 Kate e Devlese manuša – kola save ićaren e Devlese zapovestura thaj ačhen verna e Isusese – trubun te ačhen ustrajna. 13 Tegani šundem o glaso taro nebo sar phenol: "Pisi: 'Od akana blagoslovime si kola save meren ano Gospod!' "Čače," vaćarol o Duxo, "nek odmorin pe tare pe phare buća, golese kaj lende buća svedočin lendar." 14 Tegani dikhlijem thaj dikh, angle mande parno oblako. Po oblako bešola khoni slično "sar o Čhavo e manušeso". Po šoro sasa le zlatno venco thaj ano va oštros luno. 15 Tegani andaro Hram iklilo aver anđelo thaj andaro baro glaso dija vika kolese so bešol ko oblako: "Le čiro luno thaj cíde

o bijandipe! Golese kaj avilo o vreme e čidimaso! Zrelo si o bijandipe e phuvakol!" 16 Gija kova savo bešlo ko oblako zamahnisada pe lunesa ki phuv thaj čidimo sasa o bijandipe e phuvako. 17 Tegani aver iklilo taro Hram so si ko nebo thaj i le sasa oštro luno. 18 A vadži aver andelo iklilo taro žrtveniko. Le sasa vlast pi jag thaj andaro baro glaso dija vika "Le čiro oštro luno zrela lese drakha!" 19 Gija o andelo zamahnisada pe lunesa ki phuv, činda e drakha e phuvače thaj čhuta len ani bari presa tare Devlesi holi. 20 E drakha sesa gazime ani presa avral o foro. Andari presa thavdija o rat sa dži e uzde e grastende thaj dur trišel kilometra.

15 Tegani dikhlijem aver baro čudesno znako ko nebo: Efta andelura e eftane palune nevoljencar – palune golese kaj lencar ačhadol e Devlese holi. 2 Tegani dikhlijem khanči sar more taro staklo, mešimo e jagasa thaj po more taro staklo ačhena kola so pobedisade e Zvero, lesi ikona thaj o dīnipe lese alavengo. Ićarena e harfe saven o Dol dija len 3 thaj dīlabena i dili e Devlese slugasi e Mojsijasi thaj i dili e Bakroesi: "Bare thaj čudesna si čire buća, Gospode, Devla, Vladarona pe sa! Pravedna thaj čačukane si čire droma, Carona e narodureng!" 4 Ko te ma daral tatar, Gospode, thaj te ni slavil čo alav? Golese kaj tu san jekh sveto! Sa e manuša ka aven ke tute thaj ka klanjin pe angle tute, golese kaj sikadile čire pravedna buća!" 5 Pale gova dikhlijem sar ko nebo putajlo o Hram, kaj si o šatori tare Devleso svedočanstvo. 6 Thaj andaro Hram iklile efta andelura, saven sesa efta nevolje. Sesa urade ane thode thaj sjajna lanena fostanura taro čaršafi thaj pe kolina lendje sesa zlatna pojurasu. 7 Jekh tare štar džuvde bića dija e efta andelurenđe efta zlatna čare pherde e Devlese holjasa savo si džuvdo ke sa e divesa. (aiōn g165) 8 O Hram pherdilo e čurosa tare Devlesi slava thaj zuralipe, gija kaj khoni naštine te avolano Hram dži kaj ni ačhadon kola efta nevolje tare efta andelura.

16 Tegani šundem zuralo glaso andaro Hram savo vaćarda e efta andelurenđe: "Džan thaj čoren efta čare tare Devlesi holi pi phuv." 2 Đelo o angluno andelo thaj čhorda piro čaro pi phuv. Thaj čerdile bilačhe thaj dukhavne čirura pe manuša save sasa len žigo e Zveroso thaj save klanjina pe lese ikonaće. 3 O dujto andelo čhorda piro čaro po more thaj o more čerdilo ano rat, sar o rat tare mule thaj dži jekh džuvdo biće ano more mulo. 4 O trito andelo čhorda piro čaro pe leja thaj pe izvora e pajese thaj čerdile

ano rat. 5 Tegani šundem e andelo so sasa le vlast san Sveto, pravedno san, so gija sudisadan! 6 Golese so von čhorde o rat e svetone manušengo thaj e andelo iklilo taro Hram so si ko nebo thaj i le sasa prorokurengo. Dijan len te pijen o rat, golese kaj gija zasluzisade!" 7 Tegani šundem sar o žrtveniku phenol: "Va, Gospode, Devla, Vladarona pe sa, čačukane thaj pravedna si će sudura!" 8 O Štarto andelo čhorda te phabarov e manušen e jagasa. 9 Thaj phabile e manuša tare kova baro tatipe thaj hulisade po alav Devleso, savo isi le vlast pe kala nevolje, al ni pokajisajle thaj ni dije lese slava. 10 O pandžto andelo čhorda piro čaro po presto e Zveroso thaj lesu carstvo učharda o kalipe. E manuša tari dukh dandarde po čhiba 11 thaj tare dukha thaj tare čirura hulisade po Dol ko nebo, al ni pokajisajle tare pe bilačhe buća. 12 O švoto andelo čhorda piro čaro pi bari len o Eufrat thaj šućilo lako paj, te bi čerdola drom e carurenđe taro istok. 13 Tegani dikhlijem trinen bilačhe duxuren sar žabe. Iklile andaro muj e Aždajako, andaro muj e Zveroso thaj andaro muj e Xoxavne prorokoso. 14 Gova sesa bilačhe duxura e bendese save čeren čudesura. Von džan ke carura tare sa o sveto te čiden len za ko maripe ko Baro dīve e Devleso savo si Vladari pe sa. 15 (O Isus vaćarol:) "Akh, avav tari jekh drom sar čor! Blagoslovimo si kova savo si džungado thaj savo araćhol pe fostanura, nango ma te phirol thaj te ma dīchol pe lesu ladžipel!" 16 E bilačhe duxura čidije e caruren ko than savo jevrejski akhardol Armagedon. 17 O eftato andelo čhorda piro čaro po vazduhu thaj andaro Hram taro presto iklilo baro glaso savo phenda: "Nakhlo!" 18 Tegani avile e munje, e grmljavine, e gromura thaj o zuralo tresipe e phuvako, sar so ni sasa od kana si e manuša ki phuv, gaći zuralo sasa o tresipe e phuvako. 19 O baro foro phađilo ke trin kotora thaj e forura e narodurende sesa uništime. A o Dol dija pe godi taro baro Vavilon thaj dija le tahtaj zurale moljasa tare piri zurali holi. 20 Sa e ostrvura našle thaj e bregura hasajle. 21 Andaro nebo peli pe manuša bari kukudi savi sasa phari saranda kila. E manuša hulisade po Dol tare kukudači nevolja, golese kaj goja nevolja sasa but baro pharipe.

17 Avilo ke mande jekh tare efta andelura ke save sesa efta čare thaj vaćarda: "Av! Ka sikavav tuće o sudo e bare bludnicako, savi bešol pe but paja. 2 Lasa sesa ano blud but carura e phuvače, a e manuša save živin ki phuv matile e moljasa tare lako blud." 3 O andelo inđarda manano Duxo ani pustinja.

Gothe dikhjem džuvlja sar bešol po lolo Zver. O Zver odvratnone zverureng. 3 Sa e narodura matile e sasa učhardo e alavencar save hulina po Dol thaj moljasa tare lesi holi thaj tare leso blud. E phuvače sasa le efta šore thaj deš šinga. 4 I džuvli sasa uradi carura lesa mukhlje pe ano blud, thaj e phuvače ano purpuro thaj ano lolo. Sasa ukrasimi zlatosa thaj manuša save biknen thaj cínen barvajle tare leso baro kucale barencar thaj biserencar. Ano va sasa la zlatno raskoš." 4 Tegani Šundem aver glaso taro nebo sar tahtaj pherdo gadosturencar thaj melalimasa tare piro blud. 5 Ko lako čikat sasa pisimo kava alav, savo si vačarol: "Iklijen gothar, mingre manušalen! Ma aven garajipe: BARO VAVILON, DEJ SA E BLUDNICENDI carura lesa mukhlje pe ano blud, thaj e phuvače grehura cídiye pe thaj barile dži o nebo, a o Dol dija kaj goja džuvli si mati taro rat e Devlese manušengo godi tare leso bilačipe. 6 Počinen e bludnicače sar thaj taro rat kolende save svedočina taro Isus. Kana so voj počinda tumende, irin lače duj droma baše lače dikhjem la, but začudisaljem. 7 Tegani o anđelo pučija buća. Ano tahtaj savo averenđe spremisada, čhoven man: "So čudi tut? Me ka vačarav tuće o garajipe tare lače duj droma po zurali mol. 7 Den la muke thaj žal kaja džuvli thaj taro Zvero save voj jašil, save isi efta gaći, kober pese dija raskoš thaj slava! Golese kaj šore thaj deš šinga. 8 O Zver savo dikhilan, sasa thaj phenol ane po ilo: 'Bešav ko mo presto sar carica. Naj akana naj. Al pale ka ikljol andaro Bezdan thaj ka džalano propast. E manuša so živin ki phuv, kase alava naj pisime ano Lil e džuvdimaso taro postanko e svetoso, ka divin pe kana ka dičhen e Zvero, golese kaj sasa thaj akana naj, al palem ka avol. (Abysos g12) sem udovica thaj žal ni ka dikhav!" 8 Golese ane jekh díve ka peren pe late sa kala nevolje: o meripe, žal thaj o bokhalipe. Ka xal la i jag, golese kaj si zuralo o Gospod o Dol savo sudil la. 9 Pale late ka roven thaj ka tugujin sa e carura e phuvače save lasa mukhlje 9 Kate trubul o baro mudrost. Efta šore e Zverose si pe ano blud thaj uživisade ane lako raskoš, kana ka efta bregura pe save bešol i džuvli. Gova si i efta dičhen o čuro e jagako ane save phabol. 10 Daravne carura. 10 Pandž angline pele, jekh vadži vladil, dujtio lače mukencar ka ačhen dur thaj ka vačaren: 'Jao, vadži ni avilo, al kana ka avol, trubul zala te vladil. jao, bareja forona, Vavilone, zurale forona, golese kaj 11 O Zver savo sasa thaj akana naj, si ohtoto caro. ane jekh sato avilo čiro sudo!' 11 E phuvače manuša Vov si jekh tare efta savo džalano propast. 12 E deš save biknen thaj cínen, ka roven thaj ka tugujin pale šinga, save dikhilan, si e deš carura, save vadži ni leste, golese so khoni ni činol lendi roba: 12 o zlato, o dobiske carstvo. Al ka dobin o carsko vlast ki jekh srebro, e kuč bara, e bisera, e lanena čaršafura, e sato katane e Zverosa. 13 So deš isi len jekh cilj, a pi purpurna šeja, i svila, e lole fostanura thaj sa e kašta zor thaj po vlast ka preden e Zverose. 14 Ka maren save lače mirišin, sa e predmetura tare sloneso pe e Bakroresa, al o Bakroro thaj lese akharde, birime kokalo thaj taro kuč kaš, tari bronza, taro sastran thaj thaj verna ka pobedin len. Golese kaj o Bakroro si taro mramor, 13 o cimet, e začinura, e mirisura, e o Gospod e gospodareng thaj Caro e carureng." pomastura, o tamjano, e molja, e uljura, o parno aro, o 15 Tegani phenda mande o anđelo: "E paja, save div, i stoka, e bakre, e grasta thaj e vordona, e robura dikhilan odori kaj bešol i bludnica, si e narodura, e thaj e duše e manušendje. 14 Našlo tutar o šukaripe manuša, e nacije thaj e čhiba. 16 E deš šinga saven baše save žudisada či duša thaj sa čiro raskoš thaj dikhilan thaj o Zver ka zamrzin e bludnica. Ka len o sjaj hasajlo thaj ni ka aračhe le nikad više. 15 E sa so isi la thaj ka ačhaven la nandž. Ka xan lako manuša save biknena thaj címina sa golesa thaj telo thaj ka phabaren la jagasa. 17 Golese kaj o Dol zbog late barvajle, daravne lače mukencar ka ačhen čhuta lendje ane ile te ostvarin leso manglipe, te aven dur. Ka roven thaj ka tugujin 16 thaj ka den vika: katane ani namera thaj pe carstvura te den e Zverose 'Jao! Jao! Bareja forona, so sana urado ano laneno sa dži kaj ni pherdon e Devlese lafura. 18 I džuvli, čaršafi, ano purpur thaj ano lolo, thaj sana ukrasimo sava dikhilan, si o baro foro, savo vladil pe carura ki zlatosa, e kucale barencar thaj biserencar! 17 A sa phuv."

18 Pale gova dikhjem avere anđelo sar uljol taro nebo. Le sasa baro vlast thaj i phuv svetlisada tare leso baro sjaj. 2 Thaj vov phenda bare glasosa: "Pelo! Pelo o baro foro, o Vavilon! Ćerdilo baro čher e bendjengo, sklonište sa e melale duxureng, gnezdo sa e melale čirikljengo, sklonište sa e melale thaj e

leso izobilje! A uništimo sasa ane jekh sato!" 20 E Devlese klanji tut! Golese so, o svedočanstvo taro Veseli tut pe leste, Nebo! Veselin tumen pe leste, Isus si duxo taro proroštvo." 21 Tegani dikhlijem o Devlese manušalen, apostoluralen thaj prorokuralen! putardo nebo a odori parno gra. Kova savo pe leste Golese kaj o Dol sudisada le gija sar vov sudisada bešol akhardol Verno thaj Čačukano. Vov sudišl thaj tumende!" 22 Tegani jekh zuralo andelo lija jekh bar, marolpe pali pravda. 23 Lese jakha sesa sar plameno savo sasa baro sar e vodenicako thaj čhudija le ano e jagako thaj pe leso šoro sesa but krune. Pe leste more vačarindoj: "Gija zuraleste ka avol čhudimo o sasa pisimo alav, savo ni džanol khoni, sem leste. Vavilon, o foro o baro, thaj ka hasardol baše sa e 23 Pe leste sasa fostano čindardo ratesa thaj vov divesa. 22 Muzika e harfači, o glaso e muzičarengo, akhardol Lafi e Devleso. 24 E nebose vojske dele pale e flautistura thaj e trubačura ni ka šundon ane tute leste ke parne grasta, urade ano thodo, sjajno thaj nikad više. Nikad više ni ka arakhadon ane tute laneno fostano. 25 Tare leso muj iklilo oštro mačo, te zanatlije taro bilo savo zanato. Ni ka šundol o bar mudarol e naroduren lesa. Vov ka vladil pe lende e tari vodenica ane tute nikad više. 23 O svetlost taro sastrunale rovljsa thaj ka uštavol i drakh ani presa e svetlijka ni ka svetlij ane tute nikad više, niti o glaso e moljasa tari zurali holi e Devlesi, e Vladaresi pe sa. 26 Pe leso fostano thaj pe leso upruno kotor taro pingro borako thaj e mladoženjaso ni ka šundon ane tute nikad više, golese so čire, kola so biknena thaj činena pisime si kava alav: "CARO E CARURENGO THAJ sesa gospodara ki phuv thaj čiro dikhlijaripe inđarda GOSPOD E GOSPODARENKO." 27 Tegani dikhlijem ano xoxaipe sa e naroduren. 28 Kava foro si bango jekhe andelo sar ačhol ko kham. Vov zurale glasosa bašo rat e prorokurengo, e Devlese manušengi thaj dija vika pe sa e čiriklja save letin uče po nebo: "Aven, sa kolengo so sesa mudarde ki phuv."

19 Pale gova šundem khanči sar zuralo glaso bute dženengo ko nebo sar dije vika: "Haleluja! O spasenje, i slava thaj i zor preperen amare Devlese! 2 Golese kaj lese presude si čačukane thaj pravedna. Vov osudisada e bare bludnica savi rumisada i phuv pe bludesa. Vov osvetisada o meripe pe slugengo saven voj mudarda." 3 Vadži dije vika: "Haleluja! O čuro tare lako uništenje ka vazdol pe ane sa e divesal!" (aiōn g165) 4 Tegani e bišteštar starešine thaj e štar džuvde bićura pele ke koča thaj klanjisajle e Devlese savo bešlo ko presto thaj vačarde: "Amin! Haleluja." 5 A taro presto šundilo glaso savo vačarda: "Hvalin e Devle amare, savore save služin le thaj savore tumen – cikne thaj bare – save lestar daran!" 6 Tegani šundem khanči sar glaso bute dženengo, sar šunipe e bare vodopadeso thaj sar zvuko e zurale gromurengi, sar dije vika: "Haleluja! Golese kaj lija te caruji o Gospod, amaro Dol, o Vladari pe sa. 7 Raduj amen, veseli amen thaj da le slava, golese kaj avilo o vreme taro abav e Bakroreso, thaj lesi bori spremisajli! 8 Dija pe laće te uravol pe ano thodo, sjajno thaj laneno fostano." Golese kaj gova fostano predstavil e pravedna buća e Devlese manušendje. 9 Tegani vačarda mande o andelo: "Pisi kava: Blagoslovime si kola save si akharde ko abav e Bakroreso!" Thaj vadži phenda mande: "Kala si čačukane lafura e Devlese." 10 Me peljem paše lese pingre te klanjiv man e andelose, al vov phenda mande: "Ma čer gova! Ma klanji tut mande! I me sem sluga sar tu thaj sar čire phrala save svedočin taro po pačajipe ano Isus.

sastrunale rovljsa thaj ka uštavol i drakh ani presa e svetlijka ni ka svetlij ane tute nikad više, niti o glaso e moljasa tari zurali holi e Devlesi, e Vladaresi pe sa. 26 Pe leso fostano thaj pe leso upruno kotor taro pingro borako thaj e mladoženjaso ni ka šundon ane tute nikad više, golese so čire, kola so biknena thaj činena pisime si kava alav: "CARO E CARURENGO THAJ sesa gospodara ki phuv thaj čiro dikhlijaripe inđarda GOSPOD E GOSPODARENKO." 27 Tegani dikhlijem ano xoxaipe sa e naroduren. 28 Kava foro si bango jekhe andelo sar ačhol ko kham. Vov zurale glasosa bašo rat e prorokurengo, e Devlese manušengi thaj dija vika pe sa e čiriklja save letin uče po nebo: "Aven, sa kolengo so sesa mudarde ki phuv."

čiden tumen ki bari gozba e Devlesi, 18 te xan o mas tare carura, mas tare bare manuša thaj embare manuša e vojskače, mas e grastengo thaj kolengo so jašin pe lende thaj mas tare sa e slobodna manuša thaj e robura, mas e ciknengo thaj e barengol!" 19 Tegani dikhlijem e Zvero thaj e caruren e phuvače lende vojskencar sar čidije pe te maren pe protiv o manuš po gra thaj protiv lesi vojska. 20 Al o Zver sasa zarobime thaj lesa o Xoxavno proroko savo čerda ane leso alav e čudesura, savencar inđarda ano xoxaipe kolen so lije o žigo e Zveroso thaj klanjisajle lese ikonače. Solduj sesa džuvde čhudime ano jezero e jagako, savo phabol e sumporesa. (Limnē Pyr g3041 g4442) 21 Avera sesa mudarde e mačosa, so iklilo andaro muj koleso savo jašil po gra. A sa e čiriklja čalile lendje masesa.

20 Tegani dikhlijem jekhe andelo sar uljol taro nebo. Le sasa ključo taro Bezdan thaj baro sindiri ane piro va. (Abyssos g12) 2 Dolda e Aždaja, kole purane Sape, savo si o beng, o Satana, thaj phanglia le ke milja berš. 3 Čhudija le ano Bezdan, phanglia le thaj čhuta pečato pe leste, više te ma inđarol ano xoxaipe e naroduren, sa dži kaj ni načhen milja berš. Pale gova trubul te avol mukhlo ko zala vreme. (Abyssos g12) 4 Tegani dikhlijem e prestolura. Pe lende bešena kola save dobisade vlast te sudin. Dikhlijem thaj e duše kolende kase šore sesa čhinde bašo svedočanstvo e Isuseso thaj baše Devleso lafi. Von ni klanjisajle e Zverose ni lese ikonače thaj ni lije o žigo ke pe čikata thaj ke pe vasta. Džuvdinisajle thaj caruisade e Hristesa milja berš. 5 Kava si angluno

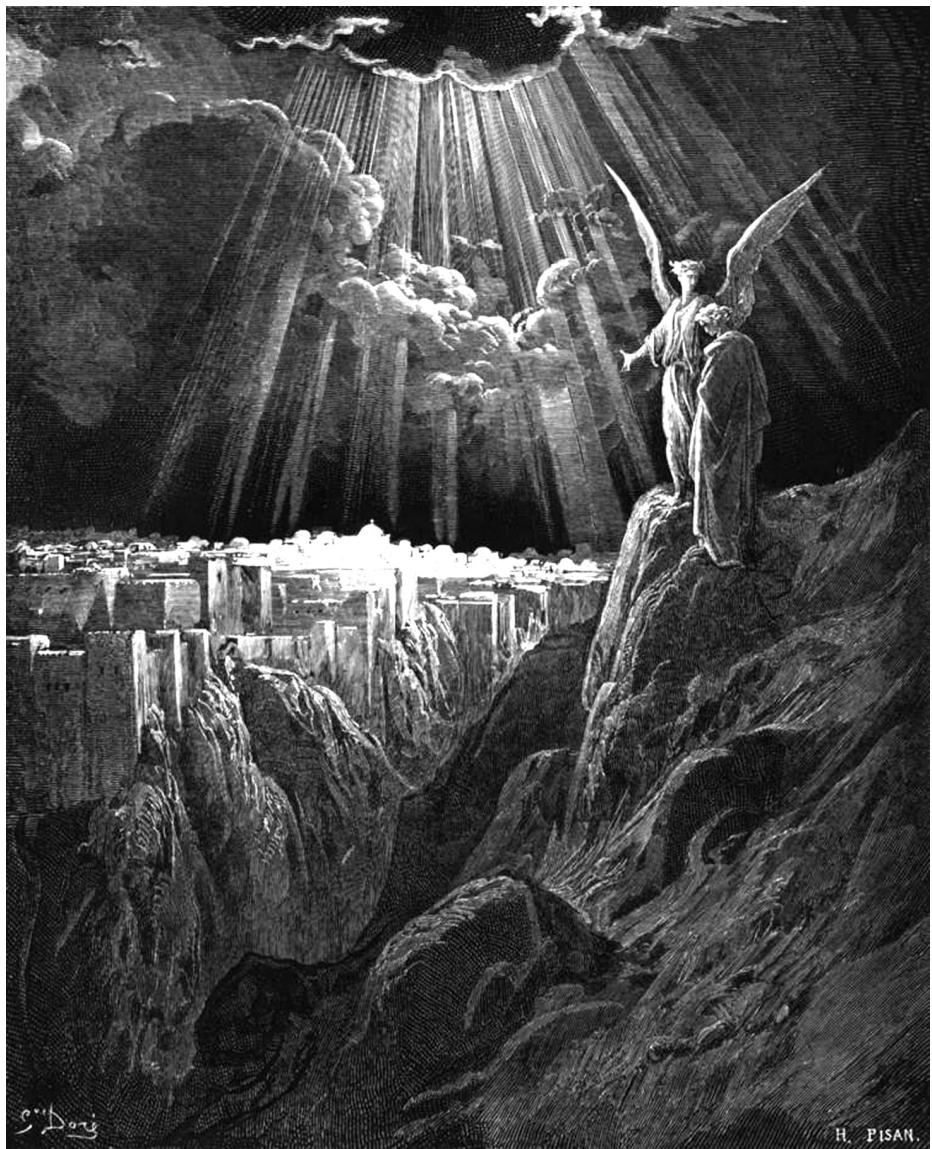
uštipe tare mule. Avera mule ni džuvdinisajle, dži kaj ka dav te pijol taro izvori o paj e džuvdimaso. 7 ni načhen milja berša. 6 Blagoslovime thaj sveta si O pobedniko ka nasledil sa kava. Me ka avav leso kola save isi len kotor ano angluno uštipe tare mule. Dol, a vov ka avol mingro čhavo. 8 Al kola so si Pe lende o dujto meripe naj le zuralipe, nego von kukavice, kola so ni pačan ane mande, kola so si ka aven e sveštenikura e Devlese thaj e Hristese, a bidevikane, kola so mudaren, kola so čeren blud, ka caruij lesa milja bers. 7 Kana ka načhen e milja kola so dikhlijen, kola so klanjin pe e idolurenđe thaj berš, ka avol mukhlo o Satana andare piro phangliple. 8 Ka ikljol te īdarol ano xoxaipe e naroduren ke štar sa kola so xoxaven – lengo than si ane jagako jezero riga e phuvaće, so si Gog thaj o Magog, te čidol len savo phabol sumporesa. Gova si dujto meripe.” (Limnē marimase. Von si gači sar pošk ke moresi obala. 9 E Pyr g3041 g4442) 9 Avilo mande jekh tare efta anđelura Satanasi vojska nakhlija pi sa i phuv thaj okolisada kas sasa efta čare ane save sasa efta palune nevolje thaj phenda mande: “Av! Ka sikavav tuče e bora, o logori e Devlese manušengo thaj o foro savo o e Bakrorese romnja.” 10 Ano duxo īdarda man ko Dol mandol. Al i jag peli taro nebo thaj phabarda e baro thaj učo brego. Sikada mande o sveto foro o Satanase vojska. 10 Tegani o beng, savo īdarda Jerusalim, sar uljol taro nebo e Devlestari. 11 O foro len ano xoxaipe, sasa čhudimo ane jagako thaj ane sijajisada e Devlese slavasa thaj lesu svetlost sasa sumporno jezero kaj sesa o Zver thaj o Xoxavno sar emkučalo drago bar o jaspis, so sasa prozirno proroko. Gothe ka aven mučime dīve thaj rat ane sa sar kristalo. 12 Sasa le bare thaj uče duvara thaj e dīvesa. (aiōn g165, Limnē Pyr g3041 g4442) 11 Dikhlijem dešduj kapije. Pe kapije sesa dešduj anđelura baro parno presto thaj Kole so bešol pe leste. O kapije thaj ko zapad sesa trin kapije. 14 E forose nebo thaj i phuv hasajle angle leste thaj khatinde sasa pisime po jekh alav tare dešduj apostolura e naštine te aračhen pe lende than. 12 Thaj dikhlijem e Bakrorese. 15 O anđelo so vaćarda mancar, sasa mulen, ciknen thaj baren, sar ačhen anglo presto e le zlatno rovli te meril o foro thaj lese kapije thaj Devleso. Thaj e lila putajle. I aver lil putajlo, o Lil e duvara sesa len dešduj temeljura thaj pe lende čhudime ane jagako jezero. E jagako jezero si o dujto sasa pisime po jekh alav tare dešduj apostolura e meripe. (Hadēs g86, Limnē Pyr g3041 g4442) 15 Thaj kaso trin kapije, ko sever sesa trin kapije, ko jug sesa trin alav ni arakhadilo pisime ano Lil e džuvdimaso, sasa kapije thaj ko zapad sesa trin kapije. 14 E forose čudimo ane jagako jezero. (Limnē Pyr g3041 g4442) 16 O foro sasa čerdo ke štar uglura thaj kobor si lesi dužina gači si lesi širina. O anđelo merisada o foro e rovljasa thaj sikadij kaj si dešduj milje stadija dugačko. Kobor si lesi dužina, gači si duvara sesa len dešduj temeljura thaj pe lende lesi širina thaj lesu učipe. 17 Merisada i e duvara e forose. Sesu thule šelusaranda thaj štar kuja, merimo e manušikane dinimasa, savasa o anđelo merisada. 18 E duvara sesa čerde taro jaspis thaj o foro taro čisto zlato, sar o čisto staklo. 19 E temeljura tare forose duvara sesa ukrasime kučale barencar tare sa e vrste: angluno temelji sasa taro jaspis, dujto safir, trito kalcedon, štarto smaragd, 20 pandžto sardoniks, štovo sard, eftato hrizolit, ohtoto beril, enjato topaz, dešto hrizopras, dešujejkhto hijacint thaj dešdujuto taro ametist. 21 E dešduj kapije sesa čerde tare dešduj zrnura bisera. Dži jekh kapija sasa taro jekh zrno biseri. I šorutni ulica e forosi sasa taro čisto zlato, sar taro prozirno staklo. 22 Al o hram ni dikhlijem ano foro, golese kaj lesu hram si o Gospod o Dol o Vladari pe sa thaj o Bakroro. 23 Gole forose ni trubun kham ni čhon te svetlin lese, golese kaj i slava e Devlesi osvetil le, a lesi lampa si o Bakroro. 24 E narodura ka phiren ane lesu svetlo thaj e carura e phuvaće ka anen piri slava ane leste. 25 E kapije e forose ni ka phangljon ko dīve, golese kaj odori ni ka

21 Tegani dikhlijem nevo nebo thaj nevi phuv, golese kaj o angluno nebo thaj i angluni phuv nakhle, a ni o more vadži ni sasa. 2 Dikhlijem o sveto foro, o nevo Jerusalim, sar uljol e Devlestari taro nebo, pripremimo sar bori ukrasimi pe romese. 3 Taro presto šundem zuralo glaso sar phenol: “Akh, o šatori e Devleso maškare manuša. O Dol ka bešol maškare lende thaj von ka aven lese manuša. Korkoro o Dol ka avol lencar thaj ka avol lengo Dol. 4 Vov ka kosol dži jekh jasvi tare lende jakha thaj ni ka avol vadži meripe. Ni tuga, ni rojipe, ni dukha nikad više ni ka aven, golese kaj nakhlo kova so sasa angleder.” 5 Tegani Kova savo bešol ko presto, phenda: “Akh, sa nevo čerav!” Thaj phenda mande: “Pisi kava, golese kaj kala lafura si čaćukane thaj verna.” 6 Thaj vadži phenda mande: “Sa nakhlo! Me sem Alfa thaj Omega, o Anglunipe thaj o Krajo. Me e trošalese badava

avol rat. 26 Ane leste ka anol pe o čast thaj i slava e Thaj nek avol kova savo si trošalo! Thaj ko mandol, narodurendi. 27 Khanči melalo ni ka dol andre, ni nek dolol o paj e džuvdimaso badava! 18 Me, o ka avol andre khoni ko čerol khanči odvratno thaj Jovane, opomeniv dži jekhe savo šunol e proročka xoxavno, nego samo kola kaso alav si pisimo ano lafura kale lilese: Kova savo čhuvol khanči kalese so Bakroreso Lil e džuvdimaso.

22 Tegani o andjelo sikada mande i len, kotar džal o paj e džuvdimaso. I len si prozirno sar kristalo thaj ikljol taro presto e Devleso thaj e Bakroreso 2 thaj načhol ko maškar taro drom e foroso. Ke solduj riga e lejače ačhol o kaš e džuvdimaso, savo bijanol dešuduj plodura. Dži jekh čhon anol po bijanipe, a e patrna taro kaš si bašo sastipe e manušengo. 3 Više ni ka avol odori nisavo harami. Ano foro ka avol o presto e Devleso thaj e Bakroreso thaj lese sluge ka služin le. 4 Ka dičhen lesu muj thaj lesu alav ka avol pisimo ke lendje čikata. 5 Više rat ni ka avol, ni ka trubul len svetlost tare svetiljke ni svetlost e khameso, golese kaj ka osvetljen len o Gospod o Dol. Thaj von ka caruin ane sa e džvesa. (aiōn g165) 6 Tegani o andjelo phenda mande: "Kala si čačukane thaj verna lafura. O Gospod, o Dol e proročkone duxurengo, bičhalda pe andjelo te sikavol pe slugende so ka avol sigate." 7 (O Isus vačarol:) "Akh, avav sigate! Blagoslovimo si kova savo ičarol pe ke proročka lafura kale lilese!" 8 Me, o Jovane, šundem kava thaj sa dikhljem. A kana šundem thaj dikhljem, peljem angle pingre e andelose savo sikada mande sa kava thaj mangljem te klanjiv man lese. 9 Al vov phenda mande: "Ma čer gova! I me sem sluga sar tu thaj cire phrala e prorokura thaj savore kola save ičaren pe ke lafura kale lilese. E Devleso klanji tut!" 10 Tegani phenda mande: "Ma te čhuve pečato pe proročka lafura kale lilese te ma bi ačhona garade, golese kaj si o vreme paše. 11 Ko čerol bilačhipe, vadži nek čerol bilačhipe! Ko si melalo, vadži nek meljarol pe! Ko si pravedno, vadži nek čerol o pravednost! Ko si sveto, vadži nek svetil pe!" 12 (O Isus phenol:) "Akh, ka avav sigate thaj mi nagrada ka avol mancar, te dav svakonese pale lese buća. 13 Me sem Alfa thaj Omega, o Angluno thaj o Poslednjo, o Anglunipe thaj o Krajo." 14 Blagoslovime si kola save thoven pe fostanura te bi avola len pravo te den ano foro tare kapije thaj te xan taro kaš e džuvdimaso. 15 Avral ačhen e bilačhe manuša – kola so dikhljaren, e bludnikura, kola so mudaren, kola so klanjin pe e idolurenđe thaj savore save manden o xoxaipe thaj so xoxaven. 16 "Me, o Isus, bičhalde mingre andjelo te svedočil tare sa kava tumende ane khandira. Me sem o Koreno thaj Potomko e Davideso thaj sjajno čeren i Danica." 17 O Duxo thaj i boriphenen: "Av!" Thaj kova ko šunol, nek phenol: "Av!"

Thaj nek dolol o paj e džuvdimaso badava! 18 Me, o lafura kale lilese: Kova savo čhuvol khanči kalese so si pisime, lese o Dol ka čhuvol e nevolje tare save si pisime ane kava lil. 19 Thaj kova savo oduzmi khanči tare lafura kale proročkone lilese, lese o Dol ka lol lesu kotor taro kaš e džuvdimaso thaj taro sveto foro, tare save si pisime ane kava lil. 20 Kova savo baše sa kava svedočil, phenol: "Va, avav sigate!" Amin! Av, Gospode Isuse! 21 Nek avol o milost e Gospodeso e Isuseso savorencar!

Dikhlijem o sveto foro, o nevo Jerusalim, sar uljol e Devlesttar taro nebo, pripremimo sar bori ukrasimi pe romese. Taro presto šundem zuralo glaso sar phenol: "Akh, o šatori e Devleso maškare manuša. O Dol ka bešol maškare lende thaj von ka aven lese manuša.

Korkoro o Dol ka avol lencar thaj ka avol lengo Dol."

Otkrivenje 21:2-3

Reader's Guide

Gurbet Romani at AionianBible.org/Readers-Guide

The Aionian Bible republishes public domain and Creative Common Bible texts that are 100% free to copy and print. The original translation is unaltered and notes are added to help your study. The notes show the location of eleven special Greek and Hebrew Aionian Glossary words to help us better understand God's love for individuals and for all mankind, and the nature of afterlife destinies.

Who has the authority to interpret the Bible and examine the underlying Hebrew and Greek words? That is a good question! We read in 1 John 2:27, "*As for you, the anointing which you received from him remains in you, and you do not need for anyone to teach you. But as his anointing teaches you concerning all things, and is true, and is no lie, and even as it taught you, you remain in him.*" Every Christian is qualified to interpret the Bible! Now that does not mean we will all agree. Each of us is still growing in our understanding of the truth. However, it does mean that there is no infallible human or tradition to answer all our questions. Instead the Holy Spirit helps each of us to know the truth and grow closer to God and each other.

The Bible is a library with 66 books in the Protestant Canon. The best way to learn God's word is to read entire books. Read the book of Genesis. Read the book of John. Read the entire Bible library. Topical studies and cross-referencing can be good. However, the safest way to understand context and meaning is to read whole Bible books. Chapter and verse numbers were added for convenience in the 16th century, but unfortunately they can cause the Bible to seem like an encyclopedia. The Aionian Bible is formatted with simple verse numbering, minimal notes, and no cross-referencing in order to encourage the reading of Bible books.

Bible reading must also begin with prayer. Any Christian is qualified to interpret the Bible with God's help. However, this freedom is also a responsibility because without the Holy Spirit we cannot interpret accurately. We read in 1 Corinthians 2:13-14, "*And we speak of these things, not with words taught by human wisdom, but with those taught by the Spirit, comparing spiritual things with spiritual things. Now the natural person does not receive the things of the Spirit of God, for they are foolishness to him, and he cannot understand them, because they are spiritually discerned.*" So we cannot understand in our natural self, but we can with God's help through prayer.

The Holy Spirit is the best writer and he uses literary devices such as introductions, conclusions, paragraphs, and metaphors. He also writes various genres including historical narrative, prose, and poetry. So Bible study must spiritually discern and understand literature. Pray, read, observe, interpret, and apply. Finally, "*Do your best to present yourself approved by God, a worker who does not need to be ashamed, properly handling the word of truth.*" 2 Timothy 2:15. "*God has granted to us his precious and exceedingly great promises; that through these you may become partakers of the divine nature, having escaped from the corruption that is in the world by lust. Yes, and for this very cause adding on your part all diligence, in your faith supply moral excellence; and in moral excellence, knowledge; and in knowledge, self-control; and in self-control patience; and in patience godliness; and in godliness brotherly affection; and in brotherly affection, love. For if these things are yours and abound, they make you to be not idle nor unfruitful to the knowledge of our Lord Jesus Christ,*" 2 Peter 1:4-8.

Glossary

Gurbet Romani at AionianBible.org/Glossary

The Aionian Bible un-translates and instead transliterates eleven special words to help us better understand the extent of God's love for individuals and all mankind, and the nature of afterlife destinies. The original translation is unaltered and a note is added to 64 Old Testament and 200 New Testament verses. Compare the meanings below to the Strong's Concordance and Glossary definitions.

Abyssos g12

Greek: proper noun, place

Usage: 9 times in 3 books, 6 chapters, and 9 verses

Meaning:

Temporary prison for special fallen angels such as Apollyon, the Beast, and Satan.

aīdios g126

Greek: adjective

Usage: 2 times in Romans 1:20 and Jude 6

Meaning:

Lasting, enduring forever, eternal.

aiōn g165

Greek: noun

Usage: 127 times in 22 books, 75 chapters, and 102 verses

Meaning:

A lifetime or time period with a beginning and end, an era, an age, the completion of which is beyond human perception, but known only to God the creator of the aiōns, Hebrews 1:2. Never meaning simple endless or infinite chronological time in Greek usage. Read Dr. Heleen Keizer and Ramelli and Konstan for proofs.

aiōnios g166

Greek: adjective

Usage: 71 times in 19 books, 44 chapters, and 69 verses

Meaning:

From start to finish, pertaining to the age, lifetime, entirety, complete, or even consummate. Never meaning simple endless or infinite chronological time in Koine Greek usage. Read Dr. Heleen Keizer and Ramelli and Konstan for proofs.

eleēsē g1653

Greek: verb, aorist tense, active voice, subjunctive mood, 3rd person singular

Usage: 1 time in this conjugation, Romans 11:32

Meaning:

To have pity on, to show mercy. Typically, the subjunctive mood indicates possibility, not certainty. However, a subjunctive in a purpose clause is a resulting action as certain as the causal action. The subjunctive in a purpose clause functions as an indicative, not an optative. Thus, the grand conclusion of grace theology in Romans 11:32 must be clarified. God's mercy on all is not a possibility, but a certainty. See ntgreek.org.

Geenna g1067

Greek: proper noun, place

Usage: 12 times in 4 books, 7 chapters, and 12 verses

Meaning:

Valley of Hinnom, Jerusalem's trash dump, a place of ruin, destruction, and judgment in this life, or the next, though not eternal to Jesus' audience.

Hades g86

Greek: proper noun, place

Usage: 11 times in 5 books, 9 chapters, and 11 verses

Meaning:

Synonomous with Sheol, though in New Testament usage Hades is the temporal place of punishment for deceased unbelieving mankind, distinct from Paradise for deceased believers.

Limnē Pyr g3041 g4442

Greek: proper noun, place

Usage: Phrase 5 times in the New Testament

Meaning:

Lake of Fire, final punishment for those not named in the Book of Life, prepared for the Devil and his angels, Matthew 25:41.

Sheol h7585

Hebrew: proper noun, place

Usage: 66 times in 17 books, 50 chapters, and 64 verses

Meaning:

The grave or temporal afterlife world of both the righteous and unrighteous, believing and unbelieving, until the general resurrection.

Tartaroō g5020

Greek: proper noun, place

Usage: 1 time in 2 Peter 2:4

Meaning:

Temporary prison for particular fallen angels awaiting final judgment.

Glossary +

AionianBible.org/Bibles/Romani-Vlax---Gurbet-Luke/Noted

Glossary references are below. Strong's Hebrew and Greek number notes are added to 64 Old Testament and 200 New Testament verses. Questioned verse translations do not contain Aionian Glossary words and may wrongly imply *eternal* or *Hell*. * The note placement is skipped or adjusted for verses with non-standard numbering.

Abyssos

Luka 8:31
Rimljanurende 10:7
Otkrivenje 9:1
Otkrivenje 9:2
Otkrivenje 9:11
Otkrivenje 11:7
Otkrivenje 17:8
Otkrivenje 20:1
Otkrivenje 20:3

Buća e Apostolurenđe 3:21
Buća e Apostolurenđe 15:18
Rimljanurende 1:25
Rimljanurende 9:5
Rimljanurende 11:36
Rimljanurende 12:2
Rimljanurende 16:27
1 Korinčanurende 1:20
1 Korinčanurende 2:6
1 Korinčanurende 2:7
1 Korinčanurende 2:8
1 Korinčanurende 3:18
1 Korinčanurende 8:13
1 Korinčanurende 10:11
2 Korinčanurende 4:4

1 Petreso 1:25
1 Petreso 4:11
1 Petreso 5:11
2 Petreso 3:18
1 Jovaneso 2:17
2 Jovaneso 1:2
Judaso 1:13
Judaso 1:25
Otkrivenje 1:6
Otkrivenje 1:18
Otkrivenje 4:9
Otkrivenje 4:10
Otkrivenje 5:13
Otkrivenje 7:12
Otkrivenje 10:6
Otkrivenje 11:15
Otkrivenje 14:11
Otkrivenje 15:7
Otkrivenje 19:3
Otkrivenje 20:10
Otkrivenje 22:5

aïdios

Rimljanurende 1:20
Judaso 1:6

1 Korinčanurende 9:9
2 Korinčanurende 11:31
Galačanurende 1:4
Galačanurende 1:5
Efescurende 1:21
Efescurende 2:2
Efescurende 2:7
Efescurende 3:9
Efescurende 3:11
Efescurende 3:21
Efescurende 6:12
Filipljanurende 4:20
Kološanurende 1:26

Otkrivenje 1:15
Otkrivenje 5:13
Otkrivenje 7:12
Otkrivenje 10:6
Otkrivenje 11:15
Otkrivenje 14:11
Otkrivenje 15:7
Otkrivenje 19:3
Otkrivenje 20:10
Otkrivenje 22:5

aiōn

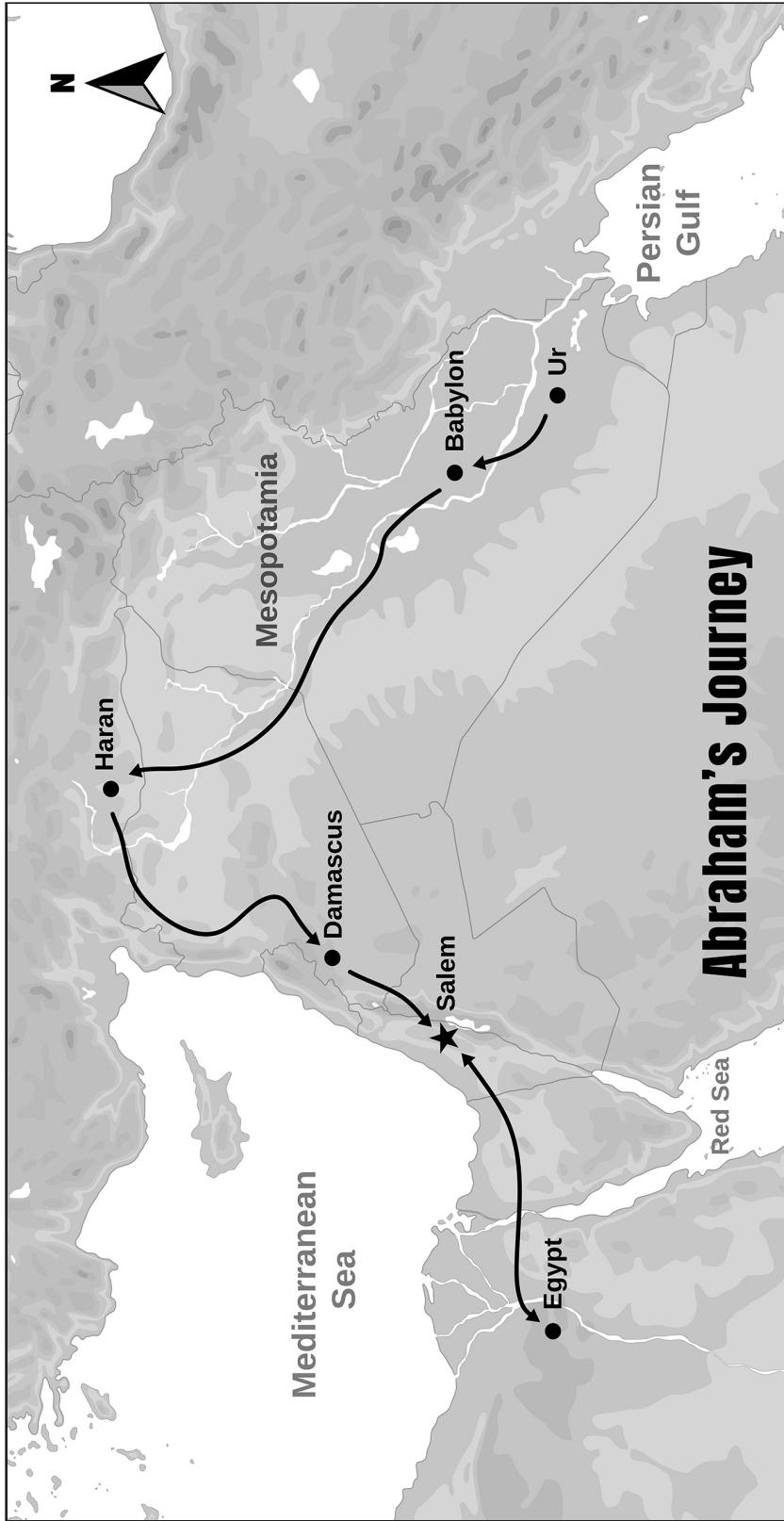
Matej 12:32
Matej 13:22
Matej 13:39
Matej 13:40
Matej 13:49
Matej 21:19
Matej 24:3
Matej 28:20
Marko 3:29
Marko 4:19
Marko 10:30
Marko 11:14
Luka 1:33
Luka 1:55
Luka 1:70
Luka 16:8
Luka 18:30
Luka 20:34
Luka 20:35
Jovan 4:14
Jovan 6:51
Jovan 6:58
Jovan 8:35
Jovan 8:51
Jovan 8:52
Jovan 9:32
Jovan 10:28
Jovan 11:26
Jovan 12:34
Jovan 13:8
Jovan 14:16

1 Timotejese 1:17
1 Timotejese 6:17
2 Timotejese 4:10
2 Timotejese 4:18
Titose 2:12
Jevrejende 1:2
Jevrejende 1:8
Jevrejende 5:6
Jevrejende 6:5
Jevrejende 6:20
Jevrejende 7:17
Jevrejende 7:21
Jevrejende 7:24
Jevrejende 7:28
Jevrejende 9:26
Jevrejende 11:3
Jevrejende 13:8
Jevrejende 13:21
1 Petreso 1:23

aiōnios

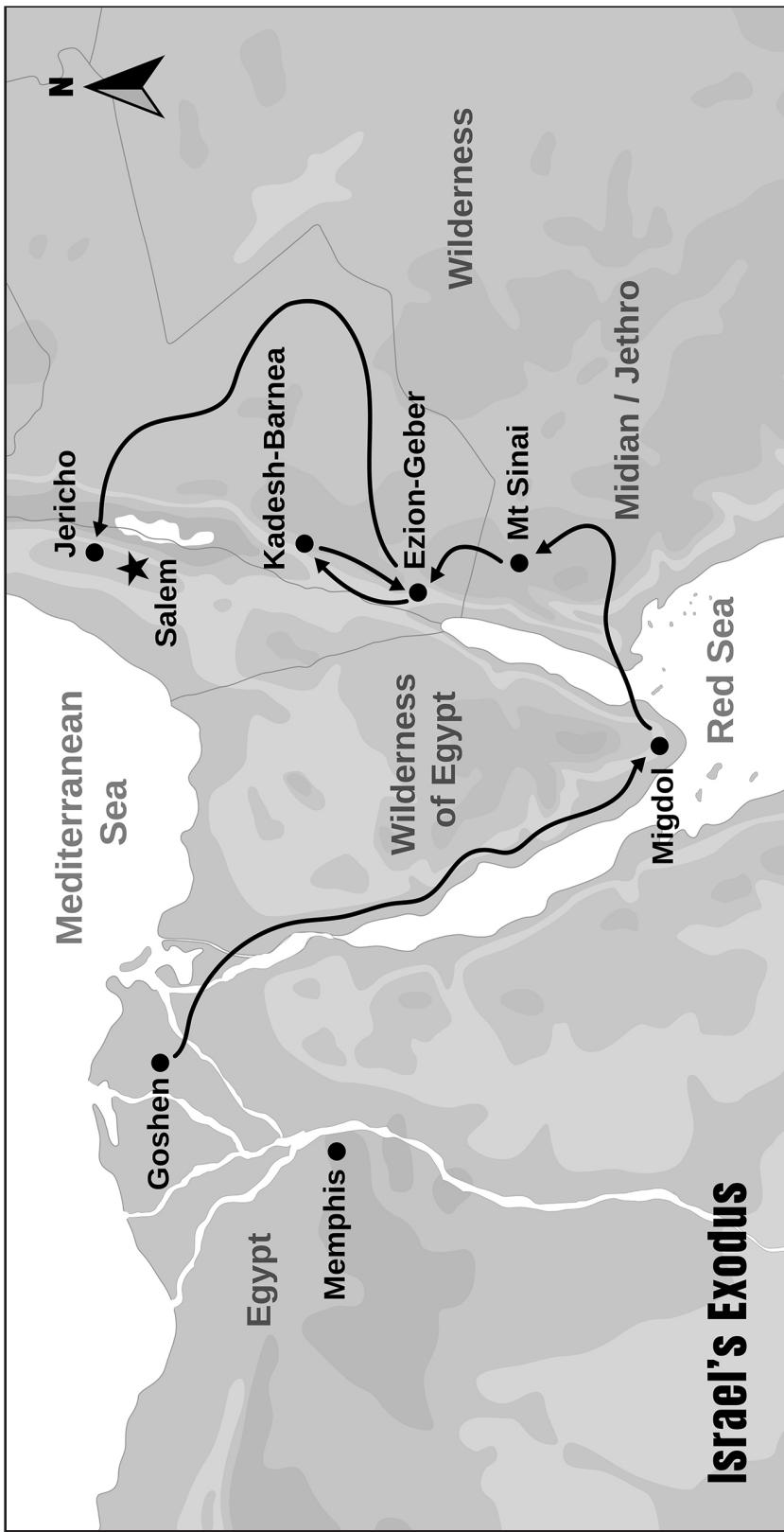
Matej 18:8
Matej 19:16
Matej 19:29
Matej 25:41
Matej 25:46
Marko 3:29
Marko 10:17
Marko 10:30
Luka 10:25
Luka 16:9
Luka 18:18
Luka 18:30
Jovan 3:15
Jovan 3:16
Jovan 3:36
Jovan 4:14
Jovan 4:36
Jovan 5:24
Jovan 5:39
Jovan 6:27
Jovan 6:40
Jovan 6:47
Jovan 6:54
Jovan 6:68

Jovan 10:28	Marko 9:45	Psalms 116:3
Jovan 12:25	Marko 9:47	Psalms 139:8
Jovan 12:50	Luka 12:5	Psalms 141:7
Jovan 17:2	Jakoveso 3:6	Proverbs 1:12
Jovan 17:3	Hadēs	Proverbs 5:5
Buća e Apostolurende 13:46	Matej 11:23	Proverbs 7:27
Buća e Apostolurende 13:48	Matej 16:18	Proverbs 9:18
Rimljanurende 2:7	Luka 10:15	Proverbs 15:11
Rimljanurende 5:21	Luka 16:23	Proverbs 15:24
Rimljanurende 6:22	Buća e Apostolurende 2:27	Proverbs 23:14
Rimljanurende 6:23	Buća e Apostolurende 2:31	Proverbs 27:20
Rimljanurende 16:25	1 Korinčanurenđe 15:55	Proverbs 30:16
Rimljanurende 16:26	Otkrivenje 1:18	Ecclesiastes 9:10
2 Korinčanurenđe 4:17	Otkrivenje 6:8	Song of Solomon 8:6
2 Korinčanurenđe 4:18	Otkrivenje 20:13	Isaiah 5:14
2 Korinčanurenđe 5:1	Otkrivenje 20:14	Isaiah 7:11
Galaćanurenđe 6:8		Isaiah 14:9
2 Solunjanurenđe 1:9		Isaiah 14:11
2 Solunjanurenđe 2:16	Otkrivenje 19:20	Isaiah 14:15
1 Timotejese 1:16	Otkrivenje 20:10	Isaiah 28:15
1 Timotejese 6:12	Otkrivenje 20:14	Isaiah 28:18
1 Timotejese 6:16	Otkrivenje 20:15	Isaiah 38:10
2 Timotejese 1:9	Otkrivenje 21:8	Isaiah 38:18
2 Timotejese 2:10		Isaiah 57:9
Titose 1:2		Ezekiel 31:15
Titose 3:7		Ezekiel 31:16
Filimonese 1:15	Genesis 37:35	Ezekiel 31:17
Jevrejende 5:9	Genesis 42:38	Ezekiel 32:21
Jevrejende 6:2	Genesis 44:29	Ezekiel 32:27
Jevrejende 9:12	Genesis 44:31	Hosea 13:14
Jevrejende 9:14	Numbers 16:30	Amos 9:2
Jevrejende 9:15	Numbers 16:33	Jonah 2:2
Jevrejende 13:20	Deuteronomy 32:22	Habakkuk 2:5
1 Petreso 5:10	1 Samuel 2:6	
2 Petreso 1:11	2 Samuel 22:6	
1 Jovaneso 1:2	1 Kings 2:6	
1 Jovaneso 2:25	1 Kings 2:9	
1 Jovaneso 3:15	Job 7:9	
1 Jovaneso 5:11	Job 11:8	
1 Jovaneso 5:13	Job 14:13	
1 Jovaneso 5:20	Job 17:13	
Judaso 1:7	Job 17:16	
Judaso 1:21	Job 21:13	
Otkrivenje 14:6	Job 24:19	
	Job 26:6	
eleēsē	Psalms 6:5	
Rimljanurende 11:32	Psalms 9:17	
	Psalms 16:10	
Geenna	Psalms 18:5	
Matej 5:22	Psalms 30:3	
Matej 5:29	Psalms 31:17	
Matej 5:30	Psalms 49:14	
Matej 10:28	Psalms 49:15	
Matej 18:9	Psalms 55:15	
Matej 23:15	Psalms 86:13	
Matej 23:33	Psalms 88:3	
Marko 9:43	Psalms 89:48	

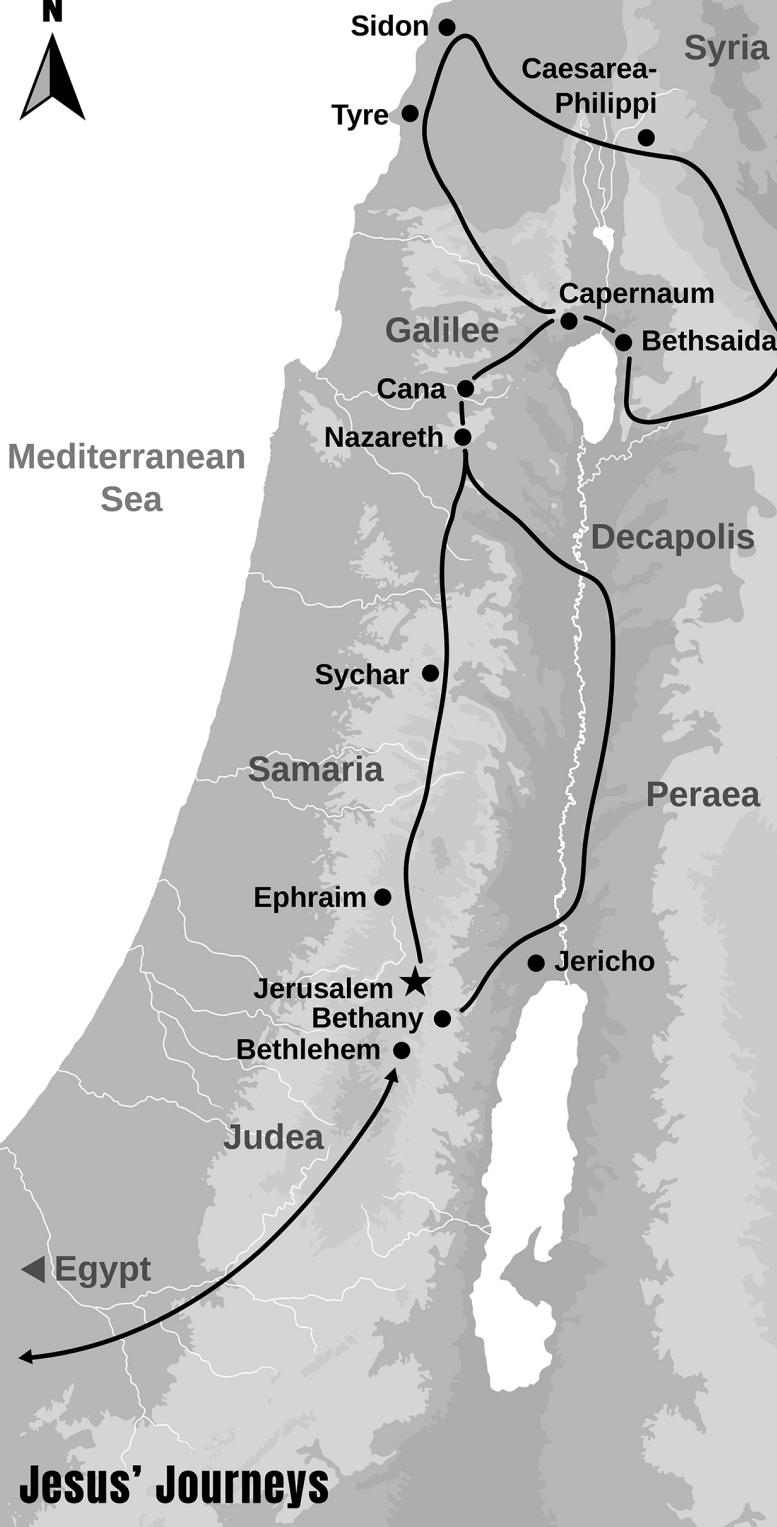
Abraham's Journey

Počajmo s o Avraam šunda e Devle kana akharda le te džal ani phuv savi o Dol dža le te nasledil. Gija, o Avraam deło, iako ni džangija kaj džal. - Jevrejende 11:8

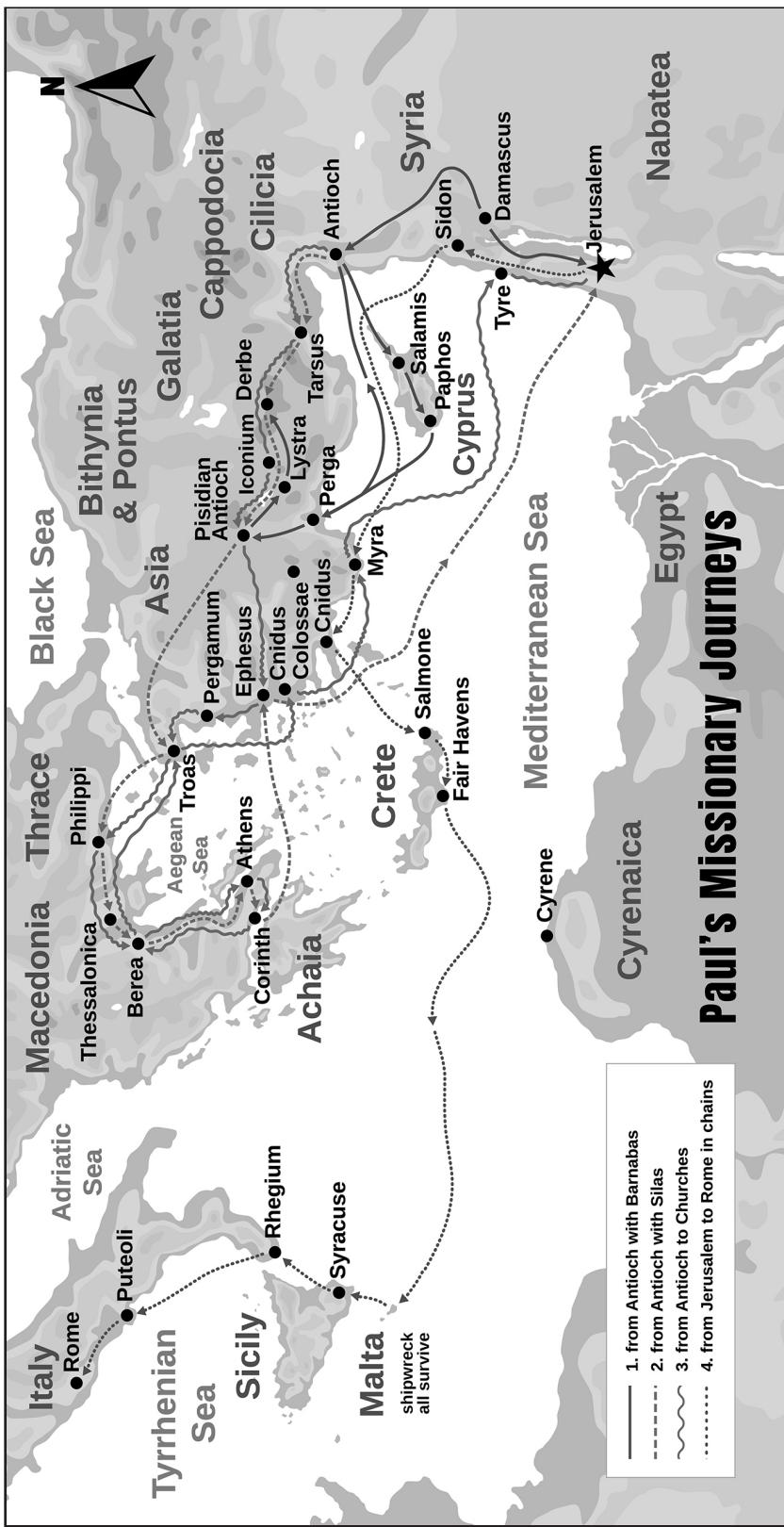
"When Pharaoh had let the people go, God didn't lead them by the way of the land of the Philistines, although that was near; for God said, 'Lest perhaps the people change their minds when they see war, and they return to Egypt'" Exodus 13:17

Israel's Exodus

Golese kaj ni me, o Čhavo e manušeo, ni aviljem te služiv traj mo džudjipe te dav te bi počinava butende. - Marko 10:45

Paul's Missionary Journeys

Kava lij pisiv me, o Pavle, o sluga e Isuseso e Hristeso. O Dol akharda man te avav leso apostoli thaj odredisada man te objaviv e Devleso Lađno Laffi - Rimjanurende 1:1

Creation 4004 B.C.

Adam and Eve created	4004
Tubal-cain forges metal	3300
Enoch walks with God	3017
Methuselah dies at age 969	2349
God floods the Earth	2349
Tower of Babel thwarted	2247
Abraham sojourns to Canaan	1922
Jacob moves to Egypt	1706
Moses leads Exodus from Egypt	1491
Gideon judges Israel	1245
Ruth embraces the God of Israel	1168
David installed as King	1055
King Solomon builds the Temple	1018
Elijah defeats Baal's prophets	896
Jonah preaches to Nineveh	800
Assyrians conquer Israelites	721
King Josiah reforms Judah	630
Babylonians capture Judah	605
Persians conquer Babylonians	539
Cyrus frees Jews, rebuilds Temple	537
Nehemiah rebuilds the wall	454
Malachi prophesies the Messiah	416
Greeks conquer Persians	331
Seleucids conquer Greeks	312
Hebrew Bible translated to Greek	250
Maccabees defeat Seleucids	165
Romans subject Judea	63
Herod the Great rules Judea	37

(The Annals of the World, James Usher)

Jesus Christ born 4 B.C.

New Heavens and Earth

- Christ returns for his people
- 1956 Jim Elliot martyred in Ecuador
- 1830 John Williams reaches Polynesia
- 1731 Zinzendorf leads Moravian mission
- 1614 Japanese kill 40,000 Christians
- 1572 Jesuits reach Mexico
- 1517 Martin Luther leads Reformation
- 1455 Gutenberg prints first Bible
- 1323 Franciscans reach Sumatra
- 1276 Ramon Llull trains missionaries
- 1100 Crusades tarnish the church
- 1054 The Great Schism
- 997 Adalbert martyred in Prussia
- 864 Bulgarian Prince Boris converts
- 716 Boniface reaches Germany
- 635 Alopen reaches China
- 569 Longinus reaches Alodia / Sudan
- 432 Saint Patrick reaches Ireland
- 397 Carthage ratifies Bible Canon
- 341 Ulfilas reaches Goth / Romania
- 325 Niceae proclaims God is Trinity
- 250 Denis reaches Paris, France
- 197 Tertullian writes Christian literature
- 70 Titus destroys the Jewish Temple
- 61 Paul imprisoned in Rome, Italy
- 52 Thomas reaches Malabar, India
- 39 Peter reaches Gentile Cornelius
- 33 Holy Spirit empowers the Church

(Wikipedia, Timeline of Christian missions)

Resurrected 33 A.D.

What are we? ►			Genesis 1:26 - 2:3	
How are we sinful? ►			Romans 5:12-19	
Where are we?			Innocence	
			Eternity Past	Creation 4004 B.C.
► Who are we?	God	Father	John 10:30 God's perfect fellowship	Genesis 1:31 God's perfect fellowship with Adam in The Garden of Eden
		Son		
		Holy Spirit		
	Mankind	Living	Genesis 1:1 No Creation No people	Genesis 1:31 No Fall No unholy Angels
		Deceased believing		
		Deceased unbelieving		
	Angels	Holy		
		Imprisoned		
		Fugitive		
		First Beast		
		False Prophet		
		Satan		
Why are we? ►			Romans 11:25-36, Ephesian 2:7	

Mankind is created in God's image, male and female He created us

Sin entered the world through Adam and then death through sin

When are we?

Fallen				Glory				
Fall to sin No Law	Moses' Law 1500 B.C.	Christ 33 A.D.	Church Age Kingdom Age	New Heavens and Earth				
1 Timothy 6:16 Living in unapproachable light				Acts 3:21 Philippians 2:11 Revelation 20:3				
John 8:58 Pre-incarnate		John 1:14 Incarnate	Luke 23:43 Paradise	God's perfectly restored fellowship with all Mankind praising Christ as Lord in the Holy City				
Psalm 139:7 Everywhere		John 14:17 Living in believers						
Ephesians 2:1-5 Serving the Savior or Satan on Earth								
Luke 16:22 Blessed in Paradise								
Luke 16:23, Revelation 20:5,13 Punished in Hades until the final judgment				Matthew 25:41 Revelation 20:10				
Hebrews 1:14 Serving mankind at God's command								
2 Peter 2:4, Jude 6 Imprisoned in Tartarus								
1 Peter 5:8, Revelation 12:10 Rebelling against Christ Accusing mankind				Revelation 20:13 Thalaasa				
				Revelation 19:20 Lake of Fire				
				Revelation 20:2 Abyss				

For God has bound all over to disobedience in order to show mercy to all

Destiny

Gurbet Romani at AionianBible.org/Destiny

The Aionian Bible shows the location of eleven special Greek and Hebrew Aionian Glossary words to help us better understand God's love for individuals and for all mankind, and the nature of after-life destinies. The underlying Hebrew and Greek words typically translated as *Hell* show us that there are not just two after-life destinies, Heaven or Hell. Instead, there are a number of different locations, each with different purposes, different durations, and different inhabitants. Locations include 1) Old Testament *Sheol* and New Testament *Hadēs*, 2) *Geenna*, 3) *Tartaroō*, 4) *Abyssos*, 5) *Limnē Pyr*, 6) *Paradise*, 7) *The New Heaven*, and 8) *The New Earth*. So there is reason to review our conclusions about the destinies of redeemed mankind and fallen angels.

The key observation is that fallen angels will be present at the final judgment, 2 Peter 2:4 and Jude 6. Traditionally, we understand the separation of the Sheep and the Goats at the final judgment to divide believing from unbelieving mankind, Matthew 25:31-46 and Revelation 20:11-15. However, the presence of fallen angels alternatively suggests that Jesus is separating redeemed mankind from the fallen angels. We do know that Jesus is the helper of mankind and not the helper of the Devil, Hebrews 2. We also know that Jesus has atoned for the sins of all mankind, both believer and unbeliever alike, 1 John 2:1-2. Deceased believers are rewarded in Paradise, Luke 23:43, while unbelievers are punished in Hades as the story of Lazarus makes plain, Luke 16:19-31. Yet less commonly known, the punishment of this selfish man and all unbelievers is before the final judgment, is temporal, and is punctuated when Hades is evacuated, Revelation 20:13. So is there hope beyond Hades for unbelieving mankind? Jesus promised, "*the gates of Hades will not prevail*," Matthew 16:18. Paul asks, "*Hades where is your victory?*" 1 Corinthians 15:55. John wrote, "*Hades gives up*," Revelation 20:13.

Jesus comforts us saying, "*Do not be afraid*," because he holds the keys to *unlock* death and Hades, Revelation 1:18. Yet too often our Good News sounds like a warning to "*be afraid*" because Jesus holds the keys to *lock* Hades! Wow, we have it backwards! Hades will be evacuated! And to guarantee hope, once emptied, Hades is thrown into the Lake of Fire, never needed again, Revelation 20:14.

Finally, we read that anyone whose name is not written in the Book of Life is thrown into the Lake of Fire, the second death, with no exit ever mentioned or promised, Revelation 21:1-8. So are those evacuated from Hades then, "*out of the frying pan, into the fire?*" Certainly, the Lake of Fire is the destiny of the Goats. But, do not be afraid. Instead, read the Bible's explicit mention of the purpose of the Lake of Fire and the identity of the Goats, "*Then he will say also to those on the left hand, 'Depart from me, you cursed, into the consummate fire which is prepared for... the devil and his angels,'*" Matthew 25:41. Bad news for the Devil. Good news for all mankind!

Faith is not a pen to write your own name in the Book of Life. Instead, faith is the glasses to see that the love of Christ for all mankind has already written our names in Heaven. "*If the first fruit is holy, so is the lump*," Romans 11:16. Though unbelievers will suffer regrettable punishment in Hades, redeemed mankind will never enter the Lake of Fire, prepared for the devil and his angels. And as God promised, all mankind will worship Christ together forever, Philippians 2:9-11.

Džan gjia thaj čeren e manušen tare sa e nacije te aven mingre sikkade, krstin len ko alav e Dadeso thaj e Čhaveso thaj e Svetone Duxoso - Matej 28:19

